उत्पत्तिको पुस्तकमा टिप्पणी

COMMENTARY ON GENESIS

खण्ड १: अध्याय १-२०

Volume 1: Chapters 1-20

मेथ्यु हेनरी

Matthew Henry

RTF-USA OLD TESTAMENT COMMENTARY

उत्पत्तिको पुस्तकमा टिप्पणी

COMMENTARY ON GENESIS

भोल्युम १
VOLUME 1

अध्याय १-२०
(Chapters 1-20)

मेथ्यु हेनरीको सम्पूर्ण बाइबलमाथि टिप्पणी
of Matthew Henry's Commentary
On the Whole Bible

मेथ्यु हेनरी
Matthew Henry

Originally published as *Exposition of the Old and New Testaments in 1708-1710,* by Matthew Henry. Re-edited and distributed in 1811.

Nepali Edition © 2025 by:

Reformation Translation Fellowship (RTF-USA)
3026 6th Ave.
Beaver Falls, PA 15010
www.rtf-usa.com

Contact Information: rtfdirector@gmail.com

FOR FREE DISTRIBUTION ONLY – NOT FOR SALE

विषयसुची
(CONTENTS)

परिचय v
अध्याय १ 1
अध्याय २ 33
अध्याय ३ 59
अध्याय ४ 107
अध्याय ५ 141
अध्याय ६ 157
अध्याय ७ 179
अध्याय ८ 199
अध्याय ९ 215
अध्याय १० 237
अध्याय ११ 247
अध्याय १२ 265
अध्याय १३ 285
अध्याय १४ 299
अध्याय १५ 315
अध्याय १६ 337
अध्याय १७ 351
अध्याय १८ 367
अध्याय १९ 387
अध्याय २० 409

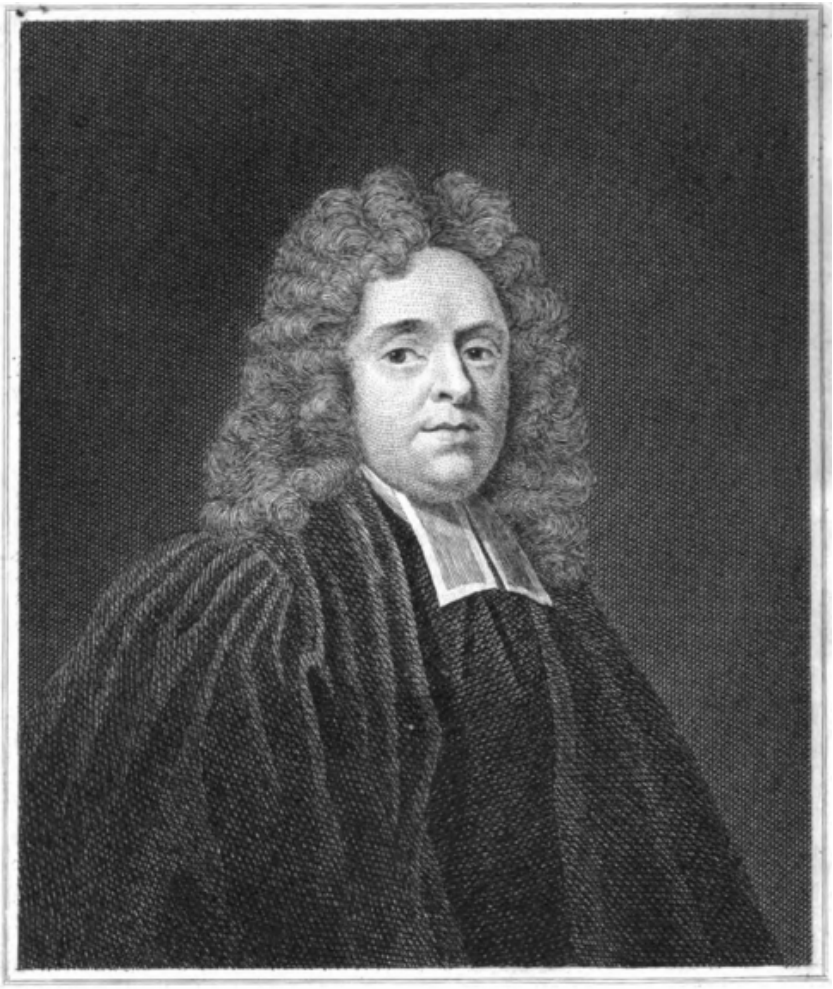

Engraved by J. Jenkins, from an original Picture.

मेथ्यु हेनरी

परिचय
(INTRODUCTION)

मोशाको पहिलो पुस्तक, जसलाई उत्पत्ति भनिन्छ, को व्याख्या र व्यावहारिक टिप्पणीहरू । (AN EXPOSITION, WITH PRACTICAL OBSERVATIONS, OF THE FIRST BOOK OF MOSES, CALLED GENESIS.)

अब हाम्रो अगाडि पवित्र बाइबल, वा पुस्तक, छ, किनभने 'बाइबल' को अर्थ नै पुस्तक हो । हामी यसलाई 'पुस्तक' भन्छौं, विशेष महत्त्वको रूपमा, किनभने यो अहिलेसम्म लेखिएको पुस्तकहरूमध्ये अद्वितीय रूपमा उत्कृष्ट छ, पुस्तकहरूको पुस्तक हो, जसले सिकाइको आकाशमण्डलमा सूर्यझैँ चम्किन्छ; अन्य मूल्यवान् र उपयोगी पुस्तकहरू चन्द्रमा र ताराहरू जस्तै यसैबाट आफ्नो प्रकाश उधारो लिन्छन् । हामी यसलाई 'पवित्र पुस्तक' भन्छौं, किनभने यसलाई पवित्र मानिसहरूले लेखेका हुन् र यसलाई पवित्र आत्माले प्रेरित गर्नुभएको हो । यो कुनै पनि असत्यता वा दूषित अभिप्रायबाट पूर्ण रूपमा शुद्ध छ; र यसको स्पष्ट उद्देश्य मानिसहरूमा पवित्रताको प्रवर्द्धन गर्नु हो ।परमेश्वरको व्यवस्था र सुसमाचारका महान् कुराहरू यहाँ हामीलाई लेखिएका छन्, ताकि तिनीहरू अझ सुनिश्चित बनून्, अझ फैलिउन्, अझ लामो समयसम्म रहून्, र परम्परा वा श्रुति-मुखि प्रचारद्वारा सम्भवभन्दा अझ शुद्ध र पूर्ण रूपमा टाढा-टाढाका स्थानहरू र युगहरूमा हस्तान्तरण गरिऊन् । यदि यी कुराहरू, जुन हाम्रो मेलमिलापका लागि आवश्यक छन्, यति स्पष्ट रूपमा हामीलाई लेखेर दिइएको हुँदा पनि हामीले तिनलाई बेवास्ता गर्‍यौँ भने, हामीलाई ठूलो हिसाब दिनुपर्नेछ (होशे ८:१२) । धर्मशास्त्र, मोशादेखि लिएर प्रेरित युहन्नासम्म, जसमा ईश्वरीय ज्योति बिहानको उज्यालोझैँ क्रमशः प्रकट भएको थियो (र अहिले पवित्र धर्मग्रन्थ पूर्ण भइसकेको छ), सबैलाई यस आशिषित बाइबलमा संकलन गरिएको छ । धन्यवाद छ परमेश्वरलाई, हामीसँग यो बाइबल हाम्रो हातमा छ । यी सबै लेखनहरू एकत्रित हुँदा पूर्ण दिनझैँ उज्यालो

प्रदान गर्छन्, र स्वर्गमा प्रवेश नगर्दासम्म हामीलाई प्राप्त हुनसक्ने जति ज्योति दिन्छन् । यसको प्रत्येक भाग उत्तम छ, तर सबै मिलेर पूर्ण रूपमा अति उत्तम छ । यो त्यही ज्योति हो, जसले अन्धकारमय स्थानमा चम्कन्छ (२ पत्रुस १:१९), र यदि बाइबल नभएको भए, वास्तवमै यो संसार अत्यन्त अन्धकारमय हुने थियो ।

हाम्रो अगाडि बाइबलको त्यो भाग छ, जसलाई हामी पुरानो नियम भन्छौं । यसले सृष्टिदेखि ख्रीष्टको देह धारणसम्म, करिब चार हजार वर्षको अवधिसम्म, मण्डलीका कार्यहरू र स्मारकहरूलाई समेट्छ—त्यतिबेला प्रकट गरिएका सत्यहरू, तिनै समयमा स्थापना गरिएका व्यवस्थाहरू, चढाइएका भक्तिहरू, उल्लेख गरिएका भविष्यवाणहरू, र त्यो विशिष्ट समुदायसँग सम्बन्धित घटनाहरू, जुन हदसम्म परमेश्वरले हामीलाई ती कुराहरूको ज्ञान सुरक्षित राख्न उपयुक्त ठान्नुभयो । यसलाई 'नियम' वा 'करार' (*डियाथेके*) भनिन्छ, किनभने यो परमेश्वरको इच्छाको एउटा निश्चित घोषणा हो, जसले मानिससँगको करारको स्वरूप ग्रहण गर्छ । यसको बल त्यस महान् उत्तराधिकारी—संसारको जग बसालिएदेखि वलिदान गरिएका थुमाको पूर्वनिर्धारित मृत्युद्वारा आएको थियो (प्रकाश १३:८)। यसलाई 'पुरानो नियम' भनिन्छ, नयाँ नियमसँगको सम्बन्धमा, जसले यसलाई रद्द वा निष्प्रभावी बनाउँदैन, तर यसैलाई पूर्णता दिन्छ र यसमा संकेत गरिएको र पूर्वसूचित गरिएको अझ उत्तम आशालाई लिएर आउँछ । पुरानो नियम अझै पनि तेजस्वी रहन्छ, यद्यपि नयाँ नियम अझ धेरै महिमायुक्त छ (२ कोरिन्थी ३:९) ।

हाम्रो अगाडि पुरानो नियमको त्यो भाग छ, जसलाई हामी पेन्टाटेक अथवा पाँच मोशाका पुस्तकहरू भनिन्छ, ती परमेश्वरका दास मोशाले लेखेका, जसले सबै अरू भविष्यवक्ताहरूसँग तुलना गर्दा उत्कृष्टता प्राप्त गरे र महान् भविष्यवक्ता ख्रीष्टको रूपमा प्रतीकित भए । हाम्रो उद्धारकर्ताले पुरानो नियमका पुस्तकहरूलाई व्यवस्था गर्दा, जसलाई उहाँले व्यवस्था, भविष्यवक्ताहरू र भजनसंग्रह वा हागियोग्राफा भनेर बाँड्नु भएको थियो, यी पुस्तकहरू व्यवस्था हुन्; किनभने यी पुस्तकहरूले इस्राएललाई दिइएका व्यवस्थाहरू मात्र होइन, आदम, नूह र अब्राहामलाई दिइएका व्यवस्थाहरूलाई पनि समेट्छन् । यी पाँच पुस्तकहरू, जस्तो कि हामी जान्दछौं, सम्भवत: पहिलो पुस्तकहरू थिए,

जुन पहिल्यै लेखिएका थिए; कारण उत्पत्ति पुस्तकमा लेखिएको कुनै कुरा उल्लेख छैन, न त परमेश्वरले मोशालाई लेख्न भन्नु अघिसम्म (प्रस्थान १७:१४)। केही व्यक्तिहरूले भनेका छन् कि मोशाले आफैंले लेख्न जानेका थिएनन्, जबसम्म परमेश्वरले उनलाई शिलाको पाटा माथि दस आज्ञा लेखेर उहाँप्रति उदाहरण प्रस्तुत गर्नुभएको थिएन । यद्यपि, हामी पक्का छौं कि यी पुस्तकहरू अहिले उपलब्ध सबैभन्दा प्राचीन लेखन हुन्, र यसैले यी पुस्तकहरूले हामीलाई प्राचीनतम घटनाहरूको सन्तोषजनक विवरण दिन सक्षम छन् ।

हाम्रो अगाडि ती पाँच पुस्तकहरूको पहिलो र सबैभन्दा लामो पुस्तक छ, जसलाई हामीले उत्पत्ति भन्दछौँ । केहीले सोच्छन् कि यो पुस्तक मोशाले मिधानमा लेखेका थिए, उनका दुःखी भाईबहिनिहरूलाई मिश्रमा सान्त्वना र शिक्षा दिनको लागि । म ठान्छु कि यो पुस्तक उनले जंगलमा लेखेका हुन्, जब उनी परमेश्वरसँग पर्वतमा थिए, जहाँ सम्भवतः उनले यसलाई लेख्नका लागि पूर्ण र विशिष्ट निर्देशन प्राप्त गरेका थिए । र जस्तै उनले पवित्र तम्बूको निर्माण गरेका थिए, त्यसैगरी उनले यस पुस्तकको अधिक उत्कृष्ट र टिकाउ संरचनाको निर्माण गरेका थिए, ठीक त्यस नमूना अनुसार जुन उनलाई पर्वतमा देखाइएको थियो, जसमा यस पुस्तकमा भएका कुरा निश्चितता सहित समाधान गर्नु अझ उपयुक्त छ, कुनै पनि परम्परामा भन्दा जुन सम्भवतः आदमदेखि मथुसेलाहसम्म, उनीबाट शेमलाई, शेमबाट अब्राहमलाई, र त्यसपछि याकूबको परिवारसम्म प्रेषित भएको हुनसक्छ । उत्पत्ति ग्रीक शब्दबाट लिइएको नाम हो । यसको अर्थ मूल वा उत्पादन हो: ठीक त्यहि कारणले यो पुस्तकलाई यस्तो नाम दिइएको हो, किनभने यो उत्पत्तिका घटनाहरूको इतिहास हो—विश्वको सृष्टि, यसमा पाप र मृत्युसँगको प्रवेश, कलाका आविष्कारहरू, राष्ट्रहरूको उत्थान, र विशेष गरी मण्डलीको स्थापना र प्रारम्भिक दिनहरूको अवस्था । यो पुस्तकमाथि पनि पीढ़ीहरूको इतिहास हो—आदम, नोआ, अब्राहम, आदि का पीढ़ीहरू, अनन्त छैन, तर उपयोगी वंशावलीहरू । नयाँ नियमको आरम्भ पनि उत्पत्ति भनिन्छ (मत्ती १:१), *बिब्लोस् जेनेसियस,* अर्थात् यीशु ख्रीष्टको वंशावलीको पुस्तक । धन्य होस् परमेश्वरलाई, त्यस पुस्तकको लागि जुन हामीलाई हाम्रो उपचार देखाउँछ, जस्तो कि यसले हाम्रो घाउ खोल्दछ । प्रभु, हाम्रा आँखा

खोल्नुहोस्, ताकि हामीले तपाईंको व्यवस्था र सुसमाचारका अद्भुत कुराहरू देख्न सकौं !

अध्याय १
(CHAPTER 1)

हाम्रो सृष्टिकर्ताको रूपमा परमेश्वरसँगको हाम्रो सम्बन्धमा सबै धर्मको जग बसालिएको छ । यो संसारमा धर्मको मार्गनिर्देशन, समर्थन र नियमको रूपमा अभिप्रेरित ईश्वरीय प्रकाशको पुस्तकको रूपमा सुरु हुनु उपयुक्त थियो । संसारको सृष्टिको स्पष्ट र पूर्ण विवरणको साथ - असल विवेकको त्यो पहिलो जिज्ञासाको जवाफमा, "परमेश्वर मेरो सृष्टिकर्ता कहाँ हुनुहुन्छ?" (अय्यूब ३५:१०) । यस सम्बन्धमा मूर्तिपूजक दार्शनिकहरूले गल्ती गरे र तिनीहरूको कल्पनामा व्यर्थ भए, कोहीले संसारको अनन्तता र आत्म-अस्तित्वको दाबी गरे, अरूले यसलाई परमाणुहरूको आकस्मिक समुहमा जोड दिए: यसरी "बुद्धिको संसारले परमेश्वरलाई चिनेन," तर उसलाई गुमाउनको लागि पीडाहरू सहित ठूलो रूप लियो । तसर्थ, प्राकृतिक धर्मलाई कायम राख्न र सुधार गर्न, त्यसको क्षयलाई मर्मत गर्न र त्यसका दोषहरू आपूर्ति गर्न प्रकट धर्मद्वारा डिजाइन गरिएको पवित्र शास्त्र, पतनदेखि नै, प्रकृतिको नियमको नियमलाई पुनर्जीवित गर्न, सुरुमा राखिएको छ । प्रकृतिको निर्बाध प्रकाशको यो सिद्धान्त, यो संसार, समयको प्रारम्भमा, असीम ज्ञान र शक्तिको एक प्राणीद्वारा सृष्टि गरिएको थियो, जो सबै समय र सबै संसारहरू भन्दा पहिले स्वयं हुनुहुन्थ्यो । परमेश्वरको वचनमा प्रवेशले यो प्रकाश दिन्छ, भजनसंग्रह ११९: १३०। बाइबलको पहिलो पदले हामीलाई दार्शनिकहरूको सबै खण्डहरू भन्दा, ब्रह्माण्डको उत्पत्तिको बारेमा सुनिश्चित तथा असल, थप सन्तोषजनक र उपयोगी ज्ञान दिन्छ । नम्र ख्रीष्टियनहरूको जीवन्त विश्वासले यस कुरालाई सबैभन्दा ठूलो बुद्धिको उच्च कल्पना भन्दा राम्रोसँग बुझ्दछ, हिब्रू ११:३।

यस अध्यायमा हामीसँग तीनवटा कुराहरू छन्:--१. सृष्टिको कामको बारेमा हामीलाई दिइएको सामान्य विचार, पदहरू १, २ । २. धेरै दिनको कामको एक विशेष वृतान्त, सामन्यतया जस्तै, स्पष्ट र क्रमबद्ध रूपमा दर्ता गरिएको । प्रकाशको सृष्टि पहिलो दिन, पदहरू ३-५; आकाश सृष्टिको दोस्रो दिन, पदहरू ६-८; समुद्र, पृथ्वी, र यसका फलहरूको सृष्टि, तेस्रो दिन, पदहरू ९-१३; चौथो दिनको सृष्टि स्वर्गको प्रकाशहरूको

सृष्टि, पदहरू १४-१९; माछा र चराको सृष्टि पाँचौं दिन, पदहरू २०-२३; जनावरहरूको सृष्टि, पदहरू २४, २५; मान्छे सृष्टि को, पदहरू २६-२८; र छैटौं दिन दुवैको लागि खानाको सृष्टि, पदहरू २९, ३० । ३. सम्पूर्ण कार्यको समीक्षा र अनुमोदन, पद ३१ ।

१ शुरुमा परमेश्वरले आकाश र पृथ्वी सृष्टि गर्नुभयो ।
२ अनि पृथ्वी आकारबिनाको र शून्य थियो; अनि गहिरा सागरको सतहमाथि अन्धकार थियो। अनि परमेश्वरका आत्मा पानीको सतहमाथि घुम्नुहुन्थ्यो ।

यी पदहरूमा हामीसँग सृष्टिको काम यसको प्रतीक र यसको भ्रूणमा छ ।

क) यसको प्रतीक, पद १ मा, जहाँ हामीले हाम्रो सान्त्वनाको लागि, हाम्रो धर्मको पहिलो लेख फेला पार्छौं, कि परमेश्वर पिता सर्वशक्तिमान स्वर्ग र पृथ्वीको निर्माता हुनुहुन्छ, र यसरी हामी उहाँमा विश्वास गर्छौं ।

१. यस पदमा चार कुरालाई ध्यान दिनुहोस्:-

(१) प्रभाव उत्पन्न भयो - स्वर्ग र पृथ्वी, अर्थात् संसार, ब्रह्माण्डको सम्पूर्ण फ्रेम र फर्निचर सहित, संसार र त्यहाँका सबै चीजहरू, प्रेरित १७:२४। संसार एउटा ठूलो घर हो, जसमा माथिल्लो र तल्लो तलाहरू छन्, संरचना भव्य र भव्य, समान र सुविधाजनक, र प्रत्येक कोठा राम्ररी र बुद्धिमानीपूर्वक सुसज्जित छ। यो सृष्टिको दृश्य भाग हो जसको लागि मोशाले यहाँ डिजाइन गरेका छन्। त्यसैले उहाँले स्वर्गदूतहरूको सृष्टि उल्लेख गर्दैन। तर पृथ्वी जसरी यसको सतह घाँस र फूलहरूले सुशोभित मात्र होइन, तर यसको सृष्टिको बारेमा यहाँ उल्लेख गरिएको छैन, तर धातु र बहुमूल्य पत्थरहरूले भरिएको यसको आन्द्राहरू (जसले यसको ठोस प्रकृतिको बढी भाग लिन्छ र अधिक मूल्यवान छ)। स्वर्ग हाम्रो आँखाको लागि महिमित बत्तीहरूले मात्र सुशोभित गरिएको छैन जसले यसको बाहिर सजाउँछ, जसको सृष्टिको बारेमा हामीले यहाँ पढेका छौं, तर तिनीहरू भित्र महिमित प्राणीहरूले भरिएका छन्, हाम्रो दृष्टिबाट बाहिर, अधिक आकाशीय, र मूल्य र उत्कृष्टतामा तिनीहरूलाई उछिनेर। सुन वा नीलमणिले खेतको लिलीलाई पार गर्छ। दृश्य संसारमा यो

अवलोकन गर्न सजिलो छ, [१।] ठूलो विविधता, धेरै प्रकारका प्राणीहरू तिनीहरूको प्रकृति र संविधानमा एकअर्काबाट धेरै भिन्न छन्। हे प्रभु, तपाईंका कामहरू कति धेरै छन्, र सबै असल छन्! [२।] महान सौन्दर्य। नीला आकाश र हरियाली पृथ्वी जिज्ञासु दर्शकको आँखाको लागि आकर्षक छ, दुबैको गहना धेरै। त्यसोभए सृष्टिकर्ताको सुन्दरता कत्ति उत्कृष्ट हुनुपर्छ! [3.] महान सटीकता र शुद्धता। माइक्रोस्कोपको सहायताले प्रकृतिका कामहरूलाई संकुचित रूपमा हेर्दा तिनीहरू कलाका कुनै पनि कामहरू भन्दा धेरै राम्रो देखिन्छन्। [४.] ठूलो शक्ति। यो मृत र निष्क्रिय पदार्थको गाँठो होइन, तर हरेक प्राणीमा कम वा कम गुण छ: पृथ्वीमा आफैंमा चुम्बकीय शक्ति छ। [५.] महान क्रम, प्राणीहरूको आपसी निर्भरता, गतिहरूको सटीक सामंजस्य, र कारणहरूको एक प्रशंसनीय श्रृंखला र जडान। [६.] ठूलो रहस्य। प्रकृतिमा यस्ता घटनाहरू छन् जसलाई समाधान गर्न सकिँदैन, गोप्य कुराहरू छन् जुन पत्ता लगाउन सकिँदैन र न लेख्न सकिन्छ। तर हामीले स्वर्ग र पृथ्वीको जे देख्छौं त्यसबाट हामी सजिलैसँग महान् सृष्टिकर्ताको अनन्त शक्ति र परमेश्वरत्वको अनुमान गर्न सक्छौं, र उहाँको प्रशंसाको लागि प्रशस्त मात्रामा आफूलाई प्रस्तुत गर्न सक्छौं। र हाम्रो बनाइ र स्थान, पुरुषको रूपमा, हामीलाई ख्रीष्टियनहरूको रूपमा हाम्रो कर्तव्यको सम्झना गरौं, जुन सधैं हाम्रो आँखामा स्वर्ग र हाम्रो खुट्टामुनि पृथ्वी राख्नु हो।

(२.) यस महान कार्यको लेखक र कारण – परमेश्वर । हिब्रू शब्द एलोहिम हो, जसले बोल्छ, [१।] सृष्टिकर्ता परमेश्वरको शक्ति। एलले बलियो परमेश्वरलाई जनाउँछ; र सर्वशक्तिमान शक्ति भन्दा कम के सबै चीजहरू शून्यबाट बाहिर ल्याउन सक्छ? [२.] देवत्व, पिता, पुत्र र पवित्र आत्मामा व्यक्तिहरूको बहुलता। परमेश्वरको यो बहुवचन नाम, हिब्रूमा, जसले उहाँ एक भए तापनि उहाँको बारेमा धेरै बोल्छ, अन्यजातिहरूका लागि मृत्युको लागि मृत्युको स्वाद थियो, तिनीहरूलाई तिनीहरूको मूर्तिपूजामा कठोर बनाउँदै; तर यो हाम्रो लागि जीवनको लागि जीवनको स्वाद हो, ट्रिनिटीको सिद्धान्तमा हाम्रो विश्वासलाई पुष्टि गर्दै, जुन पुरानो नियममा अँध्यारो रूपमा सूचित गरिएको छ, नयाँमा स्पष्ट रूपमा प्रकट गरिएको छ। परमेश्वरको पुत्र, पिताको अनन्त वचन र बुद्धि, उहाँसँग

हुनुहुन्थ्यो जब उहाँले संसार बनाउनुभयो (हितोपदेश ८: ३०), होइन, हामीलाई अक्सर भनिन्छ कि संसार उहाँद्वारा बनाइएको हो, र उहाँ बिना केही पनि बनाइएको छैन, यूहन्ना १:३, १०; एफिसी ३:९; कलस्सी १:१६; हिब्रू १. २. ओह, त्यो महान् परमेश्वर, जसको हामी धार्मिक उपासनामा नजिक आउँछौं, र जसको नाममा हामी नजिक आउँछौं, त्यो महान् मध्यस्थको बारेमा हाम्रो मनमा यो कस्तो उच्च विचारहरू हुनुपर्छ!

(३.) यस कार्यलाई प्रभाव पार्ने तरिका: परमेश्वरले यसलाई सृष्टि गर्नुभयो, अर्थात् शून्यबाट बनाउनुभयो। संसारको उत्पत्ति भएको कुनै पनि पूर्व-अस्तित्वको वस्तु थिएन। माछा र चराहरू साँच्चै पानीबाट र जनावरहरू र मानिस पृथ्वीबाट उत्पन्न भएका थिए। तर त्यो पृथ्वी र ती पानीहरू शून्यबाट बनेका थिए। प्रकृतिको सामान्य शक्ति द्वारा, यो असम्भव छ कि कुनै पनि चीज शून्यबाट बनाइनु पर्छ; कुनै पनि कारीगरले काम गर्न सक्दैन, जबसम्म ऊसँग काम गर्ने केही छैन। तर परमेश्वरको सर्वशक्तिमान शक्तिले यो सम्भव छैन कि केहि चीजबाट बनाइनु पर्छ (प्रकृतिको परमेश्वर प्रकृतिको नियमको अधीनमा छैन), तर सृष्टिमा यो असम्भव छ अन्यथा हुनु पर्छ, किनकि केहि पनि छैन। अनन्त कुराको अनुमान भन्दा अनन्त मनको सम्मानको लागि हानिकारक। यसरी शक्तिको श्रेष्ठता परमेश्वरको हो र सबै महिमा उहाँको हो ।

(४.) जब यो काम उत्पादन गरिएको थियो: सुरुमा, अर्थात्, समयको सुरुमा, जब त्यो घडी पहिलो पटक चलिरहेको थियो: समय ती प्राणीहरूको उत्पादनबाट सुरु भयो जुन समयद्वारा नापिन्छ । समयको प्रारम्भ भन्दा पहिले अनन्ततामा बस्ने अनन्त अस्तित्व बाहेक अरू कोही थिएन । परमेश्वरले संसारलाई चाँडै किन बनाउनुभएन भनेर हामीले सोध्ने हो भने, हामीले ज्ञानविना शब्दहरूले सल्लाहलाई अँध्यारो गर्नुपर्छ। किनकि अनन्तकालमा चाँडो वा ढिलो कसरी हुन सक्छ? र उहाँले यसलाई समयको सुरुमा बनाउनुभयो, सबै समय अघि उहाँका अनन्त सल्लाहहरू अनुसार। यहूदी रब्बीहरूको भनाइ छ, त्यहाँ सातवटा चीजहरू थिए जुन परमेश्वरले संसारको अगाडि सृष्टि गर्नुभयो, जसद्वारा तिनीहरूले यी चीजहरूको श्रेष्ठता व्यक्त गर्न मात्र मतलब राख्छन्: - व्यवस्था, पश्चात्ताप, स्वर्ग, नरक, महिमाको सिंहासन, पवित्रस्थानको घर,

र मसीहको नाम । तर हाम्रो लागि यो भन्न पर्याप्त छ, सुरुमा वचन हुनुहुन्थ्यो, यूहन्ना १:१।

२. यसबाट सिक्नुहोस्, (१.) नास्तिकता मूर्खता हो, र नास्तिकहरू प्रकृतिमा सबैभन्दा ठूलो मूर्खहरू हुन्; किनकि तिनीहरूले देख्छन् कि त्यहाँ एउटा संसार छ जसले आफैलाई बनाउन सक्दैन, र तैपनि तिनीहरूको स्वामित्व हुनेछैन त्यहाँ एक परमेश्वर हुनुहुन्छ जसले यसलाई बनाउनुभएको छ। निस्सन्देह, तिनीहरू बहाना बिना छन्, तर यस संसारको देवताले तिनीहरूको दिमाग अन्धो बनाएको छ। (२.) त्यो परमेश्वर एक निर्विवाद अधिकारद्वारा सबैको सार्वभौम प्रभु हुनुहुन्छ। यदि उहाँ सृष्टिकर्ता हुनुहुन्छ भने, पक्कै पनि उहाँ स्वर्ग र पृथ्वीको मालिक र मालिक हुनुहुन्छ। (३.) कि परमेश्वरसँग सबै कुरा सम्भव छ, र त्यसैले खुशी छन् ती मानिसहरू जसले उहाँलाई आफ्ना परमेश्वरको लागि पाएका छन्, र जसको सहायता र आशा उहाँको नाममा खडा छ, भजनसंग्रह १२१:२; १२४:८। (४.) कि हामीले सेवा गर्ने परमेश्वरको योग्य छ, र अझै पनि धेरै माथि उच्च छ, सबै आशीर्वाद र प्रशंसा, नहेम्याह ९:५, ६। यदि उहाँले संसार बनाउनुभयो भने, उहाँलाई हाम्रो सेवाहरूको आवश्यकता छैन, न त तिनीहरूबाट लाभ उठाउन सकिन्छ। (प्रेरित १७:२४, २५), र तैपनि उहाँले तिनीहरूलाई न्यायोचित रूपमा चाहनुहुन्छ, र हाम्रो प्रशंसाको योग्य हुनुहुन्छ, प्रकाश ४:११। यदि सबै उहाँको हो भने, सबै उहाँको लागि हुनुपर्छ।

ख) यहाँ यसको भ्रूणमा सृष्टिको काम छ, पद २, जहाँ हामीसँग पहिलो पदार्थ र पहिलो प्रवर्तकको विवरण छ ।

१. केअस पहिलो कुरा थियो। यसलाई यहाँ पृथ्वी भनिन्छ (यद्यपि पृथ्वी, ठीकसँग लिइएको थियो, तेस्रो दिन पद १०सम्म बनाइएको थिएन), किनभने यसले सबैभन्दा धेरै मिल्दोजुल्दो थियो जसलाई पछि पृथ्वी भनिन्छ, केवल पृथ्वी, यसको गहनाको अभाव, यस्तो भारी अनावश्यक । मास यो थियो; यसलाई गहिरो पनि भनिन्छ, दुबै यसको विशालताको लागि र किनभने पछि पृथ्वीबाट अलग गरिएको पानी अब यसमा मिसिएको थियो । पदार्थको यो विशाल द्रव्यमान यो थियो जसबाट सबै शरीरहरू, आकाशहरू र दृश्य स्वर्गहरू पनि, पछि अनन्त वचनको शक्तिद्वारा उत्पन्न भएका थिए । सृष्टिकर्ताले सुरुमा आफ्नो कामलाई

सिद्ध बनाउन सक्नुहुन्थ्यो, तर यो क्रमशः अगाडि बढ्दै उहाँले देखाउनुहुनेछ, सामान्यतया, उहाँको विधि र अनुग्रहको विधि के हो । यस केअसको विवरण हेर्नुहोस् । (१.) यसमा देख्न वांछनीय केहि थिएन, किनकि यो आकार र शून्य थियो। तोहु र बोहु, भ्रम र खालीपन; त्यसैले यी शब्दहरू अनुवाद गरिएका छन्, यशैया ३४:११ । यो आकारहीन थियो, यो बेकार थियो, यो बासिन्दाहरू बिना थियो, गहना बिना, आउने चीजहरूको छाया वा नराम्रो मस्यौदा, र चीजहरूको छवि होइन, हिब्रू १०: १ । पृथ्वी लगभग फेरि उही अवस्थामा घट्यो । मानिसको पाप, जसको मुनि सृष्टि रुन्छ । यर्मिया ४:२३ हेर्नुहोस्, मैले पृथ्वीलाई हेरेँ, र यो आकारविहीन र शून्य थियो । यस तल्लो संसारमा स्वर्गमा हृदय भएकाहरूलाई, त्यो माथिल्लो संसारको तुलनामा, अझै पनि भ्रम र शून्यता बाहेक केही देखिँदैन । यो पृथ्वीमा देख्नको लागि कुनै साँचो सुन्दरता छैन, कुनै सन्तोषजनक पूर्णता छैन, तर परमेश्वरमा मात्र । (२) यदि त्यहाँ देख्न मनपर्ने कुनै चीज भएको थियो, तर यसलाई हेर्नको लागि त्यहाँ कुनै प्रकाश थिएन; अन्धकार, बाक्लो अँध्यारो, गहिरोको अनुहारमा थियो । परमेश्वरले यो अन्धकार सृष्टि गर्नुभएन (जसरी उहाँले दुःखको अन्धकार सृजना गर्नुभयो, यशैया ४५:७), किनकि यो केवल उज्यालोको अभाव थियो, जसलाई देख्न सकिने कुरा नबन्दासम्म चाहिने कुरा भन्न सकिँदैन । यसद्वारा न त यसको अभावको धेरै गुनासो गर्न आवश्यक छ, जब त्यहाँ अन्योल र शून्यता बाहेक केही देखिँदैन । यदि आत्मामा अनुग्रहको काम नयाँ सृष्टि हो भने, यो केअसले एक अपरिवर्तित अनुग्रहरहित आत्माको अवस्थालाई प्रतिनिधित्व गर्दछ: त्यहाँ अव्यवस्था, भ्रम, र हरेक खराब काम छ; यो सबै असल भन्दा खाली छ, किनकि यो परमेश्वरबिना छ । यो अँध्यारो छ, यो अन्धकार हो । सर्वशक्तिमान कृपाले धन्य परिवर्तन नआएसम्म यो हाम्रो प्रकृतिको अवस्था हो ।

२. परमेश्वरको आत्मा पहिलो प्रेरक हुनुहुन्थ्यो: उहाँ पानी माथि परिभ्रमण गर्नुभयो। जब हामीले आकार र शून्यता नभएको पृथ्वीलाई विचार गर्छौं, यो मृत र सुक्खा हड्डीहरूले भरिएको उपत्यका जस्तै हो जस्तो लाग्छ । के यी बाँच्न सक्छन् ? के यो भ्रमित वस्तुको द्रव्यमानलाई सुन्दर संसार बनाउन सकिन्छ ? हो, यदि परमेश्वरबाट जीवनको आत्मा त्यसमा प्रवेश गर्छ भने, इजकिएल ७:९ । अब यो कुराको बारेमा आशा

छ; किनभने परमेश्वरको आत्माले काम गर्न थाल्नुहुन्छ, र, यदि उहाँले काम गर्नुहुन्छ भने कसले वा केले बाधा पुऱ्याउँछ ? परमेश्वरले उहाँको आत्माद्वारा संसार बनाउनुहुन्छ भनिएको छ, भजनसंग्रह ३६:६; अय्यूब २६:१३; र एउटै शक्तिशाली कार्यकर्ताद्वारा नयाँ सृष्टि प्रभावित हुन्छ । उहाँ गहिराइमा परिभ्रमण गर्नुभयो, जसरी एलियाले मरेको बच्चामाथि आफूलाई पसार्छन्, जसरी कुखुराले आफ्ना कुखुराहरूलाई आफ्नो पखेटामुनि जम्मा गर्छ, र तिनीहरूलाई न्यानो र पालनपोषण गर्न तिनीहरूमाथि घुम्छ, मत्ती २३:३७, - चीलले आफ्नो गुँड उचाल्छ, र आफ्नो बच्चामाथि फड्काउँछ (यो त्यही शब्द हो जुन यहाँ प्रयोग गरिएको छ), व्यवस्था ३२:११ । यसकारण जान्नुहोस्, कि परमेश्वर मात्र सबै प्राणीहरूको लेखक मात्र होइन, तर जीवनको मूल र चिहानको झरना हुनुहुन्छ, यद्यपि यो अन्धकार जस्तै अन्धकारको भूमि हो, र कुनै आदेश बिना (अय्यूब १०:२२), र तिनीहरूको महिमित शरीर बनाउन सक्नुहुन्छ ।

३ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "उज्यालो होओस्!" तब उज्यालो भयो ।

४ अनि परमेश्वरले देख्नुभयो, उज्यालो असल थियो; अनि परमेश्वरले उज्यालो र अन्धकारलाई अलग-अलग पार्नुभयो ।

५ अनि परमेश्वरले उज्यालोलाई 'दिन' भन्नुभयो, र अन्धकारलाई 'रात' भन्नुभयो। अनि साँझ पऱ्यो, र बिहान भयो – पहिलो दिन ।

हामीसँग यहाँ पहिलो दिनको कामको थप विवरण छ, जसमा अवलोकन गर्नुहोस्, १. परमेश्वरले सृष्टि गर्नुभएको सबै दृश्यमान प्राणीहरूमध्ये पहिलो प्रकाश थियो; होइन कि यसद्वारा उहाँले आफैले काम गर्न देख्नुहुन्छ (किनकि अन्धकार र उज्यालो दुवै उहाँका लागि समान छन्), तर यसद्वारा हामीले उहाँका कामहरू र उहाँको महिमा तिनीहरूमा देख्न सकौं र दिनको समयमा हाम्रा कामहरू गर्न सकौं । शैतान र त्यसका सेवकहरूका कामहरू अन्धकारका कामहरू हुन् । "तर जसले सत्य काम गर्दछ, ऊचाहिँ, आफ्ना कामहरू परमेश्वरमा गरिएका हुन् भनी देखा परून् भनेर ज्योतिकहाँ आउँछ ।" । यूहन्ना ३:२१।

प्रकाश ब्रह्माण्डको महान सौन्दर्य र वरदान हो । पहिलो जन्मेको जस्तै, यो सबै देखिने प्राणीहरूमा, पवित्रता र शक्ति, चमक र कल्याणमा यसको महान् अभिभावकसँग मिल्दोजुल्दो छ । यो आत्मासँग ठूलो आत्मीयता छ र यसको छेउमा छ; यद्यपि यसद्वारा हामी अन्य चीजहरू देख्छौं र यो हो भनेर पक्का छौं, तर पनि हामीलाई यसको प्रकृति थाहा छैन, न त यो के हो भनेर वर्णन गर्न सक्छौं, वा कुन तरिकाले ज्योति विभाजित हुन्छ, अय्यूब ३८:१९, २४ । यो देखेर हामीलाई ज्योति, असीम र अनन्त ज्योति (१ यूहन्ना १:५), र ज्योतिका पिता (याकूब १:१७), र जो हुनुहुन्छ उहाँको विश्वासी चिन्तनमा डोऱ्याउन र सहयोग गर्दछ । दुर्गम प्रकाशमा बस्छ, १ तिमोथी ६:१६ । नयाँ सृष्टिमा, आत्मामा बनाइएको पहिलो कुरा प्रकाश हो: धन्य आत्माले समझलाई प्रबुद्ध गरेर इच्छा र स्नेहलाई बन्धनमा राख्छ, त्यसैले ढोकाबाट हृदयमा आउँदै, असल गोठालो जस्तै जसको आफ्नै भेडाहरू छन्, पाप र शैतान, चोर र डाँटेहरू जस्तै, अर्को बाटोमा चढ्छ। जो पापद्वारा अनुग्रहद्वारा अन्धकार थिए, तिनीहरू संसारमा उज्यालो हुन्छन् । २. त्यो ज्योति परमेश्वरको शक्तिको वचनद्वारा बनाइएको हो । उहाँले भन्नुभयो, उज्यालो होस् । उहाँले इच्छा गर्नुभयो र यसलाई नियुक्त गर्नुभयो, र यो तुरुन्तै भयो: त्यहाँ प्रकाश थियो, ठ्याक्कै अनन्त दिमागमा मौलिक विचारलाई जवाफ दिए जस्तै एक प्रतिलिपि । हे परमेश्वरको वचनको शक्ति! उहाँले बोल्नुभयो, र यो गरियो, वास्तवमा, प्रभावकारी रूपमा, र अनन्तताको लागि, देखाउन मात्र होइन, र वर्तमान पालोको सेवा गर्नको लागि, किनकि उहाँले आज्ञा गर्नुभयो, र यो द्रुत रूपमा खडा भयो: उहाँसँग यो डिक्टम थियो, तथ्य - एक शब्द, र एक संसार। परमेश्वरको संसार (अर्थात, उहाँको इच्छा र यसको राम्रो खुशी) छिटो र शक्तिशाली छ । ख्रीष्ट वचन हुनुहुन्छ, आवश्यक अनन्त वचन, र उहाँद्वारा ज्योति उत्पन्न भएको थियो, किनकि उहाँमा ज्योति थियो, र उहाँ साँचो ज्योति हुनुहुन्छ, संसारको ज्योति, यूहन्ना १:९; ९:५.. पवित्र आत्माहरूमा चम्कने ईश्वरीय ज्योति परमेश्वरको शक्ति, उहाँको वचनको शक्ति र बुद्धि र प्रकाशको आत्माले, समझ खोल्ने, अज्ञानता र गल्तीको धुँवा छरपष्ट गर्ने, र प्रदान गरिएको हो । ख्रीष्टको अनुहारमा परमेश्वरको महिमाको ज्ञान, पहिले जस्तै, परमेश्वरले ज्योतिलाई अन्धकारबाट चम्काउन आज्ञा दिनुभयो । २ कोरिन्थी ४:६ ।

यदि परमेश्वरको पुत्र नआउनुभएको भए र हामीलाई समझशक्ति नदिनुभएको भए पतित मानिसको अनुहारमा सधैँ अन्धकार रहने थियो । १ यूहन्ना ५:२०। ३. कि परमेश्वरले चाहनु भएको ज्योति, जब यो उत्पादन भयो, उहाँले स्वीकार गर्नुभयो: परमेश्वरले ज्योति देख्नुभयो कि यो राम्रो थियो । यो ठ्याक्कै उहाँले यसलाई डिजाइन गरे जस्तै थियो, र यो उसले डिजाइन गरेको अन्त जवाफ दिन उपयुक्त थियो । यो उपयोगी र लाभदायक थियो; संसार, जुन अहिले महल भएको छ, त्यो बिना कालकोठरी हुने थियो । यो मिलनसार र रमाइलो थियो। साँच्चै प्रकाश मीठो छ (उपदेशक ११:७); यसले हृदयलाई आनन्दित तुल्याउँछ, हितोपदेश ११:३० । परमेश्वरले के आज्ञा गर्नुहुन्छ उहाँले अनुमोदन गर्नुहुन्छ र अनुग्रहपूर्वक स्वीकार गर्नुहुन्छ; उहाँ आफ्नै हातको काममा खुसी हुनेछ। त्यो साँच्चै राम्रो हो जुन परमेश्वरको नजरमा त्यस्तै छ, किनकि मानिसले देखेको जस्तो उहाँले देख्नुहुन्छ । यदि ज्योति राम्रो छ भने, उहाँ कत्ति राम्रो हुनुहुन्छ जो ज्योतिको मुहान हो, जसबाट हामीले यो प्राप्त गर्छौं, र जसलाई हामी यसको लागि सबै प्रशंसा गर्छौं र हामीले त्यसद्वारा गर्ने सबै सेवाहरू ! ४. कि परमेश्वरले उज्यालोलाई अन्धकारबाट विभाजित गर्नुभयो, त्यसैले तिनीहरूलाई अलग गर्नुभयो कि तिनीहरू कहिल्यै एकसाथ जोडिन सक्दैनन्, वा मेलमिलाप हुन सक्दैनन्; उज्यालो र अन्धकारको संगति के हो ? २ कोरिन्थी ६:१४ र तैपनि उहाँले तिनीहरूको बीचमा समय विभाजित गर्नुभयो, उज्यालोको लागि दिन र अन्धकारको लागि रात, एक-अर्कालाई निरन्तर र नियमित रूपमा । यद्यपि अँध्यारो अब उज्यालोले छरपष्ट भएको थियो, तापनि यसलाई सदाको लागि निर्वासनमा निन्दा गरिएको थिएन, तर उज्यालोसँग यसको पालो लिन्छ, र यसको स्थान छ, किनभने यसको प्रयोग छ । किनकि जसरी बिहानको उज्यालोले दिनको व्यापारलाई मित्र बनाउँछ, त्यसरी नै साँझको छायाँले रातको आरामलाई मित्र बनाउँछ र हाम्रो वरिपरि पर्दा तान्छ, ताकि हामी अझ राम्रोसँग सुत्न सकौं । अय्युव ७:२ हेर्नुहोस् । परमेश्वरले यसरी प्रकाश र अन्धकारको बीचमा समय विभाजन गर्नुभएको छ, किनकि उहाँले हामीलाई यो मिश्रण र परिवर्तनहरूको संसार हो भनेर दिनहुँ सम्झाउनुहुन्थ्यो। स्वर्गमा सिद्ध र अनन्त प्रकाश छ, र कुनै पनि अन्धकार छैन; नरकमा, पूर्ण अन्धकार, र प्रकाशको कुनै

चमक छैन। यी दुईको बीचमा त्यो संसारमा ठूलो खाडल छ; तर, यस संसारमा, तिनीहरू बदलिएका छन्, र हामी दिनहुँ एक-अर्कामा जान्छौं, ताकि हामीले परमेश्वरको विधि, शान्ति र समस्या, आनन्द र दु: खमा यस्तै उतार-चढावहरू आशा गर्न सिक्न सकौं, र एकलाई विरुद्धमा सेट गर्न सकौं। अर्को, प्रकाश र अन्धकारमा हामी जस्तै दुबैमा आफूलाई मिलाउने, दुबैलाई स्वागत गर्ने, र दुबैलाई उत्तम बनाउन सकौँ । ५. कि परमेश्वरले तिनीहरूलाई भिन्न नामहरूद्वारा एक-अर्काबाट विभाजित गर्नुभयो: उहाँले उज्यालोलाई दिन भन्नुभयो, र अन्धकारलाई उहाँले रात भन्नुभयो । उहाँले तिनीहरूलाई नाउँ दिनुभयो, दुवैको प्रभुको रूपमा; किनकि दिन उहाँकै हो, रात पनि उहाँकै हो । भजनसंग्रह ७४:१६। उहाँ समयको स्वामी हुनुहुन्छ, र यस्तै रहनुहुनेछ, जबसम्म दिन र रातको अन्त्य हुनेछ, र समयको धारा अनन्तको सागरमा निल्नेछ । हामी दिन र रातको निरन्तर उत्तराधिकारमा परमेश्वरलाई स्वीकार गरौं, र उहाँको सम्मानको लागि प्रत्येक दिन काम गरेर र हरेक रात उहाँमा आराम गरेर, र दिनरात उहाँको नियममा ध्यान गरेर उहाँको सम्मानको लागि दुवैलाई पवित्र गरौं । ६. यो पहिलो दिनको काम थियो र यो राम्रो दिनको काम थियो । साँझ र बिहान पहिलो दिन थियो । साँझको अन्धकार बिहानको उज्यालो भन्दा पहिले थियो, कि यसले यसलाई पन्नीको रूपमा काम गर्न सक्छ, यसलाई बन्द गर्न र यसलाई उज्यालो बनाउनको लागि । यो संसारको पहिलो दिन मात्र होइन, हप्ताको पहिलो दिन थियो । म त्यस दिनको सम्मानको लागि यसलाई पालन गर्दछु, किनकि नयाँ संसार हप्ताको पहिलो दिनमा सुरु भएको थियो, त्यसै गरी, ख्रीष्टको पुनरुत्थानमा, संसारको ज्योतिको रूपमा, बिहान सबैरै । उहाँमा माथिबाट वसन्तले संसारको भ्रमण गरेको छ; र हामी खुशी छौं, सधैंको लागि, यदि त्यो दिन-तारा हाम्रो हृदयमा देखा पर्यो भने ।

६ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "पानीको बीचमा अन्तर होओस्; र यसले पानीलाई पानीबाट अलग पारोस् !"

७ अनि परमेश्वरले एउटा अन्तर बनाउनुभयो, र अन्तरमुनिको पानीलाई अन्तरमाथिको पानीबाट अलग पार्नुभयो; तब त्यस्तै भयो ।

८ अनि परमेश्वरले त्यस अन्तरलाई 'आकाश' भन्नुभयो; अनि साँझ पऱ्यो, र बिहान भयो – दोस्रो दिन।

हामीसँग यहाँ दोस्रो दिनको कामको विवरण छ, आकाशको सृष्टि, जसमा अवलोकन गर्नुहोस्, १. यसको बारेमा परमेश्वरको आदेश: त्यहाँ एक आकाश होस्, एक विस्तार होस्, त्यसैले हिब्रू शब्दले पाना फैलिएको जस्तै संकेत गर्दछ, वा पर्दा तानिएको । यसमा पृथ्वी र तेस्रो आकाशको बीचमा देखिने सबै कुराहरू समावेश छन्: हावा, यसको उच्च, मध्य र तल्लो, क्षेत्रहरू - आकाशीय ग्लोब र माथिका सबै क्षेत्रहरू र प्रकाशका ओर्बहरू: यो जति उचाइमा पुग्छ । जहाँ ताराहरू स्थिर छन्, त्यसलाई यहाँ स्वर्गको आकाश भनिन्छ (पद १४, १५), र चराहरू उड्ने ठाउँ जत्तिकै तल, त्यसलाई पनि स्वर्गको आकाश भनिन्छ, पद २० । जब परमेश्वरले ज्योति बनाउनुभयो, उहाँले हावालाई यसको किरणहरूको ग्रहण र वाहनको रूपमा नियुक्त गर्नुभयो र अदृश्य र देखिने संसारको बीचमा सञ्चारको माध्यमको रूपमा नियुक्त गर्नुभयो; किनकि, स्वर्ग र पृथ्वीको बीचमा अकल्पनीय दूरी भए पनि स्वर्ग र नर्कको बीचमा जस्तो अगम्य खाडी छैन । यो अन्तरिक्ष विभाजनको पर्खाल होइन, तर विभाजनको बाटो हो । अय्युव २६:७; ३७:१८; भजनसंग्रह १०४:३; आमोस ९:६ । २. यसको सिर्जना । नत्रता यस्तो लाग्न नपरोस् कि परमेश्वरले मात्र यो गर्नको लागि आदेश दिनुभएको थियो, र अरू कसैले गरेको थियो, उहाँले थप्नुहुन्छ, र परमेश्वरले आकाश बनाउनुभयो । परमेश्वरले हामीबाट के चाहनुहुन्छ, उहाँ आफैंले हामीमा काम गर्नुहुन्छ, वा यो पूरा हुँदैन । जसले विश्वास, पवित्रता र प्रेमको आज्ञा दिनुहुन्छ, उहाँको अनुग्रहको शक्तिले उहाँको वचनको साथमा सृष्टि गर्नुहुन्छ, ताकि उहाँसँग सबै प्रशंसा होस् । हे प्रभु, तपाईंले के आज्ञा दिनुहुन्छ, र त्यसपछि तपाईलाई जे मन लाग्छ आदेश दिनुहोस् । आकाशलाई परमेश्वरको औंलाहरूको काम भनिन्छ, भजनसंग्रह ८:३ । यद्यपि यसको व्यापकताले यसलाई आफ्नो हात फैलाएको काम हो भनी घोषणा गर्दछ, तर यसको संविधानको प्रशंसनीय सुन्दरताले देखाउँछ कि यो एक जिज्ञासु कलाको टुक्रा हो, उहाँको औंलाहरूको काम हो । ३. यसको प्रयोग र डिजाइन - पानीबाट पानी विभाजित गर्न, अर्थात्, बादलमा बेरिएको पानी र समुद्र,

हावामा रहेको पानी र पृथ्वीमा भएका पानीहरू बीचको भिन्नता छुट्याउन । ध्यानपूर्वक अवलोकन गरिएका यी दुई बीचको भिन्नता हेर्नुहोस्, व्यवस्था ११:१०,११, जहाँ कनान यस विवरणमा मिश्रलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ, कि मिश्रलाई आकाशमुनि रहेका पानीले ओसिलो र फलदायी बनाइएको थियो, तर कनानलाई माथिबाट, बाहिरबाट पानी भएको थियो । आकाशको, स्वर्गको शीत पनि, जुन मानिसका छोराहरूका लागि पर्दैन, मीका ५:७ । परमेश्वरले आफ्नो शक्तिको आकाशमा, कोठाहरू, भण्डार-कोठारहरू छन्, जहाँबाट उहाँले पृथ्वीलाई पानी दिनुहुन्छ, भजनसंग्रह १४:१३; ६५:९, १० । उहाँसँग हिउँ र असिनाका खजानाहरू वा भन्डारहरू पनि छन्, जसलाई उहाँले युद्ध र युद्धको दिनको लागि सुरक्षित राख्नुभएको छ, अय्यूब ३८:२२, २३। हे कस्तो महान परमेश्वर हुनुहुन्छ जसले यसरी उहाँको सेवा गर्ने सबैको सान्त्वना र उहाँलाई घृणा गर्ने सबैको भ्रमको लागि प्रबन्ध गर्नुभएको छ ! उहाँलाई हाम्रो मित्र हुनु राम्रो हो, र उहाँलाई हाम्रो शत्रु हुनु नराम्रो हो । ४. यसको नामकरण: उहाँले आकाशलाई स्वर्ग भन्नुभयो । यो देखिने स्वर्ग हो, पवित्र शहर को फुटपाथ; आकाशभन्दा माथि परमेश्वरको सिंहासन छ भनिएको छ (इजकिएल १:२६), किनकि उहाँले यसलाई स्वर्गमा तयार गर्नुभएको छ; त्यसैले स्वर्गले शासन गर्छ भनिएको छ, दानियल ४:२६ । के परमेश्वर स्वर्गको उचाईमा हुनुहुन्नम? अय्यूब २२:१२ । हो, उहाँ हुनुहुन्छ र हामीले स्वर्गमा हुनुहुने हाम्रा पितालाई विचार गर्न हाम्रो आँखामा भएका स्वर्गहरूको चिन्तनद्वारा नेतृत्व गर्नुपर्छ । स्वर्गको उचाइले हामीलाई परमेश्वरको सर्वोच्चता र हामी र उहाँको बीचमा रहेको असीम दूरीको सम्झना गराउनुपर्छ । स्वर्गको चमक र तिनीहरूको शुद्धताले हामीलाई उहाँको महिमा, महिमा, र पूर्ण पवित्रताको सम्झना गराउनुपर्छ; स्वर्गको विशालता, तिनीहरूको पृथ्वीलाई घेरिएको, र तिनीहरूले यसमा पार्ने प्रभावले हामीलाई उहाँको विशालता र विश्वव्यापी प्रवन्धको सम्झना गराउनुपर्छ ।

९ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "आकाशमुनिका पानीहरू एक ठाउँमा जम्मा होऊन्, र सुक्खा जमिन देखा परोस्!" तब त्यस्तै भयो ।

१० अनि परमेश्वरले सुक्खा जमिनलाई 'पृथ्वी' भन्नुभयो, र जम्मा भएका पानीलाई 'समुद्र' भन्नुभयो; अनि परमेश्वरले देख्नुभयो, त्यो असल थियो ।
११ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "पृथ्वीले घाँस, बीउ हुने सागपात र आ-आफ्नो जातिअनुसारको फल दिने फलका रूखहरू, जसको बीउ त्यसैमा हुन्छ, यस पृथ्वीमाथि उमारोस्!" तब त्यस्तै भयो।
१२ अनि पृथ्वीले घाँसहरू, आफ्नै जातिअनुसारको बीउ हुने सागपात र आ-आफ्नो जातिअनुसारका फल दिने रूखहरू, जसको बीउ त्यसैमा हुन्छ, उमाऱ्यो। अनि परमेश्वरले देख्नुभयो, त्यो असल थियो।
१३ अनि साँझ पऱ्यो, र बिहान भयो – तेस्रो दिन।

तेस्रो दिनको काम यी पदहरूमा सम्बन्धित छ--समुद्र र सुख्खा भूमिको निर्माण र पृथ्वीलाई फलदायी बनाउने । देखिने शब्दको माथिल्लो भागको बारेमा अहिलेसम्म सृष्टिकर्ताको शक्ति प्रयोग र प्रयोग गरिएको थियो; स्वर्गको ज्योति बलेको थियो र स्वर्गको आकाश स्थिर थियो: तर अब उहाँ यस तल्लो संसारमा ओर्लनुभयो, पृथ्वी जुन मानिसहरूका छोराछोरीहरूको लागि डिजाइन गरिएको थियो, तिनीहरूको बासस्थान र तिनीहरूको मर्मतका लागि डिजाइन गरिएको थियो; र यहाँ हामी दुवैको लागि यो फिटिंग र तिनीहरूको घरको निर्माण र तिनीहरूको टेबल फैलाउने विवरण छ । अवलोकन गर्नुहोस्,

(अ) कसरी पृथ्वीलाई मानिसको बसोबासको लागि तयार पारियो, पानीलाई एकसाथ जम्मा गरेर र सुख्खा जमिन देखा पर्यो । यसरी, पृथ्वी र पानी एउटै ठूलो द्रव्यमानमा मिसिएको बेलामा भएको भ्रमको सट्टा (पद २), हेर, अब, त्यहाँ व्यवस्था छ, तिनीहरूलाई दुवै उपयोगी बनाइएको यस्तो विभाजनद्वारा । परमेश्वरले भन्नुभयो, "यस्तो होस्, अनि त्यस्तै भयो । सकिएको भन्दा चाँडो भनिएको छैन । १. पृथ्वीलाई ढाकेका पानीहरूलाई रिटायर गर्न र एक ठाउँमा जम्मा हुन आदेश दिइएको थियो, अर्थात्, ती खाडलहरू जुन तिनीहरूको स्वागत र विश्रामको लागि फिट र नियुक्त गरिएका थिए । पानीहरू, यसरी सफा गरियो, यसरी जम्मा भयो र यसरी तिनीहरूको उचित स्थानमा राखियो, उहाँले समुद्र

भन्नुभयो । यद्यपि तिनीहरू धेरै छन्, टाढाका क्षेत्रहरूमा र धेरै किनारहरू धोएर, तैपनि, जमिन माथि वा जमिनमुनि, तिनीहरूको एकअर्कासँग संचार छ र त्यसैले तिनीहरू एक हुन् र पानीको साझा भण्डार, जसमा सबै नदीहरू बग्छन्, उपदेशक १:७ । पानी र समुद्रहरू प्रायः धर्मशास्त्रमा, समस्याहरू र कष्टहरूलाई सङ्केत गर्छन्, भजनसंग्रह ४२:७; ६९:२, १४, १५ । परमेश्वरका आफ्नै मानिसहरू यस संसारमा यीबाट मुक्त छैनन्; तर यो तिनीहरूको सान्त्वना हो कि तिनीहरू स्वर्गमुनि मात्र पानी हुन् (स्वर्गमा कुनै पनि छैन), र तिनीहरू सबै परमेश्वरले तिनीहरूलाई नियुक्त गर्नुभएको ठाउँमा र उहाँले तिनीहरूका लागि तोक्नुभएको सीमाभित्र छन् । कसरी पानीहरू सुरुमा एकसाथ भेला भएका थिए र कसरी तिनीहरू अझै पनि बाँधिएका र सीमित छन् जुन सर्वशक्तिमानले तिनीहरूलाई पहिले बन्द गर्नु भएको थियो, राम्ररी वर्णन गरिएको छ, भजनसंग्रह १४:६-९, र त्यहाँ प्रशंसाको विषयको रूपमा उल्लेख गरिएको छ । जहाजहरूमा समुद्रमा जानेहरूले दिनहुँ सृष्टिकर्ताको बुद्धि, शक्ति र भलाइलाई स्वीकार गर्नुपर्छ, जसले ठूलो पानीलाई मानिसको लागि व्यापार र व्यापारको लागि सेवायोग्य बनाउनु पर्छ; र घरमा बस्नेहरूले आफूलाई उहाँप्रति ऋणी हुनुपर्छ जसले समुद्रलाई आफ्नो निर्धारित स्थानमा बार र ढोकाहरू राख्छ, र त्यसका घमन्डी छालहरू रहन्छ, अय्यूब ३८:१०, ११ । २. सुख्खा भूमि देखा परेको थियो, र उभरिएको थियो । पानीबाट बाहिर, र पृथ्वी भनिन्थ्यो, र मानिसहरूका छोराछोरीहरूलाई दिइयो । पृथ्वी, पहिले देखि नै थियो जस्तो देखिन्छ; तर त्यसको कुनै उपयोग भएन, किनभने त्यो पानीमुनि थियो । यसरी परमेश्वरका धेरै वरदानहरू व्यर्थमा प्राप्त हुन्छन्, किनभने तिनीहरू गाडिएका छन्; तिनीहरूलाई देखापर्छ, र तिनीहरू सेवायोग्य हुन्छन् । हामी जसले, आजसम्म, सुख्खा जमिनको फाइदाको आनन्द उठाइरहेका छौं (यद्यपि, यो एक पटक डुबानमा परेको थियो, र फेरि सुकेको थियो) हामी आफैंलाई भाडामा लिनु पर्छ, र जसको हातले सुख्खा जमिन बनाउनुभयो, त्यो परमेश्वरमा निर्भर हुनुपर्दछ, भजनसंग्रह ९५ :५; योना १:९ ।

(आ) कसरी पृथ्वी मानिसको मर्मत र समर्थनको लागि सुसज्जित थियो, पद ११, १२। वर्तमान प्रावधान अब बनाइएको थियो, माथिल्लो

पृथ्वीको तत्काल उत्पादनहरू द्वारा, जुन, परमेश्वरको आज्ञाको पालना गर्दै, यो फलदायी हुनु भन्दा चाँडो बनाइएको थिएन । र गाईवस्तुको लागि घाँस र मानिसको सेवाको लागि जडीबुटी ल्याए । धेरै किसिमका तरकारीहरू जो अनगिन्ती विविध र सबै जिज्ञासु हुन्छन्, र प्रत्येकको आफ्नै किसिमको बीउ हुन्छ, त्यसरी नै, मानिसको निरन्तरताको समयमा, आउने समयको लागि व्यवस्था गरिएको थियो । पृथ्वी, उसको उपयोग र लाभको लागि पृथ्वीबाट खाद्यान्न ल्याउन सकिन्छ। प्रभु, मानिस के हो, कि उसलाई यसरी भेटियो र सम्मान गरियो - कि यस्तो हेरचाह लिनु पर्छ र हजारौं पटक गुमाएका दोषी र अपमानजनक जीवनहरूको समर्थन र संरक्षणको लागि यस्तो व्यवस्था गरियो ! यहाँ ध्यान दिनुहोस्, १. पृथ्वी मात्र नभई यसको पूर्णता पनि हो र उहाँ यसको मात्र होइन तर यसका सम्पूर्ण फर्निचरको पनि सही मालिक र सार्वभौमसत्ता हुनुहुन्छ । पृथ्वी शून्य थियो (पद २), तर अब, एक वचनको बोलीले, यो परमेश्वरको धनले भरिएको छ, र उहाँका ती अझै पनि छन् - उहाँको मकै र उहाँको दाखमद्य, उहाँको ऊन र उहाँको सन, होशे २:९। यद्यपि तिनीहरूको प्रयोग हामीलाई अनुमति दिइएको छ, सम्पत्ति अझै पनि उहाँमा रहन्छ र उहाँको सेवा र सम्मानको लागि तिनीहरू प्रयोग गर्नुपर्छ । २. त्यो साझा प्रवन्ध एक निरन्तर सृष्टि हो र यसमा हाम्रा पिताले अहिलेसम्म काम गर्नुहुन्छ । घाँस, जडिबुटी र यसको वार्षिक उत्पादनहरू ल्याउन, पृथ्वी अझै पनि यस आदेशको प्रभावकारिता अन्तर्गत रहन्छ; र यद्यपि, प्रकृतिको सामान्य पाठ्यक्रम अनुसार, यी स्थायी चमत्कारहरू होइनन्, तर तिनीहरू विश्वको महान् निर्माता र मालिकको अथक शक्ति र अविस्मरणीय भलाइका उदाहरणहरू हुन् । ३. कि यद्यपि परमेश्वर, सामान्यतया, दोस्रो कारणहरूको एजेन्सी प्रयोग गर्नुहुन्छ, तिनीहरूको प्रकृति अनुसार, तर पनि उहाँलाई तिनीहरूको आवश्यकता छैन र न त तिनीहरूसँग बाँधिएको छ; किनकि, पृथ्वीका बहुमूल्य फलहरू प्रायः सूर्य र चन्द्रमाको प्रभावबाट ल्याइएको भएता पनि (व्यवस्था ३३:१४), तैपनि यहाँ हामीले सूर्य र चन्द्रमाको अगाडि पृथ्वीले प्रशस्त मात्रामा फलफूल, सम्भावित पाकेको फल पाएको पाउँछौं जुन बनाएका थिए । ४. हामीले तिनीहरूलाई प्रयोग गर्ने अवसर पाउनु अघि आवश्यक चीजहरू उपलब्ध गराउनु राम्रो हो: जनावरहरू र मानिसहरू बन्नु अघि,

यहाँ तिनीहरूका लागि घाँस र जडीबुटीहरू तयार थिए । यसरी परमेश्वरले मानिससँग बुद्धिमानी र दयालु व्यवहार गर्नुभयो; तब मानिस आफैंको लागि मूर्ख र मूर्ख नहोस् । ५. हामीले पृथ्वीको उत्पादनहरूबाट प्राप्त गर्ने सबै फाइदाहरूको महिमा परमेश्वरको हुनुपर्दछ, चाहे खाना वा भौतिक । उहाँ नै हुनुहुन्छ जसले स्वर्गले सुन्नुहुन्छ जब तिनीहरूले पृथ्वी सुन्छन्, होशे २: २१, २२। र यदि हामीले अनुग्रहद्वारा, झरना हुनुहुने उहाँमा रुचि राख्छौं, जब खोलाहरू सुक्छन् र नेभाराको रूखले केहि गर्दैनन् । हामी उहाँमा रमाउन सक्छौं ।

१४ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "दिनलाई रातबाट अलग पार्नलाई आकाशको अन्तरमा ज्योतिहरू होऊन्,
१५ अनि ती चिन्हहरूको रूपमा होऊन्, अँ, ऋतुहरू, दिनहरू र वर्षहरूका निम्ति होऊन्;
१६ अनि पृथ्वीमाथि उज्यालो दिनलाई ती आकाशको अन्तरमा ज्योतिहरूका निम्ति होऊन् !" तब त्यस्तै भयो ।
१७ अनि परमेश्वरले दुईटा ठूला ज्योतिहरू बनाउनुभयो: ठूलो ज्योति दिनमाथि प्रभुत्व गर्नलाई, र सानो ज्योति रातमाथि प्रभुत्व गर्नलाई; उहाँले ताराहरू पनि बनाउनुभयो ।
१८ अनि उहाँले तिनलाई पृथ्वीमाथि उज्यालो दिनका निम्ति आकाशको अन्तरमा राख्नुभयो,
दिनमाथि र रातमाथि प्रभुत्व गर्नलाई, अनि उज्यालोलाई अन्धकारबाट अलग राख्नलाई; अनि परमेश्वरले देख्नुभयो, त्यो असल थियो ।
१९ अनि साँझ पऱ्यो, र बिहान भयो – चौथो दिन ।

यो चौथो दिनको कामको इतिहास हो, सूर्य, चन्द्रमा र ताराहरूको सृष्टि, जुन यहाँ लेखिएको छ, तिनीहरू आफैमा र आफ्नै स्वभावमा, जिज्ञासुहरूलाई सन्तुष्ट पार्नको लागि होइन, तर तिनीहरूको सम्बन्धमा छन् । यस पृथ्वीमा, जसमा तिनीहरूले बत्तीको रूपमा सेवा गर्छन्; र यो प्रशंसा र धन्यवादको लागि हामीलाई चीजहरू प्रदान गर्न पर्याप्त छ । पवित्र अय्यूबले यसलाई परमेश्वरको महिमित शक्तिको उदाहरणको

रूपमा उल्लेख गर्दछन्, कि आत्माद्वारा उहाँले स्वर्गलाई सजाउनुभएको छ (अय्यूब २६:१३); र यहाँ हामीसँग त्यो गार्निचरको विवरण छ जुन माथिल्लो संसारको सुन्दरता मात्र होइन, तर यो तलको आशीर्वाद पनि हो; किनकि स्वर्ग उच्च छ, तर पनि यो पृथ्वीको लागि सम्मान छ, त्यसैले यसबाट सम्मान गर्नुपर्छ । स्वर्गको ज्योतिहरूको सृष्टिको हामीसँग लेखाजोखा छ,

(अ) सामान्यतया, पद १४, १५, जहाँ हामीसँग १. तिनीहरूको बारेमा दिइएको आदेश: स्वर्गको आकाशमा बत्तीहरू हुन दिनुहोस् । परमेश्वरले भन्नुभएको थियो, त्यहाँ उज्यालो होस् (पद ३), र त्यहाँ उज्यालो भयो; तर यो, जस्तै थियो, प्रकाशको अराजकता, छरिएको र भ्रमित: अब यसलाई सङ्कलन गरिएको थियो र मोडेल गरिएको थियो, र धेरै ज्योतिषहरूमा बनाइएको थियो, र यसैले थप गौरवशाली र अधिक सेवायोग्य दुवै प्रदान गरिएको थियो। परमेश्वर व्यवस्थाको परमेश्वर हुनुहुन्छ, भ्रमको होइन; र, जसरी उहाँ ज्योति हुनुहुन्छ, त्यसरी नै उहाँ ज्योतिहरूका पिता र पूर्व हुनुहुन्छ। ती ज्योतिहरू स्वर्गको आकाशमा हुनु पर्ने थियो, त्यो विशाल विस्तार जसले पृथ्वीलाई घेरेको छ र सबैको लागि स्पष्ट छ; किनकि कुनै पनि मानिसले मैनबत्ती बालेर त्यसलाई बुशेलमुनि राख्दैन, तर मैनबत्तीमा राख्छ (लुका ८:१६), र एउटा सुन्दर सुनौलो मैनबत्ती स्वर्गको आकाश हो, जसबाट यी मैनबत्तीहरूले घर भित्र भएका सबैलाई उज्यालो दिन्छ । आकाश आफैंको आफ्नै चमक भएको भनिएको छ (दानियल १२:३), तर यो पृथ्वीलाई प्रकाश दिन पर्याप्त थिएन; र सायद यसकारणले गर्दा यो स्पष्ट रूपमा दोस्रो दिनको कामको बारेमा भनिएको छैन, जुन आकाशमा बनाइएको थियो, यो राम्रो थियो, किनकि चौथो दिनमा यी बत्तीहरूले सजिएसम्म यो मानिसको लागि सेवायोग्य भएको थिएन । २. तिनीहरूले यस पृथ्वीको लागि प्रयोग गर्ने उद्देश्य राखेका थिए । (१.) तिनीहरू दिन र रात, ग्रीष्म र जाडोको भिन्नताको लागि हुनुपर्छ, जुन सूर्यको गतिले आदानप्रदान हुन्छ, जसको उदाउँदो दिन, उसको अस्ताउँदो रात, हाम्रो उष्णकटिबंधीय गर्मीमा उसको दृष्टिकोण, उसको विश्राम अर्को जाडोमा: र यसरी, सूर्यमुनि, हरेक उद्देश्यको लागि एक मौसम छ, उपदेशक ३:१ ।

(२.) तिनीहरू कार्यहरूको दिशाको लागि हुनुपर्छ । तिनीहरू मौसम परिवर्तनको संकेतहरूका लागि हुन्, कि खेतीवालले आफ्नो कामलाई विवेकको साथ, पूर्वानुमान गरेर, आकाशको अनुहारबाट, जब दोस्रो कारणले काम गर्न थालेको छ, यो उचित वा खराब हुनेछ, मत्ती १६:२, ३ । तिनीहरूले पृथ्वीमा प्रकाश पनि दिन्छन्, ताकि हामी हिँड्न सकौं (यूहन्ना ११:९), र काम (यूहन्ना ९:४)। हरेक दिनको कर्तव्य अनुसार । स्वर्गका ज्योतिहरू आफ्नो लागि चम्क्दैनन्, न त माथिका आत्माहरूको संसारको लागि, जसलाई तिनीहरूको आवश्यकता छैन । तर तिनीहरू हाम्रो लागि, हाम्रो खुशी र फाइदाको लागि चम्किन्छन्। प्रभु, मानिस के हो, कि उसलाई यसरी मान्नुपर्छ ! भजनसंग्रह ८:३,४ । हामी कति कृतघ्न र अक्षम्य छौं, यदि, जब परमेश्वरले यी बत्तीहरू हाम्रो लागि काम गर्नको लागि स्थापना गर्नुभएको छ, हामी सुत्छौं, वा खेल्छौं, वा व्यापारको समयलाई बेवास्ता गर्छौं, र हामी भएको महान कामलाई बेवास्ता गर्छौं । संसारमा पठाइयो ! स्वर्गका ज्योतिहरू हाम्रो सेवाको लागि बनाइएका छन्, र तिनीहरूले यो विश्वासपूर्वक गर्छन्, र तिनीहरूको मौसममा, बिना कुनै असफलता चम्काउँछन्: तर हामी परमेश्वरको सेवा गर्न यस संसारमा ज्योतिको रूपमा राखिएका छौं। र के हामी पनि हाम्रो सृष्टिको अन्त्यको जवाफ दिन्छौं ? होइन, हामी गर्दैनौं, हाम्रो ज्योति परमेश्वरको अगाडि चम्कदैन जसरी उहाँको ज्योति हाम्रो अगाडि चम्कन्छ, मत्ती ५:१४ । हामी हाम्रा मालिकको मैनबत्ती जलाउँछौं, तर हाम्रो मालिकको काममा वास्ता गर्दैनौं ।

(आ) विशेष गरी, पदहरू१६-१८ ।

१. ध्यान दिनुहोस्, स्वर्गका ज्योतिहरू सूर्य, चन्द्रमा र ताराहरू हुन्; अनि यी सबै परमेश्वरको हातको काम हो । (१.) सूर्य सबै भन्दा ठूलो ज्योति हो, पृथ्वी भन्दा लाखौं गुणा ठुलो, र स्वर्गका सबै बत्तीहरू मध्ये सबैभन्दा महिमित र उपयोगी, सृष्टिकर्ताको बुद्धि, शक्ति र भलाइको एक महान उदाहरण हो, र यस तल्लो संसारका प्राणीहरूको लागि एक अमूल्य आशीर्वाद । हामी भजन १९:१-६ बाट सिकौं कि कसरी परमेश्वरलाई उहाँको नामको कारणले महिमा दिन सकिन्छ, सूर्यको निर्माताको रूपमा । (२.) चन्द्रमा कम प्रकाश हो र अझै पनि यहाँ ठूलो ज्योतिहरू मध्ये एक मानिन्छ, किनकि यसको परिमाण र उधारो

प्रकाशको सन्दर्भमा, यो धेरै ताराहरू भन्दा कम छ, यद्यपि, यसको कार्यालयको आधारमा रातको शासकको रूपमा र पृथ्वीको लागि यसको उपयोगिताको सन्दर्भमा, यो तिनीहरू भन्दा उत्कृष्ट छ । ती सबैभन्दा मूल्यवान छन् जुन सबैभन्दा सेवायोग्य छन्; र ती ठूला बत्तीहरू हुन्, जसमा सबै भन्दा राम्रो उपहारहरू छैनन्, तर नम्रतापूर्वक र विश्वासपूर्वक तिनीहरूसँग सबैभन्दा राम्रो गर्नुहोस् । *तर तिमीहरूको बीचमा चाहिँ त्यस्तो हुनेछैन; तर तिमीहरूको बीचमा जो ठूलो हुने इच्छा गर्दछ, ऊचाहिँ तिमीहरूको सेवक बनोस् ।* मत्ती २०:२६। (३.) उहाँले ताराहरूलाई पनि बनाउनुभयो, जसलाई तिनीहरूले ग्रहहरू र स्थिर ताराहरू बीचको भेद नगरी, वा तिनीहरूको संख्या, प्रकृति, स्थान, परिमाण, गति, वा प्रभावहरूको लागि लेखाजोखा नगरी अश्लील आँखामा देखा पर्छन् । किनकि शास्त्रहरू हाम्रो जिज्ञासालाई तृप्त पार्न र हामीलाई खगोलविद् बनाउन होइन, तर हामीलाई परमेश्वरमा डोर्याउन र सन्तहरू बनाउनको लागि लेखिएका हुन् । अब यी बत्तीहरूले शासन गर्ने भनिएको छ (पद १६, १८); होइन कि तिनीहरूको सर्वोच्च प्रभुत्व छ, परमेश्वरले जस्तै, तर तिनीहरू उहाँको अधीनमा डेपुटी-गभर्नरहरू हुन् । यहाँ कम उज्यालो अर्थात् चन्द्रमाले रातमा शासन गर्छ भनिन्छ; तर भजनसंग्रह १३६:९ मा ताराहरूलाई त्यो शासनमा साझेदारको रूपमा उल्लेख गरिएको छ; चन्द्रमा र ताराहरूले रातमा शासन गर्न । यर्मिया ३१:३५ । उनीहरूले उज्यालो दिनुबाहेक अरू कुनै अर्थ छैन । शासन गर्ने सबै भन्दा राम्रो र सबैभन्दा सम्मानजनक तरीका भनेको उज्यालो दिनु र राम्रो गर्नु हो: ती आज्ञाहरू सम्मान गर्छन् जसले उपयोगी जीवन बिताउँछन्, र ज्योतिको रूपमा चम्किन्छन् । २. यी सबैबाट सिक्नुहोस्, (१.) त्यो पुरातन मूर्तिपूजाको पाप र मूर्खता, सूर्य, चन्द्र र ताराहरूको पूजा गर्ने, जसलाई कतिपयले सोचेका छन्, उठेका छन् वा कम्तिमा अनुहारमा केही भक्तिएका परम्पराहरूबाट। स्वर्गको बत्तीहरूको शासन र प्रभुत्वको बारेमा पितृसत्तात्मक युग । तर तिनीहरूको यहाँ दिइएको विवरणले तिनीहरू परमेश्वरका सृष्टिहरू र मानिसका सेवकहरू हुन् भनी स्पष्ट रूपमा देखाउँछ । र यसैले उनीहरूलाई देवता बनाउनु र उनीहरूलाई ईश्वरीय सम्मान दिनु परमेश्वरको लागि ठूलो अपमान र हामी आफैंको लागि ठूलो अपमान हो । व्यवस्था ४:१९ हेर्नुहोस् । (२.)

दैनिक उपासना गर्नुको कर्तव्य र बुद्धि जुन परमेश्वरले यी सबै चीजहरू बनाउनुभयो र तिनीहरूलाई हाम्रो लागि जस्तै बनाउनुभयो । दिन र रातको क्रान्तिले हामीलाई हरेक बिहान र साँझ प्रार्थना र प्रशंसाको पवित्र बलिदान दिन बाध्य बनाउँछ ।

२० अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "पानी चलफिर गर्ने जीवित प्राणीहरूले प्रशस्त गरी भरिओस्; अनि पृथ्वीमाथि आकाशको खुला अन्तरमा चाहिँ पक्षीहरू उडून् !"
२१ तब परमेश्वरले ठूला-ठूला जलजन्तुहरू र चलफिर गर्ने सबै जीवित प्राणीहरू सृष्टि गर्नुभयो, जसले आ-आफ्नो जातिअनुसार पानीलाई प्रशस्त गरी भरिदिए; अनि उहाँले आ-आफ्नो जाति-अनुसारका सबै पखेटा भएका पक्षीहरू पनि सृष्टि गर्नुभयो; अनि परमेश्वरले देख्नुभयो, त्यो असल थियो ।
२२ अनि परमेश्वरले तिनीहरूलाई यसो भनेर आशिष दिनुभयो: "फल्दै-फुल्दै र बढ्दै जाओ, र समुद्रहरूको पानीलाई भरिदेओ! अनि पृथ्वीमा पक्षीहरू बढ्दै जाऊन् !"
२३ अनि साँझ पऱ्यो, र बिहान भयो – पाँचौं दिन ।

प्रत्येक दिन, अहिलेसम्म, धेरै महान र उत्कृष्ट प्राणीहरू उत्पादन गरेको छ, जसलाई हामी कहिल्यै पर्याप्त रूपमा प्रशंसा गर्न सक्दैनौं; तर हामी पाँचौं दिनसम्म कुनै जीवित प्राणीको सृष्टिको बारेमा पढ्दैनौं, जसको यी पदहरूले हामीलाई विवरण दिन्छ । सृष्टिको कार्य क्रमशः एक चीजबाट अर्कोमा मात्र अघि बढेको होइन, तर जुन कम उत्कृष्ट थियो त्यसबाट क्रमशः बढ्दै गएको छ, जसले हामीलाई पूर्णतातर्फ थिच्न र हाम्रा अन्तिम कामहरू हाम्रा उत्कृष्ट कामहरू हुन सक्ने प्रयास गर्न सिकाउँदछ। यो पाँचौं दिन थियो कि माछा र चरा सृष्टि भयो, र दुवै पानी बाहिर। यद्यपि त्यहाँ माछाको मासु एक प्रकारको छ, र चराहरूको अर्को, तर तिनीहरू एकसाथ बनाइएका थिए, र दुवै पानीबाट; पहिलो कारणको शक्तिले एउटै दोस्रो कारणबाट धेरै फरक प्रभावहरू उत्पादन गर्न सक्छ । अवलोकन गर्नुहोस्, १. माछा र चराको निर्माण, सुरुमा, पद २०, २१ । परमेश्वरले तिनीहरूलाई उत्पादन गर्न आदेश दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो,

“पानीले प्रशस्त मात्रामा ल्याओस्। पानीको आफ्नै उत्पादक शक्ति छ जस्तो होइन, तर, "तिनीहरूलाई अस्तित्वमा ल्याइयोस्, पानीमा माछा र ती चराहरू ।" यो आदेश उहाँले आफैं कार्यान्वयन गर्नुभयो: परमेश्वरले ठूलो व्हेलहरू सृष्टि गर्नुभयो,आदी । कीराहरू, जुन सायद कुनै पनि प्रजातिका जनावरहरू जत्तिकै विभिन्न र धेरै संख्यामा छन्, र तिनीहरूको संरचना जिज्ञासुको रूपमा, यो दिनको कामको भाग थियो, तिनीहरूमध्ये केही माछासँग र अरूहरू चराहरूसँग सम्बन्धित थि ए। श्रीमान बोयल (मलाई सम्झना छ) भन्छन् कि उहाँ सृष्टिकर्ताको बुद्धि र शक्तिलाई कमिलामा हात्तीमा जत्तिकै प्रशंसा गर्नुहुन्छ । यहाँ ध्यान दिइएको छ विभिन्न प्रकारका माछा र चराहरू, प्रत्येक तिनीहरूको प्रकार पछि, र उत्पादन गरिएका दुवैको ठूलो संख्याको लागि, प्रशस्त मात्रामा ल्याइएका पानीको लागि; र विशेष उल्लेख यदि ग्रेट व्हेलबाट बनेको हो भने, माछाहरूमध्ये सबैभन्दा ठूलो, जसको बल र बल, अन्य कुनै पनि जनावरहरू भन्दा बढी, सृष्टिकर्ताको शक्ति र महानताको उल्लेखनीय प्रमाण हो । यहाँ ह्वेलको बारेमा लिइएको स्पष्ट सूचना, बाँकी सबै भन्दा माथि, लेविथान, अय्यूब ४१:१ ले कुन जनावरलाई बुझाउँछ भनेर निर्धारण गर्न पर्याप्त देखिन्छ ।

जीवजन्तुहरूको शरीरको जिज्ञासु संरचना, तिनीहरूको विभिन्न आकार, आकार र प्रकृतिहरू, तिनीहरूले भोगेका संवेदनशील जीवनका प्रशंसनीय शक्तिहरू, विधिवत रूपमा विचार गर्दा, नास्तिक र नास्तिकहरूको आपत्तिलाई चुपचाप र लाजमा पार्ने मात्र होइन सेवा गर्दछ । तर पवित्र र भक्त आत्माहरूमा उच्च विचारहरू र परमेश्वरको उच्च प्रशंसा बढाउन, भजनसंग्रह १०४:२५, आदि । २. तिनीहरूको आशिष्, तिनीहरूको निरन्तरताको लागि जीवन बर्बाद चीज हो । यसको बल ढुङ्गाको बल होइन । यो एक मैनबत्ती हो जुन जल्नेछ, यदि यो पहिले निभाइएन भने; र त्यसैले बुद्धिमान् सृष्टिकर्ताले व्यक्तिहरूलाई मात्र बनाउनुभएन, तर धेरै प्रकारको प्रचारको लागि प्रदान गर्नुभयो; परमेश्वरले तिनीहरूलाई आशीर्वाद दिनुभयो, यसो भन्नुभयो, फल्दै र बढ्दै, पद २२ । *परमेश्वरले आफ्ना कामहरूलाई आशिष् दिनुहुनेछ, र तिनीहरूलाई त्याग्नुहुन्न; र उसले जे गर्छ त्यो अनन्तको लागि हुनेछ,* उपदेशक ३:१४ । परमेश्वरको सृष्टिको शक्तिले सबै चीजहरूलाई सुरक्षित राख्छ, जसरी

सुरुमा उहाँको सृष्टि शक्तिले तिनीहरूलाई उत्पादन गरेको थियो। फलफूलहरू परमेश्वरको आशिषको प्रभाव हो र यसलाई श्रेय दिनुपर्छ; माछा र चराको गुणा, वर्ष देखि वर्ष, अझै पनि यो आशीर्वाद को फल हो । ठीक छ, मानिसको हितको लागि आजसम्म यी प्राणीहरूको निरन्तरताको महिमा परमेश्वरलाई दिऔं । अय्यूब १२:७, ९ हेर्नुहोस् । माछा मार्ने र चराहरू, आफैंमा निर्दोष मनोरञ्जनहरू, परमेश्वर र तिनीहरूको कर्तव्यबाट कसैलाई हटाउन दुरुपयोग गर्नु दुःखको कुरा हो, जबकि तिनीहरू सुधार गर्न सक्षम छन् । बुद्धि, शक्ति, र भलाइ, उहाँको जसले यी सबै चीजहरू बनाउनुभयो, र माछा र चराहरू जस्तै, उहाँको डरमा खडा हुन हामीलाई संलग्न गराउन ।

२४ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "पृथ्वीले आ-आफ्नो जातिअनुसार जीवित प्राणी अर्थात् आ-आफ्नो जातिअनुसार घरेलु पशु, घस्रने जन्तु र पृथ्वीका वनपशु उत्पन्न गरोस्!" तब त्यस्तै भयो ।
२५ अनि परमेश्वरले पृथ्वीका वनपशुलाई त्यसको आफ्नै जातिअनुसार, घरेलु पशुलाई त्यसको आफ्नै जातिअनुसार र पृथ्वीका घस्रने जन्तुलाई त्यसको आफ्नै जातिअनुसार बनाउनुभयो; अनि परमेश्वरले देख्नुभयो, त्यो असल थियो ।

"हामीसँग छैटौं दिनको कामको पहिलो भाग छ । अघिल्लो दिन समुद्र माछाले भरिएको थियो र चराले हावा भरिएको थियो । र यो दिन पृथ्वीका जनावरहरू, गाईवस्तुहरू र पृथ्वीसँग सम्बन्धित घस्रने चीजहरू बनाइयो । यहाँ, पहिले जस्तै, १. प्रभुले वचन दिनुभयो; उहाँले भन्नुभयो, पृथ्वीलाई जन्म दिनुहोस्, पृथ्वीमा यी जनावरहरू उत्पादन गर्नको लागि कुनै प्रचुर गुण भएजस्तो होइन, वा परमेश्वरले आफ्नो सृष्टि शक्तिलाई त्यसमा त्यागेको जस्तो होइन; तर, "यी प्राणीहरूलाई अब पृथ्वीमा अस्तित्वमा आओस, र यसबाट, तिनीहरूको सम्बन्धित प्रकारमा, तिनीहरूको सृष्टिको बारेमा ईश्वरीय सल्लाहहरूमा तिनीहरूका विचारहरू अनुरूप ।" २. उहाँले काम पनि गर्नुभयो; उहाँले ती सबैलाई तिनीहरूको प्रकारअनुसार बनाउनुभयो, विभिन्न आकारहरू मात्र होइन, तर विविध प्रकृति, शिष्टाचार, खाना र फेसनहरू - कोही घरको बारेमा

वशमा हुनको लागि, कोही खेतमा जंगली हुन - कोही घाँस र जडिबुटीहरूमा बस्ने । कोही मासुमा - कोही हानिरहित, कोही हिंसक - कोही साहसी, र कोही साहसी - कोही मानिसको सेवाको लागि, र उसको पालनपोषणको लागि होइन, घोडाको रूपमा - अरू उसको पालनपोषणको लागि, र उसको सेवा होइन, भेडाको रूपमा । अरू दुवैको लागि, गोरुको रूपमा र कुनैको लागि होइन, जंगली जनावरहरू जस्तै । यी सबैमा सृष्टिकर्ताको विविध ज्ञान देखिन्छ ।

२६ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "हामी मानिसलाई हाम्रै स्वरूपमा, हाम्रै समानतामा बनाऔं, र तिनीहरूले समुद्रका माछामाथि, आकाशका पक्षीहरूमाथि र घरेलु पशुमाथि, साथै सारा पृथ्वीमाथि र पृथ्वीमा घस्ने हरेक घस्ने जन्तुमाथि अधिकार राखून् !"
२७ अनि परमेश्वरले मानिसलाई आफ्नै स्वरूपमा सृष्टि गर्नुभयो; उहाँले तिनलाई परमेश्वरको स्वरूपमा सृष्टि गर्नुभयो; उहाँले तिनीहरूलाई नर र नारी गरेर सृष्टि गर्नुभयो ।
२८ अनि परमेश्वरले तिनीहरूलाई आशिष दिनुभयो; र परमेश्वरले तिनीहरूलाई भन्नुभयो: "फल्दै-फुल्दै र बढ़ूदै जाओ ! अनि पृथ्वीलाई भरिदेओ र त्यसलाई वशमा पार! अनि समुद्रका माछामाथि, आकाशका पक्षीमाथि र पृथ्वीमा चलफिर गर्ने हरेक जीवित प्राणीमाथि अधिकार राख !"

हामीसँग छैटौं दिनको कामको दोस्रो भाग, मानिसको सृष्टि, जसलाई हामी विशेष रूपमा ध्यान दिन चिन्तित छौं, ताकि हामी आफैंलाई चिन्न सकौं । अवलोकन गर्नुहोस्,

(अ) त्यो मानिसलाई सबै प्राणीहरूमध्ये अन्तिम बनाइएको थियो, कि यो शङ्का नगर्न सक्छ कि ऊ कुनै पनि तरिकाले, संसारको सृष्टिमा परमेश्वरको सहयोगी थियो: त्यो प्रश्न उहाँको लागि सधैं नम्र र अपमानजनक हुनुपर्छ, *मैले पृथ्वीका जगहरू बसाल्दाखेरि तिमी कहाँ थियौ? तिमीसँग समझ छ भने मलाई बताऊ!* अय्यूब ३८:४ । यद्यपि यो उहाँको लागि सम्मान र अनुग्रह दुवै थियो कि उहाँ अन्तिम बनाइयो: एक सम्मान, सृष्टिको विधिको लागि जुन कम सिद्ध थियो त्यो भन्दा अगाडि

बढ्नु थियो । र एक अनुग्रह, किनभने यो उपयुक्त थिएन कि उसलाई उनको लागि डिजाइन गरिएको दरबारमा बस्नु पर्छ जबसम्म यो पूर्ण रूपमा फिट र उनको स्वागतको लागि सुसज्जित हुँदैन । मानिस बन्ने बित्तिकै, उसको अगाडि सम्पूर्ण दृश्य सृष्टि थियो, विचार गर्न र आराम लिन दुवै । जनावरहरू जस्तै मानिस पनि त्यही दिन बनेको थियो, किनभने उसको शरीर तिनीहरूसँगै एउटै पृथ्वीबाट बनेको थियो । र जब उहाँ शरीरमा हुनुहुन्छ, उहाँ तिनीहरूसँग एउटै पृथ्वीमा बास गर्नुहुन्छ । शरीर र त्यसको अभिलाषामा लिप्त भएर हामीले आफूलाई नाश हुने जनावरहरूजस्तै बनाउनुपर्छ भनी परमेश्वरले नदिनुहोस् !

(आ) त्यो मानिसको सृष्टि अन्य प्राणीहरूको तुलनामा ईश्वरीय ज्ञान र शक्तिको अधिक संकेत र तत्काल कार्य थियो । यसको कथा "गम्भीरता को केहि, र बाकी देखि एक स्पष्ट भिन्नता संग प्रस्तुत गरिएको छ । अहिले सम्म, "उज्यालो होस्" र "त्यहाँ आकाश होस्," र "पृथ्वी वा पानीले निस्कियोस्" यस्तो कुरा भनिएको थियो; तर अब आदेशको वचन परामर्शको वचनमा परिणत भएको छ, "मानिस बनाऔं, जसको खातिर बाँकी प्राणीहरू बनाइएका थिए: यो काम हामीले आफ्नै हातमा लिनुपर्छ ।" पहिले उहाँ अधिकार भएको व्यक्तिको रूपमा बोल्नुहुन्छ, यसमा स्नेह भएको व्यक्तिको रूपमा। किनभने उहाँ मानिसका सन्तानहरूसँग आनन्दित हुनुहुन्थ्यो, हितोपदेश ८:३१ । यो त्यो काम हो जस्तो लाग्न सक्छ जुन उहाँ गर्न चाहनुहुन्थ्यो; मानौं उनले भनेका थिए, "अन्तमा प्रारम्भिक कुराहरू टुंगो लगाएर, अब हामी आफैलाई काममा लागौं, हामी मानिस बनाऔं ।" मानिस अहिले सम्म बनाइएका सबै भन्दा भिन्न प्राणी हुनुपर्दछ। शरीर र आत्मा, स्वर्ग र पृथ्वी, उहाँमा एकसाथ राख्नुपर्छ, र उहाँ दुवै संसारको लागि सहयोगी हुनुपर्छ। र त्यसकारण परमेश्वर आफैले उसलाई बनाउनको लागि मात्र होइन, तर आफूलाई व्यक्त गर्न खुसी हुनुहुन्छ मानौं कि उहाँले उहाँलाई बनाउनको लागि विचार गर्न एक परिषद बोलाउनुभयो: हामी मानिस बनाऔं। ट्रिनिटीका तीन व्यक्तिहरू, पिता, पुत्र र पवित्र आत्मा, यसको बारेमा परामर्श गर्छन् र यसमा सहमत छन्, किनभने मानिस, जब उहाँ बनाइयो, पिता, पुत्र र पवित्र आत्मामा समर्पित र समर्पित हुनुपर्थ्यो। त्यो महान नाममा हामी, राम्रो कारणका साथ, बप्तिस्मा लिएका छौं, त्यो महान नामको लागि हामी हाम्रो

अस्तित्वको ऋणी छौं । उसले मानिसलाई शासन गरोस् जसले भन्नुभयो, हामी मानिस बनाऔं ।

(इ) त्यो मानिस परमेश्वरको स्वरूपमा बनाइएको थियो र उहाँको समानता पछि, एउटै कुरा व्यक्त गर्न दुई शब्दहरू र एकअर्कालाई अझ अभिव्यक्त बनाउन; स्वरूप र समानताले मनपर्ने स्वरूपलाई जनाउँछ, कुनै पनि देखिने जीवहरूको नजिकको समानता । मानिस आफ्नो अगाडि गएको कुनै पनि प्राणीको प्रतिरूपमा होइन, तर उहाँको सृष्टिकर्ताको प्रतिरूपमा बनाइएको हो। तर पनि भगवान र मानिस बीच असीम दूरी छ । ख्रीष्ट मात्र परमेश्वरको व्यक्तित्वको अभिव्यक्त छवि हुनुहुन्छ, उहाँको पिताको पुत्रको रूपमा, समान स्वभाव भएको । यो केवल परमेश्वरको केहि सम्मान हो कि मानिस मा राखिएको छ, जो केवल गिलासमा छाया जस्तै परमेश्वरको रूप हो, वा सिक्कामा राजाको छापको रूपमा । मानिसमा परमेश्वरको स्वरूप यी तीन कुराहरूमा समावेश छ: १. उसको प्रकृति र विधानमा, उसको शरीरको होइन (किनकि परमेश्वरको शरीर छैन), तर उसको आत्माको । यो सम्मान साँच्चै परमेश्वरले मानिसको शरीरमा राख्नुभएको छ, कि वचन देहधारी बनाइयो, परमेश्वरका पुत्रले हाम्रो जस्तै शरीर पहिरिएर छिट्टै उहाँको जस्तै महिमाले हामीलाई पहिराउनुहुनेछ । र यो हामी सुरक्षित रूपमा भन्न सक्छौं कि उहाँ जसद्वारा परमेश्वरले संसारहरू बनाउनुभयो, महान् संसार मात्र होइन, तर मानिसलाई सानो संसार बनाउनुभयो, मानव शरीर गठन गर्नुभयो, सुरुमा, उहाँले समयको पूर्णतामा आफ्नो लागि डिजाइन गर्नुभएको प्लेटफर्म अनुसार । तर यो मानिसको आत्मा, महान् आत्मा हो, जसले विशेष गरी परमेश्वरको छवि बोक्छ । आत्मा एक आत्मा हो, एक बुद्धिमान अमर आत्मा, एक प्रभावकारी सक्रिय आत्मा, यहाँ परमेश्वर, आत्माहरूको पिता, र संसारको आत्माको जस्तै । मानिसको आत्मा प्रभुको मैनबत्ती हो । मानिसको आत्मा, यसको तीन महान संकाय, समझ, इच्छा र सक्रिय शक्तिमा विचार गरिन्छ, सायद प्रकृतिमा सबैभन्दा उज्यालो स्पष्ट देखिने गिलास हो, जहाँ परमेश्वरलाई देख्न सकिन्छ । २. उहाँको स्थान र अधिकारमा: हामी मानिसलाई हाम्रो स्वरूपमा बनाऔं, र उसले प्रभुत्व प्राप्त गरोस् । उहाँसँग निम्न स्तरका प्राणीहरूको शासन छ, उहाँ पृथ्वीमा परमेश्वरको प्रतिनिधि वा भाइसराय हुनुहुन्छ; तिनीहरू

परमेश्वरसँग डराउन र सेवा गर्न सक्षम छैनन्, त्यसैले परमेश्वरले तिनीहरूलाई मानिसको डर र सेवा गर्न नियुक्त गर्नुभएको छ । तैपनि उहाँको इच्छाको स्वतन्त्रताद्वारा उहाँको शासनमा उहाँको सृष्टिहरूको शासनभन्दा परमेश्वरको छवि बढी छ ।

३. उहाँको शुद्धता र शुद्धतामा । मानिसमा परमेश्वरको छवि ज्ञान, धार्मिकता र साँचो पवित्रतामा समावेश छ, एफिसी ४:२४; कलस्सी ३:१० । उहाँ सीधा हुनुहुन्थ्यो, उपदेशक ७:२९ । उहाँसँग उहाँका सबै प्राकृतिक शक्तिहरू परमेश्वरको सम्पूर्ण इच्छामा बानी अनुरूप थियो । उहाँको समझले ईश्वरीय चीजहरूलाई स्पष्ट र साँच्चै देख्यो, र उहाँको ज्ञानमा कुनै त्रुटि वा गल्तीहरू थिएनन् । उहाँको इच्छाले बिना हिचकिचाहट वा प्रतिरोध बिना परमेश्वरको इच्छाको साथ सजिलै र विश्वव्यापी रूपमा पालन गर्यो । उहाँका स्नेहहरू सबै नियमित थिए, र उहाँसँग कुनै अत्याधिक भूख वा जुनून थिएन । उहाँका विचारहरू सजिलै ल्याइयो र उत्कृष्ट विषयहरूमा निश्चित गरियो, र तिनीहरूमा कुनै व्यर्थता वा अव्यवस्थितता थिएन । कुनै पनि विद्रोह वा विद्रोह बिना सबै निम्न शक्तिहरू उच्चको आदेश र निर्देशनको अधीनमा थिए । यसरी पवित्र, यसरी खुसी, हाम्रा पहिलो आमाबाबु थिए, उनीहरूमाथि परमेश्वरको छवि राखेर । र यो सम्मान, मानिसलाई सुरुमा राखिएको छ, हामीले एकअर्कालाई नराम्रो कुरा नगर्नुको राम्रो कारण हो (याकूब ३:९), न त एकअर्कालाई नराम्रो नगर्नु (उत्पत्ति ९:६), र हामीले किन गर्नुपर्छ भन्ने राम्रो कारण हो । पापको सेवामा आफूलाई अपमानित नगर्नुहोस्, र हामीले किन परमेश्वरको सेवामा आफूलाई समर्पित गर्नुपर्छ । तर हे बिहानको छोरो, तिमी कसरी लड्यौ ! मानिसमा परमेश्वरको यो छवि कसरी बिगारिएको छ ! यसका अवशेषहरू कति साना छन्, र यसका भग्नावशेषहरू कति ठूलो छन् ! प्रभुले आफ्नो पवित्र अनुग्रहद्वारा हाम्रा आत्माहरूमा यसलाई नवीकरण गर्नुहोस् !

(ई) "त्यो मानिस पुरुष र नारी बनाइयो, र फलफूल र वृद्धिको आशीर्वादले आशिषित भयो । परमेश्वरले भन्नुभयो, हामी मानिसलाई बनाऔं, र तुरुन्तै यो पछ्याउँछ, त्यसैले परमेश्वरले मानिसलाई बनाउनुभयो । उहाँले निर्णय गर्नु भएको कुरा पूरा गर्नुभयो । हामीसँग भन्नु र गर्नु दुई कुरा हो । तर तिनीहरू परमेश्वरसँग त्यस्तो छैनन् । उहाँले

उनीहरूलाई नर र नारी, आदम र हव्वा सृष्टि गर्नुभयो - आदम पहिले, पृथ्वीबाट, र हव्वा आफ्नो छेउबाट, अध्याय २ । यस्तो लाग्नुपर्छ कि बाँकी प्राणीहरूमध्ये परमेश्वरले धेरै जोडीहरू बनाउनुभयो, तर मानिसको एउटा पनि बनाउनुभए न? (मलाकी २:१५), यद्यपि उहाँसँग आत्माको अवशेष थियो, जहाँबाट ख्रीष्टले सम्बन्धविच्छेदको विरुद्धमा तर्क जुटाउनुभयो, मत्ती १९:४,५ । हाम्रो पहिलो बुबा, आदम, एउटै पत्नीमा सीमित थियो; र, यदि उसले उसलाई छोडेको थियो भने, उसलाई विवाह गर्न को लागी अर्को कोही थिएन, जसले स्पष्ट रूपमा सूचित गर्यो कि विवाहको बन्धनलाई खुशीमा विघटन गर्नु हुँदैन । स्वर्गदूतहरू पुरुष र नारी बनाइएका थिएनन्, किनभने तिनीहरूले आफ्नो जातको प्रचार गर्नु हुँदैन (लूका २०:३४-३६); तर मानिस यसरी बनाइएको हो, कि प्रकृतिको प्रचार होस् र दौड जारी छ । आगो र मैनबत्तीहरू, यस तल्लो संसारका प्रकाशहरू, किनभने तिनीहरू बर्बाद हुन्छन्, र बाहिर जान्छन्, तिनीहरूसँग अझ बढी उज्यालो गर्ने शक्ति हुन्छ; तर स्वर्गका ज्योतिहरूसँग त्यस्तो हुँदैन: ताराहरूले ताराहरू जलाउँदैनन् । परमेश्वरले एउटै पुरुष र एउटी नारी मात्र बनाउनुभयो, ताकि मानिसहरूका सबै जातिहरूले आफूलाई एउटै रगतबाट बनेको, एउटै साझा स्टकबाट सन्तान हो भनेर जान्न सकून्, र यसरी तिनीहरूले एकअर्कालाई प्रेम गर्न प्रेरित गर्न सकून् । परमेश्वरले उनीहरूलाई उनीहरूले पाएको प्रकृतिलाई हस्तान्तरण गर्न सक्षम बनाउनुभयो, उनीहरूलाई भन्नुभयो, फल्दैफुल्दै र बढ्दै जाओस र पृथ्वीलाई भरियोस् । यहाँ उहाँले तिनीहरूलाई दिनुभयो, १. एक ठूलो उत्तराधिकार: पृथ्वी भर्नुहोस्; यो मानिसका छोराछोरीहरूलाई दिइएको छ । तिनीहरू सारा पृथ्वीको सतहमा बास गर्न बनाइएका थिए, प्रेरित १७:२६ । यो त्यो ठाउँ हो जहाँ परमेश्वरले मानिसलाई निम्न प्राणीहरूको शासनमा आफ्नो प्रवन्धको सेवकको रूपमा नियुक्त गर्नुभएको छ, र, जस्तै, यो ओर्बको बुद्धिमत्ता; परमेश्वरको अनुग्रहको प्राप्तकर्ता हुन, जसमा अन्य प्राणीहरू बाँच्छन्, तर यो थाहा छैन; यस तल्लो संसारमा उहाँको प्रशंसाको सङ्कलन गर्न, र तिनीहरूलाई माथिको कोषमा तिर्न (भजन १४५:१०); र, अन्तमा, राम्रो राज्यको लागि एक परिवीक्षाकर्ता हुन । २. एक अनगिन्ती स्थायी परिवार, यो विरासतको आनन्द लिनको लागि, तिनीहरूमाथि

आशीर्वादको घोषणा गर्दै, जसको सद्गुणमा तिनीहरूको वंशज पृथ्वीको सबैभन्दा कुनासम्म फैलिएको हुनुपर्छ र समयको अन्तिम अवधिसम्म जारी रहनुपर्छ । फलफूल र वृद्धि परमेश्वरको आशिषमा निर्भर गर्दछ: ओबेद-एदोमका आठ छोराहरू थिए, *किनभने परमेश्वरले उनलाई आशिष् दिनुभयो*, १ इतिहास २६:५ । यो आशीर्वादको कारण हो, जुन परमेश्वरले सुरुमा आज्ञा गर्नुभयो, कि मानवजातिको जाति अझै पनि अस्तित्वमा छ, जुन परमेश्वरले सुरुमा आज्ञा दिनुभयो, कि मानव जातिको जात अझै पनि अस्तित्वमा छ, र एक पुस्ता बित्दै जाँदा अर्को आउँछ ।

(उ) त्यो परमेश्वरले मानिसलाई दिनुभयो, जब उहाँले उसलाई बनाउनुभयो, निम्न प्राणीहरूमाथि, समुद्रका माछाहरू र हावाका चराहरूमाथि प्रभुत्व गर्न । यद्यपि मानिसले कुनै पनि कुराको लागि प्रदान गर्दैन, उसँग दुवैमाथि शक्ति छ, पृथ्वीमा घुम्ने हरेक जीवित प्राणीहरूमाथि धेरै बढी, जो उसको हेरचाहमा र उसको पहुँच भित्र छन् । परमेश्वरले मानिसलाई सम्मान दिनको लागि यसरी डिजाइन गर्नुभयो कि उसले आफूलाई आफ्नो सृष्टिकर्तालाई सम्मान दिन अझ बलियो रूपमा बाध्य भएको भेट्टाउन सक्छ । यो प्रभुत्व धेरै ह्रास भएको छ र पतन द्वारा हराएको छ; तैपनि परमेश्वरको प्रवन्धले मानिसहरूका सन्तानहरूलाई उनीहरूको जीवनको सुरक्षा र समर्थनको लागि आवश्यक पर्ने धेरै कुरा जारी राख्छ, र परमेश्वरको अनुग्रहले सन्तहरूलाई पापले गुमाएको भन्दा प्राणीलाई नयाँ र राम्रो उपाधि दिएको छ; किनकि हामी ख्रीष्टका हौं भने सबै हाम्रो हो, १ कोरिन्थी ३:२२ ।

२९ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "हेर, मैले सारा पृथ्वीको सतहमाथिको हरेक बीउ लाग्ने सागपात र हरेक रूख, जसमा बीउ लाग्ने फल हुन्छ, तिमीहरूलाई दिएको छु; यो तिमीहरूका निम्ति आहार हुनेछ ।
३० अनि पृथ्वीको हरेक पशुलाई, आकाशको हरेक पक्षीलाई र पृथ्वीमा घस्रने हरेक जन्तुलाई, जसमा प्राण छ, मैले आहारका निम्ति हरेक हरियो सागपात दिएको छु;" तब त्यस्तै भयो ।

हामीसँग यहाँ छैटौं दिनको कामको तेस्रो भाग छ जुन कुनै नयाँ सृष्टि

थिएन तर सबै शरीरका लागि भोजनको अनुग्रहपूर्ण प्रावधान थियो, भजनसंग्रह १३६:२५ । जसले मानिस र जनावर बनाउनुभयो, यसरी दुवैलाई जोगाउन ध्यान दिनुभयो, भजनसंग्रह ३६:६ । यहाँ छ,

(अ) मानिसको लागि प्रदान गरिएको खाना, पद २९ । जडिबुटी र फलफूल उसको खानान हो, मकै र पृथ्वीका सबै उत्पादनहरू सहित; यिनीहरूलाई उसको लागि अनुमति दिइएको थियो, तर (यस्तो देखिन्छ) मासु होइन, बाढी पछि, अध्याय ९:३ । र पृथ्वी जलप्रलय हुनु अघि, मानिसको खातिर श्राप हुनुभन्दा धेरै अघि, यसको फलहरू, निस्सन्देह, स्वादको लागि धेरै मनमोहक थिए र मज्जा र मोटोपन भन्दा शरीरलाई अझ बलियो र पोषण गर्ने, र राजाको मासुको सबै भागहरू । यहाँ हेर्नुहोस्, १. जसले हामीलाई नम्र बनाउनुपर्छ । जसरी हामी पृथ्वीबाट बनेका थियौं, त्यसैगरी हामी पनि यसबाट कायमै छौं । एक पटक मानिसहरूले स्वर्गदूतहरूको भोजन, स्वर्गबाट रोटी खाए । तर तिनीहरू मरे (यूहन्ना ६:४९); यो तिनीहरूको लागि तर पृथ्वीबाट बाहिर खाना जस्तै थियो, भजनसंग्रह १०४:१४ । त्यहाँ अनन्त जीवनको लागि खाना छ; प्रभुले हामीलाई यो सधैं दिनुहोस् । २ जसले हामीलाई आभारी बनाउनुपर्छ । प्रभु शरीरको लागि हुनुहुन्छ; उहाँबाट हामीले यस जीवनको सबै समर्थन र आरामहरू पाउँछौं र उहाँलाई हामीले धन्यवाद दिनैपर्छ । उहाँले हामीलाई सबै चीजहरू प्रशस्त मात्रामा रमाइलो गर्न दिनुहुन्छ, आवश्यकताको लागि मात्र होइन, तर प्रशस्त, मिठाई र विविधताहरू, गहना र आनन्दको लागि । हामी कति ऋणी छौं ! उहाँको महिमामा बाँच्नको लागि हामी परमेश्वरको अनुग्रहमा बाँचिरहेका छौं भने हामी कत्ति होसियार हुनुपर्छ! ३. जसले हामीलाई संयमी र हाम्रो धेरैसँग सन्तुष्ट बनाउनुपर्दछ। यद्यपि एडमले उसलाई माछा र चराहरूमा प्रभुत्व दिएको थियो, तर परमेश्वरले उसलाई आफ्नो खानामा, जडीबुटी र फलफूलहरूमा सीमित राख्नुभयो। र उसले यसको बारेमा कहिल्यै गुनासो गरेन। यद्यपि पछि उसले निषेधित फलको लालच गर्यो, बुद्धि र ज्ञानको खातिर उसले त्यसबाट आफैंलाई प्रतिज्ञा गर्यो, तर हामीले कहिल्यै पढेका छैनौं कि उसले निषेधित मासुको लालच गर्यो। यदि परमेश्वरले हामीलाई हाम्रो जीवनको लागि खाना दिनुहुन्छ भने, इजरायललाई गनगन गर्दै, हाम्रा अभिलाषाहरूका लागि खाना नमागौं,

भजनसंग्रह ७८:१८; दानियल १:१५ हेर्नुहोस् ।

(आ) जनावरहरूको लागि प्रदान गरिएको खाना, पद ३० । के परमेश्वरले गोरुहरूको हेरचाह गर्नुहुन्छ ? हो, पक्कै पनि, उहाँले तिनीहरूका लागि सुविधाजनक भोजन प्रदान गर्नुहुन्छ र गोरुहरूका लागि मात्र होइन, जुन उहाँको बलिदान र मानिसको सेवामा प्रयोग गरिएको थियो, तर जवान सिंह र जवान कागहरू पनि उहाँको प्रबन्धको हेरचाह हुन्; तिनीहरूले परमेश्वरबाट खाना माग्छन् । हामी निम्न प्राणीहरूलाई उहाँको अनुग्रहको महिमा परमेश्वरलाई दिऔं, कि सबैलाई खाना दिइन्छ, जस्तै, उहाँको टेबलमा, हरेक दिन । उहाँ एक महान गृहिणी हुनुहुन्छ, एक धेरै धनी र उदार हुनुहुन्छ, जसले हरेक जीवित चीजको इच्छा पूरा गर्दछ । यसले परमेश्वरका जनहरूलाई उहाँमाथि आफ्नो हेरचाह राख्र र तिनीहरूले के खाने र के पिउने भन्ने कुराको आदर गर्न उत्प्रेरित नहोस् । उहाँले आदमलाई उसको हेरचाह बिना नै प्रबन्ध गर्नुभयो, र अझै पनि तिनीहरूको हेरचाह बिना सबै प्राणीहरूको लागि प्रबन्ध गर्नुहुन्छ, उहाँलाई भरोसा गर्नेहरूलाई कुनै पनि राम्रो कुरा कमि हुदैँन, मत्ती ६:२६ । जसले आफ्ना चराहरूलाई खुवाउँछ उसले आफ्ना बच्चाहरूलाई भोकाउन दिनेछैन ।

३१ अनि परमेश्वरले आफूले बनाउनुभएको हरेक चीज देख्नुभयो; अनि हेर, त्यो अति असल थियो। अनि साँझ पऱ्यो, र बिहान भयो – छैटौं दिन ।

हामीसँग यहाँ सृष्टिको सम्पूर्ण कार्यको अनुमोदन र निष्कर्ष छ । परमेश्वरको लागि, उहाँको काम सिद्ध छ; र यदि उहाँले सुरु गर्नुभयो भने उहाँले अन्त्य पनि गर्नुहुनेछ, प्रबन्ध र अनुग्रहमा, साथै यहाँ सृष्टिमा । अवलोकन गर्नुहोस्,

(अ) परमेश्वरले उहाँको कामको समीक्षा गर्नुभयो: उहाँले बनाउनुभएका सबै कुराहरू देख्नुभयो। त्यसैले उहाँले अझै पनि गर्नुहुन्छ; उहाँका हातका सबै काम उहाँको आँखामुनि छन् । जसले सबैलाई बनाउनुभयो, उहाँले सबै देख्नुहुन्छ; उहाँले हामीलाई देख्नुहुन्छ, भजनसंग्रह १३९:१-१६ । सर्वज्ञतालाई सर्वशक्तिमानबाट अलग गर्न

सकिँदैन । उहाँका सबै कामहरू परमेश्वरलाई थाहा छ, प्रेरित १५:१८ । तर यो अनन्त दिमागको आफ्नै बुद्धिको प्रतिलिपि र आफ्नै शक्तिको उत्पादनहरूमा गहिरो प्रतिबिम्ब थियो । परमेश्वरले यसरी हाम्रा कामहरूको समीक्षा गर्ने एउटा उदाहरण बसाल्नुभएको छ । हामीलाई प्रतिबिम्बको शक्ति दिएर, उहाँले आशा गर्नुहुन्छ कि हामीले त्यो शक्ति प्रयोग गर्नुपर्छ, हाम्रो मार्ग हेर्नुहोस् (यर्मिया २:२३), र यसलाई सोच्नुहोस्, भजनसंग्रह ११९:५९ । जब हामी एक दिनको काम समाप्त गर्छौं, र रातको बाँकी भागमा प्रवेश गर्दैछौं, हामीले त्यो दिन हामीले के गर्यौं भन्ने बारे हाम्रो आफ्नै हृदयसँग कुराकानी गर्नुपर्छ; त्यसैगरी जब हामीले एक हप्ताको काम पूरा गर्छौं, र शबाथ-विश्राममा प्रवेश गर्दैछौं, हामीले हाम्रा परमेश्वरलाई भेट्न तयार हुनुपर्छ । र जब हामी हाम्रो जीवनको काम समाप्त गर्दैछौं, र चिहानमा हाम्रो विश्राममा प्रवेश गर्दैछौं, त्यो सम्झना ल्याउने समय हो, कि हामी पश्चात्ताप गरेर मर्न सक्छौं, र यसबाट बिदा लिनेछौँ ।

(आ) परमेश्वरले आफ्नो काममा सन्तुष्टि लिनुभयो । जब हामी हाम्रा कामहरूको समीक्षा गर्न आउँछौं, हामी लाजको लागि, धेरै धेरै खराब भएको पाउँछौं; तर, जब परमेश्वरले उहाँको समीक्षा गर्नुभयो, सबै धेरै असल थियो। हामीले सुन्नु अघि कुनै कुराको जवाफ नदिन सिकाउनको लागि उहाँले यसलाई नदेखेसम्म राम्रो उच्चारण गर्नुभएन । सृष्टिको काम धेरै राम्रो थियो । परमेश्वरले बनाउनुभएका सबै कुरा राम्ररी बनाइएका थिए, र त्यसमा कुनै दोष वा दोष थिएन । १. यो असल थियो । असल, किनकि यो सबै सृष्टिकर्ताको दिमागमा मान्य छ, जसरी उहाँले यो हुनु पर्छ; जब ट्रान्सक्रिप्टलाई उत्कृष्ट मौलिकसँग तुलना गर्न आयो, यो सही थियो, यसमा कुनै त्रुटि छैन, एक गलत स्थानमा स्ट्रोक छैन । असल, किनकि यसले यसको सृष्टिको अन्त्यलाई जवाफ दिन्छ, र यो डिजाइन गरिएको उद्देश्यको लागि उपयुक्त छ । असल, किनकि यो मानिसको लागि सेवायोग्य छ, जसलाई परमेश्वरले दृश्य सृष्टिको मालिक नियुक्त गर्नुभएको थियो । असल, किनकि यो सबै परमेश्वरको महिमाको लागि हो; त्यहाँ त्यो सम्पूर्ण दृश्य सृष्टिमा छ जुन परमेश्वरको अस्तित्व र पूर्णताको प्रदर्शन हो, र जसले मानिसको आत्मामा, उहाँप्रतिको धार्मिक सम्मान र उहाँप्रति सम्मान उत्पन्न गर्दछ । २. यो धेरै असल थियो । हरेक दिनको

काम (दोस्रो बाहेक) यो राम्रो थियो भनिएको थियो, तर, यो धेरै राम्रो छ । किनकि, (१.) अब मानिस बनाइयो, जो परमेश्वरका मार्गहरूको प्रमुख थियो, जसलाई सृष्टिकर्ताको महिमाको दृश्य स्वरूप र उहाँको प्रशंसामा सृष्टिको मुखको रूपमा डिजाइन गरिएको थियो । (२.) अब सबै बनाइयो; हरेक भाग राम्रो थियो, तर सबै मिलेर धेरै राम्रो । महिमा र भलाइ, सौन्दर्य र सद्भाव, परमेश्वरका कामहरू, प्रबन्ध र अनुग्रह दुवै, सृष्टिको रूपमा, तिनीहरू सिद्ध भएपछि सबै भन्दा राम्रो देखिनेछन् । जब माथिल्लो ढुङ्गा बाहिर ल्याइन्छ, हामी कराउनेछौं, अनुग्रह, अनुग्रह, यसमा, जकरिया ४:७ । त्यसैले समय भन्दा पहिले केहि पनि न्याय नगर्नुहोस् ।

(इ) यो काम पूरा भएको समय: साँझ र बिहान छैटौं दिन थियो; त्यसैले छ दिनमा परमेश्वरले संसार बनाउनुभयो । हामीले सोच्ने होइन तर परमेश्वरले संसारलाई क्षणभरमा बनाउन सक्नुहुन्थ्यो । उहाँले भन्नुभयो, त्यहाँ उज्यालो होस्, र त्यहाँ उज्यालो थियो । उहाँले भन्न सक्नुहुन्थ्यो, "एक संसार होस्" र त्यहाँ एक क्षणमा, आँखाको झिल्कामा, पुनरुत्थानमा जस्तै संसार हुन्थ्यो । १ कोरिन्थी १५:५२ । तर उहाँले छ दिनमा यो गर्नुभयो, कि उहाँले आफूलाई स्वतन्त्र एजेन्ट देखाउनको लागि, आफ्नै तरिकाले र आफ्नै समयमा आफ्नै काम गर्न सकोस्, ताकि उहाँको बुद्धि, शक्ति र भलाइ हामीसामु प्रकट होस् र हामीद्वारा ध्यान होस्, अझ स्पष्ट रूपमा र उहाँले हामीलाई छ दिन काम गर्ने र सातौं आराम गर्ने उदाहरण बसाल्नुहुन्छ; त्यसकारण यो चौथो आज्ञाको कारण बनाइएको छ । शबाथले संसारमा धर्मको पालना गर्न यति धेरै प्रेरित गर्नेछ कि परमेश्वरले आफ्नो सृष्टिको समयमा यसलाई हेर्नु भएको थियो । र अब, जसरी परमेश्वरले आफ्नो कामको समीक्षा गर्नुभयो, आउनुहोस्, हामी यसमा हाम्रो ध्यानको समीक्षा गरौं र हामीले तिनीहरूलाई धेरै लङ्गडा र दोषपूर्ण भेट्टाउनेछौं र हाम्रा प्रशंसाहरू कम छन् । त्यसकारण हामी आफैंलाई र हामी भित्रका सबै कुराहरू, प्रत्येक राष्ट्रलाई प्रचार गरिएको अनन्त सुसमाचारको कार्यकालअनुसार स्वर्ग, पृथ्वी, समुद्र र पानीका झरनाहरू बनाउनुहुने उहाँको आराधना गर्न उत्प्रेरित गरौं । प्रकाश १४:६, ७ । उहाँका सबै कामहरू, उहाँको राज्यको सबै ठाउँहरूमा, उहाँलाई आशीर्वाद दिनुहुन्छ । र, त्यसकारण, हे मेरो आत्मा, परमप्रभुलाई धन्यबाद देउ !

अध्याय २
(CHAPTER 2)

यो अध्याय सृष्टिको इतिहासको एक परिशिष्ट हो, विशेष गरी इतिहासको त्यो भागमा व्याख्या र विस्तार गर्ने जुन मानिससँग तुरुन्तै सम्बन्धित छ, यो तल्लो संसारको पक्षमा । हामीसँग यसमा छ, १. शबाथको संस्था र पवित्रीकरण, जुन मानिसको लागि बनाइएको थियो, उसको पवित्रता र सान्त्वनालाई अगाडि बढाउनको लागि (पद १-३) । २. मानिसको सृष्टिको थप विशेष विवरण, सम्पूर्ण कार्यको केन्द्र र सारांशको रूपमा (पद १-७) । ३. अदनको बगैंचाको विवरण, र यसमा मानिसलाई व्यवस्था र करारको दायित्व अन्तर्गत राख्ने (पद ८-१७) । ४. महिलाको सृष्टि, पुरुषसँग उनको विवाह, र विवाहको अध्यादेशको संस्था (पद १८, आदि)।

१ यसरी आकाश र पृथ्वी, अनि तिनीहरूको सम्पूर्ण जमातको सृजना सिद्धियो ।
२ अनि सातौं दिनमा परमेश्वरले आफ्नो काम, जो उहाँले बनाउनुभएको थियो, सिद्ध्याउनुभयो। अनि सातौं दिनमा उहाँले आफूले बनाउनुभएको आफ्नो सबै कामबाट विश्राम लिनुभयो ।
३ अनि परमेश्वरले सातौं दिनलाई आशिषित पार्नुभयो, र त्यसलाई पवित्र तुल्याउनुभयो; किनकि त्यही दिन उहाँले आफ्नो सबै कामबाट विश्राम लिनुभयो, जो परमेश्वरले सृष्टि गरेर बनाउनुभएको थियो ।

हामीसँग यहाँ छ, (अ) प्रकृतिको राज्यको बसोबास, सृष्टिको कामबाट परमेश्वरको विश्राममा, पद १, २ । यहाँ अवलोकन गर्नुहोस्, १. स्वर्ग र पृथ्वी दुवैमा बनेका प्राणीहरू तिनीहरूका सेना वा सेनाहरू हुन् । तिनीहरूलाई धेरै, तर मार्शल, अनुशासित, र कमाण्डमा रहेको जनाउँछ । तिनीहरूको योगफल कति ठूलो छ ! र तैपनि सबैले आफ्नो ठाउँ जान्छन् र राख्छन् । परमेश्वरले तिनीहरूलाई आफ्ना मानिसहरूको रक्षा र उहाँका शत्रुहरूको विनाशको लागि आफ्नो सेनाको रूपमा प्रयोग

गर्नुहुन्छ; किनकि उहाँ यी सबै सेनाहरूका सेनाहरूका प्रभु हुनुहुन्छ, दानियल ४:३५ । २. आकाश र पृथ्वी टुक्रा टुक्रा भइसकेका छन्, र त्यसै गरी ती सबै प्राणीहरू छन् । परमेश्वरको काम यति सिद्ध छ कि यसमा केही थप्न सकिँदैन न त त्यसबाट लिन सकिन्छ, उपदेशक ३:१४ । निर्माण गर्न थालेको परमेश्वरले आफैलाई पूरा गर्न सक्षम देखाउनुभयो । ३. पहिलो छ दिनको अन्त्य पछि परमेश्वरले सृष्टिको सबै कामहरूबाट बन्द गर्नुभयो । उहाँले आफ्नो काम यसरी समाप्त गर्नुभएको छ कि यद्यपि, उहाँको सिद्धान्तमा, उहाँले अहिलेसम्म काम गरिरहनु भएको छ (यूहन्ना ५:१७), सबै प्राणीहरूको संरक्षण र शासन गर्दै, र विशेष गरी उहाँमा मानिसको आत्माको निर्माण गर्दै, तापनि उहाँले कुनै नयाँ प्रजातिहरूजीवहरू बनाउँनुहुन्न । चमत्कारहरूमा, उहाँले प्रकृतिलाई नियन्त्रण र शासन गर्नुभएको छ, तर यसको स्थापित पाठ्यक्रमलाई कहिल्यै परिवर्तन गर्नु भएन, न खारेज वा यसको कुनै पनि प्रतिष्ठानहरूमा थपियो । ४. अनन्त परमेश्वर, आफ्नो आनन्दमा असीम खुशी भए तापनि आफ्नो हातको काममा सन्तुष्टि लिनुभयो । उहाँ थकित व्यक्तिको रूपमा आराम गर्नुभएन, तर आफ्ने भलाइका उदाहरणहरू र आफ्नै महिमाको अभिव्यक्तिहरूबाट खुसीको रूपमा ।

(आ) अनुग्रहको राज्यको प्रारम्भ, शबाथ दिनको पवित्रीकरणमा, पद ३ । उहाँले त्यस दिन आराम गर्नुभयो, र आफ्ना प्राणीहरूमा आत्मसन्तुष्टि लिनुभयो र त्यसपछि यसलाई पवित्र गर्नुभयो र हामीलाई नियुक्त गर्नुभयो, त्यस दिन, हामी विश्राम र सृष्टिकर्तामा सन्तुष्टता लिन सकौँ; र उहाँको विश्राम छ, चौथो आज्ञामा, छ दिनको परिश्रम पछि हाम्रो लागि कारण बनाइएको छ। अवलोकन गर्नुहोस्, १. पवित्र विश्राम र पवित्र कामको दिनको रूपमा सात दिनमा एक दिनको गम्भिर पालन, परमेश्वरको सम्मानको लागि, परमेश्वरले आफ्ना पवित्र शबाथहरू प्रकट गर्नुभएको सबैको अपरिहार्य कर्तव्य हो । २. शबाथ-पवित्रीकरणको बाटो राम्रो पुरानो तरिका हो, यर्मिया ६:१६। शबाथहरू संसार जस्तै प्राचीन छन्; र म शबाथ, अब निर्दोषतामा स्थापित भई, पितृसत्तात्मक युगभरि परमेश्वरका मानिसहरूले धार्मिक रूपमा पालन गरेकोमा शंका गर्ने कुनै कारण देख्दिन । ३. प्रभुको शबाथ साँच्चै आदरणीय छ र हामीसँग यसलाई सम्मान गर्ने कारण छ - यसको पुरातनता, यसको महान लेखक,

पवित्र परमेश्वर आफैले र हाम्रा पहिलो आमाबाबुद्वारा पहिलो शबाथको पवित्रीकरणको खातिर यसलाई सम्मान गर्नुहोस् । निर्दोषतामा, उहाँको आज्ञाकारितामा । ४. शबाथ दिन एक धन्यको दिन हो, किनकि परमेश्वरले यसलाई आशिष् दिनुभयो र उहाँले आशिष् दिनु भएको साँच्चै धन्य हो । परमेश्वरले यसमा सम्मान राख्नुभएको छ, हामीलाई नियुक्त गर्नुभएको छ, त्यस दिन, उहाँलाई आशीर्वाद दिन, र प्रतिज्ञा गर्नुभएको छ, त्यो दिन, हामीलाई भेट्न र हामीलाई आशीर्वाद दिनुहुन्छ । ५. शबाथ दिन एक पवित्र दिन हो, किनकि परमेश्वरले यसलाई पवित्र गर्नुभएको छ । उहाँले यसलाई हप्ताको बाँकी दिनहरूबाट अलग र अलग गर्नुभएको छ र उहाँले यसलाई पवित्र गर्नुभएको छ र यसलाई आफ्नै र आफ्नै सेवा र सम्मानको लागि अलग राख्नुभएको छ । यद्यपि यो सामान्यतया मानिन्छ कि हामीले पालन गर्ने ख्रीष्टियन शबाथ, सृष्टिबाट गणना गर्दै, सातौं होइन तर हप्ताको पहिलो दिन हो तर सातौं दिन हो र हामी यसमा, परमेश्वरको पुत्रको विश्राम मनाउँछौं, र हाम्रो छुटकाराको कामको समाप्ति, हामीले शबाथ दिनको यो मौलिक संस्थामा विश्वास गर्न र सृष्टिको कामको सम्झना गर्न, महान् सृष्टिकर्ताको सम्मानको लागि जसलाई प्राप्त गर्न त्यो दिन, आशीर्वाद र सम्मान र प्रशंसा, सबै धार्मिक सभाहरूबाट योग्य छ ।

४ जब आकाश र पृथ्वीको सृजना भयो अर्थात् जुन दिन परमप्रभु परमेश्वरले पृथ्वी र आकाश बनाउनुभयो, तिनलाई बनाउनुभएको विवरण यही हो:

५ अनि तबसम्म पृथ्वीमाथि मैदानमा कुनै बोटविरुवा थिएन, र मैदानको कुनै सागपात अझ उम्रेको थिएन; किनकि परमप्रभु परमेश्वरले पृथ्वीमाथि पानी बर्साउनुभएको थिएन, अनि जमिन खनजोत गर्नलाई कुनै मानिस थिएन ।

६ तर पृथ्वीबाट कुइरो उठ्यो र जमिनको सारा सतहलाई सिँचिदियो ।

७ अनि परमप्रभु परमेश्वरले मानिसलाई जमिनको माटोबाट रच्नुभयो, अनि तिनको नाकका प्वालहरूमा जीवनको सास फुकिदिनुभयो, र मानिस जिउँदो प्राणी बने ।

यी पदहरूमा, (अ). यहाँ सृष्टिकर्तालाई दिइएको एउटा नाम हो जुन हामीले अहिलेसम्म भेटेका छैनौं र त्यो हो यहोवा - प्रभु, ठूला अक्षरहरूमा, जुन हाम्रो अंग्रेजी अनुवादमा निरन्तर रूपमा प्रयोग गरिन्छ कि मूलमा यो यहोवा हो । सबै साथमा, पहिलो अध्यायमा, उहाँलाई एलोहिम भनिएको थियो - एक शक्तिको परमेश्वर; तर अब यहोवा एलोहिम - शक्ति र सिद्धताको परमेश्वर, एक परिष्करण परमेश्वर । जसरी हामीले उहाँलाई उहाँको नामले चिनिने पाउँछौं जब उहाँ उहाँले प्रतिज्ञा गर्नुभएको थियो (प्रस्थान ६:३) पूरा गर्न देखा पर्नुभयो, त्यसैगरी अब हामीले उहाँलाई त्यो नाउँले चिन्यौं, जब उहाँले सुरु गर्नुभएको कुरालाई सिद्ध गर्नुभयो । यहोवा परमेश्वरको त्यो महान् र सन्चार गर्न नसकिने नाम हो जसले उहाँको आफ्नो अस्तित्व, र सबै कुरामा उहाँको अस्तित्वलाई जनाउँछ । यसकारण उहाँलाई त्यो नाउँले बोलाइन्छ कि अब स्वर्ग र पृथ्वी समाप्त भयो ।

(आ) बिरुवा र जडीबुटीहरूको उत्पादनको बारेमा थप ध्यान दिइएको छ, किनभने तिनीहरू बनाइएका थिए र मानिसहरूको लागि खानाको रूपमा नियुक्त गरिएको थियो, पद ५, ६। यहाँ हेर्नुहोस्, १. पृथ्वीले यसको कुनै पनि जन्मजात गुणद्वारा आफ्नै फलहरू ल्याएको छैन । आफ्नै तर विशुद्ध रूपमा परमेश्वरको सर्वशक्तिमान शक्तिद्वारा, जसले पृथ्वीमा बढ्नु अघि हरेक बोट र जडीबुटी बनाउनुभयो । यसरी आत्मामा अनुग्रह, प्रसिद्ध बिरुवा, प्रकृतिको माटोमा आफैं हुदैन, तर परमेश्वरको आफ्नै हातको काम हो । २. वर्षा पनि परमेश्वरको उपहार हो । परमप्रभु परमेश्वरले पानी नपारेसम्म त्यो परेन । यदि वर्षा चाहियो भने, यो परमेश्वरले रोक्नु हुन्छ । यदि आफ्नो मौसममा पानी धेरै आउँछ भने यो पठाउने पनि परमेश्वर नै हुनुहुन्छ । यदि यो एक विशिष्ट तरिकामा आउँछ भने यो एक शहरमा वर्षा गराउनुहुने परमेश्वर हुनुहुन्छ, अर्को कोही पनि होइन, आमोस ४:७ । ३. यद्यपि परमेश्वर सामान्यतया, माध्यमद्वारा काम गर्नुहुन्छ, तापनि उहाँ तिनीहरूसँग बाँधिएको छैन, तर जब उहाँ चाहानुहुन्छ उहाँ तिनीहरू बिना आफ्नै काम गर्न सक्नुहुन्छ । जसरी बिरुवाहरू सूर्य बनाउनु अघि उत्पादन गरिएका थिए, त्यसरी नै तिनीहरू पृथ्वीमा पानी पार्न वा मानिसले जोर्नको लागि वर्षा हुनु अघि थिए । त्यसकारण हामीले साधनको बेवास्तामा परमेश्वरलाई प्रलोभनमा राख्नु

हुँदैन, तर हामीले साधनको अभावमा परमेश्वरमा भरोसा गर्नुपर्छ । ४. कुनै न कुनै तरिकाले परमेश्वरले आफ्नै रोप्ने बिरुवाहरूलाई पानी दिने ख्याल राख्नुहुनेछ । अझै पानी नपरेको भएता पनि, परमेश्वरले नुहाउने पानीजस्तै कुहिरो बनाउनुभयो र त्यसले जमिनको सम्पूर्ण सतहलाई पानी दियो । यसरी उहाँले सबैभन्दा कमजोर माध्यमबाट आफ्नो उद्देश्य पूरा गर्न रोज्यो, ताकि शक्तिको श्रेष्ठता परमेश्वरको होस् । ईश्वरीय अनुग्रह कुहिरो, वा मौन शीत जस्तै तल झर्छ, र आवाज बिना मण्डलीलाई पानी दिन्छ, व्यवस्था ३२:२ ।

(इ) मानिसको सृष्टिको थप विशेष विवरण, पद ७ । मानिस एउटा सानो संसार हो, स्वर्ग र पृथ्वी, आत्मा र शरीर मिलेर बनेको छ । अब यहाँ हामीसँग दुवैको उत्पत्ति र दुवैलाई एकसाथ राख्ने विवरण छ: यसलाई गम्भीरतापूर्वक विचार गरौं, र भनौं, हाम्रो सृष्टिकर्ताको प्रशंसाको लागि, *हामी भयभीत र अचम्मको रूपमा बनेका छौं,* भजनसंग्रह १३९:१४ । पितृसत्तात्मक युगमा एलिहुले यस इतिहासलाई बुझाउँछन् जब उनले भन्दछन् (अय्यूब ३३:६), *म पनि माटोबाट बनेको छु,* र (पद ४), *सर्वशक्तिमानको सासले मलाई जीवन दिएको छ,* र (अध्याय ३२:८), *मानिसमा आत्मा हुन्छ* । तब नियालेर हेरौं,

१. मानिसको शरीरको औसत उत्पत्ति र अझै पनि जिज्ञासु संरचना । (१.) कुरा निन्दनीय थियो । ऊ जमिनको धूलोबाट बनेको थियो, मानिस बनाउनको लागि धेरै असम्भव चीज; तर उही असीम शक्ति जसले कुनै पनि संसारलाई शून्य बनायो, मानिसलाई यसको मास्टर-पीस बनायो, अर्को शून्यको । *ऊ धूलोबाट बनेको थियो,* सानो धुलो, जस्तै पृथ्वीको सतहमा छ । सायद, सुक्खा धूलो होइन, तर माथि गएको धुलोले ओसिलो धुलो, पद ६ । ऊ सुनको धुलो, मोतीको धुलो वा हीराको धुलोले बनेको थिएन, तर सामान्य धुलो, जमिनको धूलोले बनेको थियो । त्यसैले उहाँ पृथ्वीको हो भनिन्छ, *चोइकोस - धुलो,* १ कोरिन्थी १५:४७ । अनि हामी पनि पृथ्वीका हौं, किनकि हामी उहाँका सन्तान हौं, र एउटै ढालका हौं । त्यसैले पृथ्वी र हाम्रा पार्थिव आमाबुवाबीच नजिकको सम्बन्ध छ कि हाम्रो आमाको गर्भ, जसबाट हामी जन्मेका थियौं, त्यसलाई पृथ्वी भनिन्छ (भजन १३९:१५), र पृथ्वी, जसमा हामी गाड्नु पर्छ, हाम्रो आमाको गर्भ भनिन्छ । अय्यूब १:२१ । हाम्रो जग पृथ्वीमा छ, अय्यूब ४:१९ । हाम्रो

कपडा पार्थिव छ, र माटोको भाँडो जस्तै यसको फेसन, अय्यूब १०:९ । हाम्रो खाना पृथ्वीबाट आउँछ, अय्यूब २८:५ । हामी पृथ्वीसँग परिचित छौँ, अय्यूब १७:१४ । हाम्रा पिता-पुर्खाहरू पृथ्वीमा छन्, र हाम्रो आफ्नै अन्तिम प्रवृत्ति त्यसमा छ । अनि हामीले केमा गर्व गर्ने ? २. तैपनि निर्माता महान हुनुहुन्थ्यो र असल तरीकाले बनाउन । प्रभु परमेश्वर, अस्तित्व र शक्तिको महान स्रोत, मानिसको गठन गर्नुभयो । अन्य प्राणीहरूको बारेमा यो भनिन्छ कि तिनीहरू सृष्टि गरिएका र बनाइएका थिए; तर मानिस उहाँबाट गठन भएको हो, जसले ठूलो शुद्धता र सटीकताको साथ काममा क्रमिक प्रक्रियालाई जनाउँछ । यो नयाँ कुराको सृष्टिलाई अभिव्यक्त गर्न, उहाँले एउटा नयाँ शब्द लिनुहुन्छ, एउटा शब्द (कसैको विचारमा) कुमालेले पाङ्ग्रामा आफ्नो भाँडो बनाउँदैबाट उधारो; किनकि हामी माटो हौं, र परमेश्वर कुमाले, यशैया ६४:८ । मानिसको शरीर जिज्ञासापूर्वक बनाइएको छ, भजनसंग्रह १३९:१५, १६ । *मटेरिअम सुपरब्याट ओपस--कारीगरी सामग्री भन्दा बढि भएको* । हामी हाम्रा शरीरहरूलाई जीवित बलिदानहरूको रूपमा (रोमी १२:१), जीवित मन्दिरहरूको रूपमा (१ कोरिन्थी 6:19), र त्यसपछि यी अशुद्ध शरीरहरू चाँडै नै ख्रीष्टको महिमित शरीर जस्तै नयाँ गठित रूपमा अर्पण गरौँ, फिलिप्पी ३:२१ ।

२. मानिसको आत्माको उच्च उत्पत्ति र प्रशंसनीय सेवायोग्यता । (१.) यो स्वर्गको सासबाट उठ्छ, र त्यसबाट उत्पन्न हुन्छ । यो शरीर जस्तो माटोले बनेको थिएन । यो पृथ्वीमा टाँसिएको र पार्थिव चीजहरूलाई मनमा राख्नु त्यसोभए दुःखको कुरा हो । यो परमेश्वरबाट तुरुन्तै आयो; उहाँले यसलाई शरीरमा राख्नको लागि दिनुभयो (उपदेशक १२:७), पछि उहाँले आफ्नो लेखको शिला पाटाहरू सन्दुकमा राख्नको लागि दिनुभयो र आफ्नै फ्रेमको उरीम छाती-प्लेटमा राख्नको लागि दिनुभयो । त्यसैले परमेश्वर पूर्व अस्तित्त्व मात्र होइन आत्माका पिता हुनुहुन्छ । परमेश्वरले हामीमा सास फेर्नुभएको आत्माले उहाँको पछि सास फेर्न दिनुहोस् । र यो उहाँको लागि होस्, किनभने यो उहाँबाट आएको हो । उहाँको हातमा हामी हाम्रा आत्माहरू समर्पण गरौं, किनकि उहाँको हातबाट हामीले ती पाएका थियौं । (२.) माटोको घरले बास दिन्छ र यो जीवनको सहारा हो । त्यसैले मानिस जीवित आत्मा हो, अर्थात् जीवित मानिस हो; किनभने

आत्मा मानिस हो । शरीर एक बेकार, बेकार, घिनलाग्दो शव हुनेछ, यदि आत्माले यसलाई सक्रिय नगरेको भए । हामीलाई यी आत्माहरू दिनुहुने परमेश्वरलाई हामीले चाँडै नै तिनीहरूको लेखा दिनु पर्छ, हामीले तिनीहरूलाई कसरी काम गर्यौं, तिनीहरूलाई कसरी प्रयोग गऱ्यौं, तिनीहरूलाई समानुपातिक बनायौं र तिनीहरूको निपटारा गर्यौं; र यदि यो फेला पऱ्यो कि हामीले तिनीहरूलाई गुमायौं, यद्यपि यो संसार प्राप्त गर्नको लागि थियो, हामी सदाको लागि रद्द हुनेछौं । आत्माको निकासी धेरै महान भएकोले र यसको प्रकृति र क्षमताहरू धेरै उत्कृष्ट छन्, हामी ती मूर्खहरू नबनौं जसले आफ्नै आत्मालाई तुच्छ ठान्छन्, तिनीहरूको अगाडि आफ्नो शरीरलाई प्राथमिकता दिएर, हितोपदेश १५:३२ । जब हाम्रा प्रभु येशूले अन्धा मानिसको आँखा माटोले अभिषेक गर्नुभयो, सायद उहाँले बताउनुभयो कि माटोबाट मानिसलाई सुरुमा उहाँले नै बनाउनुभयो । र जब उहाँले आफ्ना चेलाहरूमा सास फेर्नुभयो, भन्नुभयो, *तिमीहरूलाई पवित्र आत्मा ग्रहण गर,* उहाँले मानिसको नाकमा जीवनको सास फेर्ने पहिलो व्यक्ति उहाँ नै हुनुहुन्थ्यो भनी बताउनुभयो । जसले आत्मा बनायो उहाँ मात्र नयाँ बनाउन सक्नुहुन्छ ।

८ अनि परमप्रभु परमेश्वरले पूर्वपट्टि अदनमा एउटा बगैंचा लगाउनुभयो, र त्यहाँ आफूले रच्नुभएको मानिसलाई राख्नुभयो ।
९ अनि परमप्रभु परमेश्वरले जमिनबाट हर प्रकारको रूख उमार्नुभयो, जो हेर्नमा मनोहर र भोजनका निम्ति असल थियो; अनि बगैंचाको बीचमा उहाँले जीवनको रूख, साथै असल र खराबको ज्ञानको रूख पनि उमार्नुभयो ।
१० अनि बगैंचा सिँच्नका निम्ति अदनबाट एउटा नदी निस्क्यो, र त्यहाँबाट छुट्टिएर त्यो चारओटा नदी भयो ।
११ पहिलोचाहिँको नाम पीशोन हो; त्यसले सम्पूर्ण हवीला देशलाई घेरा हालेको छ, जहाँ सुन पाइन्छ ।
१२ अनि त्यस देशको सुन असल हुन्छ; त्यहाँ गोकुलधूप र गोमेद पत्थर पाइन्छन् ।
१३ अनि दोस्रो नदीको नाम गीहोन हो; सम्पूर्ण कूश देशलाई घेरा हाल्ने यही हो ।

१४ तेस्रो नदीको नाम हिद्देकेल हो; योचाहिँ अश्शूर देशको पूर्वतिर बग्छ; अनि चौथो नदी फरात हो ।
१५ अनि परमप्रभु परमेश्वरले मानिसलाई लिनुभयो र तिनलाई अदनको बगैंचामा त्यसलाई खनजोत गर्न र त्यसको देखरेख गर्नका निम्ति राख्नुभयो ।

शरीर र आत्मा मिलेर बनेको मानिस, पृथ्वीबाट बनेको शरीर र एक तर्कसंगत अमर आत्मा स्वर्गको सास हो, यी पदहरूमा हामी दुवैको खुशीको लागि व्यवस्था गरिएको छ; जसले उसलाई बनाउनु भयो उहाँले उसलाई खुसी बनाउनको लागि हेरचाह गर्नुभयो, यदि उसले सक्छ तर आफूलाई त्यसरी राखेको थियो र ऊ ठीक हुँदा थाहा थियो । मानिसको त्यो भाग जसद्वारा ऊ इन्द्रियको संसारसँग सम्बन्धित छ, त्यसलाई खुसी बनाइयो; किनभने उसलाई परमेश्वरको स्वर्गमा राखिएको थियो: त्यो भाग जसद्वारा उहाँ आत्माहरूको संसारमा संलग्न हुनुहुन्छ राम्रोसँग प्रदान गरिएको थियो । किनभने ऊ परमेश्वरसँग करारमा बाँधिएको थियो । प्रभु, मानिस के हो कि ऊ यसरी सम्मानित हुनुपर्छ - मानिस त्यो किरा हो ! यहाँ हामीसँग छ,

(अ) अदनको बगैंचाको विवरण, जुन यस महान् प्रभुको महल र अधिकार, यस राजकुमारको दरबारको लागि लक्षित थियो । प्रेरित लेखकले, यस इतिहासमा, पहिले यहूदीहरूको लागि लेख्दै र मण्डलीको शिशु अवस्थाको लागि आफ्नो कथाहरू गणना गर्दै, तिनीहरूको बाहिरी समझदार उपस्थितिहरूद्वारा चीजहरू वर्णन गर्दछ, र हामीलाई, ईश्वरीय प्रकाशको थप खोजहरूद्वारा, नेतृत्व गर्न छोड्छ जुन तिनीहरूको मुनि रहेको रहस्यहरूको बुझाइ हो । आत्मिक चीजहरू बलियो खाना थिए जुन तिनीहरूले सहन सकेनन् । तर उहाँले तिनीहरूलाई शारीरिक रूपमा लेख्नुहुन्छ, १ कोरिन्थी ३:१ । त्यसकारण उहाँले आदमको मनको खुशीमा उसको बाहिरी अवस्थाको लागि त्यति धेरै जोड दिनुहुन्न । मोशाको इतिहास, साथसाथै मोशाको व्यवस्थामा, स्वर्गीय चीजहरू भन्दा पनि स्वर्गीय चीजहरूको ढाँचाहरू छन्, हिब्रू ९:२३ । अवलोकन गर्नुहोस्,

१. आदमको बासस्थानको लागि तोकिएको ठाउँ बगैंचा थियो । हात्तीको दाँतको घर वा सुनले ढाकेको दरबार होइन, तर कलाले होइन,

प्रकृतिले सजिएको र सिङ्गारिएको बगैंचा हो । मानिसहरूले भव्य र शान्दार भवनहरूमा गर्व गर्ने के थोरै कारणहरू छन्, जब यो निर्दोषतामा मानिसको खुशी थियो कि उसलाई कुनै आवश्यक थिएन ! जसरी लुगामा पाप आयो, त्यसैगरी घरहरू पनि आए । स्वर्ग आदमको घरको छानो थियो र कुनै पनि छाना यति उत्सुकतापूर्वक छत र रंगिएको थिएन । पृथ्वी उसको भुइँ थियो र कुनै पनि भुइँमा यति धनी जडिएको थिएन । रुखको छाया नै उनको अवकाश थियो; तिनीहरूको मुनि उहाँको भोजन कक्षहरू, उहाँको बस्ने कोठाहरू थिए, र कुनै पनि कोठाहरू यत्तिको राम्रोसँग झुण्डिएका थिएनन्: सोलोमनको, तिनीहरूको सबै महिमामा, तिनीहरू जस्तै सजीएका थिएनन्। हामीले आफूलाई सादा चीजहरूमा जति राम्रोसँग समायोजन गर्न सक्छौं र मानिसहरूको गर्व र विलासितालाई सन्तुष्ट पार्न आविष्कार गरिएका कृत्रिम आनन्दहरूमा हामी जति कम रमाउँछौं, हामी निर्दोषताको अवस्थाको नजिक पुग्छौं । प्रकृति थोरैमा सन्तुष्ट हुन्छ र जुन धेरै प्राकृतिक हुन्छ, थोरैमा अनुग्रह हुन्छ, तर लालसा केहीमा हुँदैन ।

२. यस बगैंचाको निर्माण र फर्निचर परमेश्वरको बुद्धि र शक्तिको तत्काल काम थियो । परमप्रभु परमेश्वरले यो बगैंचा लगाउनुभयो, अर्थात्, उहाँले यो रोप्नुभएको थियो — तेस्रो दिनमा, जब पृथ्वीका फलहरू बनाइयो । सूर्यले देखेको रमाईलो र रमाइलोको लागि यो सबैभन्दा सिद्ध ठाउँ भएको हामीले अनुमान गर्न सक्छौं, जब सर्व-पर्याप्त परमेश्वरले यसलाई आफ्नो प्रिय प्राणी, मानिस, निर्दोषतामा, र एक प्रकार र एक प्रकारको वर्तमान खुशीको रूपमा डिजाइन गर्नुभयो। महिमामा चुनिएका शेषहरूको खुशीको आकृति । कुनै पनि आनन्द आत्मालाई सन्तुष्ट वा सन्तुष्ट पार्ने कुरा हुन सक्दैन तर जुन कुरा परमेश्वरले आफैंले प्रदान गर्नुभएको छ र त्यसको लागि नियुक्त गर्नुभएको छ । साँचो स्वर्ग होइन तर परमेश्वरको रोपण । हाम्रो आफ्नै आगोको ज्योति, र हाम्रो आफ्नै प्रज्वलनको स्पार्क्सले चाँडै हामीलाई अन्धकारमा छोड्नेछ, यशैया १:११ । यो पतन र जलप्रलय पछिको तुलनामा सारा पृथ्वी अहिले स्वर्ग थियो । संसारका उत्कृष्ट बगैंचाहरू एक उजाडस्थान हुन् जुन जमिनको सम्पूर्ण अनुहार मानिसको खातिर श्राप हुनुभन्दा पहिले थियो: यद्यपि यो पर्याप्त थिएन; परमेश्वरले आदमको लागि एउटा बगैंचा लगाउनुभयो ।

परमेश्वरका चुनिएकाहरूलाई तिनीहरूले देखाइएका विशिष्ट अनुग्रहहरू पाउनेछन् ।

३. यस बगैचाको अवस्था अत्यन्तै मीठो थियो । यो अदनमा थियो जसले खुसी र आनन्दलाई जनाउँछ । स्थान यहाँ विशेष गरी त्यस्ता चिन्हहरू र सीमाहरूद्वारा संकेत गरिएको छ जुन पर्याप्त थियो, मलाई लाग्छ, जब मोसाले लेखे, त्यो देशलाई चिन्नेहरूलाई ठाउँ निर्दिष्ट गर्न; तर अब, यस्तो देखिन्छ, जिज्ञासुहरूले यसको बारेमा आफैलाई सन्तुष्ट गर्न सक्दैनन् । स्वर्गीय परमधानमा एक ठाउँ सुनिश्चित गर्न यो हाम्रो हेरचाह होस्, र त्यसपछि हामी पार्थिव परमधानको स्थान पछि खोज संग आफैंलाई अलमल्लमा पर्नु पर्दैन । यो निश्चित छ कि, जहाँ भए पनि, यसमा सबै वांछनीय सुविधाहरू थिए, र (जुन पृथ्वीमा कुनै घर वा बगैंचा थिएन) कुनै असुविधा बिना । परिस्थितिको लागि सुन्दर, सारा पृथ्वीको आनन्द र महिमा, यो बगैचा थियो: निस्सन्देह यो पृथ्वी यसको उच्चतम पूर्णतामा थियो ।

४. जुन रुखहरूसँग यो बगैचा रोपिएको थियो । (१.) यसमा बाँकी जमिनसँग मिल्दोजुल्दो सबै उत्तम र रोजाइका रूखहरू थिए । यो सुन्दर थियो र हरेक रूखले सजिएको थियो कि, यसको उचाइ वा चौडाइ, यसको बनावट वा रंग, यसको पात वा फूल, दृष्टिमा रमाईलो थियो र आँखालाई मनमोहक बनाउने थियो; स्वादको लागि कृतज्ञ र शरीरको लागि उपयोगी र खानाको लागि धेरै राम्रो फल फलाउने हरेक रूखले यसलाई भरिएको र समृद्ध बनाइएको थियो । परमेश्वर, कोमल पिताको रूपमा, आदमको लाभ मात्र होइन, तर उनको खुशीलाई पनि सल्लाह दिनुभयो; किनकि निर्दोषतासँग मिल्दोजुल्दो आनन्द छ, होइन, निर्दोषतामा साँचो र पारस्परिक आनन्द छ । परमेश्वर आफ्ना सेवकहरूको समृद्धिमा प्रसन्न हुनुहुन्छ र उनीहरूलाई सजिलो बनाउनुहुनेछ । यदि तिनीहरू असहज छन् भने यो तिनीहरूको कारण हो । जब प्रबन्धले हामीलाई प्रशस्त र आनन्दको अदनमा राख्छ, हामीले उहाँलाई खुशी र हृदयको आनन्दका साथ सेवा गर्नुपर्छ, उहाँले हामीलाई दिनुभएको असल चीजहरूको प्रशस्ततामा । तर (२.) यसमा दुईवटा असाधारण रूखहरू थिए जुन आफैंमा अनौठो थियो; पृथ्वीमा तिनीहरू जस्तै कुनै पनि थिएनन् । [१।] बगैंचाको बीचमा जीवनको रूख थियो,

जुन उसको जीवनको झरना र लेखकको सम्झनामा त्यति धेरै थिएन, न त जीवनलाई बचाउने वा लम्ब्याउने कुनै प्राकृतिक माध्यम; तर यो मुख्यतया आदमको लागि चिन्ह र छाप बन्नको लागि अभिप्रेरित थियो, उसलाई जीवन र आनन्दको निरन्तरताको आश्वासन दिँदै, अमरता र अनन्त आनन्दको लागि, उहाँको निर्माताको अनुग्रह र अनुग्रहद्वारा, निर्दोषता र आज्ञाकारिताको यस अवस्थामा उहाँको दृढताको शर्तमा । यसबाट ऊ खान र बाँच्न सक्छ । ख्रीष्ट अब हाम्रा लागि जीवनको रूख हुनुहुन्छ (प्रकाश २:७; २२:२) र जीवनको रोटी, यूहन्ना ६:४८, ५३ । [२।] त्यहाँ असल र खराबको ज्ञानको रूख थियो, यसलाई यो भनिन्छ, किनभने यसमा उपयोगी ज्ञान जन्माउने वा बढाउने कुनै गुण थियो भनेर होइन (पक्कै पनि यो निषेध गरिएको थिएन), तर, पहिले, किनभने त्यहाँ यो रूखको बारेमा परमेश्वरको इच्छाको स्पष्ट सकारात्मक प्रकटीकरण थियो, ताकि उसले नैतिक असल र खराब जान्न सकून् । असल के हो ? यो रुख नखानु असल हो । दुष्ट भनेको के हो ? यो रुख खानु नराम्रो हो । अन्य सबै नैतिक असल र खराब बीचको भेद स्वभावले मानिसको हृदयमा लेखिएको थियो; तर यो, जुन सकारात्मक नियमको परिणाम हो, यो रूखमा लेखिएको थियो । दोस्रो, किनभने, घटनामा, यसले आदमलाई यसको हानिबाट राम्रो र यसको भावनाद्वारा खराबको प्रयोगात्मक ज्ञान दिने प्रमाणित गऱ्यो । जसरी अनुग्रहको करार यसमा छ, विश्वास गर र बचाउनुहुनेछ मात्र होइन, तर विश्वास नगरेपछि र धिक्कारिनेछौ (मर्कुस १६:१६), त्यसैले निर्दोषताको करारमा यो थियो, "यो गर र बाँच्नेछौँ" मात्र होइन । जीवनको रूखद्वारा छापिएको र पुष्टि गरिएको थियो, तर, "असफल र मरन," जसले आदमलाई यो अर्को रूखले आश्वासन दिएको थियो: "यसलाई तपाईंको खतरामा छुनुहोस्;" ताकि, यी दुई रूखहरूमा, परमेश्वरले उहाँको अगाडि असल र खराब, आशिष् र श्राप राख्नुभयो, व्यवस्था ३०:१९ । यी दुई रूख दुई विधीहरू जस्तै थिए।

५. नदीहरू जसबाट यो बगैचालाई सिंचाई गरिएको थियो, पद १०-१४ । यी चार नदीहरू (वा एउटा नदीले चारवटा खोलाहरूमा शाखाहरू) यस बगैंचाको रमाइलो र फलफूल दुवैमा धेरै योगदान दिए । सदोमको भूमिलाई जतातै राम्ररी सिंचाईएको भनिन्छ, प्रभुको बगैंचाको रूपमा, अध्याय १३:१० । हेर्नुहोस, परमेश्वरले जे रोप्नुहुन्छ, त्यसलाई पानी पिउने

गरी राख्नुहुन्छ । धार्मिकताका रूखहरू नदीहरूले राखेका छन्, भजनसंग्रह १:३ । स्वर्गीय परमधानमा एउटा नदी छ जसलाई असीमित रूपमा पार गर्दैछ; किनकि यो जीवनको पानीको नदी हो, जुन अदनबाट निस्केको होइन, तर परमेश्वर र थुमाको सिंहासनबाट निस्कन्छ (प्रकाश २२:१), हाम्रो परमेश्वरको सहरलाई आनन्दित तुल्याउने नदी, भजनसंग्रह ४६:४. हिड्डेकेल र यूफ्रेटिस बेबिलोनका नदीहरू हुन्, जसको बारेमा हामी अन्यत्र पढ्छौं । यिनीहरूद्वारा निर्वासित यहूदीहरू बसे र रोए, जब तिनीहरूले सियोनलाई सम्झे (भजनसंग्रह १३७:१); तर तिनीहरूले अदनको सम्झनामा (र हामीले पनि) रुने धेरै कारणहरू थिए भन्ने सोच्छन् । आदमको अदन तिनीहरूको जेल थियो; यस्तो नराम्रो कामले पाप बनायो । हबिलाको भूमिको बारेमा भनिएको छ (पद १२), त्यो भूमिको सुन राम्रो छ, र त्यहाँ बडेलियम र गोमेद-ढुङ्गा छ: पक्कै पनि यो उल्लेख गरिएको छ कि हबिलाको भूमिले गर्व गरेको सम्पत्ति पन्नी जस्तै हुन सक्छन। जुन अदनको भूमिको महिमा थियो । हविलामा सुन, मसला र बहुमूल्य पत्थरहरू थिए। तर अदनमा त्यो असीम रूपमा, जीवनको रूख र परमेश्वरसँगको सम्बन्ध राम्रो थियो । त्यसैले हामी अफ्रिकी र भारतीयहरूको बारेमा भन्न सक्छौं: "उनीहरूसँग सुन छ, तर हामीसँग सुसमाचार छ । तिनीहरूको भूमिको सुन राम्रो छ, तर हाम्रो धन असीम छ ।"

(आ) आनन्दको यस स्वर्गमा मानिसको स्थान, पद १५, जहाँ अवलोकन गर्नुहोस्,

१. कसरी परमेश्वरले उसलाई यसको अधिकारमा राख्नुभयो: परमप्रभु परमेश्वरले मानिसलाई लिनुभयो र अदनको बगैंचामा राख्नुभयो; त्यसैले पद ८, १५ मा यहाँ ध्यान दिनुहोस्, (१.) मानिस अदनबाट बनेको थियो; किनभने, परमेश्वरले उसलाई सृष्टि गर्नुभएपछि, उहाँले उसलाई बगैंचामा राख्नुभयो: ऊ सामान्य माटोले बनेको थियो, स्वर्गको धुलोको होइन । ऊ त्यहाँ बस्नु भन्दा पहिले अदनबाट बाहिर बसेको थियो, ताकि उसले देख्न सकोस कि उसको परमधान-राज्यका सबै सुखसुविधाहरू परमेश्वरको नि:शुल्क अनुग्रहको कारण थियो । उसले बगैंचामा भाडामा लिने अधिकारको लागि निवेदन दिन सकेन, किनकि ऊ परिसरमा जन्मेको थिएन, न त उसले पाएको बाहेक अरू केही थिएन; सबै घमण्ड

सदाको लागि हटाइयो । (२.) उसको अस्तित्वको लेखक उहाँ नै उहाँको आनन्दको लेखक हुनुहुन्थ्यो; उही हात जसले उसलाई जीवित आत्मा बनायो उसको लागि जीवनको रूख रोप्यो, र उसलाई बसाल्यो । जसले हामीलाई बनाउनुभयो उहाँले मात्र हामीलाई खुशी पार्न सक्नुहुन्छ । उहाँ जो हाम्रो शरीरको पूर्व र हाम्रो आत्माहरूको पिता हुनुहुन्छ, उहाँ र उहाँ बाहेक अरू कसैले पनि प्रभावकारी रूपमा दुवैको आनन्दको लागि प्रदान गर्न सक्नुहुन्छ। (३.) यसले कुनै पनि अवस्थाको आराममा धेरै थप्छ यदि हामीले स्पष्ट रूपमा परमेश्वरलाई हाम्रो अगाडि जाँदै गरेको र हामीलाई यसमा राखेको देखेका छौं । यदि हामीले प्रबन्धलाई जबरजस्ती गरेका छैनौं, तर यसलाई पछ्यायौं, र यसले हामीलाई दिएको निर्देशनको संकेतहरू लिएका छौं भने, हामी स्वर्ग फेला पार्ने आशा गर्न सक्छौं जहाँ अन्यथा हामीले यो आशा गर्न सक्दैनौं । भजनसंग्रह ४७:४ हेर्नुहोस् ।

२. कसरी परमेश्वरले उसलाई काम र रोजगारीमा नियुक्त गर्नुभयो । उहाँले उसलाई त्यहाँ लिभियाथान जस्तै पानीमा खेल्नको लागि होइन, तर बगैंचामा हेरचाह गर्न र यसलाई संरक्षणमा राख्नको लागि राख्नुभयो । अदन आफैमा कामबाट छुट दिने ठाउँ थिएन । ध्यान दिनुहोस्, यहाँ, (१.) हामीमध्ये कोही पनि निष्क्रिय हुन संसारमा पठाइएका होइनौं । हामीलाई यी आत्मा र शरीरहरू बनाउनुहुने उहाँले हामीलाई काम गर्न केही दिनुभएको छ; र जसले हामीलाई हाम्रो बासस्थानको लागि यो पृथ्वी दिनुभयो, उहाँले हामीलाई काम गर्न केही बनाउनुभएको छ । यदि एक उच्च निकासी, वा एक ठूलो सम्पत्ति, वा ठूलो प्रभुत्व, वा सिद्ध निर्दोषता, वा शुद्ध चिन्तन को लागी एक प्रतिभा, वा सानो परिवार, एक मानिसलाई सहजता को पत्र दिन सक्छ, आदम काम गर्न सेट गरिएको थिएन; तर जसले हामीलाई अस्तित्व दिनुभयो, उहाँले हामीलाई काम दिनुभएको छ, उहाँको र हाम्रो पुस्ताको सेवा गर्न, र हाम्रो मुक्तिको काम गर्न: यदि हामीले हाम्रो कामलाई ध्यान दिएनौं भने, हामी हाम्रो अस्तित्व र पालनपोषणमा अयोग्य हुनेछौँ। (२.) संसारिक रोजगारीहरू निर्दोषताको अवस्था र परमेश्वरसँगको सम्बन्धको जीवनको साथमा फरक फरक हुनेछन् । स्वर्गका छोराहरू र उत्तराधिकारीहरू, जब तिनीहरू यस संसारमा छन्, तिनीहरूले यस पृथ्वीको बारेमा केही गर्नुपर्दछ, जसमा उनीहरूको समय र विचारहरूको अंश हुनुपर्छ; र, यदि तिनीहरूले यो

परमेश्वरलाई आँखाले गर्छ भने, तिनीहरूले आफ्नो घुँडा टेक्दा जस्तै वास्तवमा यसमा उहाँको सेवा गरिरहेका छन् । (३.) किसानको आह्वान एक पुरानो र सम्मानजनक आह्वान हो; अदनमा पनि यो आवश्यक थियो । अदनको बगैचा, यद्यपि यसलाई झारपात गर्न आवश्यक थिएन (काँडा र थिस्टलहरूको लागि अझै उपद्रव थिएन), तर संरक्षण गर्न र सुरक्षित राख्नु पर्नेथ्यो । प्रकृतिले आफ्नो आदिम अवस्थामा पनि कला र उद्योगको सुधारका लागि ठाउँ छोडिदियो । यो निर्दोषताको अवस्थाको लागि उपयुक्त थियो, जीवनको लागि प्रबन्ध गर्ने, वासनाको लागि होइन र मानिसलाई सृष्टिकर्ताको प्रशंसा गर्ने र उहाँको प्रबन्धलाई स्वीकार गर्ने अवसर दिनु थियो: जब उसको हात रूखहरूमा थियो, उसको हृदय उहाँ परमेश्वरसँग हुन सक्छ । (४.) त्यहाँ एक साँचो आनन्द छ जुन काममा परमेश्वरले हामीलाई बोलाउनुहुन्छ, र हामीलाई रोजगारी दिनुहुन्छ । आदमको काम यति टाढा थियो कि यो स्वर्गको आनन्दमा थप थियो; यदि ऊ निष्क्रिय भएको भए ऊ खुसी हुन सक्दैनथ्यो: यो अझै पनि एक नियम हो, जसले काम गर्दैन उसलाई खाने अधिकार छैन, २ थेसलोनिकी ३:१०; हितोपदेश २७:२३ ।

(इ) परमेश्वरले मानिसलाई निर्दोषतामा दिनुभएको आज्ञा, र त्यसपछि उहाँले उसलाई लिनुभयो । अहिलेसम्म हामीले परमेश्वरलाई मानिसको शक्तिशाली सृष्टिकर्ता र उहाँको उदार कल्याणकर्ताको रूपमा देखेका छौं; अब उहाँ आफ्नो शासक र कानूनदाताको रूपमा देखा पर्नुहुन्छ । परमेश्वरले उसलाई अदनको बगैंचामा राख्नुभयो, त्यहाँ उसले सूची गरे अनुसार बस्न होइन, तर शासनको अधीनमा रहनको लागि थियो । जसरी हामीलाई यस संसारमा निष्क्रिय हुन, र केहि गर्न अनुमति छैन, त्यसैगरी हामीलाई इच्छाशक्ति हुन, र हामी जे मन लाग्छ गर्न अनुमति छैन । जब परमेश्वरले मानिसलाई प्राणीहरूमाथि प्रभुत्व दिनुभएको थियो, उहाँले उसलाई थाहा दिनुभयो कि ऊ अझै पनि उसको सृष्टिकर्ताको शासनमा छ ।

१६ अनि परमप्रभु परमेश्वरले मानिसलाई यसो भन्दै आज्ञा गर्नुभयो: "बगैंचाको हरेक रूखबाट तिमीले स्वतन्त्रतापूर्वक खान सक्छौ;

१७ तर असल र खराबको ज्ञानको रूखबाट तिमीले नखानू! किनकि जुन दिन तिमीले त्यसबाट खान्छौ, त्यही दिन तिमी निश्चय मर्नेछौ।"

यहाँ अवलोकन गर्नुहोस्, अ. मानिसमाथि परमेश्वरको अधिकार, एक प्राणीको रूपमा जुनसँग तर्क र इच्छाको स्वतन्त्रता थियो । प्रभु परमेश्वरले मानिसलाई आज्ञा दिनुभयो, जो अहिले सार्वजनिक व्यक्तिको रूपमा उभिएको छ, सबै मानवजातिको पिता र प्रतिनिधि, नियम ग्रहण गर्न, जसरी उसले भर्खरै प्रकृति प्राप्त गरेको थियो, आफ्नो र सबैको लागि । परमेश्वरले सबै प्राणीहरूलाई तिनीहरूको क्षमता अनुसार आज्ञा दिनुभयो; प्रकृतिको स्थापित पाठ्यक्रम एक नियम हो, भजनसंग्रह १४८:६; १०४:९ । क्रूर-प्राणीहरूको आ-आफ्नो प्रवृत्ति हुन्छ; तर मानिसलाई उचित सेवा गर्न सक्षम बनाइएको थियो र त्यसैले, एक सृष्टिकर्ताको आदेश मात्र होइन, तर एक राजकुमार र मालिकको आदेश प्राप्त भयो । यद्यपि आदम एक धेरै महान मानिस, एक धेरै र असल मानिस र एक धेरै खुसी मानिस थियो, तैपनि परमप्रभु परमेश्वरले उसलाई आज्ञा दिनुभयो; र यो आज्ञा उसको महानताको लागि कुनै अपमान थिएन, उसको भलाइको लागि कुनै अपमान थिएन, न त उसको खुशीमा कुनै कमी थिएन । हामीलाई शासन गर्ने परमेश्वरको अधिकार र उहाँद्वारा शासन गर्ने हाम्रा आफ्नै दायित्वहरू स्वीकार गरौं; र हाम्रो आफ्नै इच्छालाई परमेश्वरको पवित्र इच्छाको विरोधमा वा प्रतिस्पर्धा गर्न कहिल्यै नदिनुहोस् ।

आ. यस अधिकारको विशेष कार्य, उसले के गर्नुपर्छ र कुन सर्तहरूमा उसले आफ्नो सृष्टिकर्तासँग खडा हुनुपर्छ भनेर तोक्छ । यहाँ छ,

१. उसको वर्तमान खुशीको पुष्टि, त्यो अनुदानमा थियो, *बगैंचाको हरेक रूखबाट तिमीले स्वतन्त्रतापूर्वक खान सक्छौ,* यो उसको लागि अदनका स्वादिष्ट फलहरू लिने स्वतन्त्रताको भत्ता मात्र थिएन, उसको हेरचाहको प्रतिफलको रूपमा र यसलाई हेरचाह गर्न र संरक्षित राख्ने जिम्मेवारीको रूपमा थियो (१ कोरिन्थी ९:७,१०), तर यो उहाँलाई जीवनको निश्चयता, अमर जीवन, उहाँको आज्ञाकारितामा रहनको निम्ति

थियो । जीवनको रूख बगैंचाको बीचमा राखिएको (पद ९), यसको हृदय र आत्माको रूपमा, निस्सन्देह, विशेष गरी यस अनुदानमा परमेश्वरको नजर थियो; र त्यसकारण, जब उसको विद्रोहमा, यो अनुदान फिर्ता लिइन्छ, जीवनको रूख (अध्याय ३:२२) बाहेक उसलाई निषेध गरिएको बगैंचाको कुनै रूखको बारेमा कुनै सूचना लिइँदैन, जसको बारेमा त्यहाँ भनिएको छ कि उसले हुन सक्छ । खाए र सदाको लागि बाँच्यो, अर्थात्, कहिल्यै मरेन, न कहिल्यै आफ्नो खुशी गुमाए । "तपाईंको सृष्टिकर्ताको इच्छा अनुरूप, तपाईं जस्तै पवित्र जारी राख्नुहोस्, र तपाईं आफ्नो सृष्टिकर्ताको अनुग्रहको आनन्दमा हुनुहुन्छ, या त यो स्वर्गमा वा अझ राम्रो ठाँउमा ।" यसरी, पूर्ण व्यक्तिगत र सदाको आज्ञाकारिताको सर्तमा, आदमले आफू र आफ्ना उत्तराधिकारीहरूलाई सधैंभरि अदन पाउने कुरामा पक्का थिए ।

२. उसको आज्ञाकारिताको परीक्षण, उसको सबै खुसी खोसिएको पीडामा: "तर जीवनको रूखको नजिकै उभिएको अर्को रूखको (किनकि ती दुवै बगैंचाको बीचमा भनिन्छ), र जुन ज्ञानको रूख भनिन्थ्यो, जुन दिन तिमीले यसको खान्छौ, तिमी पक्कै मर्नेछौ ।" मानौं उहाँले भन्नुभयो, "आदम, सुन कि तिमी अब तिम्रो राम्रो व्यवहारमा छौ, तिमी परीक्षामा स्वर्गमा राखिनेछौ; सतर्क होउ, आज्ञाकारी होउ र तिमी सदाको लागि बनाइएका छौ; अन्यथा तिमी अहिले खुसि भएजस्तै होइन तर सधैँको लागि दुखी हुनेछौ ।" यहाँ,

(१.) आदमलाई अनाज्ञाकारिताको मामलामा मृत्युको चेतावनी दिइएको छ: *तिमी मर्नेछौं*, निश्चित र डरलाग्दो वाक्यलाई जनाउँदैछ, जस्तै, यस करारको अधिल्लो भागमा, *तिमिले खानेछौ*, यसले नि: शुल्क र पूर्ण अनुदानलाई जनाउँछ । यहाँ अवलोकन गर्नुहोस्, [१] आदम पनि, निर्दोषतामा, चेतावनीमा डराएको छ । डर आत्माको ह्यान्डल मध्ये एक हो, जसद्वारा यसलाई समातिन्छ । यदि उसलाई यो हेज चाहिन्छ भने, हामी अब धेरै गर्छौं । [२] यो दण्ड मृत्यु हो भनेर चेतावनी दिइएको छ: "तिमी मर्नेछौ," जसको अर्थ हो, "तिमी जीवनको रूखबाट र यसले प्रतिनिधित्व गर्ने सबै आशीर्वादबाट अलग हुनेछौ । तिमीले हालको आनन्द र आशा दुबै गुमाउनेछौ, र मृत्यु र यससँग सम्बन्धित सबै दुःख-कष्टको सामना गर्नुपर्नेछ।" [३] यो पापको तत्काल परिणामको रूपमा

चेतावनी दिइएको थियो: "जुन दिन तिमीले खान्छौ, तिमी मर्नेछौ," अर्थात्, "तिमी नश्वर हुनेछौ र मर्न सक्षम हुनेछौ; अमरत्वको अधिकार फिर्ता हुनेछ र त्यो सुरक्षा तिमीबाट हराउनेछ । तिमी मृत्युको पात्र हुनेछौ, कानुनअनुसार सजाय पाएको अपराधी जसरी मर्नु पर्नेछ" (तर, किनकि आदम मानवजातिको जरा बन्ने थियो, उसलाई समय दिइएको थियो); "हो, मृत्युका अग्रदूतहरूले तिमीलाई तुरुन्तै कब्जा गर्नेछन् र त्यसपछि तिम्रो जीवन मर्ने जीवन हुनेछ । र यो निश्चित छ; यो स्थापित नियम हो: *जुन आत्माले पाप गर्छ, त्यो मर्नेछ ।*"

(२) आदमलाई ज्ञानको रूखको फल नखाने सकारात्मक कानुनद्वारा परिक्षण गरिएको छ । यस्तो आदेशद्वारा उसको आज्ञापालनको परिक्षा लिनु एकदम उपयुक्त थियो, किनकि [१.] यसको कारण पूर्ण रूपमा कानून बनाउनेको इच्छाबाट आएको थियो । आदमको स्वभावमा त्यस्ता कुराहरूप्रति विमति थियो, जुन आफ्नै प्रकृतिमा खराब थिए । त्यसैले उसलाई यस्तो कुरामा परिक्षण गरियो जुन केवल प्रतिबन्धित भएकाले मात्र खराब थियो । यो सानो विषयमा भएको हुँदा, उसको आज्ञापालन प्रमाणित गर्न यो अझ उपयुक्त ठहरियो । [२.] किनकि यो प्रतिबन्ध मानिसको भ्रष्ट स्वभावमा पापका दुई प्रमुख स्रोतहरू—शारीरिक र मानसिक इच्छा—माथि लगाइएको हो । यस आदेशले संवेदनात्मक आनन्दतर्फको उसको इच्छालाई र जिज्ञासु ज्ञानप्रतिको उसको महत्त्वाकांक्षालाई नियन्त्रणमा राख्य ताकि उसको शरीर आत्माद्वारा र आत्मा परमेश्वरद्वारा शासन होस् ।

यसरी मानिस निर्दोष अवस्थामा यति सहज र यति सुखी थियो, जहाँ उसको हृदयले चाहेको सबै कुरा उसलाई प्राप्त थियो । परमेश्वर उसप्रति कति दयालु हुनुहुन्थ्यो ! कति धेरै अनुग्रहहरूले उहाँले उसलाई आशीषित गर्नुभयो ! उहाँले दिनुभएको नियम कति सरल थियो ! उहाँले बाँध्नुभएको करार कति कृपालु थियो ! तर मानिस, आदरणीय भए पनि, आफ्नै हितलाई बुझ्न सकेन र छिट्टै विनाश हुने जनावरजस्तै भयो ।

१८ अनि परमप्रभु परमेश्वरले भन्नुभयो: "आदम एकलो रहनु असल होइन; तिनका निम्ति म तिनीसँग मेल खाने एउटा सहयोगी बनाउनेछु ।"

१९ अनि परमप्रभु परमेश्वरले मैदानको हरेक पशु र आकाशको हरेक पक्षीलाई भूमिबाट रच्नुभयो; अनि आदमले तिनीहरूको के-के नाम राख्दा रहेछन्, सो हेर्न तिनीहरूलाई तिनीकहाँ ल्याउनुभयो; अनि आदमले हरेक जीवित प्राणीलाई जे-जे नाम दिए, त्यसको त्यही नाम रह्यो ।
२० अनि आदमले सबै घरेलु पशुहरूको, आकाशका पक्षीको र वनका सबै पशुहरूको नाम राखे; तर आदमका निम्ति तिनीसँग मेल खाने सहयोगी पाइएन ।

यहाँ हामीसँग छ: (अ). सृष्टिकर्ताको मानिसप्रतिको चासो र उसको सहजताको लागि पिता समान चिन्ता । (पद १८)। परमेश्वरले मानिसलाई आदेश दिएर (पद 16, 17) उसको विषयस्थिति स्मरण गराउनुभएको भए पनि, यहाँ उहाँले उसलाई प्रोत्साहन दिनको लागि यो पनि प्रकट गर्नुभएको छ कि मानिस केवल विषय मात्र होइन, तर परमेश्वरको मित्र र प्रिय पात्र पनि हो, जसको सन्तोषप्रति परमेश्वर संवेदनशील हुनुहुन्छ । ध्यान दिनुहोस्,

१. परमेश्वरले दयापूर्वक मानिसको एक्लोपनप्रति कस्तो सहानुभूति देखाउनुभयो: *"यो मानिस, यो व्यक्ति, एक्लो हुनु असल छैन ।"* यद्यपि स्वर्गदूतहरूको माथिल्लो संसार र जनावरहरूको तल्लो संसार थियो र मानिस यी दुईको बीचमा थियो, उसका जस्तै प्रकृतिका र स्तरका कुनै अन्य प्राणीहरू थिएनन् जससँग उसले आत्मीय रूपमा संवाद गर्न सक्थ्यो । त्यसकारण, उसलाई साँच्चै एक्लो भन्न सकिन्थ्यो । अब जसले मानिसलाई सृष्टि गर्नुभयो, उहाँले उसलाई र उसको लागि के राम्रो छ भनेर उहाँले राम्रोसँग जान्नुहुन्थ्यो, र उहाँले भन्नुभयो, "*ऊ यसरी एक्लै रहिरहनु असल छैन ।"* (१.) यो मानिसको सहजताको लागि उपयुक्त थिएन; किनकि मानिस सामाजिक प्राणी हो । मानिसका लागि आफ्नै प्रकारका व्यक्तिहरूसँग ज्ञान र स्नेह आदानप्रदान गर्नु, जानकारी दिनु र प्राप्त गर्नु, प्रेम गर्नु र प्रेम पाउनु खुशीको कुरा हो । परमेश्वरले यहाँ पहिलो मानिसबारे भन्नुभएको कुरा सोलोमनले सबै मानिसहरूका लागि भनेका छन् (उपदेशक ४:९, आदि), "दुई एकभन्दा असल हुन्छन्, र जो एक्लो छ, उसलाई हाय हुन्छ ।" यदि संसारमा केवल एकजना मानिसमात्र हुन्थ्यो

भने, त्यो मानिस कति उदास हुन्थ्यो ! पूर्ण एकान्तले स्वर्गलाई मरुभूमिमा र दरबारलाई कारागारमा रूपान्तरण गर्न सक्थ्यो । त्यसैले, जो स्वार्थी छन् र पृथ्वीमा एक्लै बस्न चाहन्छन्, तिनीहरू मूर्ख हुन् । (२.) यो मानिसको वृद्धि र अस्तित्वको निरन्तरताका लागि पनि होइन । परमेश्वरले सुरुमा मानिसहरूको संसार सृष्टि गर्न सक्नुहुन्थ्यो, जसरी उहाँले स्वर्गलाई स्वर्गदूतहरूको संसारले भरिदिनुभयो: तर त्यो स्थान मानिसहरूको इच्छित सङ्ख्याका लागि साँघुरो हुन्थ्यो र सबैलाई एकसाथ बस्न स्थान पुग्दैन थियो; त्यसैले परमेश्वरले उपयुक्त ठान्नुभयो कि यस सङ्ख्यालाई पुस्तापुस्ताको आवागमनद्वारा पूरा गर्न, जसरी परमेश्वरले मानिसलाई सृष्टि गर्नुभयो, यो संख्या दुईबाट सुरु हुनुपर्छ, र ती पुरुष र महिला हुनुपर्छ; एक सधैं एकै हुनेछ ।

२. परमेश्वरले दयापूर्वक उसको लागि समाज उपलब्ध गराउने निर्णय गर्नुभयो । यस सम्बन्धमा गरिएको सोचविचारको परिणाम स्वरूप यस्तो दयालु निर्णय आयो, "म उसलाई सहयोग गर्ने साथी बनाउँछु"; उस्तै प्रकृतिका र उस्तै स्तरका प्राणी जसले उसलाई सहयोग गर्न सक्छ (केहीले यसरी पढेका छन्); उसकै नजिकको सहयोग (अर्काले यसरी पढेका छन्), जससँग उसले सहवास गर्न सक्छ र सधैं उसका नजिक रहन्छ; उसका अघि रहेको सहयोग (अर्काले यसरी पढेका छन्), जसलाई उसले आनन्द र खुशीका साथ हेरिरहनेछ । यहाँबाट ध्यान दिनुहोस्: (१.) हाम्रो यो संसारको सर्वोत्तम स्थितिमा पनि हामी एक-अर्काको सहयोगको आवश्यकता छ; किनकि हामी एकअर्काका अंग हौँ र आँखा हातलाई भन्न सक्दैन, "मलाई तिम्रो आवश्यकता छैन" (१ कोरिन्थी १२:२१)। त्यसैले, हामीले अरूसँग सहयोग प्राप्त गर्न र अरूलाई सहयोग दिन खुशी हुनुपर्छ, जसरी सहयोग गर्ने अवसर आउँछ त्यसरी नै सहयोग गर्नुपर्दछ । (२.) केवल परमेश्वर मात्र हाम्रा आवश्यकता र चाहनाहरूलाई पूर्ण रूपमा जान्नुहुन्छ, र ती सबैलाई पूरा गर्न पूर्ण रूपमा सूक्ष्म हुनुहुन्छ (फिलिप्पी ४:१९)। केवल उहाँमा हामी सहयता प्राप्त गर्छौं र उहाँबाट हाम्रा सबै सहयोगीहरू आउँछन् । (३.) उपयुक्त पत्नी एक सहयोगी हुन्छ र त्यो परमेश्वरबाट हुन्छ । सम्बन्ध तब सहज हुन सक्छ जब उपयुक्तता चयनलाई मार्गदर्शन र निर्धारण गर्छ र आपसी सहयोग निरन्तर ध्यान र प्रयासको रूपमा रहन्छ (१ कोरिन्थी ७:३३,३४) । (४.) यदि परिवार-

समाज सहमतिको साथ हुन्छ भने, यो एक्लोपनको पीडालाई सुधार गर्नको लागि पर्याप्त छ । जसले असल परमेश्वर, असल हृदय, र असल पत्नीको साथ कुराकानी गर्न पाउँछ, र अझै पनि उसले कुराकानीको अभावको गुनासो गर्दछ, उसले स्वर्गमा पनि सहज र सन्तुष्ट हुने थिएन; किनकि आदमसँग पनि त्यसभन्दा बढी केही थिएन । तथापि, हव्वा सृष्टि हुनु अघि पनि, हामीले देख्दैनौं कि उसले एक्लोपनको गुनासो गर्यो, किनकि उसले थाहा पाएको थियो कि ऊ एक्लो थिएन, किनकि परमेश्वर ऊसँग हुनुहुन्थ्यो । जो परमेश्वर र उहाँको अनुग्रहमा सबैभन्दा सन्तुष्ट छन्, तिनीहरू यस जीवनका राम्रो कुरा प्राप्त गर्नका लागि सबैभन्दा उत्तम मार्ग र सबैभन्दा उत्तम स्थितिमा छन् र तिनीहरूलाई यिनको सुनिश्चितता हुनेछ, जति सम्म अनन्त ज्ञानले ठीक ठान्छ ।

(आ) प्राणीहरूको मानिसप्रति अधीनता र उसले तिनीहरूमाथि गरेको प्रभुत्वको उदाहरण (पद १९, २०): प्रत्येक जङ्गली जनावर र प्रत्येक आकाशका चरा परमेश्वरले आदमकहाँ ल्याउनुभयो, या त स्वर्गदूतहरूको सेवाबाट, या विशेष सहज बुद्धिको माध्यमबाट, जसले तिनीहरूलाई मानिसलाई आफ्नो मालिकको रूपमा पुग्न निर्देशन दिइरहेको थियो र गोरुलाई समयमै आफ्नो मालिकलाई चिन्न सिकाइरहेको थियो । यसरी, परमेश्वरले आदमलाई त्यो असल सम्पत्ति जसको उहाँले अनुमति दिनुभएको थियो, त्यसको स्वामित्व र अधिकार प्रदान गर्नुभयो, र प्राणीहरूप्रति उसका प्रभुत्वको स्वामित्वमा राख्नुभयो । परमेश्वरले तिनीहरूलाई आदमकहाँ ल्याउनुभयो, ताकि उसले तिनीहरूको नाम राख्न सकोस्, र यसरी १. उसका ज्ञानको प्रमाण दिन सक्नेछ, जसको दिमाग र बोलीका क्षमता रहेको प्राणीको रूपमा, जसले पृथ्वीका जनावरहरूभन्दा बढी सिकेको थियो र आकाशका चरा भन्दा बढी बुद्धिमान बनाइएको थियो (अय्युब ३५:११) । र, २. उसका शक्तिको प्रमाण । नामहरू राख्नु एक अधिकारको कार्य हो (दानिएल १:७), र ती नामहरू स्विकार्नु अधीनता हो । तिनीहरूलाई नाम दिनु भनेको तिनीहरूले, जस्तो कि उनीहरूलाई आफ्नो शासकको उद्घाटनमा श्रद्धा अर्पण गर्ने जस्तो र तिनीहरूका लागि वफादारी र निष्ठा शपथ लिने जस्तो हो । यदि आदमले परमेश्वरप्रति विश्वासमा रहेर कार्य गरेको भए, हामी अनुमान गर्न सक्छौं कि प्राणीहरूले आफैँलाई त्यति राम्रोसँग चिन्ने र

सम्झिने थिए कि आदमले हाल दिएको नामसँग मेल खान्थे, र उसले जसरी बोलाउँदा, सधैं उत्तर दिन्थे । परमेश्वरले दिन र रात, आकाश, पृथ्वी र समुद्रलाई नाम दिनुभयो; र उहाँले तारा र ग्रहहरूलाई नाम दिइरहनु भएको छ, यसो गरेर उहाँले यी सबैको सर्वोच्च शासकको रूपमा आफूलाई प्रकट गर्नुभयो । तर परमेश्वरले आदमलाई जनावरहरू र पंक्षीहरूलाई नाम दिन अनुमति दिनुभयो, जसलाई तिनको अधीनस्थ शासकको रूपमा कार्य गर्न भनियो; किनकि आफूलाई आफ्नै स्वरूपमा सृष्टि गरेपछि, परमेश्वरले यसरी आदममाथि आफ्ना केही सम्मानको चिह्न राख्नुभयो ।

(इ) प्राणीहरू मानिसको लागि खुशी बन्ने असमर्थताको उदाहरण: तर (सारा प्राणीहरूमा) आदमको लागि उपयुक्त सहयोगी भेटिएन । केहि व्यक्तिहरूले यी शब्दहरू आदमको आफ्नै भनाइका रूपमा लिन्छन्; जब उसले सबै प्राणीहरूलाई जोडीमा नाम राख्न आउन थाल्यो, उसले यसरी आफ्ना इच्छा सृष्टिकर्तालाई प्रकट गर्छ: "प्रभु, यी सबैलाई तिनीहरूको लागि उपयुक्त सहयोगीहरू छन्; तर म के गरूँ ? यहाँ मेरो लागि कुनै उपयुक्त साथी छैन ।" यो सायद परमेश्वरको निर्णय हो, जसले सबै प्राणीलाईसँगै ल्याएर आदमका लागि कुनै पनि उपयुक्त साथी पाउनेछ कि छैन भन्ने जाँच गर्नुभयो; तर त्यस्तो कुनै पनि साथी भेटिएन । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, १. मानव स्वभावको सम्मान र श्रेष्ठता । पृथ्वीमा ऊ जस्तै कुनै पनि प्राणी थिएन, न त उसको समकक्षमा कुनै देखिने प्राणीहरूमा पाउन सकियो; सबैलाई हेरियो, तर यसको बराबरी गर्ने कुनै पनि प्राणी तिनीहरू सबैमा भेटिएन । २. यस संसारको व्यर्थता र यसको चिजहरूको असारता; सबैलाई एकत्रित गर्दा पनि तिनीहरू मानिसको लागि उपयुक्त सहयोगी बनाउन सक्दैन। तिनीहरूले उसको आत्माको स्वभावसँग मेल खान्नन, त्यसका आवश्यकताहरू पूरा गर्न सक्दैनन्, त्यसका न्यायपूर्ण इच्छाहरूलाई सन्तुष्ट गर्न सक्दैनन्, न त तिनीहरू त्यसको कहिल्यै न टुट्ने अस्तित्वसँग समानान्तर रूपमा चल्न सक्छन् । परमेश्वरले मानिसको लागि सहयोगी बन्न नयाँ कुरा सिर्जना गर्नुहुन्छ - यो महिला मात्र होइन, तर महिलाको सन्तान हो ।

२१ अनि परमप्रभु परमेश्वरले आदमलाई गहिरो निद्रामा पार्नुभयो,

र तिनी सुते; अनि उहाँले तिनका करङहरूमध्ये एउटा निकाल्नुभयो र त्यसको ठाउँमा मासु भरिदिनुभयो ।
२२ अनि परमप्रभु परमेश्वरले जुन करङ आदमबाट निकाल्नुभएको थियो, त्यसलाई एउटा स्त्री बनाउनुभयो र उसलाई आदमकहाँ ल्याउनुभयो ।
२३ अनि आदमले भने: "यो ता मेरा हाड़हरूको हाड़ र मेरो मासुको मासु हो; ऊ 'नारी' भनिनेछ, किनभने ऊ नरबाट निकालिएकी हो ।"
२४ यसैकारण मानिसले आफ्ना बाबुलाई र आफ्नी आमालाई छोड़्नेछ र आफ्नी पत्नीसँग टाँसिनेछ; र तिनीहरू एउटै शरीर हुनेछन् ।
२५ अनि ती दुवै नाङ्गा थिए, आदम र तिनकी पत्नी, तर लजाउँदैनथिए ।

यहाँ हामीसँग, (अ) आदमको लागि उपयुक्त सहयोगीका रूपमा महिलाको सृष्टि भएको छ । यो छैठौं दिनमा भएको थियो, जसरी आदमलाई स्वर्गीय बगैंचामा राखिएको थियो । यद्यपि यो सातौं दिनको विश्रामको वर्णनपछि उल्लेख गरिएको छ, जुन सामन्य रूपमा भनिएको छ (उत्पत्ति १:२७) कि परमेश्वरले मानिसलाई पुरुष र महिला दुवै बनाउनुभयो, यहाँ त्यसलाई थप स्पष्ट रूपमा वर्णन गरिएको छ ।

ध्यान दिनुहोस्, १. आदम पहिले सृष्टि गरियो, त्यसपछि हव्वा (१ तिमोथी २:१३), र उनी पुरुषबाट र पुरुषको लागि बनाइएकी थिइन् (१ कोरिन्थी ११:८, ९) । यी सबै कुराहरूलाई उक्त पदहरूमा समग्रमा उक्त लिङ्गको विनम्रता, शालीनता, मौनता र अधीनताको कारणका रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ, विशेष गरी पत्नीहरूले आफ्ना पतिहरूप्रति राख्नुपर्ने सम्मान र अधीनताको रूपमा । तर, मानिस सबै प्राणीहरूमा अन्तिममा, सबैभन्दा राम्रो र उत्कृष्ट रूपमा बनाइएको भएजस्तै, हव्वा आदमपछि र उनको शरीरबाट बनाइनुले उक्त लिङ्गमा सम्मान प्रदान गर्दछ, जसलाई मानिसको महिमा भनिन्छ (१ कोरिन्थी ११:७)। यदि पुरुष शिर हो भने, महिला मुकुट हो—आफ्नो पतिका लागि मुकुट र देखिने सृष्टिको मुकुट हो । पुरुष धूलोबाट परिष्कृत भएको थियो, तर महिला धूलोबाट दोहोरो

परिष्कृत थिइन्, माटोबाट अझ एक कदम टाढा । २. आदम निदाए जब उसको पत्नी सृष्टि भइरहेकी थिइन्, ताकि कसैले सोच्न नपाओस् कि उसले यसमा परमेश्वरको आत्मालाई निर्देशन पाएका थिए वा उहाँको सल्लाहमा भएको थियो (यशैया ४०:१३) । उसलाई उपयुक्त सहयोगीको अभाव महसुस गराइएको थियो, तर जब परमेश्वरले उसलाई एउटा प्रदान गर्ने जिम्मा लिनुभयो, तब उसले यसबारे चिन्ता गरेनन । बरु, उसले आफ्नो सारा फिक्रि परमेश्वरमा सुम्पेर, आत्मसमर्पणको आनन्दमा मीठो निद्रा लियो । उसले आफैंलाई र आफ्ना सबै कामलाई सृष्टिकर्ताको इच्छा र बुद्धिमा समर्पण गऱ्यो । "यहोवा-यिरे" (परमेश्वरले प्रदान गर्नुहुनेछ) भनौं, परमेश्वरले आफ्नो समय र इच्छाअनुसार प्रबन्ध गर्नुहुनेछ । यदि हामी अनुग्रहपूर्वक परमेश्वरमा भरोसा गर्छौं भने, परमेश्वरले हाम्रो लागि अनुग्रहपूर्वक काम गर्नुहुन्छ र सबै कुरा भलाइका लागि गर्नुहुन्छ । ३. परमेश्वरले आदमलाई गहिरो निद्रामा पर्न लगाउनुभयो, ताकि उसको निन्द्रा खुल्दा उसलाई कुनै कष्ट नहोस् । जबसम्म आदम पापबाट मुक्त थियो, परमेश्वरले ध्यान दिनुभयो कि उसले कुनै पीडा महसुस नगरोस् । जब परमेश्वरले आफ्ना जनहरूको जीवनमा कुनै यस्तो कार्य गर्नुहुन्छ जुन शरीर र रगतका लागि कष्टप्रद हुन्छ, उहाँले न केवल अन्ततः उनीहरूको भलाइका लागि योजना बनाउनुहुन्छ, तर आफ्ना अनुग्रहद्वारा उनीहरूको मनलाई शान्त र सन्तुलित बनाउँदै ती कठोर परिस्थितिहरूलाई पनि सजिलो बनाउनुहुन्छ । ४. महिला आदमको छातीको एउटा करङ्बाट बनाइएकी थिइन्; न त उसको टाउकाबाट बनाइएकी थिइन् कि उनले शासन गरोस्, न त उसका खुट्टाबाट बनाइएकी थिइन् कि उनले उसलाई कुल्चून्, तर उसको छातीबाट, कि उनी उसको बराबरी हुन्, उसको हातमुनी सुरक्षित गरिन, र उसको हृदय नजिक माया गर्न । आदमले एउटा हड्डी गुमाए, तर त्यसले उसको शक्तिमा वा रूपमा कुनै कमी ल्याएन (किनभने निश्चित रूपमा घाउ बिना मासु बन्द गरियो); यसको सट्टामा, उसलाई एक उपयुक्त सहयोगी प्राप्त भयो, जसले उसको घाटालाई पूर्ण रूपमा परिपूर्ति गऱ्यो । परमेश्वरले आफ्ना जनबाट केही लिएमा, उहाँले कुनै न कुनै तरिकाले त्यसलाई अझ बढी लाभदायक रूपमा पुनःस्थापित गर्नुहुन्छ । यस घटनामा (जस्तै अन्य धेरै कुरामा), आदम त्यस व्यक्तिको प्रतीक थिए जो आउनेवाला थियो ।

दोस्रो आदम ख्रीष्टबाट, जसको छाती क्रूसमा मृत्युको गहिरो निद्रामा खुलाइएको थियो, उहाँकी दुलही चर्च निर्माण भयो । त्यहाँबाट रगत र पानी निस्कियो—रगतले उहाँको मण्डली खरिद गर्न र पानीले उहाँलाई शुद्ध गर्न । यसलाई एफिसी ५:२५, २६ मा हेर्न सकिन्छ ।

(आ) महिलाको आदमसँग विवाह । विवाह सम्मानजनक हो, तर यो विवाह निश्चित रूपमा सबैभन्दा सम्मानजनक थियो, किनकि यसमा परमेश्वर स्वयंले प्रत्यक्ष रूपमा हरेक चरणमा हात हाल्नुभयो । भनिन्छ, विवाह स्वर्गमा तय गरिन्छ; यो विवाह भने निश्चित रूपमा स्वर्गमै तय भएको थियो, किनकि पुरुष, महिला र उनीहरूको मिलन सबै परमेश्वरकै सृष्टि र व्यवस्था थिए । उहाँले आफ्नो शक्तिद्वारा दुवैलाई सृष्टि गर्नुभयो, र आफ्नो विधिद्वारा तिनीहरूलाई एक बनाउनु भयो । यो विवाह पूर्ण निर्दोषतामा सम्पन्न भएको थियो र त्यसपछि यस्तो कुनै विवाह भएको छैन । १. परमेश्वरले आफ्ना पिता भएर महिलालाई पुरुषकहाँ ल्याउनुभयो, उनलाई उनका दोस्रो आत्मा र उपयुक्त सहयोगीका रूपमा । उहाँले उनलाई सृष्टि गरेपछि आफ्नै इच्छामा छोड्नुभएन; उनी उहाँकी छोरी थिइन्, र उहाँको सहमति बिना उनले विवाह गर्न सक्दिनथिन् । जो मानिसहरू विश्वास, प्रार्थना, र नम्रतापूर्वक परमेश्वरको प्रबन्धमा भर पर्छन् र आफूलाई उहाँको मार्गदर्शनमा सुम्पिन्छन्, तिनीहरूले प्रायः सान्त्वनासहितको जीवन बिताउँछन् । विशेष अनुग्रहद्वारा परमेश्वरले सृष्टि गर्नुभएको र विशेष प्रबन्धद्वारा उहाँले ल्याउनुभएको पत्नी पुरुषका लागि उपयुक्त सहयोगी साबित हुने सम्भावना उच्च हुन्छ । २. परमेश्वरबाट, उनका पिताको रूपमा, आदमले उनलाई प्राप्त गरे (पद २३): "यो अब मेरो हाडको हाड हो । अब मसँग त्यो छ, जुन मलाई चाहिएको थियो, र जुन अन्य कुनै प्राणीले पूरा गर्न सकेन, अर्थात् मेरो लागि उपयुक्त सहयोगी ।" परमेश्वरका वरदानहरूलाई नम्र र कृतज्ञ मनोभावका साथ स्वीकार गर्नुपर्छ, उहाँले ती हामीसँग उपयुक्त बनाउनुभएको बुद्धिको र ती प्रदान गर्नुभएको कृपाको लागि । सम्भवतः आदमलाई निन्द्रामा रहँदा एक दर्शनमा यो खुलासा गरियो कि यो सुन्दर प्राणी, जो अहिले उसको सामु प्रस्तुत गरिएको छ, उसको आफैंको भाग हो र उसको सहचरी र प्रतिज्ञा पत्नी हुनुपर्नेछ । यसबाट केहीले तर्क गरेका छन् कि स्वर्गीय परदेशमा महिमित सन्तहरूले एकअर्कालाई चिन्न सक्नेछन् । त्यसपछि,

उनको स्वीकृतिको प्रतीकस्वरूप, आदमले उनलाई एउटा नाम दिए, जुन विशिष्ट रूपमा केवल उनलाई नभई उनको लिङ्गका सबै व्यक्तिहरूलाई समान रूपमा सम्बोधन गर्ने नाम थियो: उनी 'महिला' *ईशा* कहलिनेछिन्, अर्थात् पुरुषबाट बनेकी महिला, लिङ्गमा फरक भए पनि प्रकृतिमा समान, पुरुषबाट सृष्टि भएकी र पुरुषसँग जोडिएको ।

(इ) विवाहको विधिको स्थापना र यसको कानूनी व्यवस्था, उत्पत्ति २:२४ मा उल्लिखित छ । शबाथ र विवाह यी दुई विधिहरू हुन्, जसको स्थापना निर्दोषतामा भएको थियो, पहिलो उद्देश्य मण्डलीको संरक्षण र पछिल्लो मानव जातिको संरक्षण थियो । यसले यो देखाउँछ (मत्ती १९:४, ५ अनुसार) कि यी शब्दहरू परमेश्वरकै थिए, जसले भन्नुभयो, "एउटा पुरुषले सबै सम्बन्धहरूलाई छोडेर आफ्नी पत्नीसँग जोडिनु पर्छ ।" यद्यपि, यी शब्दहरू मोशआ (लेखक) द्वारा लेखिएका हुन् वा आदम द्वारा (जो उत्पत्ति २:२३ मा बोलेका थिए) भन्न सकिन्छ भन्ने कुरा स्पष्ट छैन । यो प्रकट हुन्छ कि यी शब्दहरू आदमका हुन्, परमेश्वरको नाममा, जसले आफ्ना सबै वंशजहरूका लागि यो कानूनी आदेश स्थापित गरेको छ । १. यहाँ हेर्नुहोस् कि ईश्वरीय विधिको कति ठूलो महिमा छ; यसको सम्बन्धहरू प्रकृतिका सम्बन्धहरूभन्दा पनि बलियो छन् । हामीलाई जससँग सबैभन्दा दृढ रूपमा जोडिन सकिन्छ तिनीहरू हुन् हाम्रा बुबा-आमा जसले हामीलाई जन्म दिएका छन् र हाम्रा आमाले हामीलाई जन्म दिएका छन्। तर छोराले तिनीहरूलाई छोडेर आफ्नी पत्नीसँग जोडिनु पर्छ र छोरीले तिनीहरूलाई बिर्सेर आफ्नो पतिको संग जोडिनु पर्छ, यसले प्रमाणित गर्दछ (भजनसंग्रह ४५:१०, ११)। २. यहाँ हेर्नुहोस् कि विवाहमा छोराछोरीले आफ्ना अभिभावकको सहमति सँगै लिनु कति आवश्यक छ र ती कति अन्यायपूर्ण छन् जसले य बिना विवाह गर्छन्; किनकि उनीहरूले आफ्ना अभिभावकको अधिकार र तिनीहरूको सम्बन्धमा चासो चोर्नु, र यसलाई अरूसँग धोका दिने र अस्वाभाविक रूपमा पराजित गर्नु हुन्छ । ३. यहाँ हेर्नुहोस् कि यो सम्बन्ध छान्नमा कति विवेक र प्रार्थनाको आवश्यकता छ, जुन अत्यन्त नजिक र दीर्घकालिक हुन्छ । जुन कार्य जीवनभरका लागि गर्नुपर्नेछ, त्यसलाई राम्रोसँग गर्नुपर्छ । ४. यहाँ हेर्नुहोस् कि विवाहको सम्बन्ध कति बलियो छ, जसलाई धेरै पत्नी हुनेले विभाजन र कमजोर पार्न सक्दैन (मलाकी २:१५), र न त

यसलाई छुटपत्रद्वारा तोड्न वा छुट्याउन सकिन्छ, केवल वेश्यावृत्ति वा स्वेच्छिक परित्याग बाहेक कुनै कारणले । ५. यहाँ हेर्नुहोस् कि श्रीमान र श्रीमती बीचको सन्दर्भ कति प्रिय हुनु पर्छ, जसरी हामी आफ्ना शरीरलाई माया गर्छौं, (एफिसी ५:२८) । यी दुई एक शरीर छन्; त्यसैले उनीहरू एक प्राण बन्नुपर्छ ।

हाम्रो पहिलो अभिभावकहरू सृष्टि गरिएको अवस्था शुद्धता र निर्दोषताको प्रमाण (पद २५): उनीहरू दुवै नांगो थिए। उनीहरूलाई न त चिसो वा तातोबाट बच्न लुगाहरू आवश्यक थियो, किनभने यी कुराले उनीहरूलाई कुनै हानि गर्न सक्दैनथे। उनीहरूलाई कुनै श्रृंगारको आवश्यकता थिएन । सोलोमनको सम्पूर्ण वैभव पनि यिनीहरूको जस्तो सौन्दर्यमा पुग्न सक्दैनथ्यो । अझ, उनीहरूलाई मर्यादाका लागि लुगाहरू आवश्यक थिएन । उनीहरू नांगो थिए, तर लाज मान्नुपर्ने कुनै कारण थिएन । चाल्डी अनुवादअनुसार, उनीहरूले लाजको अनुभूति नै गर्न जान्दैनथे । आज लाजलाई नै सद्गुणको चिन्ह मानिन्छ, तर त्यो बेला यो निर्दोषताको चिन्ह थिएन । जसको विवेक शुद्ध छ, तिनीहरूको अनुहारमा लाज हुनुको कुनै कारण छैन, चाहे उनीहरूको शरीरमा लुगा नभए पनि ।

अध्याय ३
(CHAPTER 3)

यो अध्यायको कथा सम्भवत: बाइबलमा पाइने सबैभन्दा दुःखद कथाहरू मध्ये एक हो, सबै पक्षलाई विचार गर्दा। अघिल्ला अध्यायहरूमा हामीले हाम्रो पहिलो अभिभावकहरूको पवित्रता र सुख, परमेश्वरको अनुग्रह र कृपा, र सम्पूर्ण सृष्टिको शान्ति र सौन्दर्यको रमाइलो दृश्य देख्यौं—सबै कुरा राम्रो, अत्यन्त राम्रो। तर यहाँ दृश्य परिवर्तन भएको छ । यस अध्यायमा, हाम्रो पहिलो अभिभावकहरूको पाप र दुःख, तिनका विरुद्ध परमेश्वरको क्रोध र श्राप, सृष्टिको शान्तिमा खलल, र यसको सौन्दर्य कलंकित र नष्ट भएको विवरण प्रस्तुत छ—सबै कुरा खराब, अत्यन्त खराब । "सुन कसरी धमिलो भयो, र सबैभन्दा उत्तम सुन परिवर्तन भयो !" हाम्रो हृदय यो कथा सुनेर गहिरो रूपमा प्रभावित होस् ! किनभने यो हाम्रो सबैलाई प्रत्यक्ष रूपमा असर गर्ने कथा हो । यसलाई केवल एउटा सुन्ने कथाको रूपमा लिने कुरा नगरौं । यो अध्यायको मुख्य विषयवस्तु रोमी ५:१२ मा उल्लेख गरिएको छ: "एक मानिसद्वारा संसारमा पाप प्रवेश गऱ्यो, र पापद्वारा मृत्यु; यसरी मृत्यु सबै मानिसमा फैलियो, किनभने सबैले पाप गरे । विशेष गरी, यस अध्यायमा हामी पाउँछौं: (क). निर्दोष परीक्षित भएको (पद १-५) । (ख). परीक्षितहरूद्वारा उल्लङ्घन (पद ६-८)। (ग). उल्लङ्घनकर्ताहरूको अभियोग (पद ९-१०) । (घ). अभियोगपछि, दोषसिद्धि (पद ११-१३) । (ङ). दोषसिद्धि भएपछि, सजाय सुनाइयो (पद १४-१९)। (च). सजाय सुनाइसकेपछि, अस्थायी रूपमा राहत (पद २०-२१) । (छ). राहत भए तापनि, आंशिक रूपमा दण्ड कार्यान्वयन (पद २२-२४) । यदि यस अध्यायमा प्रतिज्ञा गरिएको वंशद्वारा छुटकाराको अनुग्रहपूर्ण सङ्केतहरू नभएको भए, उनीहरू र तिनका पतित र अपराधी वंश अनन्त निराशामा छोडिने थिए ।

१ साँपचाहिँ परमप्रभु परमेश्वरले बनाउनुभएको वनको हरेक पशुभन्दा बढ़ी धूर्त थियो। अनि त्यसले स्त्रीलाई भन्यो: “तिमीहरूले

बगैंचाको कुनै पनि रूखबाट नखानू भनी के परमेश्वरले साँच्ची नै भन्नुभएको हो ?"
२ अनि स्त्रीले साँपलाई भनी: "बगैंचाका रूखहरूको फलबाट हामी खान सक्छौं;
३ तर बगैंचाको बीचमा भएको रूखको फलबाट चाहिँ परमेश्वरले भन्नुभएको छ: 'यसबाट तिमीहरूले नखानू, न ता तिमीहरूले यसलाई छुनू; नत्र तिमीहरू मर्नेछौ ।' "
४ तब साँपले स्त्रीलाई भन्यो: "तिमीहरू निश्चय नै मर्नेछैनौ;
५ किनकि जुन दिन तिमीहरू यसबाट खान्छौ, त्यही दिन तिमीहरूका आँखा खोलिनेछन्, र तिमीहरू परमेश्वरजस्तै असल र खराब जान्ने हुनेछौ भनी परमेश्वरले जान्नुहुन्छ ।"

हामी यहाँ शैतानले हाम्रा पहिलो आमाबाबुलाई पापमा तान्न प्रलोभनसहित गरेको आक्रमणको वर्णन पाउँछौं, जसले उनीहरूको लागि घातक परिणाम ल्यायो । यहाँ ध्यान दिनुहोस्,

अ. परीक्षा गर्ने, जो शैतान थियो, सर्पको रूप र स्वरूपमा ।

१. यो निश्चित छ कि शैतानले हव्वालाई छल गरेको थियो । दियावलश र शैतान त्यो पुरानो सर्प हो (प्रकाश १२:९), जो एक दुष्ट आत्मा हो । सृष्टिको क्रममा ऊ प्रकाशको दूत र परमेश्वरको सिंहासनको प्रत्यक्ष सेवक थियो, तर पापद्वारा आफ्नो पहिलो अवस्थाबाट पतित भई परमेश्वरको मुकुट र महिमाविरुद्ध विद्रोही बन्यो । धेरै स्वर्गदूतहरू पतित भए, तर हाम्रो पहिलो आमाबाबुलाई आक्रमण गर्ने यो दियावलशहरूकै राजकुमार थियो, विद्रोहको मुख्य अगुवा । पाप गरेपछि ऊ तुरुन्तै शैतान बन्यो; बिद्रोही बनेपछि तुरुन्तै परीक्षा गर्ने बन्यो । ऊ परमेश्वर र उहाँको महिमाविरुद्ध क्रोधित भयो र मानिसको सुखसँग ईर्ष्या गऱ्यो । ऊ जान्दथ्यो कि मानिसलाई नष्ट गर्न सकिन्न तर उसलाई भ्रष्ट बनाएर मात्र गर्न सकिन्छ । बालामले इस्राएललाई श्राप दिन सकेन, तर उसलाई परीक्षामा पार्न भने सकेको थियो (प्रकाश २:१४) । त्यसैले शैतानले खेल्नुपर्ने चाल भनेको हाम्रो पहिलो आमाबाबुलाई पापमा तान्नु र यसरी उनीहरू र परमेश्वरकोबीचमा छुट्याउनु थियो । यसरी शैतान सुरुबाटै एक हत्यारा र महा दु:खदायी बन्न पुग्यो । यहाँ सम्पूर्ण मानव जातिलाई,

मानौं, एउटा मात्रै घाँटी थियो, र शैतानले त्यसैलाई प्रहार गऱ्यो । विरोधी र शत्रु भनेकै त्यो दुष्ट प्राणी हो ।

२. यो सर्पको रूपमा शैतान थियो । यो केवल सर्पको देखिने आकृति र स्वरूप मात्र थियो (जसरी केहि मानिसहरूलाई लाग्छ, जुन हामीले प्रस्थान ७:१२ मा पढ्छौं), वा यो साँच्चै जीवित सर्प थियो, जुन शैतानद्वारा सञ्चालित र अधीनमा थियो, यो निश्चित छैन । परमेश्वरको अनुमतिले यसमध्ये जुनसुकै पनि हुन सक्थ्यो । शैतानले आफ्नो चाल खेल्न सर्पलाई रोज्यो, (१) किनभने यो आकर्षक जीव थियो, यसको छालामा चित्ताकर्षक रङका थोप्लाहरू थिए, र त्यतिबेलामा यो ठाडो हिँड्थ्यो । सम्भवतः यो उड्ने सर्प थियो, जसले माथिबाट, स्वर्गीय संसारबाट, दूत जस्तो देखिन्छ; एक सेराफिममध्ये एक । किनकि डरलाग्दो सर्पहरू उड्ने खालका थिए (यशैया १४:२९)। धेरै खतरनाक परीक्षाहरू आकर्षक रङहरूमा हाम्रो सामु आउँछन्, जुन सतही मात्र हुन्छन्, र माथिबाट आएको जस्तो देखिन्छन्; किनभने शैतान आफैलाई प्रकाशको दूतजस्तो देखाउन सक्छ । र (२) किनभने यो एउटा चलाख प्राणी हो; यसको यहाँ उल्लेख गरिएको छ । सर्पको चलाखीका धेरै उदाहरणहरू दिइएका छन्, दुवै हानि गर्न र त्यस हानिमा आफूलाई सुरक्षित राख्न । हामीलाई सर्पजस्तै बुद्धिमान हुन निर्देशन दिइएको छ । तर यो सर्प, जुन शैतानद्वारा सञ्चालित थियो, निश्चय नै अन्य सबैभन्दा बढी चालाक थियो; किनभने शैतानले आफ्नो पवित्रता गुमाए पनि, स्वर्गदूतको बुद्धिमता कायम राखेको छ, र खराबी गर्नमा बुद्धिमान छ । उसले सर्पको प्रयोग गरेर कति फाइदा लिन सक्थ्यो भन्ने कुरा हामी अनुमान गर्न पनि सक्दैनौं । ध्यान दिनुहोस्, शैतानले आफ्नो स्वार्थ र उद्देश्य पूरा गर्न असंयमित चलाखीलाई जति प्रयोग गर्छ, त्यो अरू कुनै पनि माध्यमले हुँदैन । हव्वाले यस सर्पले आफूलाई बोलेको कुरालाई के भनेर सोची होलिन् भन्ने कुरा हामी भन्न सक्दैनौं, किनभने मलाई लाग्छ, उनी आफैं पनि के सोच्ने भनेर थाहा पाउन सक्दिनथिन् । सुरूमा, सायद उनले यसलाई कुनै असल स्वर्गदूत ठानेकी थिइन्, तर पछि, उनले केही गडबड भएको शंका पनि गर्न सक्थिन् । यो उल्लेखनीय छ कि गैर-यहूदी मूर्तिपूजकहरूले शैतानलाई सर्पको आकृतिमा पूज्थे, यसरी त्यस पतित आत्माप्रति आफ्नो निष्ठा देखाउँदै र उसको चिह्न ग्रहण गर्दै ।

(आ) परीक्षा गरिएकी व्यक्ति महिला थिइन्, जो अहिले एक्लै थिइन्, आफ्ना पतिबाट टाढा थिइन्, तर प्रतिबन्धित रूखको नजिक थिइन् । यो शैतानको चलाखी थियो । १. कमजोर पात्रलाई परीक्षामा पार्न आक्रमण गर्नु । यद्यपि उनी आफ्नो प्रकारमा पूर्ण थिइन्, तथापि अनुमान गर्न सकिन्छ कि उनी ज्ञान, शक्ति, र मानसिक उपस्थितिमा आदमभन्दा कमजोर थिइन् । केही व्यक्तिको विचारमा, हव्वाले परमादेशलाई प्रत्यक्ष रूपमा परमेश्वरबाट होइन, आफ्नो पतिबाट अप्रत्यक्ष रूपमा पाएको हुन सक्छ, जसले गर्दा उनलाई यसमा विश्वास नगर्न सजिलो बनायो । २. यो शैतानको चाल थियो, जब उनी एक्लै थिइन्, तब उनीसँग संवाद सुरू गर्नु । यदि उनी हालसालै निकालिएको आफ्नो पक्षसँग नजिकै रहेकी भए, उनले यति धेरै जोखिम सामना गर्नुपर्दैनथ्यो । त्यस्ता धेरै परीक्षाहरू छन्, जसमा एकान्तले ठूलो फाइदा दिन्छ; तर, सन्तहरूको संगतले उनीहरूको बल र सुरक्षामा धेरै योगदान पुऱ्याउँछ । ३. शैतानले फाइदा उठायो जब उसले उनलाई प्रतिबन्धित वृक्षको नजिक भेटयो, र सम्भवतः फललाई हेर्दै जिज्ञासा पूरा गर्ने उद्देश्यले । जसले प्रतिबन्धित फल खान चाहँदैन, उसले प्रतिबन्धित वृक्षको नजिक पनि जानु हुँदैन । यसलाई टाढै छोड, यसको बाटो नलिनु, नजिकै नजानु (हितोपदेश ४:१५)। ४. शैतानले हव्वालाई प्रलोभन देखायो ताकि उनको माध्यमबाट उऽले आदमलाई प्रलोभनमा पार्न सकोस् । त्यसरी नै उसले अय्युबलाई उनकी श्रीमती मार्फत प्रलोभन दियो र ख्रीष्टलाई पत्रुस मार्फत । यो उसको चाल हो कि प्रलोभनहरू अविशंकित हातहरूमार्फत पठाउने, र त्यस्ता व्यक्तिहरूमार्फत पठाउने, जसको हामीमा सबैभन्दा धेरै रुचि र प्रभाव छ ।

(इ) परीक्षा आफैँ र त्यसको कृत्रिम प्रबंधन । हामीलाई प्रायः धर्मशास्त्रमा शैतानको परीक्षाहरूको खतराबारे चेतावनी दिइन्छ, उसका छल-फन्दाहरू (२ कोरिन्थी २:११), उसका गहिराइहरू (प्रकाश २:२४), उसका धूर्तताहरू (एफेसी ६:११)। हामीले यी परीक्षाहरूको सबैभन्दा ठूलो उदाहरणहरू दुई आदमहरूको प्रलोभनमा देखेका छौं, यहाँ र मत्ती ४ मा । यसमा उसले विजय प्राप्त गर्यो, तर त्यसमा उसले हार खायो । उसको कुरा जुन उसले उनीहरूलाई भनेका थिए, जसमा कुनै भ्रष्टता थिएन, उसले हामीमा हाम्रो आफ्नै छलपूर्ण हृदय र भौतिक तर्कका

माध्यमबाट भनेको छ; यसले हाम्रो माथि उसका आक्रमणहरू कम पहिचान गर्न योग्य बनाउँछ, तर ती कम खतरनाक छैनन् । शैतानको लक्ष्य भनेको हव्वालाई प्रतिबन्धित फल खानेको लागि प्रोत्साहित गर्नु थियो; र यसका लागि, उसले अहिले पनि गर्ने जस्तै तरिका अपनायो । उसले के यो पाप हो कि छैन भनेर प्रश्न गर्यो (पद १) । उसले भने कि यसमा कुनै खतरा छैन (पद ४) । उसले यसबाट धेरै फाइदा हुनेछ भनेर सुझाव दियो (पद ५) । र यी नै उसका सामान्य विषयहरू हुन् ।

१. उसले यो रूखको फल खानु पाप हो कि होइन र के साँच्चै यसको फल खाउनु निषेध गरिएको हो भनेर प्रश्न गर्यो । ध्यान दिनुहोस्,

(१.) उसले महिलासँग भन्यो, "हो, के परमेश्वरले भनेको हो कि तपाईंहरूले यसलाई खानेछैनौ ?" पहिलो शब्दले पहिले केहि भनिएको कुरा जनाउँछ, जसले यो प्रश्न ल्याउँछ र त्यससँग जडान गर्छ, सम्भवत: केही कुरा जुन हव्वाले आफैंसँग सोचेकी थिइन, जुन शैतानले समातेर यस प्रश्नलाई त्यसमा जोडेको थियो । विचारहरूको श्रृंखला भित्र एक कुरा अनपेक्षित तरिकाले अर्को कुरा ल्याउँछ र अन्ततः यसले केही नकारात्मक परिणाम ल्याउन सक्छ । यहाँ अवलोकन गर्नुहोस्, [१.] उसले सुरुमा आफ्नो उद्देश्य प्रकट गर्दैन, तर एउटा निर्दोष देखिने प्रश्न सोध्छ: "म एउटा समाचार सुन्छु, कृपया भन्नुहोस् यो सत्य हो ? के परमेश्वरले तपाईंलाई यस रुखको फल खान निषेध गर्नुभएको छ ?" यसरी उसले कुराकानी सुरु गर्न चाहन्छ र उनलाई संवादमा तान्न चाहन्छ । जो सुरक्षित रहन चाहन्छन्, उनीहरूले परीक्षा दिनेसँग कुराकानी गर्न सन्देही र सतर्क रहन आवश्यक छ । [२.] उसले परमेश्वरको आदेशलाई गलत रूपमा उद्धृत गर्छ, मानौं यो केवल एउटा रुख मात्र होइन, सबै रुखहरूको निषेध हो । परमेश्वरले भन्नुभएको थियो, "तिमीले हरेक रुखको फल खान सक्छौ, केवल एउटा बाहेक ।" तर, शैतानले यो अपवादलाई बढाइचढाइ गरेर अनुमति नै अमान्य बनाउन खोज्छ: "के परमेश्वरले भन्नुभएको छ, तिमीले कुनै पनि रुखको फल खानुहुन्न ?" परमेश्वरको विधानलाई बदनाम गर्न सकिँदैन जबसम्म यसलाई पहिला गलत रूपमा प्रस्तुत नगरिन्छ। ईश्वरीय नियमलाई तबसम्म आलोचना गर्न सकिँदैन, जबसम्म यसलाई पहिले तोडमोड गरेर गलत रूपमा प्रस्तुत गरिएको हुँदैन । [३.] उसले यो कुरा घोचपेच गर्दै भन्नेजस्तो देखिन्छ, मानौं

उसले महिलालाई त्यो रुखसँग संलग्न हुन डराएकोमा तिरस्कार गरिरहेको छ । मानौं उसले भनेको हो, "तिमी कति धेरै सावधान र सतर्क छौ, र कति धेरै नियमलाई पालन गर्ने ! किनकि परमेश्वरले भन्नुभएको छ, 'तिमीले खानुहुन्न।" दियाबलस, जसरी ऊ झूटो हो, त्यस्तै सुरुदेखि नै ऊ एक झुठ पनि हो । र अन्तिम दिनका झुठहरू उसको सन्तान हुन् । [४.] पहिलो आक्रमणमा उसले जसको उद्देश्य राखेको थियो, त्यो परमेश्वरको आदेशको दायित्वको भावना हटाउनु थियो । "निश्चित रूपमा तपाईंले गल्ती गर्नुभएको हो, यो सम्भव छैन कि परमेश्वरले तपाईंलाई यो रुखबाट टाढा राख्नुहुन्छ; उहाँ यति असमझदार कुरा गर्दैनन् ।" यहाँ हेर्नुहोस्, शैतानको चाल यो हो कि दिव्य नियमको प्रतिष्ठानलाई अनिश्चित या असमझदार भनेर कलंकित गर्न, र यसरी मानिसलाई पापमा तान्न; र त्यसैले हाम्रो बुद्धिमानी यो हो कि हामी परमेश्वरको आदेशप्रति दृढ विश्वास र उच्च सम्मान राखौँ । के परमेश्वरले भन्नुभएको छ, "तिमीले झूट बोल्नु हुँदैन, उहाँको नाम व्यर्थमा लिनु हुँदैन, मदिरा सेवन गर्नु हुँदैन," आदि ? "हो, मलाई पक्का छ उहाँले भन्नुभएको छ कि र यो सही कुरा हो, र उहाँको अनुग्रहले म यसमा अडिग रहनेछु, चाहे परीक्षा गर्नेले केही पनि भनोस् ।"

(२) यस प्रश्नको जवाफमा महिलाले आफूहरू पालना गर्ने नियमको स्पष्ट र पूर्ण विवरण दिन्छिन् (पद २, ३) । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, [१] सर्पसँग संवादमा संलग्न हुनु उनको कमजोरी थियो । उसले गरेको प्रश्नबाट उसले कुनै राम्रो उद्देश्य नराखेको कुरा उनी बुझ्न सक्थिन् र त्यसैले उनले तुरुन्तै "तँ म देखि पछि हट, शैतान ! तँ मेरो लागि बाधा हो !" भनेर त्यहाँबाट टाढा जानु पर्थ्यो । तर, उनको जिज्ञासा र सर्पको बोलाइले उनलाई अझै बढी कुराकानीमा संलग्न बनायो । नोट गर्नुहोस्, परीक्षासँग कुनै पनि संवाद गर्नु अत्यन्तै खतरनाक हो, जसलाई प्रारम्भमै घृणासाथ अस्वीकार गर्नु पर्छ । जुन गढीले शान्ति प्रस्ताव गर्छ, त्यो आत्मसमर्पणको जोखिममा हुन्छ । जो आफैंलाई हानि र बिपत्तिबाट बचाउन चाहन्छन्, तिनीहरूले आफूलाई हानिको बाटोबाट टाढा राख्नुपर्छन । हितोपदेश १४:७; १९:२७ हेर्नुहोस् । [२] परमेश्वरले उनीहरूलाई दिएको स्वतन्त्रतालाई नोट गर्नु उनीहरूको बुद्धिमानी थियो, सर्पको चलाख इशाराको जवाफमा, जसले परमेश्वरले उनीहरूलाई स्वर्गमा राखेर मात्र प्रतिबन्धित र आकर्षक

फलहरूको दृश्य देखाउने काम गरेको जस्तो बनाउने कोसिस गरिरहेको थियो । "हो," उनी भन्छिन्, "हामी रुखका फलहरू खान सक्छौं, हाम्रो सृष्टिकर्ताको धन्यवाद, हामीलाई पर्याप्त र विविध फल खान अनुमति दिइएको छ ।" नोट गर्नुहोस्, धर्मका प्रतिबन्धहरूबाट असन्तुष्ट नहुने बनाउनका लागि, यसका स्वतन्त्रता र सान्त्वनाहरूको बारम्बार ध्यान गर्नु राम्रो हुन्छ । [३] यो उनको दृढ इच्छाशक्ति को उदाहरण थियो कि उनले आज्ञा पालन गरिन् र यसलाई विश्वासका साथ दोहोर्याइन्, कुनै पनि शंका बिना: "परमेश्वरले भन्नु भएको छ, म पक्का छु कि उहाँले भन्नुभएको छ, तिमीले यस रुखको फल खाने छैनै;" र जुन कुरा उनले थपिन्, "न तिमीले यसलाई छुन नै सक्नेछौ," त्यसलाई राम्रो उद्देश्यले भनेको जस्तो देखिन्छ । यो भनेको छैन (जसरी केहीले सोच्दछन्) कि आदेशलाई धेरै कडासँग जाँच्नका लागि (छुनुहोस्, स्वाद लिनुहोस्, र सम्हाल्नुहोस्), तर यसलाई सुरक्षा बनाउने उद्देश्यले: "हामीले खानु हुँदैन, त्यसैले हामी यसलाई छुदैनौं। यो उच्चतम रूपमा निषेध गरिएको छ, र निषेधको अधिकार हाम्रो लागि पवित्र छ ।" [४] उनी चेतावनीको बारेमा अलिकति डगमगाउँछिन्, र आज्ञाको पुनरावृत्तिमा जति विशेष र विश्वासपुर्वक नभइ त्यसको बारेमा कम पक्का हुन्छिन् । परमेश्वरले भन्नु भएको छ कि, "तिमीले यसबाट खाँदा पक्कै मर्नेछौं"; तर उनी यसलाई केवल यसरी भन्छिन्, "नत्र तिमी मर्नेछौ ।" नोट गर्नुहोस्, डगमगाएको विश्वास र अनिश्चित इच्छाशक्ति परीक्षा गर्नेलाई ठूलो अवसर दिन्छ ।

२. उसले यसमा कुनै खतरा नभएको भन्यो कि यद्यपि यसले आज्ञा उल्लंघन गर्न सक्छ, तर यसले दण्ड ल्याउने छैन: "तिमी पक्कै मर्नुपर्ने छैन," पद ४ । "तिमी मर्नेछैनौ," यो भनाइ परमेश्वरले भन्नुभएको कुरासँग सिधा विपरीत थियो । (१) "तिमी पक्कै मर्ने छैनौ," केहीले यसरी भने । "तिमीलाई जस्तो विश्वास गराइएको छ, त्यसरी निश्चित छैन ।" यसरी शैतानले के गर्न चाहन्छ भने, जुन कुरा उ खण्डन गर्न सक्दैन, त्यसलाई अस्थिर बनाउनको लागि परमेश्वरका चेतावनीहरूको निश्चितता माथि प्रश्न उठाउँछ; र जब कुनै शब्दमा झूट वा छलकपटको सम्भावना मानिन्छ, तब त्यस्तो शब्दको साँचो मानेको विश्वासको ढोका खुल्छ । शैतानले पहिले मानिसलाई शंका गर्न सिकाउँछ र पछि अस्वीकार गर्न; उसले पहिलो चरणमा शंकालु बनाउँछ, र त्यसपछि विस्तारै नास्तिक बनाउँछ

। अथवा (२) "तिमी पक्कै मर्नै छैनौ," अन्यहरूले यसरी भने । उसले परमेश्वरले दिएको चेतावनीको सुनिश्चितता सँगै खण्डन गर्छ । उसले पहिले आज्ञा माथि प्रश्न उठाउने कोसिस गऱ्यो (पद १), तर महिलाले त्यसलाई पालना गरेपछि उसले त्यो प्रयास छोडयो र चेतावनीको बारेमा दोस्रो आक्रमण गऱ्यो, जहाँ उसले महिलाको विश्वासमा अलि डगमगाहट देख्यो; शैतानले सबै कमजोरीहरूको छानबीन छिटो गर्छ र सबैभन्दा कमजोर स्थानमा आक्रमण गर्छ: "तिमी पक्कै मर्न छैनौ ।" यो झूट थियो, एकदमै झूट; किनकि, [१] यो परमेश्वरको वचनको विपरीत थियो, जुन हामी पक्का रूपमा सत्य हो भनेर जान्छौं । १ यूहन्ना २:२१, २७ हेर्नुहोस् । यो यस्तो झूट थियो जसले परमेश्वरको आफ्नै सत्यलाई अस्वीकार गर्यो । [२] यो उसको आफ्नै ज्ञानको विपरीत थियो । जब उसले भन्यो कि अवज्ञा र बागीपना गर्दा कुनै खतरा छैन, उसले त्यस्तो कुरा भन्यो जसलाई उसले आफैं भयानक अनुभवले झूट पाएको थाहा पाएको थियो । उसले आफ्नो सृष्टिको नियम तोडेको थियो, र उसको लागि यसले काम नगरेको थियो; तर, त्यसपछि उसले हाम्रा सुरूको अभावकहरूलाई भन्यो, तिमीहरू मर्नै छैनौ । उसले आफ्नो दुख लुकाएको थियो, ताकि उनीहरूलाई त्यही दुविधामा तान्न सकोस । यसरी नै उसले पापीहरूलाई उनीहरूको आफ्नै विनाशमा धोका दिन्छ । उसले भन्यो कि, यद्यपि उनीहरूले पाप गरेपनि उनीहरू मर्नै छैनन्; र यसले परमेश्वरभन्दा बढी विश्वास कमाउँछ, जसले भन्नुभएको छ, "पापको ज्याला मृत्यु हो ।" नोट गर्नुहोस्, दण्ड नपाउने आशाले सबै पाप र त्यसको अनमोलता बचाउँछ । "मैले शान्ति पाउनेछु, यद्यपि म मेरो मनको कल्पनामा हिँड्छु," व्यवस्था २९:१९ ।

३. उसले यसबाट तिनीहरूलाई फाइदा हुने वाचा गर्छ, पद ५ । यहाँ उसले आफ्नो आक्रमण जारी राख्छ, र यो आक्रमण जडमै गरिएको थियो, जुन हाम्रो रुखको लागि विनाशकारी थियो । उसले केवल तिनीहरूलाई यो भन्न चाहेको थियो कि यसबाट तिनीहरूलाई कुनै हानि नहुनेछ, यसरी आफ्नो सुरक्षा सुनिश्चित गर्दै; तर (यदि तिनीहरू त्यस्ता मूर्खता गर्नेछन् जसले आफैंलाई धोकामा राख्न सक्ने व्यक्तिको सुरक्षा लिनेछन्) उसले वाचा गर्छ कि यसबाट तिनीहरूले ठूलो फाइदा पाउनेछन् । उसले तिनीहरूलाई आत्मसमर्पण गर्न मनाउन सक्दैनथ्यो,

यदि उसले तिनीहरूलाई सुधारको कुनै ठूलो सम्भावना देखाउन नसकेको भए ।

(१) उसले तिनीहरूलाई यस फलको स्वादबाट के कति ठूलो फाइदा प्राप्त हुने कुरा सूचाउँछ । र उसले तिनीहरूको पवित्र अवस्थासँग मेल खाने गरी प्रलोभन प्रस्तुत गर्दछ, जहाँ उसले तिनीहरूलाई कुनै भौतिक आनन्द वा तृप्ति होइन, तर बौद्धिक सुख र सन्तुष्टि प्रस्ताव गर्छ । यिनै थिए ती प्रलोभनका जालहरू जसले उसले आफ्नो फन्दा लुकाएको थियो । [१] "तिमीहरूको आँखाहरू खुल्नेछन्; अबजस्तै सानो ज्ञान नभइ, तिमीहरू बौद्धिक दृष्टिकोणमा धेरै शक्ति र आनन्द पाउनेछौ; तिमीहरूले चिजहरूलाई अझ स्पष्ट देख्न सक्नेछौ र अहिलेको तुलनामा बढी बुझ्न सक्नेछौ ।" उसले यस्तो भनिरहेको छ, जस्तो अब उनीहरूलाई केही धुंधलोपन छ र छोटो दृष्टिकोण छ, जसको तुलना गर्दा पछि उनीहरूले सबै कुरा धेरै स्पष्ट र विस्तृत देख्नेछन् । [२] "तिमीहरू परमेश्वरजस्तै बन्नेछौ, एलोहीमजस्तै, सर्वशक्तिमान परमेश्वर जस्तै; केवल सर्वज्ञ होइन, सर्वशक्तिमान पनि; "अथवा, "तिमीहरू परमेश्वरजस्तै बन्नेछौ, उहाँसँग समान, उहाँका प्रतिस्पर्धी; तिमीहरू सार्वभौम र प्रभु बन्नेछौ, अब अरूसँग निर्भरता छैन, आत्मनिर्भर बन्नेछौ ।" यो एक अति तर्कहीन र असम्भव प्रस्ताव थियो ! जस्तो कि यो संभव थियो कि केही क्षणमा उत्पन्न भएका सृष्टिहरू अनादि र अनन्त परमेश्वरसँग समान हुन सक्छन् । [३] "तिमीहरूले शुभ र अशुभ जान्नेछौ, अर्थात्, सबै कुरा जुन जान्न चाहना छ ।" यस प्रलोभनको समर्थन गर्न, उसले यस रूखको नामको दुरुपयोग गर्छ: यो रूखलाई असल र खराबको व्यावहारिक ज्ञान सिकाउनका लागि दिनु भएको थियो, अर्थात्, कर्तव्य र अवज्ञाको ज्ञान; र यसले असल र खराबको अनुभवजन्य ज्ञान दिन्थ्यो, अर्थात्, सुख र दु:खको । यी अर्थहरूमा, रूखको नाम तिनीहरूलाई त्यसको फल नखानको चेतावनी थियो; तर उसले यसको अर्थलाई विकृत पारेर, यसलाई तिनीहरूको विनाशको लागि बदल्दछ, जस्तो कि यस रूखले तिनीहरूलाई असल र खराबको स्वभाव, प्रकार, र उत्पत्तिका बारेमा केवल एउटा विचारात्मक र सैद्धान्तिक ज्ञान दिनेछ भन्ने देखाउँछ । र, [४] "तिमीहरूले यस फललाई खाएपछि तुरुन्तै र सिधै राम्रो परिवर्तन देख्नेछौ।" यी सबै प्रलोभनहरूमा, शैतानको उद्देश्य पहिलो, तिनीहरूको

वर्तमान अवस्थाप्रति असन्तुष्टि उत्पन्न गर्नु थियो, जस्तो कि यो अवस्था राम्रो छैन र अझ राम्रो हुनसक्थ्यो । ध्यान दिनुहोस्, कुनै पनि अवस्था आफैंले सन्तुष्टि ल्याउँदैन, जबसम्म व्यक्तिको मन त्यसमा खुशी हुन तयार हुँदैन । आदमलाई स्वर्गमै, र शरिरका स्वर्गदूतहरूलाई पनि आफ्नो प्रारम्भिक स्थितिमा पूर्ण शान्ति थिएन (यहूदा ६)। दोस्रो, उच्च स्थानको आकांक्षा उत्पन्न गर्नु, जस्तो कि उनीहरू देवता बन्न योग्य छन् । शैतानले आफूलाई सर्वोच्चसँग समान बनाउने इच्छा गरेर आफैंलाई नाश गरेको थियो (यशैया १४:१४), र त्यसैले उसले हाम्रा पहिलो अभिभावकलाई पनि त्यही चाहनामा फसाउने प्रयास गरिरहेको थियो, ताकि उनीहरूलाई पनि नष्ट गर्न सकोस् ।

(२) उसले तिनीहरूलाई यसरी प्रलोभन दिन्छ कि परमेश्वरले तिनीहरूको भलाइको लागि यो फल निषेध गरेका होइनन्: "परमेश्वरलाई थाहा छ कि यसले तिमीहरूलाई कति उच्च बनाउनेछ; र त्यसैले, उहाँको ईर्ष्या र द्वेषका कारण यसलाई तिमीहरूलाई प्रतिबन्ध लगाउनु भएको हो ।" यो जस्तो कि परमेश्वर तिनीहरूलाई यस रूखको फल खाने अनुमति दिन चाहनुहुन्न, किनकि त्यसले तिनीहरूलाई आफ्नै शक्ति र क्षमताबारे थाहा दिने थियो, र त्यसपछि उनीहरू तल्लो स्थितिमा रहन चाहन्थे भनेनन्, तर उससँग प्रतिस्पर्धा गर्न सक्षम हुन्थे; अथवा जस्तो कि परमेश्वर तिनीहरूलाई त्यो आदर र खुशी दिन चाहनुहुन्न जुन यस फलले तिनीहरूलाई दिने थियो । अब, [१] यो परमेश्वरको लागि ठूलो अपमान थियो, र उहाँलाई दिइएको सबैभन्दा ठूलो अवज्ञा, उहाँको शक्तिको अपमान, जस्तो कि उहाँ आफ्नो सृष्टिहरूसँग डराउनुहुन्छ, र उहाँको दयाको पनि अपमान, जस्तो कि उहाँले आफ्नै हातले सिर्जना गरेका प्राणीसँग घृणा गर्नुहुन्छ र तिनीहरूलाई खुशी बनाउन चाहनुहुन्न । के सबैभन्दा उच्चतम मानिसहरूले पनि आश्चर्यचकित हुँदैनन् जब उनीहरूको बदनामि र खराबी गरिन्छ, जब परमेश्वर आफैं यसो गरिन्छ? शैतान, जसरी परमेश्वरको सामु भाइबहिनीहरूको दोषारोपणकर्ता हो, उस्तै उसले परमेश्वरलाई भाइबहिनीहरूको सामु दोषारोपण गर्छ; यसरी उसले द्वन्द्व र विबादको बीजारोपण गर्छ र यिनका सबैका लागि उही पितृभावना पालेको छ । [२] यो हाम्रा पहिलो अभिभावकको लागि अत्यन्तै खतरनाक जाल थियो, किनकि यसले उनीहरूको प्रेमलाई परमेश्वरबाट

पर गर्ने र त्यसरी नै तिनीहरूलाई परमेश्वरप्रति आफ्नो निष्ठाबाट विमुख बनाउने सम्भावना बढायो । यसरी नै शैतान मानिसहरूलाई आफ्नो पक्षमा ल्याउनको लागि परमेश्वरप्रति नकरात्मक सोच र पापमा लाभ र फाइदाका असत्य आसा दिनेछ । त्यसैले हामीले शैतानको विरोधमा, सधैं परमेश्वरलाई सर्वोत्तम भलाइको रूपमा स्वीकार्नुपर्छ र पापलाई सबैभन्दा ठूलो दुष्टता र घातक बुराइको रूपमा थाहा पाउनुपर्छ । यसरी हामी शैतानको प्रतिकार गर्न सक्छौं र ऊ हामीबाट भाग्नेछ ।

६ अनि जब त्यो रूख भोजनका निम्ति असल, आँखाका निम्ति त्यो मनोहर र बुद्धिमान् बनाउनका निम्ति त्यो रूख चाहना गर्न लायकको रहेछ, सो त्यस स्त्रीले देखी, तब उसले त्यसको फलबाट टिपी, र खाई, अनि आफूसित भएका आफ्ना पतिलाई पनि दिई; अनि तिनले खाए ।
७ तब तिनीहरू दुवैका आँखा खुले, र हामी नाङ्गा रहेछौं भनी तिनीहरूले थाह पाए; अनि तिनीहरूले नेभाराका पातहरू जोड़ेर सिलाए र आफ्ना निम्ति ढाक्ने लुगा बनाए ।
८ अनि तिनीहरूले दिनको शीतल क्षणमा बगैंचामा हिँड़िरहनुभएको परमप्रभु परमेश्वरको आवाज सुने; तब आदम र तिनकी पत्नीले आफूलाई बगैंचाका रूखहरूको बीचमा परमप्रभु परमेश्वरको सामुबाट लुकाए ।

यहाँ हामी देख्छौं कि हव्वाको शैतानसँगको संवाद कस्तो अन्त्यमा पुग्यो । अन्ततः शैतानले आफ्नो उद्देश्य प्राप्त गर्यो र आफ्ना छल-कपटले पवित्र किल्ला कब्जा गऱ्यो । परमेश्वरले हाम्रा पहिलो अभिभावकको आज्ञाकारिता परख्नका लागि उनीहरूलाई ज्ञानको रूखबाट रोक्नु भएको थियो र शैतानले परमेश्वरसँग प्रतिस्पर्धा गर्दै, सोही बन्धनमा तिनीहरूलाई पापमा लीन गराउने प्रयास गर्यो; र यहाँ हामी देख्छौं कि कसरी उसले विजय प्राप्त गऱ्यो, परमेश्वरले यो सबैलाई आफ्नो पवित्र र बुद्धिमान उद्देश्यका लागि अनुमति दिनुभएको थियो ।

अ. यहाँ उनीहरूको पापमा पर्ने कारणहरू देख्न सकिन्छ । महिलाले सर्पको छलफलमा धोका खाइ, पहिलो पापको सुरुआत गरिन् (१ तिमोथी

२:१४) । उनी पहिलो अपराधी थिइन्, र यो उनको विचार, या भनौँ अचेतनताका कारण भयो । १. उनलाई यो रुख अन्य रुखहरूभन्दा फरक लागेन । अदनको बगैचामा रहेका सबै रुखहरू राम्रो देखिन्थे र खाने योग्य थिए (उत्पत्ति २:९), र यो रुख पनि त्यस्तै देखिन्थ्यो । यसको फल अरूसँग तुलना गर्दा पौष्टिक र स्वादिलो थियो र यसका फलको रंगले कुनै खतराको संकेत गर्दैन थियो । उनले भने, "यसबाट के हानि हुन सक्छ ? किन यो रुख अरूसँग तुलनामा प्रतिबन्धित गरिएको छ?" जब हामी एक वस्तुमा कुनै हानि देख्दैनौं र त्यसलाई हानिरहित ठान्छौं, त्यसको अर्थ हो कि हामी पापको प्रलोभनमा परेको छौं । हो, यो रुख अरूसँग तुलना गर्दा बढी स्वादिलो र पौष्टिक देखिन्थ्यो, या यसलाई प्रतिबन्धित भएकाले त्यसको आकर्षण बढी थियो । हाम्रो अशुद्ध स्वभावले हामीलाई प्रायः त्यस्ता कुरा चाहन प्रेरित गर्छ जुन वर्जित छन् । *नितिमुर इन वेतितुम*—हामीलाई त्यही कुरा चाहिने चाहना हुन्छ जुन प्रतिबन्धित हुन्छ । २. उनले यो रुखमा अरूसँग तुलना गर्दा विशेष गुण रहेको विश्वास गर्न थालिन् । सर्पले भनेको थियो कि यसले मानिसलाई बुद्धिमान बनाउनेछ र यसरी उनले विश्वास गर्न थालिन् । कतिपय व्यक्तिहरू भन्छन् कि उनले सर्पलाई यो रुखको फल खाँदा उसले बोल्न र सोच्न सक्ने क्षमता प्राप्त गरेको देखेकी थिइन, र त्यसैले उनले सोचिन, "यदि यसले जनावरलाई बुद्धिमान बनायो भने, यसले मलाई पनि दिव्य बनाइदिनेछ ।" यहाँ देखिन्छ कि ज्ञानको चाहना, जुन गलत तरिकाले बुद्धिमत्ता मानिन्छ, मानिसको पतनको कारण बनिरहेको छ । हाम्रो पहिलो पूर्वजहरूले पर्याप्त ज्ञान थियो तर उनीहरूले यो बुझेनन् कि उनीहरूलाई थाहा हुने सबै कुरा थाहा थियो । येशू, जो हाम्रो वास्तविक ज्ञानको रुख हो (कलस्सी २:३; १ कोरिन्थी १:३०), हाम्रो उद्धारको लागि परिपूर्ण ज्ञान दिन्छ । स्वर्गमा त्यो ज्ञानको रुख अब प्रतिबन्धित हुनेछैन र हामीलाई पूर्ण रूपले थाहा हुनेछ जस्तो हामीलाई थाहा दिइन्छ । त्यसकारण हामीले त्यो ज्ञान पछ्याउनु हुँदैन जुन हाम्रो लागि उपयुक्त छैन र त्यस्तो ज्ञानलाई खोज्नु हुँदैन जसले हामीलाई गलत मार्गमा लैजान्छ ।

आ. पतनका चरणहरू—उकालो होइन, खाडलतर्फ ओरालो पाइला—नरकको पक्कडतर्फ । १. उनले देखिन् । उनले व्यर्थको वस्तु

हेर्ने आफ्ना आँखाहरू हटाउनुपर्ने थियो, तर उनले निषेध गरिएको फलमा आनन्दले हेरेर प्रलोभनमा प्रवेश गरिन् । ध्यान दिनुहोस्, धेरैजसो पाप आँखाबाट आउँछ । यी झ्यालहरूबाट शैतानले ती आगोका तीर फ्याँक्छ, जसले हृदयलाई बेध्छ र विषाक्त बनाउँछ । आँखाले दोषबोध र दुःख दुवैसँग हृदयलाई प्रभाव पार्छ । यसकारण, पवित्र अय्यूबसँग मिलेर, आँखा नहेर्ने वाचा गरौं, जसको कारणले हामी वासनामा फस्न सक्छौं । (हितोपदेश २३:३१; मत्ती ५:२८)। परमेश्वरको भय सदा हाम्रो आँखालाई ढाक्ने आवरण बनोस् (अध्याय २०:१६)। २. उनले लिइन् । यो उनको आफ्नै कार्य र निर्णय थियो। शैतानले त्यो लिइदिएर, चाहे नभएर, जबरजस्ती उनको मुखमा हालिदिएको होइन; तर उनले स्वयं नै त्यो लिइन्। शैतानले प्रलोभन दिन सक्छ, तर बाध्य पार्न सक्दैन; मानिसलाई आफैंलाई झार्न उक्साउन सक्छ, तर आफैं झार्न सक्दैन (मत्ती ४:६)। हव्वाको लिने कार्य चोर्नुजस्तै थियो, जस्तै अकानले प्रतिबन्धित वस्तु लिएको थियो, जसमा उसको अधिकार थिएन । निश्चित रूपमा उनले त्यो काँपिरहेको हातले लिइन् । ३. उनले खाइन् ।सायद, उनले हेरिरहँदा लिनु पर्ने निर्णय गरिनन्, नत लिदाँ त्यसलाई खानु पर्छ भन्ने सोचिन्; तर यसको परिणाम यही भयो । नोट गर्नुहोस्, पापको बाटो तल झर्ने जस्तो हुन्छ; मानिसले जब चाहे त्यहाँ रोक्न सक्दैन । यसको सुरुवात पानी फुटेर बहन थालेको जस्तै हुन्छ, जसलाई रोक्न सकिने ठाउँमा "यहाँसम्म र अब योभन्दा पर जाँदैनौ" भन्न निकै कठिन हुन्छ । त्यसैले, हाम्रो बुद्धिमानी भनेको पापका प्रारम्भिक भावनालाई दबाउनु र यसमा संलग्न हुनु अघि नै त्यसलाई छोडिदिनु हो । *ओब्स्टा प्रिंसिपीस--निप* — समस्या सुरु हुनुअघि नै समाधान गर । ४. उनले आफ्ना पतिको हातमा पनि त्यो दिइन । सम्भवत: जब उनलाई प्रलोभन दिइएको थियो, उनीको पतिको साथमा थिइनन् (यदि उनी साथमा भएको भए, पापबाट रोक्न उसले हस्तक्षेप गर्थ्यो), तर उनी खाएर बसेपछि आयो र उसलाई पनि फल खुवाउनाको लागि मनाउन सफल भइन्; किनकि नराम्रो कुरा सिक्न सजिलो छ, राम्रो कुरा सिकाउन भने गाह्रो हुन्छ । उनले उसलाई त्यो दिइन्, र सर्पले जस्तो तर्कहरूबाट उसलाई पनि मनाउने प्रयास गरिन्, र यसलाई सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण कुरा जोड्दै भनिन् कि उनले आफैं यसलाई खाएर देखिन्, र यो मृत्यु ल्याउने कुरा होइन, बरु अत्यन्तै मीठो र स्वादिष्ट थियो । चोरीका

पानीहरू मीठा लाग्छन् । उनले यसरी दया देखाउँदै उसलाई दिइन्—उनी यी स्वादिष्ट टुक्रा एक्लै नखाने भन्ने सोचमा, तर वास्तवमा, यो सबैभन्दा ठूलो निर्दयता थियो जसरी उनले उसलाई गर्न दिइन । अथवा, सम्भवत: उनले यसलाई उसलाई दिइन् कि, यदि यसले हानि पुर्‍यायो भने, उनीसँगै त्यसको पीडामा सहभागी हुन सकून्, जुन पक्कै पनि अनौठो निर्दयता जस्तो लाग्छ, तर यसलाई सजिलै अनुमान गर्न सकिन्छ कि त्यो व्यक्तिको मनमा पर्न सक्छ जसले प्रतिबन्धित फल खाएको हो । याद राख्नुहोस्, जसले आफैं नराम्रो गरेको छ, उसले अरुलाई पनि त्यही गर्न आकर्षित गर्ने सम्भावना राख्छ । जसरी सर्प पापी बन्यो, त्यस्तै हव्वा पनि, पापी बन्ने वित्तिकै परीक्षा गर्ने बनिन् । ५. उसले खायो, आफ्नी पत्नीको आग्रहले पराजित भएर । "यदि केवल हव्वाले मात्रै पाप गरेकी हुन्थिन् भने के परिणाम हुन्थ्यो ?" भन्ने प्रश्न गर्नु आवश्यक छैन । परमेश्वरको ज्ञानले न्यायसंगत रूपमा त्यस समस्याको समाधान गर्नुहुन्थ्यो भन्नेमा निश्चित छ । तर, दुर्भाग्यवश, अवस्था त्यस्तो रहेन; आदमले पनि खायो । "के ठूलो हानि भयो त ?" भनी सांसारिक र पापी मनले तर्क गर्न सक्छ । तर के हानि भयो ? यो कार्यले परमेश्वरको वचनमाथि अविश्वास देखायो र सैतानको वचनमाथि विश्वास राख्यो । यसले वर्तमान अवस्थामा असन्तोष, आफ्नै योग्यताको घमण्ड, परमेश्वरबाट नभई संसारबाट आउने सम्मानको अभिलाषा, परमेश्वरको पूर्णताको डाहा, र शरीरका वासनामा लिप्तता प्रकट गर्‍यो । जीवनको रूख, जसलाई खान अनुमति थियो, त्यसलाई उपेक्षा गरी र ज्ञानको रूख, जसलाई निषेध गरिएको थियो, त्यसलाई खाँदा उसले परमेश्वरको अनुग्रहलाई तुच्छ ठान्यो र नदिनुभएको कुरालाई प्राथमिकता दियो । उसले आफ्नो निर्णय आफैँ गर्ने, आफ्नो स्वामी बन्ने र आफ्नो इच्छा पूरा गर्ने प्रवृत्ति देखायो । उसको पापको सार एक शब्दमा "अनाज्ञाकारिता" थियो (रोमी ५:१९) – एक सरल, स्पष्ट र सजिलो आदेशको उल्लङ्घन, जुन सम्भवतः उसले जाँचको रूपमा पाएको कुरा बुझेको थियो । उसले महान ज्ञानको विरुद्ध, परशस्त अनुग्रहहरूको विरुद्ध, प्रकाश र प्रेमको विरुद्ध पाप गर्‍यो—त्यो प्रकाश र प्रेम, जसको विरुद्ध कुनै पापीले कहिल्यै पाप गरेन । उसको भित्र कुनै भ्रष्ट स्वभाव थिएन, जसले उसलाई धोखा दिन सक्थ्यो; बरु, ऊ पूर्ण स्वतन्त्र इच्छाको साथ थियो, दासत्वमा फसेका थिएन, र आफ्नो सम्पूर्ण

बलमा थियो, न कमजोर न अशक्त थियो । उसले छिट्टै बाटो बिरायो । केहीको धारणा यो छ कि ऊ बनेको दिन नै पतन भयप; तर, यसलाई परमेश्वरले त्यस दिन सबै कुरा अत्यन्त राम्रो भनेर घोषणा गरेको कुरासँग मैले मिलाउन सक्दिनँ । अरूको विचार यो छ कि ऊ शाबाथको दिन पतन भयो: असल दिनमा खराब कार्य । यद्यपि, निश्चित कुरा के हो भने, उसले आफ्नो सत्यनिष्ठा धेरै थोरै समय मात्र कायम राख्यो: आदरको स्थितिमा हुँदा पनि उसले त्यसलाई कायम राखेन । तर, उसको पापको सबैभन्दा ठूलो गम्भीरता के हो भने उसले आफ्ना सन्तानहरूलाई समेत पाप र विनाशमा संलग्न गरायो । परमेश्वरले उसलाई उसको वंशले पृथ्वीलाई भरून् भन्नुभएको थियो; निश्चय नै उसले यो थाहा पाउनु पर्ने थियो कि ऊ एउटा सार्वजनिक प्रतिनिधिको रूपमा खडा थियो र उसको अनाज्ञाकारीताले उसको सबै सन्तानको लागि विनाशकारी परिणाम ल्याउनेछ । यदि यो सत्य हो भने, यो अवश्य पनि अहिलेसम्मकै सबैभन्दा ठूलो विश्वासघात र सबैभन्दा ठूलो निर्दयता थियो । मानव स्वभाव पूर्णरूपमा हाम्रा प्रथम अभिभावकहरूमा निहित भएकोले, त्यसपछि यसले पाप र भ्रष्टताको दोष, अपमानको दा र पाप र अधोगतिको वंशानुगत रोगसहित तिनबाट हस्तान्तरण हुने बाटो पायो । अनि हामी भन्छौं, आदमको पापले के सानो हानि मात्र गऱ्यो ?

इ. पापको अन्तिम परिणामहरू । लाज र डर तुरुन्तै अपराधीहरूलाई—*इप्सो फ्याक्टो*—स्वयं कार्यको नतिजामा—आक्रान्त तुल्यायो । यी पापसँगै संसारमा प्रवेश गरे र आजसम्म पनि पापसँगै लुकेर बस्ने गरेका छन् ।

१. लाजले उनीहरूलाई नदेखिएकै अवस्थामा समात्यो (पद ७), जहाँ निम्न कुराहरूलाई ध्यान दिनुहोस्,

(१) उनीहरूको मनमा गहिरो अपराध-बोधको अनुभूति: "उनीहरूको दुवै आँखा खुल्यो ।" यसले शारीरिक आँखाको कुरा गरेको होइन, किनभने ती त पहिल्यै खुला थिए, जसको प्रमाण यो हो कि उनीहरूको पाप पनि ती आँखाबाटै भित्र पस्यो । जोनाथानले निषेधित फल खाँदा आफ्ना आँखा उज्यालो भएका पाएका थिए (१ शमूएल १४:२७)—अर्थात्, उनले ताजगी र उर्जा प्राप्त गरेका थिए; तर आदम र हव्वाको स्थिति फरक थियो । यसले कुनै साँचो ज्ञानमा उन्नति भएको

संकेत गर्दैन । बरु, उनीहरूको विवेकको आँखा खुल्यो—उनीहरूको अन्तरात्माले उनीहरूको गल्तीलाई उजागर गर्यो र उनीहरू आफ्नो कामको दोष र अपराध-बोधले चसक्क भए । अब, जब ढिलो भइसकेको थियो, उनीहरूले निषेधित फल खाएको मूर्खता देखे । उनीहरूले आफूले गुमाएका सुख र अहिले भोगिरहेका दुःखको गहिरो भेद देखे । उनीहरूले एक प्रेम गर्ने परमेश्वर क्रोधित हुनुभएको देखे, उहाँको अनुग्रह र कृपा गुमाइएको देखे, उहाँको स्वरूप र प्रतिरूप हराएको देखे, प्राणिहरूसँगको प्रभुत्व गुमाएको देखे । उनीहरूले आफ्ना स्वभावहरू विकृत र भ्रष्ट भएको देखे, र पहिले कहिल्यै नदेखिएका अशान्ति र अराजकता आफूमा अनुभव गरे । उनीहरूले आफ्ना अंगमा एक ऐनालाई देखे, जसले मनको ऐनाको बिरुद्ध संघर्ष गर्दै उनीहरूलाई पाप र क्रोधको द बनाएको थियो । उनीहरूले बलामले देखे जस्तै, जब उनका आँखाहरू खोलिए (गन्ती २२:३१), प्रभुको दूत मार्गमा उभिएका थिए, हातमा तरवार तानिएको थियो; र सायद उनीहरूले त्यहि सर्पलाई पनि देखे जसले तिनीहरूलाई छल गरी धोका दिएको थियो र उनीहरूको पीडामा हाँस्दै मजाक गरिरहेको थियो । पाठले हामीलाई भन्छ कि उनीहरूले आफूलाई नंगो देखे, अर्थात्, [१.] उनीहरू आफ्नो स्वर्गीय स्थिति को सबै इज्जत र आनन्दबाट वञ्चित भएका थिए, र परमेश्वरको क्रोधको परिणामस्वरूप आउने सबै दुख र विपत्तिका लागि पूर्ण रूपमा खुला थिए। उनीहरू आफ्नो सुरक्षाबाट वञ्चित थिए; उनीहरूको रक्षाको शक्ति अब उनीहरूको साथमा थिएन । [२.] उनीहरू लाजित भए, सधैंको लागि परमेश्वर र स्वर्गदूतहरूको सामु लाजित । उनीहरूले आफैंलाई सबै सम्मान र गहना गुमाएका, प्रतिष्ठाबाट गिरेका र उच्चतम स्तरमा अपमानित भएको देखे; स्वर्ग, पृथ्वी र आफ्नै आत्माका तिरस्कार र निन्दामा खुला थिए । यहाँ देख्न लायक कुरा भनेको पहिलो, पापले कस्तो अपमान र अशान्ति ल्याउँछ । पाप जहाँ पनि प्रवेश गर्छ, त्यहाँ विध्वंश ल्याउँछ; यसले मानिसलाई आफैंसँगै द्वन्द्वमा डुबाउँछ, शान्ति चोर्छ, र सबै आनन्द नष्ट गर्छ । छिटो या ढिलो, यसले लाज ल्याउँछ—साँचो पछुतोको लाज, जसको अन्तिम परिणाम महिमा हुनेछ, या शाश्वत तिरस्कार जसमा दुष्टहरू महान् दिनमा उठ्नेछन् । पाप कुनै पनि समाजका लागि अपमान हो । दोस्रो, शैतानको छल र कपटता । जब

उसले आदम र हवालाई प्रलोभन दिइरहेको थियो, उसले भन्यो कि तिनीहरूको आँखा खुल्नेछन्; र तिनीहरूको आँखा खुल्यो, तर जस्तो उनीहरूले सोचेका थिए, त्यस्तो होइन । तिनीहरूको आँखा लाज र दुःखका लागि खुल्यो, सम्मान र फाइदाको लागि होइन । त्यसैले, जब शैतान मीठो बोली बोल्छ, उसलाई विश्वास नगर्नुहोस् । सबैभन्दा कपटी र विध्वंशक झूठ बोल्नेहरू आफैंलाई यसरी बचाउँछन् कि उनीहरूले केवल द्वाराशब्द प्रयोग गरेका छन्; तर परमेश्वरले उनीहरूको यस्तो बहाना स्वीकार्न सक्नुहुन्न ।

(२.) पापीहरूले ती गहिरा दोषहरूको लाज छिपाउन र ती दोषहरूको विरोधमा खडा हुनका लागि गरेका दुःखद प्रयास: तिनीहरूले अञ्जिरका पातहरू सँगालेर, वा गुँडो लगाएर, एक-अर्काबाट आफ्नो लाज लुकाउन प्रयास गरे; र कम्तिमा, आफ्ना लाजका केही भागलाई लुकाउनका लागि, तिनीहरूले आफूलाई एप्रन बनाइदिए । यहाँ पाप गर्नेहरूको साधारण मूर्खता देख्न सकिन्छ । [१.] यिनीहरूले परमेश्वरबाट क्षमा प्राप्त गर्नभन्दा मानिसहरू सामु आफ्नो इज्जत बचाउनमा बढी चिन्ता गर्छन्; यिनीहरूले आफ्नो पाप स्विकार्नमा ढिला गर्छन् र यसलाई जित्न र लुकाउनमा बढी इच्छुक हुन्छन्। मैले पाप गरेको छु, तर मलाई इज्जत दिनुहोस् । [२.] कि मानिसहरूले आफ्ना पापलाई ढाक्न र सामान्य बनाउनका लागि बनाएका बहानाहरू निरर्थक र हानिकारक हुन्छन् । अञ्जिरका पातका एप्रनहरूको जस्तै, यिनीहरूले पापलाई कुनै पनि हालतमा राम्रो बनाउन सक्दैनन्, बरु अझ खराब बनाउँछन्; यसरी लुकेको लाज अझ बढी लज्जाजनक बनिन्छ । तथापि, हामी सबै प्रायः आफ्ना अपराधहरूलाई आदमजस्तै लुकाउनका लागि प्रवृत्त हुन्छौं, जस्तो कि अय्यूबले भनेका छन्, अय्यूब ३१:३३ ।

२. निषेध गरिएको फल खाएपछि उनीहरूलाई तुरुन्तै डरले समात्यो, पद ८ । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, (१.) तिनीहरूको डरको कारण र सुरुवात के थियो: उनीहरूले परमेश्वरको आवाज बगैंचामा सुने, दिनको शान्तिमा हिँड्दै गर्दा । न्यायाधीशको नजिक आउँदा उनीहरूलाई डराए जस्तै गरी उनीहरू डराए; यद्यपि उहाँको आगमन यस्तो तरिकाले भएको थियो कि यसले केवल दोषी हृदयहरूलाई मात्र भयभीत बनायो । भनिन्छ कि उहाँ मानवको स्वरूपमा आउनु भएको थियो, र जसले संसारको

न्याय गर्नुहुनेछ, उही अन्तिम दिनमा संसारको न्याय गर्नुहुनेछ—उही मानिस, जसलाई परमेश्वरले पहिले नै चयन गर्नुभएको छ ।

उहाँ अहिले (जस्तो देखिन्छ) उनीहरूको सामु त्यस्तो रूपमै प्रकट हुनुभयो, जसरी उहाँले तिनीहरूलाई बगैंचामा राख्दा देखिनु भएको थियो; उहाँको उद्देश्य तिनीहरूलाई प्रमाणित र नम्र बनाउनु थियो, न कि अचम्मित र डराउनु । उहाँ स्वर्गबाट सीधै झरेर तिनीहरूको दृष्टिमाआए जस्तो होइन, जस्तो कि पछि सिनाइ पर्वतमा भयो, जहाँ उहाँले अन्धकारलाई आफ्नो छानो र ज्वाला मणिलाई आफ्नो रथ बनाउनुभयो । बरु, उहाँ बगैंचामा शान्त रूपमा, परिचित रूपमै आउनुभयो, जसरी तिनीहरूलाई साथीको रूपमा चिनाउन चाहनुहुन्थ्यो । उहाँ दौड्नुभएन, न हावा पंखमा चढ्नुभयो, बरु सावधानीपूर्वक हिड्नुभयो, हाम्रा लागि एक उदाहरण प्रस्तुत गर्दै: जब रिस आउँछ, तब आवेगमा नदगु, बरु विचार गरेर र शान्त ढंगले प्रतिक्रिया गर्नु । उहाँले हाम्रो लागि सन्देश दिनुभयो कि रिसमा भए पनि शान्त र सोच विचार गरेर कार्य गर्नुपर्छ । उहाँ दिनको शान्त समयमा आउनुभयो, रातको समयमा होइन, जब सबै डर दुगुना भयावह हुन्छ, र न त दिनको तातो समयमा, किनकि उहाँ क्रोधको उमंगमा आउनुहुन्न । क्रोध उहाँमा छैन (यशैया २७:४)। उहाँ अचानक उनीहरूमाथि आउनुभएन; बरु उनीहरूले उहाँको आवाज केही टाढाबाट सुने, जसले उहाँको आगमनको सूचना दिएको थियो र सम्भवतः त्यो शान्त र मन्द आवाज थियो, जसरी उहाँले एलियाहलाई खोज्न आउँदा थियो । केही मानिसहरूको विश्वास छ यो कि तिनीहरूले परमेश्वरलाई आदमको पाप र त्यसका विरुद्ध दिइने दण्डको बारेमा आफैंसँग छलफल गर्दै सुने, शायद होशे ११:८-९ मा जस्तै गरी जसरी परमेश्वरले इस्राएलको बारेमा भन्नुभयो, "म तिमीलाई कसरी छोड्न सक्छु?" अथवा, अझ सम्भावना यो छ कि तिनीहरूले परमेश्वरलाई आफूसँग बोलाउँदै र तिनीहरूको तर्फ आउँदासम्म सुने । (२.) तिनीहरूको डरको प्रभाव र प्रमाण के थियो भने तिनीहरूले प्रभु परमेश्वरको उपस्थितिबाट लुके। - यो एक दुखद परिवर्तन हो ! पाप नगरेको अवस्थामा, यदि तिनीहरूले प्रभु परमेश्वरको आवाज सुनेर आउँदै गरेको देख्थे भने तिनीहरूले उहाँलाई भेट्न दौडेर जान्थे र विनम्र खुशीका साथ उहाँका अनुग्रहपूर्ण भेटलाई स्वागत गर्थे । तर अब स्थिति

फरक थियो, परमेश्वर उनीहरूको लागि डरको कारण बनिसक्नु भएकोथियो र यसैले अचम्मको कुरा होइन कि उनीहरूले आफूलाई पनि डरको शिकार बनाएका थिए र उनीहरू अप्ठ्यारो र गडबडीले भरिएका थिए । तिनीहरूका आफ्ना विवेकहरूले तिनीहरूलाई दोषारोपण गरे र तिनीहरूको पापलाई यसको सही रंगमा प्रस्तुत गरे । तिनीहरूको अंजीरका पातहरूले तिनीहरूको साथ दिन सकेन र तिनीहरूलाई कुनै सेवा गरेन । परमेश्वरले तिनीहरू विरुद्ध शत्रुका रूपमा आउनु भएको थियो र सम्पूर्ण सृष्टि तिनीहरू विरुद्ध युद्धमा थियो; र अहिलेसम्म तिनीहरूले क्रोधित परमेश्वर र आफूहरू बीच कुनै मध्यस्थको बारेमा थाहा पाएका थिएनन्, यसैले मात्र एक निश्चित डरलाग्दो न्यायको खोजी गर्न बाँकी थियो । यस डरको अवस्थामा तिनीहरूले झारपातमा लुके । अपराध गरेपछि, तिनीहरूले त्यसबाट भागे । आफूलाई दोषी थाहा पाउँदा, तिनीहरूले जाँचको सामना गर्न सक्दैनथे र न्यायबाट भागेका थिए ।

यहाँ हेर्नुहोस्, [१.] परीक्षा गर्नेको झुट र उसका परीक्षाका धोका र छलकपटहरू । उसले तिनीहरूलाई सुरक्षा र जीवनको वाचा गर्यो, तर अहिले उनीहरू आफूलाई सुरक्षित महसुस गर्न सक्दैनन्; उसले भनेको थियो कि उनीहरूले मर्नुहुने छैन, तर अहिले उनीहरूले आफ्नो जीवनको लागि भाग्नु परेको छ; उसले तिनीहरूलाई उच्च स्थानमा पुर्याउने वाचा गर्यो, तर अहिले उनीहरूले आफूलाई निच वा अपमानित महसुस गर्छन्--कहिल्यै यत्रा सानो र असमर्थ महसुस गर्न कहिल्यै थिएनन्; उसले तिनीहरूलाई असीम ज्ञानको वाचा गर्यो, तर अहिले उनीहरूले आफैंलाई भ्रमित र अवोध पाउँछन्, र थाहा छैन कता लुकेर जानु; उसले भन्यो कि उनीहरू देवता जस्तै ठूला, निर्भीक र साहसी हुनेछन्, तर अहिले उनीहरू अपराधीको जस्तो काँपिरहेका छन्, भयभीत, र भाग्नको लागि आशंकित छन् । उनीहरूले शरणागत बन्न चाहेनन्, त्यसैले उनीहरू बन्दी बनेका छन् । [२.] पापीहरूको मूर्खता, जसले सोच्दछन् कि उनीहरूले परमेश्वरबाट आफूलाई लुकाउन सक्छन् वा यसो गर्न चाहिन्छ । के तिनीहरूले प्रकाशका पिताबाट आफूलाई लुकाउन सक्छन्? भजन १३९:७ र अन्य; यर्मिया २३:२४ । के तिनीहरूले जीवनको स्रोतबाट आफूलाई अलग राख्न सक्छन्, जसले मात्र सहायता र खुशी दिन

सक्नुहुन्छ ? योना २:८ । [३.] पापसँग सम्बन्धित डर । परमेश्वरको उपस्थितिको अचम्मको डर, आत्माको आरोप, समस्याको निकटता, तल्लो प्राणिहरुको आक्रमण र मृत्युको समान्ने डर जुन मानिसहरूमा सामान्य छ, ती सबै पापको परिणाम हुन् । आदम र हव्वा, जसले पापमा साझेदारी गरेका थिए, उनीहरू त्यससँग जोडिएका लाज र डरका भागीदार भए; र यद्यपि उनीहरू हात मिलाएर एकसाथ थिए (हातहरू जसलाई केहि समय पहिले विवाहमा जोडीएको थियो), तिनीहरूले एकअर्कालाई उत्साहित गर्न सक्थे र न एकअर्कालाई बल दिन सके । उनीहरू एकअर्काका लागि दुखजनक सहायकहरू बनेका थिए !

९ अनि परमप्रभु परमेश्वरले आदमलाई बोलाउनुभयो, र तिनलाई भन्नुभयो: "तिमी कहाँ छौ?"
१० अनि तिनले भने: "बगैंचामा मैले तपाईंको आवाज सुनें, र म डराएँ; किनकि म नाङ्गो छु; यसैले म लुकें।"

यहाँ हामीले यी भगौडाहरूलाई आकाश र पृथ्वीको धर्मी न्यायाधीशको अगाडि उभ्याएको देख्छौं, जसले औपचारिकता पालन गर्न बाध्य छैन, तर तिनीहरूले उनीहरूविरुद्ध सबैभन्दा उचित र निष्पक्ष तरिकाले निर्णय गर्नुहुनेछ, ताकि उहाँ बोल्दा उहाँको न्यायपूर्णता प्रमाणित होस् । यहाँ केहि महत्वपूर्ण कुरा अवलोकन गर्नुहोस्,

अ. परमेश्वरले आदमलाई सोधेको अचम्मको प्रश्न: तिमी कहाँ छौ? यस प्रश्नको उद्देश्य परमेश्वरलाई थाहा नभएको हुनुभन्दा बढी आदमको स्थितिलाई उजागर गर्नु हो । "आ, यो मूर्ख व्यक्ति कहाँ छ?" यो प्रश्न परमेश्वरको न्यायिक प्रक्रियाको भाग हो, जसले आदमको पाप र पतनलाई उजागर गर्न र उसलाई विनम्र बनाउन उद्देश्य राख्दछ । कसैले यसलाई करुणाका साथ सोधिएको प्रश्नको रूपमा बुझ्न सक्छ: "आदम, तिमीलाई के भएको छ?" यसमा, परमेश्वरले आदमको पतन र पापको परिणामका रूपमा दुःख प्रकट गरेका छन् । तर यो पापको दोषारोपण गर्ने प्रश्न हो, जसले आदमलाई थाहा गराउन चाहन्छ: "तिमी कहाँ छौ ?" यस प्रश्नको अर्थ "कसरी" भन्दा "कस्तो अवस्थामा ?" हो: "तिमीले निषेध गरिएको फल खाएर के पाएको छौ ? तिमी जसले मसँग प्रतिस्पर्धा गर्न

चाह्यौ, अब मसँग भाग्दैछौ ?" ध्यान दिनुहोस्, १. जो पापले परमेश्वरबाट टाढा गएका छन्, तिनीहरूले विचार गर्नुपर्छ कि उनीहरू कहाँ छन् । उनीहरू सबै राम्रोबाट टाढा, आफ्ना शत्रुहरूको बिचमा, शैतानको दासत्वमा र पूर्ण विनाशको मार्गमा छन् । यो परमेश्वरको दया हो कि उनले आदमलाई पक्रेर सोध्नुभयो, जसले आदमलाई आफ्नो स्थितिलाई जान्न र पुनःस्थापना गर्न अवसर दिएको छ । यदि परमेश्वरले उनीहरूकहाँ नजानु भएको भए, आदमको अवस्था ती गिरिएका दूतहरूको जस्तो भयावह र निराशाजनक हुने थियो । २. यदि पापीहरूले विचार गर्ने भए कि तिनीहरू कहाँ छन्, उनीहरूले निश्चित रूपमा परमेश्वरमा फर्कने चाहनामा अनन्त शान्ति र खुशी पाउनेछन् ।

आ. आदमले यो प्रश्नको जवाफमा दिएको डराएको उत्तर: आदमले भने, "मैले बगैँचामा तपाईंको आवाज सुनेँ, र म डराएँ" (पद १०)। उसले आफ्नो दोष स्पष्ट रूपमा स्वीकार गरेको छैन, तर आफ्नो लज्जा र डर स्वीकार गरेर अप्रत्यक्ष रूपमा अपराधलाई स्वीकार गरेको छ । यो त्यही कमजोरी र मूर्खता हो, जुन प्रायः ती व्यक्तिहरूमा पाइन्छ, जसले कुनै खराब काम गरेका हुन्छन् । जब उनीहरूमाथि प्रश्न उठाइन्छ, उनीहरू त्यही कुरा मात्र स्वीकार गर्छन्, जसलाई अस्वीकार गर्न सकिँदैन । आदम डरायो, किनभने ऊ नग्न थियो । ऊ न त शस्त्रधारी थियो, जसले परमेश्वरसँग सामना गर्न सक्थ्यो, न त कपडाले ढाकिएको थियो, जसले परमेश्वरको अगाडि उपस्थित हुन लाजबाट जोगाउन सक्थ्यो । हामीसँग पनि डराउनुको कारण छ, यदि हामी परमेश्वरको सामु ख्रीष्टको धार्मिकताले लुगा लगाएर नजाने हो भने । ख्रीष्टको धार्मिकताले मात्र हामीलाई रक्षा र लाज छोप्ने कवच दिन सक्छ । त्यसैले हामीले प्रभु येशू ख्रीष्टलाई धारण गर्नुपर्छ र नम्रता र निर्भीकताका साथ परमेश्वरको सामु जानुपर्छ ।

११ अनि उहाँले भन्नुभयो: "तिमी नाङ्गा छौ भनी कसले तिमीलाई भन्यो? के तिमीले त्यस रूखबाट खायौ, जसबाट तिमीले खानुहुँदैन भनी मैले तिमीलाई आज्ञा गरेको थिएँ ?"
१२ अनि आदमले भने: "जुन स्त्रीलाई तपाईंले मलाई मसँग रहनका निम्ति दिनुभएको थियो, उसैले मलाई त्यस रूखबाटको फल दिई,

र मैले खाएँ ।"
१३ अनि परमप्रभु परमेश्वरले स्त्रीलाई भन्नुभयो: "तिमीले गरेकी यो के हो?" अनि त्यस स्त्रीले भनी: "साँपले मलाई छल गऱ्यो, र मैले खाएँ ।"

दोषीहरूको अपराध उनीहरूको आफ्नै पस्चतापले प्रमाणित गरिएको छ, तर तिनीहरूले आफ्नो गल्तीलाई धर्मी साबित गर्न खोज्नुको सट्टा यसलाई क्षम्य र सामान्य देखाउन प्रयास गरे । तिनीहरूले गरेका कामलाई न त पूर्ण रूपमा स्वीकृति दिए, न त त्यसको धर्मी साबित गरे, तर स्वीकृति दिँदै पनि त्यसलाई लुकाउन र सामान्य देखाउन खोजे । ध्यान दिनुहोस्,

अ. तिनीहरूको स्वीकारोक्ति कसरी उनीहरूबाट बाहिर निकालियो परमेश्वरले आदमसँग सोध्नुभयो: "तिमीलाई कसरी थाहा भयो कि तिमी नाङ्गो छौं?" (पद ११)। "तिमीले त्यो निषेध गरिएको वृक्षको फल खाएको हो ?" यस प्रश्नमा, परमेश्वरले आदमसँग सोध्न चाहनु हुन्थ्यो कि ऊ आफ्नो लाजको कारण नाङ्गोपनको अनुभूति कसरी गऱ्यो । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, यद्यपि परमेश्वर सबै कुरा जान्नुहुन्छ, उहाँ हामीसँग आफ्ना पापहरूको स्वीकार गर्न चाहनुहुन्छ । उहाँले यी प्रश्नहरू सोधेर हामीलाई पापको गम्भीरता बुझ्न चाहनुहुन्छ । परमेश्वरले आदमलाई आज्ञाको स्मरण गराउनुभयो: "मैले तिमीलाई त्यो फल नखाउन आदेश दिएको थिएँ, म तिम्रोको सृष्टिकर्ता, मालिक र उपकारी हुँ ।" पाप तब मात्र वास्तविक र पूर्ण रूपमा पापको रूपमा देखिन्छ, जब हामी त्यसलाई परमेश्वरको आज्ञाको प्रकाशमा हेर्छौं । यस प्रश्नको माध्यमबाट, परमेश्वरले आदमलाई पापको गम्भीरता बुझाउन चाहनुहुन्छ । त्यसैगरी, परमेश्वरले हव्वासँग सोध्नुभएको प्रश्न "तिमीले के गरेको छौं ?" (पद १३) मा तीव्र प्रकट हुन्छन् । यहाँ परमेश्वर हव्वालाई आफ्नो गल्ती स्वीकार गर्न र त्यसको खतरनाक परिणाम बुझ्नको लागि आह्वान गर्नुहुन्छ । तिनले पाप गरेका छन् र जसले अरुलाई पनि पाप गर्न उक्साएका छन्, तिनीहरूले गम्भीरता साथ आफ्ना कार्यहरूको मूल्यांकन गर्नुपर्छ । निषेध गरिएको फल खाएर, हामी परमेश्वरको आज्ञाको उल्लङ्घन गर्छौं, र यसले हाम्रो आत्मालाई उहाँको कृपा गुमाउने र उहाँको क्रोधको जोखिममा पार्दछ । यसैगरी, अरुलाई

पाप गर्न उक्साएर, हामी शैतानको कार्यमा संलग्न हुन्छौं र अरूको पतनमा भागीदार बनाउँछौं । "के हामीले पनि गरेको छौँ ?"

आ. कसरी तिनीहरूको अपराधलाई तिनीहरूले आफ्नो स्वीकार मार्फत कम गर्ने प्रयास गरे ।

अपराध नमान्ने प्रयास गर्नु बेकार थियो । तिनीहरूको अनुहारले नै तिनीहरूको विरुद्ध गवाही दिएको थियो; त्यसैले तिनीहरूले आफैंलाई अभियुक्त बनाएका थिए: "मैले खाएँ," मानिसले भने, "र मैले पनि खाएँ," महिलाले भनिन्; किनकि जब परमेश्वर न्याय गर्नुहुन्छ, तिनीहरूले विजयी हुन्छन् । तर यी स्वीकारहरू पश्चात्तापका रूपमा देखिन्नन्; पापलाई घटाउनेको सट्टा र आफूलाई लाज लाग्ने बनाउनको सट्टा, तिनीहरूले पापलाई कम गर्ने प्रयास गरे, र लाज र दोष अरूलाई थोपारे । १. आदमले सम्पूर्ण दोष आफ्नी पत्नीमाथि लगाएको छ । "उनले मलाई रुखको फल दिइन्, र मलाई त्यसलाई खान दबाब दिइन्, जुन मैले खाएको छु, केवल उनलाई खुशी पार्नको लागि"—यो एक कमजोर बहाना हो । उसले उनलाई सिकाउनु पर्थ्यो, न कि उनीबाट सिक्नुपर्थ्यो; र यो कुनै गाह्रो कुरा थिएन कि उसले कसको अधीन हुनुपर्छ, आफ्नो परमेश्वर कि आफ्नो पत्नी । यसबाट हामीले सिक्नुपर्छ कि कहिल्यै यस्तो कुराले हामीलाई पाप गर्न प्रोत्साहित नगरोस जुन कुराले हामीलाई परमेश्वरको न्यायमा सफा गर्न सक्दैन । हामीलाई पाप गर्नको लागि दबाब दिन्छ, जसले परीक्षामा हामीलाई असफल बनाउँछ, त्यसबाट जोगिनुपर्छ; त्यसैले हामीले कहिल्यै आफ्ना विवेकविरुद्ध कार्य गर्न दबाबमा पर्नुहुन्न, र न त हाम्रो सबैभन्दा प्रिय साथीलाई खुशी पार्नको लागि परमेश्वरलाई अप्रसन्न बनाउनु । तर यो सबैभन्दा खराब कुरा होइन । उसले केवल आफ्नी पत्नीमाथि दोष लगाएको छैन, तर यसरी कुरा गर्दै छ कि जसले चुपचाप परमेश्वरमाथि आरोप लगाउँछ: "यो ती महिला हो जसलाई तपाईंले मलाई दिनु भएको थियौ, र मलाई साथी, मार्गदर्शक र सहयात्रीको रूपमा दिनुभयो; उनले मलाई रुखको फल दिइन्, अन्यथा मैले यसलाई खाएको थिइनँ ।" यसरी उसले यस प्रकारले भन्न खोज्दैछ कि परमेश्वर नै उसको पापमा सहायक हुनुहुन्थ्यो: उहाँले उसलाई महिला दिनु भयो र उनले फल दिइन्; त्यसैले यो पाप परमेश्वरको हातबाट एक कदम टाढा जस्तो देखिन्छ । ध्यान दिनुहोस्, परीक्षित हुने धेरै व्यक्तिहरूको प्रवृत्ति यस्ता हुन्छ कि

उनीहरूले भनेका हुन्छन् कि उनीहरूलाई परमेश्वरले परीक्षा दिनुभयो, जस्तो कि परमेश्वरका वरदानहरूको दुरुपयोग गर्दा परमेश्वरको कानूनहरूको उल्लंघनलाई न्यायोचित बनाउन सक्छ । परमेश्वरले हामीलाई धन, इज्जत र सम्बन्धहरू दिनुभएको छ ताकि हामी तिनीहरूको आनन्द लिँदै उहाँको सेवा गर्न सकौं; तर यदि हामी ती वरदानहरूबाट पाप गर्न अवसर लिन्छौं भने, हामीले हाम्रो परिस्थितिमा परमेश्वरलाई दोष नलगाई, आफैलाई दोषी ठान्नु पर्छ, किनकि हामीले परमेश्वरको कृपा योजनाको दुरुपयोग गर्यौं । २. हव्वाले सम्पूर्ण दोष सर्पमाथि थुपार्छिन्: "सर्पले मलाई झुक्यायो ।" पाप यस्तो कुरा हो जसलाई कोही पनि स्विकार्न चाहँदैन । यसले देखाउँछ कि यो अत्यन्त लज्जास्पद र घृणास्पद कुरा हो । जसले पापबाट सुख र लाभ लिन्छन्, तिनीहरू पापको दोष र लाज उठाउन भने सधैं अनिच्छुक हुन्छन् । हव्वाले भनिन्, "त्यो चतुर सर्प, जुन तपाईंले सिर्जना गर्नुभयो र जसलाई अदनमा आउने अनुमति दिनुभयो, उसैले मलाई धोका दियो," वा "मलाई भ्रममा पारेको थियो"; किनकि हाम्रो पाप भनेको हाम्रो भूल नै हो ।

यसबाट निम्न सिक्न सकिन्छ: (१) शैतानका प्रलोभनहरू सबै भ्रमपूर्ण हुन्छन् । उसका तर्कहरू सबै झुटा, र उसका लोभहरू धोका मात्र हुन् । जब ऊ मीठो कुरा बोल्छ, उसलाई कहिल्यै विश्वास नगर्नुहोस् । पापले सधैं धोका दिन्छ, र त्यो धोका दिनुका लागि छलकपट प्रयोग गर्छ । यही पापको छलकपटले हाम्रो हृदय कठोर बनाउँछ । हेर्नुहोस्, रोमी ७:११; हिब्रू ३:१३ । (२) शैतानको चतुरताले हामीलाई पाप गर्न उक्सायो भनेर हामीले आफ्नो पापलाई उचित ठहर्याउन सक्दैनौं । यद्यपि ऊ प्रलोभन दिने हो, तर पाप भने हामी आफैंले गर्छौं । वास्तवमा, यो हाम्रो आफ्नै वासना हो जसले हामीलाई तान्छ र फसाउँछ । हेर्नुहोस्, याकूब १:१४ । त्यसैले, हामीलाई धोका दिइएको छ भनेर बहाना गर्दै, पापप्रतिको दुःख र आत्माभिनिन्दामा कमी ल्याउनु हुँदैन । बरु, हामी आफैंले चिनेको धोकेबाज र शत्रुले धोका दिन सक्षम भयो भन्ने कुराले झन् गहिरो पश्चाताप गर्नुपर्छ । यो अवस्थामा, न्यायाधीशको सामु दोषीहरूसँग कानुन अनुसार सजाय नपाउनु पर्ने कुनै ठोस आधार छैन । बरु, उनीहरूको बचाउ झन कमजोर र अप्रासंगिक देखिन्छ ।

१४ अनि परमप्रभु परमेश्वरले साँपलाई भन्नुभयो: "तैंले यो काम गरेको हुनाले तँ सबै घरेलु पशुहरूभन्दा र वनका सबै पशुहरूभन्दा बढ़ी श्रापित भएको छस्; तँ आफ्नो भुँड़ीले घस्रेर हिँड़्नेछस्, र तेरो सारा जीवनभरि तैंले धूलो खानेछस्;
१५ अनि तेरो र त्यस स्त्रीको बीचमा, अनि तेरो सन्तान र त्यसको सन्तानको बीचमा म दुश्मनी हाल्नेछु; उसले तेरो टाउको कुच्च्याउनेछ, र तैंले उसको कुर्कुच्चा डस्नेछस्।"

कैदीहरूले आफ्नै स्वीकारबाट दोषी ठहरिएका थिए । यसबाहेक, न्यायाधीशको व्यक्तिगत र अचूक ज्ञानले उनीहरूको दोष प्रमाणित गरेको थियो । साथै, फैसला रोक्न लायक कुनै ठोस कारण पनि प्रस्तुत नगरिएकाले, परमेश्वरले तुरुन्तै सजाय सुनाउन सुरु गर्नुभयो । यी पदहरूमा उहाँले पाप सुरु भएको ठाउँबाट—सर्पबाट—सजाय दिन थाल्नुभयो । परमेश्वरले सर्पलाई कुनै प्रश्न सोध्नु भएन—"तिमीले के गर्यौ?" वा "तिमीले यो किन गर्यौ?" भन्ने जिज्ञासा प्रकट गर्नुभएन । बरु उहाँले सिधै सजाय सुनाउनुभयो ।

१. किनभने सर्प पहिले नै परमेश्वरविरुद्ध विद्रोहमा दोषी ठहरिसकेको थियो । उसको दुर्भावना र दुष्टता सबैलाई स्पष्ट थियो—यो कुनै गोप्य अनुसन्धानद्वारा पत्ता लगाउनु परेको थिएन । बरु, यो खुलेरै स्वीकृत र घोषित थियो, ठीक सदोमको पाप जस्तो । २. किनभने सर्पलाई सधैंका लागि क्षमाको आशाबाट वञ्चित गरिएको थियो। त्यसकारण, जसले पश्चातापको कुनै स्थान पाउँदैन, उसलाई दोष स्वीकार गर्न बाध्य पार्न वा नम्र बनाउन केही भन्नुको अर्थ थिएन। उसको घाउ खोतलिएको थिएन, किनभने त्यो कहिल्यै उपचारयोग्य हुने थिएन । केहीले सोच्दछन् कि पतन भएका स्वर्गदूतहरूको अवस्था पूर्ण रूपमा निराशाजनक र असहाय भनेर घोषित गरिएको थिएन, जबसम्म तिनीहरूले मानिसलाई परमेश्वरविरुद्ध विद्रोहमा तान्न सकेनन् ।

अ. प्रलोभन दिने सर्पमाथि सुनाइएको सजायलाई सर्प, अर्थात् शैतानले प्रयोग गरेको जनावरमाथि लागू भएको रूपमा बुझ्न सकिन्छ । यो जनावर पनि अरू जनावरहरूजस्तै मानिसको सेवाका लागि सिर्जना गरिएको थियो । तर अहिले यो मानिसलाई हानि पुऱ्याउन दुरुपयोग

गरिएको थियो । त्यसैले, पापप्रति परमेश्वरको असन्तोष र आदम र हव्वाको सम्मानमाथि भएको चोटप्रति परमेश्वरको चिन्ता देखाउन, उहाँले सर्पमाथि श्राप र तिरस्कार लगाउनुभयो र यसलाई भारी बोकेर कराउन बाध्य पार्नुभयो। हेर्नुहोस्, रोमी ८:२० । शैतानका साधनहरूले पनि शैतानकै सजायमा भाग लिनुपर्छ । यसरी, दुष्टहरूको शरीर, जो केवल अन्यायको साधन मात्र हो, आत्मा—जो मुख्य दोषी हो—संगै अनन्त यातनामा सहभागी हुनेछ । यहाँसम्म कि मानिसलाई मार्ने साँढेलाई पनि ढुंगाले हानेर मार्नुपर्थ्यो । हेर्नुहोस्, प्रस्थान २१:२८-२९। यहाँ देख्न सकिन्छ, परमेश्वर पापलाई कति घृणा गर्नुहुन्छ, विशेष गरी ती व्यक्तिहरूप्रति उहाँ कति रिसाउनुहुन्छ, जसले अरूलाई पापमा फसाउँछन् । यारोबामको नाममा सधैंको लागि एउटा धब्बा बन्यो कि उसले इस्राएललाई पापमा पाऱ्यो । १. यहाँ सर्पलाई परमेश्वरle श्राप दिनु भएको छ: "तँ सबै प्राणीभन्दा श्रापित होस् ।" परमेश्वरले सृष्टि गर्दा सबै जीवजन्तुहरूलाई आशीर्वाद दिनुभएको थियो (उत्पत्ति १:२२), तर पापले त्यस आशीर्वादलाई श्रापमा परिणत गरिदियो । सर्प जंगली जनावरहरूभन्दा चतुर थियो (पद १), र अब, सबै जनावरभन्दा बढी श्रापित बनाइएको छ । पवित्र नगरेको चतुराई प्रायः मानिसका लागि ठूलो श्राप बनाइन्छ; र जति ज्यादा मानिसहरू पाप गर्नका लागि चतुर र चलाख हुन्छन्, उनीहरूले त्यति नै बढी विनाश ल्याउँछन्, र अन्ततः ठूलो दण्ड भोग्नुपर्छ । चतुर प्रलोभकहरू साँचो अर्थमा सूर्यका मुनिका सबैभन्दा श्रापित प्राणीहरू हुन् । २. यहाँ सर्पलाई मानिसको तिरस्कार र शत्रुतामा राखिएको छ । (१.) ऊ सधैंका लागि एक तिरस्कारनीय र घृणित प्राणीको रूपमा चिनिनु पर्नेछ, र तिरस्कार र अपमानको योग्य वस्तु बन्नुपर्नेछ: "तँ पुठो पेटमा घसर्ने छस् अब खुट्टामा होइन, वा आधा उभिएर होइन, तर तँ पेटलाई पृथ्वीमा चिपकाउँदै घस्रनेछस्," यो अत्यन्त दीन र लज्जास्पद अवस्थाको अभिव्यक्ति हो, (भजन ४४:२५); "र तँ माटोको साथ अन्न खानेछस् ।" सर्पको अपराध थियो कि उसले हव्वालाई त्यस्तो खानेकुरा खानको लागि उक्साएको थियो जुन उसले नखानु पर्ने थियो; र उसको सजाय भनेको थियो कि उसलाई त्यस्तो खानेकुरा खान बाध्य पारियो जुन उसले कहिल्यै चाहेन: "तँ माटो खानेछस् ।" यसले केवल एक तिरस्कारपूर्ण र घटिया अवस्थालाई मात्र जनाउँदैन, तर एक

असम्मानजनक र दीन आत्मालाई पनि जनाउँछ; यसैकारणले भनिएको छ कि जसको साहस गुमेको छ, उसले सर्प जस्तै माटो चाट्छ (मीका ७:१७) । यो कति दुखद कुरा हो कि सर्पको श्राप लोभी संसारिक छनोट बन्न गएको छ, जसको विशेषता भनेको पृथ्वीको माटोको लागि ललचाउनु हो (आमोस २:७)। यीहरूले आफ्नै भ्रमहरूको पछाडि लाग्छन्, र यसैले तिनीहरूको परिणाम पनि त्यहि हुनेछ । (२.) ऊ सधैंका लागि एक विषालु र हानिकारक प्राणीको रूपमा हेरिनुपर्नेछ, र घृणा र वितृष्णाको उपयुक्त वस्तु बन्नुपर्नेछ: "मैले तेरो र महिलाबीच शत्रुता हालिदिनेछु ।" सृष्टिकर्ताले मानिसको सेवा गर्नका लागि सबै जीवजन्तुहरूलाई बनाउनु भएको थियो, त्यसैले यदि कुनै पनि प्राणी मानिसको विरोधमा परिणत हुन्छ भने, र मानिस त्यसको विरोधमा, त्यो एउटा ठूलो श्राप हुनेछ; र यो सर्पको श्रापको एक भाग हो । सर्प मानिसको लागि हानिकारक हुन्छ, र प्रायः उसको खुट्टामा चोट पुर्याउँछ, किनकि यो माथि पुग्न सक्दैन; यहाँसम्म कि घोडाको कुर्कुच्चा काट्ने पनि उल्लेख गरिएको छ (उत्पत्ति ४९:१७) । तर मानिस सर्पको माथि विजय प्राप्त गर्छ र यसको टाउकोमा चोट पुर्याउँछ, अर्थात् उसलाई मृत्युको घाउ दिन्छ, र सम्पूर्ण सर्पहरूको पिढीलाई नष्ट गर्न खोज्दछ । यो सर्पमाथिको श्रापको प्रभाव हो कि, यद्यपि यो प्राणी चतुर र धेरै खतरनाक छ, तर यसलाई परमेश्वरले त्यसको विनाशकारी शक्ति दिनुभएको छैन, जसका कारण यो मानिसको सम्पूर्ण वंशलाई नष्ट गर्न सक्षम हुँदैन । यस सर्पमाथिको निर्णयलाई परमेश्वरले आफ्ना मानिससँग गरेको प्रतिज्ञाबाट बलियो बनाइएको छ, "तिमी सिंह र सर्पलाई थिच्नेछौ " (भजन ९१:१३), र मसीहले आफ्ना चेलाहरूलाई भन्नु भएको छ, "तिनीहरूले सर्पलाई उठाउनेछन् " (मार्क १६:१८), यसका प्रमाणस्वरूप पावल, जसलाई सर्पले टोकेपछि पनि कुनै क्षति भएको थिएन । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, सर्प र महिला केही समय पहिले मात्र निषेध गरिएको फलको बारेमा वार्तालाप गर्दै निकै मित्रवत् थिए, र तिनीहरूको बीचमा अचम्मको सझदारी थियो; तर यहाँ तिनीहरू शत्रुमा परिणत भएको छन् । नोट गर्नुहोस्, पापपूर्ण मित्रता प्रायः घातक द्वन्द्वमा समाप्त हुन्छ: जसले दुष्टतामा मिलेर काम गर्छन्, उनीहरूले लामो समयसम्म सँगै रहन सक्दैनन् ।

आ. यो निर्णयलाई शैतानविरुद्ध लक्षित गरिएको मान्न सकिन्छ, जसले

सर्पलाई केवल आफ्नो साधनको रूपमा प्रयोग गऱ्यो, तर उ आफैं मुख्य कर्ता थियो । जसले सर्पको मुखबाट कुरा गरेको थियो, उलाई सर्पको पाटोबाट प्रहार गरिन्छ, र यो निर्णयमा मुख्य रूपमा शैतानलाई लक्षित गरिएको छ, जसमा, बादल र ज्वाला स्तम्भजस्तै, शैतानको लागि अन्धकारको पक्ष र हाम्रा प्राचीन पूर्वज र तिनीहरूको वंशका लागि उज्यालोको पक्ष छ । यी शब्दहरूमा गहिरा र अर्थपूर्ण कुरा समेटिएका छन् ।

१. यहाँ परमेश्वर र मानवको ठूलो शत्रुलाई सदाका लागि तिरस्कार दिइएको छ । सर्पको रूप लिएको शैतानलाई यहाँ सजाय दिइन्छः (१.) परमेश्वरद्वारा तिरस्कृत र श्रापित । यसले संकेत गर्दछ कि स्वर्गदूतहरूलाई शैतानमा परिवर्तन गर्ने पाप घमण्ड थियो, र यसलाई यथोचित रूपमा सर्पको पेटमा र माटो चाट्न बाध्य गरेर सजाय दिइन्छ । "तँ कस्तो खतरनाक गिरावटमा परिस, ओइ लुसिफेर !" जसले परमेश्वरभन्दा माथि उठ्न चाहन्थ्यो र उहाँसँग विद्रोह गर्न चाहन्थ्यो, उसलाई यथोचित रूपमा तिरस्कृत र अपमानित बनाइएको छ र उसलाई थिच्न योग्य बनाइएको छ । मानिसको घमण्ड उसलाई तल झार्नेछ र परमेश्वरले आफूलाई नम्र नगर्नेहरूलाई विनम्र पार्नु हुनेछ । (२.) समपूर्ण मानवजातिद्वारा घृणित र तिरस्कृत । जो साँचो अर्थमा उससँग फसिएका छन्, तिनीहरूले पनि उसप्रति घृणा र नफरतको उद्घोष गर्छन्; र परमेश्वरबाट जन्मेका सबैले सधैं आफूलाई जोगाउनको लागि ध्यान दिन्छन्, कि यो दुष्ट शैतान तिनीहरूलाई नछोओस् (१ यूहन्ना ५:१८) । यहाँ सर्पलाई युद्ध र शत्रुताको अनवरत अवस्थामा सजाय दिइन्छ । (३.) अन्ततः महान् उद्धारकर्ताद्वारा नष्ट र ध्वस्त पारिएको, जसको संकेत उसको टाउकोको फुटाइबाट दिइएको छ । उसका चतुर योजनाहरू सबै विफल बनाइनेछन्, उसको अपहरण गरिएको शक्ति पूर्ण रूपमा चुरुक पारिनेछ र ऊ सधैंका लागि ईश्वरीय सार्वभौमता इज्जतको घाइते शिकार हुनेछ । यसलाई अहिले भनिदा उसलाई समय अगावै यातना दिइएको छ ।

२. यहाँ परमेश्वरको राज्य र शैतानको राज् बीच मानिसहरूमा एक अनन्त झगडा आरम्भ भएको छ; महिलाको वंश र सर्पको वंशबीच युद्ध घोषणा गरिएको छ । यो युद्ध स्वर्गमा माइकल र ड्रागनबीचको संघर्ष

अहिले सुरु भएको हो, प्रकाश १२:७ । यस शत्रुताको परिणाम हो, (१.) कि परमेश्वरका जनहरूको हृदयमा अनन्त संघर्ष हुन्छ, जसमा अनुग्रह र भ्रष्टता एकअर्कासँग लड्दै छन् । शैतान, तिनीहरूको भ्रष्टताका माध्यमबाट, तिनीहरूलाई आक्रमण गर्छ, तिनीहरूलाई चोट पुर्याउँछ, सन्तुलित गर्दछ, र तिनीहरूलाई नष्ट गर्न खोज्छ; तिनीहरूले आफ्नो अनुग्रहहरूको अभ्यास गरेर, शैतानसँग प्रतिकार गर्छन्, शैतानसँग संघर्ष गर्छन्, शैतानका आगोका बाणलाई निभाउँछन्, र शैतानलाई तिनीहरूबाट भाग्न बाध्य गर्छन् । स्वर्ग र नरक कहिल्यै मिल्न सक्दैनन्, न त प्रकाश र अन्धकार; त्यसरी नै शैतान र एक पवित्र आत्मा मिल्न सक्दैनन्, किनकि यी दुई परस्पर विरोधी छन् । (२.) यस संसारमा दुष्ट र धार्मिकबीच पनि निरन्तर संघर्ष चलिरहेको छ । जो परमेश्वरलाई प्रेम गर्छन्, उनीहरूले उहाँसँग द्वेष गर्नेहरूलाई आफ्ना शत्रुका रूपमा लिन्छन् (भजनसङ्ग्रह १३९:२१, २२)। र परमेश्वरका जनहरूलाई उत्पीडन गर्ने सबै क्रोध र द्वेष यस शत्रुताको परिणाम हुन्, जुन निरन्तर जारी रहन्छ, जबसम्म स्वर्गका एक धार्मिक र नर्कका एक दुष्ट व्यक्ति जीवित छन् । त्यसैले यदि संसारले तपाईंलाई घृणा गर्छ भने, अचम्म नगर्नुहोस् (१ यूहन्ना ३:१३) ।

३. यहाँ एक अनुग्रहपूर्ण वचन दिइएको छ, जसमा ख्रीष्टको वचनको प्रतिज्ञा गरिएको छ, जसले पतित मानिसलाई शैतानको शक्ति बाट उद्धार गर्नुहुनेछ । यद्यपि यो कुरा सर्पलाई भनिएको थियो, यो हाम्रो पहिलो अभिभावको सुनाइमा भनिएको थियो, जसले पक्कै पनि यहाँ दिइएको अनुग्रहको सङ्केतलाई सम्हाले र आफूहरूका लागि आशाको एक ढोका खोलिएको देखे, अन्यथा तिनीहरूको लागि आगामी सजायले तिनीहरूलाई डुबाइदिएको हुन्थ्यो । यहाँ सुसमाचारको दिनको उदय भएको छ । चोट दिइएको छिटो नै उपचारको व्यवस्था गरियो र प्रकट गरियो । यहाँ, पुस्तकको सुरूवातमा, जस्तो कि वचनले भनिएको छ (हिब्रू १०:७), बाइबलको आरम्भमा ख्रीष्टको बारेमा लेखिएको छ, कि उहाँ परमेश्वरको इच्छा पुरा गर्नुहुनेछन् । यो वचनमा विश्वास गरेर, हामी सोच्न सक्दछौं कि हाम्रा पहिलो अभिभावक र महाप्रलय अघि का पितामहहरू न्यायिक र उद्धार प्राप्त गरे र यस वचनको आशामा, र यसका लाभको साथ, दिन र रात परमेश्वरको सेवा गर्ने आशा राख्थे ।

यहाँ ख्रीष्टको बारेमा तीन प्रमुख कुरा उल्लेख गरिएको छ: (१.) उहाँको अवतार, कि उहाँ महिलाको वंशका रूपमा जन्मिनु हुनेछ, अर्थात् त्यस महिलाको वंश; यसैले, उहाँको वंशावली (लूका ३) यति उच्चसम्म जान्छ कि उहाँ आदामको छोरा ठहराइनुहुन्छ, तर परमेश्वरले महिलालाई यो सम्मान दिनुभएको छ कि उनलाई यसको वंशको रूपमा संबोधन गर्नुभएको छ, किनकि शैतानले महिलालाई धोका दिएको थियो र आदामले उनीमाथि दोष लगाएको थियो । यसमा परमेश्वरले आफ्नो अनुग्रहलाई महान बनाउनु भएको छ, कि यद्यपि महिला पहिलो पापमा परेको थिइन्, तर उनी बच्चा जन्माएर उद्धार प्राप्त गर्नेछिन् (कोही मानिसहरूको अनुसार जसलाई बच्चा जन्माएर उद्धार दिइने छ भन्ने अर्थ लगाइएको छ), अर्थात् उनले जन्म दिने प्रतिज्ञा गरिएको वंशबाट, १ तिमोथी २:१५ । उहाँ केवल महिलाबाट, कन्याबाट जन्मिनु हुनेछ, ताकि हाम्रो प्राकृतिक भ्रष्टताबाट अशुद्ध नपरोस्; उहाँ पठाइएको, महिला बाट जन्मिएको हुनुहुन्छ (गलाति ४:४), ताकि यो वचन पुरा होस् । पापीहरूका लागि यो एक ठूलो प्रोत्साहन हो कि उनीहरूको उद्धारकर्ता महिलाको वंशका रूपमा, हाम्रो हाडको हाडको रूपमा हुनुहुन्छ (हिब्रू २:११, १४) । मानिस पापी र अशुद्ध छन्, किनकि उनी महिलाबाट जन्मिएका छन् (अय्युब २५:४), र त्यसैले उनका दिन दुःखले भरिएका छन् (अय्युब १४:१)। तर महिलाको वंशले हाम्रो पाप र श्रापलाई आफ्नो ऊपर बोक्नु भएको छ, र यसरी हामीलाई दुवैबाट उद्धार दिनुभएको छ ।

२. उहाँको दुख र मरण, शैतानले उहाँलाई चोट पुऱ्याउने भन्ने अंशमा संकेत गरिएको छ, अर्थात् उहाँको मानव प्रकृति । शैतानले ख्रीष्टलाई उजाड स्थानमा परीक्षा लिएको थियो, जसले उहाँलाई पापमा लाने उद्देश्य राखेको थियो; र केहीको विचारमा शैतानले ख्रीष्टलाई उहाँको वेदनामा त्रसित पारेर निराशा तर्फ धकेल्ने प्रयास गरेको थियो । यो शैतान नै थियो जसले यहुदाद्वारा ख्रीष्टलाई धोका दिनको लागि, पेत्रुसद्वारा उहाँलाई नकार्नको लागि, प्रधान पुजारीहरूद्वारा उहाँलाई आरोप लगाउनको लागि, झूटा गवाहहरूद्वारा उहाँको विरुद्ध उभ्याउनको लागि, र पिलातसद्वारा उहाँलाई दोषी ठहराउनको लागि प्रेरित गरेको थियो, यी सबै प्रयासहरूमा उद्धारकर्तालाई नष्ट गर्नका लागि उद्धारको कामलाई हानि पुऱ्याउने उद्देश्य राखेको थियो । तर, विपरीत, यो मरणमार्फत थियो

कि ख्रीष्टले मृत्युप्रति अधिकार राख्ने शैतानलाई नष्ट गर्नुभयो, हिब्रू २:१४। ख्रीष्टलाई पुऱ्याइएको थियो जब उहाँका खुट्टाहरू क्रूसमा छेडिए र बेन्चिएका थिए, र ख्रीष्टका दुखहरू उहाँका भक्तहरूको दुखमा निरन्तर जारी रहन्छ । शैतानले तिनीहरूलाई प्रलोभन दिन्छ, कारागारमा बन्दी बनाउँछ, उत्पीडन गर्छ र हत्या गर्छ, र यसरी ख्रीष्टलाई चोट पुऱ्याउँछ, जसको दुख उनीहरूको दुखहरूमा समाहित छ । तर, जब खुट्टामा पृथ्वीमा चोट पुऱ्याइन्छ, त्यो राम्रो छ कि शिर स्वर्गमा सुरक्षित छ । (३.) उहाँको शैतानमाथिको विजय । शैतानले अहिले महिला माथि प्रहार गरेको थियो, र उसलाई अपमान गरेको थियो; तर महिलाको वंशलाई समयको पूर्णता अनुसार उठाएर, उहाँले उसका विवादहरूको प्रतिशोध लिनुहुनेछ, र शैतानमाथि विजय प्राप्त गर्नेछन्, उसलाई परास्त गर्नेछन्, बन्दी बनाउनेछन्, र उसमाथि जयप्राप्ति गर्नेछन्, कलस्सी २:१५। उहाँ शैतानको टाउकोलाई च्याट्याउनुहुन्छ, अर्थात् उहाँले शैतानका सबै योजनाहरू र शक्तिहरूलाई नष्ट गर्नुहुनेछ र उसको राज्य र प्रभावलाई पूरै परास्त गर्नुहुनेछ । ख्रीष्टले शैतानका प्रलोभनलाई असफल बनाउनुभयो, आत्माहरूसँग उसले खेल गरेको बन्धनबाट मुक्त गर्नुभयो, मानिसहरूको शरीरबाट उसलाई बाहिर फ्याँक्नुभयो, बलवान शत्रुलाई पराजित गर्नुभयो र उसको सम्पत्ति बाँड्नुभयो: उहाँको मरणले शैतानको राज्यलाई निर्णायक र असाध्य चोट पुर्यायो, जुन कहिल्यै निको हुन सक्दैन । जसरी उहाँको सुसमाचार फैलिन्छ, शैतान ढल्नेछ (लूका १०:१८) र ऊ बाँधिनेछ, प्रकाश २०:२। उहाँको अनुग्रहले शैतानलाई उहाँको मानिसहरूले खुट्टामा थिच्नेछन् (रोम १६:२०), र चाँडै उसलाई आगोको तालमा फ्याँक्नेछन्, प्रकाश २०:१० । र शैतानको अनन्त पराजय चयन गरिएका पवित्रहरूको सम्पूर्ण र शाश्वत आनन्द र महिमा हुनेछ।

१६ त्यस स्त्रीलाई उहाँले भन्नुभयो: "म तिम्रो दुःख र तिम्रो गर्भकाल ज्यादै बढ़ाउनेछु; कष्टसँग तिमीले छोराछोरीहरू जन्माउनेछ्यौ; अनि तिम्रो चाहना तिम्रो पतितर्फ हुनेछ, र उसले तिमीमाथि शासन चलाउनेछ ।"

हामी यहाँ महिलाको पापका लागि भएको निर्णय देख्छौं । उनलाई

दुई कुरामा दोषी ठहराइएको छ: दुःखको अवस्थामा रहनु र अधीनमा रहनु । यी दुवै सजायहरू त्यस पापको उचित दण्ड हुन्, जसमा उनले आफ्नो इच्छासुख र अहमलाई सन्तुष्ट गरेकी थिइन् ।

अ. यहाँ महिलालाई दुःखको अवस्थामा राखिएको छ, जसको एउटा विशेष पक्ष मात्र उल्लेख गरिएको छ—सन्तान जन्माउँदा हुने दुःख । तर यसले त्यो कोमल लिङ्गको मनले सजिलै ग्रहण गर्ने दुःख र भयका सबै छापहरू, साथै उनीहरूलाई पर्ने सबै सामान्य विपत्तिहरूलाई समेट्छ । ध्यान दिनुहोस्, पापले संसारमा दुःख ल्यायो; यसले संसारलाई आँसुको उपत्यका बनायो, हाम्रो टाउकोमा दुःखका बर्सात ल्यायो, र हाम्रा हृदयमा दुःखका मूल खोल्यो, जसले संसारलाई जलमग्न बनायो । यदि हामीले दोषलाई चिनेका छैनौं भने, हामीले दुःखलाई चिनेका हुने थिएनौं । सन्तान जन्माउन हुने तीव्र पीडा, जसलाई एक प्रसिद्ध उखानको रूपमा उल्लेख गरिन्छ (पवित्र शास्त्रको उखान) जुन पापको परिणाम हो। बच्चा जन्माउँदा महिलाको हरेक पीडा र चीत्कारले पापका घातक परिणामलाई जोडले घोषणा गर्छ । यो निषेध गरिएको फल खानुको परिणाम हो । ध्यान दिनुहोस्, १. यहाँ दुःखलाई धेरै, अत्यधिक बढाइएको भनिएको छ। हालको समयमा सबै दुःख यसरी छन्; मानव जीवनलाई पर्ने विपत्तिहरू धेरै प्रकारका हुन्छन्, जुन प्रायः दोहोरिन्छन्, बादल वर्षापछि फर्किन्छन्, र आश्चर्य होइन कि हाम्रो पाप बढ्दा हाम्रो दुःख पनि बढ्छ; दुवै अनगिन्ती दुष्टताहरू हुन्। सन्तान जन्माउँदा हुने दुःखहरू बढेका छन्; यसमा केवल जन्म दिने पीडा मात्र समावेश छैन, तर यसमा गर्भधारणको दुःख (यो गर्भाधानदेखि नै दुःख हो), र बच्चा हुर्काउँदा लाग्ने श्रम र तनावहरू पनि समावेश छन्; र सबैका बाबजुद, यदि बच्चाहरू दुष्ट र मूर्ख निस्के भने, उनीहरूलाई जन्म दिने आमा त्यसका लागि अझ बढी दुख पाइरहन्छ। यसप्रकार दुःखहरू बढेका छन्; एक दुःख सकिएपछि अर्को दुःख यो संसारमा आउँछ । २. हाम्रो दुःखलाई बढाउने परमेश्वर नै हो: म यसो गर्नेछु। परमेश्वर, एक उचित न्यायाधीशको रूपमा, यसो गर्नुहुन्छ, जसले हाम्रा सबै दुःखहरूमा हामीलाई चुप राख्नुपर्नेछ; यति धेरै दुःखहरू भए तापनि, हामीले ती सबै र अझ बढी योग्य बनाएका हौं । बरु, परमेश्वर, एक ममतायुक्त आस्थाको रूपमा, यसो गर्नुहुन्छ हाम्रो आवश्यक सुधारका लागि, ताकि हामी पापको लागि विनम्र बनौं, र सबै

दुःखहरूद्वारा संसारबाट अलग रहन सकौँ; र ती दुःखहरूको कारणले प्राप्त गर्ने राम्रो र तिनीहरूको भित्र पाइने आरामले हाम्रा दुःखहरूको सम्पूर्ण रूपमा सन्तुलन मिलाउँछ, यति ठूलो भए तापनि ती बढाइएका छन् ।

आ. यहाँ महिलालाई अधीनताको स्थितिमा राखिएको छ । सृष्टिका अनुसार पुरुषसँग समान मानिने सम्पूर्ण महिलाहरूलाई पापको कारण तलको स्थानमा राखिएको छ र तिनीहरूलाई अधिकारको हकदारी लिने अनुमति छैन, १ तिमोथी २:११, १२ । विशेष गरी, पत्नीलाई पतिको अधिकारमा राखिएको छ, र उनी स्वतन्त्र छैनन्—आफ्नै इच्छामा निर्णय लिन सक्दैनन्, जुन कुरा हामी गन्ती ३०:६-८ मा देख्न सक्छौं, जहाँ पतिको अधिकार छ कि उनी इच्छाएमा पत्नीले गरेको वचनलाई रद्द गर्न सक्छन् । यो निर्णय केवल यो आज्ञा दिन्छ, "पत्नीहरू, आफ्ना पतिको अधीनमा रहनुहोस्"; तर पापको प्रवेशले यस कर्तव्यलाई सजायमा परिणत गरेको छ, जुन अन्यथा सजाय नहुने थियो। यदि पुरुषले पाप नगरेको भए, उनी सधैं बुद्धिमानी र माया संग शासन गर्थे; र यदि महिलाले पाप नगरेको भए, उनी सधैं विनम्रता र धैर्यतासाथ आज्ञा पालन गर्थिन्; अनि त्यसपछि शासन कुनै पीडादायक कुरा नहुने थियो । तर हाम्रा आफ्ना पाप र मूर्खताले हाम्रो दवाइलाई भारी बनाएका छन् । यदि हव्वाले आफैं निषेध गरिएको फल नखाएको र पतिको पनि त्यसो गर्न प्रेरित नगरेको भए, उनले आफ्नो अधीनता बारे कहिल्यै गुनासो गर्नुपर्ने थिएन; त्यसैले यसलाई गुनासो गर्नु हुँदैन, यद्यपि यसले कडा प्रभाव पारेको छ; तर पापको गुनासो गर्नुपर्छ, जसले यसलाई यस्ता बनायो । ती पत्नीहरू जसले न केवल आफ्ना पतिको तिरस्कार गर्छन् र उनका आदेशलाई मान्दैनन् तर तिनीहरू माथि प्रभुत्व जमाउँछन्, तिनीहरूले ध्यान दिनुपर्दछ कि उनीहरूले केवल ईश्वरीय कानूनी उल्लङ्घन मात्र गरेका छैनन्, बरु एक ईश्वरीय निर्णयको विरोध पनि गरेका छन् ।

इ. यहाँ परमेश्वरको क्रोधमा दयाको सम्मिश्रण कसरी देखिन्छ, ध्यान दिनुहोस् । महिलाले दुःख सहनेछिन्, तर त्यो दुःख बालबालिकालाई जन्म दिँदा हुनेछ, र त्यो दुःखलाई बच्चा जन्मेको आनन्दले बिर्साइनेछ (यूहन्ना १६:२१) । उनी अधीनस्थ हुनेछिन्, तर त्यो आफ्नै पति, जसले उनलाई माया गर्छ, को अधीनमा हुनेछ, कुनै अपरिचित व्यक्ति वा शत्रुको

अधीनमा होइन । यो सजाय अभिश्राप थिएन, जसले उनलाई विनाशतर्फ लैजान्थ्यो, बरु अनुशासन थियो, जसले उनलाई पश्चात्तापमा ल्याउँथ्यो । यो असल थियो कि सर्प र महिलाबीच भएको जस्तो मानिस र महिलाबीच दुस्मनि राखिएको थिएन ।

१७ अनि आदमलाई उहाँले भन्नुभयो: "तिमीले तिम्री पत्नीको कुरा सुनेका हुनाले र जुन रूखबाट मैले तिमीलाई 'यसबाट तिमीले खानुहुँदैन' भनी आज्ञा गरेको थिएँ, त्यसबाट तिमीले खाएका हुनाले भूमि तिम्रो कारणले श्रापित भएको छ; कष्टसँग तिमीले आफ्नो सारा जीवनभरि यसबाटको फल खानेछौ ।
१८ अनि यसले तिम्रा निम्ति काँड़ा र लोहोंड़ेहरू उमार्नेछ; अनि तिमीले खेतबारीको सागपात खानेछौ ।
१९ तिमी माटोमा नफर्कुन्जेल – किनकि तिमी यसैबाट निकालिएका हौ – तिमीले आफ्नो निधारको पसिनाले रोटी खानेछौ; किनभने तिमी माटो हौ, र तिमी माटैमा फर्किजानेछौ ।"

हामी यहाँ आदममाथि सुनाइएको निर्णय देख्छौं, जुन उनको अपराधको विवरणबाट सुरु गरिएको छ: "तिमीले आफ्नी पत्नीको आवाज सुनेका कारण" (पद १७) । उसले आफ्नो गल्तीलाई बहाना बनाएर आफ्नो पत्नीमाथि थुपार्‍यो: "उनले मलाई दिइन् ।" तर परमेश्वरले त्यो बहाना स्वीकार गर्नुभएन । उनले केवल उसलाई प्रलोभन दिन सक्थिन्, जबर्जस्ती गर्न सक्दिनथिन्; यद्यपि उनको गल्ती उसलाई खाने कुरा खान प्रेरित गर्नु थियो, तर उनको कुरा सुन्नु आदमको गल्ती थियो । यसरी मानिसहरूको हल्का बहानाहरू परमेश्वरको न्यायको दिनमा मात्र अस्वीकार गरिने छैन, तर ती बहानाहरू उनीहरूमाथि फैसला सुनाउनका लागि आधार बनाइनेछ । "मैले तिम्रो आफ्नै मुखबाट तिमीलाई न्याय गर्नेछु।" ध्यान दिनुहोस्:

अ. परमेश्वरले आदममाथि आफ्नो असन्तुष्टिका चिन्हहरू तीन तरिकामा लगाउनुभयो:--

१. यो निर्णयद्वारा उसको वासस्थानमा श्राप लगाइएको छ: "तिम्रो कारणले भूमि श्रापित गरियो" र त्यस श्रापको परिणाम हो: "यसले तिमीलाई काँडाहरू र लोहोंड़ेहरू फलाउनेछ ।" यहाँ यो सङ्केत गरिएको छ कि उसको वासस्थान परिवर्तन हुनेछ; अब ऊ विशेष, धन्य परदेशमा बस्ने छैन, तर सामान्य, श्रापित भूमिमा सारिनेछ। भूमि वा पृथ्वी, यहाँ सम्पूर्ण दृश्य सृष्टिका लागि प्रयोग गरिएको छ, जसलाई मानिसको पापले व्यर्थतामा अधीनस्थ बनाएको छ । यसको विभिन्न भागहरू अब मानिसको आराम र खुशीका लागि यति उपयोगी छैनन्, जति सृष्टिको समय यसको उद्देश्य थियो र यदि ऊ पापी नबनेको भए भने हुनसक्थ्यो । परमेश्वरले पृथ्वीलाई मानिसका सन्तानहरूलाई दिनुभएको थियो, यसलाई उनीहरूका लागि एक आरामदायी वासस्थान बनाउने उद्देश्यले । तर पापले यसको स्वभाव परिवर्तन गरिदिएको छ । अब यो मानिसको पापको लागि श्रापित छ; यसको अर्थ, यो अपमानजनक वासस्थान हो, जसले मानिसलाई तुच्छ देखाउँछ र उसको आधार धुलोमा छ भन्ने कुरा देखाउँछ । यो सुख्खा र बाँझो वासस्थान हो, यसको प्राकृतिक उत्पादनहरू अब झारपात र काँडाहरू छन्, केही घृणित वा हानिकारक । यसले उत्पादन गर्ने राम्रो फलहरू मानिसको चातुर्यता र परिश्रमद्वारा मात्र प्राप्त गर्नुपर्छ । फलदायीता यसको आशीर्वाद थियो, मानिसको सेवाका लागि (अध्याय १:११, २९), तर अब बाँझोपन यसका लागि श्राप बन्यो, मानिसको सजायका लागि । यो अब त्यस्तो छैन जस्तो यो सृष्टिको दिनमा थियो । पापले उर्वर भूमि बाँझोमा परिणत गऱ्यो; र मानिस, जङ्गली गधा जस्तै भएकोले, जङ्गली गधाको भाग पायो, अर्थात्, जंगल उसको वासस्थान भयो, र बाँझो भूमि उसको आवास । (अय्यूब ३९:६; भजनसङ्ग्रह ६८:६)। यदि यो श्राप आंशिक रूपमा पनि हटाइएको थिएन भने, मेरो विचारमा, पृथ्वी सधैंभरि बाँझो रहन्थ्यो, र काँडाहरू र लोहोंड़ेहरू बाहेक अरू केही उत्पादन गर्दैनथ्यो ।

भूमि श्रापित छ, यसको अर्थ यो अन्तिम समयमा विनाशको लागि निर्धारण गरिएको छ, जब पृथ्वी र यसमा भएका सबै कार्यहरू मानिसको पापका कारण जलाइनेछन्, जसको अधर्मको मापन त्यतिबेला पूर्ण हुनेछ (२ पत्रुस ३:७, १०)। तर, यस निर्णयमा दया मिसिएको छ भन्ने कुरा ध्यान दिनुहोस् । (१) आदम आफैंलाई सर्पजस्तो (पद १४) श्राप दिइएको छैन,

तर केवल उसको कारणले भूमि श्रापित गरिएको छ । परमेश्वरको उसमा आशीर्वाद थियो, विशेष गरी पवित्र वंश: "यसलाई नष्ट नगर, किनभने त्यसमा आशीर्वाद छ" (यशैया ६५:८) । र परमेश्वरले उसका लागि आशीर्वादहरू संग्रहित राख्नुभएको थियो; त्यसैले उसलाई प्रत्यक्ष र तुरुन्तै श्राप दिइएको छैन, तर अप्रत्यक्ष रूपमा । (२) ऊ अझै भूमि माथि छ । पृथ्वीले उसलाई नखोसी वा ननिगली, केवल यो पहिलेको जस्तो छैन । ऊ आफ्नो मूल शुद्धता र धार्मिकताबाट पतन भए तापनि बाँचिरहेको छ; त्यसैगरी, पृथ्वी आफ्नो मूल सौन्दर्य र फलदायीताबाट पतन भए तापनि उसको वासस्थानको रूपमा रहन्छ । (३) पृथ्वीमाथि यो श्रापले तल्लो वस्तुहरूमा खुशीको कुनै अपेक्षा समाप्त गरिदियो, जसले उसलाई माथि हुने चीजहरूमा मात्र सन्तुष्टि र धन्यताको खोजी गर्न मार्गदर्शन गर्न सक्थ्यो र चनाखो बनाउन सक्थ्यो ।

२. उसका कार्य र सुख-सन्तोष सबै उसलाई कडुवा र पीडादायक भएका छन् ।

(१.) अब उसका काम कष्टदायक हुनेछ, र उसले त्यसलाई आफ्ना मुखको पसिनासँग अघि बढाउनु पर्नेछ (पद १९)। उसका काम, पाप गर्नुअघि, उसको लागि निरन्तर आनन्दको कुरा थियो, बगैंचा त्यस समयमा कुनै कठिन परिश्रमबिना सजाइएको थियो र कुनै अप्रिय चिन्ताबिना राखिएको थियो; तर अब उसको परिश्रमले थकान ल्याउनेछ र उसको शरीरलाई नाश गर्नेछ; उसको चिन्ता यातना हुनेछ र उसको मनलाई पीडा दिनेछ । भूमिमा लागेको श्रापले, जसले यसलाई बाँझो बनायो र काँडाहरू र लोहोंड़ेहरू उत्पन्न गरायो, उसको कामलाई धेरै कठिन र श्रमसाध्य बनायो । यदि आदमले पाप नगरेको भए, उसले पसिना बगाउनु पर्दैनथ्यो । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, [१.] कि काम हाम्रो कर्तव्य हो, जसलाई हामीले इमान्दारीपूर्वक गर्नुपर्छ; हामीलाई काम गर्नु बाध्यकारी छ, केवल प्राणीको रूपमा होइन, तर अपराधीको रूपमा पनि; यो हाम्रो सजायको एक भाग हो, जसलाई आलस्यले साहसिक ढंगले अस्वीकार गर्छ । [२.] कि कामसँगको असहजता र थकान हाम्रो न्यायपूर्ण सजाय हो, जसमा हामीलाई धैर्यपूर्वक समर्पण गर्नुपर्छ, र यसमा गुनासो गर्नु हुँदैन, किनकि ती हाम्रो पापको योग्य भन्दा कम छन् । हामीले आफ्ना सजायलाई परमेश्वरले निर्धारण गरेकोभन्दा भारी बनाउन नदिनुहोस्,

अत्यधिक चिन्ता र कामको माध्यमबाट; बरु हाम्रो भारलाई हलुका बनाउनको लागि अध्ययन गर्नुहोस् र सबै कुरामा परमेश्वरको अनुग्रहलाई हेरेर र चाँडै विश्रामको आशा राखेर आफ्नो पसिनालाई पुछ्नुहोस् ।

(२.) अब उसको खाना (यसको पहिलेको स्थितिको तुलनामा) उसलाई अप्रिय हुनेछ । [१.] उसका खानेको सामग्री परिवर्तन भएको छ; अब उसले खेतका बुट्टे खानेछ, र अब अदनको बगैंचाका रन्का खानेकुराबाट परिपूर्ण हुने छैन । पाप गरेर उसले आफूलाई नाश हुने जनावरजस्तै बनाइसकेको छ, त्यसैले उसलाई न्यायसंगत रूपमा तिनीहरूसँग समान साथी बनाइन्छ, र म्वाँका जस्तो घाँस खाइन्छ, जबसम्म ऊ यो थाहा नपाउन्जेल कि आकाशहरू शासन गर्दैछन् । [२.] उसको खानेको तरिकामा पनि परिवर्तन आएको छ: दुःखमा (पद १७) र उसका मुखको पसिनामा (पद १९) उसले यसलाई खानु पर्नेछ । आदमले जीवनभर दुःखमा खान नहुने सक्ने थिएन, यसमा खाएको प्रतिबन्धित फलको सम्झना गर्दै, र त्यसबाट उत्पन्न भएको दोष र लाजको कारणले । ध्यान दिनुहोस्, पहिलो, कि मानव जीवन धेरै कष्ट र विपत्तिहरूसँग जोखिएको छ, जसले यसको आनन्द र सुखका केही बाँकी भागलाई अत्यन्तै कडुवा बनाइदिन्छ। केहीले कहिल्यै आनन्दका साथ नखाने (अय्यूब २१:२५), रोग वा शोकका कारण; सबैले, यहाँसम्म कि सबैभन्दा राम्रो, पापको कारण दुःखका साथ खानुपर्ने कारण हुन्छ; र सबैले, यहाँसम्म कि यो संसारमा सबैभन्दा खुशी, केहि दुखको सामना गर्नु पर्छ: रोगहरूको, विपत्तिहरूको, र मृत्युहरूको झुण्ड पापसँग संसारमा प्रवेश गरे, र आजसम्म यसले संसारलाई तहसनहस गर्दैछ । दोस्रो, कि परमेश्वरको धार्मिकता सबै पापका दुखद परिणामहरूमा स्वीकार गर्नुपर्ने हो । त्यसैले, जीवित मानिसले के कारण गुनासो गर्नुपर्छ ? यद्यपि, यस निर्णयको यो भागमा पनि दयाको मिश्रण छ । उसले पसिना हाल्नेछ, तर उसको परिश्रमले उसको विश्रामलाई थप स्वागतयोग्य बनाउनेछ जब उसले पृथ्वीमा फर्किनेछ, जस्तो कि ऊ आफ्नो ओछ्यानमा फर्कन्छ; उसले दुःख पाउनेछ, तर उसले मर्न जाने छैन; उसले दुःख पाउनेछ, तर त्यही दुःखमा उसले रोटी खानेछ, जसले उसको दुःखको बीचमा उसको मनलाई बल प्रदान गर्नेछ । उसलाई सर्पजस्तै माटो खानको लागि सजाय

दिइएको छैन, केवल खेतको घाँस मात्र खानको लागि सजाय दिइएको छ ।

३. उसका जीवन पनि छोटो मात्र छ। उसको दिन कष्टहरूले भरिपूर्ण भएका छन् भन्ने कुरा ध्यानमा राख्दै, यो उसको लागि फाइदाजनक छ कि ती थोरै छन्; तर मृत्यु प्रकृतिका लागि डरलाग्दो छ (हो, जीवन अप्रिय भए तापनि), र यसले निर्णयलाई पूरा गर्छ । "तिमी त्यस भूमिमा फर्किनेछौ जहाँबाट तिमी लिइएका थियौ; तिमी शरीर, जुन भाग तिमीबाट पृथ्वीबाट लिइएको थियो, फेरि त्यसमा फर्किनेछ; किनभने तिमी माटो हौ ।" यसले या त उसको शरीरको पहिलो उत्पत्ति तर्फ संकेत गर्छ; यो माटोबाट बनाइएको थियो, केटो यो माटो नै थियो, र अझै पनि त्यसै थियो; यसैले, अमरता दिने प्रतिज्ञा सम्झाउने र त्यसलाई समर्थन गर्न दिएको शक्तिलाई फिर्ता लिने मात्र आवश्यक थियो र त्यसपछि ऊ स्वाभाविक रूपमा माटोमा फर्किनेथ्यो । या त उसको मनको वर्तमान बिग्रन र पतनतर्फ संकेत गर्छ: "तिमी माटो हौ," अर्थात्, "तिम्रो अनमोल आत्मा अहिले शरीरको माटोमा र मांसको कीचमा गुमेको र गाडिएको छ; यो आत्मिक र स्वर्गीय थियो, तर अब यसले भौतिक र पृथ्वीको रूप लिएको छ ।" त्यसैले उसको सजाय पढिएको छ: "तिमी माटोमा फर्किनेछौ । तिम्रो शरीरलाई तिमीको आत्माले त्याग्नेछ र माटोको गड्डामा परिणत हुनेछ; र त्यसपछि यसलाई चिहानमा राखिनेछ, यसको उपयुक्त स्थानमा, र पृथ्वीको माटोसँग मिसिनेछ," हाम्रो माटो, (भजनसङ्ग्रह १०४:२९) । पृथ्वी पृथ्वीमा, माटो माटोमा । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, (१.) कि मानिस एक कमजोर र नाशवान प्राणी हो, माटो जत्तिकै सानो, तोलको सानो माटो—माटो जत्तिकै हल्का, सम्पूर्ण रूपमा मूर्खताको तुलनामा हल्का—कमजोर माटो जस्तै, र कुनै स्थिरता छैन । हाम्रो शक्ति पत्थरको शक्ति जस्तो छैन; जसले हामीलाई बनायो उसले यो विचार गर्छ, र सम्झन्छ कि हामी माटो हौं (भजनसङ्ग्रह १०३:१४) । मानिस साँच्चिकै संसारको माटोको मुख्य भाग हो (हितोपदेश ८:२६), तर त्यसैले पनि ऊ माटो नै हो ।

(२.) कि ऊ एक नाशमान मर्नेजस्तो प्राणी हो र चिहानको दिशामा तीव्र गतिमा बढिरहेको छ । माटोलाई केहि समयको लागि सानो बादलको रूपमा उचाल्न सकिन्छ, र यो त्यतिबेला महत्त्वपूर्ण जस्तो देखिन सक्छ जब यो त्यो हावाले समातिरहेको हुन्छ जसले यसलाई

उचालेको हो; तर, जब त्यसको शक्तिको अन्त्य हुन्छ, यो फेरि झर्दछ र पृथ्वीमा फर्किन्छ जहाँबाट यसलाई उचालिएको थियो । मानिस पनि यस्तै हो; एक ठूलो मानिस भनेको माटोको ठूलो थुप्रो मात्र हो, र उसले आफ्नो पृथ्वीमा फर्किनुपर्छ।

(३.) कि पापले संसारमा मृत्यु ल्याएको हो। यदि आदमले पाप नगरेको भए, ऊ मरेको हुन्थ्यो। (रोमी ५:१२) परमेश्वरले आदमलाई अमरता को एक चिह्न दिइरहनुभएको थियो, जसलाई ऊ भलाइ गर्नमा धैर्य गरेर अनन्त ज्योति बनाउन सक्थ्यो; तर उसले मूर्खतापूर्वक त्यसलाई आफ्नो इच्छाशक्ति पापले मेटाइदियो: र अब मृत्यु पापको पारितोषिक हो र पाप मृत्युको डंग हो ।

आ. हामीलाई यो निर्णयलाई हाम्रो सुरुको अविभावक माथि, जससँग हामी सबै गहिरो रूपमा जडित छौं र आजसम्म यसलाई अनुभव गर्दै आएका छौं, भन्ने कुरा विचार नगरी अघि बढ्नु हुँदैन, र यसलाई विचार गर्नु आवश्यक छ:

१. पापको दु:खद परिणामहरू आदमको आत्मा र उसका पापी वंशमा कति ठीकसँग प्रकट गरिएको र चित्रित गरिएको छ र सायद यसमा हामीलाई थाहा भएकोभन्दा बढी अर्थ राखिएको थियो । यद्यपि त्यो मात्र दु:ख उल्लेख गरिएको छ जसले शरीरलाई प्रभावित गरेको थियो, त्यहाँ आत्माको भित्रको पापको श्रापलाई पनि एक नमुना स्वरूप प्रस्तुत गरिएको थियो । (१.) गर्भवती महिलाका दुखाइहरूले पापको दोषी चेतनाबाट उत्पन्न भएका आतंक र पीडाहरूको प्रतिनिधित्व गर्छन्, जसले पापको बुझाइमा जागरूक बनाउँछ; इच्छाशक्ति र वासनाको अवधिमा यी दु:खहरू धेरै बढ्छन्, र ढिलो वा चाँडो, पापीको माथि गर्भवती महिलाका पीडाहरू जस्तै यी पीडाहरू आइपुग्छन्, जसलाई टार्न असम्भव हुन्छ । (२.) महिलाले भोग्नु परेको अधीनता उसको आत्मिक स्वतन्त्रता र इच्छाशक्तिको हानिको प्रतिनिधित्व गर्दछ, जुन पापको परिणाम हो । आत्मामा पापको प्रभुत्वलाई पतिको शासनसँग तुलना गरिएको छ (रोमी ७:१-५), पापीको इच्छाशक्ति त्यसको तर्फ आकर्षित हुन्छ, किनकि उसले आफ्नो दासता प्रेम गर्छ, र यो उसमाथि शासन गर्छ। (३.) पृथ्वीमाथि ल्याइएको बाँझोपनको श्राप र यसको उत्पादनको काँडाहरू र बिच्छीहरूले एक भ्रष्ट र पापी आत्माको

बाँझोपनको र यसका दुष्टतामा फलफूलको उचित प्रतिनिधित्व गर्छ । यसले काँडाहरूले ढाकेको छ र बिच्छीहरूले यसको मुहारलाई ढाकेको छ; र त्यसैले यो श्रापको निकट छ, हिब्रू ६:८। (४.) परिश्रम र पसिनाले उसले परमेश्वरको सेवामा र धर्मको कार्यमा शरीरको दुर्बलता र कमजोरीको कारणको रूपमा संघर्ष गरेको कठिनाइलाई संकेत गर्छ, अब स्वर्गको राज्यमा प्रवेश गर्नु कति कठिन भएको छ । परमेश्वरको महिमा होस्, यो असम्भव छैन । (५.) उसका खानाको कडवाहटले उसको आत्माको परमेश्वरको अनुकम्पाको आरामको अभावलाई संकेत गर्छ, जुन जीवन हो, र जीवनको रोटी । (६.) आत्मा, शरीरजस्तै, यस संसारको माटोमा फर्किन्छ; यसको प्रवृत्ति त्यो दिशामा छ; यसमा पृथ्वीको रसायन छ, यूहन्ना ३:३१ ।

२. हाम्रो प्रभु येशूले आफ्नो मृत्युद्वारा र दुःखसाथ हाम्रो सुरुको अविभावक माथि यो निर्णयको कस्तो अद्भुत तरिकाले प्रत्युत्तर दिएका छन् । (१.) के पापसँगै गर्भवती महिलाका पीडाहरू आएका थिए ? हामी येशूको आत्माको गर्भवती पीडाहरूको कुरा पढ्छौं (यशैया ५३:११); र मृत्युका पीडाहरू जसले उहाँलाई समातेका थिए, जसलाई ओडिनाइ (प्रेरित काम २:२४) भनिएको छ, जुन गर्भवती महिलाका पीडाहरू जस्तै हुन् । (२.) के अधीनता पापसँगै आएको थियो ? येशूलाई कानूनको अधीन बनाइएका थियो (गलाति ४:४)। (३.) के श्राप पापसँगै आएको थियो ? येशू हाम्रो लागि श्राप बनाइएनु भएको थियो र श्रापित मृत्यु मर्नुभयो (गलाति ३:१३)। (४.) के काँडाहरू पापसँगै आएका थिए ? उहाँ हाम्रो लागि काँडासँग मुकुट लगाउनु भयो ।

(५.) के पसिना पापसँगै आएको थियो ? उहाँले हाम्रो लागि रगतका ठूलो थोपाहरू जस्तो पसिना बगाउनु भयो । (६.) के दुःख पापसँगै आएको थियो ? उहाँ दुःखका मानिस थिए, उहाँको आत्मा कष्टका क्रममा अत्यन्त दुःखी थियो । (७.) के मृत्यु पापसँगै आएको थियो ? उहाँ मृत्युको लागि आज्ञाकारी हुनुहुन्थ्यो । यसरी मलम घाउको जति फैलिएको छ । परमेश्वरलाई येशू ख्रीष्टको लागि धन्यवाद !

२० अनि आदमले आफ्नी पत्नीको नाम हव्वा राखे; किनकि ऊ सबै जीवितहरूकी आमा थिई ।

परमेश्वरले पुरुषको नाम राखेर उसलाई आदम भन्नु भएकोछ, जसको अर्थ हो रातो माटो, र त्यसपछि आदमले महिलाको नाम राखेर उहाँलाई हावा भनेको छ, जसको अर्थ जीवन हो । आदमले मर्न सक्ने शरीरको नाम बोकेका छ, र हावा जीवित आत्माको नाम बोकेकी छन् । नामको कारण यहाँ दिइएको छ (केही मानिसहरू यो मोशाले इतिहासकारको रूपमा लेखेको ठान्छन्, र अरू भने आदमले आफूले दिएको हो): किनभने उनी सबै जीवितहरूको आमा थिइन् (अथवा हुने थिइन्) । पहिले उसले उनलाई इशा - महिला भनेर सम्बोधन गरेको थियो; यहाँ उसले उनलाई हव्वा - जीवन भनेर आमा भएको रूपमा सम्बोधन गरेको छ । अब, १. यदि यो परमेश्वरको निर्देशनमा गरिएको हो भने, यो परमेश्वरको कृपाको उदाहरण हो, र अब्राहाम र सारा नाम राखिएको जस्तै, यो वाचा को एक मोहर थियो, र त्यसको प्रमाण थियो कि उनीहरूको पाप र त्यसका लागि परमेश्वरको अप्रसन्नता भए तापनि, उनले तीलाई दिइएको आशीर्वाद उल्ट्याएका थिएनन्: "फल्दैफूल्दै र बृद्धि हुँदैजाऊ ।" यो त्यस्तै महिलाको सन्तानको बारेमा अहिले गरिएको प्रतिज्ञाको पुष्टि थियो, जसको कारण हव्वा र सर्पको टाउको चुँडिने थियो । २. यदि आदमले यो आफैं गर्यो भने, यो परमेश्वरको वचनमा उसको विश्वासको उदाहरण थियो । निश्चय नै यो कुनै अपमानजनक वा श्रापको विरोधमा गरिएको थिएन, तर यो एक विनम्र आत्मविश्वास र आशीर्वादको बारेमा भरोसा गर्दै गरिएको थियो । (१.) एक अस्थायी राहतको आशीर्वाद, परमेश्वरको धैर्यतालाई प्रशंसा गर्दै, कि उनले यस्तो पापीहरूलाई सबै जीवितहरूको अभिभावक बनाउने अवसर दिएका थिए, र उनले मानव जीवन र प्रकृतिका ती स्रोतहरू तुरुन्त बन्द नगरेका थिए, यद्यपि तिनीहरूले अरू कुनै पनि कुरा निस्काउन सक्दैनथे, केवल दूषित र विषाक्त पानी । (२.) एक मुक्तिदाताको आशीर्वाद, वचन गरिएको सन्तान, जसको लागि आदमले हव्वालाई जीवन भनेर बोलाउँदा ध्यान दिएका थिए; किनकि उहाँ नै सबै जीवितहरूको जीवन हुनुहुन्छ, र उहाँमा पृथ्वीका सबै परिवारहरू आशीर्वादित हुनेछन्, र यस आशामा उहाँ यसरी विजय प्राप्त गर्नुहुन्छ ।

२१ अनि परमप्रभु परमेश्वरले आदम र तिनकी पत्नीका निम्ति

छालाका वस्त्र बनाउनुभयो, र तिनीहरूलाई पहिऱ्याइदिनुभयो ।

यहाँ हाम्रो पहिलो अभिभावकहरूको बारेमा परमेश्वरको हेरचाहको अर्को उदाहरण छ, यद्यपि उनीहरूको पाप भएको थियो । परमेश्वरले आफ्ना अवज्ञाकारी सन्तानलाई सच्याउनुभयो, र आफ्ना अप्रसन्नताको चिह्नहरू उनीहरूलाई दिए, तर उनीहरूलाई सम्पत्ति बाट वञ्चित गरेनन्, बरु एक कोमल पिताको जस्तो, उनीहरूको भोजनको लागि खेतको घाँस र लुगाका लागि जनावरका छाला प्रदान गर्नुभयो । यसरी परमेश्वरले फर्किएका नोक्सान भएका छोराको लागि तयारी गर्नुभयो, लूका १५:२२-२३ । यदि परमेश्वरलाई उनीहरूलाई मार्ने इच्छा भएको भए, उहाँले यो प्रदान गर्नुभएको थिएन । १. कपडाहरू पापसँगै आएको हो । हामीलाई कुनै पनि समयमा तिनीहरूको आवश्यकता नपर्ने थियो, न त रक्षा गर्न, न त लाजको लागि, यदि पापले हामीलाई नग्न नगरेको भए । त्यसैले हामीलाई हाम्रो कपडाहरूमा गर्व गर्नुको कुनै कारण छैन, जुन हाम्रो दरिद्रता र अपकीर्तिको चिन्ह हुन् । २. जब परमेश्वरले आदम र हवाको लागि कपडा बनाउनु भयो, उहाँले ती कपडाहरू तातो र बलियो बनाउनु भयो, तर साधारण र असाधारण । उनीहरूको कपडा रेशमी र साटनको थिएन, तर सामान्य जनावरका छालाहरू थिए । ती कपडाहरू सजावटी र सुसज्जित थिएनन्, जस्तै पछि सियोनका छोरीहरूले आविष्कार गरेका र गर्व गरेका सजावटहरू । गरिबहरू, जो साधारण कपडामा छन्, यसबाट निस्कनुहोस् र गुनासो नगर्नुहोस्: उनीहरूले खाना र लुगाको साथ सन्तुष्ट हुनुपर्छ; उनीहरू आदम र हवाको जस्तै राम्रोसँग व्यवस्थापित छन् । र धनाढ्यहरू, जो राम्रो कपडा लगाउँछन्, यसबाट निस्कनुहोस् र कपडा लगाउनुको अर्थ केवल सजावट नसोच्नुहोस्, १ पत्रुस ३:३ । ३. परमेश्वरलाई आभारसाथ स्वीकार्नु पर्छ, केवल भोजन दिनेमा मात्र होइन, कपडा दिनेमा पनि, उत्पत्ति २८:२०। ऊन र फ्लेक्स पनि परमेश्वरका हुन्, जस्तै मकै र मदिरा, होशे २:९। ४. यी जनावरका छालाका लुगाहरूको अर्थ थियो । ती जनावरहरू जसका छाला प्रयोग गरिएका थिए, तिनीहरू मारिएका थिए, ताकि आदम र हव्वाले देखून् कि मृत्यु के हो । यी जनावरहरू बलि दिने उद्देश्यले मारिएका थिए, र यसमा एक भविष्यवाणी छ कि येशू ख्रीष्टको बलि यसै प्रकारको बलिको

परिपूर्णता हुनेछ । ख्रीष्टलाई संसारको आधारदेखि नै बलि दिइने मेमना भनिन्छ (प्रकाश १३:८)। यी बलिहरू परमेश्वर र मानिस बीचको मेलमिलापको प्रतीकका रूपमा बाँडिएका थिए: मांस परमेश्वरलाई अर्पण गरिएको थियो, सम्पूर्ण दहन-बलि; छालाहरू मानिसलाई लुगाका रूपमा दिइएका थिए, यो संकेत गर्दै कि येशू ख्रीष्टले आफैंलाई परमेश्वरको लागि एक मीठो गन्धको बलि अर्पण गरेपछि, हामीले आफ्नो लाज लुकाउनको लागि उहाँको धार्मिकता र पुण्यतासँग लुगा लगाउनु पर्छ । आदम र हवाले अन्जिरको पातका लुगाहरू बनाएका थिए, जुन कपडाको लागि पर्याप्त थिएन, यशैया २८:२०। यस्ता नै हाम्रो आफ्नै धार्मिकताको चिथड़े हुन् । तर परमेश्वरले उनीहरूलाई जनावरका छालाका लुगाहरू बनाइदिनुभयो; ती कपडाहरू बलियो र दीर्घकालिक थिए, र उपयुक्त थिए; यस्तै हो ख्रीष्टको धार्मिकता, जसले हामीलाई पापबाट पवित्र बनाउँछ र पुन: मेलमिलाप गराउँछ । त्यसैले हामीलाई प्रभु येशू ख्रीष्टलाई लगाउनुपर्छ ।

२२ अनि परमप्रभु परमेश्वरले भन्नुभयो: "हेर, मानिस हामीमध्ये एउटाझैं असल र खराब जान्ने भएको छ; अनि अब यसले कहीं आफ्नो हात बढ़ाउला र जीवनको रूखबाट पनि फल टिपेर खाला, अनि सदा-सर्वदा जीवित रहला" –
२३ यसकारण जुन भूमिबाट तिनी निकालिएका थिए, त्यसलाई खनजोत गर्न भनी परमप्रभु परमेश्वरले तिनलाई अदनको बगैंचाबाट बाहिर निकाल्नुभयो ।
२४ अनि उहाँले आदमलाई धपाइदिनुभयो; अनि जीवनको रूखकहाँ जाने बाटोको रक्षा गर्नलाई उहाँले अदनको बगैंचाको पूर्वपट्टि करूबहरू र चारैतिर घुमिरहने एउटा ज्वालामय तरवार राख्नुभयो ।

अ. दोषीहरूलाई दोषको फैसला सुनाइसकेपछि, यहाँ त्यसको कार्यान्वयन, आंशिक रूपमा, तुरुन्तै उनीहरूमाथि गरिएको छ । यसमा निम्न कुरा ध्यान दिनुपर्छ: दोषीहरूलाई इन्साफपूर्वक अपमानित र लज्जित गराइयो, परमेश्वर र पवित्र स्वर्गदूतहरूका सामु, उनीहरूको

कामको परिणामलाई व्यंग्यात्मक रूपमा औंल्याएर: "हेर, मानिस हामीमध्येका एकजस्तै भएको छ, भलाइ र बुराइ जान्नका लागि ! कस्तो राम्रो देवता बनेको छ ! होइन त ? हेर्नुहोस्, उसले के प्राप्त गऱ्यो, कस्तो उन्नति, कस्तो लाभ, निषेधित फल खाएर !" यो कुरा उनीहरूलाई जागरुक र नम्र बनाउन, आफ्नो पाप र मूर्खतालाई महसुस गराउन, र त्यसका लागि पश्चात्ताप गर्न भनिएको थियो, ताकि आफूलाई शैतानको सल्लाहलाई पछ्याएर यस्तो भयानक धोखामा परेको देखेर, अबदेखि परमेश्वरले देखाउनु भएको तरिकामा उहाँले दिनु भएको खुशीलाई खोज्न सकून् । यसरी परमेश्वरले उनीहरूको अनुहार लज्जाले भरिदिनुभयो, ताकि उनीहरूले उहाँको नाम खोजून् (भजन ८३:१६)। उहाँले उनीहरूलाई यस्तो लज्जामा पार्नुभयो, तिनीहरूको परिवर्तनका लागि । साँचो पश्चात्ताप गर्नेहरूले यसरी आफूलाई धिक्कार्नेछन्: "पापबाट मैले अहिले के फल पाएको छु ? (रोम ६:२१)। के मैले पापपूर्ण तरिकामा आफूले मूर्खतापूर्वक प्रतिज्ञा गरेका कुरा प्राप्त गरेँ ? होइन, कहिल्यै पनि त्यसले दाबी गरेजस्तो प्रमाणित भएन, बरु त्यसको विपरीत भयो ।"

आ. कसरी उनीहरूलाई न्यायसङ्गत रूपमा अपमान गरियो र अदनको बगैंचाबाट निकालियो, जुन "तिमीले मैदानको जडिबुटी खाउँछौ" भन्नेमा निहित सजायको एउटा अंश थियो । यहाँ हामीले देख्छौं,

१. परमेश्वरले मानिसलाई परदेशबाट निकाल्नुको कारण दिनुभएको छ । यसमा मात्र नभई मानिसले ज्ञानको रूखबाट हात फैलाएर लिएको थियो, जुन उसको पाप थियो, तर फेरि त्यो हात फैलाएर जीवनको रूखबाट पनि लिने प्रयास नगरोस् भनी । जीवनको रूखलाई ईश्वरीय आदेशद्वारा निषेध गरिएको थियो, जस्तै पहिले ज्ञानको रूखलाई परमेश्वरको व्यवस्थाले निषेध गरेको थियो । मानिसले त्यो रूखबाट खाएर ईश्वरीय संस्कारलाई अपमान गर्नु र ईश्वरीय आदेशको अवज्ञा गर्नु नपरोस् भनेर सावधानी अपनाइएको थियो । यसलाई खाएर मानिसले सधैं बाँच्ने भ्रम पाल्न नपरोस् भन्ने पनि उद्देश्य थियो. । ध्यान दिनुहोस्: (१) ती मानिसहरूमा, जसले आफूलाई ख्रीष्टियन विशेषाधिकारहरूको मर्मसँग असमान बनाएका छन्, ती विशेषाधिकारका चिन्ह र छायामा लोभ गर्ने मूर्ख प्रवृत्ति हुन्छ । धेरैजसो मानिसहरू, जसलाई वाचा पूरा गर्ने शर्त मनपर्दैन, आफ्नो प्रतिष्ठाको खातिर, वाचा पूरा हुने संकेतहरूप्रति

आकर्षित हुन्छन् । (२) त्यस्ता मानिसलाई ती विशेषाधिकारहरू दिनु मात्र न्याय होइन, तर दयालुपन पनि हो । किनभने जसमा उनीहरूको कुनै अधिकार छैन, त्यसलाई अपनाएर उनीहरूले परमेश्वरलाई अपमान गर्छन् र आफ्नो पापलाई अझ गम्भीर बनाउँछन् । यसरी गलत आधारमा आशा निर्माण गरेर उनीहरूको मन परिवर्तन झन् कठिन हुन्छ र अन्ततः उनीहरूको विनाश झन् दुःखद हुन्छ ।

२. परमेश्वरले मानिसलाई यो अदनको बगैंचाबाट निकाला गर्न र त्यसबाट बाहिर राख्न अपनाउनुभएको विधि । उहाँले मानिसलाई बाहिर निकाल्नुभयो र त्यहाँबाट बाहिरै राख्नुभयो ।

(१.) परमेश्वरले आदमलाई बगैंचाबाट बाहिर पठाउनुभयो, जसलाई साधारण स्थानमा, पृथ्वीमा लगेको हो। यसलाई दुई पटक उल्लेख गरिएको छ: पहिलो, उहाँले उनलाई बाहिर पठाउनुभयो (पद २३), र दोस्रो, उहाँले उसलाई बाहिर निकाल्नुभयो (पद २४) । परमेश्वरले आदमलाई बाहिर जान निर्देशन दिनुभयो र किनकि अब त्यो बगैंचा उसको लागि स्थान होइन, अब उसले त्यसको उपभोग र आनन्द लिन सक्नुदैन; तर आदमलाई त्यो स्थान अत्यन्त मन परेको थियो, त्यसैले उसले त्यहाँबाट जान चाहदैन थियो, र त्यसकारण परमेश्वरले उसलाई बाहिर निकाल्नु भयो, चाहे उसले मानोस या नमानोस । यसले आदम र उसको पापी वंशलाई परमेश्वरसँगको सामूहिकता र त्यो स्वर्गीय आनन्दबाट बाहिर निकालेको जनाउँछ । आदमको निर्दोष अवस्थासम्म परमेश्वरको अनुग्रह र मानवप्रति उहाँको प्रेमको चिन्हहरू अब स्थगित गरियो; उहाँका कृपाका सञ्चार रोकिएका थिए, र आदम कमजोर र अरू मानिसहरूको जस्तै बन्यो, जस्तै शिमशोन जब परमेश्वरको आत्मा उसबाट निस्केको थियो । उसको परमेश्वरसँगको नाता घटेर हरायो र मानिस र सृष्टिकर्ता बीचको सम्बन्ध समाप्त भएको थियो । उसलाई बाहिर निकालियो, सम्मानको योग्य न ठानिएको र त्यस सेवामा असमर्थ । यसरी आदम र सम्पूर्ण मानव, पापको कारण, परमेश्वरसँगको संगती गुमाए । तर जब परमेश्वरले आदमलाई अदनबाट बाहिर निकाल्नुभयो, उसलाई कहाँ पठाउनुभयो ? उहाँले उसलाई संसारबाट बाहिर निकाल्न सक्नु हुन्थ्यो (अय्युव १८:१८), तर उहाँले केवल उसलाई बगैंचाबाट बाहिर निकाल्नुभयो । उहाँले उसलाई नरकमा फ्याँक्न सक्नु हुन्थ्यो, जस्तै उहाँले

पापी स्वर्गदूतहरूलाई स्वर्गीय स्वर्गबाट बाहिर निकाल्नु भएको थियो (२ पत्रुस २:४), तर आदमलाई केवल त्यो भूमि जो उहाँबाट लिइएको थियो, त्यसको काम गर्न पठाइएको थियो । उसलाई यातनाको स्थानमा होइन, परिश्रमको स्थानमा पठाइएको थियो । उसलाई चिहानमा होइन, पृथ्वीमा पठाइएको थियो—काम गर्ने स्थानमा, कारागारमा होइन—हल समाल्न, चेन तान्न होइन । उसले माटो जोत्दा त्यसको फलले उसलाई प्रतिफल दिने थियो; र उसले जहाँबाट उ फिर्ता ल्याइएको थियो, त्यहाँसँगको संवादलाई राम्रो उद्देश्यको लागि सुधार्न सकिने थियो, जसले उसलाई विनम्र राख्न र उसको अन्तिम परिणामको सम्झना गराउन मद्दत पुर्याउँथ्यो । त्यसैले, हेरौँ, यद्यपि हाम्रा सुरूको आमा-बाबु निर्दोषताको अवस्थामा भएका सुविधाबाट वञ्चित भए, तिनीहरूलाई निराशामा छोडिएको थिएन, परमेश्वरको प्रेमका विचारले तिनीहरूलाई नयाँ शर्तहरूमा दोस्रो परीक्षणको अवस्थाको लागि योजना बनाएको थियो ।

(२.) उहाँले उसलाई बाहिर पठाउनुभयो र पुनः प्रवेशको कुनै आशा नदिने उद्देश्यले उसलाई रोक्नुभयो; त्यसकारण उहाँले अदनको बगैंचाको पूर्वी भागमा स्वर्गदूतहरूको टोली राख्नुभयो, जसले परमेश्वरको सेना जस्तै कार्य गरेका थिए र जसको शक्तिलाई आगोको खुकुरीले जनाउँथ्यो, जसले बगैंचाको त्यो भागमा सबै दिशामा फर्केर खडा थिए, जुन स्थान आदमलाई पठाइएको थियो, जीवनको रुखतर्फ जानको बाटो बन्द गर्न । त्यसैले आदम न त चोरी गरेर, न त बल प्रयोग गरेर त्यो बाटोमा प्रवेश गर्न सक्षम थियो; किनभने कसैले एक प्रहरी स्वर्गदूतको सामना गर्न सक्दैन, जसले आफ्नो शक्ति प्रयोग गरेर सुरक्षा गरेको कुनै पनि प्रयासलाई असफल पार्छ । अब यसले आदमलाई निम्न कुरा जनायो: [१.] परमेश्वर अहिले उसबाट अप्रसन्न हुनुहुन्छ । यद्यपि परमेश्वरसँग उसका लागि दया छ, अहिलेको समयमा परमेश्वर रिसाउनु भएको छ र उहाँ उसको शत्रुका रूपमा उभिनु भएको छ, किनकि यहाँ एक खुकुरी उठाइएको छ (गन्ती २२:२३); र उहाँ एक जलाउने आगो जस्तै हुनुहुन्छ, जसरी यो खुकुरी आगोको थियो । [२.] स्वर्गदूतहरू अब उसको विरोधमा उभिएका छन्; स्वर्गीय सेना सँगयुद्ध, जब त्यो आदम र उसको वंश परमेश्वरका आदेशहरूको उल्लंघन गर्दै थिए । [३.] जीवनको रुखतर्फ जाने बाटो अब बन्द गरिएको छ, अर्थात् त्यो बाटो जुन

आदमलाई प्रारम्भमा निर्दोषता र जीवनको लागि दिइएको थियो । यो भनिएको छैन कि स्वर्गदूतहरूलाई जीवनको रुखबाट स्थायी रूपमा आदम र उसको वंशलाई रोकेर राख्न दिइएको थियो (धन्यवाद परमेश्वरलाई, हाम्रो लागि एउटा स्वर्गीय बगैंचा र त्यहाँ जीवनको रुख राखिएको छ, जसको हामी आशा गर्छौं); तर उनीहरूलाई त्यो मार्ग बन्द गर्नका लागि राखिएको थियो, जसमा आदम र उसकी पत्नी पहिलोमा थिए; अर्थात्, यसपछि आदम र उसका वंशको लागि पहिलो करारका आधारमा धर्म, जीवन र खुशीको आशा गर्नु व्यर्थ थियो, किनकि त्यो करार पूरै भंग भएको थियो र यसलाई पुन: दाबी गर्न सम्भव थिएन । त्यो करारको आदेश तोडिएको कारण श्राप त्यसको पुरा प्रभावमा थियो; यसले पछुतोको लागि कुनै स्थान छोड्दैन, र यदि हामी त्यस करारको आधारमा न्याय गरिएको भए, हामी सबै नष्ट भएका हौं । परमेश्वरले यसलाई आदमलाई प्रकट गर्नुभयो, ताकि ऊ निराश नहोस्, तर परमेश्वरको प्रेमले उनलाई नयाँ आशा र जीवनको लागि उत्प्रेरित गरोस्, जो प्रतिज्ञा गरिएको वंशमार्फत आउनेछ, जसले आगोको खुकुरी हटाउँछ । परमेश्वर र उहाँका स्वर्गदूतहरू हामीसँग मेल-मिलाप गर्दै छन्, र एक नयाँ र जीवित मार्ग हामीलाई पवित्र स्थानमा प्रवेश गर्ने लागि प्रकट गरिएको छ ।

अध्याय ४
(CHAPTER 4)

यस अध्यायमा हामी संसार र मण्डलीलाई एक परिवारमा देख्छौं, एउटा सानो परिवारमा, आदमको परिवारमा, र त्यसको माध्यमबाट आगामी युगहरू, बल्कि सबै युगहरू, समयको अन्त्यसम्मको विशेषता र अवस्थाको एक नमूना प्रस्तुत गरिएको छ। जस्तो कि सम्पूर्ण मानवता आदममा प्रतिनिधित्व गरिएको थियो, त्यस्तै यहाँ मानवता र पवित्र र दुष्ट, धर्मी र पापी, परमेश्वरका सन्तान र दुष्टका सन्तानहरूको ठूलो विभाजन कैनर हाबिलमा प्रतिनिधित्व गरिएको छ, र यहाँ महिला र सर्पको सन्तान बीचको शत्रुताको प्रारम्भिक उदाहरण प्रस्तुत गरिएको छ । यहाँ हामीसँग छन्:

अ. कैनर हाबिलको जन्म, नाम र पेशा (पद १, २)

आ. तिनीहरूको धर्म र त्यसमा फरक सफलता (पद ३, ४, र पद ५ को केही अंश)

इ. कयनको परमेश्वरसँगको क्रोध र तिनको तात्कालिक सुधार (पद ५-७)

ई. कयनद्वारा हाबिलको हत्या र हत्या सम्बन्धी कारबाही: उसको अभियोग (पद ९, प्रारम्भिक अंश) । उसका तर्क (पद ९, पछिल्लो अंश) । उसको दोषसिद्धि (पद १०) । उसमाथि दिइएको निर्णय (पद ११, १२) । निर्णयको विरोध (पद १३, १४) । निर्णयको पुष्टि (पद १५) । निर्णयको कार्यान्वयन (पद १५, १६) ।

उ. कयको परिवार र सन्तान (पद १७-२४) ।

ऊ. आदमका अर्को छोरा र नातिको जन्म (पद २५, २६) ।

१ अनि आदम आफ्नी पत्नी हव्वाकहाँ गए; अनि ऊ गर्भवती भई र कैनलाई जन्माई, र भनी: "परमप्रभुबाट मैले एउटा पुरुष पाएकी छु ।"

२ अनि उसले फेरि त्यसको भाइ हाबिललाई जन्माई। अनि हाबिल भेड़ाबाख्राहरूको गोठालो भयो; तर कैनचाहिँ खेती गर्ने किसान भयो ।

आदम र हव्वाले धेरै छोरा र छोरीहरूको जन्म दिए, अध्याय ५:४ । तर कैन र हाबिल यी दुई सबैभन्दा जेठा जस्तो देखिन्छन् । केहि व्यक्तिहरूले तिनीहरू जुम्ल्याहको रूपमा विचार गरेका छन्, र यस्तै एसाव र याकूब जस्तो, जहाँ जेठो घृणा गरिएको र कान्छो माया गरिएको । यद्यपि परमेश्वरले हाम्रो पहिलो बुबाआमालाई अदनको बगैँचाबाट बाहिर निकाल्नु भएको थियो, उहाँले तिनीहरूलाई सन्तानविहीन हुन दिनु भएन; तर, यो कुरा देखाउनका लागि कि उहाँले तिनीहरूको लागि अरू आशिषहरू तयारी गरिदिनु भएको थियो, उहाँले तिनीहरूलाई पहिलो आशिषको लाभ दिन जारी राख्नुभयो, जसले वृद्धि ल्याउने थियो । यद्यपि तिनीहरू पापी थिए, बरु, तिनीहरूले पापीहरूको शर्म र दुःखको अनुभूति गरे पनि, उनीहरूले आफैलाई शोकाकुल लेखेनन्, किनकि तिनीहरूलाई एक उद्धारकको वचनले सहारा दिने वचन थियो । यहाँ हामीसँग छन्,

अ. तिनीहरूको दुई छोराको नामहरू । कैनको अर्थ सम्पति हो; किनकि हव्वाले उनलाई जन्म दिँदा खुशी र आभारका साथ र ठूलो आशासाथ भनिन्, "मैले परमेश्वरबाट एक पुरुष पाएको छु ।" यहाँ ध्यान दिनुहोस्, सन्तानहरू परमेश्वरका उपहार हुन् र हाम्रो परिवारको निर्माणमा परमेश्वरलाई स्वीकृत गर्नुपर्छ । जब हामी ती सन्तानलाई परमेश्वरको हातबाट आउँछन् भनेर देख्छौं, जसले आफ्नो हातका कार्य र उपहारलाई कहिल्यै अस्वीकार गर्ने छैन, तब हामीलाई ती सन्तानमा आरामको दोब्बर र पवित्रता प्राप्त हुन्छ । यद्यपि हव्वाले कैनलाई पापको परिणाम स्वरूप दुःखसँग जन्म दिइन्, उनले ती दुःखमा पनि परमेश्वरको दया महसुस गर्न छोडिनन् । आरामहरू, यद्यपि मिलाइएका छन्, तिनीहरूले हाम्रो योग्यताभन्दा बढी छन्; र त्यसैले हाम्रो गुनासोले हाम्रो आभारलाई दबाउन हुँदैन । धेरै व्यक्तिहरूले अनुमान गरेका छन् कि हव्वाले सोचेकी थिइन कि यो छोरा प्रतिज्ञा गरिएको बीज हो र त्यसैले उनले यसमा गर्व गर्दै भनिन्, "मैले एक पुरुष पाएको छु, प्रभु, मानव-परमेश्वर ।" यदि यसो थियो भने, उनी गलत थिइन, जस्तै शमुएलले भने जस्तै, "पक्का परमेश्वरको अभिषिक्त म अगाडि देखिरहेको छु," १ शमूएल १६:६ । जब सन्तान जन्मन्छ, कोही पनि भविष्यवाणी गर्न सक्दैन

कि ती के बन्नेछन् । जसलाई परमेश्वरको आदर्श मानिएको थियो, या कम्तिमा परमेश्वरको दूतको रूपमा र परिवारको पुजारीको रूपमा सेवा गर्ने भनेर सोचिएको थियो, उ त्यो परमेश्वरको शत्रु बन्यो । सृष्टिहरुबाट हामी कम अपेक्षा गर्दा, निराशाहरू अधिक सहनशील हुन्छन् । हाबिलको अर्थ व्यर्थता हो । जब हव्वाले कैनमा प्रतिज्ञा गरिएको बीज प्राप्त गरेको सोचिन्, तब उनले त्यो उपहारमा यति व्यस्त थिइन कि अर्को छोरा उनलाई व्यर्थ जस्तो लाग्यो । जो व्यक्तिहरूले मसीहमा रुचि राख्छन् र उसलाई आफ्नो सबै मान्छन्, उनीहरूको लागि अरू कुरा केही पनि छैनन् । यसले यो पनि जनाउँछ कि हामी यस संसारमा जति लामो समय बाँच्छौं, त्यति नै यसको व्यर्थता देख्न सक्छौं । जुन कुरा सुरुमा हामीलाई उपहारको रूपमा प्रिय लाग्छ, पछि हामीलाई तिनीहरूलाई केहि महत्व नभएको जस्तो लाग्छ । यस छोरोको नामले सम्पूर्ण वंशलाई जनाउँछ,भजन ३९:५ । हरेक व्यक्ति आफ्नो सर्वोत्तम अवस्थाको रूपमा हाबिल - व्यर्थता हो । हामीले प्रयास गर्नुपर्छ कि हामी आफूलाई र अरूसँग यस्तो देख्न सक्छौं । बाल्यकाल र युवा व्यर्थता हुन् ।

आ. कैन र हाबिलको कामहरू । ध्यान दिनुहोस्, १. तिनीहरू दुबैसँग एउटा काम थियो । यद्यपि उनीहरू संसारका उत्तराधिकारी थिए, उनीहरूको जन्म प्रतिष्ठित थियो र उनीहरूको सम्पत्ति ठूलो थियो, तैपनि उनीहरूलाई आलस्यमा हुर्काइएको थिएन । परमेश्वरले तिनीहरूको पितालाई निर्दोषतामा नै एउटा काम दिनुभएको थियो र तिनीहरूलाई पनि दिनुभयो । नोट गर्नुहोस्, यो परमेश्वरको इच्छा हो कि हामी सबैले यो संसारमा केहि काम गर्नुपर्छ । अभिभावकहरूले आफ्ना सन्तानलाई कुनै व्यवसायमा लगाउनुपर्छ । "तिनीहरूलाई बाइबल र एउटा व्यवसाय दिनुहोस् (श्री गुड डडले भन्नुहुन्छ) र परमेश्वर तिनीहरूसँग रहुन् ।" २. तिनीहरूको काम फरक थियो, ताकि अवसर परेका बेला तिनीहरूले आपसमा व्यापार र आदान-प्रदान गर्न सकून् । राज्यरूपी शरीरका अंगहरू एक-अर्काको आवश्यकता महसुस गर्छन्, र आपसी व्यापारले परस्पर प्रेमलाई सहयोग पुऱ्याउँछ । ३. तिनीहरूको काम किसानको व्यवसायसँग सम्बन्धित थियो, जुन उनीहरूको पिताको पेशा थियो—आवश्यक पेशा, किनभने राजाले आफैँ पनि खेतबाट सेवा पाउँछन् । तर यो कडा मेहनत गर्नुपर्ने पेशा थियो, जसमा निरन्तर हेरचाह र ध्यान

आवश्यक पर्‍यो । अहिले यसलाई सामान्यतया एक तुच्छ पेशा मानिन्छ; देशका गरिबहरूले दाख बारीको रखवाली गर्ने र किसानका रूपमा काम गर्छन् (यर्मिया ५२:१६) । तर यो पेशा तिनीहरूको लागि अपमानजनक थिएन; बरु यो त उनीहरूको सम्मान थियो । ४. कथाको क्रम अनुसार हेर्दा, हाबिलले, यद्यपि कान्छो दाजु, पहिलोपटक आफ्नो पेशा सम्हालेको जस्तो देखिन्छ र सम्भवतः उनको उदाहरणले कैनलाई पनि तान्यो । ५. हाबिलले त्यो कार्य रोजे जुन विशेष रूपले ध्यान र भक्ति का लागि उपयुक्त मानिन्छ, किनकि पशु पालनको जीवनलाई यी दुवैका लागि विशेष रूपले लाभकारी मानिएको छ । मोशा र दाउदले पशु पाल्ने काम गरेका थिए र उनीहरूले आफ्ना एकान्त स्थानहरूमा परमेश्वरसँग वार्ता गरे । ध्यान दिनुहोस्, त्यो पेशा वा जीवनको अवस्था हाम्रो आत्माको लागि उत्तम हुन्छ, जसले हामीलाई पापबाट टाढा राख्छ र परमेश्वरको सेवा र आनन्दमा धेरै अवसर प्रदान गर्दछ । यसैकारणले, हामीले त्यो जीवनको अवस्था चयन गर्नु पर्छ, जुन हाम्रो आत्मिक उन्नतिको लागि सबैभन्दा उपयुक्त हो ।

३ अनि केही समयपछि यस्तो भयो – कैनले परमप्रभुका निम्ति जमिनको फलबाट एउटा भेटी ल्यायो।
४ अनि हाबिल – उसले पनि आफ्ना बगालका पहिले जन्मेका पाठाहरूबाट र तिनका बोसोबाट केही ल्यायो। अनि परमप्रभुले हाबिललाई र उसको भेटी ग्रहण गर्नुभयो;
५तर कैनलाई र त्यसको भेटी उहाँले ग्रहण गर्नुभएन। तब कैन साह्रै रिसायो र त्यसको मुख अँध्यारो भयो ।

यहाँ हामी पाउँछौं, अ. कैन र हाबिलका भक्ति क्रिया । समय बित्न थालेपछि, जब तिनीहरूले आफ्ना आदरणीय कार्यहरूमा केही प्रगति गरेका थिए (हिब्रूमा: "दिनहरूको अन्त्यमा", सम्भवत: वर्षको अन्त्यमा, जब उनीहरूले आफ्नो सङ्कलन पर्व मनाउँथे, वा शायद पतनको सम्झनामा वार्षिक उपवास, वा साप्ताहिक दिनहरूको अन्त्यमा, सातौं दिन, जुन विश्राम दिन थियो)—कुनै निर्धारित समयमा, कैन र हाबिलले आदमलाई, जसलाई परिवारको पुजारीको रूपमा नियुक्त गरिएको

थियो, प्रत्येकले परमेश्वरको लागि एक बलिदान ल्याए । यस कार्यको लागि हामीलाई विश्वास छ कि यसमा आदमलाई परमेश्वरको विशेष आदेश दिइएको थियो, जसले उहाँ र उहाँका परिवारप्रति परमेश्वरको कृपाको चिन्ह र उहाँ र उहाँका बीचको प्रेमका विचारहरूको प्रतीकको रूपमा कार्य गऱ्यो, यद्यपि तिनीहरूको पतन भएको थियो । परमेश्वरले यसरी आदमको विश्वासको परिक्षा गर्न चाहन्थे, वचनमा विश्वास र सुधारात्मक कानूनी आज्ञापालनमा उहाँको पालनपालनको परिक्षा गर्न चाहन्थे; यसरी परमेश्वर आकाश र पृथ्वी बीचको सम्बन्ध पुनः स्थापित गर्न चाहन्थे, र भविष्यका राम्रो चीजहरूको छायाहरू दिने थिए । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, १. कि परमेश्वरको धार्मिक आराधना कुनै नयाँ आविष्कार होइन, तर एक प्राचीन संस्था हो । यो त्यो हो जुन आरम्भदेखि थियो (१ यूहन्ना १:१); यो त्यो असल पुरानो मार्ग हो, यर्मिया ६:१६ । हाम्रो परमेश्वरको शहर साँच्चिकै त्यो हर्षित शहर हो जसको पुरातनता प्राचीन समयदेखि छ, यशैया २३:७ । सत्यले झूठको अगाडि पाएको छ, र भक्तिले अपवित्रताभन्दा अघि । २. बच्चाहरूलाई सानो बेला राम्ररी शिक्षा दिनु र धार्मिक सेवामा प्रशिक्षित गर्नु राम्रो कुरा हो, जसले गर्दा उनीहरूले आफूले काम गर्न सक्षम भएपछि आफैंबाट परमेश्वरको अगाडि भेटी ल्याउन सकून् । यसैकारणले माता-पिताले आफ्ना बच्चाहरूलाई परमेश्वरको शिक्षा अनुसार हुर्काउनु पर्छ, जस्तै: मत्ती १८:१९; एफिसी ६:४ । ३. हामी प्रत्येकले जे छ त्यसको साथ परमेश्वरको सम्मान गर्नुपर्छ, जसरी उहाँले हामीलाई समृद्धि दिनु भएको छ । जसरी तिनीहरूको रोजगार र सम्पत्ति थियो, त्यही अनुसार तिनीहरूले भेटी ल्याए । हेर्नुहोस् १ कोरिन्थी १६:१, २ । हाम्रो व्यापार र हाम्रो ज्याला, जे होस्, परमेश्वरको लागि पवित्र हुनुपर्छ, यशैया २३:१८ । यसका लागि उहाँलाई धर्म र दीन-दुखीहरूको सहयोगको रूपमा हामीले यसको आफ्नो भाग दिनुपर्छ । यसरी हामी अब हाम्रो अर्पण साँचो मनबाट ल्याउनु पर्छ र यस्ता बलिहरूसँग परमेश्वर खुशी हुनुहुन्छ । ४. कि हामीले देख्न सक्छौं कि कपटी र दुष्ट व्यक्तिहरू परमेश्वरका सबै भन्दा राम्रो भक्तजनहरूको बाह्य धार्मिक सेवामा पुगेका छन् । कैनले हाबिलसँगै अर्पण ल्यायो; बरु कैनको अर्पण पहिले उल्लेख गरिएको छ, जस्तो कि उनी दुईजनाभन्दा बढी अगाडि थिए । एक कपटी मानिस सायद राम्रो ख्रीष्टियनको जत्तिकै प्रचार सुन्न

सक्छ, उस्तै प्रार्थना गर्न सक्छ र उस्तै दान दिन सक्छ, तर ईमानदारीको कमीले गर्दा परमेश्वरसँग स्वीकृतिको कमी हुन सक्छ । फरीसी र करदाता मन्दिरमा प्रार्थना गर्न जान्थे, लूका १८:१० ।

आ. उनीहरूको भक्तिको विभिन्न सफलता । सबै धार्मिक क्रियाकलापहरूको लक्ष्य परमेश्वरको स्वीकृति प्राप्त गर्नु हो: यदि हामी यसलाई प्राप्त गर्छौं भने हामीले सफलता पाउँछौँ, तर यदि यसमा असफल भयो भने हामीले व्यर्थ आराधना गरेका हौं, २ कोरिन्थी ५:९ । शायद, एउटा दर्शकलाई कैन र हाबिलका भेटीहरू दुवै समान रूपमा राम्रो देखिन्थ्यो । आदमले दुवैलाई स्वीकार गरे, तर परमेश्वर, जो मानिस जस्तो हेर्नुहुन्न, उहाँले त्यसो गर्नुभएन । परमेश्वरले हाबिल र उसको अर्पणलाई सम्मान गर्नु भयो र यसको स्वीकृति स्वर्गबाट आगोको माध्यमले प्रकट गर्नु भयो; तर कैन र उसको भेटीलाई उहाँले सम्मान गर्नुभएन । हामी पक्का छौं कि यस भिन्नताका लागि राम्रो कारण थियो; संसारका शासक, जो पूर्ण अधिकारको मालिक छन्, उनी आफ्नो हर्ष र क्रोध बाँड्नमा मनमानी गरेनन् ।

१. भेटी दिने व्यक्तिहरूको चरित्रमा भिन्नता थियो । कैन एक दुष्ट व्यक्ति थियो, जसको जीवन खराब थियो र ऊ संसार र शारीरिक इच्छाका प्रभावमा थियो; त्यसैले उसको बलि परमेश्वरको अगाडि घिनलाग्दो थियो (हितोपदेश १५:८); यो एक व्यर्थ अर्पण थियो, यशैया १:१३ । परमेश्वरले कैनको स्वीकृति गर्नुभएन र त्यसैले उसको भेटीलाई पनि स्वीकृति दिनुभएन, जस्तो कि उक्त वाक्यले संकेत गर्दछ । तर हाबिल एक धर्मी व्यक्ति थियो; उसलाई धर्मी हाबिल भनिएको छ (मत्ती २३:३५); उसको मन साँचो थियो र उसको जीवन पवित्र थियो; ऊ ती व्यक्तिहरूमा पर्छ जसको दर्शन परमेश्वरले गर्दछ (भजन ११:७), र जसको प्रार्थना परमेश्वरको खुशीको कारण हो, हितोपदेश १५:८ । परमेश्वरले हाबिललाई एक पवित्र व्यक्ति मानेर उसलाई सम्मान गर्नुभयो र त्यसैले उसको भेटीलाई पनि पवित्र भेटीको रूपमा स्वीकार गर्नुभयो । रुख राम्रो हुनु पर्छ, नत्र फल परमेश्वरको हृदयलाई खुशी पार्न सक्दैन ।

२. उनीहरूले ल्याएका भेटीहरूमा पनि भिन्नता थियो । यसबारे स्पष्ट रूपमा भनिएको छ (हिब्रू ११:४) कि हाबिलको भेटी कैनको भन्दा अधिक उत्कृष्ट थियो । यो फरक दुई आधारमा थियो: (१) भेटीको प्रकारमा ।

कैनको भेटी केवल सृष्टिकर्ताको अगाडि कृतज्ञता प्रकट गर्ने अर्पण मात्र थियो । जमिनको फलको अनाज-भेटी त्यसभन्दा बढी केही थिएन, र मेरो विचारमा, ती निर्दोष अवस्थामा पनि चढाइएको हुन सक्छ । तर हाबिलले प्रायश्चितको लागि भेटी ल्यायो, जसको रगत पाप क्षमाको लागि बगाइएको थियो । यसरी उसले आफू पापी भएको स्वीकार गऱ्यो, परमेश्वरको क्रोधबाट बच्न प्रार्थना गऱ्यो, र मध्यस्थकर्तामा परमेश्वरको कृपा खोज्यो । (२) भेटीको गुणस्तरमा । कैनले जमिनको फल ल्यायो—केही पनि जसले सजिलै उपलब्ध भयो, उसलाई चाहिएको थिएन, वा बजारमा बेच्न अयोग्य थियो । तर हाबिलले आफ्नो भेटी छनोट गर्नमा सावधानी देखायो: लंगडो, दुब्लो, वा फाल्नुपर्ने वस्तु होइन, तर बथानको पहिलौ उपज—उसको उत्तम वस्तु, र त्यसका बोसो भागहरू—त्यो उत्तम चीजहरूको उत्कृष्ट भाग । यसबारे हिब्रू शिक्षाहरूले एक साधारण नियम दिन्छन् कि राम्रो परमेश्वरको नामका लागि गरिने हरेक चिज सबैभन्दा राम्रो र उत्कृष्ट हुनुपर्छ । जो पहिलो र उत्कृष्ट हुनुहुन्छ, उहाँले हाम्रो समय, शक्ति, र सेवाको पहिलो र उत्कृष्ट भाग पाउन योग्य हुनुहुन्छ ।

३. सबैभन्दा ठूलो भिन्नता यो थियो कि हाबिलले विश्वासमा भेटी दियो, तर कैनले गरेन । उनीहरूको भेटी दिने आधारभूत सिद्धान्तमा भिन्नता थियो । हाबिलले परमेश्वरको इच्छालाई आफ्नो मार्गनिर्देशनको रूपमा र परमेश्वरको महिमा आफ्नो लक्ष्यको रूपमा ध्यानमा राखेर भेटी चढायो । साथै, उसले उद्धारकर्ताको प्रतिज्ञामा भरोसा गर्दै भेटी चढायो । तर कैनले मात्र अरूसँग देखाउनका लागि, वा आफ्नो प्रतिष्ठा जोगाउन भेटी चढायो; उसले विश्वासका साथ गरेन, र त्यसैले त्यो उसको लागि पाप बन्यो । हाबिल पश्चाताप गर्ने विश्वासी थियो, सार्वजनिकनजस्तै, जसले धार्मिकता प्राप्त गरेर फर्कियो । तर कैनले आफ्नो हृदय नम्र बनाएन; उसको भरोसा आफैंमा थियो । ऊ फरीसी जस्तै थियो, जसले आफैंलाई महिमा गऱ्यो, तर परमेश्वरको सामु स्वीकार्य हुन सकेन ।

इ. कैनको असन्तुष्टि र परमेश्वरले गरेको भिन्नतामा क्रोध । कैन धेरै क्रोधित भएको थियो, जसको सन्देश तुरुन्तै उसको अनुहारमा देखियो, किनकि उसको अनुहार झर्दै गयो, जुन उसको शोक र असन्तोष भन्दा बढी उसको द्वेष र क्रोधलाई दर्शाउँछ । उसको गम्भीर र कठोर अनुहार

र तल हेरिएको दृष्टिले उसको क्रोधित प्रतिक्रिया प्रकट गऱ्यो: उसले आफ्नो अनुहारमा नराम्रो स्वभाव प्रदर्शन गऱ्यो र उसका हावभावले उसको विरोधमा गवाही दियो । यो क्रोध निम्नलिखित कुरालाई प्रकट गर्छ: १. परमेश्वरसँगको वैरभाव र क्रोध र कैनले परमेश्वरप्रति राखेको तिरस्कार, जसका कारण परमेश्वरले उसको भेटी र हाबिलको भेटीमा भिन्नता गरेको थियो । उसले आफ्नै बेइमानी र कपटको लागि आफूलाई गुस्सिएको हुनुपर्थ्यो, जसले गर्दा उसले परमेश्वरको स्वीकृति गुमाएको थियो । उसले पश्चाताप र पवित्र लाजको साथ आफ्नो अनुहार झार्नु पर्थ्यो, जस्तै सार्वजनिक मानिसको भएको थियो, जसले स्वर्गतर्फ आँखा उठाउन समेत सकेको थिएन (लूका १८:१३) । तर, यसको सट्टा, कैन परमेश्वरको विरुद्ध उत्रन्छ, जस्तो कि परमेश्वर आफ्नो हर्ष र क्रोधको वितरणमा पक्षपाती र अन्यायपूर्ण हुनुहुथ्यो र उसले कैनसँग ठूलो अन्याय गरेको जस्तो देखाउँछ । ध्यान दिनुहोस्, यो एउटा निश्चित संकेत हो कि आत्मविनम्रता नहुने हृदयले त्यसप्रकारका तिरस्कारलाई स्वीकार्न चाहँदैन, जसलाई हामीले आफ्नो पापको कारण आफैंमा ल्याएका छौं । मानिसको मूर्खताले उसको बाटो बिगार्छ, र त्यसपछि, खराबलाई अझ नराम्रो बनाउन, उसको हृदय परमेश्वरप्रति रिसाउँछ, हितोपदेश १९:३ । २. उसको भाइप्रति इर्ष्या, जसले सार्वजनिक रूपमा सम्मान प्राप्त गरेको थियो । यद्यपि उसको भाईले आफूलाई कुनै खराबीको भागी ठान्ने सोच राखेका थिएनन्, र उसले अहिले उसमाथि इन्गीत गर्दै उसको प्रक्षोभ उकास्न चाहिएको थिएन, त्यसपछि पनि कैनले उसलाई शत्रुको रूपमा घृणा गर्यो, वा जुन कुरा बराबरी हो, प्रतिस्पर्धीको रूपमा । नोट, (१.) जुन व्यक्तिहरूले आफ्ना अडानी पापहरूको कारण परमेश्वरको कृपाको योग्य नभएर आफैलाई असम्मानित बनाएका छन्, तिनीहरूले त्यो कृपाबाट सम्मानित र विशिष्ट भएका व्यक्तिहरूको प्रति रिस राख्नु सामान्य कुरा हो । फरीसिहरूले कैनको बाटोमा हिँडेका थिए, जब तिनीहरूले आफैँ परमेश्वरको राज्यमा प्रवेश गरेनन् र न त तिनीहरूले प्रवेश गर्न खोजिरहेका अरूलाई जान दिन्थे, लूका ११:५२ । तिनीहरूको दृष्टि दुराग्रही छ, कारण तिनीहरूको स्वामीको दृष्टि र साथी दासहरूको दृष्टि राम्रो छ । (२.) इर्ष्या एउटा पाप हो जसले सामान्यत: आफ्नो पहिचान

ल्याउँछ, अनुहारको पचासो र आफ्नै दण्ड ल्याउँछ, हड्डीहरूको सङ्नमा ।

६ अनि परमप्रभुले कैनलाई भन्नुभयो: "तिमी किन रिसायौ ? र तिम्रो मुख किन अँध्यारो छ ?
७ तिमीले असल गर्दा हौ ता के तिमी ग्रहण गरिँदैनौ र? तर तिमीले असल गर्दैनौ भने पापले ढोकैमा ढुकिरहेको छ; अनि त्यसको चाहना तिमीतर्फ हुन्छ; तर तिमीले त्यसमाथि राज्य गर !"

परमेश्वर यहाँ कैनसँग तर्क गर्दै हुनुहुन्छ, जसले उसको क्रोध र असन्तुष्टिको पाप र मूर्खताका बारेमा विश्वास दिलाउन चाहनुहुन्छ, र उसलाई फेरि राम्रो मनोवृत्तिमा ल्याउन चाहन्छन्, ताकि थप संकट रोकिन सकोस् । यो परमेश्वरको धैर्य र विनम्रता र दयाको उदाहरण हो कि उहाँले यति खराब व्यक्तिसँग, यति खराब विषयमा, यति माया र संवेदनशीलतासाथ व्यवहार गर्नु हुँदैछ । उहाँ चाहनुहुन्न कि कुनै पनि नाश होस्, तर सबैले पश्चात्ताप गरेर फर्कून् । यस्तै, हराएको छोरोको बुवाले ठूलो छोरासँग आफ्नो मामला यत्रा गरिरहेका थिए (लूका १५:२८ र आदी), र परमेश्वरले ती इस्राएलीहरूसँग, जसले भने, "परमेश्वरको मार्ग बराबर छैन," (इजिकिएल १८:२५) ।

अ. परमेश्वरले कैनलाई आफैंबाट आफ्नो असन्तुष्टिको कारण सोध्न र विचार गर्न लगाउनुहुन्छ र सोध्नुहुन्छ, "तिम्रोको अनुहार किन खस्सेको छ ?" यसमा ध्यान दिनुहोस्, १. कि परमेश्वर हाम्रा सबै पापी भावना र असन्तुष्टिहरूलाई ध्यानमा राख्नुहुन्छ । कुनै पनि क्रोधी दृष्टि, इर्ष्याली दृष्टि, वा अशान्तिपूर्ण दृष्टि उहाँको निगाहबाट छुट्दैन । २. कि हाम्रो अधिकांश पापी क्रोध र अशान्ति ती कारणहरूको गहिरो र निष्पक्ष अन्वेषणबाट चाँडै मेटिनेछन् । "मैले किन क्रोध गर्न थाले ? के यसको कुनै वास्तविक कारण छ, उचित कारण छ, उपयुक्त कारण छ ? म किन यति चाँडो क्रोधित भएँ ? यति गहिरो क्रोध र सुधार गर्न नसकिने स्थिति किन ?"

आ. कैनलाई फेरि सही मनोवृत्तिमा ल्याउन, यहाँ यसलाई स्पष्ट पारिएको छ,

१. कि उसलाई परमेश्वरप्रति क्रोधित हुनको कुनै कारण थिएन, किनकि परमेश्वरले परीक्षणको अवस्थासँग मेल खाने स्थिर र अपरिवर्तनीय शासकीय नियमहरूअनुसार कार्य गर्नुभएको थियो । उहाँ मानिसहरू समक्ष जीवन र मरण, आशीर्वाद र श्राप प्रस्तुत गर्नुहुन्छ र त्यसपछि उनीहरूको कार्यअनुसार तिनीहरूलाई फल दिनुहुन्छ र जसरी तिनीहरू आफैंलाई भिन्न गर्छन्, त्यसरी नै उहाँ तिनीहरूलाई भिन्न गर्नुहुन्छ—त्यसैले तिनीहरूको अन्तिम निर्णय पनि त्यस्तै हुनेछ । यी नियमहरू न्यायपूर्ण छन्, र त्यसैले उहाँका मार्गहरू, ती नियमहरूअनुसार, अवश्य नै समान हुनुपर्छ र उहाँ जब बोल्नुहुन्छ तब उहाँको न्याय प्रमाणित हुनेछ ।

(१.) परमेश्वरले कैन समक्ष जीवन र आशीर्वाद राख्नुहुन्छ: "यदि तिमीले राम्रो काम गऱ्यौ भने, के तिमी स्वीकृत हुनेछैनौ ? निश्चय नै तिमी हुनेछौ, बरु तिमीलाई थाहा छ कि तिमी हुनेछौ;" अथवा, [१.] "यदि तिमीले राम्रो काम गऱ्यौ, जसरी तिम्रो भाइले गरे, तिमी पनि स्वीकृत हुनुपर्नेथ्यो, जस्तो उसलाई गरिएको थियो ।" परमेश्वर मानिसहरूको भेदभाव गर्नुहुन्न, उहाँले आफूले सिर्जना गरेको केहि कुरा नद्वेष गर्नुहुन्छ, उहाँको कृपा केवल ती व्यक्तिहरूलाई अस्वीकार गर्नुहुन्छ जसले यसलाई गुमाएका छन्, र उहाँले तिनीहरूका दुश्मन हुनुहुन्छ जो पापद्वारा उहाँलाई आफैंको दुश्मन बनाउँछन् । त्यसैले यदि हामी उहाँसँग स्वीकृति प्राप्त गर्नमा कमी छ भने, हामीले आफैंलाई दोष दिनुपर्छ, दोषपूर्ण रूपमा हाम्रो नै हो; यदि हामीले हाम्रो कर्तव्य गरेका हुन्थ्यौं भने, हामी उहाँको दयाबाट वञ्चित हुन्थेनौं । यो परमेश्वरलाई पापीहरूको विनाशमा सही साबित गर्नेछ र तिनीहरूको नाशलाई तीव्र बनाउनेछ; नरकमा कुनै पनि श्रापित पापी छैन, जसले राम्रो काम नगरेको भए, जसरी उसले गर्न सक्थ्यो, स्वर्गमा उहाँको महिमायुक्त भक्त हुनुहुन्छ । चाँडै हरेक मुख यसले थामिनेछ । अथवा, [२.] "यदि अहिले तिमीले राम्रो काम गऱ्यौ भने, यदि तिमी आफ्नो पापमा पश्चात्ताप गऱ्यौ, आफ्नो मन र जीवनलाई सुधाऱ्यौ, र आफ्नो बलि राम्रो तरिकाले ल्यायौ भने, यदि तिमी केवल राम्रो कुरा होइन, त्यसलाई राम्रोसँग गर्न सक्छौ भने, तिमीलाई अझै स्वीकृति प्राप्त हुनेछ, तिम्रो पाप माफी हुनेछ, तिमीलाई शान्ति र सम्मान पुनः फर्काइनेछ र सबै कुरा राम्रो हुनेछ ।" यहाँ परमेश्वर र मानिसको

बीचमा एक मध्यस्थको हस्तक्षेपको प्रभाव देख्न सकिन्छ; हामी पहिलो वाचा अनुसार उभिएको छैनौँ, जसले पश्चात्तापको लागि कुनै स्थान छोड्दैनथ्यो, तर परमेश्वरले हामीसँग नयाँ शर्तहरूमा सम्झौता गर्नुभएको छ । यद्यपि हामीले अपराध गरेको छौं भने, यदि हामी पश्चात्ताप र फर्केर आउन सक्छौं भने, हामी दया पाइनेछौँ । यहाँ हेर्नुहोस्, कति चाँडो सुसमाचार प्रचार गरिएको थियो र यसको लाभ यहाँ एक प्रमुख पापीलाई पनि प्रस्ताव गरिएको छ ।

(२.) परमेश्वरले उसको समक्ष मृत्यु र श्राप राख्नुहुन्छ: "तर यदि राम्रो नगरेको भए, यसको अर्थ, 'तिमीले राम्रो काम नगरेको कारण, विश्वास र सही तरिकाले भेटी नदिएको कारण, पाप ढोकामा लुकेको छ,' यसको अर्थ, 'पाप तिमीलाई आरोपित गरिएको छ र तिमीलाई पापीको रूपमा निन्दित र अस्वीकृत गरिएको छ ।' यदि तिमीले राम्रो नगरेको भए, यति ठूलो दोष तिमीमाथि नलाग्ने थियो, यो दोष तिमीले आफै ल्याएको हो ।" अथवा, जस्तो प्रायः बुझिन्छ, "यदि अब तिमी राम्रो काम गर्न चाहँदैनौ भने, यदि तिमी यस क्रोधमा अडिग रहनेछौ र परमेश्वरसमक्ष आफैलाई नम्र बनाउने सट्टा उहाँका विरुद्ध कठोर हुनेछौ भने, पाप ढोकामा लुकेको छ," यसको अर्थ, [१.] अर्को पाप । "अब तिम्रो हृदयमा क्रोध छ, हत्या ढोकामा छ ।" पापको बाटो तल झर्ने बाटो हो र मानिसहरू नराम्रोबाट झन नराम्रोतर्फ जान्छन् । जो राम्रोसँग भेटी नगर्नेछन्, तर परमेश्वरको सेवामा लापरवाह र ढिलासुस्तार छन्, तिनीहरूले आफैलाई सबैभन्दा भयानक प्रलोभनहरूको सामुन्ने राख्छन्; र सम्भवत: सबैभन्दा अपमानजनक पाप ढोकामा लुकेको हुन्छ । जो परमेश्वरका आदेशहरूको पालन गर्दैनन्, तिनीहरू सबै घृणास्पद कर्महरू गर्नको जोखिममा छन्, लेवी १८:३० । अथवा, [२.] पापको दण्ड । पाप र दण्ड यति निकट सम्बन्धित छन् कि हिब्रू भाषामा एउटै शब्दले दुवै कुरा जनाउँछ । यदि पाप घरमा आश्रय लिन्छ भने, श्राप ढोकामा पर्खिरहेको हुन्छ, एक प्रहरीको जस्तै, जसले पापीलाई पक्राउ गर्न तयार छ जब उसले बाहिर हेरिरहेको हुन्छ । यो यस्तो छ जस्तो कि निदाएको छ, तर यो ढोकामा लुकेको छ जहाँ यसलाई चाँडै जागृत गरिनेछ र त्यसपछि यो प्रकट हुनेछ कि पापको सजाय निदाएको थिएन । पाप तिमीलाई भेट्नेछ, गन्ती ३२:२३ । यद्यपि केहीले यसलाई दया को संकेतको रूपमा बुझ्न

रोजेका छन् । "यदि तिमी राम्रो काम नगरेको भए, पाप (अर्थात्, पापको बलि) ढोकामा लुकेको छ, र तिमी त्यसको फाइदा लिन सक्दछौं ।" एउटै शब्दले पाप र पापको बलि दुवै जनाउँछ । "यद्यपि तिमीले राम्रो काम नगरेको छौ भने पनि, निराश नहोस्; उपचार नजिकै छ; प्रायश्चित्तको बलि खोज्न टाढा जानु पर्दैन; यसलाई थाम र तिम्रो पवित्र कुराहरूको अधर्म माफ गरिनेछ ।" मसीह, ठूलो पापको बलि, ढोकामा उभिनु भएको छ भनेर भनिन्छ, प्रकाश ३:२० । र ती सबैले आफ्नो पापमा नाश हुने योग्य हुन्छन् जो पापको बलि प्राप्त गर्नको लागि ढोकामा जान्न चाहँदैनन् । सबै कुरा विचार गर्दा, कैनसँग परमेश्वरप्रति क्रोधित हुनुको कुनै कारण थिएन, बरु केवल आफैंसँग मात्र ।

२. उसले आफ्नो भाइप्रति रिस उठाउने कुनै कारण थिएन: "उसको इच्छा तिमीभन्दा हुनेछ, ऊ तिमीलाई जेठो भाईको रूपमा सम्मान गर्नेछ र तिमी, पहिलो जन्मको रूपमा, उसमाथि पहिले जस्तै शासन गर्नेछौ ।" हाबिलको भेटीको स्वीकृतिले जन्म हकलाई उसतर्फ सार्न सक्दैन (जसका लागि कैन जलनमा थियो), न त यसले त्यस उच्चता र अधिकारलाई उसमा स्थानान्तरण गर्यो जुन यससँग सम्बन्धित छ, जस्तै उत्पत्ति ४९:३ मा भनिएको छ । परमेश्वरको उद्देश्य यस्तो थिएन; हाबिलले यसलाई यस्तै बुझेन; कैनको हानि हुने कुनै खतरा थिएन; त्यसैले उसले किन यति क्रोधित हुनु पऱ्यो ? यहाँ ध्यान दिनुहोस्: (१) कि परमेश्वरको अनुग्रहले ल्याउने भिन्नताले परमेश्वरको प्राविधिक भिन्नतालाई परिवर्तन गर्दैन, तर यसलाई कायम राख्छ र हामीलाई त्यसबाट उत्पन्न हुने कर्तव्य गर्न बाध्य पार्छ: विश्वास गर्ने दासहरूले अविश्वासी मालिकहरूलाई आज्ञापालन गर्नुपर्छ । प्रभुत्व अनुग्रहमा आधारित छैन र धर्मले कुनै पनि सम्बन्धमा अज्ञेयता वा अपमानको अनुमति दिदैन । (२) कि केही सत्तारूढ़ शक्तिहरूले ख्रीष्टका साँचो भक्तहरूको बारेमा भनेका छन् कि उनीहरू सरकारका लागि खतरनाक, कैसरका शत्रुहरू र राजा तथा प्रान्तहरूको लागि हानिकारक छन् (जसमा तिनीहरूको उत्पीडनको कारण छ), यो एकदमै अन्यायपूर्ण र असम्भाव्य छ । केही व्यक्तिहरू जसले आफूलाई ख्रीष्टियन भन्छन्, त्यो कुरा अलग भए पनि, यो पक्का छ कि साँचो ख्रीष्टियनहरू सबैभन्दा राम्रो नागरिक र देशको शान्ति ल्याउने

हुन्; उनीहरूको चाहना आफ्ना शासकहरूसँग हुन्छ र यी शासकहरूले उनीहरू माथि शासन गर्नेछन् ।

८ अनि कैनले आफ्नो भाइ हाबिलसँग कुरा गऱ्यो। अनि यस्तो भयो – जब तिनीहरू बारीमा थिए, तब कैन आफ्नो भाइ हाबिलको विरोधमा उठ्यो, र उसलाई मार्‌यो ।

यहाँ कैनको रिसको वृद्धि र यसको परिणाम स्वरूप हाबिलको हत्या छ, जुन दुई तरिकामा विचार गर्न सकिन्छ:

अ. कैनको पापको रूपमा; र यो एक गहिरो, घातक पाप थियो, सबैभन्दा ठूलो पाप, प्रकृतिको प्रकाश र नियमको बिरोधमा रहेको पाप, जुन पापको कारण गर्दा खराब मानिसहरूको अन्तरआत्माले समेत चासो र चिन्ता व्यक्त गर्छ । यसमा हेर्नुहोस्, १. पापको संसारमा र मानिसहरूको हृदयमा प्रवेश गर्दा भएका दुःखद प्रभावहरू । हेर्नुहोस्, विकृत प्रकृति कस्तो कडुवा र हानिकारक चिज हो, जसले यो विष र तितो फल पैदा गर्छ । आदमको निषेधित फल खानु सानो पाप जस्तो देखिन्थ्यो, तर यसले सबैभन्दा ठूलो पापको ढोका खोलिदियो । २. सर्पको वंशले महिलाको वंशविरुद्ध राखेको शत्रुताको फल । जस्तै हाबिल शहीदहरूको महान सेनामा अग्रणी छ (मत्ती २३:३५), त्यसैगरी कैन उत्पीडनकर्ताहरूको निम्न सेनामा अगाडि उभिएका छ, यहूदा ११। जसरी शारीरिक रूपमा रहेका कैनले आत्माबाट आएका हाबिलको उत्पीडन गर्न थाल्यो, त्यस्तै आज पनि यो स्थिति हुन्छ, कम बढी फरक हुँदैन (गलाती ४:२९) र यस्तै रहिरहनेछ जबसम्म युद्धको समाप्ति सबै पवित्रजनहरूको शाश्वत उद्धार र उनीहरूलाई घृणा गर्ने सबैको शाश्वत नाशमा हुनेछ । ३. ईर्ष्या, घृणा, द्वेष, र सबै प्रकारको दयाहीनताको परिणाम के हुन्छ, त्यसलाई पनि यहाँ हेर्नुहोस्। यदि यी भावनाहरू आत्मामा राखेर हुर्काइयो र बढावा दिइयो भने, मानिसहरूलाई आफैं हत्या जस्तो भयावह अपराधमा फसाउने खतरा हुन्छ। हतारोमा उठाइएको रिसलाई "हृदय हत्या" भनिन्छ (मत्ती ५:२१, २२), र द्वेष त अझ धेरै त्यसरी नै हो । जो आफ्नो भाइलाई घृणा गर्छ, त्यो पहिले नै परमेश्वरको नजरमा हत्यारा हो; र यदि परमेश्वरले उसलाई आफैंमा छाडिदिनुभयो

भने, उसलाई संसारको नजरमा पनि हत्यारा बन्ने मौका मात्रै चाहिन्छ। कैनको पापका धेरै गम्भीरता बढाउने कारणहरू थिए । (१) उसले आफ्नै भाईलाई, आफ्नै आमाको छोरालाई (भजन ५०:२०) हत्या गर्यो, जसलाई उसले प्रेम गर्नुपर्ने थियो, आफ्नो कान्छो भाइलाई, जसको रक्षा गर्नुपर्ने थियो । (२) ऊ असल भाइ थियो, जसले उसलाई कहिल्यै कुनै हानी गरेको थिएन, न त कुनै शब्द वा कार्यमा उसको उक्साहट दिएको थियो । बरु उसको इच्छा सधैं कैनप्रति सकारात्मक रहेको थियो र उसले सधैं कैनप्रति कर्तव्यनिष्ठ र सम्मानजनक व्यवहार देखाएको थियो । (३) कैनलाई यसअघि नै स्पष्ट चेतावनी दिइएको थियो । परमेश्वरले आफैंले उसलाई यसको परिणाम के हुन्छ भनेर बताउनु भएको थियो तर पनि उसले आफ्नो क्रूर योजना त्यागेन । (४) लाग्छ, उसले यसलाई मित्रता र माया देखाएर छोप्ने प्रयास गर्यो । उसले आफ्ना भाइ हाबिलसँग खुला र आत्मीयतापूर्वक कुरा गर्यो, ताकि हाबिलले कुनै खतरा महसुस नगरोस् र उसको पहुँचबाट बाहिर नजाओस् । यसैगरी, योआबले अब्नेरलाई चुम्बन गरेपछि उसको हत्या गर्यो । यसरी नै अबशालोमले आफ्नो भाइ अम्नोनलाई भोजमा आमन्त्रण गरेर पछि हत्या गर्यो । सेप्टुआजिन्ट (पुरानो नियमको ग्रीक अनुवाद, जसलाई ७२ यहूदीहरूले तोलेमी फिलाडेल्फसको आग्रहमा ख्रीष्टभन्दा २०० वर्षभन्दा अघि अनुवाद गरेको मानिन्छ) अनुसार, कैनले हाबिललाई भने, "आउ, हामी खेततिर जाउँ ।" यदि त्यसो हो भने, हाबिलले यो (आधुनिक अर्थमा) चुनौतीको रूपमा बुझेको थिएन; नत्र उसले यसलाई स्वीकार गर्दैनथ्यो । बरु उसले यसलाई सहकार्यका लागि भाइको निम्तोको रूपमा बुझेको थियो । चाल्डी भाष्यकारले थप्छन् कि जब उनीहरू खेतमा कुराकानी गर्दै थिए, कैनले कुनै न्यायको दिन, भविष्यको अवस्था, अथवा अर्को संसारमा पुरस्कार र दण्ड हुने कुरा अस्वीकार गर्दै तर्क गर्यो । जब हाबिलले सत्यको पक्षमा बोले, कैनले त्यसै बहानामा उसमाथि आक्रमण गर्यो । तर, (५) धर्मशास्त्रले बताएको कारण, जसले गर्दा कैनले हाबिलको हत्या गर्यो, त्यसले यस अपराधको गम्भीरतालाई पर्याप्त रूपमा बढायो । कारण थियो, कैनका कामहरू दुष्ट थिए र उसका भाइका कामहरू धर्ममय । यसरी, उसले आफूलाई त्यो दुष्ट एकको (१ यूहन्ना ३:१२) रूपमा प्रमाणित गर्यो—शैतानको सन्तान, जो आफ्नै भाइमा भएको धार्मिकतासँग समेत

शत्रुता राख्थ्यो र यस कार्यमा नाशकको उपकरण बन्न पुग्यो । हो अझै, (६) आफ्नो भाइलाई मारेर कैनले प्रत्यक्ष रूपमा परमेश्वरलाई लक्षित गर्यो; किनभने परमेश्वरले हाबिललाई स्वीकार्नु नै त्यो बहाना थियो जसले कैनलाई उक्सायो । यही कारणले गर्दा उसले हाबिललाई घृणा गर्यो, किनभने परमेश्वरले हाबिललाई प्रेम गर्नुभएको थियो । (७) हाबिलको हत्या अझ बढी अमानवीय थियो, किनभने त्यस समयमा संसारमा मानिसहरू धेरै कम थिए । कुनै पनि समयमा मानिसको जीवन अमूल्य हुन्छ, तर त्यो समय यसको मूल्य झन् विशेष थियो र त्यसलाई गुमाउन सकिँदैनथ्यो ।

आ. हाबिलको पीडाका रूपमा । आदमले पाप गरेपछि मृत्युको शासन भयो, तर अहिलेसम्म कसैलाई मृत्युले कब्जा गरेको पढ्न पाइँदैन; र अब, १. मृत्युले लिने पहिलो व्यक्ति एक पवित्रजन हुन्, जो परमेश्वरबाट स्वीकार गरिएका र प्रेम गरिएका थिए । यसले देखाउँछ कि, प्रतिज्ञा गरिएको सन्तानले मृत्युको शक्ति भएकालाई पराजित गरेर विश्वास गर्नेहरूलाई मृत्युको डंसबाट बचाउने भए पनि, उनीहरू अझै यसको प्रहारको सामना गर्नुपर्नेछ । पहिलो व्यक्ति, जो चिहानमा गए, स्वर्ग पुगे । परमेश्वरले आफ्ना लागि पहिलो फल सुरक्षित गर्नुभयो—मृतकका पहिलो जन्मेका, जसले अर्को संसारमा गर्भको ढोका पहिलो पटक खोले । यसले मृत्युको डरलाई हटाइदिन्छ कि यो परमेश्वरका चुनिएकाहरूको प्रारम्भिक भाग्य थियो, जसले यसको स्वभावलाई परिवर्तन गरिदियो । बरु, २. मर्ने पहिलो व्यक्ति एक शहीद हुन्, जसले आफ्नो धर्मका लागि ज्यान गुमाए । र यो सिपाहीहरूबारे भन्दा बढी सत्य हो कि उनीहरूले सम्मानको ओछ्यानमा प्राण त्यागे । हाबिलको मृत्युमा केवल श्राप थिएन; बरु यसमा ताज पनि थियो । यसरी मृत्युको स्वभाव यति असाधारण रूपमा परिवर्तन भयो कि ख्रीष्टमा मर्नेहरूका लागि यो निर्दोष र हानिरहित मात्र छैन, तर ख्रीष्टका लागि मर्नेहरूका लागि यो सम्मानजनक र महिमामय छ । हामीले आगोको परीक्षाबारे अनौठो ठान्नु हुँदैन, न त रगतसम्म प्रतिरोध गर्न बोलाइएको भए झस्कनु पर्छ । किनभने हामीलाई थाहा छ कि मृत्युमा विश्वासयोग्य सबैका लागि जीवनको मुकुट छ ।

९ अनि परमप्रभुले कैनलाई भन्नुभयो: "तिम्रो भाइ हाबिल कहाँ छ?" अनि त्यसले भन्यो: "मलाई थाह छैन; के म मेरो भाइको गोठालो हुँ र ?"
१० तब उहाँले भन्नुभयो: "तिमीले यो के गरेको? भूमिबाट तिम्रो भाइको रगतको आवाजले मलाई पुकारिरहेछ ।
११ अनि अब तिमी यस पृथ्वीबाट श्रापित भएका छौ, जसले तिम्रो हातबाट तिम्रो भाइको रगत ग्रहण गर्नलाई आफ्नो मुख खोलेको छ ।
१२ जब तिमी जमिनलाई खनजोत गर्छौं, तब यसले अब उसो तिमीलाई आफ्नो उब्जनी दिनेछैन; पृथ्वीमा तिमी भगुवा र डुलुवा हुनेछौ ।"

यहाँ हामी पहिलो हत्याराको परीक्षण र दोषसिद्धीको पूर्ण विवरण पाउँछौं । यस उद्देश्यका लागि नागरिक न्यायालयहरू अझै स्थापना भएका थिएनन्, जस्तो कि पछि गरियो (उत्पत्ति ९:६) । त्यसैले परमेश्वर आफैं न्यायाधीशको रूपमा बस्नुभयो; किनभने उहाँ बदला लिनुपर्ने परमेश्वर हुनुहुन्छ र विशेष गरी पवित्रजनहरूको रगतका लागि खोजी गर्न निश्चित हुनुहुन्छ । ध्यान दिनुहोस्,

अ. कैनको अभियोग: परमेश्वरले कैनलाई भने, "तिम्रो भाइ हाबिल कहाँ छ ?" केहीले सोच्दछन् कि हत्या गरिएको अर्को साताको विश्राम दिनमा कैनलाई यसरी सोधपुछ गरिएको थियो, जब परमेश्वरका छोराहरू सधैंझैं धार्मिक सभामा परमेश्वरको सामुन्ने उपस्थित हुन आए, र हाबिल त्यहाँ थिएनन्, जसको ठाउँ कहिल्यै खाली हुँदैनथ्यो । किनभने स्वर्गको परमेश्वरले सार्वजनिक आराधनामा को उपस्थित छ र को अनुपस्थित छ भनेर ध्यान दिनुहुन्छ । कैनलाई सोधिएको थियो, केवल यो शंका गर्ने कारणले मात्र होइन कि उसले हाबिलसँग द्वेष देखाएको थियो र अन्तिम पटक उनीहरू सँगै देखिएका थिए, तर परमेश्वरले उसलाई दोषी भएको थाहा पाइसक्नुभएको थियो । तर पनि परमेश्वरले सोध्नुभयो ताकि कैनले आफ्नो अपराधको स्वीकारोक्ति गरुन् । जो परमेश्वरको सामुमा धर्मी ठहरिन चाहन्छन्, तिनले आफूलाई दोषी ठहराउनुपर्छ, र पश्चात्ताप गर्नेहरूले यस्तो गर्छन् ।

आ. कैनको प्रतिवाद: उसले दोषी नभएको दाबी गर्दछ र आफ्नो पापमा विद्रोह थप्दछ । १. उसले जानाजान गरिएको हत्यालाई एक जानाजान झूटले ढाकछोप गर्न प्रयास गर्दछ: "मलाई थाहा छैन ।" उसलाई हाबिललाई के भएको थियो भन्ने राम्ररी थाहा थियो, तर पनि उसले निर्लज्जताका साथ यो अस्वीकार गर्यो । यसरी, कैनमा शैतान शुरूदेखि नै हत्या गर्ने र झूट बोल्ने दुवै थियो । हेर्नुहोस्, कसरी पापको छलकपटले पापीहरूको मनलाई अन्धो बनाउँछ र हृदयलाई कठोर बनाउँछ । तिनीहरू अत्यन्त अन्धो छन्, जो सोच्दछन् कि सबै देख्ने परमेश्वरबाट आफ्नो पाप लुकाउन सम्भव छ, र तिनीहरू अत्यन्त कठोर छन्, जो सोच्दछन् कि पापलाई लुकाउनु परमेश्वरको अगाडि वाञ्छनीय छ । त्यो परमेश्वरले मात्र क्षमा दिनुहुन्छ, जो पाप स्वीकार गर्नेहरूलाई क्षमा दिनुहुन्छ । २. कैन निर्लज्जतापूर्वक आफ्ना न्यायाधीशमाथि मूर्खता र अन्यायको आरोप लगाउँछ, यस प्रश्नलाई उसमाथि राखेर: "के म मेरो भाइको गोठालो हुँ ?" उसले आफैलाई नम्र बनाउँदै भन्नुपर्थ्यो, "के म मेरो भाइको हत्यारा होइन ?" तर, उसले परमेश्वरको नै सामना गर्दछ, मानौं उहाँले अयोग्य प्रश्न सोध्नुभएको हो, जसको उत्तर दिन उसलाई कुनै बाध्यता छैन । "के म मेरो भाइको गोठालो हुँ ? पक्कै पनि ऊ आफैंलाई स्याहार गर्न पर्याप्त परिपक्व छ । मैले कहिल्यै उसको जिम्मेवारी लिएको थिइनँ ।" केहीले सोच्दछन्, कैनले परमेश्वर र उहाँको विधानमाथि व्यंग्य गर्दै भनेझैं लाग्छ, "के तिमी उसको रक्षक होइनौ ? यदि ऊ हरायो भने, दोष तिमीमाथि पर्छ, ममाथि होइन, किनभने मैले उसलाई कहिल्यै जोगाउने वाचा गरेको थिइनँ ।" नोट गर्नुहोस्, आफ्ना भाइबहिनीहरूको रक्षकका रूपमा चासो देखाउनु हाम्रो महान कर्तव्य हो, जसलाई हामीसँग कडाइका साथ मागिएको छ, तर प्रायः हामीले यसलाई बेवास्ता गर्छौं । जसले आफ्ना भाइबहिनीहरूको भलाइको मामिलामा कुनै चासो देखाउँदैनन् र अवसर हुँदा पनि उनीहरूको शरीर, सम्पत्ति, प्रतिष्ठा, विशेषगरी आत्माको क्षतिबाट बचाउन कुनै प्रयास गर्दैनन्, तिनीहरू व्यवहारमा कैनको भाषा बोलिरहेका हुन्छन् । हेर्नुहोस्, लेवीको पुस्तक १९:१७; फिलिप्पी २:४ ।

इ. कैनको दोषसिद्धी (उत्पत्ति ४:१०): परमेश्वरले कैनको प्रश्नको

प्रत्यक्ष उत्तर दिनुभएन, तर उसको बचाउलाई झूटा र महत्वहीन भन्दै अस्वीकार गर्नुभयो: "तिमीले के गरेको छौ ? तिमी यसलाई सानो कुरा ठान्छौ, तर के तिमीले यो पाप कति गहिरो र खतरनाक छ भनेर विचार गरेको छौ ? यसको दोषको छाप कति गहिरो छ र यसले तिमीलाई कति भारी भार दिन्छ ? तिमी यसलाई लुकाउन चाहन्छौ, तर त्यो असम्भव छ, तिम्रो विरुद्धका प्रमाणहरू स्पष्ट र अस्वीकार गर्न नसकिने छन् । तिम्रो भाइको रगतको आवाज कराइरहेको छ ।" परमेश्वरले यसरी भनिरहनु भएको छ, मानौं रगत आफैं साक्षी र अभियोजक दुवै हो, किनभने परमेश्वरको आफ्नै ज्ञानले कैनको अपराधको खिलाफ गवाही दिएको छ र परमेश्वरको न्यायले तुष्टि मागिरहेको छ । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, १. हत्या एक गम्भीर र कराउने पाप हो, अरू कुनै पनि भन्दा बढी। रगतले रगतको माग गर्दछ, हत्या गरिएकोको रगतले हत्याराको रगतको; यो जकरियाको मरणोत्तर शब्दमा कराउँछ (२ इतिहास २४:२२), "हे परमेश्वर, यसलाई हेर र यसको हिसाब लिनुहोस्"; वा वेदी मुनि रहेका आत्माहरूका शब्दमा (प्रकाश ६:१०), "कति समय, परमेश्वर, पवित्र र सत्य ?" दुख भोगेका शहीदहरूले क्षमा मागेका छन् (पिता, तिनीहरूलाई माफ गर्नुहोस्), तर तिनको रगत बदला माग्दै कराउँछ । यद्यपि तिनीहरू मौन बस्छन्, तिनको रगतको आवाज भने चर्को र निरन्तर छ, जसमा धार्मिक परमेश्वरको कान सधैं खुला हुन्छ । २. रगतलाई भुइँबाट कराउँछ भनिएको छ, त्यो पृथ्वी, जसले कैनको हातबाट उसका भाइको रगतलाई ग्रहण गर्न मुख खोलेको भनिएको छ (उत्पत्ति ४:११) । पृथ्वीले, जस्तो कि, आफ्नो अनुहारलाई यस्तो रगतले दागीएको देखेर लाज नमान्न सकेको थिएन, त्यसैले उसले त्यो लुकाउन आफ्नो मुख खोले, जुन उसले रोक्न सक्दैनथ्यो । जब आकाशले कैनको पापलाई प्रकट गऱ्यो, पृथ्वीले पनि त्यसको विरोधमा उठी (अय्युव २०:२७), र यसरी व्यर्थतामा परेर कराउँछ (रोमी ८:२०, २२)। कैनले सम्भवत: आफ्नो पापलाई लुकाउन रगत र शरीरलाई गाडेको थियो; तर "हत्या लुकेको रहन्न।" उसले तिनीहरूलाई त्यति गहिरो गाडेन कि तिनीहरूको कराहट आकाशसम्म पुग्यो । ३. मूलमा यो शब्द बहुवचनमा प्रयोग गरिएको छ, तिमीको भाइको रगतहरू, केवल उसको रगत मात्र होइन, तर सबै तिनको रगत जसले उसबाट उत्पत्ति लिन सक्थे; वा ती सबैको रगत जसले महिलाको वंशबाट

जन्म लिने थिए, र जसले यसै प्रकारले सत्यलाई आफ्ना रगतले प्रमाणित गर्नुपर्ने थियो । मसीहले सबैलाई एउटै हिसाबमा राख्नुभएको छ (मत्ती २३:३५); वा हरेक रगतको बूँदालाई ध्यानमा राखिएको थियो । हाम्रो लागि कति राम्रो छ कि मसीहको रगतले हाबिलको रगत भन्दा राम्रो कुरा गर्छ ! (हिब्रू १२:२४)। हाबिलको रगत बदला माग्दथ्यो, मसीहको रगत क्षमाको लागि कराउँछ ।

ई. कैनमाथि दिइएको दण्ड: अब तिमी पृथ्वीबाट श्रापित भएका छौ (उत्पत्ति ४:११) । यहाँ ध्यान दिनुहोस्,

१. उसलाई श्रापित गरिएको छ, सबै प्रकारको बुराइमा विभाजित, परमेश्वरको क्रोधको अधीनमा, जसलाई आकाशबाट सबै अधर्म र अन्यायको विरोधमा प्रकट गरिएको छ (रोमी १:१८) । कसैले पनि परमेश्वरको श्रापको व्याप्ति र भारको थाहा पाउँछ ? यो कति दूरसम्म पुग्छ, कति गहिरोमा प्रवेश गर्छ ? जब परमेश्वरले कुनै व्यक्तिलाई श्रापित भन्नुहुन्छ भने, उसलाई वास्तवमा श्रापित बनाउँछ; किनकि जसलाई उहाँ श्राप दिनुहुन्छ, ती साँच्चै श्रापित हुन्छन् । आदामको अवज्ञाका लागि दिइएको श्राप पृथ्वीमा समाप्त भएको थियो: "तिमीको लागि पृथ्वी शापित छ"; तर कैनको विद्रोहको श्राप सिधै उसैमा परे: "तिमी श्रापित हौ"; किनकि परमेश्वरसँग आदामको लागि दया थियो, तर कैनको लागि कुनै दया थिएन । हामी सबैले यो श्रापको योग्य छौं र केवल मसीहमा विश्वास गर्नेहरूले यसबाट उद्धार पाउँछन् र आशीर्वादको अधिकारी बनिन्छन् (गलाती ३:१०, १३) ।

२. उसलाई पृथ्वीबाट श्रापित गरिएको छ । त्यहाँबाट कराहट परमेश्वरको सामु पुगेको थियो, त्यहाँबाट श्राप कैनमा पुग्यो । परमेश्वरले तुरुन्तै आकाशबाट वा स्वर्गदूतको तरवारले वा बिजुलीको प्रहारबाट बदला लिन सक्नुहुन्थ्यो, तर उहाँले पृथ्वीलाई रगतको बदला लिने बनाउने निर्णय गर्नुभयो, जसलाई पृथ्वीमा स्थिर राखेर, तुरुन्तै समाप्त नगरी, तर यसैलाई उसको श्राप बनाइयो । पृथ्वी सधैं हाम्रो नजिक हुन्छ, हामी यसबाट बच्न सक्दैनौं; त्यसैले यदि यसलाई परमेश्वरको क्रोधको कार्यवाहक बनाइन्छ भने, हाम्रो दण्ड टार्न असम्भव हुन्छ: यो पाप हो, अर्थात् पापको दण्ड, जुन ढोकामा पर्खिरहेको छ। कैनले आफ्नो दण्ड त्यहीँ पायो जहाँ उसले आफ्नो हिस्सा रोजेको थियो र आफ्नो मन सेट

गरेको थियो । पृथ्वीबाट हामी दुई कुरा अपेक्ष्या गर्छौं, र यस श्रापले कैनबाट दुबै अस्वीकृत गर्यो र तिनलाई उसबाट हटाइयो: जीविकोपार्जन र स्थायित्व ।

(१.) पृथ्वीबाट जीविकोपार्जन अब उसबाट रोकिएको छ। यो उसको उपभोगमा श्राप हो, विशेषगरी उसको काममा: "तिमी जब पृथ्वीलाई जोत्ना थाल्छौ, यसले अबदेखि तिमीलाई यसको शक्ति दिनेछैन ।" ध्यान दिनुहोस्, हरेक प्राणी हामीलाई त्यस्तै हुन्छ जुन परमेश्वरले यसलाई बनाउनु भएको छ, आराम वा कष्ट, आशीर्वाद वा श्राप । यदि पृथ्वीले हामीलाई आफ्नो शक्ति नदिने हो भने, हामी त्यसमा परमेश्वरको धार्मिकता स्वीकार्नुपर्छ; किनकि हामीले हाम्रो शक्ति उहाँलाई दिने काम गरेका छैनौं । पृथ्वीलाई आदामको लागि पहिले श्रापित गरिएको थियो, तर यो कैनको लागि दोगुना श्रापित गरिएको थियो । त्यसको त्यो भाग जुन उसको हिस्सामा पर्‍यो र जसको उसले काम गरिरहेको थियो, हाबिलको रगतले यसलाई निर्जीव र असहज बनायो । ध्यान दिनुहोस्, दुष्टहरूको दुष्टता तिनीहरूको सबै काम र सम्पत्तिमा श्राप ल्याउँछ (व्यवस्था २८:१५ र अन्य), र यो श्रापले तिनीहरूलाई सबैमा कष्ट पुर्याउँछ र उनीहरूको सबै प्रयासहरू असफल बनाउँछ । (२.) पृथ्वीमा बसोबास अब उसबाट रोकिएको छ: "तिमी पृथ्वीमा भाग्यहीन र आवारा हुनेछौँ ।" यसले उसलाई दोषी ठहर्यायो, [१.] मानिसहरूको बीचमा सदाका लागि अपमान र बदनामीमा राखिने । उसलाई आफूसँग राख्नु, कुराकानी गर्नु वा कुनै प्रकारको समर्थन देखाउनु सधैं घृणास्पद कुरा मानिनेछ । र ठीक थियो कि जसले आफूलाई सबै मानवबाट अलग पारेको थियो, उसलाई सबै मानवद्वारा घृणा गरियो र त्यागियो, र अज्ञात बनाइयो । [२.] आफ्नो मानसिक शान्तिको लागि निरन्तर अशान्ति र आतंक । उसको आफ्नै दोषी आत्मचिन्ताले जहाँ जान्छ त्यहाँ उसलाई पछ्याउनेछ, र उसलाई मगोर्मिसाबिब बनाउनेछ, जसले चारैतिरबाट डरको माहोल सिर्जना गर्नेछ । तीलाई के आराम मिल्न सक्छ, के स्थायित्व, जो आफ्नै अशान्तिलाई सधैं आफ्नो भित्र बोक्दै हिड्छन् ? ती अवश्यै भगोड़ा हुनेछन् जो यसरी हल्लिएका छन् । पृथ्वीमा त्यस्तो निरन्तर दुखी भगोड़ा अरु कोही छैन जसलाई आफ्नै दोषले सधैं पछ्याइरहेको छ, र त्यस्तो निन्दनीय भिखारी अरु कोही छैन जसलाई आफ्नै इच्छाहरूको आदेशमा

चल्नुपर्छ ।

यो कैनमाथि सुनाइएको फैसला थियो; र यसमा पनि दया मिलाइएको थियो, किनकि उसलाई तुरुन्तै नाश गरिएको थिएन, तर उसलाई पश्चतापको लागि समय दिइएको थियो; किनकि परमेश्वर हामीप्रति धैर्यवान हुनुहुन्छ, यो चाहेर कि कोहि पनि नाश नहोस् ।

अनि कैनले परमप्रभुलाई भन्यो: "मेरो दण्ड मैले सहन सक्नुभन्दा ठूलो छ ।
हेर्नुहोस्, आज तपाईंले मलाई यस पृथ्वीको सतहबाट निकाल्नुभएको छ; अनि म तपाईंको उपस्थितिबाट लुकिएको हुनेछु; अनि यस पृथ्वीमा म भगुवा र डुलुवा हुनेछु; अनि यस्तो हुनेछ – जसकसैले मलाई भेट्टाउँछ, त्यसले मलाई मार्नेछ ।"
तब परमप्रभुले त्यसलाई भन्नुभयो: "यसकारण जसकसैले कैनलाई मार्ला, त्यसलाई सात गुणा बदला दिइनेछ ।" अनि जसकसैले कैनलाई भेट्टाउला, त्यसले त्यसलाई नमारोस् भनी परमप्रभुले त्यसमाथि एउटा चिनो लगाउनुभयो ।

यहाँ हामी कैनविरुद्धको कारबाहीको थप विवरण पाउँछौं ।

अ. यहाँ कैनले आफूमाथि सुनाइएको निर्णयलाई कठिन र कठोर भन्दै गरेको गुनासो प्रस्तुत गरिएको छ । केहीले यसलाई निराशाको भाषा मानेर यसरी पढ्छन्: "मेरो अधर्म यति ठूलो छ कि यो क्षमा गरिन सक्दैन ।" यस्तो अवस्थामा, उसले परमेश्वरको दया र क्षमालाई अपमान गरेको देखिन्छ, किनकि यो दया तिनैलाई प्राप्त हुन्छ जसले त्यसमा भरोसा गर्छन्। परमेश्वरको क्षमाको साथ सबैभन्दा ठूलो पाप र पापीहरूको लागि पनि क्षमा छ, तर जो यसको आशा गर्दैनन्, तिनीहरूले यसको अधिकार गुमाउँछन् । केही समयअघि मात्र कैनले आफ्नो पापलाई सानोतिनो कुरा ठानेको थियो, तर अहिले ऊ अर्को चरम स्थितिमा पुगेको छ। शैतानले आफ्ना सेवकहरूलाई घमण्डबाट निराशामा पुऱ्याउँछ । पापलाई गम्भीर रूपमा लिनु ठीकै हो, तर यसलाई अक्षम्य ठान्नु भनेको गलत हो । कैनले भनेको कुरा आक्रोशको भाषा हो जस्तो देखिन्छ: "मेरो सजाय यति ठूलो छ कि म यसलाई सहन सक्दिन ।" यस प्रकार, उसले परमेश्वरको

न्यायप्रति अपमान प्रकट गर्छ र सजायलाई आफ्नो दोषभन्दा धेरै कठोर भएको आरोप लगाउँछ । उसले परमेश्वरलाई सही ठहराउने सट्टा उहाँलाई दोष लगाएको छ र आफ्नो पापको सजायलाई अस्वीकार गरेको छ । पापको सजायलाई अस्वीकार गर्नु र आफ्ना दुःखलाई पापभन्दा ठूलो समस्या ठान्नु कठोर हृदयको चिन्ह हो । नोट: पश्चात्ताप नगर्ने कठोर हृदयहरू परमेश्वरको ताडनाद्वारा परिवर्तन हुँदैनन्, किनकि तिनीहरू आफूलाई अन्याय गरिएको ठान्छन् । फारोको चासो केवल मृत्युसँग थियो, पापसँग होइन (प्रस्थान १०:१७); कैनको चासो पनि यहाँ त्यस्तै थियो । ऊ जीवित मान्छे थियो, तर आफ्ना पापको सजायलाई लिएर गुनासो गऱ्यो (विलाप ३:३९) । उसले आफूलाई कठोर रूपमा व्यवहार गरिएको ठान्यो, जब वास्तवमा ऊ अनुग्रहपूर्वक व्यवहार गरिएका थियो । उसले अन्याय भएको भन्दै कराए, जब ऊ नरकमा परेका छैन भन्ने कुरामा आश्चर्य मान्नुपर्ने थियो । आफ्नो सृष्टिकर्तासँग यसरी झगडा गर्ने, र आफ्नो न्यायाधीशसँग मुद्दा लड्ने व्यक्तिलाई धिक्कार छ । अब, यो गुनासोलाई सही ठहर्याउन, कैनले परमेश्वरको निर्णयलाई व्याख्या गऱ्यो । १. उसले यस निर्णयले आफूलाई परमेश्वरको कृपाबाट टाढा पारिएको देख्यो र निष्कर्ष निकाल्यो कि श्रापित भएपछि ऊ परमेश्वरको अनुहारबाट लुकेको छ । वास्तवमा, यो नै परमेश्वरको श्रापको वास्तविक स्वरूप हो । दण्डित पापीहरूले यसलाई यसरी नै अनुभव गर्छन्, जब उनीहरूलाई भनिन्छ, "मबाट टाढा होऊ, हे श्रापितहरू ।" जो व्यक्तिहरू सधैंको लागि परमेश्वरको प्रेम, आशिष्, र अनुग्रहबाट वञ्चित हुन्छन्, उनीहरू नै वास्तवमा श्रापित हुन्छन् । २. उसले आफूलाई यस जीवनका सबै आरामहरूबाट निष्कासित भएको देख्यो र निष्कर्ष निकाल्यो कि, भगौडा भएको हुँदा, वास्तवमा आज आफू पृथ्वीको सतहबाट निकालिएको हो । स्थायी ठेगाना नभएकोमा, पृथ्वीमा कुनै स्थान नहुनु जस्तै भयो । चिहानमा विश्राम गर्नु राम्रो, तर कहिल्यै विश्राम नपाउनु नराम्रो । ३. उसले आफूलाई यो निर्णयले बहिष्कृत भएको देख्यो, परमेश्वरको मण्डलीबाट टाढा पारिएको, र सार्वजनिक धार्मिक विधिहरूमा सहभागी हुनबाट रोकिएको । उसका हात रगतले भरिएको हुँदा उसले अब व्यर्थका चढाइहरू चढाउन सक्दैन (यशैया १:१३, १५)। सायद यही कुरा उसले भनेको हुन सक्छ, जब उसले गुनासो गऱ्यो कि

आफू पृथ्वीको सतहबाट निकालिएको छु, किनभने मण्डलीबाट बाहिर निकालिएपछि, जसलाई अझैसम्म कसैले छोडेको थिएन, ऊ परमेश्वरको अनुहारबाट लुकेको छ । उसलाई परमेश्वरको सामु उपस्थित हुनका लागि परमेश्वरका छोराहरूसँग जान अनुमति दिइएन । ४. उसले आफूलाई यस निर्णयले सबै मानवता द्वारा घृणा र दुर्भावनाको सामना गर्ने देख्यो: "जसले पनि मलाई भेट्यो, उसले मलाई मार्नेछ ।" जहाँसुकै ऊ भड्किरहेको छ, त्यहाँ आफ्नो जीवनको संकटको सामना गर्छ, कम्तिमा ऊ यसो सोच्दछ: र, ऋणी भएको व्यक्तिको जस्तै, उसलाई भेट्ने प्रत्येकलाई एक गवाह ठान्दछन् । जीवित भएका कोही छैनन् तर उसको नजिकका आफन्तहरू; तर ती आफन्तहरूबाट पनि ऊ यथासम्भाव डराउँछ जसले आफैंले आफ्नो भाइसँग यति क्रूर व्यवहार गरेको थियो । केहीले यसलाई यसरी पढ्दछन्, "जसले पनि मलाई भेट्छ, उसले मलाई मार्नेछ" मात्र नभइ, "जो पनि सबै प्राणीहरूमा मध्ये केहि पाउँछ ।" आफूलाई परमेश्वरको सुरक्षा बिना देखेर, ऊ सम्पूर्ण सृष्टिको सामना गर्न बाध्य छ । ध्यान दिनुहोस्, जसले अपराध क्षमा नगरी अपराध गरेको छ, उसले निरन्तर डर र आतंक महसुस गर्छ (हितोपदेश २८:१; अय्यूब १५:२०-२१; भजनसङ्ग्रह ५३:५) । पाप नगरी डराउनु राम्रो छ, भन्दा पाप गरी डराउनु । डॉ. लाइटफुटका अनुसार, कैनको यो वाक्यलाई चाहनाको रूपमा पढ्नुपर्छ: "अब, त्यसैले, जसले मलाई भेटे उनी मलाई मार्न सकुन् ।" आत्मामा कटु हुँदै, उनी मर्न चाहन्छन्, तर मर्न सक्दैनन् (अय्यूब ३:२०-२२), जस्तै आत्मिक यातना भोगिरहेका व्यक्तिहरू (प्रकाश ९:५-६) को स्थिति हुन्छ ।

आ. यहाँ परमेश्वरको फैसलाको पुष्टि गरिएको छ; जब उहाँ न्याय गर्नुहुन्छ, उहाँ विजयी हुनुहुन्छ (पद १५) । ध्यान दिनुहोस्, १. यस घोषणाले कैनलाई क्रोधमा सुरक्षा दिएको छ, जुन त्यो स-साना संसारमा सबैलाई सूचित गरिएको हुनसक्छ, जुन त्यस समय अस्तित्वमा थियो: "जो कोही कैनलाई मार्नेछ, उसलाई सात गुणा प्रतिशोध लिइनेछ," किनकि यसले उसलाई दिइएको फैसला (कि ऊ एक भगौडा र आवारा बन्नुपर्ने) लाई असफल बनाउँछ । दोषी दोषीलाई विशेष सुरक्षा दिने कानूनी प्रक्रिया अन्तर्गत हुन्छ; जो सार्वजनिक न्यायको बलि बनाइन्छ, उनीहरूलाई निजी बदला लिनको लागि बलि दिन सकिँदैन । परमेश्वरले

कैनको मामलामा भन्नु भएको छ, "प्रतिशोध मेरो हो, म प्रतिशोध लिनेछु," यो कुनै मानिसको लागि परमेश्वरको हातबाट शस्त्र निकाल्नु ठूलो अपमानको कुरा हुने थियो, परमेश्वरको मनको स्पष्ट घोषणा माथि असम्मान गर्ने कुरा हुने थियो, र त्यसैले सात गुणा प्रतिशोध लिइएको छ । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरले केही अत्यन्त पापी मानिसहरूको जीवनलाई सुरक्षा र लामो समयसम्म राख्नका लागि बुद्धिमान र पवित्र उद्देश्य राख्नुभएको छ । परमेश्वर केहि व्यक्तिहरूसँग त्यो प्रार्थना अनुसार व्यवहार गर्नुहुन्छ, " तिनीहरूलाई नमार्नुहोस्, नत्र ता मेरा जनहरूले बिर्सलान्; आफ्ना सामर्थ्यले तिनीहरूलाई छरपस्ट पार्नुहोस्, र तिनीहरूलाई ढाल्नुहोस्; हे प्रभु, हाम्रा ढाल !" (भजनसङ्ग्रह ५९:११) । यदि कैनलाई तुरुन्तै मारेको भए, उनलाई बिर्सिन्थे (उपदेशक ८:१०); तर अहिले ऊ परमेश्वरको न्यायको एक भयंकर र दीर्घकालीन साक्षी बनेको छ, जस्तो कि चेनमा झुण्डिएको एक स्मारक जस्तो । २. कसरी कैनलाई क्रोधमा चिन्ह लगाइयो: "प्रभुले काइन्समाथि एउटा चिन्ह राख्नुभयो," जसले उसलाई मानवजातिको बाँकी भागबाट अलग पार्छ र सूचित गर्दछ कि ऊ नै आफ्नो भाइको हत्या गर्ने व्यक्ति हो । उसलाई कुनैले चोट पुऱ्याउन मिल्दैन, तर सबैले उसको अपमान गर्नुपर्छ । परमेश्वरले उसलाई कलंक लगाउनुभयो (जसरी केही अपराधीहरूको गालामा दाग लगाइन्छ) र उसमाथि यस्तो देखिने र मेट्न नसकिने अपमान र बेइज्जतीको चिन्ह राख्नुभयो, जसले गर्दा सबै बुद्धिमान मानिसहरूले उसलाई टाढा राखून् । यसले गर्दा ऊ भागुवा र आवारा हुनबाट बच्न सक्दैन र सबै कुराको परित्याग गरिएका व्यक्ति जस्तो देखिन्छ ।

१६ अनि कैन परमप्रभुको सामुबाट निस्केर गयो, र अदनको पूर्वपट्टि नोद भन्ने देशमा बस्न लाग्यो ।
१७ अनि कैन आफ्नी पत्नीकहाँ गयो; अनि त्यो गर्भवती भई, र हनोकलाई जन्माई । अनि कैनले एउटा शहर बनायो, र त्यस शहरको नाम आफ्नो छोराको नामअनुसार हनोक राख्यो ।
१८ अनि हनोकका निम्ति इराद जन्म्यो, अनि इरादले महुयाएललाई जन्मायो। अनि महुयाएलले मतूशाएललाई जन्मायो, र मतूशाएलले लेमेकलाई जन्मायो ।

यहाँ हामीले कैनको थप विवरण पाएका छौँ र परमेश्वरले अस्वीकार गरेपछि उसको के भयो भन्ने कुरा बुझ्न सक्छौँ ।

अ. कैनले आफ्नो सजायको त्यो भागलाई नम्रतापूर्वक स्वीकार गऱ्यो, जसले गर्दा उसलाई परमेश्वरको उपस्थितिबाट लुकाइयो । किनभने (पद १६) उसले परमेश्वरको उपस्थितिबाट बाहिर गयो, अर्थात्, उसले स्वेच्छाले परमेश्वर र धर्मलाई अस्वीकार गऱ्यो र यसको आदेशहरूको अधीनमा नरहन पाउँ भनेर यसका विशेषाधिकारहरू त्याग्न राजी भयो । उसले आदमको परिवार र वेदीलाई छोड्यो र परमेश्वरको भयको कुनै दावी नगरीकन, असल मानिसहरूको बीचमा नआउने र परमेश्वरको विधिहरूमा भाग नलिने निर्णय गऱ्यो । नोट: कपटी विश्वास गर्नेहरू, जसले सर्वशक्तिमान् परमेश्वरसँग ढोंग र खेलवाड गरेका हुन्छन्, न्यायपूर्वक आफैँलाई छाडिएका हुन्छन्, ताकि उनीहरूले कुनै यस्तो काम गरून् जसले ठूलो अपमान ल्याओस्, र जसले परमेश्वर भक्तिको स्वरूपलाई त्यागेर यसको सामर्थ्यलाई अस्वीकार गरेको देखियोस् । कैन अहिले परमेश्वरको उपस्थितिबाट बाहिर गयो, र कहिल्यै पनि आफ्नो सान्त्वनाका लागि फेरि त्यसमा आएको पाइँदैन । नरक भनेको परमेश्वरको उपस्थितिबाट विनाश हो (२ थेस्सलोनिकी १:९) । यो सबै असलको स्रोतबाट अनन्तकालीन निर्वासन हो । यही पापीहरूको छनोट हो र यही उनीहरूको न्याय हुनेछ, उनीहरूको अनन्त लज्जाको लागि ।

आ. कैनले आफूलाई भगौडा र यात्री बनाउने सजायको भागको सामना गर्न प्रयास गऱ्यो । किनभने,

१. उसले आफ्नो बसोवासको भूमि चयन गऱ्यो । कैन पूर्व अदनको पूर्वतिर गएर बसोबास गऱ्यो, जहाँ आदम र उनका धार्मिक परिवार बस्ने ठाउँबाट टाढा थियो । यसरी, उसले आफू र आफ्नो श्रापित पुस्तालाई पवित्र सन्तानदेखि अलग गऱ्यो, आफ्ना शिबिरलाई सन्तहरूको शिबिर र प्रेम गर्ने नगर (प्रकाश २०:९) बाट पृथक गऱ्यो । अदनको पूर्वमा करुबहरू ज्वलन्त तरवारसहित उपस्थित थिए (उत्पत्ति ३:२४)। त्यहीँ उसले आफ्नो भाग्य रोज्यो, मानौँ उसले परमेश्वरको डरको अवहेलना गरेजस्तो । तर, उसको स्थिर बसोबास गर्ने प्रयास व्यर्थ साबित भयो, किनकि उसले जुन भूमिमा बसोबास गऱ्यो, त्यो उसप्रति "नोद" (अर्थात्,

कम्पन वा डरको भूमि) भयो, उसको आत्माको निरन्तर बेचैनी र अशान्तिका कारण ।

नोट: जो परमेश्वरबाट टाढा हुन्छन्, उनीहरूले अन्यत्र कतै विश्राम पाउन सक्दैनन् । कैनले परमेश्वरको उपस्थितिबाट टाढा गएपछि उनले कहिल्यै शान्ति पाएनन् । जो मानिसले आफूलाई स्वर्गबाट अलग गर्दछ, उसले आफूलाई अनन्त कम्पनको स्थितिमा फ्याँक्छ । "त्यसैले, हे मेरो आत्मा, परमेश्वरमा फर्केर आफ्नो विश्रामतर्फ फर्क; नत्र तिमी अनन्त बेचैन रहन्छौ ।"

२. उसले बसोबासका लागि एउटा सहर बनायो (पद १७)। केही व्याख्याकारहरूले यसलाई यसरी व्याख्या गरेका छन्: "ऊ एउटा सहर निर्माण गर्दै थियो," तर एउटा श्राप ऊ र उसको काममा रहेकोले, उसले सहर पूरा गर्न सकेन । अथवा, हाम्रो पाठअनुसार, उसले एउटा सहर बनायो, जसलाई परमेश्वरको मण्डलीसँग स्थायी रूपमा अलग रहने संकेतको रूपमा लिइयो र उसले कहिल्यै त्यस मण्डलीमा फर्कने विचार गरेन । यो सहर धर्मत्यागको केन्द्र बन्ने योजना गरिएको थियो । यहाँ ध्यान दिनुपर्ने कुरा: (१) कैनको परमेश्वरको दण्डप्रति अवज्ञा । परमेश्वरले उसलाई "भगौडा र यात्री" हुने दण्ड दिनु भएको थियो । यदि उसले पश्चात्ताप गरेर आफूलाई दीन बनाएको भए, यो श्राप आशिषमा परिणत हुन सक्थ्यो, ठीक त्यस्तै जसरी लेवीको वंशलाई याकूबमा विभाजित र इस्राएलमा छरिए पनि, आशिष दिइएको थियो । तर, कैनको पश्चात्ताप नगर्ने र कठोर मनले परमेश्वरको विपरीत चालचलन गरेकाले, र आकाशको विरुद्ध उभिएर आफूलाई स्थायी रूपमा स्थापित गर्न खोजेकाले, जुन श्राप आशिषमा परिणत हुन सक्थ्यो, त्यो श्रापमा नै परिणत भयो । (२) कैनको निर्णय, परमेश्वरलाई त्यागेपछि । परमेश्वरलाई छोडेपछि, कैनले यस संसारलाई आफ्नो स्थायी बासस्थानका रूपमा चयन गऱ्यो, मानौं, यो नै उसको अनन्त विश्राम हो । ती व्यक्तिहरूले, जसले स्वर्गीय नगरको आशा राख्छन्, पृथ्वीमा अस्थायी तम्बुहरूमा बस्न रुचाउँछन् । तर कैनले, जसले त्यो स्वर्गीय नगरको कुनै चासो राखेन, पृथ्वीमै आफ्नो सहर निर्माण गऱ्यो । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरबाट श्रापित भएका मानिसहरूले प्रायः तलका वस्तुहरूमा आफ्ना स्थायित्व र सन्तुष्टि खोज्छन् (भजनसंग्रह १७:१४) । (३) आफ्ना आतंकहरूबाट बच्न कैनले

अपनाएको उपाय । कैन आफ्नो निरन्तर आतंकको सामना गर्न र आफ्नै दु:खको स्थिति माथि विचार नगर्नका लागि निर्माणकार्यमा जुट्यो । आफ्नो दोषी विवेकको चीत्कारलाई सन्तुलन गर्न र ध्यान अन्यत्र मोड्न, उसले कुवाहरू, हथौडाहरूको आवाजमा आफूलाई व्यस्त गरायो । यसरी धेरैले आफ्नो दोषलाई दबाउन र आफ्नो विवेकको चिच्याहटबाट भाग्न संसारको व्यस्ततामा डुब्छन् । (४) दुष्टहरूले प्राय: परमेश्वरका मानिसहरू भन्दा बाह्य समृद्धिमा अग्रता लिन्छन् । कैन र उसका श्रापित वंशले सहरमा बसोबास गरे, जबकि आदम र उसको धन्य परिवार तम्बुहरूमा बसोबास गर्दै थिए । ध्यान दिनुहोस्, बाह्य परिस्थिति हेरेर मात्र परमेश्वरको प्रेम वा घृणालाई निर्णय गर्न सकिन्न (उपदेशक ९:१, २) ।

३. उसको परिवार पनि स्थापित भयो । यहाँ उसका सन्तानहरूको—कम्तीमा उसको परिवारका उत्तराधिकारीहरूको—सात पुस्तासम्मको विवरण छ । उसका छोराको नाम हनोक राखियो, जो पवित्र पुरुष हनोकसँग नाममा समान भए पनि चरित्रमा समान थिएन, जसले परमेश्वरसँग संगत गरे (उत्पत्ति ५:२२)। असल र खराब व्यक्तिहरूले उही नाम बोक्न सक्छन्; तर परमेश्वरले यहूदा इस्करियोत र यहूदा गैर-इस्करियोतबीच छुट्ट्याउन सक्छन् (यूहन्ना १४:२२)। कैनका वंशजहरूको नाम मात्र उल्लेख गरिएको छ, पवित्र वंश (उत्पत्ति ५) का नामहरूजस्तो विस्तृत विवरण छैन । पवित्र वंशका प्रत्येक व्यक्तिका बारेमा तीन-तीन पद दिइएका छन्, तर यहाँ तीन-चारजना एउटै पदमा उल्लेख भएका छन् । यी नामहरू हतारमा गनिएको जस्तो देखिन्छ, किनकि परमेश्वरका छुनिएकाहरूको तुलनामा यी नामहरूको मूल्यांकन गरिएको छैन वा तिनमा प्रसन्नता लिइएको छैन ।

१९ लेमेकले दुईटी स्वास्नी ल्यायो; एउटीको नाम आदा र अर्कीको नाम सिल्ला थियो ।

२० आदाले याबाललाई जन्माई; त्योचाहिँ तम्बूमा बस्ने र पशु पालन गर्नेहरूको पुर्खा भयो ।

२१ अनि त्यसको भाइको नाम यूबाल थियो; त्योचाहिँ सबै वीणा र बाँसुरी बजाउनेहरूको पुर्खा भयो ।

२२ अनि सिल्ला – त्यसले पनि तूबल-कैनलाई जन्माई; त्योचाहिँ

पित्तल र फलामको हरेक प्रकारको हतियार बनाउनेवाला भयो। अनि तूबल-कैनकी बहिनी नामा थिई ।

यहाँ हामी काइनको वंशबाट आदमको सातौँ पीढी लेमेकको बारेमा केही विशेषताहरू पाउँछौं । ध्यान दिनुहोस्,

अ. दुई पत्नी राख्ने कुरा । कैनको अपवित्र वंशको एक सदस्यले सबैभन्दा पहिले विवाहको त्यो मौलिक नियमको उल्लंघन गऱ्यो, जसअनुसार एक मात्र पुरुष र एक मात्र महिला एकता हुनुपर्छ । अहिलेसम्म एक पुरुषसँग एक समयमा केवल एक पत्नी थियो; तर लेमेकले दुई पत्नी राखे । शुरुमा यो कुरा यस्तो थिएन । मलाकी २:१५; मत्ती १९:५। यहाँ ध्यान दिनुहोस्: १. जोहरूले परमेश्वरको मण्डली र व्यवस्था त्याग्छन्, तिनीहरू सबै प्रकारका प्रलोभनको सामना गर्न बाध्य हुन्छन् । २. जब कुनै नराम्रो परम्परा नराम्रो मानिसहरूले सुरु गर्छन्, कहिलेकाहीँ राम्रा स्वभावका मानिसहरू उनीहरूको पछाडि लागेर अनजानकै कारण त्यसमा फस्छन् । याकूब, दाऊद र अन्य थुप्रै राम्रा मानिसहरू जसले पछि लेमेकले सुरु गरेको यो पापमा फसे ।

आ. यसका बालबालिकाहरूमा उनको सुख, यद्यपि यस सबैको बाबजुद । दुई पतिहरू राखेर पाप गरे पनि, लेमेकले दुबैपत्नीबाट बालबालिका पाएका थिए, र ती बालबालिका ती छन् जसले आफ्नो पिढीमा प्रसिद्धि पाए । यद्यपि तिनीहरूको धार्मिकता बारे केही उल्लेख गरिएको छैन (जो देखिन्छ त्यस आधारमा, ती तिनीहरू ती समयका गैर-यहूदी थिए), तर तिनीहरू आफ्नो आविष्कार वा कम्तिमा केही उपयोगी कलाको सुधारमा प्रसिद्ध थिए । तिनीहरू केवल व्यापार गर्ने मात्र थिएनन्, तर विश्वका लागि सेवा गर्ने मानिसहरू थिए र केही उपयोगी कलाहरूको आविष्कार, वा कम्तिमा सुधारमा प्रसिद्ध थिए । १. याबल एक प्रसिद्ध गोठालो थिए; उनी आफैँ गोरु पाल्नमा निकै रमाइरहेका थिए र यसलाई सबैभन्दा राम्रो लाभको लागि गर्ने तरिकाहरू बनाउनेमा यति खुशी थिए कि, ती समयका गोठालाहरू, र भविष्यका गोठालाहरूले उनलाई पिताजी भनी सम्बोधन गर्थे; वा सम्भवतः, उनका सन्तानहरू पनि उस्तै पेशामा लागेर, यो परिवार गोठालाहरूको परिवार बन्यो । २. युबाल एक प्रसिद्ध सङ्गीतज्ञ थिए, विशेष गरी सङ्गीतका वाद्य बजाउने कला र

वीणा वादनमा निपुण । उनले सङ्गीतको कला र विज्ञानका नियमहरू दिएका थिए । याबलले तिनीहरूलाई धनी बनाउने तरिका सिकाए, र युबालले तिनीहरूलाई खुशी बनाउनको लागि मार्गदर्शन गरे । जसले आफ्नो जीवन धन्यतामा बिताउँछन्, उनीहरूले खैजडी र वीणाको साथ खुशी मनाउँछन् (अय्युब २१:१२,१३) । युबालको नामबाट सम्भवत: जुबिली-तुरही नाम राखिएको हो; किनकि सबैभन्दा उत्तम संगीत त्यो हो जसले स्वतन्त्रता र मुक्ति घोषणा गर्छ । याबल उनीहरूको प्यान थिए भने युबाल उनीहरूको अपोलो थिए । तूबल-कैन एक प्रसिद्ध लोहार थिए, जसले ताम्र र फलाममा काम गर्ने कला निकै सुधार गरे, जसले युद्ध र कृषि दुवैको सेवा गर्न सक्थ्यो । उनी आफ्नो समयका भल्कन थिए । यहाँ हेर्नुहोस्, (१.) कि सांसारिक चिजहरू मात्र ती कुदृष्ट र पापी मानिसहरूको हृदयमा बस्छन् र तीमध्ये सबैभन्दा कौशल र परिश्रम हुन्छ । यस्तै पापी कैनको श्रापित वंशसँग भएको थियो । यहाँ गोरु पालकका एक पिता र सङ्गीतज्ञका एक पिता थिए, तर विश्वासका एक पिता थिएन । यहाँ ताम्र र फलाममा शिक्षा दिने एक थिए, तर परमेश्वरको राम्रो ज्ञान सिकाउने कोही थिएन । यहाँ धन्य हुने तरिका, शक्तिशाली हुने तरिका, र खुशी हुने तरिका थिए, तर परमेश्वर र उनको भय र सेवामा केही थिएन । अहिलेको संसारले प्रायः मानिसहरूको मस्तिष्क भरेको हुन्छ । (२.) कि जसले परमेश्वरको ज्ञान र अनुग्रहको कमी छ, ती पनि धेरै उत्कृष्ट र उपयोगी क्षमतामा विभूषित हुन सक्छन्, जसले तिनीहरूलाई आफ्नो पीढ़ीमा प्रसिद्ध र सेवा योग्य बनाउँछ । साधारण उपहारहरू नकारात्मक मानिसहरूलाई दिइन्छ, जबकि परमेश्वर आफूलाई संसारका मूर्खलाई चयन गर्नुहुन्छ ।

२३ अनि लेमेकले आफ्ना पत्नीहरूलाई भन्यो: "हे आदा, अनि हे सिल्ला, मेरो वाणी सुन! हे लेमेकका पत्नीहरूहो, मेरो कुरा ध्यान दिएर सुन; किनभने मलाई घाउ पारेको कारणले एउटा मानिसलाई, अनि मलाई चोट पुऱ्याएको कारणले मैले एउटा जवान मानिसलाई मारेको छु।
२४ कैनको बदला सात गुणा लिइन्छ भने लेमेकको बदला साँच्चै सतहत्तर गुणा लिइन्छ।"

लेमेकका यस शब्दबाट, जुन यहाँ उल्लेख गरिएको छ र सम्भवत: ती समयमा धेरै चर्चामा आएको थियो, ऊ अझै एक पापी व्यक्ति थियो, जसरी कैनको श्रापित वंश प्रायः थियो । यहाँ केहि कुरा देख्न सकिन्छ: १. उसका आफ्ना दुई श्रीमतीहरूसँग अत्यन्त गर्व र अहंकारका साथ बोलेको छ, जस्तो कि उसले ठूलो सम्मान र ध्यानको अपेक्षा गर्दै थियो: "मेरो आवाज सुन, लेमेकका श्रीमतीहरू ।" यो अचम्मको कुरा होइन कि जसले विवाहको एक पवित्र नियमलाई तोडेका थियो—दुई श्रीमती लिइ—उसले अर्को नियम पनि तोड्यो, जसले उसलाई आफ्ना श्रीमतीहरूसँग दयालु र स्नेही व्यवहार गर्न र उनीहरूको सम्मान गर्नुपर्ने थियो । प्रायः यिनीहरू जो अरूबाट ठूलो सम्मानको माग गर्दछन्, आफूले आफ्नो कर्तव्यलाई अनदेखा गर्न सक्छन् र आफ्नो परिवारलाई बारम्बार उनीहरूको स्थान थाहा पाउन र कर्तव्य निभाउन सम्झाउनेहरू प्रायः आफ्नै कर्तव्यमा ढिलाइ गर्छन् ।

२. उसले आफूसँगका सबैको प्रति कति रक्तपिपासु र बर्बर थियो भन्ने कुरा: "मैले एक जनालाई मारेको छु," वा (जसरी मार्जिनमा भनिएको छ) "मैले मेरो घाउमा एक जनालाई मारेको छु र मेरो चोटमा एक युवा मानिसलाई मारेको छु ।" उसले आफैंलाई एक कडा र क्रूर स्वभावका व्यक्ति थान्दछ, जो दयाबिना सबैलाई मार्न सक्ने र आफूलाई मार्गमा रोक्ने सबैलाई मार्ने क्षमता राख्दछ; चाहे त्यो व्यक्ति होस्, युवा मानिस होस्, यहाँसम्म कि यदि आफूलाई नै संघर्षमा घाइते हुन सक्ने खतरा हो भने पनि । केहि व्यक्तिहरूको विचारमा, किनकि (पद २४) उसले आफूसँग कैनको तुलना गरेको छ, उसले पवित्र वंशका केहि मानिसहरूलाई हत्या गरेको थियो, जो परमेश्वरका साँचो उपासक थिए र उसले यसलाई आफ्नो आत्मालाई चोट पुर्याउने र आफ्नो आत्माको हानीको रूपमा स्वीकार गरेको थियो; र अझै पनि, कैनको जस्तै, ऊ निराश र अहंकारबिना त्यसको सामना गरिरहेको थियो । या त उसकी श्रीमतीहरू, उसको स्वभावलाई बुझेर, जुन चाँडै उत्तेजना दिने र रिसाउने प्रवृत्ति राख्थे, डराउथे कि कतै न कतै उनीहरूलाई मार्न सकिन्छ । "डर नमान," उसले भन्दछ, "मैले कुनै पनि व्यक्तिलाई आफूलाई आक्रमण गर्न चुनौती दिन्छु; जो कोही गर्छ, मलाई उससँग मेरो हिसाब चुकता गर्न दिनुहोस्; म उसलाई मार्नेछु, चाहे त्यो एक व्यक्ति होस् या एक युवा

मानिस होस् ।" नोट गर्नुहोस्, यो एउटा सामान्य प्रवृत्ति हो कि क्रूर र रक्तपिपासु मानिसहरूले आफ्ना लाजलाई गर्वको रूपमा प्रस्तुत गर्छन् (फिलिप्पी ३:१९), जस्तो कि उनीहरूको शौर्य र सम्मानमा सबै कुरा सह्य हुन्छ, उनीहरूको रिस र बदला भावना कति ज्यानहरूको बलि चढाउँछ भन्ने कुरामा तिनलाई कुनै फरक पर्दैन र तिनीहरूले जति घृणित मानिन्छन्, तति उनीहरूलाई डरको माध्यमबाट सम्मान प्राप्त गर्ने आशा राख्छ न्। *ओडेरिन्ट, डम मेटुअंट*—उनीहरूले घृणा गरोस्, जबसम्म उनीहरूले डराउँछन् । ३. लमेकले आफ्ना दुष्कृत्यको आधारमा परमेश्वरको संरक्षणमा घातक आशा गरेको देखिन्छ, पद २४। उसले यो सुनेका थियो कि कैनलाई सात गुणा प्रतिशोध दिइनेछ (पद १५), जसको अर्थ यदि कुनै व्यक्ति कैनलाई मार्न चाहन्थ्यो भने, परमेश्वर त्यसको लागि कडा दण्ड दिनुहुनेछ, यद्यपि कैनले आफ्ना भाइको हत्या गरेर हजारौं मृत्युको योग्य थियो । लमेकले यो आधारमा आफूलाई सुरक्षित महसुस गर्न थाल्दछ, सोच्दै कि, यदि परमेश्वरले कैनको जीवनमा यो रक्षात्मक संरक्षण प्रदान गर्नु भएको हो भने, त्यही कारणले उसलाई अझ बढी सुरक्षा र संरक्षण मिल्नुपर्छ, यद्यपि उसले आफ्नो कृत्यसँग तुलना गर्दा कैनभन्दा ठूलो पाप गरेको छ । उसले आत्मविश्वासका साथ भन्यो, "यदि परमेश्वरले कैनको सुरक्षा गर्नु भएको छ भने, मेरो पनि सुरक्षा अवश्य हुनेछ, मैले धेरैलाई मारेको छु, तर मैले मेरो भाइको हत्या गर्दिन र कैनको जस्तो उक्साहटको आधारमा हत्याको दोषी छैन ।" नोट गर्नुहोस्, जब परमेश्वरले केही पापीलाई ढिलो दण्ड दिनुहुन्छ, यो अरूलाई उस्तै पापमा फसाउनको कारण बन्न सक्छ । यसका बावजुद, जसलाई परमेश्वरले धैर्यका साथ समय दिनुभएको छ, उनीहरूले त्यसलाई गलत रूपमा आफ्नो पापको लागि कभरको रूपमा लिन्छन् र आफ्नो भविष्यको पापका लागि क्रोध जम्मा गर्दै जान्छन् (उपदेशक ८:११) । यद्यपि परमेश्वरका न्याय र दण्ड कहिल्यै ढिला हुँदैन, केहि पापीहरूमा यो ढिलाइ उनीहरूको पापको लागि थप गम्भीर दण्डको संकेत हुन्छ, जसको परिणाम अन्ततः विनाशको दिनमा प्रकट हुनेछ ।

अब यो सबै छ जुन धर्मशास्त्रमा श्रापित कैनको परिवार र वंशावलीका बारेमा लेखिएको छ, जबसम्म हामी तिनीहरूलाई सबैलाई सार्वभौमिक बाढीमा नष्ट र समाप्त हुँदै देख्दैनौं ।

२५ अनि आदम फेरि आफ्नी पत्नीकहाँ गए; अनि उसले एउटा छोरा जन्माई, र यसो भनेर उसको नाम सेत राखी: "किनकि परमेश्वरले मेरा निम्ति हाबिलको सट्टामा, जसलाई कैनले मान्यो, अर्को एउटा सन्तान नियुक्त गर्नुभएको छ ।"
२६ अनि सेत – तिनको पनि एउटा छोरा जन्म्यो; अनि तिनले उसको नाम एनोस राखे; त्यस समयदेखि मानिसहरूले परमप्रभुको नाम पुकार्न शुरु गरे ।

यो अध्यायको कथा क्रममा यो पहिलो पटक आदमको उल्लेख भएको छ । कुनै शंका छैन, हाबिलको हत्या र कैनको पश्चात्तापहीनता तथा धर्मत्यागले आदम र हव्वालाई ठूलो दुःख दिएको थियो। यो पीडा अझ गहिरो बन्यो, किनभने उनीहरूलाई अब आफ्नै पापले सुद्द गरे र उनीहरूको पश्चात्त पछाडि हटाइदियो। उनीहरूको मूर्खताले संसारमा पाप र मृत्युलाई प्रवेश गराएको थियो; र अब उनीहरूले त्यसको परिणाम भोगे, एउटै दिनमा आफ्ना दुई छोराहरूलाई गुमाएर, (उत्पत्ति २७:४५)। जब अभिभावकहरू आफ्ना बच्चाहरूको दुष्टताले दुःखी हुन्छन्, उनीहरूले त्यसलाई अवसर मानेर आफ्नो प्रकृतिको विकृति जसले यो दुःख उत्पन्न गरेको छ र जसले तीतो जरा रोपेको छ, त्यसको शोक गर्नुपर्छ । तर यहाँ हामी पहिलो अभिभावकहरूको दुःखमा एउटा राहत प्राप्त गर्ने कुरा पाउँछौं ।

अ. परमेश्वरले उनीहरूलाई आफ्नो परिवारको पुनः निर्माण हुँदै गरेको देखाउनुभयो, जुन त्यो दुःखद घटनाले गहिरो रूपमा हल्लिएको र कमजोर बनाएको थियो । परमेश्वरले हाबिलको सट्टामा अर्को सन्तान दिनुभयो (पद २५) । यसले परमेश्वरको प्रवन्ध व्यवहारमा उहाँको गहिरो कृपा र करुणा प्रकट गर्छ । उहाँले आफ्नो जनको जीवनबाट कुनै सान्त्वना टाढा लैजाँदा, त्यसको सट्टामा प्रायः ठूलो आशीर्वाद प्रदान गर्नुहुन्छ। यो अर्को सन्तान मण्डलीको निर्माण र स्थिरताको लागि परमेश्वरद्वारा नियुक्त गरिएको थियो । यसले हाबिलको स्थान लियो, किनभने साक्षीहरूको उत्तराधिकारले शहीदहरूको पुनरुत्थान जस्तो भूमिका खेल्छ । यस सन्तानमा, परमेश्वरको मण्डलीलाई निरन्तरता

प्रदान गरिनेछ र यसले मृत साक्षीहरूको सन्देशलाई जीवन्त बनाउनेछ ।

यसरी हामी मृतकहरूको लागि बप्तिस्मा लिन्छौं (१ कोरिन्थी १५:२९), अर्थात्, बप्तिस्माद्वारा मण्डलीमा सामेल गरिन्छौं, ती व्यक्तिहरूको सट्टा जसलाई विशेष गरी शहीदत्वका कारण मृत्युले मण्डलीबाट हटाएको हुन्छ । हामीले उनीहरूको स्थान पूर्ति गर्दछौं । जसले परमेश्वरका सेवकहरूलाई मार्छन्, उनीहरूले यस माध्यमबाट परमप्रधानका सन्तहरूलाई समाप्त पार्ने आशा राख्छन्, तर उनीहरू धोका हुनेछ। ख्रीष्टले अझै पनि आफ्नो सन्तान देख्नुहुनेछ; परमेश्वरले ढुंगाबाट समेत आफ्ना सन्तान उठाउन सक्नुहुन्छ, र शहीदहरूको रगतलाई मण्डलीको बीउ बनाउन सक्नुहुन्छ । हामीलाई निश्चित छ कि मण्डलीको सम्पत्ति उत्तराधिकारीहरूको अभावमा कहिल्यै गुम्नेछैन । यो छोरा, भविष्यवाणीको आत्माबाट, तिनीहरूले "सेत" (अर्थात्, राखिएको, स्थिर गरिएको, वा स्थापित गरिएको) भनेर नाम राखे, किनभने उहाँको सन्ततिमा मानिसजाति समयको अन्त्यसम्म कायम रहनेछ, र उहाँबाट मसीहको वंश हुनेछ ।

जबकि कैन, जसलाई धर्मत्यागको अगुवा मानिन्छ, भट्कने बनाइएको छ, सेत, जसबाट सत्य मण्डली आउने थियो, स्थिर बनाइएको छ । ख्रीष्ट र उहाँको मण्डलीमा मात्र सत्य स्थायित्व पाइन्छ । २. उनीहरूले आफ्नो सन्तानको सन्तानलाई देखे (पद २६)। सेतको एउटा छोरा जन्मियो, जसको नाम एनोश राखियो । यो नाम सम्पूर्ण मानिसहरूको लागि सामान्य नाम हो, जसले मानिसको अवस्थाको कमजोरी, नाशवानता, र दुःखलाई प्रकट गर्दछ । सर्वश्रेष्ठ व्यक्तिहरू यी कुराहरूप्रति आफैंमा र आफ्ना सन्तानमा सबैभन्दा बढी संवेदनशील हुन्छन् । हामी कहिल्यै यति स्थिर हुँदैनौं कि हामीले आफ्नै नाशवानताको सम्झना गर्नु नपरोस् ।

आ. परमेश्वरले तिनीहरूलाई आफ्नो परिवारमा धर्मको पुनर्जीवन देख्न दिनुभयो: "त्यसबेला मानिसहरूले परमप्रभुको नाम पुकार्न थाले" (पद २६)। यो एक असल मानिसको लागि सन्तोषको कुरा हुँदैन कि उसले केवल आफ्नो सन्तानको सन्तानलाई हेर्न पाउनेछ, यदि उसले त्यससँगै इस्राएलमा शान्ति देखेन र आफ्ना सन्तानलाई सत्यमा

हिँडिरहेको देखेन भने । पक्कै पनि परमेश्वरको नाम यसअघि पनि पुकारिएको थियो, तर अब, १. परमेश्वरका आराधकहरूले धर्ममा पहिलेभन्दा बढी सक्रिय हुन थाल्नुभयो । सायद यो प्रारम्भमा गरिएको भन्दा बढी थिएन, तर हालको अवस्थामा, विशेषगरी कैनको पतनपछि, पहिलेभन्दा बढी भएको थियो । अब मानिसहरूले परमेश्वरको आराधना केवल आफ्नो व्यक्तिगत ठाउँमा र परिवारमा मात्र होइन, तर सार्वजनिक र औपचारिक सभाहरूमा पनि गर्न थाले । वा, अब धर्ममा यति ठूलो सुधार भयो कि यो मानौं धर्मको नयाँ प्रारम्भ भएको जस्तो देखियो ।"त्यसबेला" भन्नाले एनोसको जन्म मात्र नभई सम्पूर्ण पूर्ववृत्त कथालाई जनाउन सक्छ: जब मानिसहरूले कैन र लमेकभित्र पापका दुःखद परिणामहरू देखे,--जब उनीहरूले प्राकृतिक विवेकद्वारा पाप र पापीहरूमाथिको परमेश्वरको न्यायलाई महसुस गरे,--तब उनीहरू धर्ममा झन् सक्रिय र दृढ भए । अन्य मानिसहरू जति खराब हुन्छन्, हामी उति नै असल र धर्मप्रति झन् उत्साही हुनुपर्छ । २. परमेश्वरका आराधकहरूले आफैँलाई छुट्याउन थाले । अर्थात, "त्यसपछि मानिसहरूले परमप्रभुको नामबाट चिनिन थाले," वा आफूलाई परमप्रभुको नामबाट चिनाउन थाले । अब, जब कैन र परमेश्वरको आराधना त्याग्नेहरूले एक शहर बनाए र अधर्मको पक्षमा खुलेर उभिए, र आफूलाई "मानिसका सन्तान" भनेर चिनाउन थाले, त्यस बेला परमेश्वरसँग निष्ठावान रहनेहरूले आफूलाई परमप्रभुको आराधकको रूपमा चिनाउन थाले, र आफूलाई "परमेश्वरका सन्तान" भनेर बोलाउन थाले । यसले धर्मप्रति निष्ठावान र अधर्मलाई स्वीकार गर्नेहरूबीच स्पष्ट भिन्नता ल्यायो, जसले त्यतिबेलादेखि संसार रहुन्जेल कायम रहनेछ ।

अध्याय ५
(CHAPTER 5)

यस अध्यायमा संसारको पहिलो युगको ऐतिहासिक विवरण दिइएको छ, जुन सृष्टि देखि बाढी सम्मको इतिहास हो, जसमा (हिब्रू पाठको सत्यता अनुसार) १६५६ वर्षको समयावधि समेटिएको छ, जुन पितामहहरूको उमेरहरूको गणना गरेर सजिलै हिसाब गर्न सकिन्छ, जबसम्म तिनीहरूले त्यो छोरा जन्माए जसको माध्यमबाट वंशवृक्ष नूहसम्म पुग्यो । यो तीमध्ये एक हो जसलाई प्रेरित पाविलले "अनन्त वंशावलीहरू" (१ तिमोथी १:४) भनेर बोलाएका छन्, किनकि मसीह, जो प्राचीन व्यवस्थाको समाप्ति थिए, ती वंशावलीहरूको पनि अन्त थिए; तिनीहरूको आशा मसीहमा थियो, र सबै कुरा मसीहमा केन्द्रित थियो। यहाँ उल्लेखित वंशावली हाम्रो उद्धारकर्ताको वंशावलीमा संक्षिप्त रूपमा समाविष्ट छ (लूका ३:३६-३८), र यसले मसीहलाई "महिलाको सन्तान" भएको प्रमाण दिन्छ, जुन प्रतिज्ञा गरिएको थियो । यहाँ, १. आदमको बारेमा (पद १-५), २. सेतको बारेमा (पद ६-८), ३. एनोसको बारेमा (पद ९-११), ४. कैनानको बारेमा (पद १२-१४), ५. महललेलको बारेमा (पद १५-१७), ६. यारेदको बारेमा (पद १८-२०), ७. हनोकको बारेमा पद २१-२४), ८. मतूशेलहको बारेमा (पद २५-२७), ९. लेमेक र उसका छोरा नूहको बारेमा (पद २८-३२) समावेश छ । सारा धर्मशास्त्र, जुन परमेश्वरको प्रेरणाबाट दिइएको हो, लाभकारी छ, यद्यपि सबै एउटै प्रकारको लाभकारी छैन ।

१ यो आदमको वंशावलीको पुस्तक हो – परमेश्वरले मानिसलाई सृष्टि गर्नुभएको दिनमा, उहाँले तिनलाई परमेश्वरको समानतामा बनाउनुभयो ।
२ उहाँले तिनीहरूलाई नर र नारी गरेर सृष्टि गर्नुभयो, र तिनीहरूलाई आशिष दिनुभयो; अनि तिनीहरूलाई सृष्टि गरिएको दिनमा उहाँले तिनीहरूको नाम आदम राख्नुभयो ।
३ जब आदम एक सय तीस वर्षका भए, तब तिनले आफ्नै समानतामा, आफ्नै स्वरूपमा एउटा छोरा जन्माए, र उसको नाम सेत राखे ।

४ अनि सेतलाई जन्माएपछि आदम आठ सय वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए।
५ अनि आदमको जम्मा उमेर नौ सय तीस वर्षको भयो; तब तिनी मरे ।

अध्यायका पहिलो शब्दहरू पुरा अध्यायको शीर्षक वा उद्देश्य हुन्: यो आदमका वंशावलीको पुस्तक हो; यो आदमका वंशजहरूको सूची हो, सबैको होइन, केवल पवित्र वंशको, जसले यसको मूल रूप लिएका थिए (यशैया ६:१३), र जसबाट, शारीरिक दृष्टिले, मसीह आएका थिए (रोमी ९:५) । यहाँ आदमको उत्तराधिकारीहरूको नाम, उमेर र मृत्युअनुसारको विवरण छ, जो पहिलो आदमको वचनको संरक्षणकर्ताहरू थिए र दोस्रो आदमका पूर्वजहरू थिए । वंशावली आदमबाट सुरु हुन्छ । यहाँ,

अ. उसको सिर्जना, पद १, २, जहाँ हामीले मानवको सिर्जना बारे पहिले विस्तृत रूपमा वर्णन गरिएको कुरा संक्षेपमा पुनः सुन्यौं । यो हामीले बारम्बार सुन्नुपर्छ र ध्यानपूर्वक बुझ्न आवश्यक छ । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, १. कि परमेश्वरले मानवलाई सिर्जना गर्नुभयो । मानव आफैंको रचनाकार होइन, त्यसैले उसले आफैंलाई आफ्ना कार्यहरूको मालिक बनाउनु हुँदैन; तर उसको अस्तित्वका सृष्टिकर्ता उसका चालहरूको निर्देशक र केन्द्र हुनुपर्छ । २. कि एक दिन थियो जब परमेश्वरले मानवलाई सिर्जना गर्नुभयो । ऊ शाश्वतबाट होइन, तर हिजोको दिनबाट थियो; ऊ पहिलो जन्मेका होइन, तर सृष्टिको जूनियर थियो । ३. कि परमेश्वरले उसलाई आफ्नै आकारमा, धर्मी र पवित्र बनाए, र त्यसैले निस्सन्देह, सुखी थियो । मानवको स्वभाव ईश्वरीय स्वभावसँग यस निचो संसारका अरू प्राणीहरूको तुलनामा धेरै समान थियो । ४. कि परमेश्वरले तिनलाई नर र मादा बनाउनुभयो (पद २), तिनीहरूको आपसी सुख र प्रजनन र प्रजातिको वृद्धिका लागि । आदम र हव्वा दुवैलाई परमेश्वरको हातले तुरुन्तै बनाइए, दुवैलाई परमेश्वरको रूपमा बनाइए; र त्यसैले लिङ्गहरूको बीचमा त्यस्तो ठूलो दुरी र विषमता छैन जुन केहीले सोच्छन् । ५. कि परमेश्वरले तिनीहरूलाई आशीर्वाद दिनुभयो । यो सामान्य हो कि अभिभावकहरूले आफ्ना सन्तानलाई आशीर्वाद दिन्छन्;

त्यसैगरी परमेश्वर, सामान्य पिताले आफ्नो सन्तानलाई आशीर्वाद दिनुभयो । तर पृथ्वीका अभिभावकहरू केवल आशीर्वादको प्रार्थना गर्न सक्छन्; आशीर्वाद दिनु परमेश्वरको विशेषाधिकार हो । यो मुख्यतया वृद्धिको आशीर्वादसँग सम्बन्धित छ, अरू आशीर्वादहरूलाई बहिष्कृत नगरी । ६. कि उहाँले तिनीहरूको नाम आदम राख्नुभयो । आदमको अर्थ माटो, रातो माटो हो । अब, (१.) परमेश्वरले उसलाई यो नाम दिनुभयो । आदमले आफैले अरू प्राणिहरूलाई नाम दिएको थियो, तर उसले आफ्नो नाम आफैले चयन गर्न सक्दैन, ताकि उसले कुनै महिमामयी र गर्विलो नाम चयन नगरोस् । तर परमेश्वरले उसलाई यस्तो नाम दिनुभयो जुन उसलाई आफ्नो मूलको तुच्छता सम्झाउन सधैं सम्झाउने थियो, र उसलाई त्यस चट्टानलाई हेर्न बाध्य बनाउने थियो जहाँबाट ऊ उखेलिएको हो र त्यो खोहको गहिराईलाई जहाँबाट ऊ खिचिएको हो, यशैया ५१:१ । जसको धूलोको नजिक रहेकाहरूलाई गर्व गर्न कमै कारण छ । (२.) उहाँले यो नाम पुरुष र महिल दुवैलाई दिनुभयो । पहिले स्वभावबाट एक भएका, र पछि विवाहद्वारा एक भएका, यसले तिनीहरूलाई एउटै नाम राख्र उपयुक्त बनाउनुभयो, जसले तिनीहरूको एकताको संकेत गर्दछ । महिला पनि पृथ्वीबाटै बनी हो, जस्तै पुरुष ।

आ. आदमको पुत्र सेतको जन्म, पद ३। सेत आदमको जीवनको एक सय तीसौँ वर्षमा जन्मे । सम्भवत: हाबिलको हत्या त्यतिबेला भइसकेको थियो । आदमले कैन र हाबिल बाहेक अन्य धेरै पुत्र र पुत्रीहरू जन्माएका थिए, तर तिनीहरूको उल्लेख गरिएको छैन, किनकि केवल त्यो नामको सम्मानजनक उल्लेख गरिएको छ जसको वंशावलीबाट मसीह र मण्डली आउने थिए । सेतको बारेमा विशेष ध्यान दिने कुरा यो हो कि आदमले उनलाई आफ्नो समानता र स्वरूप अनुसार जन्माएका थिए । आदम परमेश्वरको स्वरूपमा सिर्जना भएका थिए; तर जब आदम पतन र भ्रष्टता भोगे, उनले आफ्नो समानतामा, पापी र भ्रष्ट, नश्वर र दुखी, तिनी जस्तै एक पुत्रलाई जन्म दिए । उनी केवल शरीर र आत्माबाट बनेका मानिस थिए, तर पापी, दोषी र अभागी, विकृत र नष्ट भएको । परमेश्वरका मानिस पनि आफैंलाई पापमा गर्भवती र जन्मेको स्वीकार गर्दछ, जस्तै भजनसङ्ग्रह ५१:५ मा छ । यो आदमको आफ्नै समानता थियो, त्यो ईश्वरीय समानताको विपरीत जसमा आदम सिर्जना

भएका थिए । आदमले त्यो ईश्वरीय समानता गुमाएपछि, उनले आफ्नी सन्तानलाई त्यो समानता दिन सकिन । ध्यान दिनुहोस्, अनुग्रह रगतको माध्यमबाट सर्दैन, तर भ्रष्टता सर्छ । एक पापी पापीलाई जन्म दिन्छ, तर एक पवित्र मानिस पवित्रलाई जन्मदिने छैन ।

इ. उसको उमेर र मृत्यु । ऊ कुल नौ सय तीस वर्ष बाँच्यो, अनि मृत्यु भयो, जसरी उसमाथि परमेश्वरको निर्णय पारित गरिएको थियो, "तिमी धूलोमा फर्किनेछौं ।" यद्यपि उसले निषेध गरिएको फल खाएको दिन मृत्यु भएन, त्यो दिनमै ऊ नश्वर बन्यो । त्यसबेला ऊ मर्न सुरु गर्यो; उसको सम्पूर्ण जीवन त्यसपछि केबल एक स्थगन थियो, एउटा खोसिएको र दोषी घोषित जीवन; अझ, यो एउटा क्षीण हुँदै गरेको मर्ने जीवन थियो । ऊ मात्र सजाय सुनाइएको अपराधीजस्तै थिएन, तर क्रूसमा टाँगिएको मानिस जस्तै पनि थियो, जसले बिस्तारै र क्रमैसँग मृत्यु भोग्दछ ।

६ जब सेत एक सय पाँच वर्षका भए, तब तिनले एनोसलाई जन्माए ।
७ अनि एनोसलाई जन्माएपछि सेत आठ सय सात वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए।
८ अनि सेतको जम्मा उमेर नौ सय बाह्र वर्षको भयो; तब तिनी मरे ।
९ जब एनोस नब्बे वर्षका भए, तब तिनले कैनानलाई जन्माए ।
१० अनि कैनानलाई जन्माएपछि एनोस आठ सय पन्ध्र वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
११ अनि एनोसको जम्मा उमेर नौ सय पाँच वर्षको भयो; तब तिनी मरे ।
१२ जब कैनान सत्तरी वर्षका भए, तब तिनले महललेललाई जन्माए ।
१३ अनि महललेललाई जन्माएपछि कैनान आठ सय चालीस वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
१४ अनि कैनानको जम्मा उमेर नौ सय दस वर्षको भयो; तब तिनी मरे ।

१५ जब महललेल पैंसट्ठी वर्षका भए, तब तिनले यारेदलाई जन्माए ।
१६ अनि यारेदलाई जन्माएपछि महललेल आठ सय तीस वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
१७ अनि महललेलको जम्मा उमेर आठ सय पन्चानब्बे वर्षको भयो; तब तिनी मरे ।
१८ जब यारेद एक सय बासट्ठी वर्षका भए, तब तिनले हनोकलाई जन्माए ।
१९ अनि हनोकलाई जन्माएपछि यारेद आठ सय वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
२० अनि यारेदको जम्मा उमेर नौ सय बासट्ठी वर्षको भयो; तब तिनी मरे ।

यहाँ प्रलयपूर्व पाँच पितामहहरू—सेत, एनोस, कैनान, महललेल, र यारेद—बारे पवित्र आत्माले उचित ठानेर लेख्नुभएको कुरा मात्र लेखिएको छ । यीमध्ये कुनै एक व्यक्तिबारे विशेष रूपमा उल्लेखनीय विवरण दिइएको छैन, यद्यपि हामी यो विश्वास गर्न सक्छौं कि आफ्नो समयमा तिनीहरू विवेकशीलता र धर्मपरायणतामा उल्लेखनीय थिए । तर, सामान्य रूपमा:

अ. ध्यान दिनुहोस् कि कसरी विस्तृत र स्पष्ट रूपमा तिनीहरूको पिढ़ीहरूको रेकर्ड गरिएको छ । यो कुरा केहि कम शब्दहरूमा प्रस्तुत गर्न सकिन्थ्यो जस्तो लाग्न सक्छ; तर यो पक्का छ कि परमेश्वरका पुस्तकहरूमा कुनै पनि शब्द व्यर्थ छैन, चाहे मानिसका पुस्तकहरूमा केही व्यर्थका शब्दहरू हुनुहोस् । यसलाई यसरी स्पष्ट रूपमा लेखिएको छ, १. यसले सबैभन्दा साधारण बुद्धिको लागि पनि यो बुझ्न सजिलो र स्पष्ट बनाउन । जब हामीलाई थाहा हुन्छ कि तिनीहरू कुन उमेरमा यस्तो छोराको जन्म दिन्छन् र पछि कति वर्षसम्म जीवित रहन्छन्, तब थोरै अंकगणितीय सीपले मानिसलाई सम्पूर्ण आयु कति थियो भनेर भन्न सक्षम बनाउँछ; यद्यपि पवित्र आत्माले यो कुल योग लेखेको छ, ती व्यक्तिहरूका लागि जसले यसरी कम सीप पनि राख्दैनन् । परमेश्वर आफ्नो जनहरूको नामहरूमा जुन खुशी लिनुहुन्छ, त्यो देखाउन ।

हामीले कैनको पीढ़ीलाई चाँडो गनिएको देख्यौं (अध्यान ४:१८), तर यस पवित्र वंशको विवरण विस्तारपूर्वक दिइएको छ, र शब्दमा, अङ्कमा होइन; हामीलाई बताइएको छ कि परमेश्वरको भयमा जीवीत रहेका व्यक्तिहरू कति समयसम्म जीवीत रहे र उहाँको कृपामा मरेका व्यक्तिहरू कहिले मरे; तर अरूसँग यसको कुनै महत्त्व छैन । धर्मीको सम्झना आशिषित हुन्छ, तर दुष्टको नाम सड्नेछ ।

आ. तिनीहरूको जीवन दिनहरूले गनिएको छ (पद ८): सेतका सबै दिन र अरूका पनि, जसले मानव जीवनको छोटोपन र पृथ्वीमा हाम्रो समयको छिटो घुमाफेरीलाई जनाउँछ । यदि तिनीहरूले दिनहरूले गनिएका छन् भने, पक्का रूपमा हामीले घण्टाहरूले गनौं, या बरु हाम्रो बारम्बारको प्रार्थना बनाऔं (भजनसङ्ग्रह ९०:१२), "हामीलाई हाम्रा दिन गन्न सिकाउँ ।"

इ. तिनीहरूमध्ये प्रत्येकको बारेमा, हनोक बाहेक, भनिएको छ, "र ऊ मर्यो ।" तिनीहरूको जीवनका वर्षहरूको सङ्ख्या उल्लेख गर्दा यो संकेत गरिएको छ कि तिनीहरूको जीवन, जब ती वर्षहरू सङ्ख्यामा थिए र समाप्त भए, समाप्त भयो; र अझै पनि "र ऊ मर्यो" भन्ने कुरा दोहोर्याइएको छ, ताकि मृत्यु सबै मानिसहरूमा कुनै अपवादबिना आएको भन्ने कुरा देखाउन र यो हाम्रो लागि विशेष रूपमा अरूको मृत्युलाई अवलोकन र सुधार गर्न राम्रो छ जसले हामीलाई हाम्रो आत्म-निर्माणमा मद्दत पुर्याउँछ । यस्तो एक व्यक्ति बलियो र स्वस्थमानवी थियो, तर ऊ मर्यो; यस्तो एक व्यक्ति ठूलो र धनी थियो, तर ऊ मर्यो; यस्तो एक व्यक्ति बुद्धिमान र राजनैतिक थियो, तर ऊ मर्यो; यस्तो एक व्यक्ति अत्यन्त राम्रो थियो, सायद अत्यन्त उपयोगी व्यक्ति थियो, तर ऊ मर्यो, आदि ।

ई. विशेषगरी ध्यान दिने कुरा यो हो कि तिनीहरू सबै धेरै लामो समयसम्म जीवित रहे; तिनीहरूमध्ये कुनै पनि व्यक्तिले आठ सय वर्षको लगभग सबै घुमाउरो यात्रा देख्नुअघि मरेनन्, र केहीले अझ बढी समय जिरहे, माटोको घरमा एक अमर आत्मा बन्दी हुँदा एक ठूलो समय । यो वर्तमान जीवन पक्कै पनि तिनीहरूका लागि त्यस्तो बोझ थिएन जस्तो अहिले प्रायः हुन्छ, अन्यथा तिनीहरू यसबाट थाकेका हुनेथिए; न त भविष्यको जीवन त्यति स्पष्ट रूपमा प्रकट भएको थियो जस्तो अहिले

सुसमाचार अन्तर्गत प्रकट भएको छ, अन्यथा तिनीहरू त्यसलाई जान नका लागि अधीर हुने थिए: लामो जीवन पवित्र पूर्वजहरूका लागि आशीर्वाद थियो र तिनीहरूलाई आशिषित बनायो । केही प्राकृतिक कारणहरू ती पहिलो युगहरूको संसारमा उनीहरूको लामो जीवनको लागि तोक्न सकिन्छ । यो धेरै सम्भावना छ कि पृथ्वी बढी उपजाऊ थियो, त्यसका उत्पादनहरू बढी सशक्त पार्ने थिए, हावा बढी स्वास्थ्यवर्धक थियो र आकाशीय वस्तुहरूको प्रभावहरू बाढी अघि भन्दा पछि अधिक मृदु थिए । यद्यपि मानवलाई अदनबाट बाहिर निकालिएको थियो, पृथ्वी आफैं त्यस समयमा स्वर्गीय थयो - यसको वर्तमान जंगल-जस्तो अवस्थासँग तुलना गर्दा एक बगैंचा थियो: र केहीले विश्वास गर्छन् कि उनीहरूको प्राणियोंको ठूलो ज्ञान, र ती प्राणिहरूको खानपान र औषधिका रूपमा प्रयोगका साथसाथै उनीहरूको संयम र मितव्ययिताले यसमा धेरै योगदान पुऱ्यायो; यद्यपि हामीलाई यो देखिदैन कि ती जो अनियमित थिए, जस्तै धेरै थिए (लूका १७:२७), अहिले जस्तो अनियमित मानिसहरू सामान्यतया जति छोटो जीवन बिताउँछन् । यसले मुख्यत: परमेश्वरको शक्ति र प्रबन्धमा आधारित हुनुपर्छ । उहाँले तिनीहरूको जीवनलाई लामो बनाउनुभयो, पृथ्वीलाई चाँडो भरिन र धर्म र परमेश्वरको ज्ञानको संरक्षणका लागि, जब लिखित वचन थिएन र परम्परा नै यसको प्रसारको एकमात्र माध्यम थियो । यहाँका सबै पितामहहरू, नूह बाहेक, आदमको मर्नु अघि जन्मेका थिए; यसैले उनीहरूले आदमबाट सृष्टि, स्वर्ग, पतन, प्रतिज्ञा, र परमेश्वरका धार्मिक आदेशहरूको पूरा र स्पष्ट व्याख्या प्राप्त गर्न सक्थे । यदि कुनै गलत बुझाइ भएको भए, उनीहरूले आदमलाई शुद्धिकरणका लागि यथार्थ स्रोतको रूपमा बुझ्न सक्थे र आदमको मृत्यु पछि मतूशेलह र अरूसँग परामर्श गर्न सक्थे, जसले आदमसँग समय बिताएका थिए । यसरी परमेश्वरले आफ्नो मण्डलीमा आफ्नो इच्छा र पवित्रता कायम राख्नको लागि अत्यन्त मिहिनियत र सावधानीका साथ मार्गदर्शन गर्नुभएको थियो ।

२१ जब हनोक पैंसट्ठी वर्षका भए, तब तिनले मतूशेलहलाई जन्माए ।

२२ अनि मतूशेलहलाई जन्माएपछि हनोक तीन सय वर्षसम्म

परमेश्वरको साथ-साथ हिँड़िरहे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
२३ अनि हनोकको जम्मा उमेर तीन सय पैंसट्ठी वर्षको भयो ।
२४ अनि हनोक परमेश्वरको साथ-साथ हिँड्थे; तब तिनी रहेनन्; किनभने परमेश्वरले तिनलाई उठाइलैजानुभयो ।

यहाँका विवरण धेरै पुस्ताहरूका बारेमा छ, जसमा कुनै विशेष उल्लेखनीय कुरा छैन, केवल नाम र संख्यामा भिन्नता मात्र छ; तर अन्ततः एउटा व्यक्तिको नाम आउँछ जसलाई यत्रा बिना नजानेको हुदैन, र त्यो हो आदमबाट सातौँ, हनोक । बाकीका सबैले सम्भवत: राम्रो काम गरे, तर उसले सबैभन्दा बढी उन्नति गऱ्यो र पितामह युगको उज्यालो तारो बन्यो । उसको बारेमा धेरै कुरा लेखिएको छैन; तर यस थोरै कुराले पनि उसको नामलाई महिमामय बनाएको छ, अर्का हनोकको नामभन्दा ठूलो, जसको नाममा एउटा सहर थियो । यहाँ उसबारे दुई कुरा छन्:

अ. यस संसारमा उसको कृपालु व्यवहार, जुन दुई पटक उल्लेख गरिएको छ: हनोकले मथूशेलहलाई जन्म दिएको पछि परमेश्वरसँग हिँडे (पद २२), र पुन: हनोक परमेश्वरसँग हिँडे (पद २४) । ध्यान दिनुहोस्,

१. उसको धर्मको स्वभाव र उसका व्यवहारको दायर र प्रवृत्ति: उसले परमेश्वरसँग हिँडेको छ भन्ने कुरा जनाउँछ, (१.) सत्य धर्म; धार्मिकता भनेको के हो, यदि परमेश्वरसँग हिँड्नु भनेको होइन भने ? अविश्वासी र अपवित्र व्यक्तिहरू संसारमा परमेश्वरबाट अलग छन्, उनीहरू परमेश्वरसँग विपरीत हिँड्छन्: तर धार्मिक मानिसहरूले परमेश्वरसँग हिँड्छन्, जसले परमेश्वरसँग मेलमिलापको अर्थ ल्याउँछ, कारण दुईजनाले सँगै हिँड्न सक्दैनन् यदि उनीहरू सहमत नभएको खण्डमा (आमोस ३:३), र यसले धार्मिक, न्यायपूर्ण, र संयमित जीवनका सबै पक्ष र उदाहरणहरू समावेश गर्दछ । परमेश्वरसँग हिँड्नु भनेको सधैं परमेश्वरलाई अघि राख्नु हो र जसले सधैं उहाँकै निगाहमा कार्य गर्छन् । यो परमेश्वरसँग नियम र प्रबन्धहरूमा सम्पर्कको जीवन यापन गर्नु हो । यसले परमेश्वरको वचनलाई हाम्रो नियम बनाउन र उहाँको महिमालाई हाम्रा सबै कार्यहरूको उद्देश्य बनाउन समावेश गर्दछ । यो हाम्रो निरन्तर प्रयास र ध्यान दिनु हो कि हरेक कुरामा परमेश्वरलाई खुशी पार्नु हो र

केही पनि उहाँलाई दुख नपर्ने गरी गर्नु हो । यसले परमेश्वरको इच्छासँग अनुकूल हुनु, उहाँको योजनासँग सहमति जनाउनु र उहाँसँग मिलेर काम गर्नु हो । यो प्रिय सन्तानहरूको रूपमा परमेश्वरको पछ्याउने हो । (२.) उत्कृष्ट धर्म । ऊ संसारसँग पूर्ण रूपमा मरेको थियो र मात्र परमेश्वरको पछ्याउने जस्तो छैन, जसरी सबै धार्मिक मानिसहरूले गर्छन्, तर ऊ परमेश्वरसँग हिँडेको थियो, जस्तो कि ऊ पहिले नै स्वर्गमा पुगेका थियो । उसले अन्य मानिसहरूभन्दा मात्र होइन, अन्य पवित्र मानिसहरूभन्दा माथिको जीवन यापन गऱ्यो: न केवल खराब समयहरूमा राम्रो, तर राम्रो समयहरूमा सबैभन्दा राम्रो । (३.) अरूसँग धर्मको प्रचारमा सक्रियता । पुजारीको कार्यलाई परमेश्वरको अगाडि हिँड्नु भनिन्छ (१ शमुएल २:३०, ३५; न्यायकर्ता ३:७)। हनोक, जस्तो देखिन्छ, परमेश्वरका उच्च पुजारी थियो र नूहजस्तै, जसलाई परमेश्वरसँग हिँड्नु भनिएको छ, उसले धर्मको प्रचार गऱ्यो र मसीहको दोस्रो आगमनको भविष्यवाणी पनि गऱ्यो । यहूदा १४: हेर, प्रभु आफ्ना पवित्र हज़ारहरूको साथ आउँछन् । पवित्र आत्माले “हनोक जीवित थियो” भन्नुको सट्टा यसरी भन्नु भएको छ, “हनोक परमेश्वरसँग हिँडे।” यो यस अर्थमा छ कि एक साँचो धार्मिक जीवन भनेको परमेश्वरसँग हिँड्नु हो । यो, [१.] हनोकको जीवनको मूल उद्देश्य थियो, जो उसको निरन्तर चासो र कार्य थियो; अरूले आफू र संसारको लागि जीवन यापन गर्दा, हनोकले आफ्नो जीवन परमेश्वरको सेवा र धार्मिकताको लागि समर्पित गऱ्यो । [२.] यो उसको जीवनको वास्तविक आनन्द र बल थियो । परमेश्वरसँगको संगति उसको लागि जीवनभन्दा पनि बहुमूल्य थियो । "मलाई जिउनु भनेको ख्रीष्ट हो," (फिलिप्पी १:२१)।

२. उसका धर्मको समय, यो पद २१ मा भनिएको छ कि उनले पैंसठी वर्षको उमेरमा मतूशेलहलाई जन्म दियो; तर (पद २२) मा भनिन्छ कि उसले मतशेलहको जन्मपछि परमेश्वरसँग हिँडे । यसले जनाउँछ कि उसले आफ्नो धार्मिक जीवनको ठूलो प्रतिष्ठा त्यतिबेला सम्म प्राप्त गरेन; आरम्भमा ऊ अरू मानिसहरूको जस्तो मात्र हिँडयो । महान सन्तहरूले आफ्नो महिमा चरणको आधारमा प्राप्त गर्छन् ।

३. उसका धर्मको निरन्तरता: ऊ तीन सय वर्षसम्म परमेश्वरसँग हिँडयो, जतिसम्म उसले यो संसारमा जीवन यापन गऱ्यो । पाखण्डीले सधैं प्रार्थना गर्नेछैन; तर सत्य प्रेमी जसले सिद्धान्तबाट काम गर्छ र

धर्मलाई आफ्नो चयन बनाउँछ, त्यो अन्त्यसम्म संघर्ष गर्नेछ र जीवनभर परमेश्वरसँग हिँड्नेछ, जसले आशा गरेको छ कि ऊ सँगै अनन्तकालसम्म जिउनेछ, भजनसङ्ग्रह १०४:३३ ।

आ. उसको एक राम्रो संसारमा शानदार हटाइ: जस्तै उसले अरूसँग जस्तो जीवन जिएन, त्यस्तै उसले अरूसँग जस्तो मर्न सकेन (पद २४): ऊ थिएन, किनकि परमेश्वरले उसलाई लिनुभयो; अर्थात्, जस्तो कि यसलाई व्याख्या गरिएको छ (हिब्रू ११:५), ऊ परित्यक्त भयो ताकि ऊ मृत्यु देख्दैन र ऊ भेटिएन, किनकि परमेश्वरले उसलाई परित्यक्त गर्नुभयो । ध्यान दिनुहोस्,

१. जब उसलाई यसरी परित्यक्त गरिएको थियो । (१) उसको जीवनको कुन समयमा । यो त्यतिबेला थियो जब उसले केवल तीन सय पैंसट्ठि वर्ष मात्र बिताएको थियो (एक वर्षका वर्षहरू), जुन, त्यतिबेला मानिसहरूको उमेरका हिसाबले, उसका दिनहरूको बीचमा थियो; किनकि प्रलयभन्दा पहिले कुनै पनि पितामहरूले त्यो उमेरभन्दा बढी समय बाँचेन । तर परमेश्वरले उसलाई यति चाँडो किन लिनुभयो ? पक्कै पनि, किनकि संसार, जसले अब भ्रष्टता फैलाएको थियो, उसको योग्य थिएन, वा ऊ संसारभन्दा माथि थियो र यसबाट शीघ्र मुक्त हुन चाहन्थ्यो, वा किनकि उसको कार्य पुरा भएको थियो, र उसको ध्यान त्यसमा लगाउँदा छिटो पुरा भएको थियो । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वर प्रायः त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई चाँडो लिनुहुन्छ जसलाई उसले सबैभन्दा माया गर्छ र तिनीहरूको पृथ्वीमा गुमाएको समय स्वर्गमा पाएको समय हो, जसले तिनीहरूको अनमोल फाइदा ल्याउँछ । (२) संसारको त्यो समयमा । यो त्यतिबेला थियो जब यो अध्यायमा उल्लिखित सबै पितामहरू जीवित थिए, आदम बाहेक, जो सन्टाउन्न वर्ष पहिले मरेका थिए र नूह, जो उनान सत्तरी वर्षपछि जन्मिएका थिए; यी दुईलाई तिनीहरूको विश्वासको अन्य तरिकामा ठोस प्रमाणहरू प्राप्त थिए, तर अरू सबैलाई, जसले हनोकको परित्यागको साक्षी बनेको थियो वा बन्न सक्थे, यो भविष्यको अवस्थासम्बन्धी तिनीहरूको विश्वास र आशाको लागि एउटा ठोस प्रोत्साहन थियो ।

२. उसको परित्याग कसरी व्यक्त गरिएको छ: ऊ थिएन, किनकि परमेश्वरले उसलाई लिइसक्नु भएको थियो । (१.) ऊ अब यो संसारमा

थिएन; यो उसको अस्तित्वको समय होइन, तर यहाँको अस्तित्वको समय थियो: ऊ भेटिएन, यसलाई प्रेरितले सेप्टुअजिन्टबाट स्पष्ट गरेका छन्; उसलाई आफ्नो साथीहरूले भेटेनन्, जसरी भविष्यवक्ता एलिया उनका छोराहरूले खोजेका थिए (२ राजा २:१७); उसलाई आफ्ना शत्रुहरूले भेटेनन्, जसले केहि सोच्न सक्छन् कि उनी उसलाई मर्न मार्ने प्रयास गर्दै थिए, उसको उच्च पवित्रताको विरोधमा र उनको उग्र क्रोधमा । उसको भविष्यवाणीबाट प्रकट हुन्छ कि त्यतिबेला धेरै अवज्ञाकारी पापीहरू थिए, जसले कठोर शब्दहरू बोलेका थिए र सम्भवत: उनीहरूले परमेश्वरको जनको बिरुद्ध कठोर कार्य पनि गरेका थिए (यहूदा १५), तर परमेश्वरले हनोकलाई उनीहरूबाट लुकाएर राख्नु भएको थियो, आकाशमुनि नभएर, आकाशमै । (२.) परमेश्वरले उसलाई शरीर र आत्मासहित आकाशीय स्वर्गधाममा लिनु भएको हो, यद्यपि पछि उहाँले एलियाहलाई पनि यस्तै तरिकाले लिनु भएको थियो । ऊ परिवर्तन भयो, जस्तो कि ती भक्त जनहरूलाई हुनेछ जसलाई मसीहको दोस्रो आगमनमा जीवित पाइएको छ । जब एक असल मानिस मर्छ, परमेश्वर उसलाई लिनुहुन्छ, उसलाई यहाँबाट लिएर जानुहुन्छ र आफूमा स्वीकार गर्नुहुन्छ । प्रेरितले हनोकको बारेमा थपेका छन् कि उसको परित्यक्त हुनु अघि उसको यो गवाही थियो कि उसले परमेश्वरलाई प्रसन्न बनायो, र यो नै उसको राम्रो समाचार थियो । ध्यान दिनुहोस्, [१.] परमेश्वरसँग हिँड्नले परमेश्वरलाई प्रसन्न पार्छ । [२.] हामी परमेश्वरसँग यसरी हिँड्न सक्दैनौं कि उहाँलाई प्रसन्न पारौं, यदि विश्वास बिना हो भने । [३.] परमेश्वर आफैंले ती व्यक्तिहरूलाई सम्मान दिनुहुन्छ जसले विश्वासमार्फत उहाँसँग यसरी हिँडेर उहाँलाई प्रसन्न बनाउँछन् । उहाँले तिनीहरूलाई अहिले स्वीकार गर्नुहुनेछ, र ती आत्माहरू र मानिसहरूका सामुमा ठूलो दिनमा प्रमाण दिनुहुन्छ । जसका पास परित्यक्तको अघि यो गवाही छैन, तिनीहरूले पछि पाउनेछन् । [४.] जोकोहि संसारमा आफ्नो व्यवहारमा वास्तविक रूपमा पवित्र छन्, उनीहरूको यहाँबाट प्रस्थान साँच्चिकै खुसी हुनेछन् । हनोकको परित्यक्त न केवल भविष्यको अवस्थाको वास्तविकता र शरीरको तिमी स्थिति भित्र महिमा अस्तित्वमा रहने सम्भावनाको लागि विश्वासको प्रमाण थियो; तर यो परमेश्वरसँग हिँड्ने सबैलाई हरेक समय

उससँग रहने आशाको प्रोत्साहन थियो: विशिष्ट पवित्रता विशिष्ट सम्मानले मुकुट लगाउनेछ ।

२५ जब मतूशेलह एक सय सत्तासी वर्षका भए, तब तिनले लेमेकलाई जन्माए ।
२६ अनि लेमेकलाई जन्माएपछि मतूशेलह सात सय बयासी वर्ष बाँचे; अनि उनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
२७ अनि मतूशेलहको जम्मा उमेर नौ सय उनन्सत्तरी वर्षको भयो; तब तिनी मरे ।

मतूशेलहको नामको अर्थमा ध्यान दिनुहोस्, १. यसको नामको अर्थ, जसलाई केहीले भविष्यवाणीको संकेतको रूपमा सोच्दछन्, उसको बुबा हनोक भविष्यवक्ता थिए । मतूशेलहको अर्थ हो, "उसले मर्छ" वा "त्यहाँ एउटा बाण छ", वा "प्रसारण गर्ने", विशेष गरी बाढीको प्रसारण, जुन मतूशेलह मरेको वर्षमा आएको थियो । यदि साँच्चिकै उसको नाम यसरी उद्देश्य गरिएको थियो र यसरी व्याख्या गरिएको थियो भने, यसले एक बेवास्ता संसारलाई न्यायको आउनु अघि लामो समय पहिले चेतावनी दिएको हुन्थ्यो । यद्यपि, यो ध्यान दिन योग्य छ कि सबैभन्दा लामो जीवित व्यक्ति जसको नाममा मृत्यु थियो, ताकि उसलाई यसको आउनको सम्झना गराउन सकियोस्, यद्यपि त्यो ढिलो आयो । २. उसको आयु: ऊ नौ सय उनसत्तरी वर्ष जिवन यापन गऱ्यो, यो पृथ्वीमा जति कुनै मानिसले जिवन यापन गरेको सबैभन्दा लामो अवधि हो; र अझै पनि उ मऱ्यो । सबैभन्दा लामो जिवन यापन गर्ने व्यक्तिले अन्ततः मर्नैपर्छ । न त यौवन न त बुढेसकालले यस युद्धबाट मुक्त गर्न सक्छ, किनकि यो सबै मानिसहरूको अन्त्य हो: कोही पनि लामो अवधिको आधारमा जीवनको चुनौती दिन सक्दैन, न त यो मृत्युको गिरफ्तारीका विरुद्ध तर्क बनाउन सक्छ । सामान्यतया अनुमान गरिन्छ कि मतूशेलह बाढीको केही समय पहिले मरे; यहूदी लेखकहरूले भन्छन्, "सात दिन पहिले", अध्याय ७:१० का सन्दर्भमा, र उनले आउने दुष्टता देखि बचाउनको लागि लिइएका थिए, जुन यस अनुमोदनमा आधारित छ, जुन सामान्यतया स्वीकारिएको छ, कि यस अध्यायमा उल्लिखित सबै पितामहहरू पवित्र र शुभ

मानिसहरू थिए । म यसको विपरीत कुनै अनुमान गर्न चाहन्न; तथापि, म देख्दिन कि यसलाई ख्रीष्टका पुर्खाहरूको रूपमा यहाँ सूचीकरण गर्दा यो अन्यथा मान्नुका लागि कुनै थप प्रमाण पाइन्छ, जुन राजाहरूको वंशावलीमा रहेका यहूदी राजाहरूको नाम जस्तै, जसमध्ये धेरै, हामी पक्का थाहा छ कि बाटो धेरै फरक थिए: र, यदि यो प्रश्न गरिएको छ भने, यसलाई सम्भावित रूपमा प्रस्ताव गर्न सकिन्छ कि मतूशेलह आफैं संसारसँगै डुबेका थिए; किनकि यो निश्चित छ कि उनले सो वर्षमा मरे ।

२८ जब लेमेक एक सय बयासी वर्षका भए, तब तिनले एउटा छोरा जन्माए ।
२९ अनि तिनले यसो भनेर उनको नाम नूह राखे: "यसले हाम्रो काम र हाम्रा हातको परिश्रमबाट, जो परमप्रभुले श्रापित पार्नुभएको यस भूमिको कारणले हो, हामीलाई शान्ति दिनेछ ।"
३० अनि नूहलाई जन्माएपछि लेमेक पाँच सय पन्चानब्बे वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
३१ अनि लेमेकको जम्मा उमेर सात सय सतहत्तर वर्षको भयो; तब तिनी मरे ।
३२ अनि नूह पाँच सय वर्षका भए; अनि नूहले शेम, हाम र येपेतलाई जन्माए ।

यहाँ हामी नूहको पहिलो उल्लेख देख्छौं, जसको बारेमा हामी आगामी अध्यायहरूमा धेरै पढ्नेछौं । ध्यान दिनुहोस्,

अ. यहाँ नूहको नाम र यसको कारण छ । नूहको अर्थ विश्राम हो; उनका आमाबाबुले उनलाई यो नाम दिएका थिए, जसले भविष्यमा उनको पुस्ताका लागि असाधारण आशीर्वाद ल्याउने आशा राखेका थिए: "यसले हाम्रो काम र हातको परिश्रमको बारेमा हामीलाई सान्त्वना दिनेछ, किनकि पृथ्वीलाई परमेश्वरले श्राप दिनु भएको छ ।" यहाँ केहि कुरा छन्: लमेकको मानव जीवनको दुःख जनक अवस्थाको गुनासो । पापको प्रवेश र पापको श्रापको परम्पराद्वारा हाम्रो अवस्था धेरै दयनीय भएको छ । हाम्रो सम्पूर्ण जीवन श्रममा बित्छ र हाम्रो समय निरन्तर परिश्रमले भरिएको छ । परमेश्वरले पृथ्वीलाई श्राप दिएका कारण, यो केहि

व्यक्तिहरूसँग यस्तो कठिनाइको कारण त्यहाँबाट एक कठिन जीविका निकाल्नु निकै गाह्रो हुन्छ । उनी यस संसारको कार्यबाट थाकेका जस्तो देखिन्छन् र यसलाई निराशा जनक रुपमा व्यक्त गर्छन् कि धेरै विचार र मूल्यवान क्षणहरू जुन अन्यथा धेरै राम्रो तरिकाले प्रयोग गर्न सकिन्थ्यो, त्यो अनिवार्य रूपमा शरीरको जीविकोपार्जनको लागि खर्च गर्नुपर्छ । २. यो छोराको जन्मले केही राहतको आशा दिने कुरा: "यसले हामीलाई सान्त्वना दिनेछ," जसले केवल आमाबाबुले सामान्यतया आफ्ना बच्चाहरूको बारेमा राख्ने इच्छा र अपेक्षालाई जनाउँदैन (कि जब उनीहरू ठूला हुनेछन्, तब उनीहरू उनीहरूको लागि सान्त्वना र सहयोगी हुनेछन्, यद्यपि प्रायः उनीहरू उल्टो प्रमाणित हुन्छन्), तर यसले केही बढीको आशंका र भविष्यवाणीलाई जनाउँछ । सम्भवत: यस अघि केहि भविष्यवाणिहरू थिए, जसका अनुसार उनी एक व्यक्ति हुनेछन् जसले आफ्नो पुस्ताका लागि अद्भुत रूपमा सेवा पुर्याउनेछ, जसलाई उनीहरूले यसरी बुझेका थिए कि उनी वाचा गरिएको वंश, मसीहा हुनुहुन्छ जसको आगमन हुने छ; र यसले यो संकेत गर्दछ कि मसीहमा हाम्रो सन्धि-रुचि र उहाँको आगमनको विश्वासको अपेक्षाले हामीलाई सबैभन्दा राम्रो र सुनिश्चित सान्त्वनाहरू प्रदान गर्दछ, दुवै परमेश्वरको क्रोध र श्रापको सन्दर्भमा जुन हामीले योग्य बनाएका छौं र वर्तमान समयमा गरिरहेका परिश्रम र समस्याहरूको सन्दर्भमा, जसको बारेमा हामी प्रायः गुनासो गर्दैछौं । "के ख्रीष्ट हाम्रो हो ? के स्वर्ग हाम्रो हो ? यसले हामीलाई सान्त्वना दिनेछ ।"

आ. उनका छोराहरू, शेम, हाम, र येपेत । यी नूहले (यी मध्ये सबैभन्दा जेठो) ५०० वर्षको उमेरमा जन्माए । यो देखिन्छ कि येपेत जेठो थियो (अध्याय १०:२१), तर शेमलाई पहिले राखिएको छ, किनकि उसमा सन्धि परिनत गरिएको थियो, जसको अध्याय ९:२६ मा पाइन्छ, जहाँ परमेश्वरलाई शेमको परमेश्वर भनिएको छ । सम्भवत: उसलाई जन्म अधिकार दिइएको थियो र यो निश्चित छ कि उसबाट मसीह प्रमुख र मण्डली शरीरको रूपमा अवतार हुने थियो । त्यसकारण उसलाई शेम भनिएको छ, जसको अर्थ नाम हो, किनकि उहाँको वंशमा परमेश्वरको नाम सधैं रहनु पर्नेथियो, जबसम्म उहाँको पिउँबाट निस्केका व्यक्तिले, जसको नाम सबै नामभन्दा माथि छ, उत्पन्न हुँदैन । यसैले शेमलाई पहिले

राख्दा ख्रीष्टलाई वास्तवमा पहिलो स्थान दिइएको छ, जसले सबै कुरामा प्रमुखता प्राप्त गर्नुपर्छ ।

अध्याय ६
(CHAPTER 6)

हामीलाई पुरानो संसारको बारेमा लेखिएको सबैभन्दा विशेष कुरा यो हो कि यसलाई ठूलो बाढीले नष्ट गर्यो, जुन घटनाको विवरण यस अध्यायमा सुरु हुन्छ, जसमा हामीले हेर्ने छौँ: अ. त्यो दुष्ट संसारको अत्यधिक पाप, पापको प्रचुरता, पद १-५, पद ११, १२ । आ. धर्मी परमेश्वरको न्यायिक प्रतिक्रिया उस पापको प्रचुरतामा, र त्यसलाई दण्ड दिने पवित्र निर्णय, पद ६, ७ । इ. परमेश्वरको विशेष अनुकम्पा आफ्ना सेवक नूहको प्रति । उनको चरित्रको बारेमा, पद ८-१० । परमेश्वरको उद्देश्य उनको साथ साझा गर्नु, पद १३, १७। उनको आफ्नै सुरक्षा को लागि नूहलाई जहाज बनाउने निर्देशन दिनु, पद १४-१६। अन्य सृष्टीको प्राणीहरूको संरक्षणको लागि उनलाई नियुक्त गर्नु, पद १८-२१। अन्ततः, नूहको पालनपोषणको प्रति आज्ञाकारिता, पद २२ । र यो पुरानो संसारको बारेमा लेखिएको कुरा हाम्रो उपदेशका लागि हो, जसमा नयाँ संसारका अन्त्यहरू आएका छन् ।

१ अनि यस्तो भयो – जब पृथ्वीको सतहमाथि मानिसहरूको संख्या बढ्न थाल्यो; अनि तिनीहरूका छोरीहरू जन्मे;
२ तब परमेश्वरका छोराहरूले मानिसका छोरीहरूलाई उनीहरू सुन्दरी रहेछन् भनी देखे; अनि ती सबैबाट जस-जसलाई तिनीहरूले चुने, उनीहरूलाई तिनीहरूले आ-आफ्ना स्वास्नी तुल्याए ।

परमेश्वरको न्यायको महिमा र दुष्ट संसारलाई चेतावनी दिनका लागि, पुरानो संसारको विनाशको इतिहासभन्दा पहिले, यसको पतनशीलता, परमेश्वरबाट यसको पतन (अवज्ञा) र उहाँको विरुद्धको विद्रोहको सम्पूर्ण विवरण दिइएको छ । यसको विनाश परमेश्वरको पूर्ण सार्वभौमिकताको कार्य मात्र नभएर उहाँको शासनको सम्मान कायम राख्न आवश्यक न्यायको कार्य थियो । अब यहाँ हामीले दुई कुराको विवरण पाउँछौं जसले पुरानो संसारको दुष्टता उत्पन्न गर्न कारण बने:— १. मानवजातिको वृद्धि:

मानिसहरू पृथ्वीको सतहमा वृद्धि हुन थाले । यो आशीर्वादको परिणाम थियो (उत्पत्ति १:२८), तर मानिसको भ्रष्टताले यस आशीर्वादलाई यति दुरुपयोग र विकृत गऱ्यो कि यो श्रापमा परिणत भयो । यसरी, पापले परमेश्वरका कृपाहरूलाई अवसर बनाएर अझ अत्यन्त पापमय बनाउँछ । हितोपदेश २९:१६ ले भन्छ, "जब दुष्टहरू धेरै हुन्छन्, अपराध बढ्छ ।" जति धेरै पापीहरू, उति धेरै पाप; र अपराधीहरूको भीडले मानिसहरूलाई अझ साहसी बनाउँछ । सरुवा रोगहरू भीडभाड भएका सहरहरूमा सबैभन्दा विनाशकारी हुन्छन्; र पाप एक फैलिने कुष्ठरोगजस्तै हो । नयाँ नियमको मण्डलीमा पनि जब चेलाहरूको संख्या बढ्यो, तब गुनासो उठ्न थाल्यो (प्रेरित ६:१) । यशैया ९:३ ले एक यस्तो जातिको कुरा गर्छ, जुन बढाइयो, तर तिनीहरूको आनन्द बढाउन होइन । ठूलो परिवारहरूले राम्रोसँग शासन गर्न आवश्यक छ, नत्र तिनीहरू दुष्ट परिवारहरूमा परिणत हुन सक्छन् । २. मिश्रित विवाहहरू (पद २): परमेश्वरका छोराहरू (अर्थात् धर्मको अभ्यास गर्नेहरू, जो प्रभुको नामले चिनिन्थे र उहाँको नाम पुकार्थे) ले मानिसका छोरीहरूसँग विवाह गरे, अर्थात् जो अधार्मिक थिए र परमेश्वर र धर्मपरायणताबाट टाढा थिए । सेतका वंशजहरूले आफ्नो शुद्धता जोगाउन र धर्मत्यागको घृणा गर्नका लागि अलग बस्नुपर्थ्यो, तर तिनीहरूले कैनका निष्कासित वंशसँग मिसिन थाले । तिनीहरूले आफूले रोजेका सबैलाई विवाह गरे । तर यी विवाहहरूमा गल्ती के थियो ? (१) तिनीहरूले केवल आँखा हेरेर रोजे: तिनीहरूले देखे कि ती सुन्दर थिए, र यति मात्रलाई प्राथमिकता दिए । (२) तिनीहरूले आफ्ना भ्रष्ट इच्छाहरूको आधारमा रोजाइ गरे: तिनीहरूले कुनै सल्लाह र विचार नगरी आफूले चाहेका सबैलाई विवाह गरे । तर, (३) यसो गर्नुको खराब परिणाम के थियो भने तिनीहरूले विदेशी र अधर्मका पत्नीहरूसँग विवाह गरे । यो अविश्वासीहरूसँग असमान जुवा जोडिएको थियो (२ कोरिन्थी ६:१४) । इस्राएललाई यस्तो गर्न प्रतिबन्ध लगाइएको थियो (व्यवस्था ७:३, ४) । यहोशापतका पतनको कारण यसै प्रकारका विवाहहरू भए (१ राजा ११:१-४), र बेबिलोनबाट फर्किएपछि यहूदीहरूको लागि पनि यसले नराम्रो परिणाम ल्यायो (एज्रा ९:१, २) । नोटः धर्मको अभ्यास गर्नेहरूले आफ्ना र आफ्ना सन्तानका विवाह गर्दा आफ्नो धार्मिक सीमाभित्र रहने कुरामा विवेकशील हुनुपर्छ

। दुष्टहरूले सज्जनहरूलाई बिगार्न सजिलो हुन्छ, जबकि सज्जनहरूले दुष्टहरूलाई सुधार्न गाह्रो हुन्छ । जो आफूलाई परमेश्वरका सन्तान ठान्छन्, तिनीहरूले विवाह गर्दा परमेश्वरको सहमति बिना कुनै निर्णय गर्न हुँदैन । परमेश्वरको सहमति उनीहरूलाई हुँदैन, यदि तिनीहरूले उहाँका शत्रुहरूसँग नाता जोड्छन् भने ।

३ अनि परमप्रभुले भन्नुभयो: "मेरो आत्माले मानिससित सधैंभरि विवाद गर्नेछैन; किनकि त्यो बिलकुल शरीर हो; तैपनि त्यसका दिनहरू एक सय बीस वर्ष हुनेछन् ।"

यो यहाँ परदेशी श्रीमतीसँग विवाह गर्नेहरू प्रति परमेश्वरको असन्तोषको संकेतको रूपमा आएको छ; उहाँले ती विवाहहरू आफ्ना विश्वासहरूको विपरीत गरी आफ्नो आत्मालाई दुःखित बनाएकोमा आफ्नो आत्मा उनीहरूबाट फिर्ता लिन चेतावनी दिनु भएको छ । शारीरिक अभिलाषाहरू प्रायः सबैभन्दा गम्भीर न्यायहरू, अर्थात् आत्मिक न्यायहरूद्वारा दण्डित हुन्छन् । वा पुरानो संसारको महान् दुष्टताको अर्को कारणका रूपमा; प्रभुको आत्मा, उहाँको प्रोत्साहनहरू प्रतिरोध गर्नेहरूद्वारा दुःखी भई, उनीहरूसँग प्रयास गर्न रोक्नु भयो, र त्यसपछि उनीहरूबीच सम्पूर्ण धर्म हरायो । यस विषयमा उहाँले पहिले नै चेतावनी दिनुभएको छ, ताकि उहाँले आफ्नो पवित्र आत्मालाई अझ पीडा नदिऊन्, तर आफ्ना प्रार्थनाहरूद्वारा उहाँलाई आफूहरूसँगै राखुन् । यस पदमा निम्न कुरा देखिन्छ:

अ. परमेश्वरको आत्माले सधैं मानिसहरूसँग संघर्ष नगर्ने निर्णय । त्यो समय आत्माले नूहको प्रचारद्वारा (१ पत्रुस ३:१९-२०) र भित्री चेतनाद्वारा संघर्ष गर्नु भएको थियो, तर धेरै मानिसहरूसँग यो व्यर्थ भयो। त्यसैले परमेश्वर भन्नुहुन्छ, "उहाँ सधैं संघर्ष गर्नुहुनेछैन ।" ध्यान दिनुहोस्: धन्य आत्मा पापीहरूसँग पापबाट परमेश्वरतर्फ फर्काउनका लागि, उनीहरूको विवेकका चेतावनी र प्रबोधद्वारा संघर्ष गर्नुहुन्छ । यदि आत्मालाई प्रतिरोध, निभाउने, र विरोध गरियो भने, यद्यपि उहाँ लामो समयसम्म संघर्ष गर्नुहुन्छ, उहाँ सधैं संघर्ष गर्नुहुन्न (होशे ४:१७) । जससँग

अनुग्रहको आत्माले संघर्ष गर्न छोड्नु भएको छ, ती मानिसहरू विनाशका लागि छिटो परिपक्व हुँदैछन् ।

आ. यस संकल्पको कारण: त्यसको लागि उहाँ पनि देहधारी हुनुहुन्छ, अर्थात्, अयोग्य रूपमा भ्रष्ट, शारीरिक, र कामुक, त्यसैले उहाँसँग संघर्ष गर्नको लागि यो श्रम हराएको छ । के इथियोपियालीले आफ्नो छाला परिवर्तन गर्न सक्छ ? उहाँ पनि, अर्थात्, सबै, एक र अर्को, तिनीहरू सबै मासुको हिलोमा डुबेका छन् । नोट, १. यो भ्रष्ट प्रकृति हो, र शरीर तिर आत्मा को झुकाव, जो आत्मा को प्रयास को विरोध र तिनीहरूलाई प्रभावहीन प्रतिपादन गर्दछ । २. जब एक पापीले लामो समयसम्म त्यो चासोलाई पछ्याउँछ, र आत्माको विरुद्धमा शरीरको पक्षमा हुन्छ, आत्माले न्यायपूर्ण रूपमा आफ्नो एजेन्सी फिर्ता लिन्छ, र थप प्रयास गर्दैन । कसैले पनि आत्माको प्रयासलाई गुमाउँदैन, तर ती जसले तिनीहरूलाई पहिले गुमाए ।

इ. एक सन्देशको ढिलो गरिने अवधि, तथापि: तर उहाँका दिन एक सय बीस वर्षसम्म रहनेछन्; म तिनीहरूको योग्य दण्डलाई यो समयसम्म विलम्ब गरौंला, र तिनीहरूलाई पछुताइ र सुधारद्वारा यसलाई रोक्नको लागि अवसर दिनेछु । न्यायले भने, तिनीहरूलाई नष्ट गर; तर करुणाले प्रार्थना गर्यो, "प्रभु, यस वर्ष पनि तिनीहरूलाई जोगाइदिनुहोस्"; र यति सम्म कि करुणाले विजय प्राप्त गर्यो, कि छ पटक बीस वर्षको लागि ढिलो गरिने अवधि मिलाइयो । ध्यान दिनुहोस्: परमेश्वरको धैर्य र सहिष्णुता पापीहरूप्रति कहिलेकाहीं लामो हुन्छ, तर सधैं सीमित हुन्छ । ढिलो गरिने समय छुटकारा होइन; यद्यपि परमेश्वर लामो समयसम्म सहनशीलता देखाउँनुहुन्छ, उहाँ सधैं सहन सक्ने हुनुहुन्न ।

४ ती दिनहरूमा पृथ्वीमा दैत्यहरू थिए; अनि त्यसपछि पनि, जब परमेश्वरका छोराहरू मानिसहरूका छोरीहरूकहाँ गए; र उनीहरूले तिनीहरूका निम्ति सन्तान जन्माए। ती प्राचीनकालका शूरवीर र प्रसिद्ध मानिसहरू भए ।

५ तब परमप्रभुले पृथ्वीमा मानिसको दुष्टता ज्यादा भएको र त्यसको हृदयका विचारहरूको हरेक कल्पना निरन्तर खराबै मात्र भएको देख्नुभयो ।

यहाँ पुरानो संसारको भ्रष्टताको थप विवरण दिइएको छ । जब परमेश्वरका पुत्रहरूले मनुष्यका छोरीहरूलाई विवाह गरे, यद्यपि यसले परमेश्वरलाई धेरै अप्रसन्न पारेको थियो, उहाँले तुरुन्तै तिनीहरूलाई नष्ट गर्नु भएन, तर उहाँले यी विवाहहरूको परिणाम के हुने हो भन्ने देख्न पर्खिनुभयो र तिनीहरूको सन्तान कुन पक्षमा जान्छ भनेर हर्नुभयो । र यो प्रमाणित भयो (जसरी प्रायः हुन्छ), कि तिनीहरूले सबैभन्दा नराम्रो पक्षलाई पछ्याए । यहाँ के छ:

अ. तिनीहरूलाई उत्पीडन गर्न र हिंसा गर्न प्रलोभन थियो । तिनीहरू दैत्यहरू थिए, र तिनीहरू प्रसिद्ध व्यक्तिहरू थिए; तिनीहरूले आफूलाई वरिपरिका सबैलाई चित्त बुझाउन सके र दुई तरिकाले सबैलाई पराजित गरे: तिनीहरूको विशाल आकारले, जस्तै अनाकका पुत्रहरू, गन्ती १३:३३ ।

तिनीहरूको ठूलो नामले, जस्तै अश्शूरको राजा, यशैया ३७:११ । यी सबैले तिनीहरूलाई जीवित भूमिमा शक्तिशालीहरूको आतंक बनाएको थियो; र यस्ता सशस्त्र भएर, तिनीहरूले आफ्नो छिमेकीहरूको अधिकारलाई साहसिक ढंगले अपमान गरे र सबै न्याय र पवित्रतालाई चकनाचुर पारिदि ए। नोट: जो अरूसँग अत्यधिक शक्ति राख्दछन्, जसले उनीहरूलाई उत्पीडन गर्न सक्षम पार्छन्, त्यस्ता व्यक्तिहरूसँग प्रायः आफैलाई उत्पीडन नगर्ने शक्ति कम हुन्छ; ठूलो शक्ति धेरैका लागि ठूलो बन्धन बन्दछ । यो बिग्रिएको वंशले आफ्नो पुर्खाहरूले धर्म र सदाचार मार्फत प्राप्त गरेको इज्जतलाई नजरअन्दाज गऱ्यो र आफ्नो नामलाई त्यसबाट बनाए जुन त्यसको सदैवको पतनको कारण बन्यो ।

आ. तिनीहरू विरुद्ध लगाइएको र प्रमाणित गरेको आरोप, पद ५ । प्रस्तुत गरिएको प्रमाण निराकार थियो । परमेश्वरले यो देख्नुभयो र यो हजार गवाहको सट्टा थियो । परमेश्वरले मानिसहरूको बीचमा भएको सबै पापलाई देख्नुहुन्छ; यो अहिले उहाँबाट लुकेको छैन र यदि यो पश्चाताप नगरिएमा, उहाँ यसलाई चाँडै लुकेर राख्नु हुनेछैन । अब, परमेश्वरले के कुरा ध्यानमा राख्नुभयो ? उहाँले मानिसहरूको जीवनमा बहिरहेको पापका धाराहरू र ती धाराहरूको चौडाइ र गहिराइलाई ध्यान दिनुभयो: उहाँले देख्नुभयो कि मानिसको पाप पृथ्वीमा ठूलो थियो । यसलाई अघिल्लोसँग जडानमा हेरौं: उत्पीडकहरू शक्तिशाली र

प्रसिद्ध व्यक्ति थिए; र त्यसपछि, परमेश्वरले देख्नुभयो कि मानिसको पाप ठूलो थियो । नोट गर्नुहोस्, कुनै मानिसको पाप तब साँच्चिकै ठूलो हुन्छ जब तीमध्ये सबैभन्दा प्रसिद्ध पापीहरू पनि सम्मानित व्यक्तिहरू हुन्छन् । कुरा त्यतिबेला बिग्रिएको हुन्छ जब नराम्रो मानिसहरूलाई तिनीहरूको पापको बावजुद सम्मानित मात्र गरिँदैन, तर तिनीहरूको पापको कारण सम्मानित गरिन्छ र सबैभन्दा निकृष्ट मानिसहरूलाई माथि उठाइन्छ । पाप तब ठूलो हुन्छ जब महान् मानिसहरू पापी हुन्छन् । तिनीहरूको पाप ठूलो थियो, अर्थात्, प्रत्येक स्थानमा, प्रत्येक प्रकारका मानिसहरूले थुप्रै पाप गर्नुभएको थियो; र यस्तो पाप जसको आफ्नै स्वभावमा अत्यन्त घिनौना, गम्भीर, र आक्रोशजनक थियो; यसलाई साहसका साथ, आकाशसँग खुला विरोध गर्दै गरिन्थ्यो, र तिनीहरूको हातमा शक्ति भएको व्यक्तिहरूले यसलाई नियन्त्रण गर्न र दण्ड दिन कुनै ध्यान दिएनन् । यो परमेश्वरले देख्नुभयो । नोट गर्नुहोस्, पापीहरूको सबै पाप परमेश्वर, न्यायाधीशलाई थाहा हुन्छ । जुन मानिसहरू संसारसँग सबैभन्दा बढी परिचित छन्, तिनीहरूले यसमा धेरै पाप देखे पनि, तिनीहरूले त्यसको वास्तविकता को थोरै मात्र देख्न सक्छन्, तर परमेश्वरले सबै कुरा देख्नुभएको छ र यसका बारेमा सही निर्णय दिनुहुन्छ, यसको महानता कस्तो छ र उहाँ आफ्नो निर्णयमा कहिल्यै ठगिनुहुन्न । २. उहाँले मानिसहरूको हृदयमा रहेको पापको स्रोत पनि देख्नुभएको छ । कुनै व्यक्तिले सजिलै देख्न सक्छ कि मानिसहरूको पाप ठूलो थियो, किनकि तिनीहरूले आफ्नो पापलाई सदोमको रूपमा उद्घाटन गरे; तर परमेश्वरको आँखाले अझ गहिरो हेर्नु भयो: उहाँले देख्नुभयो कि हृदयका सबै सोचका कल्पनाहरू केवल निरन्तर दुष्ट थिए--यो एक दुखद दृश्य थियो, र परमेश्वरको पवित्र आँखामा अत्यन्त आपत्तिजनक ! यो तिनको तातो जरा, बिग्रिएको स्रोत थियो: संसारमा भएका सबै हिंसा र उत्पीडन, सबै विलासी र अश्लीलता, सबै प्रकृतिको भ्रष्टाचारबाट उत्पन्न भए, ईच्छा यसलाई जन्माउँछ, याकुब १:१५ । मत्ती १५:१९ हेर्नुहोस् । (१.) हृदय खराब थियो; यो कपटी र घातक रूपमा दुष्ट थियो । सिद्धान्तहरू भ्रष्ट थिए, र बानी र स्वभाव खराब थिए । (२.) हृदयका सोचहरू पनि त्यस्तै थिए । सोचलाई कहिलेकाहीं स्थिर निर्णय वा विचारको रूपमा लिइन्छ, र यो रिश्वत खाएको थियो, पक्षपाती थियो,

र गुमराह थियो; कहिलेकाहीं यसले कल्पनाको कामलाई जनाउँछ, र यी सधैं या त व्यर्थ थिए या नीच, वा यो माकुराको जाल बुनिरहेको थियो या बिच्छीको अण्डा फोरेको थियो । (३.) हृदयका सोचहरूको कल्पना यस्तो थियो, अर्थात्, तिनीहरूको योजना र विचारहरू दुष्ट थिए । तिनीहरूले पाप केवल लापरवाहीको कारणले गरेका थिएनन्, जस्तै ती जो सबै परिस्थितिमा हिड्छन्, के गर्छन् भन्ने कुरा नहेरी; तर तिनीहरूले जानेर बुझेर र योजनाबद्ध रूपमा दुष्टता गर्न थाले, कसरी हानि पुर्याउने भनेर रचनाहरू बनाउँदै । यो साँच्चिकै खराब थियो; यो केवल दुष्ट थियो, निरन्तर दुष्ट, र हरेक कल्पना त्यस्तै थियो । तिनीहरूमा कुनै राम्रो कुरा थिएन, कुनै पनि समयमा पनि: पापको धारासार, बलियो र निरन्तर थियो; र परमेश्वरले यसलाई देख्नुभएको थियो; हेर्नुहोस्: भजनसंग्रह १४:१-३ ।

६ अनि पृथ्वीमा मानिसलाई बनाउनुभएकोमा परमप्रभु पछुताउनुभयो; अनि यसले उहाँको हृदयलाई दुःखित तुल्यायो ।
७ अनि परमप्रभुले भन्नुभयो: "मैले सृष्टि गरेको मानिसलाई म पृथ्वीको सतहबाट मेटिदिनेछु – के मानिस, के पशु, के घस्रने जन्तु, के आकाशका पक्षीहरू, सबैलाई; किनकि तिनीहरूलाई बनाएकोमा मलाई पछुतो लागेको छ ।"

यहाँ छ, अ. मानिसको दुष्टताप्रति परमेश्वरको असन्तोष । परमेश्वरले मानिसको पापलाई केवल एक असम्बद्ध दर्शकको रूपमा हेर्नुभएन, तर एउटा चोटपटक पाएको र अपमानित व्यक्तिको रूपमा हेर्नुभयो । उहाँले यसलाई एक कोमल हृदय भएका पिताले विद्रोही र आज्ञा नमान्ने छोराछोरीको मूर्खता र हठिपनलाई हेरे जस्तै हेर्नुभयो, जसले उहाँलाई मात्र क्रोधित गरेन, तर दुःखी बनायो र कहिलेकाहीं उहाँले छोराछोरीविहीन हुने चाहना गर्नुभयो । यहाँ प्रयोग गरिएका अभिव्यक्तिहरू धेरै असामान्य छन्: "परमेश्वरले मानिसलाई पृथ्वीमा सिर्जना गर्नुभएकोमा पछुताउनुभयो" यो भन्नुको अर्थ उहाँले यस्ता महान शक्तिहरू र क्षमता भएका प्राणी सिर्जना गर्नुभयो र यस पृथ्वीमा तिनलाई राख्नुभयो, जुन उहाँले विशेष रूपमा मानिसको सुविधा र आरामको लागि निर्माण गर्नुभएको थियो; र यसले उहाँलाई हृदयदेखि नै दुःखी

बनायो । यी अभिव्यक्तिहरू मानिसहरूको शैली अनुसार छन् र यसलाई यसरी बुझिनुपर्छ कि परमेश्वरको अपरिवर्तनीयता र परम आनन्दमय चरित्रमाथि कुनै पनि प्रकारको प्रश्न नउठोस् । १. यो भाषा परमेश्वरमा कुनै आवेग वा असुविधा प्रकट गर्दैन (केही पनि अनन्त मनलाई अस्थिर बनाउन सक्दैन); तर यसले पाप र पापीहरू विरुद्ध परमेश्वरको उचित र पवित्र क्रोधलाई व्यक्त गर्दछ । पाप उहाँको पवित्रताका लागि घृणित छ र पापीहरू उहाँको न्यायको दण्डका लागि योग्य छन् । उहाँ आफ्नो सृष्टिहरूका पापले गर्दा "थिचिनुहुन्छ" (आमोस २:१३), "थकानको अनुभव गर्नुहुन्छ" (यशैया ४३:२४), "टुटनुहुन्छ" (इजिकिएल ६:९), "दु:खित हुनुहुन्छ" (भजनसंग्रह ११५:१०) र यहाँ उहाँ "हृदयदेखि दु:खित" हुनुहुन्छ, जस्तै मानिसहरू तिनीहरूलाई स्नेह र माया देखाएका व्यक्तिबाट अन्याय र अपमानित भएका बेला दु:खी हुन्छन् । उनीहरू आफ्नो दयाको पश्चाताप गर्छन्, सोच्दै, "मैले त्यो सर्पलाई आफ्नो काखमा पालनपोषण किन गरेँ, जसले अहिले मेरो अनुहारमा फुत्कार गर्दै मलाई डसेको छ ।" के परमेश्वर यसरी पापलाई घृणा गर्नुहुन्छ ? र हामीले पनि पापलाई घृणा गर्नु हुँदैन र ? के हाम्रो पापले उहाँलाई हृदयदेखि दु:खी बनाएको छ ? र हामी त्यसका लागि दु:खी र हाम्रो हृदयमा छेडिएको महसुस गर्नु हुँदैन र ? ओह, काश ! यो विचारले हामीलाई नम्र बनाओस् र लज्जित गराओस् । र हामीले त्यो एकलाई हेरौँ, जसलाई हामीले यसरी दु:खी बनायौँ र शोक गरौँ । जकरिया १२:१०। २. यसले परमेश्वरको मन परिवर्तन भएको संकेत गर्दैन; किनभने उहाँको विचार एकै किसिमको हुन्छ र कसले उहाँलाई परिवर्तन गर्न सक्छ ? उहाँमा कुनै परिवर्तनशीलता छैन । तर यसले उहाँको व्यवहारमा भएको परिवर्तनलाई व्यक्त गर्दछ । जब परमेश्वरले मानिसलाई सीधा बनाउनुभयो, तब उहाँले विश्राम लिनु भयो र सन्तुष्ट हुनुभयो (प्रस्थान ३१:१७) र उहाँको व्यवहारले उहाँ आफ्नै हातको कामबाट खुसी हुनु भएको देखायो । तर, जब मानिसले पतन गऱ्यो, उहाँले असन्तोष व्यक्त नगरी कुनै पनि प्रकारले व्यवहार गर्न सक्नुहुन्नथ्यो । त्यसैले, परिवर्तन परमेश्वरमा नभई मानिसमा भयो । परमेश्वरले मानिसलाई सिर्जना गर्नु भएकोमा पछुताउनुभयो । तर, हामी कहिल्यै पाउँदैनौं कि उहाँले मानिसलाई छुटकारा गर्नु भएकोमा पछुताउनुभयो (यद्यपि त्यो कार्य धेरै

ठूलो मूल्यमा सम्पन्न गरिएको थियो), किनभने छुटकाराको महान उद्देश्यहरू सुरक्षित गर्न विशेष र प्रभावकारी अनुग्रह प्रदान गरिएको छ । यसो भएकोले, ती वरदानहरू र बोलावटहरू पछुतो बिना नै छन् (रोमी ११:२९) ।

आ. परमेश्वरको दुष्टताका कारण मानिसलाई नाश गर्ने निर्णय (पद ७) । १. जब परमेश्वरले मानिसलाई सिर्जना गर्नुमा पछुताउनुभयो, उहाँले मानिसलाई नाश गर्ने दृढ निर्णय गर्नुभयो । यसो गर्दा, जो व्यक्तिहरू वास्तवमा पापबाट पश्चात्ताप गर्छन्, तिनीहरूले परमेश्वरको अनुग्रहको बलमा पापलाई समाप्त पार्न र नष्ट गर्न अठोट गर्नेछन् र यसरी आफूले गरेको गलत कार्यलाई उल्ट्याउने प्रयास गर्नेछन् । हामीले हाम्रो पापप्रति दु:खी छौं र यसले हाम्रो हृदयलाई पीडा दिएको छ भनेर भन्नु व्यर्थ हुनेछ, यदि हामी अझै पनि पापलाई पालन गर्न जारी राख्छौं भने । हामी हाम्रो विचार बदलिएको छ भनेर देखाउन प्रयास गर्दा कुनै अर्थ छैन, जबसम्म हाम्रो चालचलन र व्यवहारमा परिवर्तन देखिँदैन । २. परमेश्वरले मानिसलाई नाश गर्ने अठोट गर्नुभयो । मूल शब्द अत्यन्त अर्थपूर्ण छ: "म मानिसलाई पृथ्वीबाट पुछ्नेछु" (केहीको विचारमा), जसरी फोहोर वा मैलो कुनै सफा हुनुपर्ने स्थानबाट पुछेर फालिन्छ र फोहोर फाल्ने ठाउँमा फालिन्छ । २ राजा २१:१३ हेर्नुहोस् । जसले बसोबास गर्ने ठाउँलाई दागयुक्त बनाउँछन्, तिनीहरू परमेश्वरका न्यायद्वारा पुछिनु न्यायसंगत छ । "म मानिसलाई पृथ्वीबाट मेट्नेछु" (अरूको विचारमा), जसरी कुनै लेखकले आफ्नो मन नपरेको भाग पुस्तकबाट मेटाउँछ, वा मृतक वा अयोग्य ठहरिएको व्यक्तिको नाम स्वतन्त्र नागरिकहरूको सूचीबाट हटाइन्छ । ३. मानिसको नाश गर्ने निर्णय गर्दा पनि परमेश्वरले उसलाई आफ्नै सिर्जना भनेर सम्बोधन गर्नुहुन्छ: "मानिस, जसलाई मैले सिर्जना गरेको छु ।" यसको अर्थ यस्तो हो: "मैले उसलाई सिर्जना गरेको छु भन्ने तथ्यले उसलाई क्षमा गर्ने आधार बन्दैन" (यशैया २७:११) । जसले मानिसलाई सिर्जना गर्नुभयो, उहाँले आवश्यक रूपमा उसलाई बचाउनुहुन्छ भन्ने हुँदैन । हाम्रो सृष्टिकर्ता हुनुहुने परमेश्वर, यदि हाम्रो शासक हुनुहुन्न भने, उहाँ हाम्रो नाशकर्ता हुनुहुनेछ । अथवा, "मैले उसलाई सिर्जना गरेको छु, तर उसले आफ्ना सृष्टिकर्ताप्रति यति धेरै अवज्ञा र कृतघ्नता देखाएको छ; त्यसैले म उसलाई नाश गर्नेछु ।" जसले

आफ्नो जीवनको उद्देश्य पूरा गर्दैनन्, तिनीहरूले आफ्नो जीवन गुमाउनुपर्ने हुन्छ । यहाँ के भनिएको छ भने, यहाँ सम्म कि जनावरहरू पनि यस विनाशमा समावेश हुनेछन् – जनावरहरू र मण्डल र आकाशका चरा । यी सबै मानिसका लागि सिर्जना गरिएका थिए र त्यसैले उनीहरूलाई मानिससँगै विनाशमा समावेश गरिनेछ; किनकि यो भनिन्छ: "मलाई उनीहरूलाई बनाएकोमा पछुतो लाग्छ;" किनकि उनीहरूको सिर्जनाको उद्देश्य पनि निष्फल भयो । उनीहरूलाई यसकारणले बनाइएको थियो कि मानिसले ती जनावरहरूको माध्यमबाट परमेश्वरको सेवा र सम्मान गर्नेछ; र त्यसैले ती जनावरहरू विनाशमा जान्थे, किनकि मानिसले ती जनावरहरूको प्रयोग आफ्नो कामुक इच्छाहरूमा गर्यो र तिनीहरूलाई व्यर्थतामा समर्पित गर्यो । परमेश्वरले यो निर्णय मानिसको बारेमा तब लिनु भएको थियो, जब उहाँको आत्माले लामो समयसम्म असफलतासाथ उहाँसँग संघर्ष गरिरहेको थियो । परमेश्वरको न्यायबाट नष्ट हुने कोही पनि छैन, सिवाय ती जसले परमेश्वरको अनुग्रहबाट सुधार हुन मन पराउँदैनन् ।

८ तर नूहले परमप्रभुको दृष्टिमा अनुग्रह पाए ।
९ नूहको वंशावली यो हो: नूह धर्मी र आफ्नो पुस्ताका मानिसहरूको बीचमा सिद्ध थिए। नूह परमेश्वरको साथ-साथ हिँड्थे ।
१० नूहले तीनजना छोराहरू जन्माए – शेम, हाम र येपेत ।

यहाँ हामीलाई नूहलाई संसारका अन्य सबै मानिसहरूबाट पृथक गरिएको र उसमा विशिष्ट सम्मानको चिह्न राखिएको देखिन्छ । १. जब परमेश्वर संसारका अन्य सबै मानिसहरूबाट अप्रसन्न थिए, तब उहाँले नूहलाई अनुकूल मान्नु भयो: "तर नूहले परमेश्वरको दृष्टिमा अनुग्रह पाए" (पद ८) । यसले संसारमा उहाँको अप्रसन्नताको न्यायलाई प्रमाणित गर्छ र देखाउँछ कि उहाँले संसारका हरेक व्यक्तिको चरित्रको गहिरो जाँच गरेका थिए, र सबैमा एउटा राम्रो मानिस भएको कारण, उहाँले उसलाई भेट्टाए र उसमा प्रसन्न भए । यसले नूहप्रति परमेश्वरको अनुग्रहलाई पनि ठूलो बनाउँछ कि जब सम्पूर्ण मानवता परमेश्वरको क्रोधको पीढ़ी

बनिसकेको थियो, तब उसलाई परमेश्वरको दया प्राप्त भयो: पृथक अनुग्रहहरूले विशेष रूपमा बलियो दायित्व ल्याउँछन् । सम्भवतः नूहलाई मानिसहरूको दृष्टिमा अनुकूलता प्राप्त थिएन; उनीहरूले उसलाई घृणा गरे र सताए, किनकि उसले आफ्नो जीवन र उपदेशद्वारा संसारको निन्दा गरेको थियो । तर उसले परमेश्वरको दृष्टिमा अनुग्रह प्राप्त गर्यो, र यसले उसलाई सम्मान र आराम प्रदान गर्यो। परमेश्वरले नूहलाई संसारका अन्य सबैभन्दा बढि मूल्य दिएको र यसैले उसलाई ती सबै विशालकाय र प्रसिद्ध मानिसहरूभन्दा महत्त्वपूर्ण र वास्तविक रूपमा सम्माननीय बनायो, जो ती समयका शक्तिशाली र प्रसिद्ध मानिसहरू थिए । हाम्रा उद्देश्यको शिखर यो हुनु पर्छ कि हामी परमेश्वरको दृष्टिमा अनुग्रह प्राप्त गरौं; यसमा हामी परिश्रम गरौं कि हामी उहाँको स्वीकृतिमा, वर्तमान वा अनुपस्थित, उहाँका लागि स्वीकार्य बनौं, २ कोरिन्थी ५:९ । ती व्यक्तिहरू धेरै अनुग्रह प्राप्त गर्छन् जसलाई परमेश्वरले अनुग्रह गरेको छ । जब संसारका अन्य सबै मानिसहरू भ्रष्ट र दुष्ट थिए, नूहले आफ्नो सत्यता कायम राखे: "यी नूहका पीढीहरू हुन् (यो उसको बारेमा दिएको विवरण हो), नूह एक न्यायी व्यक्ति थिए" (पद ९)। यहाँ नूहको यो चरित्र (१.) परमेश्वरको अनुकूलताको कारणको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ; उनको अद्वितीय पवित्रताले उनलाई परमेश्वरको प्रेमपूर्ण आशीर्वादको अद्वितीय चिन्हहरूको लागि योग्य बनायो । जो परमेश्वरको दृष्टिमा अनुग्रह प्राप्त गर्न चाहन्छन्, तिनीहरूले नूहजस्तै हुनुपर्छ र नूहजस्तै कार्य गर्नुपर्छ; परमेश्वरलाई माया गर्नेहरूलाई उहाँ माया गर्नुहुन्छ: वा (२.) परमेश्वरको अनुकूलताको परिणामको रूपमा । यो परमेश्वरको इच्छाशक्ति हो जसले उसमा यो राम्रो कार्य उत्पन्न गर्यो । उनी एक अत्यन्त राम्रो व्यक्ति थिए, तर उनले परमेश्वरको अनुग्रहले जस्तो बनेका थिए, त्यसभन्दा राम्रो थिएनन् (१ कोरिन्थी १५:१०)। अब उहाँको चरित्रमा ध्यान दिनुहोस् । [१.] उनी न्यायी व्यक्ति थिए, अर्थात्, उनी परमेश्वरसँग विश्वासमार्फत प्रतिज्ञा गरिएको बीजमा विश्वास गरेर न्यायी घोषित भएका थिए; उनी विश्वासमार्फत प्राप्त भएको धार्मिकताको वारिस थिए (हिब्रू ११:७) । उनी पवित्रित थिए र उनमा सही सिद्धान्त र स्वभावहरू रुज्जिएको थियो; र उनको व्यवहारमा उनी न्यायी थिए, जसले सबैलाई आफ्नो हक दिइरहनको लागि सचेतनाका साथ व्यवहार गर्दथे,

परमेश्वरलाई उनको हक र मानिसहरूलाई तिनीहरूको हक । नोट गर्नुहोस्, केवल एकदम इमान्दार व्यक्ति मात्रै परमेश्वरको दृष्टिमा अनुग्रह प्राप्त गर्न सक्छ । त्यो व्यवहार जुन परमेश्वरलाई मनपर्छ, त्यो सरलता र पवित्र सिधाईले सञ्चालित हुनुपर्छ, शारीरिक ज्ञानले होइन (२ कोरिन्थी १:१२) । परमेश्वरले कहिलेकाहीं संसारका मूर्ख कुराहरू चयन गर्नुहुन्छ, तर उहाँले कहिल्यै संसारका चालाक कुराहरू चयन गर्नुहुन्न । [२.] उहाँ सम्पूर्ण थिए, पाप रहित पूर्णताको साथ होइन, तर पवित्रतासँग पूर्णता; र हामीलाई राम्रो कुरा हो कि अनुग्रहको सन्धिका कारण, मसीहको धार्मिकताको आधारमा, पवित्रता हाम्रो सुसमाचारको पूर्णताको रूपमा स्वीकार गरिन्छ । [३.] उनी परमेश्वरसँग हिड्थे, जस्तै हनोकले उनीभन्दा पहिले गर्नु भएको थियो । उनी केवल इमान्दार थिएनन्, तर भक्त पनि थिए; उनी हिँड्दथे, अर्थात्, उनको क्रियाकलाप परमेश्वरसँग थिए, जस्तै एक व्यक्ति जसको सधैं परमेश्वरको नजरमा रहने हो । उनी परमेश्वरसँग संगतको जीवन बिताए; उनको निरन्तर चासो यसमा थियो कि आफूलाई परमेश्वरको इच्छासँग मिलाउन, उहाँलाई प्रसन्न गर्न, र आफूलाई उहाँको सामने स्वीकार्य बनाउन । नोट गर्नुहोस्, परमेश्वरले तीलाई अनुग्रहको दृष्टिले हेरिरहनुहुन्छ जसले विश्वासको आँखाले उहाँलाई ईमानदारीसँग हेरिरहेका छन् । [४.] तर, उनको चरित्रको शिखर यो हो कि यस्ता उनी थिए, र यस्ता उनले आफ्ना पुस्तामा, त्यस भ्रष्ट र अवनति युगमा गरेका थिए जसमा उनको भाग्य बाँच्यो । जब धर्म फैशनमा हुन्छ, तब धर्म पालन गर्नु सजिलो हुन्छ; तर यो दृढ विश्वास र निर्णयको प्रमाण हो कि स्वर्गतर्फको धारामा पौडी खेल्नु, र परमेश्वरको लागि उभिनु जब अरु कोही उहाँका लागि उभिन्नन्: यस्तै गरे नूहले र यसले उनको अमर सम्मानमा अभिलेखमा राखिएको छ ।

११ अनि परमेश्वरको सामु पृथ्वी भ्रष्ट भएको थियो, र पृथ्वी अत्याचारले भरिएको थियो ।

१२ अनि परमेश्वरले पृथ्वीमाथि दृष्टि लाउनुभयो; अनि हेर, त्यो भ्रष्ट भएको थियो; किनकि पृथ्वीमाथि सबै प्राणीले आफ्नो चालचलन भ्रष्ट पारेका थिए ।

त्यो पिढीको दुष्टता यहाँ पुनः चर्चा गरिएको छ, या त नूहको धार्मिकता सँग तुलना गर्ने रूपमा—उनी धर्मी र पूर्ण थिए, जब सबै पृथ्वी भ्रष्ट थियो; या परमेश्वरको निर्णयलाई थप प्रमाणित गर्ने रूपमा जसले संसारलाई नाश गर्ने निर्णय लिनुभएको थियो, जुन उनी अहिले आफ्नो सेवक नूहसँग साझा गर्न लाग्नुभएको थियो । तिनीहरू बीचमा सबै प्रकारको पाप पाइयो, किनकि भनिएको छ (पद ११) कि पृथ्वी, (१.) परमेश्वरको अगाडि भ्रष्ट थियो, जसको अर्थ हो, परमेश्वरको आराधना सम्बन्धी कुरा; वा तिनीहरूले उहाँको अगाडि अन्य देवताहरूलाई पूजा गरेका थिए, वा तिनीहरूले उहाँको आराधना मूर्तिहरूसँग गरेका थिए, वा तिनीहरू परमेश्वरप्रति भ्रष्ट र दुष्ट थिए, उहाँको अपमान र तिरस्कार गर्दै, उहाँलाई मुखमा चुनौती दिँदै । (२.) पृथ्वी मान्छेप्रति हिंसा र अन्यायले भरिएको थियो । त्यहाँ कुनै व्यवस्था वा नियमित शासन थिएन; कुनै पनि मानिसले आफ्नो सबैभन्दा स्पष्ट र निर्विवाद अधिकार भएको कुरा, यहाँसम्म कि सबैभन्दा निर्दोष जीवन पनि, सुरक्षित थिएन; त्यहाँ केबल हत्या, बलात्कार र लुटपाट थिए । नोट गर्नुहोस्, पाप, जस्तै यो मानव स्वभावको लाज हो, त्यस्तै यो मानव समाजको विनाश पनि हो । यदि विवेक र परमेश्वरको डर हटाइयो भने, मानिसहरू एकअर्कामा जनावर र दानवजस्ता बन्नेछन्, समुद्रका माछाहरू जस्तै, जहाँ ठूला माछाहरू साना माछाहरूलाई खानेछन् । पाप पृथ्वीलाई हिंसाले भरिदिन्छ, र यसरी संसारलाई एक वन्यभूमिमा, एक युद्धभूमिमा बदलिदिन्छ । २. यसको प्रमाण र प्रमाणहरु अचुक थिए; किनकि परमेश्वरले पृथ्वीलाई हेर्नुभयो र स्वयं त्यसमा भएको भ्रष्टाचारको प्रत्यक्षदर्शी हुनुभयो, जुन पहिले भनिएको थियो, पद ५ । न्यायी न्यायाधीश आफ्नो सबै निर्णयहरूमा आफ्नो अचूक सर्वज्ञता को आधारमा अघि बढ्छन्, भजनसंग्रह ३३:१३ । ३. जसले यस विषयलाई सबैभन्दा बढी बढाएको थियो त्यो थियो, महामारीको सार्वभौमिक फैलावट: सबै मांसले आफ्नो मार्ग भ्रष्ट पारेका थिए । यसो भनेको यो होइन कि केही विशेष राष्ट्रहरू वा शहरहरू यस्ता दुष्ट थिए, बरु सम्पूर्ण मानवता यस्ता थिए; त्यहाँ कुनै पनि जो राम्रो गर्ने थिएन, केवल नूह बाहेक । नोट गर्नुहोस्, जब पाप सामान्य र सार्वभौमिक हुन्छ र विनाश नजिक आउँछ; जब एक राष्ट्रमा प्रार्थना गर्ने मानिसहरूको एक अंश हुन्छ, तब यसका उपायहरू पुरा हुने बित्तिकै न्यायहरू धेरै समयसम्म टार्न

सकिन्छ; तर जब सबै हातहरू पापद्वारा पर्खालहरूलाई खसाल्नको लागि काम गर्दैछन् र कुनै पनि एक जो चोकमा खडा भएर त्यो गडबड पूरा गर्नको लागि छैन, भने क्रोधको प्रलयको अपेक्षा के गर्न सकिन्छ ?

१३ तब परमेश्वरले नूहलाई भन्नुभयो: "सबै प्राणीको अन्त मेरो सामु आएको छ; किनभने तिनीहरूको कारणले पृथ्वी अत्याचारले भरिएको छ; अनि हेर, म तिनीहरूलाई पृथ्वीसमेत नष्ट गर्नेछु ।
१४ तिमीले आफ्ना निम्ति गोपेर काठको एउटा जहाज बनाऊ! त्यस जहाजमा कोठाहरू बनाउनू, र त्यसलाई भित्रपट्टि र बाहिरपट्टि अलकत्राले लिप्सनू !
१५ अनि तिमीले त्यसलाई यस प्रकारले बनाउनू – जहाजको लमाइ तीन सय हात, त्यसको चौड़ाइ पचास हात र त्यसको उचाइ तीस हात होस् ।
१६ जहाजमा तिमीले एउटा झ्याल बनाउनू, त्यसको एक हात मास्तिर छाना हुने गरी तिमीले त्यसलाई टुङ्ग्याउनू! अनि जहाजको ढोका तिमीले त्यसको एकपट्टि राख्नू; तिमीले त्यसलाई तल्लो, दोस्रो र तेस्रो तला भएको बनाउनू !
१७ अनि हेर, म, अँ, म नै आकाशमुनिबाट जीवनको सास भएका सबै प्राणीलाई नष्ट गर्नका निम्ति पृथ्वीमाथि जलप्रलय ल्याउनेछु; अनि पृथ्वीमा भएको हरेक वस्तु मर्नेछ ।
१८ तर तिमीसँग चाहिँ म मेरो वाचा स्थापित गर्नेछु; अनि तिमी जहाजभित्र पस्नू – तिमी, र तिम्रो साथमा तिम्रा छोराहरू, तिम्री पत्नी र तिम्रा छोराहरूका पत्नीहरू पनि !
१९ अनि सबै प्राणीहरूको हरेक जीवित वस्तुको हरेक जातबाट दुई-दुईटालाई आफूसित जीवित राख्नलाई जहाजभित्र ल्याऊ; ती भाले र पोथी होऊन् !
२० पक्षीहरूबाट हरेक जातको पक्षी, पशुहरूबाट हरेक जातको पशु, जमिनका सबै घस्रने जन्तुहरूबाट हरेक जातको जन्तु; जीवित राख्नलाई हरेक जातबाट दुई-दुई गरी तिमीकहाँ आऊन् !
२१ अनि हरेक किसिमको खानेकुराबाट, जो खाइन्छ, आफूकहाँ ल्याऊ, र आफूसँग जम्मा पारिराख! अनि त्यो तिम्रा निम्ति र

तिनीहरूका निम्ति भोजन हुनेछ ।"

यहाँ वास्तवमा यो देखिन्छ कि नूहले परमेश्वरको नजरमा अनुग्रह पाएको थिए । परमेश्वरको अनुग्रह उनीप्रति स्पष्ट रूपमा प्रकट भएको छ जुन कुरा उहाँले उनलाई भन्नुभएको थियो , पद ८-१०, जहाँ उनका नाम पाँच पटक पाँच पंक्तिमा उल्लेख गरिएको छ, जब एक पटकले अर्थ स्पष्ट गर्नका लागि सेवा गर्न सक्छ, जस्तो कि पवित्र आत्मा आफ्नो स्मृतिलाई शाश्वत बनाउनमा आनन्द गर्दै हुनुहुन्छ; तर यसबाट अझ धेरै प्रकट हुन्छ ती कुरा जसलाई उहाँले उनलाई यी पदहरूमा भन्नु भएको छ - यहाँ दिइएको जानकारी र निर्देशनहरू ।

अ. यहाँ परमेश्वरले नूहलाई आफ्नो परामर्शको व्यक्तित्व बनाएर, उसलाई पानीद्वारा यो दुष्ट संसारलाई नाश गर्ने आफ्नो उद्देश्य बताउनुभएको छ । जसरी पछि उहाँले अब्राहमलाई सदोमको बारेमा आफ्नो निर्णय भन्नुभयो (अध्याय १८:१७, "मैले अब्राहमबाट लुकाउने कुरा लुकाउँछु त ?"), यहाँ "के म नूहलाई मेरो गर्ने कुरा लुकाउँछु, देख्दै छु कि उसले ठूलो जाति बन्नेछ ?" भनेर भन्नुभएको छ । नोट: "प्रभुको गोप्य कुरा ती मानिसहरूसँग छ जसले उहाँसँग डराउँछन्" (भजनसंग्रह २५:१४); यो उहाँको सेवकहरूका लागि, भविष्यवक्ता (आमोस ३:७) द्वारा खुलासा गर्ने आत्माद्वारा थियो, जसले उनीहरूको उद्देश्यहरूलाई विशेष गरी बताउँथ्यो; यो सबै विश्वासीहरूलाई पनि, आत्माद्वारा, उहाँको लिखित वचनका सामान्य घोषणाहरूलाई बुझ्न र लागू गर्न सक्षम पार्ने ज्ञान र विश्वासद्वारा हुन्छ ।

१. परमेश्वरले नूहलाई सामान्य रूपमा बताउनुभयो कि उहाँले संसारलाई नष्ट गर्नुहुनेछ (पद १३): "सबै मांसको अन्त्य मेरो सामु आएको छ; म तिनीहरूलाई नष्ट गर्नेछु"; अर्थात्, यो दुष्ट संसारको विनाश निश्चित र निर्धारण गरिएको छ; यो आएको छ, अर्थात्, यो पक्का रूपमा र चाँडै आउनेछ । नूहले, सम्भवत: आफ्ना छिमेकीहरूलाई उपदेश दिँदै, तिनीहरूलाई परमेश्वरको क्रोधको बारेमा सामान्य रूपमा चेतावनी दिएका थिए जसले उनीहरूले आफ्नो दुष्टतासँग आफैंमाथि ल्याउनेछन् र अब परमेश्वरले उनको प्रयासलाई विशेष रूपले क्रोधको घोषणा गरेर पुष्टि गर्नुभयो, ताकि नूहले देख्न सकून कि यसले तिनीहरूमा के असर

पुर्याउँछ । यसबाट देख्न सकिन्छ, (१.) कि परमेश्वरले आफ्ना सन्देशवाहकहरूको शब्दलाई पुष्टि गर्नुहुन्छ (यशैया ४४:२६) । (२.) कि जसको सँग छ र जो अरूसँगको भलोका लागि के छ त्यसको उपयोग गर्छ, उसलाई थप दिनेछ, थप पूर्ण निर्देशनहरू ।

२. उहाँले विशेष रूपमा भन्नुभयो कि उहाँले संसारलाई पानीको बाढीले नष्ट गर्नुहुनेछ: "र हेर, म, म आफैँ, पृथ्वीमा पानीको बाढी ल्याउनेछु," पद १७ । परमेश्वरले सबै मानवजातिलाई एक स्वर्गदूतको तरवारद्वारा, हरेक दिशा फर्किएका ज्वाला तरवारले, जस्तै उहाँले मिश्रका सबै पहिला जन्मेका र अशेरियाका क्याम्पलाई नष्ट गरे, नष्ट गर्न सक्थे; र त्यसपछि नूह र उनको परिवारको सुरक्षा गर्नको लागि उनीहरूलाई चिन्ह मात्र राख्नुपर्ने थियो । तर परमेश्वरले यसलाई पानीको बाढीमार्फत गर्ने निर्णय गर्नुभयो, जसले संसारलाई डुबाउँछ । यसका कारणहरू, हामीलाई अनजानी भए पनि, निश्चित रूपमा बुद्धिमान र न्यायपूर्ण थिए । परमेश्वरसँग आफ्ना बाणहरू धेरै छन्, र उहाँले जसलाई चाहनुहुन्छ त्यसलाई प्रयोग गर्न सक्नुहुन्छ: जस्तै उहाँले आफ्नो बच्चाहरूलाई सुधार्नको लागि जसरी दण्ड दिने कुरा चुन्नुहुन्छ, त्यसैगरी उहाँले आफ्नो शत्रुलाई समाप्त गर्नको लागि तरवारको छनोट गर्नुहुन्छ । अभिव्यक्तिको तरिका अवलोकन गर्नुहोस्: "मैले, म आफैँ, बाढी ल्याउँछु; म जसको शक्ति अनन्त छ, र त्यसकारण म यो गर्न सक्छु, जसको न्याय अनन्त छ, र त्यसकारण म यो गर्नेछु ।" (१.) यसले निर्णयको निश्चितितालाई संकेत गर्दछ: "मैले, म आफैँ, यो गर्नेछु ।" परमेश्वर आफैले गर्ने कामलाई प्रभावकारी रूपमा नगर्न सक्ने कुनै कारण छैन । हेर्नुहोस्, अय्युब ११:१० । (२.) यसले यसका उद्देश्यलाई परमेश्वरको महिमाका लागि र उहाँको न्यायको सम्मानका लागि संकेत गर्दछ । यसरी उहाँ पृथ्वीमा महिमित र उच्च हुनुहुनेछ, र संसारले जान्नेछ कि उहाँ त्यो परमेश्वर हुनुहुन्छ जसको प्रकोप उहाँको हो; मलाई यो अभिव्यक्ति केहि हदसम्म यससँग समान लाग्दछ, यशैया १:२४, "आहा, म मेरो शत्रुहरूबाट मुक्त हुनेछु ।"

आ. यहाँ परमेश्वरले नूहलाई आफ्नो करार गर्ने मानिस बनाउनुहुन्छ, जुन अर्को हिब्रू भाषामा मित्रको परिभाषा हो (पद १८): "तर म तिमी सँग मेरो करार स्थापना गर्नेछु ।" १. प्रबन्धको करार, कि प्रकृतिको क्रम

समयको अन्त्यसम्म जारी रहनेछ, यद्यपि बाढीले यसमा विघ्न पुर्याउनेछ । यो करार नूह र उनका सन्तानसँग तुरुन्तै गरिएको थियो, अध्याय ९:८, आदि । तिनीहरू यस सृष्टिको यस भागका विश्वसनीय संरक्षकको रूपमा थिए र यसद्वारा उनी र उनका परिवारलाई ठूलो सम्मान दिइएको थियो । २. अनुग्रहको करार, कि परमेश्वर उनको लागि आफ्नो परमेश्वर हुनुहुनेछ र उहाँका वंशबाट परमेश्वर आफैले आफूसँग एक मानिसको समूह चयन गर्नुहुनेछ । ध्यान दिनुहोस्, (१.) जब परमेश्वर करार गर्नुहुन्छ, उहाँले त्यसलाई स्थापना गर्नुहुन्छ, उहाँले त्यसलाई सुनिश्चित गर्नुहुन्छ, उहाँले त्यसलाई राम्रो बनाउनुहुन्छ; उहाँका करारहरू अनन्तकालसम्म रहने करारहरू हुन् । (२.) अनुग्रहको करारमा विशिष्ट सेवाहरूको प्रतिफल र सबै फरक-फरक कृपाहरूको स्रोत र आधार हुन्छ; हामीलाई अरू के चाहिएको छ, न त परमेश्वरका लागि हाम्रो घाटा पूरा गर्नको लागि, न त परमेश्वरमा हाम्रो खुशी पूरा गर्नको लागि, केवल उहाँको करार हामीसँग स्थापना गरिएको छ भने ।

इ. परमेश्वर नूहलाई अनुकम्पाको एक प्रतीक बनाउनुहुन्छ, उनलाई आगामी प्रलय बाढीबाट आफुलाई सुरक्षित राख्ने उपाय दिनुहुन्छ, ताकि उनी संसारका अन्य सबै व्यक्तिहरूसँगै नाश नहोस्: परमेश्वर भन्नुहुन्छ, "म तिनीहरूलाई पृथ्वीसहित विनाश गर्नेछु," (पद १३) "तर तिमीलाई एक डुंगा बनाउन भन्छु; म तिमीलाई जीवित राख्नेछु ।" ध्यान दिनुहोस्, विशेष पवित्रता विशेष उद्धारको प्रतिफल प्राप्त गर्नेछ, जुन विशेष रूपमा बाध्यकारी हुन्छ । यसले महिमा र आनन्दमा पुगेका सन्तहरूका लागि ठूलो गर्वको कुरा हुनेछ, कि उनीहरू उद्धार प्राप्त गर्नेछन्, जबकि संसारका धेरै भाग विनाशको भागी बन्नेछन् । यहाँ,

१. परमेश्वरले नूहलाई एक डुंगा बनाउन निर्देशन दिनुहुन्छ (पद १४-१६) । यो डुंगा जहाजको संरचनाजस्तो थियो, जसले पानीमा तैरनेको लागि डिजाइन गरिएको थिएन (किनकि त्यहाँ कुनै किनारा पुग्ने आवश्यकता थिएन), बरु यसले पानीमा तैरिरहने र त्यसको घट्नाको प्रतिक्षा गर्ने थियो । परमेश्वरले नूहलाई सुरक्षा दिने मार्गको रूपमा द्रूतहरूको प्रयोग गरेर उहाँलाई बिना कुनै कठिनाइ, श्रम, वा पीडा बचाउन सक्नुहुन्थ्यो, तर उहाँले उहाँलाई त्यो डुंगा बनाउन कार्यमा संलग्न गर्नुभयो, जुन उहाँको उद्धारको उपाय बन्ने थियो । यसले उहाँको विश्वास

र आज्ञापालनको परीक्षण गर्यो र हामीलाई सिकायो कि ख्रीष्टमार्फत उद्धार प्राप्त गर्नेहरूलाई मात्र उद्धार हुनेछ । हामी परमेश्वरबिना यो गर्न सक्दैनौं, र उहाँ हामी बिना यो गर्न चाहनुहुन्न । परमेश्वरको प्रबन्ध र अनुग्रह दुवैले आज्ञापालक र परिश्रमीका प्रयासलाई सम्मान र सफलता दिन्छ । परमेश्वरले यो डुंगा निर्माणको बारेमा अत्यन्त विशिष्ट निर्देशनहरू दिनुभएको थियो, जसले अनन्त बुद्धिमत्ताको मार्गदर्शनमा यसलाई पूर्ण रूपमा उद्देश्यपूर्ण रूपमा बनाइने सुनिश्चित गर्यो । (१) यसलाई गोफर रूखबाट बनाउनु पर्नेछ। नूहलाई पक्कै थाहा थियो कि यो कुन प्रकारको रूख हो, यद्यपि हामीलाई अहिले थाहा छैन, यसले शीशम वा देवदारु वा कुनै अन्य किसिमको रूख जनाउँछ । (२) यसलाई तीन तल्ले बनाउनुपर्नेछ । (३) यसलाई विभिन्न प्राणिहरूको लागि कोठामा विभाजित गर्नुपर्नेछ, प्रत्येकको लागि स्थान छुट्टाउनुपर्नेछ, जसले कुनै ठाउँ व्यर्थ गुमाउने छैन । (४) परमेश्वरले यसको मापन निश्चित रूपमा दिनु भएको थियो, जसले यसलाई अनुपातिक रूपमा बनाउन र उचित ठाउँ सुनिश्चित गर्न मद्दत पुर्याउँछ । ध्यान दिनुहोस्, जो परमेश्वरको लागि काम गर्छन्, उनीहरूले परमेश्वरबाट प्राप्त निर्देशनहरूलाई सावधानीपूर्वक पालन गर्नुपर्छ । थप रूपमा, यो उपयुक्त छ कि जसले हाम्रो आवास सुनिश्चित गर्छ, उही त्यसको सीमाना र संरचना निर्धारण गर्नेछ । (५) यसलाई बाहिर र भित्र पिच गर्नुपर्नेछ—बाहिर, पानीलाई थुनेर राख्न र पानीलाई भित्र जानबाट रोक्नका लागि, र भित्र, जनावरहरूको दुर्गन्धलाई हटाउनका लागि । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरले यसलाई रंग गर्न भन्नु भएको छैन, तर पिच गर्न भन्नु भएको छ । यदि परमेश्वरले हामीलाई सुरक्षित र आरामदायक आवास दिनुभएको छ भने, हामी कृतज्ञ हुनुपर्छ, यद्यपि ती भव्य वा अत्यधिक आकर्षक नहुन सक्छन् । (६) यसमा माथि तर्फ एउटा सानो झ्याल बनाउनु पर्नेछ, जसले प्रकाश प्रवेश गर्न दिनेछ, र (केहीका अनुसार) यस झ्यालबाट नूहले पृथ्वीमा हुने विनाशलाई देख्न सक्नेछन् । (७) यसमा पाटो तर्फ एउटा ढोका बनाउनु पर्नेछ, जसबाट मानिसहरू भित्र र बाहिर जान सक्नेछन् ।

२. परमेश्वरले नूहलाई प्रतिज्ञा गर्नुभयो कि उनी र उनका परिवारलाई जहाजमा जिउँदो राखिनेछ (पद १८): "तिमी जहाजमा प्रवेश गर्नेछौं ।" ध्यान दिनुहोस्, जुन कुरामा हामी परमेश्वरको आज्ञा पालन गर्छौं, हामी

आफैलाई त्यसको आराम र लाभ प्राप्त गर्ने सम्भावना हुन्छ । यदि तिमी बुद्धिमान हौ भने, तिमी आफ्नै लागि बुद्धिमान हौ । र यो केवल नूह नै होइन, जसलाई जहाजमा बचाइयो, तर उनकी पत्नी, उनका छोराहरू, र उनका छोराहरूका श्रीमतीहरू पनि बचाइए । सतर्क ध्यान दिनुहोस्, (१) सार्वजनिक अभिभावकत्वको कर्तव्य; राम्रो अभिभावकहरूले केवल आफ्नै उद्धारको लागि मात्र होइन, आफ्ना परिवारहरूको उद्धारको लागि पनि चिन्ता प्रकट गर्छन्, र विशेष गरेर आफ्ना छोराछोरीहरूको । (२) धार्मिक अभिभावक भएको छोराछोरीको सुख; तिनीहरूको अभिभावकको धार्मिकता प्रायः तिनीहरूलाई अस्थायी उद्धार दिलाउँछ, जस्तो यहाँ भएको छ; र यदि तिनीहरूले यसका फाइदालाई उपयोग गर्छन् भने, यसले तिनीहरूलाई शाश्वत उद्धारको बाटोमा अघि बढाउँछ ।

ई. परमेश्वरले यहाँ नूहलाई संसारका लागि ठूलो आशीर्वाद बनाउनुभयो र यसमा उनलाई मसीहको एक प्रमुख प्रतीक बनाउनु भयो, यद्यपि उनी आफैँ मसीह होइन, जस्तो उनका अभिभावकहरूले सोचेका थिए (उत्पत्ति ५:२९) । १. परमेश्वरले नूहलाई त्यो पुस्ताका मानिसहरूका लागि प्रचारक बनाउनुभयो । नूहलाई एक पहरेदारका रूपमा नियुक्त गर्नुभयो, जसले परमेश्वरको मुखबाट वचन प्राप्त गरी मानिसहरूलाई चेतावनी दिन सकून् (इजिकिएल ३:१७)। यसरी, जब परमेश्वरको दीर्घसहिष्णुता प्रतीक्षा गरिरहेको थियो, उहाँको आत्माद्वारा, नूहले पुरानो संसारलाई प्रचार गरे । यी मानिसहरूलाई, जसलाई पत्रुसले लेख्दा, आत्माहरू जेलमा रहेको भन्नुभएको छ (१ पिटर ३:१८-२०)। यस कार्यद्वारा, नूह मसीहको प्रतीक बने, जसले मानिसहरूका सबै बाटाहरू भ्रष्ट भएको युग र भूमिमा पश्चातापपको सन्देश सुनाउँदै र आगामि क्रोधको बाढीको चेतावनी दिँदै घुमे । २. परमेश्वरले उनलाई तल्लो श्रेणीका प्राणीहरूको उद्धारकर्ताको रूपमा स्थापना गर्नुभयो, जसले ती सबै प्रकारका प्राणीहरूलाई प्रलयमा नाश भएर हराउनबाट जोगाउनका लागि राख्नुभयो (पद १९–२१) । यसले उनलाई ठूलो सम्मान प्रदान गऱ्यो, किनभने न केवल उनीमार्फत् मानवजातिको वंशलाई कायम राखियो, र उनीबाट नयाँ संसार, अर्थात् संसारको आत्मा अर्थात् मण्डली, र त्यस मण्डलीको प्रधान अर्थात् मसीह उत्पन्न हुनुभयो, तर उनी तल्लो श्रेणीका

प्राणीहरूको रक्षा गर्नका लागि माध्यम बने । यसरी, मानवजातिले उनीमार्फत् ती प्राणीहरूमाथि नयाँ अधिकार प्राप्त गऱ्यो र उनीहरूको सेवामा अधिकार राख्यो । (१.) उनलाई ती प्राणीहरूको लागि आश्रयको व्यवस्था गर्न भनियो, जसले गर्दा उनीहरू डुबानमा नाश हुन नपाऊन् । प्रत्येक प्रकारका प्राणीका जोडी (पोथी र भाले) उनलाई आफू सँगै नावमा लैजान भनियो । र यदि तिनीहरूलाई जम्मा पार्ने र नावभित्र लैजाने कुरा कठिन हो भन्ने सोच्न सक्छन् भनेर, परमेश्वरले प्रतिज्ञा गर्नुभयो (पद २०) कि ती प्राणीहरू आफैं नै उनको नजिक आउनेछन् । जसले गोरुलाई आफ्नो मालिक र चरन चिन्न लगाउँछन्, त्यही परमेश्वरले तिनीहरूलाई आफ्नो रक्षक र जहाज चिन्न लगाउनुभयो । (२.) उनलाई ती प्राणीहरूको लागि आहारको व्यवस्था गर्न भनियो, जसले गर्दा उनीहरू भोकभोकै मर्न नपाऊन् (पद २१) । उनले आफ्नो चालकदल, अर्थात् त्यो ठूलो परिवार, जसको जिम्मा अहिले उनमा सुम्पिएको थियो र निर्धारित समयसम्मको लागि आवश्यक पर्ने मात्रामा आफ्नो जहाजमा खाद्यान्नको व्यवस्था गर्नुपर्थ्यो । यसमा पनि उनी ख्रीष्टको प्रतीक थिए । ख्रीष्टकै कारण संसार टाँगिएको छ, उहाँकै माध्यमबाट सबै कुराहरू कायम छन्, र जसले मानवजातिलाई पापद्वारा पूर्ण रूपमा नष्ट र समाप्त हुनबाट बचाउनुहुन्छ । उहाँमा पवित्र वंश जीवित रहन्छ र सृष्टि त्यस व्यर्थताबाट मुक्त हुन्छ, जसमा यो कराइरहेको छ । नूहले जसलाई उनले शासन गर्नुपर्ने थियो, तिनीहरूलाई बचाए, त्यसैगरी ख्रीष्टले पनि बचाउनुहुन्छ (हिब्रू ५:९) ।

२२ अनि नूहले त्यस्तै गरे; परमेश्वरले तिनलाई आज्ञा गर्नुभएका सबै कुराअनुसार तिनले त्यस्तै गरे ।

नूहले जहाज बनाउनमा देखाएको ध्यान र परिश्रमलाई यसरी बुझ्न सकिन्छ, १. परमेश्वरको वचनमा विश्वासको प्रभावको रूपमा । परमेश्वरले उनलाई भन्नुभएको थियो कि उनी चाँडै संसारलाई बाढीले डुबाउनुहुनेछ; नूहले त्यसलाई विश्वास गरे, ती चेतावनीले डराए, र सो डरमा जहाज तयार गरे । ध्यान दिनुहोस्, हामीले परमेश्वरको क्रोधको उघाटनसँग विश्वास मिश्रण गर्नुपर्छ, जसले सबै अधर्म र अन्यायको विरुद्ध संसारलाई चेतावनी दिएको छ; वचनका चेतावनीहरू झूटा चेतावनीहरू होइनन् ।

यस चेतावनीको विश्वासनीयतामा धेरै कुरा प्रश्न गर्न सकिन्थ्यो । "को विश्वास गर्न सक्छ कि बुद्धिमान परमेश्वर, जसले संसारलाई सिर्जना गर्नुभएको छ, यति चाँडै त्यसलाई नष्ट गर्नुहुनेछ ? जसले शुष्क भूमिबाट पानी हटाउनु भएको थियो (उत्पत्ति १:९-१०), ती पानीलाई फेरि संसारलाई पुरै ढाक्न दिनुहुनेछ ? यसलाई परमेश्वरको दया संग कसरी मेल खान्छ, जुन सबै कामहरूमा छ, विशेष गरी निर्दोष प्राणीहरूले मानिसको पापका कारण मर्नुपर्छ ? संसारलाई डुबाउने पर्याप्त पानी कहाँबाट ल्याइने हो ? र यदि यसरी गर्नु आवश्यक छ भने, नूहलाई मात्र किन जानकारी दिइने हो ?" तर नूहको विश्वासले यी सबै भ्रस्ट तर्कहरूलाई पराजित गऱ्यो । २. परमेश्वरको आज्ञाको पालनको रूपमा । यदि उनले मासु र रगतसँग सल्लाह गरेका थिए भने, यसका विरुद्ध धेरै आपत्ति उठ्न सक्थे । एउटा यस्तो भवन बनाउन, जसलाई उनले कहिल्यै देखेका थिएनन्, यति ठूलो र यति सटीक मापका साथ, यसले उनलाई धेरै चिन्ता, परिश्रम र खर्चको सामना गराउनुपर्ने थियो । यो समयको काम हुने थियो; दर्शन भनेको लामो समयपछि पूरा हुने थियो । उनका छिमेकीहरूले उनलाई उनका विश्वासका कारण हाँसो बनाउने थिए, र उनी मदिरा पिउनेहरूको गीत बन्ने थिए; उनको यो निर्माणलाई "नूहको मूर्खता" भनिने थियो । यदि सबैभन्दा खराब भयो भने, हामीले भन्छौं जस्तो, प्रत्येकले आफ्ना छिमेकीहरूजति जस्तो व्यवहार पाउने थिए । तर यी र हजारौं यस्ता आपत्तिहरूलाई नूहले विश्वासका साथ पार गरे । उनको आज्ञाकारिता तयार र दृढ थियो: यसरी नूहले, खुशी र बिना गुनासो र विवाद गर्दै, इच्छा र मनसायले गरे । परमेश्वरले भन्नुहुन्छ, यो गर, र ऊ गर्छ । यो पनि समयमै र धैर्यपूर्वक थियो: उहाँले दिएको निर्देशनअनुसार सबै कुरा सटीक रूपमा गरे, र निर्माण सुरु गरेपछि, उनले यसलाई पूरा नगरेसम्म छोडेन; यसरी उनले गरे, र हामीलाई पनि यसरी नै गर्नुपर्छ । ३. आफ्नो सुरक्षा सुनिश्चित गर्नको लागि बुद्धिमानीको उदाहरणको रूपमा प्रस्तुत गर्नु । उनले बाढीको डर माने, र त्यसैले जहाज तयार गरे । ध्यान दिनुहोस्, जब परमेश्वर आगामी न्यायको चेतावनी दिनुहुन्छ, हामीलाई त्यसअनुसार तयारी गर्नु हाम्रो बुद्धिमानी र कर्तव्य हो । प्रस्थान ९:२०-२१ र इजिकिएल ३:१८ मा लेखिएको छ । हामीले पृथ्वीमा परमेश्वरका न्यायलाई सामना गर्नको लागि तयारी गर्नुपर्छ, उहाँको नाममा

एक दृढ टावरको रूपमा पनाह लिनुपर्छ (हितोपदेश १८:१०), आफ्नो कोठामा प्रवेश गर्नुपर्छ (यशैया २६:२०-२१), विशेष गरी मृत्यु र ठूलो दिनको न्यायका लागि तयार रहनुपर्छ, मसीहलाई चट्टानको रूपमा आफ्नो आधार बनाउनुपर्छ (मत्ती ७:२४), र ख्रीष्टलाई आर्कको रूपमा अपनाउनुपर्छ ।

४. एक लापरवाह संसारलाई चेतावनी दिने उद्देश्यले; र उहाँले आउने बाढीको कडा चेतावनी दिनुभएको छ । उहाँका प्रत्येक बन्चरो र हामरको प्रहारले पश्चातापको आह्वान गर्दै, उनीहरूलाई पनि जहाज तयार गर्नको लागि प्रेरित गर्नुभयो । तर, यसले संसारलाई विश्वासमा ल्याउन सकेन भने, यसले संसारलाई दोषी ठहरायो, हिब्रू ११:७ ।

अध्याय ७
(CHAPTER 7)

यस अध्यायमा हामीले अघिल्लो अध्यायमा पूर्वानुमान गरिएको कुरा देख्न सक्छौं, पुरानो संसारको विनाश र नूहको उद्धारका बारेमा, किनकि हामी पक्का भन्न सक्छौं कि परमेश्वरको कुनै पनि वचन अधुरो छैन। त्यहाँ हामीले नूहलाई आफ्ना जहाजको बारेमा व्यस्त र समयमै सक्नको लागि चिन्ता गर्न देखेका थियौं, जबकि अरु उसका छिमेकीहरूले उसको परिश्रममा हाँसी रहेका थिए । अब यहाँ हामी देख्छौं कि त्यसको परिणाम के भयो, उनको चिन्ताको र तिनीहरूको लापरवाहीको अन्त्य । र पुरानो संसारको यो प्रसिद्ध कालावधिले हामीलाई केही हदसम्म त्यो स्थितिको आइडिया दिन्छ, जब अहिलेको संसार आगोले नष्ट हुनेछ, जस्तै त्यो पानीले नष्ट भयो । २ पत्रुस ३:६-७ हेर्नुहोस् । यस अध्यायमा हामीसँग के छ: १. परमेश्वरले नूहलाई जहाजमा प्रवेश गर्नको लागि दया भएको आह्वान (पद १), र जीवहरूको जिवित रहने उद्देश्यले तिनीलाई साथ लाने आदेश (पद २, ३), आउने बाढीको ध्यानमा राख्दै (पद ४)। २. नूहको यो स्वर्गीय दृष्टिकोणमा आज्ञाकारिता (पद ५) । जब उनी छ सय वर्षको थिए, उनले आफ्नो परिवारसँग जहाजमा प्रवेश गरे (पद ६, ७), र जीवहरूलाई साथ लिएर आए (पद ८, ९), जसको विवरण दोहोर्याइएको छ (पद १३-१६), र परमेश्वरको माया र सुरक्षा समाविष्ट छ, जसले उनलाई भित्र बन्द गरिदियो । ३. चेतावनी दिइएको बाढीको आगमन (पद १०); यसको कारणहरू (पद ११, १२); यसको प्रकोप (पद १७-२०)। ४. यसले पृथ्वीमा रहेका प्रत्येक जीवको मृत्यु, त्यस जहाजमा रहेका जीवहरू बाहेक, गर्दा भएको भयानक नाश (पद २१-२३)। ५. पूर्ण समुद्रको रूपमा यसको निरन्तरता, जबसम्म यसले फेरि घट्न सुरु गरेन, १५० दिनको अवधिमा (पद २४) ।

१ अनि परमप्रभुले नूहलाई भन्नुभयो: "तिमी र तिम्रो सारा घराना जहाजभित्र आओ; किनभने यस पुस्तामा मैले आफ्नो दृष्टिमा तिमीलाई मात्र धर्मी देखेको छु ।
२ हरेक शुद्ध पशुबाट सात-सातओटा – भाले र त्यसको पोथी, अनि

अशुद्ध पशुहरूबाट दुई-दुईटा – भाले र त्यसको पोथी – आफूकहाँ ल्याउनू !

३ अनि आकाशका पक्षीहरूबाट पनि सात-सातओटा – भाले र पोथी – ल्याउनू, तिनीहरूको वंश सारा पृथ्वीको सतहमाथि जीवित राख्नलाई ।

यहाँ, अ. जलप्रलयको आगमनको बेला नूह र उनको परिवारलाई सुरक्षा स्थलमा प्रवेश गर्नको लागि परमेश्वरको दया भएको बोलावट, पद १ ।

१. स्वयं बोलावट निकै दयालु छ, जस्तो कि एक ममतायुक्त बुबा आफ्ना छोराछोरीलाई रात वा आँधी आएको देखेर घरभित्र जान भन्नुहुन्छ: तिमी र तिमीले साथ ल्याएको सानो परिवार सबैलाई जहाजमा ल्याउन भनिन्छ । ध्यान दिनुहोस्, (१.) नूहले जहाजमा जानु अघि परमेश्वरले उनलाई आदेश दिनुभएको थियो; यद्यपि उनले थाहा थियो कि यो सुरक्षित स्थानको रूपमा उनलाई नै लक्षित गरिएको छ, तर उनले नयाँ आदेशको प्रतिक्षा गरे र त्यो प्राप्त गरे । यो निकै शान्तिदायक हुन्छ जब हामी परमेश्वरको मार्गदर्शन अनुसरण गर्छौं र हरेक कदममा परमेश्वरलाई अघि बढिरहेको देख्छौं । (२.) परमेश्वरले उनलाई जहाजमा जान भन्नुभएन, तर भित्र आउन भन्नुभयो, जसले यो अर्थ दिन्छ कि परमेश्वर स्वयं उनीसँग जानुहुनेछ, उबलाई जहाजमा लानुहुनेछ, उनको साथ रहनुहुनेछ, र उपयुक्त समयमा उनलाई सुरक्षित बाहिर निकाल्नुहुनेछ । ध्यान दिनुहोस्, जहाँ जुनसुकै स्थानमा हामी छौं, परमेश्वरको उपस्थिति सँगै हुनु अत्यन्त इच्छनीय कुरा हो, किनकि यो हरेक अवस्थाको सान्त्वनाका लागि सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण कुरा हो । यही कारणले नूहको जहाज, जुन एक कारागार थियो, उनलाई मात्र आश्रय होइन, तर एक महलको जस्तो बन्यो । (३.) नूहले जहाज बनाउन धेरै परिश्रम गरेका थिए र अहिले उनलाई त्यसमा जीवित राखिएको छ । ध्यान दिनुहोस्, हामी जुन कुरा परमेश्वरको आज्ञामा र विश्वासमा गर्छौं, हामीलाई त्यसको सान्त्वना निश्चित रूपमा प्राप्त हुनेछ, पहिले या पछि । (४.) मात्र उहिले होइन, तर उनका परिवार पनि, उनकी पत्नी र सन्तानहरू पनि, उनीसँगै जहाजमा आउनको लागि बोलाइएका छन् ।

ध्यान दिनुहोस्, एक पवित्र मानिसको परिवारसँग सम्बन्ध राख्नु राम्रो कुरा हो; यस्तो छायामा बस्नु सुरक्षित र सान्त्वनादायक हुन्छ ।

नूहका एक जना छोराको नाम हाम थियो, जसले पछि खराब काम गरेको थियो, तर उसलाई जहाजमा बचाइयो, जसले संकेत गर्दछ, [१.] कि दुष्ट बालबालिकाहरू प्रायः आफ्ना धार्मिक अभिभावकहरूको कारणले राम्रो गरिन्छन् । [२.] कि पृथ्वीका सबैभन्दा राम्रो समाजहरूमा पनि नराम्रो र राम्रोको मिश्रण हुन्छ र यसलाई अचम्म मान्नु हुँदैन । नूहका परिवारमा हाम थियो र ख्रीष्टको परिवारमा यहूदा थियो । यहाँ स्वर्गको बाहिर कुनै पूर्ण पवित्रता छैन । (५.) नूहलाई गरिएको यो आह्वानले सुसमाचारको आह्वानको चित्रण गर्दछ जसले गरीब पापीलाई आह्वान गर्दछ । ख्रीष्ट एक तयार भएको जहाज हो, जसमा मात्र हामी सुरक्षित रहन सक्छौं जब मरण र न्याय आउँछन् । अहिले गीतको बोझ यो हो, "आउ, आउ;" शब्द भन्छ, "आउ"; सेवकले भन्छ, "आउ"; आत्मा भन्छ, "आउ, आउ जहाजमा आउ ।"

२. यस निमन्त्रणाको कारण नूहको इमान्दारीको एक अति सम्मानजनक साक्षी हो: 'तिमीलाई मैले यस पीढीमा आफूसँग धार्मिक देखेको छु ।' ध्यान दिनुहोस्, (१.) ती साँच्चै धार्मिक हुन्छन् जो परमेश्वरको अघि धार्मिक हुन्छन्, जसले केवल धार्मिकताको रूप लिएका छन् जसले तिनीहरूलाई मानिसहरूको अघि धार्मिक देखाउँछ, जसमा सजिलै धोका दिन सकिन्छ, तर त्यसको शक्ति छ जसले तिनीहरूलाई परमेश्वरसँग स्वीकृत गराउँछ, जो हृदयलाई खोज्छ र मानिसहरूको स्वभावमा धोका खाँदैन । (२.) परमेश्वरले तिनीहरूलाई ध्यान दिनुहुन्छ र जसले उहाँको अघि धार्मिक छन् तिनीहरूबाट प्रसन्न हुनुहुन्छ: 'तिमीलाई मैले देखेको छु ।' पापीहरूको संसारमा परमेश्वरले एउटा धार्मिक नूहलाई देख्न सक्नुहुन्थ्यो; त्यो एउटा गहुँको दाना ठूलो भूसीको ढेरमा पनि हराउन सक्दैन । परमेश्वरले भन्नुहुन्छ, 'मेरा यीनीहरूलाई म जान्दछु ।' (३.) परमेश्वर, जसले साक्षी दिनुहुन्छ, चाँडै आफ्ना जनहरूको इमान्दारीका लागि साक्षी हुनुहुनेछ; जो यसलाई देख्नुहुन्छ उहाँले यसलाई स्वर्गदूत र मानिसहरूको अघि उद्घोष गर्नुहुनेछ, उनीहरूको अमर सम्मानका लागि । जसले दया प्राप्त गरेर धार्मिकता प्राप्त गर्छन्, तिनीहरूलाई प्रमाण प्राप्त हुनेछ कि तिनीहरू धार्मिक छन् । (४.)

परमेश्वर विशेष रूपले तिनीहरूबाट प्रसन्न हुनुहुन्छ जो नराम्रो समय र स्थानमा पनि राम्रो हुन्छन् । नूह त्यसैले अत्यन्त धार्मिक थिए, किनकि उनी त्यो पापी र व्यभिचारी पीढीमा धार्मिक थिए । (५.) जसले सामान्य पापको समयमा आफूलाई पवित्र राख्छन्, परमेश्वरले सामान्य संकटको समयमा तिनीहरूलाई सुरक्षित राख्नुहुनेछ; जसले अरूसँग आफ्नो पापमा भाग लिँदैनन्, तिनीहरूले उनीहरूको विपत्तिमा भाग लिने छैन; जसले अरूसँग तुलना गर्दा राम्रो काम गर्छन्, तिनीहरू यस जीवनमा पनि अरूसँग भन्दा सुरक्षित छन्, र उनीहरूको अवस्था अरूसँग भन्दा राम्रो हुन्छ ।

आ. यहाँ नूहसँग जहाजमा जीवित राखिने जनावरहरूको बारेमा आवश्यक आदेशहरू दिइएका छन्, पद २, ३। ती जनावरहरूले आफूलाई चेतावनी र निर्देशन प्राप्त गर्न सक्दैनथे, जस्तै मानिसले सकेको थियो, जसमा यसमा पृथ्वीका जनावरहरू भन्दा बढी शिक्षा प्राप्त भएको छ, र आकाशका चरा भन्दा बुद्धिमान बनाइएको छ—कि उसलाई भविष्य देख्ने शक्ति दिइएको छ; त्यसकारण मानिसलाई तिनीहरूको हेरचाहको जिम्मेवारी दिइएको छ: उनीहरूको शासनाधीन भएकोले, तिनीहरूलाई उसको सुरक्षा अन्तर्गत हुनुपर्छ; र, यद्यपि उसले प्रत्येक व्यक्ति सुरक्षित गर्न सक्दैन, त्यसैले उसले प्रत्येक जाति सावधानीपूर्वक संरक्षण गर्नुपर्छ, ताकि कुनै जाति, होइन भने सबैभन्दा सानो र महत्त्वपूर्ण पनि, सृष्टिबाट पूर्ण रूपमा नष्ट नहोस् । यसमा ध्यान दिनुहोस्, १. परमेश्वरको मनुष्यप्रति हेरचाह, उसको आराम र लाभको लागि । हामीले देख्दैनौं कि नूह यस विषयमा आफ्नै बारेमा चिन्तित थिए; तर परमेश्वर हाम्रो खुशीको लागि हामीभन्दा बढी सोच्नुहुन्छ । यद्यपि परमेश्वरले देख्नुभयो कि पुरानो संसार धेरै उत्तेजक थियो र नयाँ संसार पनि थोरै राम्रो हुने कुरा देख्नुभयो, त्यसपछि पनि उहाँले मानिसको उपयोगको लागि जनावरहरूलाई बचाउन चाहनु भयो । के परमेश्वर गोरूहरूको लागि हेरचाह गर्नुहुन्छ ? १ कोरिन्थी ९:९ । वा यो मानिसको लागि गरिएको हेरचाह होइन र ? २. अशुद्ध जनावरहरू, जुन कम मूल्य र लाभ थिए, तिनीहरूलाई पनि जहाजमा जीवित राखियो; किनकि परमेश्वरको कोमल दया उहाँका सबै कामहरूमा छ र केवल ती माथि मात्र होइन जुन सबैभन्दा महत्वपूर्ण र उपयोगी छन् । ३. तथापि अशुद्ध भन्दा बढी

शुद्ध जनावरहरू बचाइएका थिए । (१.) किनकि शुद्ध जनावरहरू प्रायः मानिसको सेवाका लागि प्रयोग गरिन्थे; र त्यसकारण, मानिसको पक्षमा, तिनीहरू मध्ये धेरै बचाइएका थिए र अझै पनि प्रजनन भइरहेको छन् । परमेश्वरलाई धन्यवाद, सिंहको झुण्ड जस्तै गोरूको झुण्ड छैन, न त बाघको झुण्ड जस्तै भेडाको झुण्ड छ । (२.) किनकि शुद्ध जनावरहरू परमेश्वरको लागि बलि हुने थिए; र त्यसकारण, उहाँको सम्मानमा, तिनीहरू मध्य धेरै बचाइएका थिए, प्रजननको लागि तीन जोडी र बलिका लागि छुट्टै सातौं, पद ८:२० । परमेश्वरले हामीलाई सांसारिक चीजहरूमा एकको लागि छ दिइरहनुभएको छ, जस्तै हप्ताका दिनहरूको वितरणमा, कि हामी आत्मिक चीजहरूमा सबै उहाँको लागि समर्पित हुनुपर्छ । परमेश्वरको सम्मानमा समर्पित गरिएका र उहाँको सेवामा प्रयोग गरिएका वस्तुहरू विशेष रूपमा आशीर्वाद प्राप्त गर्छन् र वृद्धि हुन्छन् ।

इ. यहाँ बाढीको नजिकको आगमनको सूचना दिइएको छ: 'अब सात दिन बाँकी छन्, र म वर्षा गराउनेछु,' पद ४ । १. 'मैले यो कार्य गर्नु अघि सात दिन बाँकी छन् ।' एक सय बीस वर्षको अवधि पूरा भएपछि, परमेश्वरले तिनीहरूलाई सात दिनको थप विश्राम दिनुभएको छ, जसले उहाँको क्रोधमा ढिलाइको संकेत गर्दछ र दण्ड दिने काम उहाँको असामान्य कार्य हो भन्ने देखाउँछ, साथै तिनीहरूलाई पश्चातापको लागि थप समय दिनका लागि: तर यो सबै व्यर्थ थियो; यी सात दिन अन्य सबै समयको जस्तै निरर्थक बिताइयो; तिनीहरू बाढीको दिनसम्म सुरक्षित र भोगवादी रहिरहे । २. 'सात दिन मात्र बाँकी छ ।' जब नूहले तिनीहरूलाई न्यायको कुरा टाढाबाट सुनाएका थिए, तिनीहरूले आफ्नो पश्चातापलाई स्थगित गर्न लाज प्रलोभमा परे, किनकि त्यो घटना धेरै समय पछि हुने ठान्थे; तर अब नूहलाई भनिएको छ कि तिनीहरूले बताउनुपर्छ कि यो अब ढोकामा छ, तिनीहरूलाई अब केवल एक हप्ता मात्र बाँकी छ पश्चातापको लागि, एक मात्र विश्रामको दिन बाँकी छ सुधारको लागि, यसरी तिनीहरूलाई थाहा दिन कि यसले अब, अन्ततः, तिनीहरूलाई शान्तिको कुरा सोच्न जागरुक बनाउछ, जुन अन्यथा चाँडै उनीहरूको आँखाबाट लुकेको हुनेछ । तर यो सामान्य हो कि जसले आफ्नो स्वास्थ्यको समयमा आत्माको ध्यान राखेनन्, जब मृत्युलाई टाढा देख्थे,

उनीहरूलाई रोगको सात दिनहरूमा, जब मृत्युलाई नजिक देख्छन्, भने पनि पापको छलले गर्दा हृदय कठोर भएको पाइन्छ ।

५ परमप्रभुले नूहलाई आज्ञा गर्नुभएका सबै कुराहरूअनुसार तिनले गरे ।
६ नूहको उमेर छ सय वर्षको हुँदा पृथ्वीमाथि जलप्रलय आयो ।
७ अनि नूह, र तिनको साथमा तिनका छोराहरू, तिनकी पत्नी र तिनका छोराहरूका पत्नीहरू जलप्रलयको अघि जहाजभित्र पसे ।
८ शुद्ध पशुहरूबाट र अशुद्ध पशुहरूबाट, साथै पक्षीहरू र जमिनमाथि घस्रने हरेक जन्तुबाट
९ दुई-दुई गरी, भाले र पोथी, नूहकहाँ जहाजभित्र पसे, जसरी परमेश्वरले नूहलाई आज्ञा गर्नुभएको थियो ।
१० अनि ती सात दिनपछि यस्तो भयो – जलप्रलयको पानी पृथ्वीमाथि आयो ।

यहाँ नूहको परमेश्वरका आदेशहरूमा तत्पर पालनको उदाहरण छ । ध्यान दिनुहोस्, १. सात दिन पछि बाढी आउने सूचना पाउँदा उनले जहाजमा प्रवेश गरे, यद्यपि सम्भवतः त्यस समयसम्म यसको आगमनको कुनै स्पष्ट संकेत थिएन, कुनै बादल उठेको थिएन जसले त्यसको खतरा जनाउने थियो, केही काम गरिएको थिएन, तर सबै कुरा शान्त र सफा थियो; किनकि जसरी उनले बाढी आउने चेतावनीमा विश्वास गर्दै जहाज तयार पारे, त्यसरी नै उनले यो चेतावनीमा विश्वास गर्दै जहाजमा प्रवेश गरे कि बाढी चाँडै आउनेछ, यद्यपि उनले देखेनन कि दोस्रो कारणहरूले अझै काम गर्न शुरू गरेका थिए । हरेक कदममा उनले विश्वासमा हिँडे, र भावना अनुसार होइन । यी सात दिनहरूमा, सम्भवतः, उनी आफू र आफ्नो परिवारलाई जहाजमा व्यवस्थित गर्दै थिए र प्राणीहरूलाई तिनीहरूको विभिन्न कोठाहरूमा वितरण गर्दै थिए । यो त्यो दृश्यमान उपदेशको निष्कर्ष थियो, जुन उनले लामो समयदेखि आफ्ना बेखबर छिमेकीहरूलाई दिइरहेका थिए र जसले तिनीहरूलाई जागरुक बनाएको हुन सक्छ; तर, इच्छाएको परिणाम प्राप्त नगरी, यसले तिनीहरूको रगत उनीहरूको आफ्नै टाउकोमा छोड्यो । २. उनले

आफ्नो परिवारलाई आफ्नो साथमा लिए, अपनी पत्नीलाई, जो उनका साथी र आरामको रूपमा थिइन् (यद्यपि यस पछि उनीसँग कुनै सन्तान थिएन जस्तो देखिन्छ), उनका छोरा र छोरा को पत्नीहरूलाई, जसद्वारा मात्र उनको परिवार होइन, तर मानवजातिको संसार पनि पुनर्निर्मित हुन सकोस् । ध्यान दिनुहोस्, यद्यपि मानिसहरूलाई यति थोरै संख्या मा घटाइने थियो, र संसारलाई चाँडो पुनः जनसंख्या गर्न चाहनु अत्यन्तै चाहनीय थियो, त्यसपछि पनि नूहका प्रत्येक छोरा आफ्नो एउटी मात्र पत्नी राख्ने थिए, जसले धेरै पतिहरू राख्ने विरुद्धको तर्कलाई बल पुर्याउँछ; किनकि यो नयाँ संसारको सुरुआतदेखि यो यस्तो थिएन: जस्तै पहिलो पटक परमेश्वरले बनाएका थिए, त्यसरी नै उहाँले एक पुरुषको लागि एउटी मात्र महिला जीवित राख्नुभयो । मत्ती १९:४, ८ मा हेर्नुहोस् । ३. जनावरहरूले खुशीसाथ उनीसँग प्रवेश गरे । त्यो एउटै हात जुन पहिले आदमसँग नाम राख्न ल्याइएको थियो, अब नूहसँग बचाउन ल्याइयो । गोरूले आफ्नो मालिकलाई चिन्यो, गधा आफ्नो संरक्षकको गोठलाई थाहा पायो र यहाँसम्म कि जंगली जनावरहरूले पनि त्यसमा आउन सुरु गरे; तर मानिसले आफूलाई जनावरहरूभन्दा पनि जंगली बनाइदियो, र उसले न चिन्न सक्यो, न त विचार गर्न सक्यो, यशैया १:३ मा हेर्नुहोस् ।

११ नूहको जीवनको छ सयौं वर्षको दोस्रो महिनामा, त्यस महिनाको सत्रौं दिन – त्यही दिनमा अति गहिरो सागरका सबै मूलहरू फुटे, साथै आकाशका झ्यालहरू खुले ।
१२ अनि पृथ्वीमाथि चालीस दिन र चालीस रात पानी परिरह्यो ।

यहाँ, १. यो ठूलो घट्नाको मिति छ; यसलाई विशेष ध्यानपूर्वक रेकर्ड गरिएको छ, कथाको अझ बढी सुनिश्चितताका लागि ।

१. यो नूहको जीवनको ६०० औं वर्षमा भएको थियो, जुन गणना अनुसार सृष्टि देखि १६५६ वर्ष पछि देखा पर्छ । पुरानो संसारका वर्षहरू दानवहरूको शासन काललेे होइन, पितामहहरू जीवनले गणना गरिएका छन्; परमेश्वरका दृष्टिमा पवित्र व्यक्तिहरू राजकुमारहरू भन्दा बढी मूल्यवान छन् । धार्मिकहरूलाई चिरकालसम्म सम्झना गरिनेछ । नूह अहिले धेरै पुरानो मानिस थिए, जस्तै ती समयका मानिसहरूको

वर्षहरू हुन्थे । ध्यान दिनुहोस्, (१.) हामी यो संसारमा जति लामो समय बाँच्छौं, त्यति धेरै यसको दुःख र विपत्तिहरू देख्छौं; त्यसैले यो ती व्यक्तिहरूको विशेषता ठानिन्छ जसले जवान मृत्यु पाउँछन् कि उनीहरूको आँखा आउने दीनताको दृश्य देख्दैन, २ राजा २२:२० मा हेर्नुहोस् । (२.) कहिलेकाहीं परमेश्वरले आफ्ना पुराना सेवकहरूलाई असाधारण आज्ञाकारिता र धैर्यका जाँचहरूबाट जाँच गर्नुहुन्छ । ख्रीष्टका सबैभन्दा पुराना सैनिकहरूले मृत्युद्वारा आफ्नो युद्धको अन्त्य हुनेबाहेक अन्यथा आरामको आशा गर्न सक्दैनन् । तिनीहरूले सधैं आफ्नो कवच लगाउनुपर्छ र यसरी घमण्ड गर्नु हुँदैन कि तिनीहरूले यसलाई हटाइसकेका छन् । जस्तो कि बाढीको वर्षको रेकर्ड गरिएको छ, त्यस्तै ।

२. हामीलाई भनिएको छ कि यो दोस्रो महिना, महिना को सत्रौं दिनमा भएको थियो, जुन लगभग नोभेम्बरको सुरुको समय मानिन्छ; यसैले नूहले आफ्नो जहाजलाई खाद्य सामग्री दिने गरी अघिल्लो समयमा फसल प्राप्त गरेका थिए ।

आ. दोस्रो कारणहरू जसले यस बाढीमा सहकार्य गरे। ध्यान दिनुहोस्,

१. जुन दिन नूह जहाजमा प्रवेश गरे, त्यसै दिन बाढीको शुरुआत भयो । ध्यान दिनुहोस्, (१.) विनाशकारी निर्णयहरू तबसम्म आउँदैनन् जबसम्म परमेश्वरले आफ्ना मानिसको सुरक्षा व्यवस्था गर्नुभएको हुँदैन; हेर्नुहोस्, अध्याय १९:२२, 'तिमी त्यहाँ पुग्नुअघि म केही गर्न सक्दिनँ': र हामी पाउँछौं (प्रकाश ७:३) कि हावाहरूलाई तबसम्म थामिएको छ जबसम्म परमेश्वरका दासहरू मोहरित नभएसम्म । (२.) जब राम्रो मानिसहरू हटाइन्छन्, निर्णयहरू टाढा हुनेछैनन्; उनीहरूलाई आउने दीनताबाट हटाइन्छ, यशैया ५७:१ । जब तिनीहरूलाई कोठामा बोलाइन्छ, चिहानमा लुकेर, स्वर्गमा लुकेर, तब परमेश्वर आफ्नो स्थानबाट बाहिर निस्कनुहुनेछ सजाय दिन, यशैया २६:२०, २१ ।

२. हेर्नुहोस्, त्यो दिन, त्यो भयानक दिनमा, पापी संसारसँग के भयो । (१.) ठूलो गहिरो पानीका स्रोतहरू फुटे । सायद नयाँ पानीको सिर्जना गर्न आवश्यक थिएन; पहिले नै परमेश्वरको सामान्य प्रबन्धन अनुसार पृथ्वीको लागि आशीर्वादका रूपमा बनाइएका पानीहरू, अब

परमेश्वरको असाधारण शक्तिद्वारा यसको विनाशको कारण बनाइए । परमेश्वरले गहिराईलाई गोदामहरूमा राख्नुभएको छ (भजन ३३:७), र अहिले उहाँले ती गोदामहरू फुटाउनुभयो । जस्तै हाम्रो शरीरमा त्यस्ता रसहरू हुन्छन् जुन, जब परमेश्वर चाहनुहुन्छ, मरणजनक रोगहरूको बीउ र स्रोत बन्न सक्छन्, त्यस्तै पृथ्वीको गर्भमा त्यस्ता पानीहरू थिए जुन परमेश्वरको आदेशले उफ्रिएर यसलाई डुबाउँछन् । परमेश्वरले सृष्टिमा समुद्रका पानीहरूलाई पृथ्वीमा नफर्की राख्नका लागि बार र ढोका राख्नुभएको थियो (भजन १०४:९; अय्यूब ३८:९-११); र अहिले उहाँले ती प्राचीन भौगोलिक सीमाहरू, ढिस्को, र बारहरू,हटाउनुभयो र समुद्रका पानीहरू पृथ्वीलाई पुरै ढाक्न फर्किए, जस्तै पहिले भएको थियो, अध्याय १:९ । ध्यान दिनुहोस्, सबै प्राणीहरू पापी मानवसँग लड्न तयार छन्, र कुनै पनि प्राणी उहाँको विनाशको साधन बन्न सक्षम छ, यदि परमेश्वर केवल ती प्रतिबन्धहरू हटाउनुहुन्छ जसले तिनीहरूलाई परमेश्वरको धैर्यको दिनमा रोकिराखेको छ । (२.) आकाशका झ्यालहरू खोलेर, आकाशमाथि रहेका पानीहरू पृथ्वीमा पोखिए । ती खजाना, जुन परमेश्वरले संकटको समयको लागि संचित राख्नुभएको थियो, युद्ध र संघर्षको दिनको लागि, अय्यूब ३८:२२, २३ । वर्षा, जुन सामान्यतया थोपामा ओहोरिन्छ, त्यो दिन धारामा या इन्दिजमा 'स्पाउट' भनिन्छ झर्यो, जहाँ बादलहरू प्रायः फुटेर त्यस्तो घनात्मक वर्षा हुन्छ जुन हामीले कहिल्यै देखेका छैनौं । हामी पढ्छौं (अय्यूब २६:८) कि परमेश्वरले आफ्नो घना बादलहरूमा पानीहरूलाई थाँत राख्नुहुन्छ र बादलहरू ती पानीहरूले चुँडिँदैनन्; तर अहिले त्यो बन्धन तोडियो, बादल चुँडियो, र त्यस्तो वर्षा थाल्यो जुन कहिल्यै पहिले न थाहा भएको थियो न पछि; अत्यधिक र लगातार, र घना बादल सामान्यतया पानीहरूमा थाक्न सक्दैन जस्तो हामीले देखेका छौं (अय्यूब ३७:११), यिनले निरन्तर पुनः फर्किएर, परमेश्वरको ईश्वरीय शक्ति नयाँ ताजा शक्ति ल्याइरहयो । यस वर्षा, बिना कुनै विघ्न वा कमी, चालीस दिन र चालीस रातसम्म (पद १२) पऱ्यो, र यो पृथ्वीका सम्पूर्ण भागमा एकैपटक, कुनै पनि समय, एक शहरमा मात्र होइन । परमेश्वरले संसारलाई छ दिनमा बनाउनुभयो, तर उहाँले यसलाई विनाश गर्न चालीस दिन लिनुभयो; किनकि उहाँ क्रोधित

हुनमा ढिलो हुनुहुन्छ: तर, यद्यपि विनाश विस्तारै-विस्तारै र क्रमिक रूपमा आयो, त्यो प्रभावकारी ढंगले आयो ।

३. अब यसबाट यो सिक्नुहोस्, (१.) कि सबै प्राणीहरू परमेश्वरको आदेशमा छन्, र उहाँ ती प्राणिहरूलाई जसरी चाहानुहुन्छ, प्रयोग गर्नुहुन्छ, चाहे सुधारका लागि, वा आफ्नो भूमिका लागि, वा दया को रूपमा, जस्तो कि एलीहू वर्षाबारे भन्नुहुन्छ, अय्यूब ३७:१२, १३ । (२.) कि परमेश्वरले प्रायः त्यो कुरा जसले हाम्रो फाइदा पुर्याउनुपर्छ, हामीलाई जालमा परिणत बनाइदिन्छ, भजनसंग्रह ६९:२२ । जसले सामान्यतया हामीलाई आराम र फाइदा दिन्छ, त्यो परमेश्वरको इच्छामा हामीलाई एक मार र महामारीमा परिणत हुन्छ । पृथ्वीका पानीका स्रोतहरू र आकाशको वर्षा जति आवश्यक र उपयोगी छन्, अहिले त्यो सबैभन्दा हानिकारक र विनाशकारी थियो; हरेक प्राणी हाम्रो लागि के हुन्छ, त्यो परमेश्वरले जसरी बनाउनुहुन्छ । ३. कि पापीहरू माथि परमेश्वरका धार्मिक न्यायहरू आउँदा तिनीहरूबाट बच्न असम्भव छ; किनकि परमेश्वर आकाश र पृथ्वी दुबैलाई तिनीहरूका विरुद्ध हतियार बनाउन सक्नुहुन्छ; हेर्नुहोस् अय्यूब २०:२७ । परमेश्वरले मानिसहरूलाई आफ्ना क्रोधका सन्देशवाहकहरूले घेरिन सक्छन्, जसले गर्दा यदि तिनीहरूले माथि हेरिरहेछन् भने, त्यो आतंक र चकितिमा हुनेछ र यदि तिनीहरूले पृथ्वी तर्फ हेरिरहेछन् भने, समस्याहरू र अँध्यारो देखिन्छ, यशैया ८:२१, २२ । तब कसैले परमेश्वरको क्रोधमा उभिन सक्छ भने ? ४. पुरानो संसारको पानीबाट विनाशमा परमेश्वरले आगोबाट वर्तमान संसारको अन्तिम विनाशको एक उदाहरण दिनुभयो । हामी देख्छौं कि प्रेरित पावलले यी दुई घटनालाई एक अर्काका विरुद्ध राख्नु भएको छ, २ पत्रुस ३:६, ७ । जस्तो कि पृथ्वीको तल पानीहरू छन्, त्यसै गरी ऐतना, भेसुवियस र अन्य ज्वालामुखीहरूले संसारलाई बताउँछन् कि त्यहाँ भूमिगत आगोहरू पनि छन्; र आकाशबाट आगो प्रायः आउँछ, बिजुलीको कारण धेरै विनाशहरू हुन्छन्; त्यसैले जब निर्धारित समय आइपुग्छ, यी दुई आगोहरूको बीचमा पृथ्वी र त्यसमा भएका सबै कार्यहरू जलाइनेछन्, जसरी पुरानो संसारमा महा गहिराइका कुण्ड र आकाशका झ्यालहरूबाट बाढी आएको थियो ।

१३ त्यही दिनमा नै नूह, नूहका छोराहरू – शेम, हाम र येपेत, नूहकी पत्नी र तिनीहरूको साथमा तिनका छोराहरूका तीनजना पत्नीहरू जहाजभित्र पसे –
१४ तिनीहरू साथै आ-आफ्नो जातअनुसार सबै जातका वनपशु, आ-आफ्नो जातअनुसार सबै जातका घरेलु पशु, आ-आफ्नो जातअनुसार पृथ्वीमाथि घस्रने सबै जातका घस्रने जन्तु र आ-आफ्नो जातअनुसार सबै जातका पक्षी अर्थात् हर किसिमको उड्ने चरा ।
१५ अनि सबै प्राणीहरूबाट, जसमा जीवनको सास थियो, दुई-दुई गरी ती नूहकहाँ जहाजभित्र पसे ।
१६ अनि जो भित्र पसे, ती परमेश्वरले तिनलाई आज्ञा गर्नुभएअनुसार सबै प्राणीहरूबाट भाले र पोथी भएर पसे; अनि तिनी पसेपछि परमप्रभुले ढोका थुनिदिनुभयो ।

यहाँ नूह र उनका परिवारका सदस्यहरूको र ती प्राणिहरूको जहाजमा प्रवेशको कुरा पुनः उल्लेख गरिएको छ, जसलाई बचाउनको लागि इङ्कित गरिएको थियो । अब,

अ. यसलाई नूहको सम्मानको लागि पुनः उल्लेख गरिएको छ, जसको विश्वास र आज्ञापालन यसमा यति उज्जवल रूपमा प्रकट भएको थियो, जसले उनलाई राम्रो रिपोर्ट प्राप्त गरायो, र जसले यसमा स्वर्गको महान प्रिय र पृथ्वीको महान आशीर्वादको रूपमा प्रकट भए ।

आ. यहाँ प्राणीहरूको प्रकार अनुसार प्रवेश गर्ने कुरा उल्लेख गरिएको छ, जुन सृष्टिको इतिहासमा प्रयोग गरिएको शब्दावलीअनुसार (अध्याय १:२१-२५), जसले जनाउँछ कि जति प्रकारका प्राणीहरू पहिलो पटक सृष्टि गरिएको थिए, ती मात्र अहिले बचाइएको छन्, र अन्य केही होइन; र यो संरक्षण एक नयाँ सृष्टिको रूपमा हो: विशेष गरी संरक्षित जीवन, एक प्रकारले नयाँ जीवन जस्तो हुन्छ ।

इ. यद्यपि सबै प्राणीहरूको बीचको शत्रुता र संघर्ष हालका लागि समाप्त भएको थियो र भक्षक प्राणीहरू यति मृदु र व्यवस्थापन गर्न योग्य थिए कि व्याँसा र पाठा सँगै पल्टन्थे, तर यति अचम्मको रूपमा परिवर्तन भएका थिए कि सिंहले घाँस खायो जस्तो गोरूको जस्तो (यशैया ११:६,

७), तर जब यो अवसर समाप्त भयो, त्यसपछि तिनीहरूको नियन्त्रण हटाइयो र तिनीहरू पहिलेको जस्तो आफ्नो जातिमा फर्किए; किनकि जहाजले तिनीहरूको स्वभाव परिवर्तन गरेन । मण्डलीमा रहेका कपटीहरू, जसले बाह्य रूपमा जहाजका नियमहरूमा अनुकूलता जनाउँछन्, तिनीहरू अझै अपरिवर्तित रहन सक्छन्, र एक वा अर्को समयमा, तिनीहरूको असली स्वभाव प्रकट हुनेछ ।

ई. यहाँ थपिएको छ (र यो परिस्थिति हाम्रो ध्यान आकर्षित गर्न योग्य छ), 'प्रभुले उसलाई भित्र लगेर बन्द गरिदिनुभयो' (पद १६)। जसरी नूहले परमेश्वरको आज्ञा पालन गर्दैगए, त्यस्तै परमेश्वरले नूहप्रति आफ्नो हेरचाह जारी राख्नुभयो: र यहाँ यो एक विशेष हेरचाहको रूपमा देखिन्छ; किनकि यस ढोका बन्द गर्नुले उनलाई र संसारका सबै अन्य प्राणिहरूबीच एक पर्खाल खडा गरिदिएको छ । परमेश्वरले ढोका बन्द गर्नुभयो, १. उनलाई सुरक्षित राख्न र जहाजमा सुरक्षित राख्न । ढोका निकै कडा बन्द गर्नुपर्यो, ताकि पानी भित्र पसेर जहाज डुबेर नजाओस् र धेरै मजबुत गरी बन्द गर्नुपर्यो, ताकि बाहिरका कुनै पनि प्राणीले यसलाई खोल्न नसकून् । यसरी परमेश्वरले नूहलाई आफ्नो रत्नहरूको जस्तो सुरक्षित पार्नुभयो, मलाकी ३:१७ । २. अरू सबैलाई बाहिर राख्न र सधैँको लागि बाहिर राख्न । अहिलेसम्म जहाजको ढोका खुला थियो र यदि कुनै पनि व्यक्तिले पछिल्ला सात दिनसम्म पनि पश्चात्ताप गरेर विश्वास गरेका थिए भने, म जान्दिन, उनीहरूलाई जहाजमा स्वागत गरिन्थ्यो होला; तर अब ढोका बन्द गरिएको छ र उनीहरूलाई भित्र प्रवेश गर्ने कुनै आशा बाँकी छैन: किनकि परमेश्वरले ढोका बन्द गर्नुहुन्छ र कोही पनि यसलाई खोल्न सक्दैन ।

उ. नूहको जहाजमा सुरक्षित हुनुमा हाम्रो सुसमाचारको कर्तव्य र विशेष अधिकार धेरै देख्न सकिन्छ । प्रेरितले यसलाई हाम्रो बप्तिस्मा, अर्थात् हाम्रो ख्रीष्टियनीतिको प्रतीकको रूपमा चित्रण गरेका छन्, १ पत्रुस ३:२०, २१ । तसर्थ, ध्यान दिनुहोस्: १. सुसमाचारको आह्वानको पालनामा, ख्रीष्टप्रति जीवित विश्वासद्वारा, परमेश्वरले पापीहरूको उद्धारका लागि प्रदान गर्नुभएको उपायमा प्रवेश गर्नु हाम्रो ठूलो कर्तव्य हो । जब नूह जहाजमा प्रवेश गरे, उनले आफ्नो घर र जमिन त्यागे; त्यसैगरी, ख्रीष्टसँग तुलना गर्दा हामीले हाम्रो आफ्नै धार्मिकता र सांसारिक सम्पत्ति त्याग्नुपर्छ

। नूहले नयाँ संसारको लागि सुरक्षित रहन जहाजको असुविधा र सीमाबन्धन केही समयका लागि स्वीकार्नुपर्‍यो; त्यसैगरी, ख्रीष्टमा प्रवेश गर्नेहरूले उद्धार प्राप्त गर्न, दुःख र सेवामा आफैलाई अस्वीकार गर्नुपर्छ । २. जसले आफैँलाई उद्धारको लागि जहाजमा प्रवेश गर्छन्, तिनले सकेसम्म धेरैलाई जहाजभित्र ल्याउनुपर्छ—असल शिक्षा, प्रेरणा र राम्रो उदाहरणद्वारा । हे मानिस, के तिमीलाई थाहा छैन कि यसरी तिमी आफ्नो पत्नीलाई बचाउन सक्छौं ? (१ कोरिन्थी ७:१६), जसरी नूहले गरे । ख्रीष्टमा प्रवेश गर्न चाहने सबैको लागि पर्याप्त स्थान छ । ३. जो विश्वासद्वारा ख्रीष्टमा, त्यो जहाजमा, प्रवेश गर्छन्, तिनीहरूलाई परमेश्वरको शक्तिद्वारा सुरक्षित रूपमा भित्र राखिन्छ, र परमेश्वरको बलियो किल्लामा जस्तै संरक्षित गरिन्छ (१ पत्रुस १:५) । परमेश्वरले आदमलाई अदनमा राख्नुभयो, तर उहाँले उनलाई त्यहाँ बन्द गर्नुभएन; त्यसैले आदमले आफूलाई अदनबाट बाहिर फ्याँक्यो । तर जब उहाँले नूहलाई जहाजभित्र राख्नुभयो, उहाँले ढोका बन्द गर्नुभयो । यसैगरी, जब परमेश्वरले कुनै आत्मालाई ख्रीष्टमा ल्याउनुहुन्छ, उहाँले त्यस आत्माको उद्धार सुनिश्चित गर्नुहुन्छ । यो हाम्रो हातमा नभई, मध्यस्थकर्ता अर्थात् ख्रीष्टको हातमा सुरक्षित छ । ४. अनुग्रहको ढोका छिट्टै तिनीहरूका लागि बन्द हुनेछ, जसले अहिले त्यसलाई हल्का रूपमा लिन्छन् । अहिले ढोकामा ढकढक्याऊ, र यो खोलिनेछ; तर समय आउनेछ जब यो खोलिने छैन (लूका १३:२५) ।

१७ अनि चालीस दिनसम्म पृथ्वीमाथि जलप्रलय भइरह्यो; अनि पानी बढ़ूदै गयो, र जहाजलाई उठायो; १८ अनि त्यो पृथ्वीदेखि माथि उचालियो ।

१९ अनि पानी बढ़ूदै गयो, र पृथ्वीमाथि ज्यादै बढ़ूयो; अनि जहाज पानीको सतहमाथि-माथि बहन लाग्यो।

अनि पृथ्वीमाथि पानी झन्-झन् बढ़ूदै गयो; अनि सारा आकाशमुनि भएका सबै अग्ला-अग्ला पहाड़हरू छोपिए ।

२० त्यहाँबाट पानी अझै पन्ध्र हात माथिसम्म बढ़ूयो, र पहाड़हरू छोपिए ।हामीलाई यहाँ यसबारेमा बताइएको छ:

१. जलप्रलय कति लामो समयसम्म बढिरहेको थियो — चालीस दिनसम्म (पद १७) । विश्वासी नभएको संसार, जसले यसलाई कहिल्यै

आउने विश्वास गरेन, सम्भवतः यो आएपछि पनि आफैँलाई ढाडस दियो कि यो चाँडै कम हुनेछ र कहिल्यै चरम सीमामा पुग्नेछैन । तर, यो अझै बढिरह्यो, यो बलियो हुँदै गयो । ध्यान दिनुहोस्: १. जब परमेश्वर न्याय गर्नुहुन्छ, उहाँले जीत हासिल गर्नुहुनेछ । यदि उहाँले सुरु गर्नुभयो भने, उहाँले अन्त्य गर्नुहुनेछ । उहाँको बाटो न्याय र अनुग्रह दुवैमा परिपूर्ण छ । २. परमेश्वरका न्यायका क्रमिक चरण र प्रगति, जसको उद्देश्य पापीहरूलाई पश्चात्तापमा ल्याउनु हो, प्रायः पापीहरूले आफ्ना ढुक्कपनमा कठोर बन्न प्रयोग गर्छन् ।

आ. जलप्रलय कति उच्च सम्म पुगेको थियो: पानी यति बढ्यो कि केवल तलका समतल भूभागहरू मात्रै डुबेका थिएनन्, तर सबैलाई पक्का रुपमा नष्ट गर्न र कुनै पनि व्यक्ति बच्न नदिन, सबैभन्दा अग्ला पर्वतहरूको शिखर पनि डुबाइयो—पन्ध्र हात, अर्थात् सात यार्ड र आधा; त्यसैले पहाड वा पर्वतबाट उद्धारको आशा गर्नु व्यर्थ थियो, यर्मिया ३:२३। परमेश्वरका कुनै पनि सृष्टिहरू यति उच्च छैनन् कि उहाँको शक्ति तिनीहरूलाई पार गर्न सकोस्; र उहाँले तिनीहरूलाई थाहा गराउनुहुनेछ कि जसमा तिनीहरूले घमण्ड गरेका छन्, उहाँ त्यसको माथि हुनुहुन्छ । सम्भवत: पर्वतहरूको शिखर पानीको शक्तिले उत्रिएका थिए, जसले पानीको विजयलाई बढाउन मद्दत गऱ्यो; किनकि भनिएको छ (अय्युब १२:१५), "उहाँ पानी पठाउनुहुन्छ, र तिनीहरूले न केवल ओगट्छन्, तर पृथ्वीलाई उल्ट्याउँछन् ।" यसरी, झूटका शरणस्थानहरू उडाइएका थिए, र पानीले पापीहरूको लुकाउने स्थानलाई ओगटेको थियो (यशैया २८:१७) र तिनीहरूले त्यसको सुरक्षा खोज्दा, त्यो व्यर्थ भएको थियो, प्रकाश ६:१६ । अब पहाडहरू हटे र डाँडाहरू हटाइए र पृथ्वीमा कुनै स्थान पनि मानिसलाई परमेश्वरका न्यायहरूबाट बाहिर राख्न सक्ने थिएन, सिवाय शान्तिको सम्झौता, यशायाह ५४:१० । पृथ्वीमा कुनै स्थान यति उच्च छैन जसले मानिसलाई परमेश्वरका न्यायहरूको पहुँचबाट बाहिर राख्न सक्दछ, यर्मिया ४९:१६; ओबदिया ३, ४ । परमेश्वरको हातले सबै उहाँका शत्रुहरूलाई पत्ता लगाउनेछ, भजनसङ्ग्रह २१:८ । ध्यान दिनुहोस्, यी मापनहरू कतिको ठीक छन् (पन्ध्र हात), यो नूहको मापदण्डले होइन, तर परमेश्वरको ज्ञानले जसले पानीलाई नापेर तौल गर्नुहुन्छ, अय्युब २८:२५।

इ. जब पानी यसरी बढ्यो, नूहको जहाजको के भयो: यो पृथ्वीबाट माथि उठाइयो (पद १७) र पानीको सतहमा तैऱ्यो (पद १८) । जब अरू सबै संरचनाहरू पानीले ध्वस्त पारे र तिनलाई पानीले ढाकिदियो, केवल जहाज मात्र जीवित रह्यो । ध्यान दिनुहोस्: १. ती पानीहरूले जुन अरू सबै कुरा नष्ट गरे, त्यही पानीहरूले जहाजलाई माथि उचाले । जुन कुरा अविश्वासिहरूसँग मृत्युसम्मको परिणाम ल्याउँछ, त्यो विश्वासीहरूको लागि जीवनसम्मको परिणाम ल्याउँछ । २. पानी जति बढ्यो, जहाज आकाशको दिशामा उचालिइएको थियो । यसरी पवित्र दुःखहरू आत्मिक उन्नति र प्रगति ल्याउँछन्; र जति दुःख बढ्छ, त्यति नै अधिक सान्त्वना र शान्ति पनि प्रचुर हुन्छ ।

२१ अनि पृथ्वीमाथि चल्ने सबै प्राणीहरू – के पक्षी, के घरेलु पशु, के वनपशु, साथै पृथ्वीमाथि घस्रने सबै घस्रने जन्तुहरू र सबै मानिसहरू मरे ।
२२ सुक्खा जमिनमा भएका सबै वस्तुमध्ये नाकमा जीवनको सास हुनेहरू सबै मरे ।
२३ अनि जमिनको सतहमाथि चल्ने हरेक जीवित प्राणी – के मानिस, के घरेलु पशु, के घस्रने जन्तु, के आकाशको पक्षी – सबै पृथ्वीबाट मेटाइए; अनि नूह र तिनको साथमा जहाजमा हुनेहरू मात्र जीवित रहे ।
२४ अनि पृथ्वीमाथि पानी एक सय पचास दिनसम्म प्रबल रह्यो ।

यहाँ छ, अ. बाढीको पानीहरूले सबै प्राणीको सामान्य विनाश । आउनुहोस् र हेर्नुहोस् त्यो विध्वंस जुन परमेश्वरले पृथ्वीमा गर्नुभएको छ (भजन ४६:८), र कसरी उहाँले थुप्रै थुप्रै विनाशहरू सृजना गर्नुभएको छ । कहिल्यै मृत्युले जितको विजय हासिल गरेको थिएन, यसले पहिलो पटक प्रवेश गर्दा देखि आजसम्म जस्तो त्यस दिन जस्तो । आओ, र हेर्नुहोस् मृत्यु उसको पातलो घोडामा सवार भएर र नरक पनि उससँगै पछ्याउँदै, प्रकाश ६:७, ८ ।

सबै गधा, चरा, र घस्रिने प्राणीहरू मरे, सिवाय ती थोरै प्राणीहरूको, जो जहाजमा थिए । यो कसरी बारम्बार दोहोर्याइन्छ: सबै प्राणी मरे, पद

२१ । सबै जसको नाकमा जीवनको सास थियो, सबै जो सुक्खा जमिनमा थिए, पद २२। सबै जीवित प्राणीहरू, पद २३ । र यस्तो किन भयो ? मानिस मात्र दुष्टता गरेको थियो र त्यसैले परमेश्वरको हात उसमाथि आयो; तर यी बाख्रा, तिनीहरूले के गरेका थिए ? मेरो उत्तर छ, (१.) हामी पक्का भन्न सक्छौं कि परमेश्वरले तिनीहरूलाई अन्याय गर्नुभएन । उहाँ सबै जीवनका सार्वभौम र एकमात्र मालिक हुनुहुन्छ र उहाँ नै जीवनका सबै श्रोत र सर्जक हुनुहुन्छ । जसरी उहाँले तिनीहरूलाई बनाउन चाहनुभयो, त्यसरी नै उहाँले नष्ट गर्न पनि सक्नुहुन्छ; र कसैले भन्न सक्छ, "तिमी के गर्दैछौ ?" के उहाँ आफ्ना सृष्टिहरूसँग जे चाहनुहुन्छ, त्यही गर्न सक्नुहुन्छ ? (२.) परमेश्वरले आफ्नो गौरवका उद्देश्यहरूलाई तिनीहरूको विनाशद्वारा पनि उत्तिकै शानदार रूपमा पूरा गर्नुभयो, जस्तै तिनीहरूको सृष्टि गरेर । यसमा उहाँको पवित्रता र न्यायको महिमा धेरै बढेको छ; यसबाट प्रकट हुन्छ कि उहाँ पापलाई घृणा गर्नुहुन्छ र पापीहरूसँग गम्भीर रूपमा अप्रसन्न हुनुहुन्छ, जब कि तिनीहरूका सेवक, जो मानिसका सेवक र उहाँको सम्पत्ति का अंश थिए, र जसले पापका सेवकका रूपमा दुरुपयोग गरिएका थिए, उहाँसंगै नष्ट गरिएका छन् । यसले परमेश्वरको न्यायलाई अझ विशेष, अझ भयङ्कर, र परिणामस्वरूप उहाँको क्रोध र प्रतिशोधलाई अझ प्रकट गर्ने बनाउँछ । प्राणीहरूको विनाश तिनीहरूको भ्रष्टताको दासत्वबाट मुक्ति थियो, जुन मुक्ति सम्पूर्ण सृष्टिले अहिले तडपिरहेकोछ, रोमी ८:२१, २२ । यो परमेश्वरको अति विवेकपूर्ण निर्णयको उदाहरण हो । जस्तो कि जनावरहरू मानवको लागि सृष्टि गरिएका थिए जब मानवलाई सृष्टि गरियो, त्यस्तै ती जनावरहरूको संख्या मानवको वृद्धि सँगै वृद्धि भएको थियो । त्यसैले, जब मानव अत्यन्त कम संख्यामा घटियो, तब जनावरहरूको संख्या पनि अनुपातिक रूपमा घटाउनु आवश्यक थियो, अन्यथा तिनीहरूले पृथ्वीमा प्रभुत्व जमाउने थिए र बाँकी रहेका मानिसहरूलाई आफूमा समेट्ने थिए । यसैगरी, परमेश्वरले यस प्रकारको विवेकलाई अन्य अवस्थामा पनि ध्यानमा राख्नु भएको छ, जस्तै प्रस्थान २३:२९ मा भनिएको छ, "मैले जनावरहरूको संख्या बढ्न दिन्न, ताकि तिनीहरूले तपाईंलाई नियन्त्रण नगरुन् ।"

२. संसारभरिका सबै पुरुष, महिला र बालबालिका (जसले जहाजमा प्रवेश गरेका थिएनन्) मरे । प्रत्येक मानिस (पद २१ र २३), र सम्भवतः तिनीहरूको संख्या अहिले पृथ्वीमा रहेका मानिसहरूभन्दा पनि बढी थियो । अब, (१.) हामी सजिलै अनुमान गर्न सक्छौं कि जब तिनीहरूले आफूलाई चारैतिर घेरिएको देखे, तब के कस्तो आतंक र अशान्ति उनीहरूमा थुप्रिएको थियो । हाम्रा मुक्तिदाताले भन्नुभएको छ कि बाढी आउने अघिसम्म तिनीहरू खाने र पिउनेमा मग्न थिए (लूका १७:२६, २७); उनीहरू सुरक्षा र भोगमा डुबेका थिए, जबकि तिनीहरू ती पानीहरूमा डुब्न लागेको थिए, आफैंलाई शान्ति, शान्ति भनेका थिए, र सबै ईश्वरीय चेतावनीहरूलाई बहिर र अन्धा थिए । यिनै स्थितिमा मरणले तिनीहरूलाई अचम्भित पाऱ्यो, जस्तो १ शमुएल ३०:१६, १७ मा भएको छ । तर, ओ, अब उनीहरू कस्तो चकित र आतंकित थिए ! अब तिनीहरू त्यो देख्छन् र अनुभव गर्छन् जुन तिनीहरूले विश्वास गर्न र डराउन चाहेनन्, र जब ढिलो भइसकेको थियो, तब उनीहरू आफ्नो मूर्खतामा आश्वस्त हुन्छन्; अब तिनीहरूले पछताउनुको लागि कुनै स्थान भेट्टाउँदैनन्, यद्यपि तिनीहरूले आँसु सहित यो खोज्छन् । (२.) हामी अनुमान गर्न सक्छौं कि तिनीहरूले आफ्ना रक्षाका लागि सबै उपाय र तरिकाहरू प्रयास गरे, तर सबै व्यर्थ भयो । केही रूखको र पहाडको शिखरमा चढ्छन् र त्यहाँ केहि समयका लागि आफ्नो आतंक बाँच्ने प्रयास गर्छन् । तर बाढी अन्ततः तिनीहरूकहाँ पुग्छ, र तिनीहरूलाई बढी विचारपूर्वक मर्न बाध्य पारिन्छ । केही, सम्भवतः, जहाजको डोरी समाल्छन्, र अब उनीहरू आशा गर्छन् कि यसले तिनीहरूको सुरक्षा प्रदान गर्न सक्छ, जुन उनीहरूले लामो समयदेखि मजाकको रूपमा लिएका थिए । संभवतः केही जहाजको शिखरमा चढ्छन् र त्यहाँ आफूलाई बचाउन आशा गर्छन्; तर तिनीहरू यहाँ खानाको अभावमा मर्छन्, या छिटो नाश हुने गरेर पानीको एक लहरले उनीहरूलाई त्यो डेकबाट धकेलिदिन्छ । अन्यहरूले, सम्भवतः, नूहसँग जहाजमा प्रवेशको लागि अर्जी दिने आशा गरेका थिए, र पुराना परिचयलाई औंल्याएर भनेका थिए, "हामीले तिमीलाई उपस्थितिमा खायौँ र पियौँ । के तपाईंले हाम्रा सडकहरूमा शिक्षा दिनुभएको थिएन ?" "हो," नूह भन्छन्, "मैले धेरै पटक, सन्देश दिने काम बिना, तिमीहरूलाई बोलाए । मैले

तिमीहरूलाई परामर्श दिएको थिएँ, तर तिमीहरूले अस्वीकृत गऱ्यो (हितोपदेश १:२४, २५), र अब म तिमीहरूलाई मद्दत गर्न सक्दिन: परमेश्वरले ढोका बन्द गर्नुभएको छ र म यो खोल्न सक्दिन ।" यसरी नै ठूलो दिनमा हुनेछ । बाहिरी पेशामा उच्च चढ्नाले वा राम्रो मानिसहरूसँगको सम्बन्धको दावीले मानिसहरूलाई स्वर्गमा पुर्याउने छैन, मत्ती ७:२२; २५:८, ९। जो ख्रीष्टमा छैनन्, त्यो जहाजमा, तिनीहरू निश्चय नै नाश भएका छन्, सधैंको लागि नाश भएका छन्; उद्धार आफै तिनीहरूलाई बचाउन सक्दैन । यशैया १०:३ हेर्नुहोस् । (३) हामीले यसो पनि अनुमान गर्न सक्छौं कि बाढीमा नाश हुनेहरूमध्ये केहीले स्वयं नै नूहलाई मद्दत गरेका थिए, वा जहाज निर्माण गर्न उनले नियुक्त गरेका कामदार थिए । तर पनि तिनीहरू तौलिएकाहरू भएनन्, र पश्चात्ताप गरेर आफूलाई जहाजमा स्थान सुरक्षित गर्न सकेनन् । यसैगरी, दुष्ट सेवकहरू, जो अरूलाई स्वर्ग पुऱ्याउन साधन बनेका हुन सक्छन्, आफैं भने नर्कमा खसालिनेछन् ।

अब केही समय रोकिऔं र यो भयानक न्यायलाई गम्भीरतासाथ विचार गरौं । हाम्रो हृदयले यो विनाशको आतंकलाई मनन गरून् । हामी हेरौं र भनौं, "जीवित परमेश्वरको हातमा पर्नु डर लाग्दो कुरा हो; उहाँ रिसाउनुहुन्छ भने, उहाँको सामु को उभिन सक्छ ?" हामी यसलाई बुझौं र भनौं, "परमेश्वरबाट टाढा हुनु खराब र तीतो कुरा हो ।" पापीहरूको पाप, यदि तिनीहरूले पश्चात्ताप गरेनन् भने, अन्ततः उनीहरूको विनाश हुनेछ; यदि परमेश्वर सत्य हुनुहुन्छ भने, यो हुनेछ । हातले हात जोड्दा पनि, दुष्टहरू दण्डबाट उन्मुक्त हुने छैनन् । न्यायी परमेश्वरले अधर्मीहरूको संसारमा बाढी ल्याउन जान्नुहुन्छ (२ पत्रुस २:५) । एलीफाजले यो कथा एक अचेत संसारलाई स्थायी चेतावनीको रूपमा प्रस्तुत गर्दछन् (अय्यूब २२:१५-१६): "के तिमीले पुरानो बाटो चिन्यौ, जसमा दुष्ट मानिसहरूले पाइला टेके, जो समयभन्दा बाहिर काटिए र अनन्ततामा पठाइए, जसको जग बाढीले बगाएको थियो ?"

आ. नूह र उनको परिवारको विशेष रक्षा: "नूह मात्र बाँचेका थिए, र जो जो उनीसँग सन्दुकमा थिए," (पद २३)। ध्यान दिनुहोस्: १. नूह बाँचे । उनको वरिपरि सबै न्यायको प्रतीक बनेका थिए, उनका दायाँतर्फ हजारौं र बायाँतर्फ दश हजारौं मानिसहरू खसिरहेका थिए । तर नूह अनुग्रहको

प्रतीक बने । उनले आफ्नो आँखाले मात्र दुष्टहरूको प्रतिफल देखे (भजनसंग्रह ९१:७-८)। जब ठूला जलधाराहरू आए, तिनीहरूले उनलाई छुने प्रयास पनि गर्न सकेनन् (भजनसंग्रह ३२:६)। हामी यसलाई सोच्न सक्छौं कि परमेश्वरको धैर्यले प्रतीक्षा गर्दा, नूहले त्यो दुष्ट संसारलाई केवल प्रचार मात्र गरेनन्, तर प्रार्थना पनि गरे । उनले परमेश्वरको क्रोधलाई हटाउन चाहे । तर उनका प्रार्थनाहरू उनकै न्यानो हृदयमा फर्किए, र तिनीहरूको उत्तर उनको आफ्नै उद्धारमा मात्र देखियोन। यसलाई स्पष्ट रूपमा इजिकिएल १४:१४ मा जनाइएको छ: "नूह, दानिएल र अय्यूबले आफ्नो आत्मालाई मात्र बचाउन सक्नेछन् ।" मध्यस्थकर्ताहरूलाई सम्मानको छाप दिइन्छ । २. उनी केवल बाँबे । नूह जीवित रहे, र यत्ति नै हो; वास्तवमा उनी जीवित नै गाडिएको जस्तै थिए—एक साँघुरो ठाउँमा थुनिए, जहाँ तल झरिरहेको वर्षाको डर, बढ्दो बाढीको त्रास, र नष्ट भइरहेका छिमेकीहरूको करुणामय चिच्याहटले उनलाई आतंकित बनायो । उनको हृदयले यी विनाशका घटनाहरूको चिन्ताले भारी भयो । तर उनी आफूलाई यस कुराले सान्त्वना दिए कि उनी कर्तव्यको मार्गमा छन् र उद्धारको मार्गमा पनि । हामीलाई यर्मिया ४५:४-५ ले सिकाउँछ कि जब विध्वंसकारी न्यायहरू संसारमा छाउँछन्, हामीले आफ्नो लागि ठूलो र रमाइलो कुरा खोज्न हुँदैन । बरु, यदि हाम्रो जीवन सुरक्षित राखिएको छ भने, त्यसलाई अभूतपूर्व अनुग्रहको रूपमा मान्नुपर्छ ।

अध्याय ८
(CHAPTER 8)

अघिल्लो अध्यायको अन्त्यमा, संसार विनाशमा र मण्डली कठिनाइमा रहेको देख्यौँ; तर यस अध्यायमा, संसारको पुनःनिर्माण र मण्डलीको विस्तार देखिन्छ । यहाँ दृश्य परिवर्तन भएको छ, र हाम्रो सामु अर्को, उज्यालो पक्ष प्रस्तुत भइरहेको छ—त्यो कालो र अन्धकारमय देखिएको बादलको उज्यालो पाटो । यद्यपि परमेश्वरले लामो समयसम्म न्याय गर्नुभयो, उहाँले सधैंको लागि विवाद गर्नुहुन्न, न त सधैं क्रोधित रहनुहुन्छ ।यस अध्यायमा, अ. पृथ्वीको पुनः निर्माण भएको छ, जुन जलको घटाइ र स्थलको पुनःप्रकटसँगै हुन्छ, र यी दुई प्रक्रिया क्रमिक रूपमा घटित हुन्छन् । १. जलको वृद्धि रोकिएको छ (पद १, २)। २. जल क्रमशः घट्न थालेको छ (पद ३)। ३. सोह्र दिनसम्म घटेपछि, जहाज स्थिर भएको छ (पद ४)। ४. साठी दिनपछि, पहाडका चुचुराहरू पानीमाथि देखा परे (पद ५)। ५. चालीस दिनपछि, र पहाडका चुचुराहरू देखा पर्नुभन्दा बीस दिनअघि, नूहले एक काग र एक परेवा पठाउन थाल्नुभयो, स्थलगत खबर प्राप्त गर्न (पद ६-१२)। ६. पहाडका चुचुराहरू देखिएपछि दुई महिनापछि, जल अन्ततः घट्यो र पृथ्वीको सतह सुकेको देखियो (पद १३), यद्यपि मानिस बस्न योग्य हुनका लागि लगभग दुई महिना लाग्यो (पद १४)। आ. मानिसको पुनःस्थापना पृथ्वीमा । १. नूहको जहाजबाट बाहिर निस्कने अनुमति र प्रस्थान (पद १५-१९)। २. नूहद्वारा परमेश्वरलाई प्रशंसाको बलिदान, जुन उहाँको स्वतन्त्रतापछि चढाइयो (पद २०)। ३. नूहको बलिदान परमेश्वरले ग्रहण गर्नुभयो, र त्यसपछि संसारलाई फेरि नडुबाउने प्रतिज्ञा गर्नुभयो (पद २१, २२)। यसरी, अन्ततः दया न्यायमाथि विजयी भएको छ ।

१ तब परमेश्वरले नूहलाई, अनि तिनीसित जहाजमा भएका हरेक जीवित प्राणी र सबै घरेलु पशुहरूलाई सम्झना गर्नुभयो; अनि परमेश्वरले पृथ्वीमाथि बतास चलाउनुभयो, र पानी घट्यो ।
२ गहिरो सागरका मूलहरू र आकाशका झ्यालहरू बन्द भए, र आकाशबाटको वर्षा रोकियो ।

३ अनि पृथ्वीमा पानी निरन्तर घट्दै गयो; अनि एक सय पचास दिन बितेपछि पानी कम भयो ।

अ. परमेश्वरको अनुग्रहको कार्य: परमेश्वरले नूह र प्रत्येक जीवित प्राणीलाई सम्झनुभयो । यो मानिसहरूको बोलचालको शैलीअनुसारको अभिव्यक्ति हो; किनभने उहाँको कुनै पनि सृष्टि (लूका १२:६) अझ कम उहाँको कुनै पनि जनहरू, परमेश्वरबाट बिर्सिएका छैनन् (यशैया ४९:१५, १६)। तर,

१. मानवजातिको सम्पूर्ण वंश, नूह र उनको परिवारबाहेक, अब नष्ट गरियो र बिर्सने भूमिमा पुऱ्याइयो, ताकि तिनीहरूलाई अब कहिल्यै सम्झिने छैन; यसैले नूहलाई सम्झनु परमेश्वरको मानवजातिप्रतिको दया फेरि फर्कनु थियो, जसलाई उहाँले पूर्ण रूपमा अन्त्य गर्नु भएनब। यो अचम्मको अभिव्यक्ति हो, इजिकिएल ५:१३ मा: "जब म तिनीहरूमा मेरो क्रोध पूरा गर्छु, म सान्त्वना पाउँछु ।" परमेश्वरको न्यायको मागहरू ती पापीहरूको विनाशले पूरा गरिएको थियो; उहाँले आफ्नो शत्रुहरूबाट छुटकारा पाउनुभयो (यशैया १:२४), र अब उहाँको आत्मा शान्त भएको थियो (जकरिया ६:८), र उहाँले नूह र प्रत्येक जीवित प्राणीलाई सम्झनुभयो । उहाँले क्रोधमा दया सम्झनुभयो (हबकुक ३:२), पुराना दिनहरू सम्झनुभयो (यशैया ६३:११), पवित्र वंशलाई सम्झनुभयो, र त्यसपछि नूहलाई सम्झनुभयो । २. नूह आफैं, यद्यपि उनले परमेश्वरको आँखामा अनुग्रह पाएका थिए, अझै पनि जहाजमा बिर्सिएका जस्तो देखिन्थे, र सम्भवत: उनी आफैंलाई त्यसरी नै सोचेका थिए; किनकि हामी पाउँदैनौं कि परमेश्वरले उनलाई कति लामो समयसम्म बन्दी राख्नुहुनेछ र कहिले मुक्त गर्नुहुनेछ भनेर बताउनु भएको थियो । कहिलेकाहीं राम्रो मानिसहरूले आफूलाई परमेश्वरबाट बिर्सिएका ठान्न तयार हुन्छन्, विशेष गरी जब तिनीहरूको दुःख असाधारण रूपमा गम्भीर र लामो हुन्छ । सम्भवत: नूह, यद्यपि एक ठूलो विश्वासी थिए, तर जब उनले बाढीलाई यति लामो समयसम्म जारी रहन देखे, जबकि यो काम पूरा भएको अनुमान गर्न सकिन्थ्यो, तिनीहरू डराउन थाले कि जसले उनलाई भित्र राख्नुभयो, उसैले उनलाई बाहिर निकाल्नेछ, र उनले प्रश्न गर्न थाले, "तिमी म बाट कहिलेसम्म बिर्सिनेछौ?" तर अन्ततः परमेश्वरले उनलाई

दयासाथ फर्काएर सम्झनुभयो, र यसलाई उनलाई सम्झनु भनेर व्यक्त गरिएको छ । टिप्पणी गर्नुहोस्, जसले परमेश्वरलाई सम्झन्छन्, परमेश्वरले निश्चित रूपमा तिनीहरूलाई सम्झनुहुनेछ, जस्तो कि तिनीहरूको अवस्था कति नै सुनसान र निराशाजनक भए पनि । उहाँले तिनीहरूका लागि एक निर्धारित समय तोक्नुहुनेछ र उनीहरूलाई सम्झनुहुनेछ, अय्युब १४:१३ । ३. नूहसँगै, परमेश्वरले प्रत्येक जीवित प्राणीलाई सम्झनुभयो; किनकि, यद्यपि उहाँको विशेष आनन्द मानिसका सन्तानमा छ, तर उहाँ आफ्ना सबै कार्यमा खुशी हुनुहुन्छ र उहाँले बनाएका कुनै पनि चीजलाई घृणा गर्नुहुन्न । उहाँ विशेष ध्यान दिनुहुन्छ, केवल आफ्ना जनहरूको व्यक्तित्वको मात्र होइन, तर तिनीहरूको सम्पत्ति--तिनीहरू र तिनीहरूको सम्पूर्ण सम्पतिहरूको हेरचाह गर्नुहुन्छ । उहाँले निनवेको गाईवस्तुहरूको विचार गर्नुभयो, योना ४:११ ।

आ. परमेश्वरको वायु र पानीमाथिको शक्ति, दुवै उहाँको आदेशमा छन्, यद्यपि यी दुवै मानवीय नियन्त्रणमा छैनन् । ध्यान दिनुहोस्,

१. उहाँले वायुलाई आदेश दिनुभयो, र त्यसलाई भन्नुभयो, "जा" र त्यो गयो, बाढीको पानी हटाउने उद्देश्यले: परमेश्वरले पृथ्वीको माथि वायु चलाउनुभयो । यहाँ हेर्नुहोस्, (१.) परमेश्वरको नूहलाई सम्झनु के थियो: यो उहाँको आराम दिने कार्य थियो । टिप्पणी गर्नुहोस्, जसलाई परमेश्वर सम्झन्छनु हुन्छ, उहाँले तिनीहरूलाई प्रभावकारी रूपमा, राम्रोको लागि सम्झनुहुन्छ; उहाँ हामीलाई उद्धार गर्न सम्झनुहुन्छ, ताकि हामी उहाँलाई सेवा गर्न उहाँलाई सम्झन सकौं । (२.) परमेश्वरको वायुको माथि के कस्तो सार्वभौमिक अधिकार छ । उहाँले तिनीहरूलाई आफ्नो मुठीमा राख्नुहुन्छ (हितोपदेश ३०:४) र तिनीहरूलाई आफ्ना खजनाबाट बाहिर ल्याउनुहुन्छ (भजनसंहिता १३५:७)। उहाँले तिनीहरूलाई जब चाहनुहुन्छ, जहाँ चाहनुहुन्छ, र जसका लागि चाहनुहुन्छ पठाउनुहुन्छ । यहाँसम्म कि आँधीका वायुले पनि उहाँको वचन पूरा गर्छन् (भजनसंहिता १४८:८)। यो देखिन्छ कि पानी बढिरहेको बेला, कुनै वायु थिएन; किनकि यसले जहाजलाई हल्लालाई थप गाह्रो बनाउँथ्यो; तर अब परमेश्वरले वायु पठाउनुभयो, जब यसले त्यति समस्याजनक नहुने थियो । सम्भवत: यो उत्तर वायु थियो, किनकि यसले पानीलाई हटाउँछ । तर, जे भए पनि, यो

एक सुक्खा वायु थियो, यस्तै वायु जुन परमेश्वरले इस्राएलको अघि लाल समुन्द्रलाई छुट्याउन पठाउनुभयो (प्रस्थान १४:२१) ।

२. उहाँले पानीलाई पुनः आदेश दिनु भयो, र तिनीहरूलाई भन्नुभयो, "आइजा," र तिनीहरूले आए । (१.) उहाँले कारण हटाउनु भयो । उहाँले ती पानीका स्रोतहरूलाई बन्द गर्नु भयो, ठूलो गहिराईका कुण्डलाहरू, र आकाशका झ्यालहरू । नोट गर्नुहोस्, [१.] जस्तो कि परमेश्वरसँग खोल्नका लागि कुञ्जी छ, त्यस्तै उहाँसँग पुनः बन्द गर्ने र न्यायको प्रक्रिया रोक्नका लागि कुञ्जी छ; र त्यसै हातले जुन विनाश ल्याउँछ, उद्धार ल्याउनु पर्नेछ; त्यसैले त्यो हातमा हाम्रो दृष्टि सधैं रहनुपर्छ । जसले घाइते बनाउँछ, मात्र त्यो उपचार गर्न सक्षम हुन्छ। हेर्नुहोस्, अय्युब १२:१४, १५। [२.] जब दुःखहरूले ती कामहरू सम्पन्न गर्छन् जसको लागि तिनीहरू पठाइएका थिए, चाहे तिनीहरू मार्ने काम होस् वा निको पार्ने काम, तिनीहरू हटाइनेछन् । परमेश्वरको वचन विफल हुनेछैन, यशैया ५५:१०, ११ । (२.) त्यसपछि प्रभाव रोकियो; सबै एकै समयमा होइन, तर क्रमशः: पानी घट्यो (पद १), पृथ्वीबाट निरन्तर फर्कियो, हिब्रूमा तिनीहरू जान र फर्किरहेका थिए (पद ३), जसले क्रमशः जान सक्ने प्रक्रिया जनाउँछ । सूर्यको तापले धेरै वाष्पित थियो, र सम्भवत: भूमिगत गहिराइहरूले अझ धेरै अवशोषित थियो । नोट गर्नुहोस्, जस्तो कि पृथ्वी एकै दिनमा डुबाइएको थिएन, त्यस्तै यो एकै दिनमा सुकाइएको पनि थिएन । सृष्टिमा, यो केवल एक दिनको काम थियो पृथ्वीलाई त्यस्ता पानीबाट सफा गर्नु जुन यसलाई ढाकेको थियो र यसलाई सुक्खा जमिन बनाउन; बरु, यो केवल आधा दिनको काम थियो (अध्याय १:९, १०)। तर, सृष्टिको कार्य समाप्त भएपछि, यो प्रबन्धको कार्य दोस्रो कारणहरूको समन्वित प्रभावबाट सम्पन्न भएको थियो, तथापि परमेश्वरको सर्वशक्तिमान शक्तिद्वारा यसलाई बल दिइएको थियो । परमेश्वर प्रायः आफ्ना जनहरूको उद्धार क्रमशः कार्य गर्नुहुन्छ, ताकि सानो कुराको दिनलाई थुनेर हेर्न नदिन र ठूलो कुराको दिनलाई आशाहीन नबनाउन सकियोस् (जकरिया ४:१०)। हेर्नुहोस्, हितोपदेश ४:१८ ।

४ अनि सातौं महिनामा, त्यस महिनाको सत्रौं दिनमा अरारातका पहाड़हरूमाथि जहाज अड़ियो ।

५ अनि दसौं महिनासम्म पानी निरन्तर घट्दै गयो; दसौं महिनाको पहिलो दिनमा पहाड़हरूका टाकुराहरू देखा परे ।

यहाँ हामीलाई पानीको घट्ने प्रभाव र प्रमाणहरू देखिन्छ । १. जहाज विश्राम गर्यो । यो नूहका लागि केही सन्तुष्टि थियो, कि जुन घरमा उनी थिए त्यो दृढ भूमिमा थियो र अब हल्लिन सक्ने अवस्था थिएन । यो पर्वतमा विश्राम गर्यो, जहाँ यसलाई निर्देशित गरिएको थियो, नूहको विवेकले (उनले यसलाई सन्चालन गरेनन्), तर परमेश्वरको बुद्धिमान र अनुग्रही प्रबन्धले, ताकि यो चाँडो विश्राम गर्न सकोस् । नोट गर्नुहोस्, परमेश्वरले आफ्ना जनहरूको लागि विश्रामको समय र स्थान तय गर्नुहुन्छ, उनीहरूको उलटपुलट पछि; र धेरै पटक उहाँले तिनीहरूको समयमा र आरामदायिक बसाइको व्यवस्था गर्नुहुन्छ, बिना उनीहरूको आफ्नै योजना र तिनीहरूको अनुमानभन्दा पूर्णतया बाहिर । मण्डलीको जहाज, यद्यपि कहिलेकाहीं आँधीहरूले हल्लिन्छ र सान्त्वना प्राप्त गर्दैन (यशैया ५४:११), तथापि यसको विश्रामहरू हुन्छन्, प्रेरित ९:३१ । २. पर्वतका चुचुराहरू देखिए, साना टापुहरू जस्तै, पानीको माथि देखा परेका थिए । हामीले अनुमान गर्नुपर्छ कि ती नूह र उनका छोराहरूले देखे; किनकि तिनीहरू बाहेक अरू कोही थिएन जसले त्यसलाई देख्न सक्थे । यो सम्भवत: हो कि उनीहरूले प्रत्येक दिन जहाजको झ्यालबाट हेरेका थिए, लामो यात्रा पछि आशा राख्ने समुन्द्री यात्रुहरूको जस्तै, जसले भुइँ देख्न सकिन्छ कि भनेर, या भविष्यवक्ता का सेवक जस्तै (१ राजा १८:४३, ४४), र अन्ततः तिनीहरूले जमिन देखे, र आफ्नो डायरीमा त्यो खोजको दिनको रेकर्ड गरे । डा. लाइटफुटको गणनाअनुसार, तिनीहरूले पचास दिनभन्दा बढी समय अघि जमिनको अनुभव गरे, जसबाट उनले निष्कर्ष निकाले कि यदि पानी समान अनुपातमा घट्दै थियो भने, जहाजले पानीमा ग्यारह हात गहिराइ लिएको थियो ।

६ अनि चालीस दिन बितेपछि यस्तो भयो – नूहले आफूले बनाएको जहाजको झ्याल खोले;
७ अनि तिनले एउटा कागलाई उड़ाइपठाए; पृथ्वीमाथिबाट पानी नसुकुन्जेल त्यो यताउता घुमिरह्यो ।

८ अनि तिनले फेरि पनि, जमिनको सतहमाथिबाट पानी घटेर गयो कि भनी जान्नलाई आफू भएको ठाउँदेखि एउटा ढुकुरलाई उड़ाइपठाए ।
९ तर त्यस ढुकुरले आफ्नो खुट्टा टेकाउने ठाउँ पाएन, र त्यो तिनीकहाँ जहाजमा फर्केर आयो; किनकि सारा पृथ्वीको सतहमाथि पानी थियो; तब तिनले आफ्नो हात बढ़ाएर त्यसलाई लिए र जहाजभित्र आफूकहाँ ल्याए ।
१० अनि तिनले अर्को सात दिन पर्खे; अनि तिनले जहाजबाट त्यस ढुकुरलाई फेरि उड़ाइपठाए ।
११ अनि साँझमा त्यो ढुकुर तिनीकहाँ फर्की आयो; अनि हेर, त्यसको चुच्चोमा भर्खरै टिपेको एउटा जैतुनको पात थियो; तब पृथ्वीमाथिबाट पानी घटेर गएछ भनी नूहले जाने ।
१२ अनि तिनले अझै अर्को सात दिन पर्खे; त्यसपछि तिनले त्यस ढुकुरलाई उड़ाइपठाए; तर अब त्यो फेरि तिनीकहाँ फर्केर आएन ।

यहाँ हामीलाई नूहले बाहिरबाट सूचना ल्याउनका लागि पठाएका जासूसहरूको विवरण छ, एक काग र एक ढुकुर पन्छी। यहाँ ध्यान दिनुहोस्,

अ. यद्यपि परमेश्वरले नूहलाई विशेष रूपमा बताउनु भयो कि बाढी कहिले आउनेछ, दिन पनि बताउनुभयो (अध्याय ७:४), तर उहाँले उनलाई विशेष रूपमा यो बताउनुभएन कि कुन समयमा र कुन चरणमा यो घट्नेछ । १. पहिलेको ज्ञान उनले जहाज तयार गर्न र त्यसमा बस्नको लागि आवश्यक थियो; तर पछिको ज्ञान केवल उनको जिज्ञासा सन्तुष्ट गर्नका लागि मात्र हुन्थ्यो र यसलाई उनीबाट लुकाउनु उनको विश्वास र धैर्यताको आवश्यक अभ्यास हुने थियो । २. उनले बाढीको भविष्यवाणी गर्न सक्दैनथे, तर उनले सामान्य उपायहरूको माध्यमबाट यसको घटाइ पत्ता लगाउन सक्दथे र त्यसैले परमेश्वरले उनलाई तिनीहरूको प्रयोग गर्नका लागि छुट दिनुहुन्थ्यो ।

आ. यद्यपि नूले विश्वासद्वारा आफ्नो विस्तारको अपेक्षा गरे र धैर्यका साथ त्यसको पर्खाइ गरे, तर उनी यसबारे जिज्ञासु थिए, जस्तो कि उनेले यसरी बन्द हुनु लामो भएको सोच्नुभएको थियो । नोट गर्नुहोस्, दुःखबाट

मुक्तिको इच्छा, यसको लागि प्रबल आशा र यसको हाम्रो तर्फको प्रगतिको बारेमा सोधपुछ गर्नु विश्वास र धैर्यताको सत्यतासँग राम्रोसँग मेल खाने कुरा हो । जसले विश्वास गर्दछ, उसले परमेश्वरको अगाडि जानको लागि हतार गर्दैन, तर उसले परमेश्वरलाई भेट्नका लागि हतार गर्छ (यशैया २८:१६)। विशेषगरी, १. नूहले जहाजको झ्यालबाट एक काग पठाए, जुन बाहिर गयो, जस्तो कि हिब्रु शब्दमा भनिएको छ, जान र फर्केर आउनु, अर्थात् उड्दै घुम्दै, र तैरिरहेको शवमा आहार गर्दै, तर विश्रामका लागि जहाजमा फर्केर आउँदै; सम्भवत: यसमा होइन, तर यसका माथि । यसले नूहलाई धेरै सन्तुष्टि दिएन; त्यसैले, २. उनले एक ढुकुर पठाए, जसले पहिलोपटक कुनै राम्रो समाचार ल्याएन, तर सम्भवत: भिजेको र गंदा थियो; तर दोस्रोपटक, उसले आफ्नो चिउँडोमा जैतुनको पात ल्यायो, जुन पहिले झारिएको देखिन्थ्यो, यो स्पष्ट संकेत थियो कि अब रुखहरू, फलफूलका रुखहरू, पानीमाथि देखा पर्दै थिए । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, (१.) कि नूहले ढुकुरलाई दोस्रो पटक पहिलो पटकको सात दिन पछि बाहिर पठाए, र तेस्रो पटक पनि सात दिन पछि थियो; र सम्भवत: उनको पहिलो पठाइ पनि काग बाहिर पठाइएको सात दिन पछि भएको थियो । यसले जनाउँछ कि यो विश्राम दिनमा गरिएको थियो, जसको अर्थ, नूहले जहाजमा श्रद्धासाथ विश्राम दिन मनाउनुभएको जस्तो देखिन्छ । आफ्नो साना मण्डलीको एक पवित्र सभामा विश्राम दिन राखेर, त्यसपछि उनले स्वर्गबाट विशेष आशीर्वादको आशा गरे र त्यसका बारेमा सोधपुछ गरे । उनले आफ्नो प्रार्थना निर्देशित गरेपछि, उनले माथि हेरे, भजनसंग्रह ५:३ । (२.) ढुकुर एक कृपालु आत्माको प्रतीक हो, जुन आफ्नो पाखुरामा विश्राम पाउँदैन, यस संसारमा कुनै ठोस शान्ति वा सन्तुष्टि, यो बाढीले मलिन गरेको संसार, ख्रीष्टको तर्फ फर्कन्छ, जसलाई जहाजको रूपमा, नूहको रूपमा लिन्छ । शारीरिक हृदय, काग जस्तै, संसारसँग सम्झौता गर्छ र त्यहाँ भेटिने मांसाहारी शवमा आहार गर्छ; तर, हे मेरो आत्मा, तिमी आफ्नो विश्रामतर्फ फर्क, तिमी आफ्ना नूहतर्फ फर्क, यसो भनिन्छ, भजनसंग्रह ११६:७ । काश मसँग ढुकुरको जस्तै पखेटा हुन्थे, तिनीसँगै उडेर उसतर्फ जान ! भजनसंग्रह ५५:६। र जस्तै नूहले आफ्नो हात बढाएर ढुकुरलाई समातेर जहाजमा फर्काएर ल्याए, त्यस्तै ख्रीष्ट पनि कृपासाथ तिनीहरूलाई जाँच्नेछन्, मद्दत पुर्याउनु हुनेछ, र

विश्रामको लागि उहाँतर्फ उड्नेहरूलाई स्वागत गर्नुहुनेछ । (३.) जैतुनको डाली, जुन शान्तिको प्रतीक थियो, ल्याइएको थियो, कागद्वारा होइन, जो एक मांसाहारी पन्छी हो, न त कुनै हर्षित र घमण्डी मयूरद्वारा, तर एक विनम्र, धैर्यशील, नम्र ढुकुरद्वारा । यो ढुकुर जस्तो स्वभाव हो जसले आत्मामा विश्राम र खुशीका प्रारम्भिक संकेत ल्याउँछ । (४.) केहीले यी कुरा एक रूपकको रूपमा लिन्छन् । पहिलो पटक विधि काग जस्तै बाहिर पठाइएको थियो, तर यसले परमेश्वरको क्रोधको पानीको शान्तिको कुनै समाचार ल्याएन, जसले मानवजातिलाई बाढीमा डुबाएको थियो; त्यसैले, समयमा परमेश्वरले आफ्नो सुसमाचार पठाउनुभयो, जसलाई ढुकुरको रूपमा पठाइएको हो, जसको समानतामा पवित्र आत्मा अवतरण गर्नुभयो, र यसले हामीलाई जैतुनको डाली प्रस्तुत गर्दछ र एक राम्रो आशा ल्याउँछ ।

१३ अनि यस्तो भयो – छ सय एक वर्षको पहिलो महिनाको पहिलो दिनमा पृथ्वीमाथिबाट पानी सुकेर गयो; अनि नूहले जहाजको छाना हटाए, र हेरे; अनि हेर, जमिनको सतह सुक्खा थियो ।
१४ अनि दोस्रो महिनाको सत्ताइसौं दिनमा पृथ्वी सुक्खा भयो ।

यहाँ छ, १. पृथ्वी सुक्खा (पद १३), अर्थात् सबै पानी जसले त्यसलाई ढाकेको थियो, जुन पहिलो महिनाको पहिलो दिन (यो एक खुशीको नयाँ वर्षको दिन थियो) नूहले आफैँ आँखाले देखेका थिएन। उनले जहाजको आवरण हटाए, सबै आवरण हटाएनन्, तर त्यो धेरै मात्रामा हटाए जुन उनलाई यसको वरिपरि पृथ्वीको दृश्य दिनको लागि पर्याप्त थियो; र उनले एक अत्यन्त आरामदायक दृश्य पाए । हेर, हेर र अचम्म मान, पृथ्वीको सतह सुक्खा थियो । नोट गर्नुहोस्, (१.) हाम्रो वरिपरि पृथ्वी देख्नु एक ठूलो कृपा हो । नूहले यसलाई हामीभन्दा बढी महसुस गरेका थिए; किनकि पुनः फर्काइएका कृपालु आशीर्वादहरू निरन्तर कृपालु आशीर्वादहरू भन्दा धेरै प्रभावकारी हुन्छन् ।

(२.) ईश्वरीय शक्ति जसले पृथ्वीको सतहलाई नवीकरण गऱ्यो, त्यो एक दुःखी, दुःखित आत्मा र दुखित उत्पीडित मण्डलीको सतहलाई पनि नवीकरण गर्न सक्छ । उहाँ सुक्खा पृथ्वीलाई पनि देखा पार्न सक्नुहुन्छ,

जहाँ यसले हराएको र बिर्सिएको जस्तो देखिन्थ्यो (भजनसंग्रह १८:१६) । २. पृथ्वी सुक्खा (पद १४), जसले नूहका लागि उपयुक्त आवास बनायो । ध्यान दिनुहोस्, यद्यपि नूहले पहिलो महिनाको पहिलो दिन पृथ्वी सुक्खा देखे, तर परमेश्वरले उनलाई जहाजबाट बाहिर जान दिनु भएन जबसम्म दोस्रो महिनाको २७ औं दिन । सम्भवत: नूह, आफ्नो सीमिततामा थोरै थाकेर, सुरुवातमा जहाजबाट बाहिर जान चाहन्थे; तर परमेश्वरले उनलाई आफ्ना लागि लाज नदिई, उनलाई लामो समयसम्म रहन आदेश दिनुभयो ।

ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वर हाम्रा चाहनाहरू भन्दा हाम्रा फाइदाका बारेमा सोच्नुभएको छ; किनकि उहाँले हामीलाई हाम्रो भन्दा राम्रो थाहा छ कि हाम्रो लागि के राम्रो छ, र कति लामो समयसम्म हाम्रो सीमिततताहरू रहनुपर्छ र चाहिएका कृपालु आशीर्वादहरू ढिला गर्नुपर्ने हो । हामी सुक्खा पृथ्वी अघि जहाजबाट बाहिर जान चाहन्छौं: र सम्भवत: यदि ढोका बन्द गरिएको छ भने, हामी आवरण हटाउन र अरू कुनै तरिकाबाट चढ्न तयार हुन्छौं; तर हामी सन्तुष्ट हुनुपर्छ कि परमेश्वरको आशीर्वाद देखाउने समय पक्कै पनि सबैभन्दा राम्रो समय हो, जब आशीर्वाद हाम्रो तयार हुन्छ र हामी त्यसका लागि तयार हुन्छौं ।

१५ अनि परमेश्वरले नूहलाई यसो भन्नुभयो:
१६ "जहाजबाट निस्क – तिमी, र तिम्रो साथमा तिम्री पत्नी, तिम्रा छोराहरू र तिम्रा छोराहरूका पत्नीहरू !
१७ सबै प्राणीहरूबाट तिमीसँग भएको हरेक जीवित वस्तुलाई आफूसित बाहिर निकाल – पक्षी, घरेलु पशु र पृथ्वीमाथि घस्रने सबै घस्रने जन्तुहरू; र ती पृथ्वीमा प्रशस्त हुने गरी फैलून्, अनि पृथ्वीमाथि फलून्-फूलून् र बढ्दै जाऊन् !"
१८ अनि नूह, र तिनको साथमा तिनका छोराहरू, तिनकी पत्नी र तिनका छोराहरूका पत्नीहरू बाहिर निस्के ।
१९ हरेक पशु, हरेक घस्रने जन्तु र हरेक पक्षी, पृथ्वीमाथि चलफिर गर्ने हरेक प्राणी आ-आफ्ना जातिअनुसार जहाजबाट निस्के ।

यहाँ छ, अ. नूहको जहाजबाट बाहिर जानको लागि आदेश, पद १५-

१७ । ध्यान दिनुहोस्, १. नूहले परमेश्वरले आदेश नगरेसम्म हल्लिनु भएन । जस्तै उनलाई जहाजमा जानको लागि आदेश दिइएको थियो (अध्याय ७:१), त्यस्तै, जति लामो भए पनि उनको सीमितता त्यहाँ, उनले फेरि बाहिर जानको लागि आदेशको पर्खाइ गरे । नोट गर्नुहोस्, हामीले हाम्रा सबै मार्गहरूमा परमेश्वरलाई स्वीकृति दिनुपर्छ र हाम्रो सबै स्थान परिवर्तनहरूमा उहाँलाई अघि राख्नुपर्छ । ती मात्र परमेश्वरको संरक्षणमा जान्छन् जो परमेश्वरको निर्देशनको अनुसरण गर्दछन् र उहाँको शासनमा आत्मसमर्पण गर्दछन् । ती जसले परमेश्वरको वचनलाई आफ्नो मार्गदर्शनको रूपमा दृढताका साथ अडिग राख्छन्, र उहाँको अनुग्रहद्वारा आफ्नो सिद्धान्तको रूपमा मार्गदर्शन प्राप्त गर्दछन्, र उहाँको प्रबन्धद्वारा सामान्य निर्देशनलाई विशेष अवस्थामा लागू गर्न मद्दतका लागि सङ्केत लिन्छन्, तिनीहरूले विश्वासका साथ उहाँलाई आफ्नो चालहरूमा मार्गदर्शन गर्दै देख्न सक्छन् जो यस उजाड स्थानमा हिँडिरहेका छन् । २. यद्यपि परमेश्वरले उनलाई लामो समयसम्म रोकिराख्नु भएको थियो, तर अन्ततः उहाँले उनलाई छुट्टी दिनुभयो; किनकि दर्शन निश्चित समयमा आउँछ र अन्त्यमा यसले बोल्नेछ, यसले सत्य बोल्नेछ (हबकूक २:३), यो झूठा हुने छैन । ३. परमेश्वरले भन्नुभएको थियो, उहाँले भन्नुभएको जहाजभित्र आऊ, होइन, बाहिर आऊ, तर, अगाडि जानुहोस्, जसले उहाँसँग भित्र जानुभएका परमेश्वरले उहाँलाई सुरक्षित रूपमा बाहिर नपाएसम्म उहाँसँगै रहनुहुन्थ्यो भन्ने जानकारी दिन्छ। किनभने उहाँले भन्नुभएको छ, म तिमीलाई छोड्ने छैन । ४. कतिपयले हेर्छन् कि, जब उनीहरूलाई जहाजमा पठाइयो, पुरुष र महिलाहरूलाई छुट्टाछुट्टै उल्लेख गरिएको थियो (अध्याय ६:११): तिमी, तिम्रा छोराहरू, र तिम्री श्रीमती, र तिम्रा छोराहरूका पत्नीहरू; त्यसैले तिनीहरूले अनुमान गर्छन्, शोकको समयमा, तिनीहरू अलग थिए, र तिनीहरूका पत्नीहरू अलग थिए, जकरिया १२:१२ । तर अब परमेश्वरले नयाँ जस्तै गर्नुभयो-उनीहरूलाई नूह र तिनकी पत्नी, र तिनका छोराहरू र तिनका पत्नीहरूलाई सँगै पठाउनुभयो, ताकि तिनीहरू फलदायी र वृद्धि हुन सकून् । ५. नूहलाई आफ्नो साथमा प्राणीहरूलाई बाहिर ल्याउन आदेश दिइएको थियो, कि उनीहरूलाई यति लामो समयसम्म खुवाउने हेरचाह गरेपछि र तिनीहरूको बारेमा धेरै पीडामा परेको थियो,

उनले तिनीहरूलाई तिनीहरूको सेनाद्वारा अगुवाइ गर्ने र तिनीहरूको सम्मान प्राप्त गर्ने सम्मान प्राप्त गर्न सकून् ।

आ. नूहको प्रस्थान जब उनलाई बिदाइ दिइएको थियो । जस्तै उनले अनुमतिबिना बाहिर जान चाहेनन्, त्यस्तै उनले डर वा हठका कारण अनुमति पाउँदा पनि रहन चाहेनन्, तर उनले स्वर्गीय दृष्टिकोणको पूर्ण पालना गरिरहेका थिए । यद्यपि उनले अब एक वर्ष र दस दिनसम्म जहाजमा बन्दी जीवन बिताएका थिए, जब उनले आफूलाई त्यहाँ केवल नयाँ जीवनको लागि मात्र होइन, नयाँ संसारको लागि पनि जोगाइएको देखे, उनले लामो समयको बन्दीवासको बारेमा गुनासो गर्नको लागि कुनै कारण देखेनन् । अब ध्यान दिनुहोस्: नूह र उनको परिवारका सदस्यहरू जीवित बाहिर निस्के, यद्यपि तिनीहरू मध्ये एक हाम नामक दुष्ट व्यक्ति थियो, जसलाई बाढीबाट बच्चुका बाबजुद, परमेश्वरको न्यायले कुनै अन्य प्रहारबाट समाप्त गर्न सक्थ्यो । तर तिनीहरू सबै जीवित छन् । ध्यान दिनुहोस्, जब परिवारहरू लामो समयसम्म सँगै बसेका हुन्छन् र बीचमा कुनै भंग नहुँदा, यसलाई परमेश्वरको विशिष्ट अनुग्रहको रूपमा हेरिनु पर्छ र यसलाई उहाँका दयाका रूपमा मान्नुपर्छ । नूहले आफ्नासाथ जाने सबै प्राणीहरूलाई बाहिर ल्याए, काग र ढुकुरलाई छोडेर, जसलाई सम्भवत: उनीहरू बाहिर निस्केपछि आफ्ना जोडीलाई भेट्न तयार थिए । नूहले आफ्नो जिम्मेवारीको एकदम राम्रो हिसाब दिन सकेको थिए; उनले जसलाई जिम्मा दिइएको थियो, त्यसका सबै प्राणीहरूलाई पूर्ण रूपमा जोगाएको थियो, र उनले जसले उनलाई नियुक्त गरेको थियो, त्यसका लागि वफादारीपूर्वक कार्य गरे, *प्र हाक्स भाइस*– यस अवसरमा, आफ्नो परिवारको उच्च प्रबंधक ।

२० अनि नूहले परमप्रभुका निम्ति एउटा वेदी बनाए, अनि हरेक शुद्ध पशुबाट र हरेक शुद्ध पक्षीबाट लिएर त्यस वेदीमाथि होमबलि चढ़ाए ।

२१ अनि परमप्रभुले यो मीठो सुगन्ध लिनुभयो; तब परमप्रभुले आफ्नो हृदयमा भन्नुभयो: "मानिसको कारणले यस भूमिलाई म अब फेरि कहिल्यै श्राप दिनेछैनँ; किनकि बालककालदेखि नै मानिसको हृदयको विचार खराब हुन्छ; अनि जसरी अहिले मैले

गरेको छु, त्यसरी म अब फेरि हरेक जीवित प्राणीलाई कहिल्यै हिर्काउनेछैनँ ।
२२ पृथ्वी रहेसम्म बीउ छर्ने र कटनी गर्ने समय, जाड़ो र गर्मी, ग्रीष्म ऋतु र शीत ऋतु, दिन र रातको अन्त हुनेछैन ।"

यहाँ, अ. नूहको परमेश्वरको दया प्रति कृतज्ञता प्रकट गर्नु, जसले उसको उद्धारको दया पुरा गरेको छ, पद २०। उनले वेदी बनाए । अहिलेसम्म उनले परमेश्वरबाट विशेष निर्देशन र आज्ञाबिना केही पनि गरेको थिएन । उनलाई जहाजमा प्रवेश गर्नका लागि विशेष आह्वान थियो र बाहिर जानका लागि अर्को आह्वान थियो; तर वेदी र बलिहरू पहिले नै धार्मिक आराधनको लागि परमेश्वरद्वारा स्थापित भएका थिए, त्यसैले उनले धन्यवाद व्यक्त गर्नका लागि विशेष आज्ञाको पर्खाइ गरेको थिएनन् । जसले परमेश्वरबाट दया प्राप्त गरेको छ, उसले धन्यवाद अर्पण गर्न तत्पर हुनुपर्छ र यसलाई बाध्यतामा होइन, स्वेच्छाले गर्नुपर्छ । परमेश्वर स्वतः उत्साहजनक बलि र प्रशंसा सँग खुशी हुनुहुन्छ, जसले उहाँको प्रतिक्षा गर्छ । नूह अहिले एक चिसो र सुनसान संसारमा निकालिएको थिए, जहाँ धेरैलाई लाग्न सक्थ्यो कि उनको पहिलो ध्यान आफूलाई घर बनाउनमा हुनेछ; तर हेर्नुहोस्, उनले परमेश्वरको लागि वेदी बनाउनेबाट शुरुवात गरे । परमेश्वर, जो सबैभन्दा पहिलो हुनुहुन्छ, सबैभन्दा पहिलो सेवा प्राप्त गर्नुपर्छ; र जो परमेश्वरबाट शुरुवात गर्छ, उसले राम्रो तरिकाले शुरुवात गरेको हुन्छ । उनले आफ्नो वेदीमा बलि चढाए, प्रत्येक शुद्ध जनावर र प्रत्येक शुद्ध चराहरूको—तिनीहरू मध्ये एउटा, जुन हामी अध्याय ७:२, ३ मा पढ्छौं, त्यो सातौँ अतिरिक्त जनावर थियो । यहाँ ध्यान दिनुहोस्: (१) उनले केवल शुद्ध जनावरहरू चढाए; किनभने बलि दिनु मात्र पर्याप्त हुँदैन, तर हामीले परमेश्वरले निर्धारण गर्नुभएको नियमअनुसार बलि दिनुपर्छ, र कुनै अशुद्ध वा भ्रष्ट वस्तु चढाउनु हुँदैन । (२) यद्यपि उनको जनावरहरूको सङ्ख्या निकै थोरै थियो, र तिनीहरूलाई धेरै परिश्रम र हेरचाह गरेर विनाशबाट बचाइएको थियो, तैपनि उनले परमेश्वरलाई चढाउनुपर्नेको लागि कुनै कञ्जुस्याइँ गरेनन् । उनले भन्न सक्थे, "मसँग संसारको सुरुवात गर्नका लागि केवल सातवटा भेडाहरू छन्, र तीमध्ये एउटालाई बलि चढाउन र जलाउनुपर्छ ? के यो

राम्रो हुन्न कि धेरै भएपछि मात्र बलि चढाउँछु ?" तर होइन, आफ्नो प्रेम र कृतज्ञताको सत्यता प्रमाणित गर्न, उनले खुशीसाथ सातौँ जनावर परमेश्वरलाई अर्पण गरे, यस कुराको स्वीकारोक्ति स्वरूप कि सबै कुरा परमेश्वरकै हो र उहाँकै कृपाबाट प्राप्त भएको हो । परमेश्वरको आराधन सानोमा गरेर सुरु गर्नु नै त्यो बढाउने मार्ग हो र हामीले कहिल्यै यस्तो सोच्न हुँदैन कि परमेश्वरको महिमा गर्न प्रयोग भएको कुनै पनि वस्तु व्यर्थ गएको हो । (३) यहाँ धर्मको प्राचीनता हेर्नुहोस्: नयाँ संसारमा गरिएको पहिलो काम आराधना गर्ने कार्य थियो (यर्मिया ६:१६) । अहिले हामीले आफ्नो धन्यवाद व्यक्त गर्न जलाउने बलिहरूद्वारा होइन, तर प्रशंसाको बलिहरू, धार्मिकताको बलिहरू, भक्तिपूर्ण समर्पण, र धर्मपरायण संवादद्वारा गर्नुपर्छ ।

आ. नूहको कृतज्ञतालाई परमेश्वरले अनुग्रहपूर्वक स्वीकार गर्नुभयो । पितामहहरूको युगमा एउटा स्थिर नियम थियो: "यदि तिमी सही गर्छौ भने, के तिमी स्वीकार गरिने छैनौं ?" (उत्पत्ति ४:७) । नूह यस्तै थिए । किनभने,

१. परमेश्वर नूहको कार्यप्रति अत्यन्त प्रसन्न हुनुहुन्थ्यो (पद २१) । उहाँले त्यस बलिबाट "सुगन्धित सुवास," वा हिब्रू भाषामा भनिएझैं, "विश्रामको सुवास" महसुस गर्नुभयो । जस्तै उहाँले संसारलाई पहिलोपटक सिर्जना गर्नुभयो र सातौँ दिनमा विश्राम लिनुभयो र आनन्दित हुनुभयो, त्यसैगरी अब उहाँले संसारलाई नयाँ बनाउनुभयो र सातौँ बलिमा विश्राम गर्नुभयो । नूहको भक्तिपूर्ण उत्साह र नयाँ संसारको यस आशाजनक सुरुवातमा परमेश्वर प्रसन्न हुनुभयो, ठीक मानिसहरू मीठो र सुगन्धित सुवासप्रति प्रसन्न भएझैं । यद्यपि नूहको बलि सानो थियो, त्यो उनको क्षमताअनुसार थियो र परमेश्वरले त्यसलाई स्वीकार गर्नुभयो । जसरी उहाँले पापीहरूको संसारमा आफ्नो क्रोध विश्राम गर्न दिनुभयो, त्यसरी नै यहाँ उहाँले विश्वास गर्ने यो सानो बाँकी समूहमा आफ्नो प्रेम विश्राम गर्न दिनुभयो ।

२. यसपछि, परमेश्वरले संसारलाई फेरि कहिल्यै नडुबाउने निर्णय गर्नुभयो । यसमा उहाँको दृष्टि नूहको बलिप्रति मात्र नभएर ख्रीष्टको आत्मबलिप्रति पनि थियो, जुन यस बलिद्वारा सङ्केत गरिएको थियो र प्रतिनिधित्व गरिएको थियो । वास्तवमा, त्यो एक सुगन्धित सुवासको बलि

थियो (एफिसी ५:२) । यहाँ एक राम्रो र विश्वास गर्न योग्य प्रतिज्ञा दिइएको छ ।

(१) यो न्याय फेरि कहिल्यै दोहोरिने छैन । नोहाले सोच्न सक्थे, "संसारलाई पुनःस्थापना गर्नुको के अर्थ छ, जब सम्भावनाअनुसार यसको दुष्टताका कारण यो फेरि पनि त्यही किसिमले नष्ट हुनेछ?" परमेश्वर भन्छन्, "होइन, यो कहिल्यै हुँदैन।" यसअघि (अध्याय ६:६) लेखिएको थियो कि परमेश्वरले मानिस बनाएकोमा पछुतो गर्नुभयो; अब यहाँ उहाँ भन्नुहुन्छ जस्तो लाग्छ कि उहाँले मानिसलाई नष्ट गरेकोमा पछुतो गर्नुभयो। यी दुवै कुरा उहाँको मनको परिवर्तन नभई उहाँको मार्गको परिवर्तनको संकेत हो। उहाँले आफ्ना सेवकहरूको बारेमा पछुतो गर्नुभयो (व्यवस्था ३२:३६)। यो निर्णय दुई प्रकारले व्यक्त गरिएको छ:-- [१] "म फेरि कहिल्यै जमिनलाई श्राप दिनेछैन," अर्थात्, हिब्रू भाषामा, "म अब जमिनलाई थप श्राप दिने छैन ।" परमेश्वरले पाप संसारमा प्रवेश गरेपछि पहिलोपटक जमिनलाई श्राप दिनुभएको थियो (अध्याय ३:१७) । जब उहाँले जलप्रलय ल्याउनुभयो, उहाँले त्यो श्रापमा थप गर्नुभयो । तर अब उहाँले त्यसमा फेरि कहिल्यै थप नगर्ने निर्णय गर्नुभयो । [२] "म फेरि कहिल्यै सबै जीवित प्राणीलाई मार्ने छैन;" यसको अर्थ, परमेश्वरले जो पनि विशेष व्यक्तिहरू, परिवारहरू, वा देशहरूमा विनाश ल्याउन सक्नुहुन्छ, तर उहाँले कहिल्यै संसारको सम्पूर्ण नाश नगर्ने निर्णय गर्नुभयो, जबसम्म त्यो दिन आउँदैन जुन दिन समय समाप्त हुनेछ । तर यस निर्णयको कारण अचम्मको छ, किनकि यो विश्वको नाशको कारणसँग समान देखिन्छ: "किनकि मानिसको मनोविचार उसका युवावस्थादेखि नै दुष्ट छ ।" (अध्याय ६:५) । तर यहाँ यो भिन्नता छ—त्यहाँ भनिएको छ, "मानिसको मनोविचार सधैं दुष्ट छ," अर्थात्, "उसका वास्तविक अपराधहरू निरन्तर उसलाई दोषी बनाउँछन्"; यहाँ भनिएको छ, "यो उसको युवावस्थादेखि वा बचपनदेखि दुष्ट छ ।" यो हड्डीमा जरा गाडिएको छ; उसले यो संसारमा ल्याएको हो; उसले यसमा जन्म लिएको हो र यसमा रचना भएको हो । अब, एकजना सोच्न सक्थे कि यसपछि यो भनिनु पर्छ, "त्यसैले त्यो दोषी जातिलाई पूरै समाप्त गरिदिनुपर्छ, र म सम्पूर्ण समाप्ति गर्नेछु ।" तर होइन, "त्यसैले म अब यो कठोर तरीका अपनाउनेछैन; किनकि," पहिलो, "ऊ सँग दया गर्नुपर्छ, किनकि यो सबै

पापको प्रभाव हो जुन उसमा बसिरहेको छ; र यो त्यस्तो बिग्रेको जातिबाट अपेक्षित कुरा मात्र हो: उसलाई गर्भबाटै अपराधी भनिएको छ, र त्यसैले यो अचम्मको कुरा होइन कि उसले यति विश्वासघाती व्यवहार गर्छ," यशैया ४८:८ । यसरी परमेश्वरले सम्झनु हुन्छ कि ऊ देह हो, भ्रष्ट र पापी, भजनसंग्रह ७८:३९। दोस्रो, "ऊ सम्पूर्ण रूपमा नष्ट हुनेछ; किनकि, यदि उसलाई उसको कर्म अनुसार व्यवहार गरिन्छ भने, एक प्रलय अर्कोको पछि आउनु पर्छ जबसम्म सबै नष्ट हुँदैन ।" यहाँ ध्यान दिनुहोस्, १. बाह्य न्यायहरू, यद्यपि ती मानिसहरूलाई डराउन र नियन्त्रण गर्न सक्छन्, तर आफैमा ती मानिसहरूको पवित्रता र नवीकरण गर्न सक्दैनन्; परमेश्वरको कृपा ती न्यायहरू सँगै काम गर्नुपर्छ । मानिसको स्वभाव प्रलयपछि पनि उस्तै पापी थियो, जस्तो पहिले थियो । २. परमेश्वरको दयालुपनलाई मानिसले पापल गर्ने अवसर बनाँउछ र आफूलाई अझ महान बनाउँछ; उहाँका दया गर्ने कारणहरू सबै उहाँबाटै निस्कन्छ, हामीमा कुनै पनि कुराले होइन ।

(२.) प्रकृतिको क्रम कहिल्यै विघटित हुनेछैन (पद २२): "जबसम्म पृथ्वी अस्तित्वमा छ र मानिस त्यसमा छ, तबसम्म ग्रीष्म र हेमन्त (यो अघिल्लो वर्ष जस्तो सारा हेमन्त होइन), दिन र रात रहनेछन्," सम्भवतः जब वर्षा पर्न थाल्यो, त्यतिबेलाको जस्तो सारा रात होइन । यहाँ, [१.] यसले स्पष्ट रूपमा जनाउँछ कि यो पृथ्वी सधैं रहने छैन; यो र यसमा भएका सबै कामहरू छिट्टै नष्ट हुनेछन्; र हामी नयाँ आकाश र नयाँ पृथ्वीको प्रतीक्षामा छौँ, जहाँ यी सबै वस्तुहरू नष्ट हुनेछ । तर, [२.] जबसम्म पृथ्वी रहन्छ, परमेश्वरको व्यवस्था समय र ऋतुहरूको नियमित क्रमलाई सावधानीपूर्वक संरक्षण गर्नेछ र प्रत्येकलाई यसको स्थान थाहा दिन्छ । यसका लागि हामी पृथ्वीको अस्तित्व र प्रकृतिको चक्रको मार्गनिर्देशनलाई धन्यवाद दिन्छौँ । यहाँ हेर्नुहोस्, समयहरू कति परिवर्तनशील छन् र यद्यपि कति अपरिवर्तनीय छन् । पहिलो, प्रकृतिको क्रम सधैं परिवर्तन हुँदैछ । जस्तै समयका साथ हुन्छ, त्यस्तै समयका घटनाहरू पनि परिवर्तनशील छन्—दिन र रात, ग्रीष्म र हेमन्त, परस्पर परिवर्तन हुँदै । स्वर्ग र नर्कमा यस्तै छैन, तर पृथ्वीमा परमेश्वरले एकलाई अर्कोसँग राख्नुभएको छ । दोस्रो, यद्यपि कहिल्यै परिवर्तन हुँदैन । यो आफ्नो अस्थिरतामा स्थिर छ । यी ऋतुहरू कहिल्यै रोकिएका छैनन्, र

रोकिने छैनन्, जबसम्म सूर्य समयको मापदण्डको रूपमा र चन्द्रमा स्वर्गमा एक विश्वासयोग्य साक्षीको रूपमा रहन्छ । यो परमेश्वरको दिन र रातको करार हो, जसको स्थिरता हाम्रो विश्वासलाई आशीर्वादको करारमा दृढ बनाउनको लागि उल्लेख गरिएको छ, जुन कुनै पनि प्रकारले अपरिवर्तनीय छैन, यर्मिया ३३:२०, २१। हामीले सृष्टिहरूसँग परमेश्वरको करार पुरा भएको देख्यौं र त्यसबाट हामी अनुमान गर्न सक्छौं कि उहाँका सबै विश्वास गर्नेहरूसँग पनि करारहरू पनि यस्ता नै हुनेछन् ।

अध्याय ९
(CHAPTER 9)

अब संसार र मण्डली फेरि एक परिवारमा परिणत भए, त्यो नूहको परिवार, जसको बारेमा यो अध्यायले हामीलाई जानकारी दिन्छ, जसको बारेमा हामीलाई विशेष चासो हुनुपर्छ, किनकि हामी सबै त्यसै परिवारका वंशज हौं । यहाँ छ, अ. परमेश्वरको प्रावधानको करार नूह र उनका छोराहरूसँग स्थापित भएको, पद १-११। यस करारमा, १. परमेश्वरले तिनीहरूलाई आफ्नो जीवनको हेरचाह गर्नको लागि प्रतिज्ञा गर्नुहुन्छ, जसमा, (१.) तिनीहरूले पृथ्वीलाई पुनः भरिनेछन्, पद १, ७ । (२.) तिनीहरूलाई जनावरहरूको तिरस्कारबाट बचाइएको हुनेछ, जसले उनीहरूको डर मान्नेछन्, पद २ । (३.) तिनीहरूलाई आफ्नो जीवनको समर्थनको लागि मासु खानको लागि अनुमति दिइनेछ; केवल रगत नखानु पर्नेछ, पद ३, ४ । (४.) संसारलाई फेरि डुबाउने छैन, पद ८-११ । २. परमेश्वरले तिनीहरूलाई एक अर्काको जीवनको हेरचाह गर्न र आफ्नै जीवनको हेरचाह गर्नको लागि माग गर्नुहुन्छ, पद ५, ६ । आ. उक्त करारको चिह्न, अर्थात् इन्द्रेणी, पद १२-१७। इ. नूह र उनका छोराहरूको बारेमा विशेष कथा, जसले केही भविष्यवाणीहरूको कारण बन्यो, जसले पछिका समयमा आधारित छन्, १. नूहको पाप र लाज, पद २०, २१ । २. हामको निर्लज्जता र धार्मिक अपवित्रता, पद २२ । ३. शेम र येपेतको धार्मिक शालीनता, पद २३ । ४. कनानको श्राप र शेम र येपेतको आशीर्वाद, पद २१-२७ । ई. नूहको आयु र मृत्यु, पद २८, २९ ।

१ परमेश्वरले नूह र तिनका छोराहरूलाई आशिष दिनुभयो, र तिनीहरूलाई भन्नुभयो: "फल्दै-फुल्दै, संख्यामा बढ़ दै जाओ र पृथ्वीलाई भरिदेओ !
२ अनि तिमीहरूको डर र तिमीहरूको आतङ्क पृथ्वीको हरेक पशुमा, आकाशको हरेक पक्षीमा, जमिनमाथि चलफिर गर्ने सबै जन्तुमा र समुद्रका सबै माछाहरूमा हुनेछ; तिमीहरूको हातमा ती सुम्पिएका छन् ।
३ चलफिर गर्ने हरेक जीवित प्राणी तिमीहरूका निम्ति आहार

हुनेछ; हरियो सागपात दिएझैं मैले तिमीहरूलाई सबै थोक दिएको छु ।
४ तर तिमीहरूले मासु त्यसको प्राणसित अर्थात् त्यसको रगतसित नखानू !
५ अनि निश्चय म तिमीहरूको जीवनको रगतको लेखा लिनेछु; हरेक पशुबाट र मानिसको हातबाट म त्यसको लेखा लिनेछु; हरेक मानिसको भाइको हातबाट म मानिसको प्राणको लेखा लिनेछु ।
६ हरेक जसले मानिसको रगत बगाउँछ, त्यसको रगत मानिसद्वारा नै बगाइनेछ; किनकि उहाँले मानिसलाई परमेश्वरको स्वरूपमा बनाउनुभयो ।
७ अनि तिमीहरू फल्दै-फुल्दै र संख्यामा बढ़दै जाओ ! पृथ्वीलाई प्रशस्त गरी भरिदेओ, र यसमा संख्यामा बढ़दै जाओ !"

हामी अघिल्लो अध्यायको अन्त्यमा पढ्छौं, जहाँ परमेश्वरले नयाँ संसारको वंशका लागि बाँकी रहेका मानवको बारेमा आफ्नो हृदयमा धेरै दयालु शब्दहरू भन्नुभएको थियो । अब यहाँ यी दयालु शब्दहरू उनीहरूलाई प्रत्यक्ष रूपमा भनिइएको छ । सामान्यतया, परमेश्वरले नूह र उनका छोराहरूसँग आशीर्वाद व्यक्त गर्नुभयो (पद १), जसको अर्थ हो, उहाँले उनीहरू प्रति आफ्नो असल इच्छाशक्ति र दयालु उद्देश्यहरू सुनिश्चित गर्नुभयो । यो कुरा उहाँले आफ्नो हृदयमा भन्नुभएको विचारबाट नै उत्पन्न भएको हो । नोट गर्नुहोस्, परमेश्वरका सबै असल प्रतिज्ञाहरू उहाँका प्रेमका उद्देश्य र आफ्नै इच्छाका परामर्शहरूबाट निकाल्नुहुन्छ । यसका लागि एफिसी १:११; ३:११ र यर्मिया २९:११ हेर्नुहोस् । "म तपाईंको बारेमा सोच्ने विचारहरू जान्दछु ।" हामीले पढ्यौं (अध्याय ८:२०) कसरी नूहले परमेश्वरलाई धन्यवाद दिएका थिए, आफ्नो वेदी र बलिदानमार्फत । अब यहाँ हामी देख्छौं कि परमेश्वरले नोआलाई आशीर्वाद दिनुभएको छ । नोट गर्नुहोस्, परमेश्वरले दयालु तरिकामा आशीर्वाद दिनुहुन्छ (अर्थात्, असल गर्नुहुनेछ) तीलाई जो साँच्चिकै उहाँलाई धन्यवाद दिन्छन् (अर्थात्, उहाँको लागि असल कुरा गर्छन्)। जो व्यक्तिहरूले प्राप्त गरेका आशीर्वादहरूमा साँच्चिकै आभारी छन्, उनीहरूले ती आशीर्वादहरूलाई पुष्टि र निरन्तरता दिनको लागि

सबैभन्दा उत्तम तरिका अपनाउँछन् ।

अब यहाँ हामीसँग म्याग्ना कार्टा छ - प्रकृतिको यो नयाँ राज्यको महान बडापत्र जुन अब खडा हुन लागेको थियो र समावेश गरिएको थियो, पहिलेको बडापत्र जफत र कब्जा गरिएको थियो ।

अ. यस बडापत्रका अनुदानहरू मानिसहरूका लागि दयालु र कृपापूर्वक छन् । यहाँ छ:

१. विशाल क्षेत्रका भूमि दिने अनुदान र ती भूमिहरूमा बसोबास गर्न र तिनीहरूको आनन्द लिने मानिसहरूको ठूलो वृद्धि को प्रतिज्ञा । पहिलो आशीर्वाद यहाँ फेरि नवीकरण गरिएको छ: "फल्दै-फुल्दै, संख्यामा बढ्दै जाओ र पृथ्वीलाई भरिदेओ" (पद १), र पुनः दोहोर्याइएको छ (पद ७), किनभने मानव जाति, भन्न सकिन्छ, पुनः सुरु गर्न लागेको थियो । अब, (१.) परमेश्वरले सम्पूर्ण पृथ्वीलाई उनीहरूको अगाडि राख्नुहुन्छ र उनीहरूलाई र उनीहरूको वंशलाई त्यो सबैको आफ्नै रहेको बताउनुहुन्छ, जबसम्म यो पृथ्वी रहन्छ । नोट गर्नुहोस्, परमेश्वरले पृथ्वीलाई मानव सन्तानलाई सम्पत्ति र आवासको रूपमा दिनुभएको छ, (भजनसंग्रह ११५:१६) । यद्यपि यो स्वर्गको बगैचा होइन, बरु उजाड स्थान जस्तो हो; तर यो हामीले प्राप्त गर्न योग्यभन्दा राम्रो छ । यो परमेश्वरको आशीर्वाद हो, यो नरक होइन । (२.) उहाँले उनीहरूलाई एक आशीर्वाद दिनुहुन्छ, जसको शक्ति र प्रभावले मानव जाति पृथ्वीमा दुगुना र स्थायी रूपमा बढ्नुपर्छ, जसबाट छोटो समयमा पृथ्वीका सबै बसोबास योग्य भागहरू कम अधिक जनसंख्याले भरिनेछन्; र, यद्यपि एउटा पुस्ता समाप्त हुनेछ, अर्को पुस्ता आउनेछ, जबसम्म पृथ्वी रहन्छ, ताकि मानव जातिको धारा निरन्तर उत्तराधिकारको साथ आपूर्ति होस् र समयको धारासँगै समानान्तर रूपमा बगिरहोस्, यहाँसम्म कि दुवैलाई शाश्वतता को महासागरमा प्रक्षिप्त गरिनेछ । यद्यपि मृत्यु अझै राज्य गर्नेछ, र परमेश्वर अझै आफ्नो न्यायद्वारा चिनिनु हुनेछ, तथापि पृथ्वी अब कहिल्यै यो जस्तो शून्य हुनेछैन, बरु सधैं पुनः भर्ना हुनेछ, (प्रेरित १७:२४-२६) ।

२. तल्लो प्राणिहरूमाथि अधिकारको अनुदान, पद २ । उहाँले अनुदान दिनुहुन्छ, (१.) तिनीहरूको एक अधिकार: "तिमीहरूको हातमा तिनीहरूलाई सुम्पिएको छ, तिमीहरूको उपयोग र लाभको लागि ।" (२.) तिनीहरूको ऊपर शासन, जसको बिना अधिकारको प्रभाव कम

हुनेछ: "तिम्रो डर र तिम्रो भय प्रत्येक जनावरमाथि रहनेछ ।" यसले पहिलेको अनुदानलाई पुनः पुष्टि गर्दछ (अध्याय १:२८), मात्र यस भिन्नतासँग कि निर्दोष मानिस प्रेममार्फत शासन गर्थे भने, पतित मानिस डरको माध्यमबाट शासन गर्छ । अब यो अनुदान कार्यान्वित रहन्छ, र यसमा हामी अझै पनि फाइदा प्राप्त गर्छौं, [१.] ती प्राणीहरू जसले कुनै न कुनै तरिकाले हाम्रो लागि उपयोगी छन्, तिनीहरूलाई पुनः प्राप्त गरिन्छ, र हामी तिनीहरूलाई सेवा वा भोजनको लागि प्रयोग गर्छौं, वा दुवै, जति तिनीहरू सक्षम छन् । घोडा र गोरु धैर्यतापूर्वक लगाम र जुवाको अधीनमा छन्, र भेडाहरू कतर्न र कसाईको अगाडि दुवै गूंगा छन्; मानिसहरूको डर र डर तिनीहरूमाथि छ । [२.] हाम्रा लागि कुनै तरिकाले हानिकारक हुने प्राणीहरूलाई सीमित गरिएको छ, ताकि, यद्यपि कहिलेकाहीं मानिस केही प्राणीहरूबाट चोट पाउन सक्छ, ती सबै एकत्रित भएर मानिसविरुद्ध विद्रोह गर्न सक्दैनन् । अन्यथा परमेश्वर ती प्राणिहरूद्वारा संसारलाई त्यत्तिकै प्रभावकारी तरिकाले नष्ट गर्न सक्नुहुन्थ्यो जस्तो उहाँले जलप्रलयमार्फत गर्नुभएको थियो; यो परमेश्वरको एक कडा न्याय हो, इजिकिएल १४:२१ । के कुरा हो जसले भेडाहरूलाई हाम्रा शहरहरूबाट बाहिर राख्छ र सिंहलाई हाम्रा सडकहरूबाट टाढा राख्छ, र तिनीहरूलाई वनमा सीमित गर्छ भने, यो डर र त्रास होइन भने ? बरु, केहीलाई नियन्त्रणमा लिइएको छ, याकूब ३:७ ।

[३.] जीवनको लागि आहार र पालनपोषणको अनुमति: प्रत्येक चल्न सक्ने प्राणी जो जीवित छ तिमीहरूको लागि आहार हुनेछ, पद ३। अहिले सम्म, प्रायः मानिस केवल पृथ्वीका उत्पादनहरू, फलफूल, घाँस, गाछा र मूल, र सबै प्रकारका अन्न र दूधमा मात्र खाइन्छ भन्ने सोचिन्छ; त्यसरी नै पहिलो अनुमति थियो, उत्पत्ति १:२९ । तर जलप्रलयले पृथ्वीको धेरै गुणलाई धोएर, यसको फलहरूलाई कम आकर्षक र कम पौष्टिक बनाएको हुन सक्छ, परमेश्वरले अब अनुमति बढाएर मानिसलाई मासु खाने अनुमति दिनुभयो, जुन सायद मानिसले आफैंले यसलाई सोचेका थिएनन्, जबसम्म परमेश्वरले यसका लागि निर्देशन दिनुभयो, र न त उसलाई कुनै विशेष इच्छा थियो जस्तो एक भेडाले जस्तो राँझाको रगत चुस्न चाहन्छ । तर अब मानिसलाई मासु खानको लागि अनुमति दिइएको

छ, जसरी हरियो घाँस खाएको जस्तो स्वतन्त्र र सुरक्षित छ । अब यहाँ हेर्नुहोस्, (१.) कि परमेश्वर एक असल मालिक हुनुहुन्छ, र उहाँले हामीलाई केवल जीवित रहनका लागि मात्र होइन, तर उहाँको सेवामा आरामसँग जीवित रहनको लागि पनि व्यवस्था गर्नुभएको छ; केवल आवश्यकता लागि होइन, तर आनन्दका लागि । (२.) कि परमेश्वरका प्रत्येक प्राणी राम्रो छन्, र केहि पनि अस्वीकार गर्न योग्य छैन, १ तिमोथी ४:४ । पछि केहि खाना, जुन खाने योग्य थियो, विधि अनुसार निषेध गरिएको थियो; तर सुरु देखि, यो यस्तो थिएन, जस्तो देखिन्छ, र त्यसैले सुसमाचार अन्तर्गत त्यस्तो छैन ।

आ. यस चरित्रका आज्ञा र प्रावधानहरू कुनै कम दयालु र कृपालु छैनन्, र ती मानिसप्रति परमेश्वरको राम्रो इच्छा देखाउने उदाहरण हुन्। यहूदी शिक्षाकहरूले बारम्बार नोहका सात आज्ञाहरू, वा नोहका सन्तानका सात आज्ञाहरूको कुरा गर्छन्, जुन उनीहरूको भनाइअनुसार सबै राष्ट्रहरूले पालन गर्नुपर्थ्यो। त्यसैले तिनलाई यहाँ उल्लेख गर्नु अनुपयुक्त नहोला। पहिलो, मूर्तिपूजाविरुद्ध । दोस्रो, निन्दाविरुद्ध, र परमेश्वरको नामलाई धन्य गर्नुपर्ने आज्ञा। तेस्रो, हत्या विरुद्ध । चौथो, अनैतिकता र सबै प्रकारका अपवित्रताविरुद्ध । पाँचौँ, चोरी र डकैतीविरुद्ध। छैठौँ, न्यायको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने आज्ञा ।

सातौँ, जिउँदो प्राणीको जीवनसहितको मासु खानु विरुद्ध। यी आज्ञाहरू यहूदीहरूले गेटका आगन्तुक धर्मान्तरितहरूले पालन गर्नुपर्ने ठान्थे । तर यहाँ दिइएका आज्ञाहरू सबै मानिसको जीवनसँग सम्बन्धित छन् ।

१. मानिसले आफ्नो जीवनलाई हानिकारक र स्वास्थ्यका लागि हानिपूर्ण हुने खाना खाएर नष्ट गर्नु हुँदैन (पद ४): "जसको जिउँदो प्राणसमेतको मासु (अर्थात्, काँचो मासु) तिमीहरूले जनावर जस्तै खानु हुँदैन ।" मासु खाने स्वतन्त्रताको अनुमति दिँदा यो सिमाबन्धन थप्न आवश्यक थियो, ताकि उनीहरूले यसबाट आफ्नो शरीर पोषण गर्नुको सट्टा नष्ट नगरी दिन । यसबाट परमेश्वरले देखाउन चाहनुभएको थियो: (१.) यद्यपि मानिस सृष्टिका प्राणीहरूका प्रभु थिए, तिनीहरू सृष्टिकर्ताका अधीनस्थ थिए र उहाँको व्यवस्थाको नियन्त्रणमा थिए । (२.) मानिसले आफ्नो खाना लिन लोभी र हतारिएको हुनु हुँदैन, तर त्यसलाई तयार पार्न

कुर्नुपर्छ; शाऊलका सैनिकहरूजस्तै हुन हुँदैन (१ शमूएल १४:३२), न त मासुका अत्यधिक उपभोगकर्ताहरूजस्तै (हितोपदेश २३:२०)। (३.) उनीहरू तल्लो तहका प्राणीहरू माथि निर्दयी र क्रूर हुनु हुँदैन । उनीहरू प्रभु हुन सक्छन्, तर तानाशाह हुनु हुँदैन । उनीहरूले आफ्ना फाइदाका लागि प्राणीहरूलाई मार्न सक्छन्, तर आफ्नै सुखको लागि तिनीहरूलाई यातना दिन र जीवित प्राणीको कुनै अङ्ग चुँडेर त्यसलाई खानु हुँदैन । (४.) बलिदानको व्यवस्था कायम रहँदा, जसमा प्राणको लागि प्रायश्चित रगतले गर्नेछ (लेवी १७:११), बलिदानको जीवन पापीको जीवनको लागि स्वीकृत भएको जनाउँछ । रगतलाई साधारण वस्तुका रूपमा हेर्न हुँदैन, तर परमेश्वरको अघि खन्याउनुपर्छ (२ शमूएल २३:१६), चाहे उहाँको वेदीमा होस् वा उहाँको पृथ्वीमा । तर, जब महान् र सत्य बलिदान चढाइएको छ, त्यस व्यवस्था पालनको कारणको अन्त्यसँगै यसको बाध्यता पनि समाप्त भयो ।

२. मानिसले आफ्नो जीवन आफैं समाप्त गर्नु हुँदैन: "म तिमीहरूको जीवनको रगतको लेखाजोखा लिनेछु," पद ५ । हाम्रो जीवन हाम्रो मात्र होइन कि हामी यसलाई आफ्नै इच्छामा त्याग्न सक्छौं; यो परमेश्वरको हो र हामीले उहाँको इच्छामा यसलाई सुम्पनुपर्छ । यदि कुनै पनि तरिकाले हामीले आफ्नो मृत्युलाई छिटो ल्यायौं भने, त्यसका लागि हामी परमेश्वरको अगाडि उत्तरदायी हुनेछौं ।

३. जनावरहरूले मानिसको जीवनलाई हानी पुऱ्याउन नदिनु: "म प्रत्येक जनावरको हातबाट यसको लेखाजोखा लिनेछु ।" परमेश्वरले मानिसको जीवनप्रति कति संवेदनशील हुनुहुन्छ भन्ने देखाउनका लागि, यद्यपि उहाँले हालै धेरै जीवनहरूको विनाश गर्नुभएको थियो, कुनै जनावरले मानिसलाई मार्छ भने, त्यस जनावरलाई मार्नुपर्नेछ । यो नियम मोशाद्वारा दिएको व्यवस्था (प्रस्थान २१:२८) द्वारा पुष्टि गरियो र अझै पनि यो पालना गर्नु असुरक्षित हुने छैन भनी विश्वास गरिन्छ । यसरी परमेश्वरले हत्या पापप्रति आफ्नो घृणा देखाउनुभयो, ताकि मानिसहरूले यसलाई अझ बढी घृणा गरून् र यसलाई दण्ड दिनु मात्र होइन, रोकथाम पनि गरून् । यसबारे अय्यूब ५:२३ मा पनि हेर्नुहोस् ।

४. जानाजान हत्या गर्नेहरूले मृत्युदण्ड पाउनुपर्छ । यो त्यस्तो पाप हो जसलाई यहाँ दण्डको भयद्वारा रोक्न चाहिएको हो । (१.) परमेश्वरले

हत्यारालाई दण्ड दिनुहुनेछ: "प्रत्येक मानिसको दाजुभाइको हातबाट म मानिसको जीवनको लेखाजोखा लिनेछु," अर्थात्, "हत्या गरिएका व्यक्तिको रगतको बदला म हत्यारासँग लिनेछु ।" २ इतिहास २४:२२ । जब परमेश्वरले अन्यायपूर्वक मानिसको जीवन लिनेको हातबाट सो जीवनको लेखाजोखा माग्नुहुन्छ, हत्याराले त्यो जीवन फिर्ता गर्न सक्दैन । त्यसैले, त्यसको सट्टामा उसले आफ्नो जीवन फिर्ता दिनुपर्छ, जुन क्षतिपूर्ति गर्ने एकमात्र उपाय हो । नोट गर्नुहोस्, धर्मी परमेश्वरले निश्चित रूपमा रगतको हिसाब माग्नुहुनेछ, चाहे मानिसले गर्न सकून् या नगर्न सकून् । यस संसारमा होस् वा अर्को संसारमा, कुनै न कुनै समय उहाँले लुकेको हत्या प्रकट गर्नुहुनेछ, जुन मानिसको आँखाबाट लुकाइएको छ, र खुलमखुला वा न्यायोचित ठानिएका हत्याहरू दण्डित गर्नुहुनेछ, जुन मानिसको हातले न्याय गर्न असम्भव छन् । (२) अधिकारीले हत्यारालाई दण्ड दिनुपर्छ (पद ६): "जो कोही मानिसको रगत बगाउँछ, चाहे अचानक उत्तेजनामा होस् वा पूर्वनियोजित रूपमा (किनभने अज्ञान क्रोध मनको हत्या हो र योजनाबद्ध दुष्टता पनि, मत्ती ५:२१, २२), मानिसद्वारा उसको रगत बगाइनेछ," अर्थात् अधिकारीद्वारा, वा जसलाई रगतको बदला लिन नियुक्त गरिएको वा अनुमति दिइएको छ। यस उद्देश्यका लागि परमेश्वरका सेवकहरू छन्—निर्दोषहरूको सुरक्षाका लागि, दुष्ट र अपराधीहरूलाई त्रास दिने काम गर्न। तिनीहरूले खड्ग व्यर्थ उठाउन हुँदैन (रोमी १३:४)। प्रलयपूर्व, काइनको कथाबाट बुझिएझैं, हत्या गर्नेहरूको सजाय आफैं परमेश्वरले लिनुहुन्थ्यो। तर अब यो निर्णय मानिसहरूलाई सुम्पनुभएको छ—सुरुवातमा परिवारका मुखियाहरूलाई र पछि देशका शासकहरूलाई, जसले यस जिम्मेवारीलाई ईमानदारीपूर्वक निभाउनुपर्छ । नोट गर्नुहोस्, जानाजानी गरिएको हत्या सदैव मृत्युदण्डद्वारा दण्डित गर्नुपर्छ । यो यस्तो पाप हो जसलाई परमप्रभुले राजालाई पनि क्षमा गर्नु भएन (२ राजा २४:३, ४), र त्यसैले कुनै पनि प्रजामा राजाले यसलाई क्षमा गर्नु हुँदैन । यस कानुनमा एक कारण पनि जोडिएको छ: किनभने परमेश्वरले मानिसलाई आफ्नै प्रतिमामा सिर्जना गर्नुभएको थियो । मानिस आफ्नो सृष्टिकर्ताका लागि प्रिय प्राणी हो र त्यसैले उसप्रति हामी पनि प्रिय हुनुपर्छ । परमेश्वरले मानिसलाई आदर दिनुभएको छ; त्यसैले हामीले अपमान गर्नु हुँदैन ।

पतित मानिसमा पनि परमेश्वरको प्रतिमाको केही अंश बाँकी छ, जसका कारण अन्यायपूर्ण रूपमा कसैले मानिसको हत्या गर्दा उसले परमेश्वरको प्रतिमा नष्ट गर्छ र उहाँको अपमान गर्दछ । जब परमेश्वरले मानिसलाई जनावरहरूलाई मार्न अनुमति दिनुभयो, तब पनि उहाँले दासहरूलाई मार्न निषेध गर्नुभयो; किनभने यी धेरै उच्च र उत्कृष्ट प्रकृतिका हुन्—मात्र परमेश्वरका सृष्टि नभई उहाँको स्वरूप समेत । याकूब ३:९ ले भन्छ, 'सबै मानिसमा परमेश्वरको स्वरूपको केही अंश हुन्छ ।' तर अधिकारीहरूमा परमेश्वरको शक्तिको स्वरूप हुन्छ र सन्तहरूमा उहाँको पवित्रताको स्वरूप । त्यसैले जो कोहीले राजाहरू वा सन्तहरूको रगत बगाउँछ, उसले दुईगुणा अपराध बोक्छ ।

८ अनि परमेश्वरले नूह र तिनको साथमा तिनका छोराहरूलाई यसो भन्नुभयो:
९ "अनि म, हेर, म नै तिमीहरूसित, अनि तिमीहरूपछि तिमीहरूको वंशसित मेरो वाचा स्थापित गरिरहेको छु;
१० साथै तिमीहरूसँग भएको हरेक जीवित प्राणीसित पनि – चाहे त्यो पक्षी होस्, चाहे घरेलु पशु, चाहे तिमीहरूसँग हुने जुनसुकै वनपशु – जहाजबाट निस्कने सबैदेखि लिएर पृथ्वीको हरेक पशुसम्म सबैसित ।
११ अनि मैले तिमीहरूसित मेरो वाचा स्थापित गरेको छु; अब जलप्रलयद्वारा फेरि कहिल्यै सबै प्राणी नाश हुनेछैनन्, न ता पृथ्वीलाई नष्ट गर्नका निम्ति फेरि जलप्रलय हुनेछ ।"

यहाँ छ, अ. नयाँ संसारसँग परमेश्वरको करार स्थापित गर्नुको सामान्य रूप र त्यस करारको दायरा (उत्पत्ति ९:९, १०) । यहाँ ध्यान दिनुहोस्: परमेश्वर कृपापूर्वक मानिससँग करार गर्नुहुन्छ, जसमा परमेश्वरले आफ्नो अनुग्रहपूर्ण झुकावलाई महान रूपमा प्रकट गर्नुहुन्छ र मानिसको कर्तव्य र आज्ञाकारितालाई अत्यधिक प्रोत्साहन दिनुहुन्छ, जसलाई एक विवेकशील र लाभदायक सेवा मानिन्छ । २. परमेश्वरका मानिससँग भएका सबै करारहरू उहाँकै सिर्जना हुन्: "म, हेर, म।" यसरी व्यक्त गरिएको छ ताकि हाम्रो आश्चर्यलाई बढाइयोस्—"हेर र चकित

होउ, कि परमेश्वर उच्च हुनुहुन्छ तापनि उहाँले मानिसप्रति यस्तो सम्मान राख्नुहुन्छ," र करारको वैधताका बारेमा हाम्रो विश्वासलाई पुष्टि गरियोस्—"हेर र देख, यो मैले बनाएको हो; म जो विश्वासयोग्य छु र यसलाई पूरा गर्न सक्षम छु ।" ३. परमेश्वरका करारहरू स्वर्गका खम्बा वा पृथ्वीका जगभन्दा पनि मजबुत रूपमा स्थापित गरिएका छन् र तिनीहरू खारेज गर्न सकिँदैनन् । ४. परमेश्वरका करारहरू करार गर्नेहरूसँग र तिनीहरूका सन्तानहरूसँग गरिन्छ; प्रतिज्ञा तिनीहरू र तिनीहरूका सन्तानका लागि हो । ५. जो परमेश्वरसँग करार गर्न र त्यसको लाभ प्राप्त गर्न सक्दछ, तर जो आफ्नो सहमति दिन सक्षम छैनन्, तिनीहरू पनि यस करार भित्र समावेश गरिएका छन् । किनभने यो करार प्रत्येक जीवित प्राणी, पृथ्वीका प्रत्येक जनावरसँग गरिएको हो ।

आ. यो करारको विशेष उद्देश्य छ । यस करारको उद्देश्य संसारलाई अर्को जलप्रलयबाट सुरक्षित गर्नु थियो: "अब फेरि जलप्रलय हुनेछैन ।" परमेश्वरले संसारलाई एकपटक डुबाउनु भएको थियो र अझै पनि संसार पहिलेझैं अशुद्ध र उत्तेजक थियो । परमेश्वरले यसको दुष्टता देख्नुभयो, तैपनि उहाँले प्रतिज्ञा गर्नुभयो कि अब फेरि यसलाई डुबाउनुहुने छैन । किनभने परमेश्वरले हाम्रा पापहरूअनुसार हामीसँग व्यवहार गर्नुहुन्न । यो संसार जलमग्न भएको छैन र अहिले पनि छैन भनेको संसारको कुनै सुधारको कारण होइन, तर परमेश्वरको भलाइ र विश्वासयोग्यताको कारण हो । जस्तै पुरानो संसारलाई न्यायको एउटा स्मारकका रूपमा नष्ट गरियो, त्यसैगरी यो संसार आजसम्म दयाको एउटा स्मारकका रूपमा रहेको छ । परमेश्वरको शपथअनुसार, "नूहका जलहरू फेरि पृथ्वी ढाक्न फर्किने छैनन्," यशैया ५४:९ । यो परमेश्वरको प्रतिज्ञाले समुद्र र बादलहरूलाई तोकिएको स्थानमा राख्छ र तिनीहरूलाई गेट र बारहरू स्थापना गर्दछ; "यहाँसम्म मात्र तिनीहरू आउन सक्छन्," (अय्यूब ३८:१०, ११)। यदि समुद्रले दिनको केही घण्टा जस्तै केही दिनसम्म बग्ने हो भने, कस्तो विनाश हुन सक्छ ! र यदि कहिलेकाहीं देखिने जस्ता वर्षा लामो समयसम्म जारी रहे भने, बादलहरूले कस्तो विनाशकारी असर पार्न सक्छन् ! तर परमेश्वरले बग्ने समुद्रहरू र झरी वर्षाहरू मार्फत उहाँको क्रोधले के गर्न सक्छ भनेर देखाउनुहुन्छ । तैपनि, समुद्र र बादलहरूका बीच पृथ्वीलाई जलप्रलयबाट जोगाएर उहाँले आफ्नो दयाले के गर्न सक्छ

र आफ्नो सत्यतामा के गर्नुहुनेछ भनेर देखाउनुहुन्छ । आउनुहोस्, हामी उहाँलाई उहाँको दयामा प्रतिज्ञा गर्ने र सत्यतामा पूरा गर्ने महिमाको श्रेय दिऔं । यो प्रतिज्ञाले रोक्दैन: परमेश्वरले मानवजातिमाथि अन्य विनाशकारी न्यायहरू ल्याउनुहुन्न; किनकि, यद्यपि उहाँले यो बाणलाई फेरि प्रयोग नगर्ने भनेर आफैलाई बाध्य गर्नुभएको छ, उहाँसँग आफ्नो तरकसमा अन्य बाणहरू छन् । न त उहाँ समुद्र वा नदीहरूको बाढीद्वारा विशेष स्थानहरू र देशहरूलाई नष्ट गर्नुहुन्न । न त अन्तिम दिनमा आगोले संसारको विनाश यस प्रतिज्ञाको कुनै उल्लङ्घन हुनेछ । पाप, जसले पुरानो संसारलाई डुबायो, यसलाई जलाउनेछ ।

१२ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "जुन वाचा म मेरो र तिमीहरू, र तिमीहरूसँग हुने हरेक जीवित प्राणीको बीचमा पुस्ता-पुस्तासम्मका निम्ति बाँध्दछु, त्यसको चिन्ह यही हो –
१३ म बादलमा मेरो धनु राख्दछु; अनि त्यो मेरो र पृथ्वीको बीचमा बाँधिएको वाचाको चिन्ह हुनेछ ।
१४ अनि यस्तो हुनेछ – जब म पृथ्वीमाथि बादल ल्याउँला, तब बादलमा धनु देखा पर्नेछ;
१५ अनि म आफ्नो वाचाको सम्झना गर्नेछु, जुन वाचा मेरो र तिमीहरू, र सबै प्राणीहरूको हरेक जीवित वस्तुको बीचमा बाँधिएको छ; अनि सबै प्राणीलाई नष्ट गर्नका निम्ति फेरि कहिल्यै जलप्रलय हुनेछैन ।
१६ जब बादलमा धनु हुनेछ; तब परमेश्वर र पृथ्वीमाथि हुने सबै प्राणीहरूको हरेक जीवित वस्तुको बीचमा सदा रहिरहने वाचाको सम्झना गर्नलाई म त्यसलाई हेर्नेछु ।"
१७ अनि परमेश्वरले नूहलाई भन्नुभयो: "योचाहिँ त्यस वाचाको चिन्ह हो, जसलाई मैले आफ्नो र पृथ्वीमाथि हुने सबै प्राणीको बीचमा स्थापित गरेको छु ।"

मानिसहरूका बीचको सम्झौताको धाराहरू प्रायः छाप लगाइन्छ, ताकि ती करारहरू अझ गम्भीर बनून्, र प्रतिज्ञाहरूको पालना आपसी सन्तुष्टिका लागि अझ निश्चित बनोस् । त्यसैले परमेश्वरले, करार पाउने

उत्तराधिकारीहरूलाई आफ्नो परामर्शहरूको अपरिवर्तनीयता प्रचुर रूपमा देखाउन इच्छुक भई, आफ्नो करारलाई एउटा छापद्वारा पुष्टि गर्नुभएको छ (हिब्रू ६:१७), जसले हामीले निर्माण गर्ने आधारहरूलाई अडिग बनाउँछ (२ तिमोथी २:१९) । यो प्राकृतिक करारको छाप पर्याप्त रूपमा प्राकृतिक थियो; यो इन्द्रेणी थियो, जुन सम्भवत: पहिले बादलहरूमा देखिएको थियो, जब माध्यमिक कारणहरू मेल खाए, तर अब यसलाई परमेश्वरको व्यवस्थाद्वारा करारको छाप बनाइयो । अब करारको यस छाप सम्बन्धमा ध्यान दिनुहोस्: यो छाप त्यो प्रतिज्ञाको सत्यताका बारम्बार आश्वासनहरूसहित स्थापित गरिएको छ, जसलाई यसले पुष्टि गर्ने उद्देश्य राखेको थियो: "म आफ्नो धनुषलाई बादलमा राख्छु" (पद १३); "यो बादलमा देखिनेछ" (पद १४), ताकि आँखाले हृदयलाई प्रभावित गरोस् र विश्वासलाई पुष्टि गरोस्; "यो करारको चिह्न हुनेछ" (पद १२, १३), र "म आफ्नो करार सम्झनेछु, ताकि पानी फेरि बाढी नबनोस्" (पद १५)। होइन, मानौँ अनन्त मनलाई सम्झाउने कुरा आवश्यक छ भनेझैँ, "म यसलाई हेर्नेछु, ताकि म अनन्त करार सम्झन सकूँ" (पद १६)। यसरी, यहाँ एक पछि अर्को लाइन राखिएको छ, ताकि हामीले यस आशामा समात्दा निश्चित र बलियो सान्त्वना पाउन सकौं । इन्द्रेणी त्यो बेला देखिन्छ जब बादलहरूले वर्षाको संकेत दिन्छन्, र वर्षा पछि फर्किन्छ; जब वर्षा बढ्ने डर सबैभन्दा बढी हुन्छ, तब परमेश्वरले यो प्रतिज्ञाको छाप देखाउनुहुन्छ कि यो वर्षा बढ्नेछैन । यसरी परमेश्वरले उपयुक्त र समयमै उत्साहको माध्यमद्वारा हाम्रो डरलाई समाधान गर्नुहुन्छ । ३. जति बाक्लो बादल हुन्छ, उति नै बादलमा धनुष चम्किलो हुन्छ । यसरी, जति धेरै चेतावनीपूर्ण दु:खहरू बढ्छन्, त्यति नै धेरै उत्साहजनक सान्त्वनाहरू बढी मात्रामा बढ्छन् (२ कोरिन्थी १:५) । ४. इन्द्रेणी त्यतिबेला देखिन्छ जब आकाशको एउटा भाग स्पष्ट हुन्छ, जसले क्रोधको बीचमा स्मरण गरिएको दयाको संकेत गर्छ; र बादलहरू इन्द्रेणीले घेरिएका जस्ता देखिन्छन्, ताकि ती आकाशभरि फैलिन नदिन, किनकि धनुष भनेको रङ्गीन वर्षा वा बादलको किनारा सुनौलो जस्तो देखिन्छ । ४.इन्द्रेणी सूर्यका किरणहरूको परावर्तन हो, जसले संकेत गर्छ कि करारका छापहरूको सम्पूर्ण महिमा र महत्व धर्मको सूर्य ख्रीष्टबाट निस्कन्छ । उहाँलाई पनि आफ्नो सिंहासनको वरिपरि इन्द्रेणी भएको

रूपमा वर्णन गरिएको छ (प्रकाश ४:३), र आफ्नो टाउकोमा इन्द्रेणी भएको रूपमा (प्रकाश १०:१), जसले उहाँको केवल महिमा मात्र नभई उहाँको मध्यस्थताको पनि संकेत गर्दछ । ६. इन्द्रेणीमा आगो जस्ता रङ्गहरू छन्, जसले संकेत गर्छ कि यद्यपि परमेश्वर संसारलाई फेरि डुबाउन चाहनुहुन्न, तर जब परमेश्वरको रहस्य पुरा हुनेछ, संसार आगोले नष्ट हुनेछ । ७. धनुषले आतंकको संकेत दिन्छ, तर यस धनुषमा न त डोरी छ, न त बाण, जस्तो कि अत्याचार गर्नेहरू विरुद्ध निर्धारण गरिएको धनुषमा छ (भजनसंग्रह ७:१२, १३), र एक्लो धनुषले थोरै प्रहार गर्नेछ । यो धनुष हो, तर यो माथि तर्फ लक्षित गरिएको छ, पृथ्वी तर्फ होइन; किनकि करारका छापहरूको उद्देश्य सान्त्वना दिनु हो, डराउन होइन । ८. जस्तै परमेश्वरले धनुषलाई हेरेर करार सम्झनुहुन्छ, त्यसैगरी हामीले पनि हेरेर करार सम्झनुपर्छ, विश्वास र आभारका साथ ।

१८ अनि नूहका छोराहरू, जो जहाजबाट निस्केर आए, शेम, हाम र येपेत थिए । अनि हामचाहिँ कनानको बाबु हो ।
१९ यिनीहरू नूहका तीन छोराहरू हुन्; अनि यिनीहरूकै वंश सारा पृथ्वीभरि फैलियो ।
२० अनि नूह खेती गर्ने मानिस हुन थाले; अनि तिनले एउटा दाखबारी लगाए ।
२१ अनि तिनले दाखमद्यबाट पिए, र मत्त भए; अनि आफ्नो पालभित्र तिनले आफूलाई नाङ्गो तुल्याए ।
२२ अनि कनानको बाबु हामले आफ्ना बाबुको नग्नता देख्यो, र बाहिर आफ्ना दुई दाजुभाइलाई बतायो ।
२३ तब शेम र येपेतले एउटा लुगा लिएर आफ्ना दुवैका काँधमा हाले, र पछिल्तिर सर्दै गए अनि आफ्ना बाबुको नग्नतालाई छोपिदिए; अनि उनीहरूका अनुहार पछिल्तिर फर्केका थिए; यसैले उनीहरूले आफ्ना बाबुको नग्नता देखेनन् ।

यहाँ, अ. नूहको परिवार र कार्य । उनको छोरा-छोरीहरूको नाम पुन: उल्लेख गरिएको छ (पद १८, १९), जसबाट सम्पूर्ण पृथ्वी फैलिएको थियो, जसले देखाउँछ कि बाढी पछि नूहसँग अरू कुनै सन्तान थिएन:

संसार यी तीनका मात्र वंशज हुन् । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरले जब चाहनुहुन्छ, तब एक सानोलाई हजार बनाउन सक्नुहुन्छ, र तिनीहरूको अन्तिम भागलाई ठूलो रूपमा वृद्धि गर्न सक्छ जसको आरम्भ सानो थियो । यस्तो छ ईश्वरीय आशीर्वादको शक्ति र प्रभाव । नूहले आफूलाई समर्पित गरेको कार्य कृषि कार्य थियो, अर्थात् पृथ्वीको मानिस, जसको अर्थ पृथ्वीमा काम गर्ने मानिस, जसले जमिनलाई हातमा राखेर त्यसलाई चलाएको हो । हामी सबै प्राकृतिक रूपमा पृथ्वीका मानिस हौं, जसबाट बनाइएका छौं, जसमा बाँचिरहेका छौं, र जसतर्फ तीव्रतासाथ जान्छौं: धेरैजना पापी रूपमा पृथ्वीका चीजहरूसँग लत लागेका छन् । नूह आफ्नो आह्वानद्वारा पृथ्वीका फलहरूको व्यापार गर्नका लागि मार्गदर्शन प्राप्त गरेका थिए । उनले कृषक बन्न थाले, अर्थात् जहाजबाट बाहिर निस्किएपछि केही समयपछि उनले आफ्नो पुरानो काममा फर्किए, जुन कामलाई पहिले उनले जहाज बनाउने कामले रोकिएको थियो, र सम्भवत: पछि उनले आफू र आफ्नो परिवारको लागि शुष्क भूमिमा घर बनाउने कामले पनि रोकिएको थियो । केही समयका लागि उनी एक काठकर्मीका रूपमा काम गर्दै थिए, तर अब उनीले पुन: कृषक बन्न थाले । ध्यान दिनुहोस्, यद्यपि नूह ठूलो व्यक्ति र राम्रो व्यक्ति थिए, पुरानो र धनी व्यक्ति थिए, आकाशद्वारा अत्याधिक प्रिय र पृथ्वीमा सम्मानित व्यक्ति थिए, त्यसपनि उनीले आलसी जीवन जिउन चाहेनन्, न त कृषकको आह्वानलाई आफूभन्दा तलको काम माने । ध्यान दिनुहोस्, यद्यपि परमेश्वरले आफ्ना प्रावधिक योजना अनुसार हामीलाई केही समयका लागि हाम्रो कामबाट अलग गर्न सक्नुहुन्छ, जब अवसर समाप्त हुन्छ, तब हामीलाई विनम्रता र परिश्रमका साथ पुनः ती काममा समर्पित हुनुपर्छ, र जुन कार्यमा हामी आह्वान भएका छौं, त्यसमा विश्वासका साथ परमेश्वरसँग रहनुपर्छ (१ कोरिन्थी ७:२४) ।

आ. नूहको पाप र लाज: उनले एक अंगूर बगैचा लगाए; र जब उनले आफ्नो अंगूरको फल संकलन गरे, सम्भवत: उनले आफ्नो परिवारमा खुशी र भोजको एक दिन निर्धारण गरे, र उनका छोरा-छोरी र तिनीहरूको सन्तानलाई आफ्ना घरको वृद्धि र अंगूरको बगैचाको वृद्धिमा उनीसँग खुशी मनाउन ल्याए; र हामी अनुमान गर्न सक्छौं कि उनले आफ्नो भोजलाई परमेश्वरको सम्मानमा बलि चढाएर शुरू गरेको

थिए । यदि यसलाई छुटाइएको थियो भने, परमेश्वरसँग न्यायपूर्ण हुन्छ कि उहाँलाई आफैंमा छोडिदिनु भयो, जसले परमेश्वरबाट शुरू गरेको थिएन, उसले जङ्गली जनावरसँग समाप्त गर्नुहोस्; तर हामी दयासाथ आशा गर्छौं कि यसलाई छुटाइएको थिएन: र सम्भवत: उनले यस भोजलाई यस उद्देश्यका साथ व्यवस्था गरे, भोजको अन्त्यमा आफ्ना छोरा-छोरीलाई आशीर्वाद दिनु, जस्तो कि इसाहाकले (पद २७:३, ४) भनेका थिए, "मैले खानु, र मेरो आत्माले तिमीलाई आशीर्वाद दिनु ।" यस भोजमा उनले मदिरा पिए; किनकि को त्यस्तो व्यक्ति हो जसले अंगूरको बगैचा लगाउँछ र यसको फल खाँदैन ? तर उनले धेरै मदिरा पिए, जुन उनको उमेरमा उहाँको टाउकोले धैर्य नगर्ने जति धेरै थियो, र उनी मत्त भएका थिए । हामीलाई विश्वास गर्नको लागि कारण छ कि उनी पहिले कहिल्यै मत्त भएको थिएनन् र पछि पनि भएनन्; यस पापमा कसरी उनी लिप्त भए, त्यसलाई अवलोकन गर्नुहोस् । यो उनको पाप थियो र ठूलो पाप थियो र यसको पापको कुरा पनि ठूलो मुक्ति प्राप्त गरेपछि तुरुन्तै गरियो, तर परमेश्वरले उनलाई आफैंमा छोडिदिनुभयो, जस्तो कि उहाँले हिजिकियासँग (२ इतिहास ३२:३१) गर्नुभएको थियो, र यो उनको भूललाई रेकर्डमा राख्नुभयो, जसले हामीलाई सिकाउँछ, १. संसारको गिरावट पछि कुनै पनि मानिसले लेखेको सबैभन्दा राम्रो उदाहरणमा पनि केही दाग र गल्तीहरू थिए । नूहका बारेमा भनिएको थियो कि उनी आफ्नो पीढीमा पूर्ण थिए (पद ६:९), तर यसले यो जनाउँछ कि यो ईमान्दारीको बारेमा हो, पापमुक्त पूर्णताको बारेमा होइन । २. कहिलेकाहीं, ती व्यक्तिहरू जसले परमेश्वरको अनुग्रहले प्रलोभनको बीचमा आफ्नो इमानदारीलाई ध्यान र दृढताका साथ कायम राखेका छन्, सुरक्षा, बेवास्ता र परमेश्वरको अनुग्रहको उपेक्षाका कारण पापमा लिप्त हुन्छन्, जब प्रलोभनको घडी सकिएको हुन्छ । नूह, जसले मदिरा पिउन सँगै रहँदा पनि आफूलाई सन्तुलित राखेका थिए, अहिले शान्त वातावरणमा मत्त भएका छन् । जसले आफूलाई खडा भएको सोच्दछ, ऊ सतर्क रहनु पर्छ । ३. जब हामी परमेश्वरका राम्रो सिर्जनाहरूको प्रशस्त उपयोग गर्छौं, तब हामीलाई अत्यधिक प्रयोग नगर्ने कुरा निकै महत्त्वपूर्ण हुन्छ । ख्रीष्टका चेलाहरूले ध्यान राख्नु पर्छ कि कहिल्यै हृदय अत्यधिक बोझिल नहोस्, लुका २१:३४ । अब नूहको पापको परिणाम लाज थियो । उनी आफ्नो

ओछ्यानमा अनावृत थिए, उनी लाजको लागि नंग्याइएका थिए, ठीक त्यसै गरी आदम जब उसले निषेधित फल खाएको थियो । तर आदमले लुकी राख्न चाहेको थियो; नूह यति सोध र कारणविहीन छन् कि उनले कुनै ओढ्ने कुरा खोजेनन् । यो अंगूरको बोटको फल थियो जसको बारेमा नूहले विचार गरेनन् । यहाँ मदिरा पिउने पापको ठूलो दुष्टता अवलोकन गर्नुहोस् । (१.) यो मानिसहरूको रहस्य खोल्दछ। जब मानिसहरू मत्त हुन्छन्, तिनीहरूले आफ्ना कमजोरीहरू उघार्दछन्, र जसमा उनीहरूले विश्वास राखेका छन्, ती कुरा सजिलै उनीहरूबाट बाहिर निस्कन्छ। मत्त भएका दरबानहरूले ढोकाहरू खोल्दछन् । (२.) यो मानिसहरूको अपमान गर्दछ, र तिनीहरूलाई तिरस्कारको सामना गराउँछ। जस्तो देखिन्छ, त्यस्तो लाजमिल्दो बनाउँछ । मत्त हुँदा मानिसहरूले भन्न र गर्न सक्छन् जुन कुरा तिनीहरू सुस्त हुँदासम्म सोच्दा पनि लाज लाग्थ्यो, हबकूक २:१५, १६ ।

इ. हामको निर्लज्जता र पापकारिता: उसले आफ्ना बुबाको नंग्याइ देख्यो, र आफ्नो दुई दाजुभाइलाई भन्यो, पद २२ । उसले अनायास र बिना इच्छा देख्नु पाप हुँदैनथ्यो; तर, १. उसले त्यस दृश्यसँग आफूलाई खुशी बनायो, जस्तै एदोमका मानिसहरूले आफ्ना दाजुका बारेमा हाँसो उडाए (ओबेदिया १२), खुशी भएर र तिरस्कार गर्दै । सम्भवत: हामले कहिल्यै आफैं मदिरा पिएको थिएन, र उसको असल बुबाले त्यसको आलोचना गर्नुभएको थिएन, जसको कारण उहाँ यसरी विजय प्राप्त गरेको देखेर खुशी भएको हो । ध्यान दिनुहोस्, यो सामान्य हो कि आफू झूठा बाटोमा हिँड्नेहरू अरूलाई गलत कदम चाल्न देखेर खुशी हुन्छन् । तर दया पापमा खुशी हुँदैन र साँचो पश्चताप गर्नेहरू जसले आफ्ना पापमा दु:ख मान्छन्, अरूका पापमा खुशी गर्न सक्दैनन् । २. उसले आफ्नो दुई दाजुभाइलाई बाहिर (सडकमा, जस्तो शब्दले जनाउँछ) अपमानजनक र हाँसो उडाउने तरिकामा भन्यो, ताकि उसको बुबा तिनीहरूलाई तिरस्कारको पात्र जस्तो देखिन सकोस् । यो अत्यन्तै गलत छ, (१.) पापको मजाक बनाउनु (हितोपदेश १४:९), र त्यसमा घमण्ड गर्नु जुन कुरा हामीलाई यसमा दु:ख मान्नु पर्छ, १ कोरिन्थी ५:२ । र, (२.) अरूको दोष सार्वजनिक गर्नु, विशेषगरी आमाबाबुहरूको, जसलाई सम्मान गर्न हाम्रो कर्तव्य हो । नूह केवल एक असल मानिस मात्रै थिएनन्,

तर उनले आफूलाई असल बुबा पनि साबित गरेका थिए; र यो उनको कोमलताका लागि उसबाट पाएको सबैभन्दा नीच र असंवेदनशील प्रतिफल थियो । यहाँ हमलाई कनानका बुवा भनिएको छ, जसले यो संकेत गर्छ कि जो आफैं बुवा थिए, उनले आफ्नो बुबा प्रति अझ बढी सम्मान देखाउनु पर्थ्यो ।

ई. शेम र येपेतको धार्मिक हेरचाह जसले आफ्ना बुबाको लाजलाई ढाक्न खोजे, पद २३ । उनीहरूले न केवल आफैंले यो देखेनन्, तर अरूलाई पनि यसलाई देख्न नदिने व्यवस्था गरे, यसले अरूको पाप र लाजप्रति दयाको महत्वपूर्ण उदाहरण प्रस्तुत गर्दछ । हामीलाई न केवल पापको घोषणा गर्नेहरूसँग "सहमति" जनाउनु हुँदैन, तर हामीले यसलाई लुकाउन वा कम्तिमा यसलाई राम्रो तरिकाले प्रस्तुत गर्न प्रयास गर्नुपर्छ, जसरी हामी आफूसँग व्यवहार गर्न चाहन्छौं । १. सबैको दोषलाई प्रेमको ओढनीले ढाक्नु पर्छ, १ पत्रुस ४:८ । २. विशेषगरी आमाबाबु र अन्य उच्च पदस्थ व्यक्तिहरूको दोषलाई श्रद्धा र सम्मानको वस्त्रले ढाक्नुपर्छ ।

२४ जब नूह आफ्नो दाखमद्यबाट बिउँझे, र तिनको सानो छोराले तिनलाई के गरेको थियो, सो थाह पाए;
२५ तब तिनले भने: "कनान श्रापित होस्; त्यो आफ्ना दाजुभाइहरूका निम्ति दासहरूको दास होस् !"
२६ अनि तिनले भने: "शेमका परमप्रभु परमेश्वर धन्यका होऊन्; र कनान उसको दास होस् !
२७ परमेश्वरले येपेतलाई बढ़ाऊन्! अनि उसले शेमका पालहरूमा वास गरोस्; अनि कनान उसको दास होस् !"

यहाँ, अ. नूह आफूलाई सम्झन्छन्: उनी आफ्नो मदिराबाट जागे । निद्राले उनलाई सुधार्यो, र हामी अनुमान गर्न सक्छौं, यसले उनलाई यति सुधार्यो कि उहाँ पछि त्यो पापमा कहिल्यै फिर्ता गएको थिएनन् । ती व्यक्तिहरू जसले नूह जस्तै निद्रा लगाएका छन्, उनीहरूले पनि नूह जस्तै जागरूक हुनुपर्छ, र न त्यो मदिरापान गर्ने जस्तो (हितोपदेश २३:३५) जसले जागेपछि भन्नुहुन्छ, "मैले यो फेरि खोज्नेछु ।"

आ. भविष्यवाणीको आत्मा उनमा आउँछ, र मृत्युशय्यामा रहेका याकूबजस्तै, उनले आफ्ना छोराहरूलाई उनीहरूको भविष्यमा के हुनेछ भनेर बताउँदछन् । उत्पत्ति ४९:१ ।

१. उनले हामका छोरा कनानमाथि श्राप दिए (पद २५), जसमा हाम आफैं श्रापित भए, या त किनभने उनका यो छोरा अरू भन्दा बढी दोषी थिए, वा किनभने यस छोराका सन्ततिहरू पछि इस्राएललाई ठाउँ दिनका लागि आफ्नै देशबाट निर्मूल गरिने थियो । यो कुरा मोशा यहाँ यसकारण लेख्नुहुन्छ ताकि कनानसँग भएका युद्धहरूमा इस्राएललाई उत्साहित गर्न सकियोस्; यद्यपि कनानीहरू एक भयानक जाति थिए, तर तिनीहरू पुरातनकालदेखि नै श्रापित जाति थिए र विनाशको भागी भएका थिए । विशेष श्राप यस्तो थियो: "दासहरूको दास (अर्थात्, सबैभन्दा तुच्छ र अपमानित दास) हुनेछ ऊ, आफ्ना दाजुभाइहरूसमेतका लागि ।" जसले जन्मले समानता राखेका थिए, तिनीहरू विजयद्वारा उसका स्वामी हुनेछन् । यसले स्पष्ट रूपमा इस्राएलले कनानीहरूमाथि पाएका विजयहरूतर्फ संकेत गर्दछ, जसबाट तिनीहरू या त तरवारद्वारा मारिए वा कर तिर्न बाध्य भए (यहोशू ९:२३; न्यायकर्ता १:२८, ३०, ३३, ३५) । यो घटना करिब ८०० वर्षपछि मात्र भएको थियो । नोट गर्नुहोस्: (१) परमेश्वरले प्रायः पिताहरूको अधर्मका कारण छोराछोरीलाई दण्ड दिनुहुन्छ, विशेष गरी जब छोराछोरीहरूले पिताहरूको दुष्ट प्रवृत्ति अपनाउँछन्, पिताहरूको दुष्ट आचरणको अनुकरण गर्छन्, र श्रापको श्रृंखला तोड्न केही गर्दैनन् । (२) जसले अरूलाई अपमानित गर्छन्, तिनीहरूलाई उचित रूपमा अपमानित गरिन्छ, विशेष गरी तिनीहरूले आफ्ना आमाबाबुलाई अपमानित र दु:खी बनाउँछन् भने । एउटा अभद्र सन्तान, जसले आफ्ना आमाबाबुलाई उपहास गर्छ, छोरा कहलाउने योग्य रहँदैन, तर भाडाका दास, होइन, आफ्ना दाजुभाइहरूबीच दासहरूको दास बन्न लायक हुन्छ । (३) यद्यपि परमेश्वरको श्रापहरू ढिलो प्रभाव पार्न सक्छन्, तर पहिले वा पछि, ती कार्यान्वित हुनेछन् । कनानीहरू दासत्वको श्रापमा परेका थिए, तर लामो समयसम्म तिनीहरूले प्रभुत्व जमाए । एउटा परिवार, जाति, वा व्यक्ति परमेश्वरको श्रापमा परे पनि, संसारमा लामो समयसम्म समृद्ध हुन सक्छ, जबसम्म तिनीहरूको अधर्मको परिमाण, कनानीहरूको जस्तै, पूरा हुँदैन

। धेरैजसो विनाशको लागि चिन्हित गरिएका हुन्छन्, तर विनाशको लागि तयार भएका हुँदैनन् । त्यसैले, "तिम्रो हृदय पापीहरूको डाहा नगरोस् ।"

(२) उनले शेम र येपेतलाई आशीर्वाद दिएका छन् ।

(१) उनले शेमलाई आशीर्वाद दिएका छन्, वा बरु शेमका लागि परमेश्वरलाई धन्यबाद दिएको छन्, यद्यपि यसरी कि यो उनलाई कल्पना गर्न सकिने सबैभन्दा ठूलो सम्मान र खुशीको हकदार बनाउँछ (पद २६) । ध्यान दिनुहोस्: [१] उनले परमेश्वरलाई शेमको परमेश्वर भनेको छन्; र धन्य छन्, तीनपटक धन्य छन् ती मानिसहरू, जसका परमेश्वर प्रभु हुन् (भजन १४४:१५) । यसमा सबै आशीर्वादहरू समावेश छन् । यो अब्राहाम र उनको सन्तानलाई दिइएको आशीर्वाद हो; स्वर्गका परमेश्वरले आफूलाई तिनीहरूको परमेश्वर भनेर सम्बोधन गर्न लाज मानेनन् (हिब्रू ११:१६) । शेमले आफ्ना पिताप्रति देखाएको सम्मानको लागि यस कुराबाट पर्याप्त पुरस्कार पाएका छन् कि प्रभु आफैंले उनलाई यो सम्मान दिनुभएको छ—उनको परमेश्वर हुन, जसले हाम्रो सेवाहरू र उहाँको नामका लागि गरेका सबै दुःखहरूलाई पर्याप्त रूपमा क्षतिपूर्ति दिनुहुन्छ । [२] उनले परमेश्वरलाई त्यो असल कामको महिमा दिएका छन् जुन शेमले गरेका थिए, र उपकरणको रूपमा प्रयोग भएका शेमलाई आशीर्वाद र प्रशंसा गर्ने साटो, त्यो कामका कर्ता परमेश्वरलाई धन्यवाद र प्रशंसा दिएका छन् । नोट गर्नुहोस्: जुनसुकै समयमा, हामीले वा अरूले राम्रो कार्य गरेको देख्दा, त्यो कार्यको महिमा नम्रतापूर्वक र कृतज्ञतापूर्वक परमेश्वरलाई नै समर्पित गर्नुपर्छ, किनकि उहाँले हाम्रा सबै असल कार्यहरू हामीभित्र र हाम्रा लागि गर्नुभएको हो । जब हामीले मानिसको असल कार्य देख्छौं, हामीले तिनीहरूलाई नभई हाम्रो पितालाई महिमा दिनुपर्छ (मत्ती ५:१६) । यसैगरी, दाऊदले परमेश्वरलाई धन्यवाद दिएर, प्रभावमा अबिगेललाई धन्य भनेका थिए, जब उनले उनलाई अबिगेल पठाउनु भएकोमा प्रभुलाई धन्यवाद दिए (१ शमूएल २५:३२, ३३), किनभने परमेश्वरका लागि सेवा गर्न र असल कार्यमा प्रयोग हुन पाउनु सम्मान र कृपा हो । [३] उनले पहिले नै देखे र भविष्यवाणी गरे कि परमेश्वरले शेम र उनको परिवारसँग गर्ने कृपालु व्यवहारले संसारभरका मानिसहरूलाई प्रमाणित गर्नेछ कि शेमको परमेश्वर प्रभु नै

हुनुहुन्छ । यसैले, धेरैले परमेश्वरका लागि धन्यवाद दिनेछन्: "धन्य हुनुहोस् शेमका परमेश्वर ।" [४] यहाँ यो संकेत गरिएको छ कि शेमका सन्ततिमा मण्डली निर्माण गरिनेछ र यसको निरन्तरता हुनेछ । किनभने शेमबाट यहूदीहरू उत्पन्न भए, जो धेरै समयसम्म संसारमा परमेश्वरका मात्र विश्वास गर्न सक्ने मानिस थिए । [५] कतिपयको विचार छ कि यो खण्ड ख्रीष्टसँग सम्बन्धित छ, जो मानव स्वरूपमा शेमको सन्तानको वंशबाट अवतरित हुने प्रभु परमेश्वर हुनुहुन्थ्यो । किनभने शारीरिक दृष्टिले ख्रीष्ट शेमबाट नै आउनु भएको हो । [६] विशेष रूपमा, कनानलाई शेमको दास बनाइएको छ: "ऊ उसको दास हुनेछ ।" नोट गर्नुहोस्: जसको परमेश्वर उनकै परमेश्वर हुनुहुन्छ, तिनीहरूले यस संसारको सम्मान र शक्ति त्यति नै पाउनेछन्, जति उहाँका लागि उपयुक्त ठान्नुहुन्छ ।

(२) उनले येपेतलाई आशीर्वाद दिन्छन्, र उनमा, येपेतका सन्ततिबाट भरिएको जातिहरूका टापुहरूलाई पनि । "परमेश्वरले येपेतलाई ठूलो बनाउनुहुनेछ, र उनी शेमका टहराहरूमा बस्नेछन्" (पद २७) । अब, [१] कतिपयले यसलाई पूर्ण रूपमा येपेतसँग मात्र सम्बन्धित ठान्छन्, र यसलाई दुई तरिकाले व्याख्या गर्छन्: पहिलो, यसले उनको बाह्य समृद्धिलाई जनाउँछ । येपेतका सन्तान यति धेरै र यति विजयी हुनेछन् कि तिनीहरू शेमका टहराहरूका स्वामी हुनेछन् । यो तिन समयमा पूरा भयो जब यहूदीहरू, शेमको सन्ततिको सबैभन्दा प्रमुख जाति, पहिले ग्रीकहरू र पछि रोमीहरू (दुवै येपेतका सन्तान) का अधीनमा आए । नोट गर्नुहोस्: बाह्य समृद्धि साँचो मण्डलीको अचूक चिन्ह होइन । शेमका टहरा सधैं विजेताका टहरा हुँदैनन् । दोस्रो, यसले गैरयहूदीहरूको धर्मपरिवर्तनलाई जनाउँछ, जसले तिनीहरूलाई मण्डलीमा ल्याइन्छ । त्यस अवस्थामा, यसलाई पढ्नुपर्छ: "परमेश्वरले येपेतलाई मनाउनुहुनेछ" (किनभने शब्दको अर्थ यही छ), र यसपछि तिनीहरू, मनाइएपछि, शेमका टहराहरूमा बस्नेछन् । यसको अर्थ, यहूदी र गैरयहूदीहरू सुसमाचारको गोठमा एकताबद्ध हुनेछन् । यसको उदाहरण, धेरै गैरयहूदीहरूले यहूदी धर्म अपनाएपछि, दुवै समूह मसीहमा एक हुनेछ (एफिसी २:१४, १५)। र मण्डली, मुख्य रूपमा गैरयहूदीहरूबाट बनेको, यहूदीहरूको मण्डली सदस्यताको विशेषाधिकारको उत्तराधिकारी

हुनेछ । यो यस्तो अवस्थामा हुनेछ, जहाँ यहूदीहरूले आफ्नो अविश्वासका कारण आफैंलाई बहिष्कृत गरेका हुन्छन् । अनि गैरयहूदीहरू उनका टहराहरूमा बस्नेछन् (रोमी ११:११ आदि) । नोट गर्नुहोस्: केवल परमेश्वरले मात्र तिनीहरूलाई फेरि मण्डलीमा ल्याउन सक्नुहुन्छ, जसले आफूलाई त्यसबाट अलग गरेका छन् । यो परमेश्वरको शक्ति हो, जसले ख्रीष्टको सुसमाचारलाई उद्धारको लागि प्रभावकारी बनाउँछ (रोमी १:१६)। आत्माहरूलाई मण्डलीमा ल्याइन्छ, बल प्रयोग गरेर होइन, तर प्रेरणा र मनाउने कार्यद्वारा । "तिम्रो प्रजाका मानिसहरू पवित्रताको सौन्दर्यमा स्वेच्छाले आउनेछन्" (भजनसंग्रह ११०:३)। मानिसका डोरीले तानिन्छन्, र तर्क र धर्मप्रेरणाले धार्मिक हुन प्रेरित गरिन्छ । [२] केहीले यसलाई येपेत र शेमबीच बाँड्छन्, किनभने शेमलाई प्रत्यक्ष रूपमा आशीर्वाद दिइएको थिएन (पद २६) । पहिलो, येपेतलाई पृथ्वीको तल्लो आशीर्वाद दिइन्छ: "परमेश्वरले येपेतलाई ठूलो बनाउनुहुनेछ ।" यसको अर्थ उनको सन्तानलाई बढाउनु, उनको सीमालाई विस्तार गर्नु हो । येपेतको समृद्धिले सम्पूर्ण युरोप, एसियाको ठूलो भाग, र सायद अमेरिका पनि बसोबास गरायो । नोट गर्नुहोस्: सबै विस्तारमा परमेश्वरलाई स्वीकार गर्नुपर्छ । उहाँ नै सीमाहरू र हृदयलाई ठूलो बनाउन सक्ने परमेश्वर हुनुहुन्छ । तर धेरैजना ठूलो टहरामा बस्छन्, जसले परमेश्वरको टहरामा बस्दैनन्, जस्तो कि येपेतले गरे । दोस्रो, शेमलाई माथिल्लो स्वर्गीय आशीर्वाद दिइन्छ: "उहाँ (परमेश्वर) शेमका टहराहरूमा बस्नुहुनेछ ।" यसको अर्थ, शेमका वंशबाट ख्रीष्ट जन्मिनु हुनेछ, र उहाँका सन्तानबाट मण्डली निरन्तर रहिरहनेछ । यो जन्मसिद्ध अधिकार अब शेम र येपेतबीच बाँडिएको छ, हामलाई पूर्ण रूपमा अस्वीकृत गरिएको छ । उनीहरूले बराबरको नेतृत्व बाँड्छन्, तर कनाान दुवैको दास हुनेछ । येपेतलाई दोहोर आशीर्वाद दिइन्छ—उनको सीमा विस्तार गरिनेछ; तर शेमलाई पुजाहारीगिरीको अधिकार दिइन्छ—परमेश्वर शेमका टहराहरूमा बस्नुहुनेछ । नोट गर्नुहोस्: हामी परमेश्वरलाई आफ्नो टहरामा पाउँदा अधिक धन्य छौं, यद्यपि त्यहाँ संसारको सबै चाँदी र सुन भएन । "परमेश्वरको साथ टहराहरूमा बस्न राम्रो छ, उहाँबिना महलहरूमा बस्नुभन्दा ।" शालेममा, जहाँ परमेश्वरको मण्डप छ, सन्तुष्टि भेटिन्छ, जुन जातिहरूका टापुहरूको सबै सम्पत्तिभन्दा बढी हो । तेस्रो,

उनीहरूले दुवैले कनाानमाथि प्रभुत्व पाउँछन्: "कानाान दास हुनेछ ।" कतिपयले यसलाई यसरी व्याख्या गर्छन् कि जब येपेत शेमसँग मिल्छन्, कनाान दुवैका अगाडि पराजित हुन्छ । जब परदेशीहरू मित्र बन्छन्, तब शत्रुहरू सेवक बन्छन् ।

२८ अनि जलप्रलयपछि नूह तीन सय पचास वर्ष बाँचे ।
२९ अनि नूहको जम्मा उमेर नौ सय पचास वर्षको भयो; तब तिनी मरे ।

यहाँ हेरौं, १. परमेश्वरले नूहको जीवनलाई कसरी लामो गर्नुभयो: नूह ९५० वर्षसम्म बाँचे, जुन आदमको भन्दा २० वर्ष बढी र मथूशेलहको भन्दा केवल १९ वर्ष कम हो । यो लामो जीवन उनको विशेष धर्मपरायणताको अर्को प्रतिफल थियो र संसारको लागि ठूलो आशीर्वाद पनि । निस्सन्देह, उनले आफ्नो सन्तान मात्रलाई प्रचार गर्ने लाभसहित धर्मको प्रचारकको रूपमा जारी रहे । २. परमेश्वरले अन्ततः उनको जीवनको अवधि कसरी समाप्त गर्नुभयो: यद्यपि उनी लामो समयसम्म बाँचे, तर अन्ततः उनको मृत्यु भयो । सम्भवतः उनले आफूबाट उत्पन्न भएका धेरैलाई आफ्नै अघि मरेको पनि देखे । नोट गर्नुहोस्: नूहले दुई संसार (प्रलयअघि र प्रलयपछिको) देखे, तर विश्वासद्वारा हुने धार्मिकताको उत्तराधिकारी भएकाले, जब उनको मृत्यु भयो, तब उनी यी दुवैभन्दा उत्तम संसार हेर्न गए ।

अध्याय १०
(CHAPTER 10)

यो अध्यायले विशेष गरी त्यसमा भनिएको कुरा स्पष्ट पार्छ (अध्याय ९:१९), जसमा नूहका तीन सन्तानहरूका बारेमा भनिएको थियो कि "तिनीहरूबाट सम्पूर्ण पृथ्वी फैलिएको थियो"; र त्यो आशीर्वादको फल (अध्याय ९:१, ७), "पृथ्वीलाई भरपुर पार ।" यो राष्ट्रहरूको उत्पत्तिका बारेमा उपलब्ध एक मात्र निश्चित विवरण हो; र सम्भवत: यद्यपि यहूदी बाहेक अन्य कुनै पनि राष्ट्रले यी सत्तरी झर्नाहरू (यहाँ यति धेरै छन्) मध्ये कुन झर्नाबाट आफ्नो स्रोत लिएको छ भनेर दाबी गर्न सक्दैन । प्रारम्भिक अभिलेखहरूको अभाव, मानिसहरूको मिश्रण, राष्ट्रहरूको क्रान्ति र समयको दूरीका कारण पृथ्वीका वर्तमान बासिन्दाहरूको जातीय वंशावलीको ज्ञान हराएको छ; र केवल यहूदीहरूको वंशावलीहरू मात्र संरक्षित गरिएको थियो, मसीहका लागि । केवल यस अध्यायमा हामीलाई संक्षिप्त विवरण प्राप्त छ, अ. येपेतको वंशावली, पद २-५ । २. हामको वंशावली, पद ६-२०, र यसमा विशेष ध्यान निम्रोदको बारेमा (पद ८-१०) । ३. शेमको वंशावली, पद २१ र त्यसपछि ।

१ अब नूहका छोरा शेम, हाम र येपेतका वंशहरू यी हुन्; अनि जलप्रलयपछि उनीहरूका निम्ति छोराहरू जन्मे ।
२ येपेतका छोराहरू: गोमेर, मागोग, मादै, यावान, तूबल, मेशेक र तीरास ।
३ अनि गोमेरका छोराहरू: अश्कनज, रीपत र तोगर्मा ।
४ अनि यावानका छोराहरू: एलीशा, टर्शिश, कित्तीम र दोदानीम ।
५ यिनीहरूबाट नै जाति-जातिका टापुहरू तिनीहरूका देशहरूमा – हरेक आ-आफ्नो भाषाअनुसार, आ-आफ्नो घरानाअनुसार, आ-आफ्नो जातिमा बाँड़िए ।

मोशाले येपेतको परिवारबाट सुरु गर्छन्, सम्भवतः यसकारणले कि ऊ जेठो थियो, या यो परिवार इस्राएलसँग सबभन्दा टाढा थियो र

त्यतिबेला इस्राएलसँग थौरै सम्बन्ध थियो, त्यसैले उनले यस वंशको विवरण संक्षिप्त रुपमा दिएका छन्, र त्यसपछि हामको वंशावलीको विवरण दिएका छन्, जसका सन्तानहरू इस्राएलका शत्रु थिए, र शेमको वंशावलीका बारेमा, जसका सन्तानहरू इस्राएलका पूर्वज थिए । किनकि पवित्र शास्त्रको उद्देश्य मण्डलीको इतिहास लेख्नु हो, र संसारका राष्ट्रहरूको इतिहास मात्र त्यस्तो तरिकामा समावेश छ जुन इस्राएलसँग कुनै न कुनै रूपमा सम्बन्धित छ र इस्राएलका घटनाक्रममा चासो राख्दछ । यहाँ ध्यान दिनुहोस्: १. यसले उल्लेख गर्दछ कि नूहका छोराहरूको पनि बाढीपछि सन्तानहरू जन्मिएका थिए, ताकि मानवको संसारलाई पुनःनिर्माण र मर्मत गर्न सकियो, जुन बाढीले नष्ट गरेको थियो । ऊ जो मारिइएको थियो, अब जीवित बनाइएको छ । २. येपेतको वंशलाई जातिहरूको टापुहरूको लागि भाग लगाइएको थियो (पद ५), जुन उनीहरूको बीचमा परिमाण गर्दै र सर्वेक्षण गरेर भाग लगाइन्थ्यो, र सम्भवतः हाम्रो यो टापु पनि त्यसको एउटा हिस्सा हो । सबै समुद्रपारका स्थानहरू, यहुदियाबाट बाहिर, टापुका रूपमा भनिन्छ (यर्मिया २५:२२), र यसले हामीलाई यो प्रतिज्ञाको अर्थ बुझ्नमा मद्दत गर्छ (यशैया ४२:४), "टापुहरूले उहाँको नियमको लागि पर्खिनेछन्," जसले ख्रीष्टको विश्वासमा जातिहरूको रूपान्तरणको संकेत दिन्छ ।

६ अनि हामका छोराहरू: कूश, मिस्र, पूत र कनान ।
७ अनि कूशका छोराहरू: सबा, हवीला, सब्ता, रामा र सब्तेका। अनि रामाका छोराहरू शबा र देदान ।
८ अनि कूशले निम्रोदलाई जन्माए; तिनी पृथ्वीमा पराक्रमी बने ।
९ तिनीचाहिँ परमप्रभुको दृष्टिमा पराक्रमी शिकारी थिए; यसैकारण 'परमप्रभुको दृष्टिमा निम्रोदजस्तो पराक्रमी शिकारी' भन्ने आहान भनिन्थ्यो ।
१० अनि तिनको राज्यको शुरुआत शिनार देशमा बाबेल, एरेख, अक्कद र कल्ने थियो ।
११ त्यस देशबाट तिनी निस्केर अश्शूर गए, अनि नीनवे, रहोबोत शहर र कालह निर्माण गरे,
१२ साथै नीनवे र कालहको बीचमा रेसेन पनि बनाए; त्योचाहिँ

एउटा ठूलो शहर थियो ।
१३ अनि मिस्रले लूदी, अनामी, लहाबी, नप्तूही,
१४ साथै पत्रूसी, कस्लूही, (जसबाट पलिस्तीहरू निस्के), र कप्तोरीहरूलाई जन्माए ।

यी पदहरूमा ध्यान दिन योग्य र सुधार गर्न योग्य कुरा भनेको निम्रोदको विवरण हो, पद ८-१० । यहाँ उसलाई आफ्नै समयमा एक महान व्यक्ति रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ: "ऊ पृथ्वीमा एक शक्तिशाली व्यक्ति बन्न सुरु गऱ्यो," अर्थात्, यद्यपि उसका अघि जो मानिसहरू थिए, ती आफ्ना छिमेकीहरूसँग समान स्तरमा रहन सहज थिए, र हरेक मानिस आफ्नो घरमा शासन गर्ने अधिकार राख्थे, तर कोही पनि त्यस भन्दा बढीको आकांक्षा गर्दैनथियो, निम्रोदको महत्त्वाकांक्षी मस्तिष्क यहाँ विश्राम गर्न सक्दैनथ्यो; उसले आफ्ना छिमेकीहरूभन्दा माथि उचाइमा उठ्नको लागि, केवल उनीहरूको बीचमा प्रख्यात हुनु मात्र होइन, तर उनीहरूमाथि प्रभुत्व जमाउनको लागि दृढ निश्चय गऱ्यो । उही आत्मा जुन बाढीअघि उनीहरूको घमण्ड र अत्याचारले संसारमा ल्याएको विनाशको परिणामलाई बिर्सेर, अहिले उसमा पुनर्जीवित भएको थियो । ध्यान दिनुहोस्, त्यहाँ केही मानिसहरू छन् जसमा महत्त्वाकांक्षा र प्रभुत्वको आकांक्षाले हड्डीमा जन्म लिएको जस्तो देखिन्छ; यस्ता मानिसहरू पहिले पनि थिए र भविष्यमा पनि हुनेछन्, यद्यपि परमेश्वरको क्रोध प्राय: आकाशबाट तिनीहरूका विरुद्ध प्रकट हुन्छ । यीमध्ये केही मानिसहरूको घमण्डी आत्मा, नर्कको बाहेक, कुनै पनि कुरा नम्र र टुटाउन सक्दैन, यसमा लुसिफरको जस्तै, यशैया १४:१४, १५ ।

अ. निम्रोद एक महान शिकारी थिए; उनले यसको साथ सुरु गरे, र यसका लागि उनी एक प्रसिद्ध उदाहरण बने । प्रत्येक महान शिकारीलाई, उनीको सम्झनामा, निम्रोद भनिन्छ । १. केहि मानिसहरूले सोच्दछन् कि उनले आफ्नो शिकारी कार्यले राम्रो काम गरे, उनले देशलाई त्यसमा व्याप्त जंगली जनावरहरूबाट मुक्त गरि, यसरी आफ्नो छिमेकीहरूको प्रेममा समाहित भए र उनीहरूको राजा भए । जसले अधिकार प्रयोग गर्छ, ती प्रायः पुण्यकर्ताका रूपमा चिनिन्छन्, लुका २२:२५ । २. अन्यहरूको विचारमा, शिकारीको बहानामा उनले

मानिसहरूलाई आफ्नो अधीनमा जम्मा गरे र अर्को खेल खेल्दै थिए, जसको उद्देश्य आफ्नो देशको स्वामी बन्नु र तिनीहरूलाई अधीनता भित्र ल्याउनु थियो । उनी एक शक्तिशाली शिकारी थिए, अर्थात्, उनले आफ्नो छिमेकीहरूको अधिकार र सम्पत्ति माथि आक्रमण गरे र निर्दोष मानिसहरूको अत्याचार गर्दै सबैलाई आफ्नै कब्जामा ल्याउन बल र हिंसाले काम गरे । उनले आफूलाई एक शक्तिशाली राजा सम्झे, तर परमेश्वरको दृष्टिमा (अर्थात्, परमेश्वरको हिसाबमा) उनी केवल एक शक्तिशाली शिकारी मात्र थिए । ध्यान दिनुहोस्, महान विजेताहरू केवल महान शिकारीहरू मात्र हुन्छन् । अलेक्जेन्डर र सिजर धर्मशास्त्र इतिहासमा त्यति ठूलो स्थान राख्दैनन् जति सामान्य इतिहासमा राख्छन्; पहिलेको भविष्यवाणीमा केवल एउटा बकरा जस्तो चित्रित गरिएको छ, दानिएल ८:५ । निम्रोद परमेश्वरको विरोधमा एक शक्तिशाली शिकारी थिए, त्यस्तो सेप्टुअजिन्टमा भनिएको छ; यसको अर्थ (१.) उनले मूर्तिपूजा स्थापन गरे, जसरी यरोबामले गरेको थियो, आफ्नो अतिक्रमित शासनलाई स्थापित गर्न । उनले नयाँ शासन स्थापनाका लागि नयाँ धर्म स्थापना गरे, पुरानो व्यवस्थाको विनाशमा । बाबेल वेश्याहरूको आमा थियो । या, (२.) उनले आफ्नो अत्याचार र हिंसा परमेश्वरको विरुद्धमा जारी राखे, स्वर्गसँग आफूले गरिरहेको पापमा चुनौती दिँदै, जस्तो कि उनी र उनका शिकारीहरूले सर्वशक्तिमानसँग भिड्न सक्ने सोच राखेका थिए र सबै सेनाहरूको परमेश्वरसँग तुलना गर्न सक्थे । जस्तो कि यो सानो कुरा हो कि मानिसलाई थकाइदिनु, उनले मेरो परमेश्वरलाई पनि थकाइदिन सक्छु भन्ने सोच राखेका थिए, यशैया ७:१३ ।

आ. निम्रोद एक महान शासक थिए: उनको राज्यको आरम्भ बाबेलबाट भयो, पद १० । कुनै न कुनै तरिकाले, कला वा हतियारमार्फत, उनले सत्ता प्राप्त गरे, चाहे उनलाई यसमा चयन गरिएको थियो या उनी यसमा बलपूर्वक प्रवेश गरे; र यसरी उनले एक राजतन्त्रको आधार स्थापना गरे, जुन पछि सुनको टाउको भएको थियो र शक्तिशालीहरूको डरको कारण थियो, र संसारभर फैलिनको लागि राम्रो सम्भावना थियो । यो प्रकट हुँदैन कि उनलाई जन्मबाट शासन गर्न कुनै अधिकार थियो; तर वा त उनका शासनका लागि उपयुक्तता, जस्तो कि केही मान्छे सोच्दछन्, उनलाई चुनावमा सिफारिस गरेको थियो, या शक्ति र नीति द्वारा उनले

क्रमिक रूपमा, र सायद अनजानेमा, सिंहासनमा उन्नति गरे । नागरिक शासनको प्राचीनता हेर्नुहोस् र विशेष गरी त्यो प्रकारको शासन जसले सम्पूर्ण सर्वोच्चता एकल व्यक्तिमा राख्दछ । यदि निम्रोद र उनका छिमेकीहरूले सुरु गरे, अन्य राष्ट्रहरूले चाँडै एक हेडअर्नु परिष्कृत गरे, जसले सामूहिक सुरक्षा र कल्याणको लागि, जुन जुनसुकै तरिकाले सुरु भयो, विश्वका लागि यति ठूलो आशीर्वाद साबित भयो कि जब इस्राएलमा राजा थिएन, तब अवस्था साँच्चिकै नराम्रो मानिएको थियो।

इ. निम्रोद एक महान निर्माणकर्ता थिए । सम्भवत: उनले बाबेलको निर्माणमा वास्तुविदको रूपमा काम गरे र त्यहीं उनले आफ्नो राज्य सुरु गरे; तर जब नूहका सबै सन्तानमाथि शासन गर्ने उनको योजना भाषाको भ्रमद्वारा विफल भयो, तब उनले त्यस भूमि छोडेर असीरिया (जसरी सन्देशमा भनिएको छ, पद ११) प्रस्थान गरे र निनवे, आदि निर्माण गरे, ताकि यी शहरहरू बनाए पछि तिनीहरूमा शासन र आदेश दिन सकून् । निम्रोदमा महत्त्वाकांक्षाको स्वभावलाई ध्यानपूर्वक हेरौं: १. यो असीमित छ । धेरैलाई अझ बढी चाहिन्छ र सधैं भन्नुहुन्छ, "देऊ, देऊ।" २. यो अशान्त छ । निम्रोदसँग चार शहरहरू थिए, तर उनले अरू चार नगरेसम्म सन्तुष्ट भएनन् । ३. यो महँगो छ । निम्रोद शहरहरू बनाउनमा खर्च गर्न चाहन्छन्, ताकि तिनीहरूले तीमा शासन गर्ने सम्मान प्राप्त गर्न सकून् । ४. यो साहसी छ र केहि पनि रोक्दैन । निम्रोदको नाम विद्रोहको प्रतीक हो, जुन (यदि उनले साँच्चिकै आफ्ना छिमेकीहरूको अत्याचार गर्न आफ्नो शक्ति दुरुपयोग गरेका थिए भने) हामीलाई सिकाउँछ कि अत्याचारीहरू मानिसहरूको लागि विद्रोही हुन्, र तिनीहरूको विद्रोह जादुटोना जस्तै पाप हो ।

१५ अनि कनानले आफ्ना जेठा छोरा सिडोनलाई, र हेतलाई जन्माए,
१६ साथै यबूसी, एमोरी, गिर्गासी,
१७ र हिव्वी, अर्की, सिनी,
१८ अनि अर्वादी, जमारी र हमातीहरूलाई जन्माए। अनि त्यसपछि कनानीहरूका कुलहरू फैलिए ।
१९ अनि कनानीहरूको सिमाना सिडोनबाट गरारपट्टि गाजासम्म

थियो; सदोम, गमोरा, अद्‌ना र सबोयीमपट्टि लाशासम्म थियो । २० आ-आफ्नो घरानाअनुसार, आ-आफ्नो भाषाअनुसार, आ-आफ्ना देशहरू र आ-आफ्ना जातिहरूमा हामका सन्तानहरू यिनै हुन् ।

यहाँ अवलोकन गर्नुहोस्: १. कनानको सन्तानको विवरण, उनका परिवार र राष्ट्रहरूका बारेमा, र उनीहरूले अधीनमा लिएको भूमिको विषयमा यस अध्यायमा अन्य कुनै विवरणभन्दा विशेष गरी धेरै विस्तृत छ । यसको कारण यो हो कि यी राष्ट्रहरू इस्राएलमाथि विजय प्राप्त गर्नुपर्ने थिए, र उनीहरूको भूमि समयक्रममा पवित्र भूमि, इम्मानुएलको भूमि बन्ने थियो । यस कुरालाई ध्यानमा राख्दै परमेश्वरले आफ्ना प्रजाको लागि चयन गर्नुभएको उक्त भूमिमा यस श्रापित र परमेश्वरद्वारा नष्ट गर्नुपर्ने वंशलाई राख्नुभयो । यस विषयमा मोशाले उल्लेख गर्नुहुन्छ, व्यवस्था ३२:८ मा, "सर्वशक्तिमान् परमेश्वरले राष्ट्रहरूलाई तिनीहरूको सम्पत्ति बाँडिदिँदा, उहाँले मानिसहरूको सिमाना इस्राएलका सन्तानको सङ्ख्याका आधारमा निर्धारण गर्नुभयो ।"

२. यस विवरणले देखाउँछ कि कनानका सन्तानहरू धेरैजना थिए, धनी थिए र अति रमणीय स्थानमा बसोबास गर्थे । तैपनि, कनान श्रापित थियो, एक ईस्वरीय श्रापले । यो श्राप कारणबिनाको थिएन । नोट गर्नुहोस्, जो परमेश्वरको श्रापमा छन्, तिनीहरू यस संसारमा अझै उन्नति र प्रगति गर्न सक्ने सम्भावना रहन्छ । किनभने हामीले अगाडि देखिएको कुराबाट प्रेम वा घृणा, आशीर्वाद वा श्राप छुट्याउन सक्दैनौं; तर यो हामीभित्र के छ भन्नेबाट मात्र थाहा हुन्छ (उपदेशक ९:१) । परमेश्वरको श्राप सधैं वास्तविक र भयानक हुन्छ; तर यो कहिलेकाहीँ लुकेको श्राप हुन्छ, आत्माको लागि श्राप र बाहिर स्पष्ट रूपमा देखिँदैन । वा यो ढिलो लाग्ने श्राप हुन्छ, तत्काल प्रभाव देखिँदैन । तर यो पापीहरूलाई क्रोधको दिनको लागि रोक्न र बाँध्नका लागि हुन्छ । यहाँ कनानले शेम र येपेतभन्दा राम्रो भूमि पाएको छ; तैपनि, उनीहरूले अझ राम्रो भाग पाएका छन्, किनभने उनीहरूले आशीर्वादको भाग पाउँछन् ।

२१ एबेरका सबै सन्तानका पुर्खा, येपेतका जेठा दाजु शेमका पनि छोराहरू जन्मे ।
२२ अनि शेमका छोराहरू: एलाम, अश्शूर, अर्पक्षाद, लूद र अराम ।
२३ अनि अरामका छोराहरू: ऊज, हूल, गेतेर र मश ।
२४ अनि अर्पक्षादले शेलहलाई जन्माए; अनि शेलहले एबेरलाई जन्माए ।
२५ अनि एबेरका दुईजना छोरा जन्मे; एउटाको नाम पेलेग थियो; किनकि उनैको समयमा पृथ्वी बाँड़ियो । अनि उनको भाइको नाम योक्तान थियो ।
२६ अनि योक्तानले अल्मोदाद, शेलेप, हसर्मावेत, येरह,
२७ अनि हदोराम, ऊजाल, दिक्ला,
२८ साथै ओबाल, अबिमाएल, शबा,
२९ अनि ओपीर, हवीला र योबाबलाई जन्माए; यिनीहरू सबै योक्तानका छोराहरू थिए ।
३० अनि तिनीहरूको बसाइ मेशादेखि लिएर पूर्वको पहाड़ सपारासम्म थियो ।
३१ आ-आफ्नो घराना-अनुसार, आ-आफ्नो भाषाअनुसार, आ-आफ्ना देशहरूमा, आ-आफ्ना जातिहरूअनुसार शेमका छोराहरू यिनै हुन् ।
३२ तिनीहरूका जातिहरूमा तिनीहरूका पुस्ताहरूअनुसार नूहका छोराहरूका घरानाहरू यिनै हुन्; अनि जलप्रलयपछि पृथ्वीमा यिनीहरूबाट नै जातिहरू बाँड़िए ।

यो विवरणमा शेमका सन्तानको सम्बन्धमा विशेष रूपमा दुई कुराहरू ध्यान दिन योग्य छन्:

अ. शेमको वर्णन पद २१, हामीसँग केवल उनको नाम "शेम" मात्र छैन, जसको अर्थ "नाम" हुन्छ, तर दुई विशेष उपाधिहरू पनि छन् जसले उनलाई विशेष रूपमा छुट्याउँछन्:

१. उनी एबेरका सन्तानहरूको पिता थिए । एबेर शेमका पनाति थिए; तर किन उनलाई एबेरका सबै सन्तानहरूको पिता भनेर सम्बोधन

गरियो, अर्पक्षाद, शेलह, आदि सबैको होइन ? सम्भवतः यो कारणले कि अब्राहाम र उनका सन्तानहरू, परमेश्वरको प्रतिज्ञा गरेका प्रजा, केवल एबेरबाट उत्पन्न भएका थिएनन्, तर एबेरबाट नै "हिब्रूहरू" भनेर चिनिन्थे । उत्पत्ति १४:१३ मा अब्रामलाई "अब्राम हिब्रू" भनिएको छ। पावलले यसलाई आफ्नो विशेषाधिकार ठान्नुभएको छ कि उहाँ "हिब्रूहरूको हिब्रू" हुनुहुन्थ्यो (फिलिप्पी ३:५)। हामी अनुमान गर्न सक्छौं कि एबेर आफैं धर्मपरायणताको लागि ख्याति प्राप्त व्यक्ति थिए, एक यस्तो समयमा जब सर्वत्र धर्मत्याग हुँदै थियो । उनी आफ्नो परिवारका लागि धर्मको महान् उदाहरण बने । एबेरको नामबाट पवित्र भाषा "हिब्रू" भनेर चिनिनु सामान्यतः मानिन्छ, जसले इशारा गर्दछ कि उनले बाबेलको भाषाको मिश्रणको समयमा पनि आफ्नो परिवारमा यो भाषा कायम राखे । यसलाई परमेश्वरको विशेष कृपाको संकेत मान्न सकिन्छ । र, उहाँबाट धर्मका अनुयायीहरूलाई "एबेरका सन्तानहरू" भनिन्थ्यो । यसकारणले प्रेरित लेखकले शेमलाई सम्मानजनक उपाधि दिन चाहँदा, उनलाई "हिब्रूहरूको पिता" भन्नुभयो । यद्यपि, जब मोशाले यो लेख्नुभयो, तिनीहरू एक गरीब र तिरस्कृत प्रजा, मिश्रका दासहरू थिए । तर, परमेश्वरका प्रजा भएकाले, तिनीहरूसँग सम्बन्धित हुनु एक सम्मानको कुरा थियो । जस्तै, हामले धेरै छोराहरू पाएको भए पनि उनलाई "कनानको पिता" भनेर सम्बोधन गरियो, जसका सन्तानमा श्राप लागेको थियो (उत्पत्ति ९:२२)। त्यसैगरी, शेमले धेरै सन्तान पाए पनि उनलाई "एबेरको पिता" भनेर सम्मान दिइएको छ, जसका सन्तानमा आशीर्वाद लगाइएको थियो । नोट गर्नुहोस्, सन्तहरूको परिवार कुलीनहरूको परिवारभन्दा धेरै सम्मानजनक हो । शेमको पवित्र सन्तान हामका राजकुलका सन्तानभन्दा उत्कृष्ट थिए । याकूबका बाह्र गोत्रपितामह, इश्माएलका बाह्र राजकुमारहरूभन्दा महान् थिए (उत्पत्ति १७:२०) । भलाइ नै साँचो महानता हो ।

२. उनी येपेतका दाजु थिए । यसले देखाउँछ कि, यद्यपि शेमलाई प्रायः पहिले राखिन्छ, उनी नूहको जेठो छोरो थिए; बरु येपेत उनीभन्दा जेठो थिए । तर, किन यो पनि शेमको उपाधि र वर्णनको भागको रूपमा राखिएको होला कि उनी येपेतका दाजु थिए, जबकि यो कुरा पहिले नै प्रायः भनिएको थियो ? र के उनी हामका पनि दाजु होइनन् र ? सम्भवतः

यसलाई यस उद्देश्यका लागि राखिएको हो कि अन्यजातिहरू र यहूदीहरू मण्डलीमा एकताबद्ध हुने कुरा सूचित गरियोस् । प्रेरित लेखकले यसलाई शेमको सम्मानको रूपमा उल्लेख गर्नुभएको छ कि उहाँ "हिब्रूहरूको पिता" हुनुहुन्थ्यो । तर, ताकि येपेतका सन्तानहरूलाई सधैंका लागि मण्डलीबाट बाहिर राखिएको ठान्न नपरोस्, यहाँ स्मरण गराइन्छ कि शेम येपेतका दाजु हुनुहुन्थ्यो, केवल जन्मका हिसाबले मात्र होइन, तर आशीर्वादका हिसाबले पनि । किनभने येपेतलाई शेमका तम्बुहरूमा बस्नुपर्ने थियो । नोट गर्नुहोस्: (१) सबैभन्दा राम्रो तरिकाले तिनीहरू भाइ हुन्, जो अनुग्रहद्वारा भाइ हुन्छन्, र जो परमेश्वरको करार र पवित्रहरूको संगतीमा एकताबद्ध हुन्छन् । (२) परमेश्वरले आफ्नो अनुग्रह बाँड्ने क्रममा जेठोपनको आधारमा अघि बढ्नुहुन्न । कहिलेकाहीँ कान्छोले मण्डलीमा पहिले प्रवेश गर्न पाउँछ । यसैकारणले "अन्तिम पहिलो हुनेछ र पहिलो अन्तिम ।"

आ. पेलेग नामको कारण (पद२५): पेलेगलाई यो नाम किन दिइयो भन्ने कारण यस प्रकार उल्लेख गरिएको छ: उनको दिनहरूमा (अर्थात्, उनको जन्मको समयमा, जब उनलाई यो नाम दिइयो), पृथ्वी मानिसका छोराहरूका बीच बाँडिएको थियो, जो यसलाई बसोबास गर्नका लागि थिए । यो बाँडफाँट नूहले व्यवस्थित रूपमा गरेजस्तो देखिन्छ, जस्तै येहोशूले चिठ्ठाद्वारा कनानको भूमि बाँडेका थिए । वा, जब मानिसहरूले यस विभाजनलाई मान्न अस्वीकार गरे, परमेश्वरले आफ्नो न्यायमा भाषाको मिश्रणद्वारा तिनीहरूलाई विभाजन गर्नुभयो । यी मध्ये जुनसुकै कारणले यो घटना घटेको होस्, धर्मपरायण एबेरले यो सम्झनालाई आफ्नो छोराको नाममा स्थायी बनाउन उचित ठाने । यसरी नै हाम्रो छोराहरूलाई पनि त्यही नामले सम्बोधन गर्न सकिन्छ, किनभने हाम्रो दिनहरूमा, अर्कै अर्थमा, पृथ्वी अर्थात्, मण्डली अति दयनीय रूपमा विभाजित छ ।

अध्याय ११
(CHAPTER 11)

पछिल्लो पुस्तामा पनि "परमेश्वरका छोराहरू" र "मानिसका छोराहरू" बीचको पुरानो विभाजन (धर्मी र अधर्मी) जलप्रलयपछिको समयसम्म जीवित रह्यो । मानिसहरू फेरी फेरि बढ्न थालेपछि यो विभाजन पुनः देखा पर्यो । यस विभाजनको आधारमा यस अध्यायमा दुई मुख्य विषयहरू छन्: अ. बाबेलमा मानिसका छोराहरूको विस्थापन (पद १-९): १. तिनीहरूको घमण्डपूर्ण र चुनौती दिने योजना: एउटा सहर र गगनचुम्बी धरहराबनाउने योजना, (पद १-४)। २. परमेश्वरको धर्ममय न्याय: तिनीहरूको योजना विफल पार्न भाषा मिश्रणद्वारा तिनीहरूलाई अन्योलमा पार्नुभयो र त्यसैका कारण तिनीहरू चारैतिर छरिए (पद ५-९)। आ. परमेश्वरका छोराहरूको वंशावली अब्राहामसम्म (आयत १०-२६): यस वंशावलीसँगै अब्राहामको परिवारको सामान्य विवरण र उहाँको जन्मभूमिबाट उहाँको प्रस्थानको वर्णन पनि समावेश छ (पद २७ र त्यसपछि) ।

१ अनि सारा संसारमा एउटै भाषा र एउटै बोली थियो ।
२ अनि यस्तो भयो – पूर्वबाट यात्रा गर्दै जाँदा तिनीहरूले शिनार देशमा एउटा मैदान भेट्टाए; अनि तिनीहरू त्यहीं बसे ।
३ अनि तिनीहरूले एक-अर्कालाई भने: "आओ, हामी इँटा बनाऔं र राम्ररी पोलौं !" अनि तिनीहरूसँग ढुङ्गाका निम्ति इँटा थियो, अनि मसलाका निम्ति अलकत्रा थियो ।
४ अनि तिनीहरूले भने: "आओ, हामी आफ्ना निम्ति एउटा शहर, र टुप्पाचाहिँ आकाशसम्म पुग्ने एउटा धरहरा बनाऔं; र आफ्ना निम्ति एउटा नाम कमाऔं, नत्र हामी सारा पृथ्वीको सतहमाथि तितरबितर हुनेछौं ।"

अघिल्लो अध्यायको अन्त्यले हामीलाई बताउँछ कि नूहका छोराहरू वा नूहका छोराहरूको बीचमा जलप्रलयपछि पृथ्वीका राष्ट्रहरू विभाजित भए । यसको अर्थ, तिनीहरू विभिन्न गोत्रहरू वा उपनिवेशहरूमा

छुट्याइए । स्थानहरू तिनीहरूका लागि साँघुरा हुन थालेपछि, नूहले यो विभाजन तोकेको थियो, वा उनका छोराहरूको सहमतिमा प्रत्येक गोत्र वा उपनिवेशले कुन दिशा अपनाउने भन्ने निर्णय भयो । उनीहरूले आफ्ना छिमेकी देशहरूबाट सुरु गर्दै क्रमशः टाढा र टाढा सर्ने योजना बनाए, ताकि उनीहरूको बढ्दो समूहले माग गरे अनुसार एक-अर्काबाट टाढा बस्न सकून् । यसरी, यो व्यवस्था जलप्रलयपछि एक सय वर्षजति, पेलेगको जन्मको समयमा राम्रोसँग तय भयो । तर, मानिसका छोराहरू, जस्तो देखिन्छ, टाढाका स्थानहरूमा फैलिन अनिच्छुक थिए । उनीहरूले सोचे, धेरैजना सँगै हुँदा रमाइलो पनि हुन्छ र सुरक्षा पनि । त्यसैले उनीहरूले सँगै बसिरहन योजना बनाए र आफ्ना पूर्वजहरूको परमेश्वरले दिनुभएको भूमि कब्जा गर्न जान आलस्य गरे (यहोशू १८:३) । उनीहरूले परमेश्वर वा नूहभन्दा आफूहरू बढी बुद्धिमान् ठाने । अब यहाँ हामीसँग छन्:

अ. तिनीहरूको सँगै बस्ने योजनालाई सहयोग गर्ने लाभहरू: १. सबै एउटै भाषा बोल्थे (पद १): यदि जलप्रलयभन्दा अघि कुनै फरक भाषाहरू थिए भने पनि, नूहले बोल्ने एउटै भाषा, जुन सम्भवतः आदमकै भाषा थियो, जलप्रलयपछि पनि सुरक्षित रह्यो र कायम रह्यो । सबै एक-अर्कालाई राम्रोसँग बुझ्न सक्थे, जसले उनीहरूलाई एक-अर्कालाई अझ धेरै माया गर्न प्रेरित गऱ्यो । साथै, यसले तिनीहरूलाई आपसी सहयोग गर्न सक्षम बनायो र तिनीहरूलाई अलग हुने चाहनाबाट रोकेको जस्तो देखिन्छ । २. उनीहरूले बसोबास गर्नका लागि सुविधाजनक र उपयुक्त ठाउँ फेला पारे (पद २): उनीहरूले शिनार देशमा एउटा समथर मैदान फेला पारे, जुन विशाल थियो र तिनीहरू सबैलाई अटाउने पर्याप्त ठाउँ थियो । यो उर्वर भूमिले, हालका जनसंख्यालाई पाल्न सक्ने क्षमता राख्थ्यो । यद्यपि, उनीहरूले आफ्नो संख्या बढ्दै जाँदा के पर्याप्त ठाउँ हुनेछ भनेर सोच्न सकेनन् । नोट गर्नुहोस्: हालका लागि सुविधाजनक बसोबासको प्रलोभनले प्रायः दायित्व र भविष्यका चासोलाई बेवास्ता गर्ने शक्तिशाली प्रलोभन उत्पन्न गर्छ ।

आ. उनीहरूले एकअर्कासँग बाँधिन र एकताबद्ध रूपमा बस्न अपनाएको उपाय । परमेश्वरको संरक्षणमा शान्तिपूर्ण रूपमा आफ्नो सीमाहरू विस्तार गर्ने इच्छा राख्नुको सट्टा, उनीहरूले आफ्ना सीमाहरू

बलियो बनाउन योजना गरे । तिनीहरूले, मानौँ स्वर्गसँग युद्ध गर्न दृढ भएका, आफूलाई रक्षा गर्ने तयारी गरे । उनीहरूको सामूहिक निर्णय थियो: "आउनुहोस्, हामी आफ्नै लागि एक सहर र एउटा धरहराबनाऔं ।" यो उल्लेखनीय छ कि सहर निर्माण गर्ने प्रारम्भिक व्यक्तिहरू, चाहे पुरानो संसारमा (अध्याय ४:१७) होस् वा नयाँ संसारमा यहाँ, उत्तम चरित्र र प्रतिष्ठाका मानिस थिएनन् । परमेश्वरका सेवकहरूलाई बस्न टहराहरू पर्याप्त थिए; तर सहरहरू पहिला ती व्यक्तिहरूद्वारा बनाइए, जो उहाँविरुद्ध विद्रोही र उहाँबाट विमुख भएका थिए । यहाँ केही कुरा ध्यान दिनुहोस्:

१. कसरी तिनीहरूले एकअर्कालाई यो काम सुरु गर्न प्रोत्साहित र उत्साहित गरे । उनीहरूले भने, "आउनुहोस्, हामी इंटा बनाऔं" (पद ३), र पुनः (आयत ४) "आउनुहोस्, हामी आफ्नै लागि एउटा सहर बनाऔं"; आपसी उत्साहले तिनीहरूलाई साहसी र दृढ बनायो । नोट गर्नुहोस्: विशाल कामहरू त्यतिखेर सम्पन्न हुन सक्छ, जब ती कार्यहरूलाई आरम्भ गर्नेहरू धेरै र एकमत भएका हुन्छन्, र एकअर्कालाई उत्तेजित गर्छन् । हामीले पनि एकअर्कालाई माया र उत्तम कार्यहरूको लागि प्रोत्साहित गर्न सिक्नुपर्छ, जस्तै पापीहरू एकअर्कालाई दुष्ट कार्यहरूको लागि उत्तेजित र उत्साहित गर्छन् । सन्दर्भका लागि, भजनसङ्ग्रह १२२:१; यशैया २:३, ५; यर्मियाह ५०:५ हेर्नुहोस् ।

२. उनीहरूले आफ्नो निर्माणमा के-के सामग्री प्रयोग गरे । देश समथर भएकोले, त्यहाँ ढुंगा र गारा थिएन, तर यसले उनीहरूलाई आफ्नो कामबाट हतोत्साहित गरेन, बरु उनीहरूले ढुंगाको सट्टा इंटा बनाए र गाराको सट्टा पिच वा चिप्लो पदार्थ प्रयोग गरे । यहाँ ध्यान दिनुहोस्: (१) जो व्यक्ति आफ्नो उद्देश्यमा दृढ हुन्छन्, तिनीहरूले कस्तो उपाय अपनाउँछन्: यदि हामी पनि राम्रो काममा उत्साही भयो भने, हामी प्रायः आफ्नो काम रोक्ने बहाना बनाउँदैनौं, जसमा सुविधा नभएको भन्ने बहाना समावेश छ । (२) मानिसहरूको निर्माण र परमेश्वरको निर्माण बीच के फरक छ: जब मानिसहरूले आफ्नो बाबेल बनाउँछन्, इंटा र चिप्लो पदार्थ उनका सबैभन्दा राम्रो सामग्री हुन्छ; तर, जब परमेश्वरले आफ्नो येरूशलेम बनाउँछन्, उहाँ त्यसका आधारहरूलाई नीलम र सबै सिमाना रङ्गीन ढुंगाले राख्नुहुन्छ (यशैया ५४:११-१२; प्रकाश २१:१९) ।

३. उनीहरूले कस्तो उद्देश्यले निर्माण गरे । कसैले सोच्दछन् कि उनीहरूले अर्को जलप्रलयको पानीबाट आफूलाई सुरक्षित गर्नका लागि यो धरहरा बनाएको हो । परमेश्वरले तिनीहरूलाई भनेको थियो कि उहाँ संसारलाई पुनः बाढीले डुबाउने छैन; तर तिनीहरूले परमेश्वरको वचनको स्थानमा आफैंले बनाएको धरहरामा विश्वास गर्न चाहन्थे । तर, यदि उनीहरूको यो उद्देश्य हुने हो भने, उनीहरूले समथर भूमिमा होइन, पहाडको माथि आफ्नो धरहरा बनाउने छनौट गर्थे । तथापि, यस धरहराको निर्माणमा तीन प्रमुख उद्देश्यहरू थिए, जुन उनीहरूले हासिल गर्न चाहन्थे:

(१.) यो परमेश्वरको आफ्नै अपमानको लागि बनाइएको जस्तो देखिन्छ: उनीहरूले यस्तो धरहरा बनाउने योजना बनाएका थिए जसको शिखर आकाशसम्म पुग्ने थियो, जसले परमेश्वरको प्रतिरोध वा कम्तीमा उहाँसँग प्रतिस्पर्धा गर्ने संकेत दिन्छ । उनीहरू परमेश्वर जस्तै बन्न चाहन्थे, वा उहाँको जति नजिक पुग्न चाहन्थे, तर पवित्रताको माध्यमबाट होइन, उचाईको माध्यमबाट । उनीहरूले आफ्नो स्थान बिर्सेका थिए, र पृथ्वीमा हिँड्न सट्टा आकाशसम्म चढ्ने दृढ निश्चय गरे, तर ढोका वा सिडीको प्रयोग नगरी, कुनै अन्य तरिकाले ।

(२.) उनीहरूले यसबाट आफूलाई नाम बनाउने आशा राख्थे: उनीहरूले अहिले केही गर्न चाहन्थे जसको बारेमा मानिसहरूले कुरा गरून् र भविष्यलाई थाहा होस् कि त्यस्तो मानिसहरू संसारमा थिए । मर्नु भन्दा र कुनै यादगार छोड्नु बिना, उनीहरूले आफ्नो गर्व, महत्वाकांक्षा र मूर्खताको यो स्मारक छोड्ने निश्चय गरे । नोट गर्नुहोस्: [१.] मानिसहरू बीच सम्मान र नामको आकांक्षाले प्रायः ठूलो र कठिन कार्यहरू गर्नको लागि अनौठो उत्साह उत्पन्न गर्छ, र यसले प्रायः परमेश्वरको दृष्टिमा नराम्रो र अपमानजनक कार्यहरूमा परिणत हुन्छ । [२.] परमेश्वरको न्याय हो कि पापद्वारा उठाइएका नामलाई माटोमा गाड्नुहोस् । यी बाबेल बनाउनेहरूले आफूलाई नाम बनाउनको लागि ठूलो मूर्खतापूर्ण खर्च गरे; तर उनीहरूले यो उद्देश्य पनि पूरा गर्न सकेनन्, किनकि कुनै पनि इतिहासमा यी बाबेल बनाउनेहरूको नाम भेटिँदैन । फिलो जुदाएसले भनेका छन्, "उनीहरूले प्रत्येकले आफ्नो नाम इंटामा

कोरेका थिए, एक शाश्वत सम्झनाको लागि," तर यो पनि उनीहरूको उद्देश्यमा सफल भएन ।

(३.) तिनीहरूले यसलाई आफ्नो छरपष्ट हुने प्रक्रिया रोक्नको लागि गरे: "हामी पृथ्वीको भरि छरपष्ट नहोस्" भन्ने विचारले उनीहरूले यो कार्य गरे । जोसेफसले भनेका छन्, "यो कार्य (पद १) 'पृथ्वीलाई भर' भन्ने आदेशको अस्वीकारमा गरिएको थियो । परमेश्वरले तिनीहरूलाई छरिन आदेश दिनुभएको छ, तर तिनीहरूले भने, 'हामी यस्तो गर्न चाहन्नौं, हामी सँगै बाँच्ने र मर्नेछौं ।' यस उद्देश्यलाई प्राप्त गर्न, तिनीहरूले आफूलाई र एकअर्कालाई यो विशाल कार्यमा संलग्न गरे । जसले गर्दा तिनीहरूले एउटै महान साम्राज्यमा एकजुट हुन सक्छन्, उनीहरूले यस सहर र गुम्बजलाई बनाउने निर्णय गरे, जसले तिनीहरूको राज्यको महानगरीय सहर र एकताका केन्द्रीय बिन्दु बन्नेछ । यो सम्भव छ कि महत्वाकांक्षी निम्रोदको यो योजनामा सँगै हात मिलाइरहेको थियो । उसले कुनै विशेष उपनिवेशको कमाण्डमा सन्तुष्ट हुन सकेन, बरु उसले सार्वभौम सम्राट बन्ने उद्देश्य राखेको थियो र यसका लागि, उनीहरूको सामान्य सुरक्षाको बहानामा, उसले तिनीहरूलाई एउटै शारीरिक शरीरमा राख्न चाहन्थ्यो, ताकि तिनीहरूलाई आफ्नो आँखामा राख्दै, उसले तिनीहरूलाई आफ्नो शक्ति मुनि राख्न सक्थ्यो । यहाँ ती पापीहरूको साहसी धृष्टता देख्न सकिन्छ: १. परमेश्वरको प्रतिरोध: परमेश्वरले भन्नुहुन्छ, "तिमीहरू छरिएर हुनेछौ," तर उनीहरूले भने, "हामी त्यसो गर्न चाहन्नौं ।" जो आफ्ना सृष्टिकर्तासँग यस्तो संघर्ष गर्छ, उसलाई विपत्ति हुनेछ । २. परमेश्वरसँग प्रतिस्पर्धा गर्ने साहस: परमेश्वरको अधिकार हो सार्वभौम सम्राट हुनु, सबैका मालिक र राजाहरूको राजा हुनु; जो यसलाई लक्ष्य गर्छ, उसले परमेश्वरको सिंहासनमा चढ्ने प्रस्ताव राख्छ र परमेश्वर अरूसँग आफ्नो महिमा साझेदारी गर्न चाहनुहुन्न ।

५ अनि परमप्रभु मानिसका सन्तानले बनाइरहेको त्यो शहर र त्यो धरहरा हेर्न ओर्लनुभयो।

६ अनि परमप्रभुले भन्नुभयो: “हेर, मानिसहरू एक भएका छन्, र तिनीहरू सबैको एउटै भाषा छ; अनि यो काम गर्न तिनीहरूले शुरु गरिरहेछन्; अनि अब तिनीहरूले गर्नलाई जे कल्पना गरेका छन्,

सो तिनीहरूबाट नभई छोड़िनेछैन।
७ आओ, हामी तल जाऔं, र त्यहाँ तिनीहरूको भाषा खलबल पारिदिऔं, र तिनीहरूले एक-अर्काको बोली नबुझून्!"
८ यसरी परमप्रभुले तिनीहरूलाई त्यहाँबाट सारा पृथ्वीको सतहभरि तितरबितर पारिदिनुभयो; र तिनीहरूले त्यो शहर बनाउन छोड़े।
९ यसकारण त्यसको नाम 'बाबेल' राखियो; किनभने त्यहाँ परमप्रभुले सारा संसारको भाषा खलबल पार्नुभयो; अनि त्यहाँबाट परमप्रभुले तिनीहरूलाई सारा पृथ्वीको सतहभरि तितरबितर पारिदिनुभयो।

यहाँ बाबेल बनाउनेहरूको योजना असफल बनाउन र ती विद्रोही मानिसहरूको सल्लाहलाई उल्ट्याएर परमेश्वरको सल्लाहलाई उभ्याउने कार्यको वर्णन गरिएको छ । यसमा,

अ. परमेश्वरले बनाएको योजनामा ध्यान दिनु:"प्रभुले सहर हेर्नका लागि तल झर्नुभयो" (पद ५)। यो भनाइ मानवको भाषामा रहेको छ; परमेश्वरले यसलाई यथार्थमा यति स्पष्ट र पूर्ण रूपमा जानेको थियो, जस्तै मानिसले कुनै स्थानमा गएर केही देख्दा थाहा पाउँछन् । ध्यान दिनुहोस्: १. परमेश्वरले आफ्नो निर्णय दिनु अघि यो योजनाको जाँच गर्नुभयो: परमेश्वर पाप र पापीहरूविरुद्धको आफ्ना सबै कार्यहरूमा निर्विवाद रूपमा न्यायी र निष्पक्ष हुनुहुन्छ, र कुनै पनि मानिसलाई सुनुवाइ नगरी निन्दा गर्नुहुन्न । २. परमेश्वरका लागि यो कार्य एक प्रकारको विनम्रता हो: उनीहरूले घमण्ड गर्दै गरेको यो धरहरालाई नै ध्यान दिनु परमेश्वरको विनम्रता हो । उहाँले यस तलका संसारका, यहाँसम्म कि सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण घटनाहरूको पनि निरीक्षण गर्नुहुन्छ (भजनसंग्रह ११३:६)। ३. यसलाई "मानिसहरूको सन्तानले बनाएको धरहरा" भनिएको छ, जसले तीन कुरा जनाउँछ: (१.) उनीहरूको कमजोरी र अशक्ति: यो पृथ्वीका कीडाहरूको लागि स्वर्गसँग युद्ध गर्नु र परमेश्वरलाई ईर्ष्यामा पार्नु एकदम मूर्खता हो । के उनीहरू परमेश्वरभन्दा बलियो छन् ? (२.) उनीहरूको पाप र दण्ड योग्यताः यी मानिसहरू आदमका सन्तान थिए, र त्यहि आदमको सन्तान, जसले पापको आज्ञा उल्लंघन गरेको हो,

जसका सन्तानहरू स्वभाविक रूपमा असत्यको सन्तान, भ्रष्ट गर्ने सन्तान हुन् । (३.) परमेश्वरका सन्तानबाट तिनीहरूको पृथकता: यी हठी निर्माणकर्ताहरूले धर्मका अनुयायीहरूबाट आफूलाई अलग गरेका थिए र यो धरहरालाई यस पृथकतामा समर्थन र स्थायित्व दिनका लागि बनाएका थिए । पवित्र एबेर यी अधर्मी समूहमा छैनन्; उनी र उनका सन्तान परमेश्वरका सन्तानका रूपमा चिनिन्छन् र त्यसैले उनीहरूको आत्मा यी "मानिसहरूको सन्तान" को गोपनीयता र सभामा सामेल हुँदैनन् ।

आ. यस विषयमा अनन्त परमेश्वरको सल्लाह र समाधानहरू; उहाँ केवल एक दर्शकको रूपमा होइन, तर एक न्यायाधीशको रूपमा, एक राजकुमारको रूपमा, यी घमण्डी मानिसहरूलाई हेर्न र तिनीहरूलाई अपमानित गर्न, अय्युव ४०: ११-१४ । अवलोकन गर्नुहोस्,

१. उहाँले तिनीहरूलाई आफ्नो काममा अगाडि बढ्न लामो समयसम्म अनुमति दिनुभयो, ताकि उनीहरूले पश्चात्ताप गर्न समय पाउन् र यदि उनीहरूसँग केही विचारशक्ति बाँकी छ भने, उनीहरूले आफैं लज्जाबोध गरी आफ्नै कार्यबाट थाकून् । र यदि त्यस्तो भएन भने, तिनीहरूको असफलता अझ लज्जास्पद बनोस् र बाटो हिँड्ने सबैले उनीहरूमाथि हाँसो उडाउँदै भनून्, "यी मानिसहरूले धरहरा निर्माण सुरु गरे तर यसलाई पूरा गर्न सकेनन् ।" यसरी, तिनीहरूको हातका कामहरू, जसबाट तिनीहरूले आफूलाई अमर सम्मान दिने आशा राखेका थिए, उनीहरूको लागि सधैंको अपमान बन्न पुग्यो । नोट: परमेश्वरसँग आफ्नो महिमाको विरोध गर्ने शत्रुहरूलाई आफ्ना दुष्ट योजनाहरू धेरै परसम्म अगाडि बढाउन र लामो समयसम्म सफल हुन दिनुमा बुद्धिमानी र पवित्र उद्देश्य हुन्छ ।

२. जब तिनीहरूले धेरै मिहिनेत र कष्टका साथ आफ्नो धरहारा निर्माणमा केही उल्लेखनीय प्रगति गरेका थिए, तब परमेश्वरले तिनीहरूको योजना तोड्ने र तिनीहरूलाई छरपष्ट गर्ने निर्णय गर्नुभयो । ध्यान दिनुहोस्,

(१.) परमेश्वरको धार्मिकता, जुन उहाँले यस निर्णयमा अघि बढ्नुभएको विचारहरूमा प्रकट हुन्छ (पद ६)। दुई कुरा उहाँले विचार गर्नुभयो: [१.] तिनीहरूको एकता, जुन उनीहरूलाई छरपष्ट पार्नुको

कारण बन्यो: "हेर्नुहोस्, ती मानिसहरू एक छन्, र तिनीहरू सबैको एउटै भाषा छ । यदि तिनीहरू एकतामा रहिरहे भने धेरै भूभाग बसोबासविहीन हुनेछ; उनीहरूको शासकको शक्ति शीघ्रै अत्यधिक हुनेछ; दुष्टता र धर्मनिन्दा असह्य रूपमा व्यापक हुनेछ, किनकि तिनीहरूले एकअर्काको हात बलियो बनाउनेछन्; र सबैभन्दा खराब कुरा, यसले मण्डलीलाई कमजोर बनाउनेछ । यी मानिसका सन्तान, यदि यसरी एकीकृत भए, भने, परमेश्वरका सन्तानको सानो बाँकी हिस्सा उनीहरूले निल्न सक्छन्।" त्यसैले यो निर्णय गरिएको छ कि उनीहरू एक हुनु हुँदैन । नोट गर्नुहोस्: एकता एउटा नीति हो, तर यो साँचो मण्डलीको अचुक चिह्न होइन । यद्यपि बाबेलका निर्माणकर्ताहरू, विभिन्न परिवार, स्वभाव, र स्वार्थका भए तापनि, परमेश्वरको विरोध गर्नमा यसरी एकमत थिए, यो कति खेदजनक र लज्जास्पद कुरा हो कि सियोनका निर्माणकर्ताहरू, एक साझा शिरको र आत्मामा एकजुट हुँदा पनि, परमेश्वरको सेवा गर्नमा विभाजित छन् ! तर यस विषयमा आश्चर्य नमान्नुहोस् । ख्रीष्ट शान्ति दिन आउनु भएको होइन । [2.] तिनीहरूको हठीपन: "अब तिनीहरूलाई केही पनि रोक्न सकिँदैन" — र यही कारण हो कि तिनीहरूको योजनामा बाधा पुऱ्याउन आवश्यक भयो । परमेश्वरले आफ्ना आज्ञा र चेतावनीद्वारा तिनीहरूलाई यो योजना त्याग्न प्रेरित गर्न खोज्नुभयो, तर त्यो असफल भयो । त्यसैले उहाँले उनीहरूसँग भिन्न तरिका अपनाउनुपऱ्यो । यहाँ हामीले दुई कुरा देख्छौं: पहिलो, पापको गम्भीरता र पापीहरूको हठीपन: आदम निषेध गरिएको रूखबाट टाढा रहन अस्वीकार गरेदेखि, उनका अपवित्र सन्तानहरूले नियन्त्रण सहन गाह्रो मान्दै आएका छन् र जुनसुकै प्रकारको रोकथाम विरुद्ध विद्रोह गर्न तयार हुने प्रवृत्ति देखाएका छन् । दोस्रो, संसारलाई केही हदसम्म अनुशासनमा राख्न र ती व्यक्तिहरूलाई नियन्त्रणमा ल्याउन, जो कानुनद्वारा रोक्न मान्दैनन्, परमेश्वरका न्यायहरूको आवश्यकता । उहाँका न्यायहरूले अराजकतालाई रोक्न र संसारलाई क्रमबद्ध गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छन् ।

(२.) परमेश्वरको बुद्धि र दया, जुन यो योजना असफल पार्न अपनाइएका उपायहरूमा प्रकट हुन्छ (पद ७): "आउ, हामी तल जाऊँ, र त्यहाँ उनीहरूको भाषा अलमल गरौँ ।" यो स्वर्गदूतहरूलाई भन्नुभएको थिएन, जस्तो कि परमेश्वरलाई उनीहरूको सुझाव वा सहयोग आवश्यक

थियो; बरु परमेश्वर आफैंमा, अथवा पिता पुत्र र पवित्र आत्मा बीच भएको संवाद हो । उनीहरूले भने, "आउ, हामी इँटा बनाऊँ," र "आउ, हामी एउटा गुम्बज निर्माण गरौँ," जसरी तिनीहरूले एकअर्कालाई पापमा उत्साहित गरे; त्यसरी नै अब परमेश्वर भन्नुहुन्छ, "आउ, हामी उनीहरूको भाषा अलमल गरौँ ।" किनभने जब मानिसहरूले आफैंलाई पाप गर्न उक्साउँछन्, परमेश्वरले आफूलाई न्याय गर्न उठाउनुहुन्छ (यशैया ५९:१७-१८)। अब यहाँ ध्यान दिनुहोस्: [१.] परमेश्वरको दया, जसले सजायलाई मध्यम पार्नुभयो, र अपराधसँग मेल खाने कठोर सजाय दिनुभएन। उहाँले भन्नुभएन, "आउनुहोस्, हामी गर्जन र चट्याङसहित तल जाऔं, र ती विद्रोहीहरूलाई एक क्षणमै नाश गरौँ," वा "पृथ्वी खुलोस् र उनीहरूलाई र उनीहरूको निर्माणलाई निलून्; र जो गलत बाटोबाट स्वर्ग चढ्न खोज्दैछन्, ती चाँडै नरकमा जाऊन् ।" होइन; बरु, "आउनुहोस्, हामी तल जाऔं र तिनीहरूलाई छरपष्ट गरौँ ।" तिनीहरूले मृत्युको लायक थिए, तर केवल निर्वासन वा अन्यत्र सारिएका मात्र भए; किनभने परमेश्वरको सहनशीलता यस विद्रोही संसारप्रति धेरै महान् छ । सजायहरू प्राय: भविष्यको अवस्थामा राखिएका छन् । पापीहरूका लागि यो जीवनमा परमेश्वरका न्यायहरू, भविष्यमा सुरक्षित न्यायहरूसँग तुलना गर्दा, सामान्यतया केवल नियन्त्रणको उपाय मात्र हुन् । [२.] परमेश्वरको बुद्धि, जुन उहाँले उनीहरूको कार्यलाई रोक्ने प्रभावकारी उपायको चयनमा प्रकट गर्नुभयो, त्यो थियो तिनीहरूको भाषा अलमल गर्नु, जसले गर्दा तिनीहरूले एकअर्काको बोली बुझ्न सक्दैनथे, र जब तिनीहरूको बोली विभाजित थियो, तिनीहरूले एकअर्कासँग मिलेर काम गर्न सक्दैनथे । यसरी, यो एकदम उपयुक्त उपाय थियो, जसले तिनीहरूलाई आफ्नो निर्माणबाट रोक्ने (किनकि यदि तिनीहरूले एकअर्कालाई बुझ्न सक्दैनथे भने, तिनीहरूले एकअर्काको मद्दत गर्न सक्दैनथे) र तिनीहरूलाई छरपष्ट हुनको लागि प्रोत्साहित गर्ने । किनकि, जब तिनीहरूले एकअर्कालाई बुझ्न सक्दैनथे, तिनीहरूले एकअर्कामा रमाइलो गर्न सक्दैनथे । नोट गर्नुहोस्: परमेश्वरसँग विभिन्न र प्रभावकारी उपायहरू छन्, जसले घमण्डी मानिसहरूको योजनाहरूलाई असफल र अपारदर्शी बनाउँछन्, जो उहाँको विरोधमा उभिएका छन् । विशेषगरी, तिनीहरूलाई आफैंमा विभाजित गर्नका लागि, चाहे तिनीहरूको

मनोवृत्तिमा विभाजन गरि (न्यायकर्ता ९:२३) वा तिनीहरूको जिव्हामा विभाजन गरि, जस्तै दाऊदले प्रार्थना गर्नुभएको छ (भजनसङ्ग्रह ५५:९)।

इ. परमेश्वरका यी सल्लाहहरूको कार्यान्वयन, जसले मानिसका सल्लाहहरूको असफलता र नाश ल्यायो (पद ८, ९)। परमेश्वरले तिनीहरूलाई थाहा दिनुभयो कि कोको शब्द कायम रहनेछ, उहाँको कि तिनीहरूको, जस्तो कि यो भनिएको छ (यर्मिया ४४:२८) । तिनीहरूको एकता र हठिपनका बाबजुद, परमेश्वर तिनीहरूलाई हराउन असक्षम थिएनन्, र जहाँ तिनीहरूले गर्वका साथ कार्य गरेका थिए, त्यहाँ परमेश्वर तिनीहरूभन्दा उच्च हुनुहुन्थ्यो । किनकि, को त्यो व्यक्ति जसले परमेश्वरको विरोध गरेर समृद्ध भएको हो ? तीन कुरा गरे:

१. तिनीहरूको भाषा अलमल पारियो । परमेश्वर, जसले मानिसलाई सृष्टि गर्दा बोल्न सिकाउनुभयो र उसका मस्तिष्कका विचारलाई व्यक्त गर्नका लागि उपयुक्त शब्दहरू उसका मुखमा राख्नुभयो, अब यी निर्माण गर्नेहरूलाई उनीहरूको पूर्ववर्ती भाषा बिर्सन बाध्य पार्नुभयो र तिनीहरूले नयाँ भाषा बोल्न र बुझ्न थाले, जुन त्यति बेला एउटै वंश वा जातिका लागि सामान्य थियो, तर अरूसँग होइन: एउटै उपनिवेशका मानिसहरू एकअर्कासँग कुराकानी गर्न सक्छथे, तर अर्को उपनिवेशका मानिसहरूसँग होइन । अब, (१.) यो ठूलो चमत्कार थियो, र मानिसहरूको मस्तिष्क र बोलिमा परमेश्वरको शक्ति र नियन्त्रणको प्रमाण थियो, जसलाई उहाँ पानीको नदी जस्तो मोड्न सक्नुहुन्छ । (२.) यो यी निर्माणकर्ताहरूको लागि ठूलो दण्ड थियो; किनकि, यसरी प्राचीन र पवित्र भाषाको ज्ञानबाट वञ्चित भएकोले, तिनीहरूले सत्य मण्डलीसँग संवाद गर्न असमर्थ भएका थिए, जहाँ त्यो भाषा कायम राखिएको थियो, र सम्भवतः यसले तिनीहरूको सत्य परमेश्वरको ज्ञानको हानि गर्न ठूलो भूमिका खेलेको थियो । (३.) हामी सबैले यसको परिणाम भोगिरहेका छौं, आजसम्म । भाषाहरूको विविधता कारण उत्पन्न हुने सबै असहजता र ती भाषाहरू सिक्नका लागि हामीले भोग्ने कष्ट र दुःखमा हामी आफ्ना पुर्खाहरूको बाबेलको विद्रोहको मूल्य चुकाउँदैछौं । होइन, र ती दीन-दुःखी विवादहरू जुन शब्दहरूको झगडा हुन्छन् र एकअर्काको भाषा नबुझ्नबाट उत्पन्न हुन्छन्, जस्तो मैले बुझें, यो बोलिको भ्रमको परिणाम हो

। (४.) केही व्यक्तिहरूको योजनामा एउटा सार्वभौमिक लिपि तयार गर्ने प्रयास, जसले सार्वभौमिक भाषा निर्माण गर्ने उद्देश्य राख्छ, जति पनि आकर्षक देखिएपनि, यो, मलाई लाग्छ, एउटा निरर्थक प्रयास हो; किनकि यो एक दिव्य फैसला विरुद्ध संघर्ष गर्नु हो, जसद्वारा राष्ट्रहरूको भाषाहरू विभाजित हुनेछन् जबसम्म संसार कायम रहन्छ । (५.) यहाँ हामी हिब्रू भाषाको सार्वभौमिक प्रयोगको हानि दुःख मान्न सक्छौं, जुन यस समयमा मात्र हिब्रूहरूको सामान्य भाषा बन्यो र बाबेलको बन्दीकरणसम्म यस्तै रह्यो, जहाँ तिनीहरूको बीचमा समेत यसलाई सिरियाक भाषामा परिवर्तन गरियो । (६.) जस्तो कि बोलिहरूको भ्रमले मानिसहरूको सन्तानलाई विभाजित गर्यो र तिनीहरूलाई संसारभर छरपष्ट गर्यो, त्यसैगरी पवित्र आत्माले प्रेरित तीव्र भाषाको उपहार, जो प्रेरितहरूलाई दिइयो (प्रेरित २), परमेश्वरका छोराछोरीहरूलाई ठूलो रूपमा सङ्कलन गर्नका लागि मद्दत गर्यो, जो सबै ठाउँमा छरपष्ट थिए, र तिनीहरूलाई ख्रीष्टमा एकजुट गऱ्यो, ताकि एक मस्तिष्क र एक मुखले तिनीहरूले परमेश्वरको महिमा गर्न सकून्, रोमी १५:६ ।

२. तिनीहरूको निर्माण रोकियो: तिनीहरूले शहर निर्माण गर्न रोकिदिए । यो तिनीहरूको बोलिको भ्रमको परिणाम थियो; किनकि यसले तिनीहरूलाई एकअर्कालाई मद्दत गर्न असमर्थ मात्र बनाएन, तर सम्भवतः तिनीहरूको आत्मामा यति ठूलो हताशा ल्यायो कि तिनीहरूले अगाडि बढ्न सकेनन्, र यसमा तिनीहरूले परमेश्वरको हातलाई आफन्तविरोधी रूपमा देखे । नोट गर्नुहोस्: (१.) यो बुद्धिमानी हो कि हामी त्यो कुरा छोडिदिउँ जुन हामी देख्छौं परमेश्वर त्यसका विरुद्ध लडिरहेका छन् । (२.) परमेश्वरले बाबेलका निर्माणकर्ताहरूका सबै योजनाहरूलाई नष्ट र असफल बनाउन सक्नुहुन्छ । उहाँले आकाशमा बसेर पृथ्वीका राजा र उनीहरूका परामर्शहरूको हाँसो उडाउँनुहुन्छ, र तिनीहरूलाई यस्तो स्वीकार गर्न बाध्य पार्नुहुनेछ कि परमेश्वरको विरोधमा कुनै बुद्धिमानी र परामर्श छैन, हितोपदेश २१:३०; यशैया ८:९-१० ।

३. निर्माणकर्ताहरू पृथ्वीको सतहमा छरपष्ट भए, पद ८, ९ । तिनीहरूले आफ्नो परिवार र आफ्नो बोलीअनुसार समूहमा छुट्टिएर, पहिले नै उनीहरूले जानेका तर अहिलेसम्म कब्जा गर्न नसकेको विभिन्न

देश र स्थानमा गए, जुन तिनीहरूलाई विभाजन गर्दा दिइएको थियो । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, (१.) जुन कुरा तिनीहरूले डराएका थिए, त्यो उनीहरूमा आइपुग्यो । त्यो छरपष्टता जसबाट उनीहरूले विद्रोहको कृत्य गरेर भाग्न खोजेका थिए, अब तिनीहरूले यस कृत्यबाट आफैंमा ल्याए; किनकि हामी प्रायः त्यही समस्यामा फस्छौं जुन हामी अप्रत्यक्ष र पापी तरिकाले टार्न खोज्छौं । (२.) यो परमेश्वरको कार्य थियो: परमेश्वरले तिनीहरूलाई छरपष्ट गर्नुभयो । सबै छरपष्ट गरिएका प्राविधिक घटनाहरूमा परमेश्वरको हातलाई स्वीकार्नुपर्छ; यदि परिवार छरपष्ट हुन्छ भने, सम्बन्धहरू छरपष्ट हुन्छन् भने, मण्डलीहरू छरपष्ट हुन्छन् भने, यो परमेश्वरको कार्य हो । (३.) यद्यपि तिनीहरू एकअर्कासँग जति एकताबद्ध थिए, त्यसपछि पनि परमेश्वरले तिनीहरूलाई छरपष्ट गर्नुभयो; किनकि मानिसले त्यो कुरालाई एकत्रित राख्न सक्दैन, जुन परमेश्वरले अलग गर्नेछ । (४.) यसरी परमेश्वरले तिनीहरूको एकतामा न्यायपूर्वक बदला लिनुभयो, जब तिनीहरूले गर्वका साथ आफ्नो मीनार बनाउनको लागि प्रयास गरे। पापी एकताका लागि लाजजनक छरपष्टता नै सही दण्ड हो। सिमेओन र लेवी, जो पापमा सहोदर थिए, याकूबमा विभाजित भए (अध्याय ४९:५, ७; भजनसंग्रह ८३:३-१३)। (५.) तिनीहरूले आफ्ना अपमानको स्थायी स्मारक आफ्नो स्थानको नाममा छोडे । यसलाई बाबेल भनियो, जुन भ्रमको अर्थ हुन्छ । जसले ठूलो नामको प्रयास गर्छन्, प्रायः उनीहरूले नराम्रो नाम पाउँछन् । (६.) अब मानिसहरूको सन्तान अन्ततः छरपष्ट भएको थियो, र कहिल्यै पनि, न त अतीतमा, न भविष्यमा, सबै फेरि एकत्र हुने छैनन्, जबसम्म ठूलो दिन आउनेछैन, जबसम्म मानिसको पुत्र आफ्नो महिमा सिंहासनमा बस्नेछैन, र सबै जातिहरू उहाँको अगाडि एकत्र हुनेछैनन् तबसम्म (मत्ती २५:३१, ३२) ।

१० शेमका वंशहरू यिनै हुन्। शेम सय वर्षका भए; अनि जलप्रलयको दुई वर्षपछि तिनले अर्पक्षादलाई जन्माए ।
११ अनि अर्पक्षादलाई जन्माएपछि शेम पाँच सय वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए।
१२ अनि अर्पक्षाद पैंतीस वर्षका भएपछि तिनले शेलहलाई जन्माए ।

१३ अनि शेलहलाई जन्माएपछि अर्पक्षाद चार सय तीन वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
१४ अनि शेलह तीस वर्षका भएपछि तिनले एबेरलाई जन्माए ।
१५ अनि एबेरलाई जन्माएपछि शेलह चार सय तीन वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
१६ अनि एबेर चौंतीस वर्षका भएपछि तिनले पेलेगलाई जन्माए ।
१७ अनि पेलेगलाई जन्माएपछि एबेर चार सय तीस वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए।
१८ अनि पेलेग तीस वर्षका भएपछि तिनले रऊलाई जन्माए ।
१९ अनि रऊलाई जन्माएपछि पेलेग दुई सय नौ वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए।
२० अनि रऊ बत्तीस वर्षका भएपछि तिनले सरूगलाई जन्माए ।
२१ अनि सरूगलाई जन्माएपछि रऊ दुई सय सात वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए।
२२ अनि सरूग तीस वर्षका भएपछि तिनले नाहोरलाई जन्माए ।
२३ अनि नाहोरलाई जन्माएपछि सरूग दुई सय वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए।
२४ अनि नाहोर उनन्तीस वर्षका भएपछि तिनले तेरहलाई जन्माए ।
२५ अनि तेरहलाई जन्माएपछि नाहोर एक सय उन्नाईस वर्ष बाँचे; अनि तिनले छोराहरू र छोरीहरू जन्माए ।
२६ अनि तेरह सत्तरी वर्षका भएपछि तिनले अब्राम, नाहोर र हारानलाई जन्माए ।

यहाँ एउटा वंशावली दिइएको छ, जुन अनन्त वंशावली होइन, किनकि यो वंशावली अब्राहम, परमेश्वरका मित्रमा समाप्त हुन्छ, र यसले ख्रीष्टसम्म पुग्छ, जसलाई प्रतिज्ञा गरिएको बीउ भनिन्छ, जो अब्राहमको पुत्र थिए, र अब्राहमबाट ख्रीष्टको वंशावली गनिएको छ (मत्ती १:१ आदि); त्यसैले जब अध्याय ५, अध्याय ११, र मत्ती १ लाई एकत्र गर्नुहुन्छ, तपाईंले येशू ख्रीष्टको पूर्ण वंशावली पाउनुहुन्छ, जुन मलाई लाग्छ, संसारका कुनै पनि व्यक्तिका लागि उसको वंशबाट, र स्रोतसँग यस्तो दूरीमा कुनै अन्य

वंशावली उत्पन्न गर्न सकिदैन । र यी तीन वंशावलीलाई जोड्दा, हामी पाउँछौं कि दुई पटक दस, र तीन पटक चौध, पुस्ता वा वंशजहरू पहिलेको र दोस्रो आदम बीचमा गएका छन्, जसले ख्रीष्टको बारेमा स्पष्ट रूपमा देखाउँछ कि उहाँ केवल अब्राहमको पुत्र मात्र होइन, तर मानवको पुत्र र महिलाको बीउ पनि हुनुहुन्छ । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, १. यस वंशावलीमा, केवल तिनीहरूको नाम र उमेरहरू मात्र रेकर्ड गरिएको छ, र पवित्र आत्माले यी वंशावलीहरूको माध्यमबाट अब्राहमको कथामा तुरुन्तै जान चाहेको प्रतीत हुन्छ। हामीले यस संसारमा हाम्रासँग पहिल्यै जिउन भएका व्यक्तिहरूको बारेमा कति थोरै जान्दछौं, विशेष गरेर ती जो हाम्रै जस्तो ठाउँमा बसेका थिए, र हामी यस्ता व्यक्तिहरूको बारेमा पनि थोरै जान्दछौं जो हाम्रो समकालिकहरू छन्, र त्यति दूरको ठाउँमा छन्! हामीलाई हाम्रो आफ्नै समयको काममा ध्यान दिन पर्याप्त काम छ, र परमेश्वरलाई पुराना कुरा बुझ्न दिनु पर्छ, र उनीसँगै यी सबै पुराना कुराहरूको हिसाब लिनेछ (उपदेशक ३:१५)। २. तिनीहरूको जीवनको उमेरमा एक स्पष्ट कमी देख्न पाइन्छ । शेमले ६०० वर्षसम्म जीवन यापन गरे, जसले पहिलेको युगका पितामहहरूको उमेरलाई पछ्याएन; त्यसपछिका तीन जनाले ५०० वर्षको उमेर पार गरेनन्; अर्को तीन जनाले ३०० वर्षको उमेर पार गरेनन्; त्यसपछि हामी २०० वर्षको उमेर पुगेका अरू कुनै पनि व्यक्तिको बारेमा सुन्न सक्दैनौं, सिवाय तेरहका; र यसबाट धेरै समय पछि, मोशाले ७०, वा ८० वर्षलाई सामान्यतया मानिसहरूजस्तो धेरै उमेरको हिसाब लगाए । जब पृथ्वी पुनः भरिएको थियो, मानिसहरूको आयु छोटो हुन थाल्यो; त्यसैले यो घटौती परमेश्वरको परम व्यवस्थापनलाई संकेत गर्नुपर्छ, प्रकृतिका कुनै गिरावटलाई होइन । पवित्र जनको कारण, मानिसहरूको दिन छोट्याइन्छ; र जब ती पापी छन्, यो राम्रो छ कि तिनीहरूको दिन कम हुन्छ र हाम्रा पितामहहरूको जस्तो लामो उमेर प्राप्त गर्दैन (पद ४७:९) । ३. एबेर, जसबाट हिब्रूहरू नामाकरण गरिएका थिए, प्रलयपछि जन्मेका सबैभन्दा लामो जिउन भएका व्यक्ति थिए, र यो सम्भवतः उनको विशेष धार्मिकता र परमेश्वरका बाटोहरूको कडा पालनको इनाम थियो ।

२७ अनि तेरहका वंशहरू यिनै हुन्। तेरहले अब्राम, नाहोर र

हारानलाई जन्माए; अनि हारानले लूतलाई जन्माए ।
२८ अनि हारान आफ्ना बाबुको सामुमा कल्दीहरूको ऊरमा, आफ्नो जन्मेको देशमा मरे ।
२९ अनि अब्राम र नाहोरले आफ्ना निम्ति पत्नीहरू ल्याए; अब्रामकी पत्नीको नाम सारै थियो; अनि नाहोरकी पत्नीको नाम मिल्का थियो; यिनी हारानकी छोरी थिइन्, जो मिल्का र यिस्काका बाबु थिए ।
३० तर सारै बाँझी थिइन्; तिनको कोही छोराछोरी थिएन ।
३१ अनि तेरहले आफ्नो छोरा अब्रामलाई, हारानको छोरा, आफ्नो नाती लूतलाई र आफ्नो छोरा अब्रामकी पत्नी, आफ्नी बुहारी सारैलाई साथमा लिए; अनि कनान देशमा जानका निम्ति उनीहरू तिनीहरूका साथमा कल्दीहरूको ऊरबाट निस्के। अनि तिनीहरू हारान पुगे, र त्यहीं बसोबासो गर्न लागे ।
३२ अनि तेरहको उमेर दुई सय पाँच वर्षका भयो; अनि तेरह हारानमा मरे ।

यहाँ अब्राहामको कथा सुरु हुन्छ, जसको नाम आगामी समयमा दुबै करार पुस्तकहरूमा प्रसिद्ध हुनेछ । यहाँ हामीसँग छ,

अ. उनको देश: कल्दिहरूको उर । यो उनको जन्मभूमि थियो, एक मूर्तिपूजक देश, जहाँ एबेरका सन्तानहरूले पनि विकृत र पापी अवस्थामा पुगेका थिए । ध्यान दिनुहोस्, जसलाई अनुग्रहद्वारा प्रतिज्ञाका भूमिको उत्तराधिकारी बनाइएको छ, उसले आफ्नो जन्मभूमि के थियो, र आफ्नो प्राकृतिक अवस्थामा कस्तो भ्रष्ट र पापी अवस्था थियो भन्ने सम्झनुपर्छ, ती चट्टानबाट जसबाट उनीहरूलाई काटेर निकालिएको थियो ।

आ. उनका सन्तानहरू, जसको उल्लेख उनको लागि र आगामी कथामा तिनीहरूको चासोको कारण गरिएको छ । उनका पिता तेरह थिए, जसको बारेमा भनिएको छ (यहोशू २४:२) कि उनले बाढीको पारि अन्य देवताहरूको पूजा गरे, जसबाट संसारमा मूर्तिपूजा छिट्टै फैलियो र केही राम्रो सिद्धान्त राख्नेहरूलाई पनि बाढीको विरुद्ध पौडी खेल्न गाह्रो हुन्छ । यद्यपि भनिएको छ (पद २६) कि जब तेरहको उमेर सत्तरी वर्ष थियो, उनले अब्राहाम, नाहोर, र हरानलाई जन्माए (यसले हामीलाई

बताउँछ कि अब्राहाम तेरहको जेठो छोरा थिए र सत्तरी वर्षको उमेरमा जन्मेका थिए), तथापि, पद ३२ सँग तुलना गर्दा, जसमा भनिएको छ कि तेरहको मृत्यु २०५ वर्षको उमेरमा भयो, र प्रेरितहरूको काम ७:४ मा भनिएको छ कि उनले हरानबाट निस्कनु अघि मात्र ७५ वर्षको उमेर पाएका थिए, यसबाट देखिन्छ कि अब्राहम तेरहको १३५ औं वर्षमा जन्मेका थिए, र सम्भवतः उनले सबैभन्दा सानो छोरा थिए; किनकि परमेश्वरका चयनहरूमा प्रायः अन्तिमहरू पहिले हुन्छन् र पहिलोहरू पछि । हामीसँग छ, २. उनका दाजुभाइहरूको केही जानकारी । (१.) नाहोर, जसको परिवारबाट इसहाक र याकूबले आफ्ना श्रीमतीहरू प्राप्त गरे । (२.) हरान, जो लोतका पिताका थिए, र जसको बारेमा यहाँ भनिएको छ (पद २८) कि उनले आफ्ना पिता तेरहको अगाडि नै मृत्यु पाए । ध्यान दिनुहोस्, बच्चाहरू यो कुरा सुनिश्चित गर्न सक्दैनन् कि तिनीहरूले आफ्ना अभिभावकहरूभन्दा पहिले मृत्यु पाउनेछन्; किनकि मृत्यु उमेरको आधारमा हुँदैन, प्रायः जेठोको पहिला लिन्छ । मृत्युको छायाँ कुनै पनि आदेश बिना आउँछ, अय्यूब १०:२२ । यसका साथै भनिएको छ कि हरान कल्दिहरूको उरमा मरे, त्यो मूर्तिपूजक देशबाट परिवारको सुखमय निकासीको अगाडि । ध्यान दिनुहोस्, हामीलाई हाम्रो प्राकृतिक अवस्थाबाट चाँडो बाहिर निस्कनु आवश्यक छ, नत्र मृत्यु हामीलाई त्यसमा अचम्मको समयको मध्यमा चकित पार्न सक्छ । ३. उनकी श्रीमती सारै थिइन्, जसलाई केहीले हरानको छोरी इस्का नै मान्छन् । अब्राहामले आफैं भनेका थिए कि उनी उनकी पिताको छोरी थिइन्, तर उनकी आमाको छोरी होइन, उत्पत्ति २०:१२ । उनी अब्राहमभन्दा दस वर्ष कम उमेरकी थिइन् ।

इ. कल्दिहरूको उरबाट उनका पिता तेरह, उनका भतिज लोत र परिवारका अन्य सदस्यसँग, परमेश्वरको आह्वानमा बाहिर जानु, जसको बारेमा हामी आगामी अध्याय १२:१ आदि मा पढ्नेछौं । यो अध्यायले उनीहरूलाई हरान, वा चारानमा छोड्छ, जो उर र कनान बीचको मध्यभागमा रहेको स्थान हो, जहाँ उनीहरू तेरहको मृत्यु नभएसम्म बसे, सम्भवतः किनकि वृद्धले उमेरका दुर्बलताहरूको कारण यात्रा अघि बढाउन सक्दैनथे । धेरैजसो चारानसम्म पुग्छन्, तर कनान सम्म पुग्न

सक्दैनन्; तिनीहरू परमेश्वरको राज्यबाट धेरै टाढा छैनन्, तर कहिल्यै त्यहाँ पुग्दैनन् ।

अध्याय १२
(CHAPTER 12)

अब्राहामको वंशावली र परिवारको बारेमा हामीले अघिल्लो अध्यायमा विवरण पाएका थियौं; यहाँ पवित्र आत्माले उनको कथा सुरु गर्नुहुन्छ, र अबदेखि अब्राहाम र उनको वंश प्रायः पवित्र इतिहासको एक मात्र विषय बन्नेछन् । यस अध्यायमा हामीले निम्नलिखित कुरा पाउँछौं: अ. परमेश्वरको आह्वान द्वारा अब्राहमलाई कनान देशमा जानको लागि, पद १-३ । आ. अब्राहामको यो आह्वानमा आज्ञाकारिता, पद ४-५ । इ. कनान देशमा उनको स्वागत, पद ६-९ । ई. मिश्रतर्फको यात्रा, र त्यहाँ के भएको भन्ने विवरण । अब्राहामको पलायन र त्रुटि, पद १०-१३ । सारैको खतरा र उद्धार, पद १४-२० ।

१ तब परमप्रभुले अब्रामलाई भन्नुभयो: "आफ्नो देश, आफ्नो कुटुम्ब र आफ्ना बाबुको घरबाट निस्केर त्यस देशमा जाऊ, जो म तिमीलाई देखाउनेछु !
२ अनि म तिमीबाट एउटा ठूलो जाति बनाउनेछु, तिमीलाई आशिष दिनेछु र तिम्रो नाम महान् तुल्याउनेछु; अनि तिमी आशिष बन्नेछौ ।
३ अनि जसले तिमीलाई आशीर्वाद दिनेछन्, तिनीहरूलाई म आशिष दिनेछु; अनि जसले तिमीलाई श्राप दिनेछ, त्यसलाई म श्राप दिनेछु। अनि तिमीमा पृथ्वीका सबै कुलहरू आशिषित हुनेछन् ।"

यहाँ अब्राहामलाई जन्मभूमिबाट प्रतिज्ञा गरिएको देशतर्फ लग्न गरिएको आह्वानको विवरण छ । यो आह्वान उनको विश्वास र आज्ञाकारिताको परीक्षा लिनका लागि मात्र नभई उनलाई परमेश्वरको लागि छुट्याउन र विशेष सेवाहरू तथा अनुग्रहहरूको निम्ति तयार पार्न गरिएको थियो । यस आह्वानका अवस्थाहरूको ज्ञान पाउन हामीलाई प्रेरितहरूको काम ७:२ मा स्तिफिनसको प्रवचनले केही मद्दत पुऱ्याउँछ, जहाँ भनिएको छ: परमेश्वरको महिमाको दर्शन—उहाँले अब्राहामलाई यो आह्वान दिनका लागि आफ्ना महिमाका प्रकाशनहरूद्वारा प्रकट हुनुभयो । यी प्रकाशनहरूले अब्राहामलाई यो आह्वानको ईश्वरीय अधिकारमा

शंका गर्ने कुनै ठाउँ दिएनन् । नोट गर्नुहोस्: पछि परमेश्वरले विभिन्न प्रकारले अब्राहामसँग संवाद गर्नुभयो; तर पहिलो पटक, जब यो सम्बन्ध स्थापित गरिनु थियो, उहाँले महिमाको परमेश्वरको रूपमा प्रकट भएर उहाँसँग बोल्नुभयो । यो बोलावट मेसोपोटामियामा, चारनमा बस्नुअघि नै भएको थियो । त्यसैले हामी यसलाई सहि रूपमा पढ्छौं: "प्रभुले अब्रामलाई भन्नुभएको थियो," अर्थात्, कल्दिहरूको ऊरमा । स्तिफिनसले आफ्नो वर्णनमा (प्रेरित ७:४) यस कथा अझ प्रस्टसँग बताउँछन् । उनले प्रभुको यो बोलावट पालन गर्दै, कल्दिहरूको देशबाट बाहिरिइयो र चारन, अथवा हरानमा करिब पाँच वर्ष बसे । पछि, जब उनका पिता बिते, पहिलो बोलावटलाई पुनः दोहोऱ्याउँदै अर्को आज्ञाद्वारा परमेश्वरले उहाँलाई कनानको देशमा ल्याउनुभयो । केहीले हरानलाई कल्दिमा नै भएको, अथवा हरानमा पाँच वर्ष बस्दा अब्रामले त्यसलाई आफ्नो देशजस्तो मान्न थालेको र त्यहाँ बस्न रुचि राख्न थालेको हुनसक्छ भन्छन्, जबसम्म परमेश्वरले उनलाई यो स्थान उनको लागि होइन भनेर जनाउनु भएन । नोट गर्नुहोस्: यदि परमेश्वरले हामीलाई माया गर्नुभयो र हाम्रो लागि दया राख्नुभएको छ भने, उहाँले हामीलाई कनानभन्दा कममा हाम्रो विश्राम लिन दिनुहुने छैन । उहाँले आफ्नो आह्वानलाई अनुग्रहपूर्वक दोहोऱ्याउनुहुन्छ, जबसम्म सुरु गरिएको असल काम पूरा हुँदैन र हाम्रो आत्मा केवल परमेश्वरमै विश्राम गर्दैन । यस बोलावटमा एउटा आज्ञा र एउटा प्रतिज्ञा समावेश छ ।

अ. एक चुनौतीपूर्ण आज्ञा: "आफ्नो देशबाट निस्क" (पद १)। यहाँ,

१. यस आज्ञाद्वारा उनलाई परीक्षण गरियो कि के उनी आफ्नो जन्मभूमि र प्रियजनहरूलाई प्रेम गर्दछन्, र के उनले सबै छोडेर परमेश्वरसँग जान इच्छुक छन् । उनको देश मूर्तिपूजामा लागेको थियो, उनको आफन्त र पिता–घरले उनलाई निरन्तर प्रलोभन दिन्थे, र उनी उनीहरूसँग रहँदा उनीहरूको प्रभावबाट बच्न सक्दैनथे । त्यसैले, "आफ्नो देशबाट निस्क" (*इकइक — *मदेतिबि*, छिटो जाऊ), आफ्नो ज्यान जोगाउनका लागि भाग, पछाडि नहेरी अघि बढ, (उत्पत्ति १९:१७) । नोट गर्नुहोस्: जो पापी अवस्थामा छन्, ती सबैले सकेसम्म चाँडो त्यसबाट बाहिर निस्कने प्रयास गर्नुपर्छ । केही अनुवादहरूमा यसलाई "आफ्नै लागि बाहिर निस्क" भनिएको छ, अर्थात्, "आफ्नै हितका लागि"

। नोट गर्नुहोस्: जो आफ्नो पाप छोडेर परमेश्वरतर्फ फर्किन्छन्, ती परिवर्तनद्वारा अकल्पनीय लाभ पाउँछन् (हितोपदेश ९:१२) । परमेश्वरले अब्राहामलाई दिनुभएको यो आज्ञा सुसमाचारको त्यो बोलावटसँग मिल्दोजुल्दो छ, जसद्वारा विश्वासयोग्य अब्राहामका सबै आत्मिक सन्तानहरू परमेश्वरसँग करार बाँध्न ल्याइन्छन् । किनकी, १. प्राकृतिक प्रेमले परमेश्वरको अनुग्रहलाई मार्ग दिनुपर्छ । हाम्रो देश हामीलाई प्रिय छ, हाम्रा आफन्त अझ प्रिय छन्, र हाम्रो पिता–घर सबैभन्दा प्रिय छ; तैपनि यी सबैलाई घृणा गर्नुपर्छ (लूका १४:२६), अर्थात्, हामीले यी सबैलाई ख्रीष्टभन्दा कम माया गर्नुपर्छ, यी सबैलाई उहाँसँगको तुलनामा घृणा गर्नुपर्छ, र जब यी कुनै पनि कुराले उहाँसँग प्रतिस्पर्धा गर्छन्, ती सबैलाई पछि राख्नुपर्छ, र प्रभु येशूको इच्छा र सम्मानलाई प्राथमिकता दिनुपर्छ । (२.) पाप र त्यसका सबै अवसरहरू त्याग्नुपर्छ, विशेषतः खराब संगत । हाम्रो हृदयमा स्थापित भएका अधर्मका मूर्तिहरूलाई हामीले परित्याग गर्नुपर्छ, र प्रलोभनको बाटोबाट बाहिर जानुपर्छ । यहाँसम्म कि पाप गर्न उक्साउने दाहिने आँखा पनि उखेल्नुपर्ने (मत्ती ५:२९), अर्थात्, हाम्रो निष्ठामा खतरामा नपरी हामीले जे-जे सबैभन्दा प्रिय छ, त्यसलाई पनि खुशीसाथ छोड्नुपर्ने हुन्छ । जसले परमेश्वरका आज्ञाहरू पालना गर्ने दृढ निश्चय गरेका छन्, तिनीहरूले दुष्टहरूको संगति छोड्नैपर्छ (भजनसंग्रह ११९:११५; प्रेरित २:४०) । (३.) संसार र यसमा रहेका सबै आनन्दहरूलाई पवित्र उदासीनता र तिरस्कारका साथ हेर्नुपर्छ । यसलाई आफ्नो देश वा घरजस्तो नहेरी, बरु एउटा सराय, विश्रामस्थल मात्र सम्झनुपर्छ । त्यसअनुसार हामी यससँग कम सम्बन्धित हुनुपर्छ, यसमाथि जीवन जिउनुपर्छ, र आफ्नो हृदयबाट यसलाई त्याग्नुपर्छ ।

२. यस आज्ञाद्वारा, उनलाई परमेश्वरमा विश्वास गर्न सक्ने क्षमता परीक्षण गरियो, जति सम्म उनले देखिरहेको छैनन्; किनकि उनले आफ्नै देश छोडेर एउटा देश जानु पर्ने थियो, जुन परमेश्वर उनलाई देखाउनुहुने थियो । उहाँले भन्नु भएको छैन कि, "यो देश म तिमीलाई दिनेछु," तर केवल, "यो देश म तिमीलाई देखाउनेछु ।" र उहाँले उनलाई कुन देश हो र कस्तो देश हो भन्ने कुरा पनि बताउनु भएको छैन; तर उनले परमेश्वरको पछ्याउन र विश्वास गर्नुपर्ने थियो, र परमेश्वरको वचनलाई सामान्य रूपले स्वीकार गर्नु पर्ने थियो, यद्यपि उनलाई कुनै विशेष सुरक्षा दिइएको थिएन

कि उनले आफ्ना देशलाई छोडेर परमेश्वरको पछ्याउन नोक्सान नभएर पुग्नेछन् । यो कुरा ध्यान दिनुहोस्, जसले परमेश्वरसँग व्यवहार गर्न चाहन्छ, उसले विश्वासको आधारमा व्यवहार गर्नु पर्छ; हामीले देखिने कुराहरूलाई त्यागेर देखिने नगर्ने कुराहरूको लागि अगाडि बढ्नुपर्छ, र यस वर्तमान समयको दुःख-सास्तीलाई एक भविष्यको महिमा को आशामा सहन गर्नुपर्छ जुन अझै प्रकट भएको छैन (रोमी ८:१८); किनकि के हामी के हुनेछौं भनेर अझै प्रकट भएको छैन (१ यूहन्ना ३:२), जसरी अब्राहामलाई परमेश्वरले एक देशमा बोलाउनुभयो, जसलाई उहाँले देखाउनुहुने थिए, र यसरी उसलाई निरन्तर आफ्नो निर्देशनमा भर पर्न र सधैं परमेश्वरप्रति आँखा राखेर जीवन यापन गर्न सिकाउनुभयो ।

आ. यहाँ एक उत्साहजनक प्रतिज्ञा छ, होइन, यो प्रतिज्ञाहरूको एक संयोजन हो, धेरै र अत्यन्त ठूलो र बहुमूल्य । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरका सबै आज्ञाहरू पालन गर्नेहरूका लागि प्रतिज्ञासँगै आउँछन् । जब उहाँले आफूलाई इनाम दिने परमेश्वरको रूपमा प्रकट गर्नुहुन्छ: यदि हामी आज्ञा पालन गर्छौं भने, परमेश्वरले प्रतिज्ञा पूरा नगर्ने हुनुहुदैँन । यहाँ छ वटा प्रतिज्ञाहरू छन्:--

१. म तिमीलाई ठूलो जाति बनाउनेछु । जब परमेश्वरले उनलाई आफ्नै जनमाझबाट लैजानुभयो, उहाँले अर्को जातिको प्रमुख बनाउने प्रतिज्ञा गर्नुभयो; उहाँले उनलाई जंगली अञ्जीरको डालीको रूपमा नोक्सान गर्नु भयो, र उनलाई एक राम्रो अञ्जीरको जड बनाउनुभयो । यो प्रतिज्ञा, (१.) अब्राहामको बोझको लागि ठूलो राहत थियो; किनकि अहिले उनीसँग कुनै सन्तान थिएन । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरले आफ्ना सन्तानहरूको आवश्यकताअनुसार आफ्नो कृपाहरू प्रदान गर्ने तरिका जान्नुहुन्छ । जसको प्रत्येक घाउको लागि मलम छ, उहाँ पहिले त्यो घाउको लागि एक मलम प्रदान गर्नुहुनेछ जुन सबैभन्दा पीडादायी छ । (२.) अब्राहामको विश्वासको लागि ठूलो परिक्षा थियो; किनकि उनकी पत्नी लामो समयसम्म बाँझी थिइन्, जसको अर्थ, यदि उनले विश्वास गर्दछन् भने, त्यो आशामा विपरीत हुनेछ, र उनको विश्वास केवल त्यो शक्तिमा आधारित हुनेछ जसले ढुंगाबाट अब्राहमका लागि सन्तान उत्पन्न गर्न सक्छ र तिनीलाई ठूलो जाति बनाउन सक्छ । ध्यान दिनुहोस्, [१.] परमेश्वर जातिहरू बनाउनुहुन्छ: उहाँद्वारा तिनीहरू एकै पलमा जन्मन्छन् (यशैया ६६:८), र

उहाँले बोल्नुहुन्छ, तिनीहरूलाई बनाउन र रोप्नलाई (यर्मिया १८:९) । र, [२.] यदि कुनै जाति धन र शक्ति मा ठूलो बन्छ भने, यो परमेश्वरले त्यसलाई ठूलो बनाउनुहुन्छ । [३.] परमेश्वर सुख्खा माटोबाट ठूलो जातिहरू उठाउन सक्नुहुन्छ, र सानो जातिलाई हजार बनाउन सक्नुहुन्छ ।

२. म तिमीलाई आशीर्वाद दिनेछु, विशेष रूपमा उत्पत्ति र वृद्धिको आशीर्वादको साथ, जसरी उहाँले आदाम र नूहलाई आशीर्वाद दिनुभयो, वा सामान्य रूपमा, "म तिमीलाई सबै प्रकारका आशीर्वाद दिनेछु, माथिल्लो र तल्लो स्रोतहरूको आशीर्वादसँगै । तिमी आफ्नो बुवाको घर छोड, र म तिमीलाई एक बुवाको आशीर्वाद दिनेछु, जसले तिम्रा पुर्खाहरूको भन्दा राम्रो हुनेछ ।" ध्यान दिनुहोस्, आज्ञाकारी विश्वास गर्नेहरू आशीर्वादको उत्तराधिकारी हुनेछन् ।

३. म तिमीको नाम महान बनाउनेछु । आफ्नो देश छोडेर, उनले त्यहाँ आफ्नो नाम गुमाए । "त्यो कुराको चिन्ता नगर," परमेश्वर भन्नुहुन्छ, "तर ममाथि विश्वास गर, र म तिमीलाई त्यहाँभन्दा ठूलो नाम बनाउनेछु ।" सन्तान नभएको हुँदा, उनले सोचे कि उनीसँग कुनै नाम हुनेछैन; तर परमेश्वरले उनलाई ठूलो जाति बनाउनुहुनेछ, र यसरी उनलाई ठूलो नाम दिनुहुनेछ । ध्यान दिनुहोस्, (१.) परमेश्वर सम्मानको स्रोत हुनुहुन्छ र उहाँबाट पदोन्नति आउँछ, १ सामूएल २:८ । (२.) आज्ञाकारि विश्वास गर्नेहरूको नाम निश्चित रूपमा प्रसिद्ध र महान बनाइनेछ । सबैभन्दा राम्रो नाम ति वृद्धहरूले विश्वासमार्फत प्राप्त गरेका रिपोर्ट हो, हिब्रू ११:२ ।

४. तिमी आशीर्वाद हुनेछौ; अर्थात्, (१.) "तिम्रो खुशी एक उदाहरण हुनेछ, यसरी कि जो कोही आफ्नो साथीलाई आशीर्वाद दिन चाहन्छ, उसले केवल यो प्रार्थना गर्नेछ कि परमेश्वरले तिनीलाई अब्राहाम जस्तो बनाउनुहोस्," जस्तै रुथ ४:११। ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरका व्यवहारहरूले आज्ञाकारी विश्वास गर्नेहरू प्रति यति दयालु र कृपाशील छन् कि हामी आफूसँग वा हाम्रा साथीहरूसँग कुनै राम्रो व्यवहारको इच्छा गर्नुपर्ने आवश्यकता छैन: परमेश्वरलाई आफ्नो मित्र बनाउनु नै आशीर्वाद हो । (२.) "तिम्रो जीवन तिमी जाने स्थानहरूमा आशीर्वाद हुनेछ ।" ध्यान दिनुहोस्, असल मानिसहरू आफ्नो देशका आशीर्वाद

हुन्, र तिनीहरूलाई यसरी बनाइन्छ भन्ने कुरा उनीहरूको अपार सम्मान र खुशी हो ।

५. म तिमीलाई आशीर्वाद दिनेहरूलाई आशीर्वाद दिनेछु र तिमीलाई श्राप दिने लाई श्राप दिनेछु । यसले परमेश्वर र अब्राहामबीचको एक प्रकारको संधि, आक्रामक र रक्षात्मक, बनायो । अब्राहामले परमेश्वरको कारणलाई समर्पण गरे, र यहाँ परमेश्वरले आफ्नै कारणमा चासो लिने प्रतिज्ञा गर्नुहुन्छ । (१.) उहाँले आफ्नो मित्रहरूलाई मित्र बनाउने प्रतिज्ञा गर्नुहुन्छ, उहाँलाई देखाइएको कृपालाई आफ्नो लागि गरिएको मान्ने र तिनलाई त्यस अनुसार प्रतिफल दिने । परमेश्वरले यस कुरा सुनिश्चित गर्नुहुनेछ कि कुनै पनि व्यक्ति लामो समय पछि आफ्नो सेवामा कुनै नोक्सान गर्नेछैन; यहाँसम्म कि चिसो पानीको एक कपलाई पनि प्रतिफल दिइनेछ । (२.) उहाँले आफ्ना शत्रुहरूविरुद्ध प्रकट हुने प्रतिज्ञा गर्नुहुन्छ । त्यहाँ केहि थिए जसले अब्राहामलाई नै घृणा गरे र श्राप गरे; तर, जबकि तिनीहरूको निराधार श्रापले अब्राहामलाई कुनै हानि पुर्याउन सक्दैन, परमेश्वरको धार्मिक श्रापले निश्चय नै तिनीहरूलाई समातेर विनाश गर्नेछ, गन्ती २४:९ । यो एक राम्रो कारण हो जसले हामीलाई तिनीहरूलाई आशीर्वाद दिनुमा प्रेरित गर्छ जसले हामीलाई श्राप गर्छन्, किनकि यो पर्याप्त छ कि परमेश्वर तिनीहरूलाई श्राप दिनुहुनेछ, भजनसंग्रह ३८:१३-१५ ।

६. तिमीमा पृथ्वीका सबै परिवारहरू आशिषित हुनेछन् । यो सबै अन्य प्रतिज्ञाहरूलाई पुरा गर्ने प्रतिज्ञा थियो; यसले मसीहलाई संकेत गर्छ, जसमा सबै प्रतिज्ञाहरू यथार्थ र आमेन छन् । ध्यान दिनुहोस्, (१.) येशू ख्रीष्ट संसारको महान आशीर्वाद हुनुहुन्छ, संसारले कहिल्यै प्राप्त गरेको सबैभन्दा ठूलो आशीर्वाद । उहाँ एक परिवारको आशीर्वाद हुनुहुन्छ, उहाँद्वारा उद्धार घरमा ल्याइएको छ (लूका १९:९); जब हामी हाम्रो परिवारका आशीर्वादहरूको गणना गर्छौं, हामीले मसीहलाई प्रमुख स्थानमा राख्नु पर्छ--आशीर्वादहरूको आशीर्वादका रूपमा । तर, सबै पृथ्वीका परिवारहरू मसीहमा कसरी आशिषित हुन्छन्, जबकि थुप्रै तिनीहरू उहाँसँग अपरिचित छन् ? उत्तर, [१.] सबै जो आशिषित छन्, तिनीहरू उहाँमा आशिषित छन्, प्रेरित ४:१२। [२.] सबै जो विश्वास गर्छन्, जुन परिवारका हुन्, तिनीहरू उहाँमा आशिषित हुनेछन्। [३.] पृथ्वीका

सबै परिवारका केही व्यक्तिहरू उहाँमा आशिषित छन् । [४.] केही आशीर्वादहरू छन् जसले पृथ्वीका सबै परिवारहरूलाई मसीहमा आशिषित बनाउँछन्; किनकि सुसमाचार उद्धार एक सामान्य उद्धार हो, यहूदा ३। (२.) मसीहसँग सम्बन्धित हुनु एक ठूलो सम्मान हो; यसले अब्राहामको नामलाई ठूलो बनायो, कि मसीह उहाँको रक्त रेखाबाट जन्मनु पर्ने थियो, यसभन्दा धेरै कि उहाँ धेरै जातिहरूका पिताका रूपमा हुनुहुन्छ । अब्राहामको सम्मान थियो कि उहाँ स्वाभाविक रूपमा उहाँका पिता स्वभाविक थिए; हाम्रो सम्मान हुनेछ कि हामी उहाँका भाइहरू बन्नेछौं अनुग्रहले, मत्ती १२:५० ।

४ तब परमप्रभुले उनलाई भन्नुभएअनुसार अब्राम हिँड़े; अनि लूत पनि उनको साथमा हिँड़े। अनि हारानबाट निस्केको बेलामा अब्राम पचहत्तर वर्षका थिए ।
५ अनि अब्रामले आफ्नी पत्नी सारैलाई, आफ्नो भतिजा लूतलाई, उनीहरूले जम्मा पारेका सबै सम्पत्ति र हारानमा प्राप्त गरेका मानिसहरूलाई लिए; अनि कनान देशमा जानका निम्ति उनीहरू निस्के; अनि उनीहरू कनान देशमा आइपुगे ।

यहाँ प्रस्तुत छ, (१.) अब्राहामको आफ्नो देशबाट प्रस्थान, पहिलो पटक ऊरबाट र पछि हरानबाट, परमेश्वरको आह्वानलाई पालन गर्दै: त्यसैले अब्राहाम गए; उनले स्वर्गीय दर्शनप्रति अवज्ञा गरेनन्, तर उनलाई आदेश दिइएअनुसार गरे, शरीर र रगतसँग सल्लाह नगरी, गलाती १:१५-१६ । उनको आज्ञाकारिता छिटो र ढिलाइबिना थियो, नम्र र विवादबिना; किनभने उनी गए, थाहा नपाई कि उनी कहाँ जाँदै थिए (हिब्रू ११:८), तर थाहा थियो कि उनले कसलाई पछ्याउँदै छन् र कस्को निर्देशनमा जाँदैछन् । यसरी परमेश्वरले उनलाई आफ्नो खुट्टामा बोलाउनुभयो, यशैया ४१:२ ।

आ. उनले प्रस्थान गर्दा उनको उमेर: उनी पचहत्तर वर्षको थिए, यस्तो उमेर जब उनले बरु विश्राम र स्थिरता पाउनु पर्ने थियो । तर, यदि परमेश्वरले उनलाई यस वृद्ध अवस्थामा फेरि संसार शुरू गर्न चाहनुहुन्छ

भने, उनी त्यसमा समर्पित छन् । यहाँ एक वृद्ध परिवर्तन हुने व्यक्तिको उदाहरण छ ।

इ. उहाँसँग यात्रा गर्नका लागि लिएको संगत र सामान ।

१. उनले आफ्नी पत्नी र भतिज लोतलाई पनि आफूसँग लगे; बलपूर्वक वा उनीहरूको इच्छाविरुद्ध होइन, तर सम्झाएर । सारै, उनकी पत्नी, निश्चय नै उनीसँग जान तयार थिइन्; परमेश्वरले उनीहरूलाई एकसाथ बाँध्नुभएको थियो, र कुनै चीजले पनि उनीहरूलाई अलग गर्न सक्दैनथ्यो । यदि अब्राहामले परमेश्वरलाई पछ्याउन सबै कुरा त्याग्नुभयो भने, सारैले पनि अब्राहामलाई पछ्याउन सबै त्याग्न तयार भइन्, यद्यपि उनीहरू दुवैलाई कहाँ जाँदैछन् भन्ने थाहा थिएन । यो अब्राहामका लागि एक ठूलो कृपा थियो कि उनीसँग यस्तो साथी थियो, जो यात्रामा उहाँका लागि उपयुक्त सहयोगी थिइन् । ध्यान दिनुहोस्, स्वर्ग जाने बाटोमा श्रीमान् र श्रीमतीले एकैसाथ सहमतिमा हिंड्न सक्नु निकै सान्त्वनादायी कुरा हो । लोत, उनका आफन्त, पनि अब्राहामको राम्रो उदाहरणबाट प्रभावित भएका थिए । सायद आफ्नो पिताको मृत्यु पछि अब्राहामले लोतको अभिभावकत्व लिएका थिए, र लोत पनि उनीसँग जान तयार भए । ध्यान दिनुहोस्, कनान जानेहरूले एक्लै जानु पर्दैन; किनभने, यद्यपि थोरैले साँघुरो ढोका भेट्टाउँछन्, परमेश्वरलाई धन्यवाद, केहीले भेट्टाउँछन् । र ती मानिसहरूसँगै हिंड्नु हाम्रो बुद्धिमानी हो, जससँग परमेश्वर हुनुहुन्छ (जकरिया ८:२३), उनीहरू जहाँ गए पनि ।

२. उनीहरूले आफूहरूसँग भएको सबै सम्पत्ति—जमाएको धन र चल-अचल सामानहरू पनि आफूसँग लगे । किनभने, (१.) उनीहरूले आफूहरूसँगै आफ्नो सबै कुरा परमेश्वरको व्यवस्थापनमा दिन तयार थिए, मूल्यको कुनै भाग राखेनन्, तर सबै कुरा एकै विश्वासमा लगानी गरे, जान्दथे कि त्यो विश्वास सही थियो । (२.) उनीहरूले त्यो देशमा जानका लागि, जहाँ गइरहेका थिए, परमेश्वरको सेवाका लागि र आफ्नो परिवारको आवश्यकताहरू पूरा गर्न चाहिने सामग्रीसहित आफूलाई सुसज्जित गरे । आफ्नो सम्पत्ति त्याग्नु, केवल परमेश्वरले आशीर्वाद दिने वाचा गर्नुभएको छ भनेर, परमेश्वरलाई विश्वास नगरी परीक्षा दिनुजस्तै हुन्थ्यो । (३.) उनीहरूले पुनः फर्कने कुनै प्रलोभनमा नपर्न चाहन्थे; त्यसैले

एउटा खुर पनि पछाडि छोडेनन्, ताकि त्यो कुरा उनीहरूले छोडेको देशलाई सम्झाउने कारण नबनोस् ।

३. उनीहरूले आफूसँग "आत्माहरू" पनि लगे, जुन भन्नुको अर्थ: (१.) ती सेवकहरू जो उनीहरूले किनेका थिए । यी सेवकहरू उनीहरूको सम्पत्तिको हिस्सा थिए, तर उनीहरूलाई "आत्माहरू" भनेर उल्लेख गरिएको छ, ताकि मालिकहरूले सम्झुन् कि तिनीहरूका गरिब सेवकहरूसँग आत्माहरू छन्—महत्त्वपूर्ण र बहुमूल्य आत्माहरू—जसको हेरचाह र आवश्यक भोजनको प्रबन्ध गर्नु उनीहरूको जिम्मेवारी हो । (२.) ती धर्म परिवर्तन गराइएका मानिसहरू, जसलाई उनीहरूले साँचो परमेश्वरको आराधनामा सहभागी हुन प्रेरित गरे र उनीहरूसँगै कनान जान तयार गराए । ती आत्माहरू (जसलाई एक रब्बीले भनेझैं, "परमेश्वरको ईश्वरीय महिमाको पंखमुनी ल्याइएको" आत्मा) उनीहरूले जितेका थिए । ध्यान दिनुहोस्, जो आफैं परमेश्वरको सेवा र अनुसरण गर्छन्, तिनीहरूले अरूलाई पनि परमेश्वरको सेवा र अनुसरण गराउन सक्दो प्रयास गर्नुपर्छ । यी आत्माहरूलाई उनीहरूले "प्राप्त" गरेको भनिएको छ । हामीले आफूलाई साँचो लाभ प्राप्त गरेको ठान्नुपर्छ, यदि हामी आत्माहरूलाई ख्रीष्टतर्फ जित्न सक्छौं भने ।

ई. यहाँ उनीहरूको यात्राको अन्त्यमा सुखद आगमन प्रस्तुत गरिएको छ: उनीहरू कनान देशतर्फ जान बाहिर निस्किए । यो उनीहरूले पहिले पनि गरेका थिए (उत्पत्ति ११:३१), तर बीचमा रोकिए । तर यसपटक उनीहरूले आफ्नो मार्गमा अडिग रहे, र परमेश्वरको कृपाशाली हातले, उनीहरू कनान देशमा आइपुगे, जहाँ नयाँ प्रकाशनद्वारा उनीहरूलाई यो नै त्यो देश हो, जुन परमेश्वरले देखाउने करार गर्नुभएको थियो, भनी बताइएको थियो । उनीहरूले बाटोमा भेटिएका कठिनाइहरूले निरुत्साहित भएनन्, न त उनीहरूले भेटेका रमाइलो कुराहरूले उनीहरूको ध्यान विचलित गऱ्यो, बरु उनीहरू अघि बढ्दै गए । ध्यान दिनुहोस्: (१.) जो स्वर्गतर्फ प्रस्थान गर्छन्, तिनीहरूले अन्तसम्म दृढ रहनुपर्छ, सधैं अघि भएका कुराहरूलाई प्राप्त गर्न प्रयास गर्नुपर्छ । (२.) जुन कुरा हामी परमेश्वरको आज्ञा पालनमा र उहाँको प्रबन्धको हेरचाहमा विनम्रतापूर्वक गर्छौं, त्यो निश्चय नै सफल हुनेछ र अन्तमा सान्त्वनामा समाप्त हुनेछ ।

६ अनि अब्राम त्यस देशबाट पार भएर शेकेममा, मोरेको फलाँटको रूखसम्म आए; अनि त्यस बेला त्यस देशमा कनानीहरू थिए ।
७ अनि परमप्रभु अब्रामकहाँ देखा पर्नुभयो, र भन्नुभयो: "यो देश म तिम्रो वंशलाई दिनेछु।" अनि त्यहाँ उनले आफूकहाँ देखा पर्नुभएको परमप्रभुका निम्ति एउटा वेदी बनाए ।
८ अनि त्यहाँबाट उनी बेतएलको पूर्वपट्टि भएको पहाड़मा सरे, अनि बेतएललाई पश्चिमतिर र ऐलाई पूर्वपट्टि पारेर उनले आफ्नो पाल टाँगे। अनि त्यहाँ उनले परमप्रभुका निम्ति एउटा वेदी बनाए, र परमप्रभुको नामलाई पुकारे ।
९ अनि अब्राम यात्रा गर्दै अझै दक्षिणतिर लागे ।

आशा गरिन्थ्यो कि अब्राहामले कनानतर्फको यस्तो असाधारण बोलावट पाएपछि, त्यहाँ आइपुगेपछि कुनै ठूलो घटना घट्नुपर्थ्यो, कि उनलाई सबै सम्भावित सम्मान र आदरसहित स्वागत गरिनुपर्थ्यो, र कनानका राजाहरूले तुरुन्तै आफ्ना मुकुटहरू उनलाई सुम्पिनुपर्थ्यो र उनको आदर गर्नुपर्थ्यो । तर होइन; उनको आगमन कुनै विशेष तामझाम बिना भयो, उनलाई निकै कम ध्यान दिइयो । यसको कारण यो हो कि परमेश्वरले उनलाई विश्वासद्वारा बाँच्न सिकाउनुभयो र उनलाई कनानलाई, त्यहाँ हुँदा पनि, प्रतिज्ञा गरिएको देशको रूपमा हेर्न प्रेरित गर्नुभयो । त्यसैले यहाँ ध्यान दिनुहोस्:

अ. उनले आफू आएको भूमिमा धेरै सान्त्वना पाएनन्; किनभने, १. त्यो भूमि उनको मात्र थिएन: "त्यस समय कनानीहरू त्यहाँ थिए ।" उनले त्यहाँको देश कनानीहरूले भरिएको र कब्जा गरिएको पाए, जो खराब छिमेकी र अझ खराब मालिक हुने सम्भावना थियो; र, देखिन्छ कि उनले आफ्नो पाल टाँग्नका लागि जग्गा पनि उनीहरूको अनुमतिबिना पाउन सकेनन् । यसरी, श्रापित कनानीहरू धन्य अब्राहामभन्दा राम्रो अवस्थामा देखिए । नोट गर्नुहोस्: संसारका सन्तानहरूसँग सामान्यत: परमेश्वरका सन्तानहरूभन्दा यो संसारका चीजहरू बढी हुन्छन् । २. उनलाई त्यस भूमिमा स्थिरता थिएन । उनले त्यस भूमिबाट यात्रा गरे (पद ६), एउटा पहाडमा गए (पद ८), र निरन्तर यात्रा गरिरहे (पद ९)। यहाँ ध्यान दिनुहोस्: (१) कहिलेकाहीँ असल मानिसहरूको भाग्य नै अस्थिर हुनु र

प्रायः आफ्नो बसोबास सर्नु पर्ने हुन्छ। पवित्र दाऊदको पनि भौँतारिने र सर्ने अवस्था थियो (भजनसंग्रह ५६:८)। (२) यस संसारमा हाम्रो सर्नु विभिन्न अवस्थाहरूमा हुने गर्दछ । अब्राहामले पहिले समतल भूमि (पद ६) र त्यसपछि पहाडमा (पद ८) बास बस्नुभयो। परमेश्वरले एउटोलाई अर्कोसँग तुलनात्मक रूपमा मिलाउनुहुन्छ। (३) सबै असल मानिसहरूले आफूलाई यो संसारमा अपरिचित र यात्रीको रूपमा लिनुपर्छ, र विश्वासद्वारा यसलाई अपरिचित देशको रूपमा बुझ्नुपर्छ । अब्राहामले यसरी नै गरे (हिब्रू ११:८-१४)। (४) जबसम्म हामी यहाँको यो वर्तमान अवस्थामा छौं, हामीले यात्रा गरिरहनुपर्छ, र सधैं बलमा बल थप्दै अगाडि बढ्नुपर्छ, किनभने हामीले अझै लक्ष्य प्राप्त गरेका छैनौं ।

आ. परमेश्वरमा उनले प्राप्त गरेको अपार सान्त्वना: जब उनले त्यहाँ पाइएका कनानीहरूसँगको संवादबाट धेरै सन्तोष पाउन सकेनन्, उनलाई त्यहाँ ल्याउने र कहिल्यै नछोड्ने परमेश्वरसँगको संगतीबाट अपार आनन्द प्राप्त भयो । परमेश्वरसँगको संगती वचन र प्रार्थनाद्वारा कायम राखिन्छ । अब्राहामले आफ्नो यात्राको भूमिमा, त्यस व्यवस्थाको विधिहरूअनुसार, यी माध्यमद्वारा परमेश्वरसँग आफ्नो संगतीलाई निरन्तरता दिए ।

१. परमेश्वरले अब्राहामकहाँ देखिनुभयो, सम्भवतः दर्शनद्वारा, र उहाँसँग शुभ र सान्त्वनादायक वचनहरू बोल्नुभयो: "म यो देश तिमीका सन्तानलाई दिनेछु।" ध्यान दिनुहोस्: (१) जीवनको कुनै पनि स्थान वा अवस्था परमेश्वरको कृपालु उपस्थितिबाट सान्त्वना प्राप्त गर्नबाट हामीलाई रोकिन सक्दैन । अब्राहाम यात्री हुनुहुन्थ्यो, कनानीहरूबीच अस्थिर रूपमा बसिरहनुभएको थियो; तर यहीं पनि उहाँसँग उहाँ भेट गर्नुभयो, जो जीवित हुनुहुन्छ र उहाँलाई देख्नुहुन्छ । शत्रुहरूले हामीलाई र हाम्रो पालहरूलाई, अथवा हाम्रो वेदीहरूलाई अलग पार्न सक्छन्, तर हामीलाई र हाम्रो परमेश्वरलाई कहिल्यै अलग गर्न सक्दैनन् । (२) कर्तव्यको मार्गमा परमेश्वरलाई विश्वासपूर्वक पछ्याउनेहरूप्रति, यदि उहाँले तिनीहरूलाई तिनीहरूको साथीहरूबाट अलग गर्नुभयो भने, उहाँ स्वयं आफ्ना कृपालु उपस्थितिद्वारा त्यो क्षतिलाई पूर्ति गर्नुभयो । (३) परमेश्वरका प्रतिज्ञाहरू निश्चित र सन्तोषजनक हुन्छन् ती सबैका लागि, जो उहाँका आज्ञाहरूलाई सत्यनिष्ठापूर्वक पालन गर्छन् । जसले

परमेश्वरको बोलावटलाई पालन गर्न कुनै प्रिय वस्तु त्याग्छन् वा गुमाउँछन्, उनीहरूले त्यसको सट्टामा केही अझ उत्तम प्राप्त गर्ने सुनिश्चितता पाउँछन्। अब्राहामले आफ्नो जन्मभूमि छोड्नुभएको थियो । परमेश्वरले भन्नुभयो, "हो ठीक छ, म तिमीलाई यो भूमि दिनेछु" (मत्ती १९:२९) । (४) परमेश्वरले आफूलाई र आफ्ना अनुग्रहहरूलाई आफ्नो प्रजाप्रति क्रमशः प्रकट गर्नुहुन्छ। पहिले उहाँले यो भूमि देखाउने प्रतिज्ञा गर्नुभयो; अब, यो दिनेसम्मको प्रतिज्ञा गर्नुभयो । जसरी अनुग्रह बढ्दै जान्छ, त्यसैगरी सान्त्वना पनि । (५) परमेश्वरबाट वाचा गरिएको भूमि पाउनु साँचो सान्त्वनादायक हुन्छ, जसलाई केवल प्रविधानद्वारा होइन, तर वाचाद्वारा प्रदान गरिन्छ । (६) सन्तानहरूका लागि दिइएका अनुग्रहहरू अभिभावकहरूको लागि पनि अनुग्रह हुन्छन्। "म यो तिमीलाई होइन, तिम्रा सन्तानलाई दिनेछु ।" यो उहाँका सन्तानहरूको लागि भविष्यमा पाउने वरदान हो । यद्यपि, यस्तो देखिन्छ कि अब्राहामले यसलाई आफूले पनि भविष्यमा पाउने उत्कृष्ट देशको वरदानको रूपमा बुझ्नुभयो, जसको प्रतीक यो थियो। किनभने उहाँले स्वर्गीय देशको आशा गर्नुभएको थियो (हिब्रू ११:१६) ।

२. अब्राहामले परमेश्वरका स्थापनागत विधिहरूमा उहाँको सेवा गर्नुभयो । उहाँले परमेश्वरका लागि एउटा वेदी निर्माण गर्नुभयो, जसले उहाँलाई दर्शन दिनुभएको थियो, र उहाँको नामलाई पुकार्नुभयो (पद ७, ८)। यसबारे विचार गर्नुहोस्: (१) यो विशेष अवसरमा गरिएको कार्यको रूपमा । जब परमेश्वरले उहाँलाई दर्शन दिनुभयो, त्यही बेला र त्यही स्थानमा उहाँले वेदी निर्माण गर्नुभयो, त्यो दर्शन दिने परमेश्वरलाई ध्यानमा राखेर। यसरी, अब्राहामले परमेश्वरको भेटलाई फर्काउनु भयो र स्वर्गसँगको आफ्नो सम्बन्धलाई निरन्तरता दिनुभयो, यो सुनिश्चित गर्दै कि आफ्नो तर्फबाट त्यो सम्बन्ध कहिल्यै टुट्ने छैन । उहाँले कृतज्ञतापूर्वक परमेश्वरले उहाँलाई त्यो कृपालु भेट र प्रतिज्ञा दिनुभएकोमा आभार व्यक्त गर्नुभयो । यसैगरी, उहाँले परमेश्वरले बोल्नुभएको वचनप्रति आफ्नो विश्वास र निर्भरता प्रमाणित गर्नुभयो। नोट गर्नुहोस्: एक सक्रिय विश्वासीलो परमेश्वरको प्रतिज्ञा, जसको पूरा हुनु उहाँले अझै देख्नुभएको छैन, त्यसको लागि हृदयदेखि परमेश्वरको स्तुति गर्न सक्छन्। यस्तै, परमेश्वरले उहाँलाई दर्शन दिनुभएकोमा उहाँको सम्मान गर्न वेदी निर्माण

गर्न सक्छन्, यद्यपि परमेश्वरले उहाँका लागि अझै कुनै चमत्कार प्रकट गर्नुभएको छैन । (२) यो उहाँको निरन्तर अभ्यासको रूपमा, जहाँसुकै उहाँ जानुभयो । अब्राहाम कनान पुगेपछि, यद्यपि उहाँ त्यहाँ केवल एक अपरिचित र यात्री हुनुहुन्थ्यो, उहाँले आफ्नो परिवारमा परमेश्वरको आराधना स्थापना गर्नुभयो र निरन्तरता दिनुभयो। जहाँ उहाँको पाल थियो, त्यहाँ परमेश्वरको वेदी थियो। त्यो वेदी प्रार्थनाद्वारा पवित्र गरिएको थियो । उहाँले धर्मको केवल बाहिरी पक्ष, बलिदान चढाउने काममा मात्र ध्यान दिनुभएन, तर आफ्नो परमेश्वरलाई खोज्ने र उहाँको नाम पुकार्ने प्राकृतिक कर्तव्यलाई पनि जिम्मेदारीपूर्वक पालना गर्नुभयो। त्यो आत्मिक बलिदान थियो, जसबाट परमेश्वर सन्तुष्ट हुनुहुन्छ । अब्राहामले परमेश्वरको नामको बारेमा प्रचार गर्नुभयो। उहाँले आफ्नो परिवार र छिमेकीहरूलाई साँचो परमेश्वर र उहाँको पवित्र धर्मको ज्ञान दिनुभयो। उहाँले हरानमा पाउनुभएका आत्माहरूलाई चेलाहरू बनाइसकेपछि, तिनीहरूलाई अझै शिक्षित गर्नुपर्ने थियो। नोट गर्नुहोस्: जो मानिस आफूलाई विश्वासका पिता अब्राहामका सन्तान प्रमाणित गर्न चाहन्छन्, र अब्राहामको आशीर्वाद प्राप्त गर्न चाहन्छन्, तिनीहरूले परमेश्वरको विधिपूर्वक आराधनालाई, विशेषतः आफ्ना परिवारहरूमा, अब्राहामको उदाहरणअनुसार निरन्तरता दिनुपर्ने हुन्छ । पारिवारिक आराधनाको मार्ग एक प्राचीन र उत्तम मार्ग हो; यो कुनै नयाँ आविष्कार होइन, तर सबै सन्तहरूको पुरानो अभ्यास हो । अब्राहाम अति धनाढ्य हुनुहुन्थ्यो, ठूलो परिवार भएको व्यक्ति हुनुहुन्थ्यो, अस्थिर जीवन बिताइरहनुभएको थियो, र शत्रुहरूको बीचमा हुनुहुन्थ्यो । तर, जहाँसुकै उहाँको पाल बस्यो, त्यहाँ उहाँले एउटा वेदी निर्माण गर्नुभयो । जहाँसुकै हामी जाँदा पनि, हाम्रो धर्मलाई आफूसँगै लैजान बिर्सनु हुँदैन ।

१० अनि त्यस देशमा अनिकाल पऱ्यो; अनि अब्राम त्यहाँ बसोबासो गर्न भनी तल मिस्र देशमा गए; किनकि देशमा घोर अनिकाल परेको थियो ।

११ अनि यस्तो भयो – जब उनी मिस्रमा पस्न लागेका थिए, तब उनले आफ्नी पत्नी सारैलाई भने: "हेर न, म जान्दछु, तिमी हेर्नमा सुन्दरी स्त्री छौ;

१२ यसकारण यस्तो हुनेछ – जब मिस्रीहरूले तिमीलाई देख्नेछन्, तब तिनीहरूले भन्नेछन्, 'यो त्यसकी स्वास्नी हो'; अनि तिनीहरूले मलाई मार्नेछन्, तर तिमीलाई चाहिँ जीवित राख्नेछन् ।
१३ म तिमीलाई विन्ती गर्दछु, 'म उहाँकी बहिनी हुँ' भनी भनिदेऊ; र तिम्रो खातिर मेरो भलाइ होस्, र तिम्रो कारणले मेरो प्राण बाँचोस् !"

यहाँ छ: अ. कानाानको भूमिमा आएको एक ठूलो अनिकाल: त्यो फलदायी भूमि बाँझोमा परिणत भयो, न केवल त्यहाँ बसोबास गर्ने कनानीहरूको अधर्मलाई दण्ड दिनका लागि, तर अब्राहामको विश्वासलाई परिक्षा गर्नका लागि, जो त्यहाँ यात्रीको रूपमा बसेका थिए । यो एक अत्यन्त कठिन परीक्षा थियो, जसले उहाँलाई के सोच्न बाध्य बनायो: १. उहाँलाई त्यहाँ ल्याउनु हुने परमेश्वरबारे के सोच्नुहुन्थ्यो—के उहाँ आफ्नो गुनासो गर्ने सन्तानझैं भन्ने सोच्न तयार हुनुहुन्थ्यो कि उहाँलाई भोकले मार्नका लागि त्यहाँ ल्याइएको हो ? (प्रस्थान १६:३)। केवल एक बलियो विश्वासले मात्र यस्तो प्रविधानको अधीनमा परमेश्वरप्रति असल विचार कायम राख्न सक्थ्यो । २. प्रतिज्ञाको भूमिबारे—के उहाँ सोच्नुहुन्थ्यो कि यो देश प्राप्त गर्नु आफ्नो देश त्याग्न योग्य थियो, जब कि अहिलेको अवस्थामा, यो त्यस्तो देश जस्तो देखिन्थ्यो जसले आफ्ना वासिन्दाहरूलाई खायो। अहिले उहाँको यो विश्वासको परीक्षा भयो कि कनाानमा उहाँलाई ल्याउनु हुने परमेश्वरले उहाँलाई त्यहाँ टिकाइराख्न सक्नुहुन्छ, र के उहाँ त्यो परमेश्वरमा आफ्नो उद्धारको परमेश्वरका रूपमा हर्षित रहन सक्नुहुन्छ, जब अञ्जीरको रुखले फूल फुलाएन ? (हिब्रू ३:१७-१८) । नोट गर्नुहोस्: (१) बलियो विश्वासलाई सामान्यतया विविध परीक्षा र प्रलोभनहरूद्वारा परिक्षा गरिन्छ, ताकि यो प्रशंसा, सम्मान, र महिमामा प्रकट होस् (१ पत्रुस १:६-७) । (२) परमेश्वरले कहिलेकाहीँ धर्मको मार्गमा नयाँ लागेका मानिसहरूलाई गम्भीर दुःखद पीडाहरूसँग परिक्षा गर्नुपर्छ भन्ने ठान्नुहुन्छ । (३) कुनै मानिस कर्तव्यको मार्गमा र धन्यताको मार्गमा भए पनि, ठूलो समस्याहरू र निराशाहरूको सामना गर्न सक्छ ।

आ. अनिकालको कारण अब्राहामको मिश्र प्रवास । अनिकालको यो अवस्थामा, अब्राहाम मिश्रतर्फ जानुभएको छ । यहाँ देख्न सकिन्छ कि

परमेश्वरले कसरी बुद्धिमानीपूर्वक व्यवस्था गर्नुभएको छ कि एउटा स्थानमा अभाव हुँदा अर्को स्थानमा प्रशस्तता होस् । यसरी, मानव जातिका अंगहरूका रूपमा, हामी एकअर्कालाई भन्न नसकौं, "मलाई तिम्रो आवश्यकता छैन ।" परमेश्वरको प्रविधानले मिश्रमा आपूर्तिको व्यवस्था गरेको थियो, र अब्राहामको विवेकले त्यो अवसरको सदुपयोग गऱ्यो । किनभने हामीले संकटको समयमा परमेश्वरले कृपापूर्वक दिनुभएको साधनहरूको उपयोग नगरीकन उहाँमाथि भरोसा गर्छु भनेर सोचेमा, त्यो वास्तवमा परमेश्वरलाई चुनौती दिनु हो। हामीले अनावश्यक चमत्कारहरूको अपेक्षा गर्नु हुँदैन । तर यहाँ विशेष रूपमा अब्राहामको प्रशंसा गर्न योग्य कुरा यो हो कि, यस्तो अवस्थामा पनि, उहाँ आफ्नो जन्मभूमि फर्कने सोचतर्फ कहिल्यै जानुभएन । उहाँले जहाँबाट निस्कनुभएको थियो, त्यो देश कानाानको उत्तर-पूर्वमा थियो । त्यसकारण, जब उहाँ केही समयका लागि कनाान छोड्नुपर्ने भयो, उहाँले उत्तर-पूर्वतर्फ फर्कने सोच्नुको सट्टा मिस्रतर्फ जानु भयो, जो कानाानको दक्षिण-पश्चिममा पर्छ। यसरी उहाँले फर्केर हेर्ने पनि चाहनु भएन (हिब्रू ११:१५-१६) । यसबाहेक, ध्यान दिनुहोस्: जब उहाँ मिश्र जानुभयो, त्यो बसोबास गर्न होइन, अस्थायी बसाइँका लागि मात्र थियो । नोट गर्नुहोस्: १. यद्यपि प्रविधानले केही समयका लागि हामीलाई खराब स्थानहरूमा राख्न सक्छ, हामी त्यहाँ आवश्यकता परेभन्दा धेरै समय बस्न हुँदैन । हामी बसोबास गर्न नसक्ने स्थानमा अस्थायी रूपमा बस्न सक्छौं । २. एउटा असल मानिसले स्वर्गको यात्रा पूरा नहुँदासम्म, जहाँ भए पनि, आफूलाई केवल यात्रीकै रूपमा लिन्छ ।

इ. अब्राहामको ठूलो त्रुटि—आफ्नी पत्नीलाई बहिनी भनी पत्नीको रूपमा अस्वीकार गर्नु । अब्राहामले आफूले सारा सँगको सम्बन्धलाई अस्वीकार गरी आफूलाई उनकी बहिनी मात्र भएको जस्तो देखाउनुभएकोमा ठूलो गल्ती गर्नुभयो । पवित्रशास्त्रले महानतम सन्तहरूको त्रुटिहरूलाई पनि निष्पक्ष रूपमा वर्णन गर्छ, ताकि ती हाम्रो अनुकरणको लागि नभई चेतावनीका लागि हुन् । "जो आफू उभिएको सोच्दछ, ऊ खस्न नदिन सावधान रहोस् ।" १. अब्राहामको गल्ती: उहाँले सारा सँगको सम्बन्धलाई ढाँट्नुभयो, अस्पष्ट बनाउनुभयो, र सम्भवतः उहाँका सबै सेवकहरूलाई पनि त्यही गर्न सिकाउनुभयो । उहाँले भनेको

कुरा एक अर्थमा सत्य थियो (उत्पत्ति २०:१२), तर धोखा दिनका लागि थियो । यसरी उहाँले महत्वपूर्ण सत्यलाई लुकाउनुभयो, जुन झूटको बराबर भयो । यसबाट उहाँले न केवल आफ्नी पत्नीलाई खतरामा पर्नुभयो, तर मिश्रीहरूलाई पनि पाप गर्न प्रेरित गर्नुभयो । २. यस गल्तीको मूल कारण: अब्राहामले आफूलाई डराएका र शंकास्पद कल्पनामा डुब्नुभएको थियो कि मिश्रीहरूले साराको सुन्दरताबाट मोहित भएर (मिश्रमा त्यस्तो सुन्दरता बिरलै भेटिन्थ्यो), यदि उनीहरूले थाहा पाए कि उहाँ उनकी पत्नी हुन् भने, कुनै न कुनै उपायले उहाँलाई हटाउनेछन्, ताकि उनीहरूसँग साराको विवाह गर्न सकियोस् । उहाँले यो मान्नुभयो कि तिनीहरू व्यभिचार भन्दा हत्या गर्न तयार हुनेछन्, किनभने त्यतिबेला व्यभिचारलाई धेरै ठूलो पाप मानिन्थ्यो, र विवाह बन्धनलाई धेरै पवित्र मानिन्थ्यो । यसबाट उहाँले कुनै राम्रो कारण बिना निष्कर्ष निकाल्नुभयो—"उनीहरू मलाई मार्नेछन्।" नोट गर्नुहोस्: (१) मानिसको डरले फन्दाको स्थिति ल्याउँछ, र धेरैजसो मानिसहरू मृत्युभयको कारण पापमा फस्छन् (लूका १२:४-५) । (२) अब्राहामको सबभन्दा प्रमुख गुण विश्वास थियो, तर उहाँ परमेश्वरको प्रविधानप्रति अविश्वास र शंका राखेर चिप्लिनुभयो । यो त तब भयो जब परमेश्वर उहाँलाई दुई पटक प्रकट भइसकेका थिए । (३) ओहो! जब देवदारूका वृक्षहरू यसरी हल्लिन्छन् भने बाँसहरू के हुन्छन् ?

१४ अनि यस्तो भयो – जब अब्राम मिस्र देशमा आए, तब मिस्रीहरूले ती स्त्रीलाई, तिनी अति सुन्दरी रहिछन् भनी देखे ।
१५ अनि फाराओका उच्च पद-अधिकारीहरूले तिनलाई देखे, र फाराओका सामु तिनको प्रशंसा गरे; अनि ती स्त्री फाराओको घरमा लगिइन् ।
१६ अनि तिनको खातिर फाराओले अब्रामसँग असल व्यवहार गरे; अनि उनले भेड़ाबाख्राहरू, गाईगोरुहरू, गधाहरू, नोकरहरू, नोकर्नीहरू, गधैनीहरू र ऊँटहरू पाए ।
१७ अनि अब्रामकी पत्नी सारैको कारणले परमप्रभुले फाराओ र तिनको घरानामाथि भारी विपत्तिहरू ल्याउनुभयो ।
१८ तब फाराओले अब्रामलाई बोलाएर भने: "तिमीले मसँग गरेको

**यो के हो? तिनी तिम्री पत्नी हुन् भनी तिमीले मलाई किन भनेनौ?
१९ 'तिनी मेरी बहिनी हुन्' भनी तिमीले किन भन्यौ? यसैले मैले
तिनलाई आफ्नी पत्नी तुल्याउनलाई लगें। यसकारण अब हेर, तिम्री
पत्नी यहाँ छ! तिनलाई लिएर गइहाल !"
२० अनि फाराओले आफ्ना मानिसहरूलाई तिनको विषयमा आज्ञा
गरे; अनि तिनीहरूले उनलाई र उनकी पत्नीलाई उनीसँग भएका
सबै थोकहरूसहित बिदा गरिदिए ।**

यहाँ छ, अ. साराले मिश्रको राजाबाट आफ्नो शुद्धता गुमाउने खतराको सामना गरिन्: पापको खतरा हाम्रो लागि सबैभन्दा ठूलो खतरा हो । फारोका राजकुमारहरूले (बरु तिनीहरू दलालजस्ता) सारालाई देखे, र उनको कस्तो सुन्दरी महिला थिइन् भन्ने कुरामा ध्यान दिएर उनको प्रशंसा गरे । तर, जसले साराको वास्तविक प्रशंसा गर्नुपर्थ्यो—उनको सद्गुण, शील, विश्वास र धर्मपरायणता—तिनीहरूका आँखामा यी कुनै पनि विशेषता थिएन । उनीहरूले उनको सुन्दरताको प्रशंसा गरे, जुन तिनीहरूलाई एक सामान्य मानिसका लागि धेरै राम्रो लाग्यो । त्यसैले तिनीहरूले उनलाई राजाको अगाडि सिफारिस गरे । त्यसपछि सारा तुरुन्तै फारोको दरबारमा लगिइन्, जसरी एस्तरलाई अहासुरसको दरबारमा लगिएको थियो (एस्तर २:८), ताकि उनलाई राजाको शैय्यामा लैजान सकियोस् । हामीले सारालाई कुनै ठूलो पदोन्नतिका लागि उभिएकी भनेर हेर्नु हुँदैन, बरु प्रलोभनमा परेकी महिला भनेर हेर्नुपर्छ । यो अवस्थाको कारणहरू थिए—उनको आफ्नै सुन्दरता (जो धेरैका लागि जाल हो) र अब्राहामको अस्पष्टता, जुन सामान्यतया अन्य धेरै पापहरूका लागि प्रवेशद्वार हो । जब सारा यस खतरामा थिइन्, अब्राहामको स्थिति भने उनको कारणले राम्रो देखियो। फारोले भेडा, गाई, आदि (पद १६) दिनुभयो, ताकि उनको बहिनी (जसलाई तिनीहरूले सारा भनेर चिन्दथे) सँग सजिलै कुरा अगाडि बढाउन सकियोस् । अब्राहाम मिश्र जाँदा यसरी उपहार पाउने अपेक्षा गरेका थिए भन्ने विश्वास गर्न सकिँदैन । झन, उहाँले आफ्नी पत्नीलाई अस्वीकार गर्दा यसलाई ध्यानमा राखेका थिए भन्ने सोचना झन सम्भव छैन । तर परमेश्वरले नराम्रो अवस्थाबाट पनि राम्रो

कुरा ल्याउनुभयो । यसरी, पापीहरूको सम्पत्ति कुनै न कुनै रूपमा धर्मीहरूको लागि सञ्चय गरिन्छ ।

आ. सारालाई यस खतराबाट उद्धार गर्नु: यदि परमेश्वरले आफ्नो विशेष अधिकारद्वारा हाम्रा पाप र मूर्खताका कारण आफैँले निम्त्याएका संकट र समस्याहरूबाट पटकपटक हाम्लाई उद्धार गर्नु भएको भए, र ती संकटहरूबाट उद्धारको कुनै प्रतिज्ञा पनि नभएको अवस्थामा, हामी छिट्टै नाश हुने थियौँ । वास्तवमा, हामी धेरै पहिले नै नाश भइसकेका हुने थियौँ । उहाँले हाम्रो योग्यताअनुसार व्यवहार गर्नु हुँदैन ।

१. परमेश्वरले फारोलाई ताडना दिनुभयो र उसको पापको प्रगतिलाई रोक्नुभयो: ध्यान दिनुहोस्, ती ताडनाहरू भाग्यशाली हुन्छन् जसले हामीलाई पापपूर्ण बाटोमा अघि बढ्नबाट रोक्छन् र हामीलाई हाम्रो कर्तव्यतर्फ प्रभावकारी रूपमा ल्याउँछन्, विशेष गरी गलत रूपमा लिएको र अड्याइएको चिजलाई फिर्ता गर्ने कर्तव्यतर्फ । ध्यान दिनुहोस्, केवल फारो मात्र होइन, तर उसको घर पनि पीडित भयो । सम्भवतः ती राजकुमारहरू विशेष रूपमा प्रभावित भए, जसले सारालाई फारोसँग सिफारिस गरेका थिए । ध्यान दिनुहोस्, पापमा साझेदारहरूलाई दण्डमा पनि साझेदार बनाइनु न्यायसंगत हो । जो अरूका वासनाहरू पूरा गर्न सेवा गर्छन्, तिनीहरूले पनि तिनीहरूको दण्डमा सहभागी हुने आशा गर्नुपर्छ । हामीलाई यी पीडाहरू के थिए भनेर स्पष्ट रूपमा भनिएको छैन, तर निश्चित रूपमा ती पीडाहरूमा केही यस्तो थियो, वा तिनीहरूसँग कुनै व्याख्या जोडिएको थियो, जसले तिनीहरूलाई यो बुझ्न पर्याप्त बनायो कि उनीहरू साराका कारणले गर्दा यसरी पीडित भएका थिए ।

२. फारोले अब्राहामलाई फटकार दिए र त्यसपछि उहाँलाई इज्जतका साथ पठाइ दिए।

(१.) फटकार शान्त तर अत्यन्त न्यायपूर्ण थियो: "तिमीले के गरेको छौ ?" कति अनुपयुक्त कुरा हो ! कति बुद्धिमान र राम्रो व्यक्तिसँग मेल नखाने कुरा हो ! ध्यान दिनुहोस्, यदि धर्मको प्रचार गर्नेहरूले अन्यथा र असमान्य व्यवहार गर्छन्, विशेष गरी यदि उनीहरूले त्यस्तो कुरा गर्छन् जुन झुटको नजिक पुग्छ, भने तिनीहरूले यसका लागि आलोचना सुनिरहनु पर्नेछ र ती आलोचनाहरूलाई धन्यवाद दिनुपर्नेछ । हामीले

परमेश्वरका भविष्यवक्तालाई एक पापी जहाजका मालिकबाट न्यायसंगत तरिकाले फटकार खाइरहेको देखेका छौं (योना १:६)। फारोले अब्राहामसँग यस्तो तर्क गरे: "तिमीले मलाई किन भनेनौ कि ऊ तिम्रो पत्नी हो ?" यसले संकेत गर्दछ कि यदि उहाँले यो थाहा पाएको भए भने, उहाँले उनलाई आफ्नो घरमा ल्याउनुहुन्नथ्यो । ध्यान दिनुहोस्, राम्रो व्यक्तिहरूसँग पनि अरूसँग सम्बन्धित आशंका राख्नु सामान्य गल्ती हो । हामीले धेरैपल्ट अरूमा सद्गुण, इज्जत र विवेक देखेका छौं जुन हामीले आशा गरेका थिएनौं; र यो हाम्रो लागि खुशीको कुरा हुनु पर्छ जब हामी यसरी निराश हुन्छौं, जस्तै यहाँ अब्राहामले गरेका थिए, जसले फारोलाई अपेक्षाभन्दा राम्रो व्यक्ति पाए । प्रेमले हामीलाई सबैभन्दा राम्रो आशा गर्न सिकाउँछ ।

(२.) विदाई दयालु र अत्यन्त उदार थियो ।

उसले अब्राहामलाई उहाँकी पत्नी फिर्ता गरिदियो र त्यसका साथ कुनै अपमानजनक व्यवहार नगरेर । "तिमीलाई पत्नी ल्याई दिएँ, तिमी लैजाऊ" (पद १९)। ध्यान दिनुहोस्, जो पाप रोक्न चाहन्छन्, उनीहरूले प्रलोभनलाई हटाउनु पर्छ, वा त्यसको बाटोबाट बाहिर जानुपर्छ । उहाँले अब्राहामलाई शान्ति सँग पठाउनुभयो, र उहाँले जुन हत्याको डरमा थिए, त्यो भयको विपरीत, उहाँले विशेष ध्यान राखेर उनलाई पठाउनुभयो । ध्यान दिनुहोस्, हामी प्रायः असंगत भयको कारण आफूलाई चञ्चल र फसाउने गर्छौं, जुन चाँडै अव्यावहारिक देखिन्छ । हामी प्रायः त्यस्ता डरहरू गर्छौं जुन कतै छैन । हामी अत्याचार गर्नेको क्रोधको डर गर्छौं, जस्तो कि उनी नष्ट गर्न तयार छन्, जबकि वास्तवमा त्यहाँ कुनै खतरा छैन (यशैया ५१:१३)। अब्राहामको लागि सत्य कुरा सुरुमा भनिएको भए, यो उसको इज्जत र शान्तिका लागि बढी राम्रो हुने थियो; किनकि अन्तमा, इमानदारी नै सबैभन्दा राम्रो नीति हो । यहाँ भनिएको छ (पद २०), "फारोले आफ्नो मानिसहरूलाई आदेश दिए," यसको अर्थ हो, [१.] उसले उनीहरूलाई अब्राहामलाई कुनै पनि प्रकारको नोक्सानी नगर्न आदेश दियो । ध्यान दिनुहोस्, जब अधिकारीहरू आफूले कुनै नोक्सानी नगरे पनि, उनीहरूले आफ्ना सेवकहरूलाई र आफ्नो वरिपरिका मानिसहरूलाई पनि नोक्सानी गर्नबाट रोक्नुपर्छ । या, [२.] उसले अब्राहामलाई संकटपछि आफ्नो देशबाट बाहिर जाने बेला सुरक्षा साथ

पठाउनका लागि विशेष ध्यान दियो । साँझ भइसकेपछि, उ प्रकोपहरूबाट (पद १७) डराएर यो निष्कर्ष निकाल्यो कि अब्राहाम परमेश्वरको विशेष प्रिय व्यक्ति थिए, र त्यसैले, प्रकोपहरूको फर्कबाट डराएर उसले विशेष ध्यान दियो कि अब्राहामलाई कुनै नोक्सानी नहोस् । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरले आफ्ना जनहरूको लागि प्रायः मित्रहरूलाई उठाउँनुहुन्छ, र तिनीहरूले थाहा पाउँछन् कि उनीहरूलाई हानि पुर्याउनु भनेको आफैंलाई जोखिममा राख्नु हो । यी अंशहरू मध्ये एक, भजनसंग्रहकारले उल्लेख गरेका छन् (भजनसंग्रह १०५:१३-१५), "उहाँले राजा चिर्नु भएको थिए, र भन्नुभयो, मेरा अभिषिक्तलाई नछुनुहोस् ।" सायद, यदि फारोले अब्राहामलाई पठाउन नसकेको भए, तिनले मिश्रमा बस्न मन पराउने थिए र प्रतिज्ञा गरिएको देशलाई बिर्सिन्थे । ध्यान दिनुहोस्, कहिलेकाहीं परमेश्वरले आफ्ना जनहरूको शत्रुलाई प्रयोग गरेर उनीहरूलाई सम्झाउँछन् कि यो संसार उनीहरूको विश्राम स्थान होइन, र तिनीहरूले जानेको सोच्नुपर्छ ।

अन्त्यमा, अब्राहामलाई मिश्रबाट छुटकारा दिलाउने यस घटनालाई र पछि उनका सन्ततिलाई मिश्रबाट छुटकारा दिलाउने घटनालाई ध्यान दिनुहोस् । अब्राहाम ४३० वर्षअघि मिश्रमा अनिकालको कारण प्रवेश गरे, र उनका सन्तान पनि त्यहाँ अनिकालकै कारण गएका थिए । अब्राहामलाई फारोमाथि ठूला प्रकोपहरूमार्फत छुटकारा दिइयो, उनीहरूलाई पनि त्यसै प्रकार छुटकारा दिइयो । जसरी अब्राहामलाई फारोले विदा दिए र मिश्रको सम्पत्तिले धनी बनाए, तिनीहरूलाई पनि त्यसै गरियो । किनभने परमेश्वरले आफ्ना जनहरूको हेरचाह गर्ने तरिका हिजो, आज र सधैं एउटै छ ।

अध्याय १३
(CHAPTER 13)

यो अध्यायमा अब्राहामसँग सम्बन्धित थप विवरणहरू पाइन्छ । अ. सामान्य रूपमा, प्रतिज्ञाको भूमिमा अब्राहामको अवस्था र व्यवहार: उनका बसाइँ सर्ने स्थानहरू: पद १, ३, ४, १८ । उनको धनसम्पत्ति: पद २ । उनको भक्तिभाव: पद ४, १८ । आ. अब्राहाम र लोतबीचको झगडाको विशेष विवरण: झगडाको दु:खद कारण: पद ५, ६ । झगडामा संलग्न पक्षहरू र यसका परिणामहरू: पद ७ । इ. अब्राहामको विवेकद्वारा झगडा सुल्झाउने प्रयास: पद ८, ९ । ई. लोतको अब्राहामबाट पृथक भई सदोमको मैदानतिर जाने निर्णय: पद १०-१३ । उ. अब्राहामलाई प्रतिज्ञा पुष्टि गर्न कनान देशको वाचा दिन परमेश्वरको प्रकट हुनु: पद १४ र त्यसपछि ।

१ अनि अब्राम मिस्रबाट निस्केर माथि नेगेवमा आए – उनी, उनकी पत्नी र उनीसँग भएका सबै थोकहरू, साथै उनको साथमा लूत पनि आए ।

२ अनि अब्राम गाईवस्तु, चाँदी र सुनका बड़ा धनवान् थिए ।

३ अनि दक्षिणबाट यात्रा गर्दै-गर्दा उनी बेतएलसम्म पनि पुगे, त्यस ठाउँमा, जहाँ शुरुमा उनको पाल थियो, बेतएल र ऐको बीचमा –

४ त्यो वेदी भएको ठाउँमा, जो उनले पहिले त्यहाँ बनाएका थिए। अनि त्यहाँ अब्रामले परमप्रभुको नामलाई पुकारे ।

अ. यहाँ अब्राहाम मिश्रबाट फर्किएको विवरण छ (पद १)। उनले आफू र आफ्नो सबै चीज फेरि कनान फर्काएर ल्याए । नोट गर्नुहोस्: कहिलेकाहीं प्रलोभनका स्थानहरूमा जानुपर्ने आवश्यकता पर्न सक्छ, तर त्यस्ता स्थानहरूबाट सकेसम्म छिटो बाहिर निस्कनु पर्छ । रूथ १:६ हेर्नुहोस् ।

आ. उनको सम्पत्ति: अब्राहाम अत्यन्त धनी थिए (पद २)। हिब्रू शब्दले "गह्वौं" भन्ने संकेत गर्छ, किनभने सम्पत्ति एक प्रकारको बोझ हो । समृद्धि चाहनेहरूले आफूलाई भारी माटोले लोड गरेझैं महसुस गर्छन् (हिब्रू २:६)। सम्पत्तिको सन्दर्भमा निम्न कुरा उल्लेख गरिएको छ: सम्पत्ति प्राप्त गर्दा चिन्ता, जोगाउँदा डर, प्रयोग गर्दा प्रलोभन, दुरुपयोग गर्दा दोष,

गुमाउँदा दुःख, र अन्ततः यसको हिसाब दिनुपर्ने जिम्मेवारी हुन्छ। ठूलो सम्पत्तिले मानिसलाई अस्थिर र असजिलो बनाउँछ । अब्राहाम विश्वास, असल काम, र प्रतिज्ञाहरूमा धनी मात्र होइन, गाई-बस्तु, चाँदी, र सुनमा पनि धनी थिए । नोट गर्नुहोस्: १. परमेश्वरको योजना अनुसार, उहाँ कहिलेकाहीं असल मानिसहरूलाई धनी बनाउनुभयो र प्रचुरतामा जीवनयापन गर्न सिकाउनुभयो । २. असल मानिसहरूको सम्पत्ति परमेश्वरको आशीर्वादको प्रतिफल हो। परमेश्वरले अब्राहामलाई भन्नुभएको थियो, "म तिमीलाई आशीर्वाद दिनेछु," र सो आशीर्वादले उहाँलाई दुःखबिना धनी बनायो (हितोपदेश १०:२२)। ३. साँचो भक्तिमा ठूलो समृद्धि पनि हुन सक्छ । धनी व्यक्तिको लागि स्वर्ग जान कठिन छ, तर असम्भव छैन (मर्कुस १०:२३-२४) । अब्राहाम अत्यन्त धनी हुनुहुन्थ्यो र अझै धार्मिक पनि हुनुहुन्थ्यो । निश्चय नै भक्तिको साथमा समृद्धि पाउनु सम्भव छ (१ तिमोथी ४:८)। साथै, यदि राम्ररी व्यवस्थापन गरियो भने, समृद्धिले भक्तिलाई सुशोभित मात्र गर्दैन, असल काम गर्न थप अवसर पनि दिन्छ ।

इ. उहाँको बेथ-एलमा स्थानान्तरण, पद ३, ४। उहाँ त्यहाँ जानुहुन्थ्यो, केवल यसकारण कि त्यहाँ उहाँले पहिले आफ्नो टेन्ट राख्नुभएको थियो, र उहाँ आफैंलाई पुराना परिचितहरूको बीचमा जान चाहन्थ्यौं, तर यसकारण पनि कि त्यहाँ उहाँले पहिले आफ्नो वेदी राख्नुभएको थियो: र, यद्यपि वेदी गएको थियो (सायद उहाँले स्वयम् त्यसलाई खुञ्चिनुभएको थियो, जब उहाँले स्थान छोड्नुभयो, ताकि त्यो पवित्र नगर्न सक्ने कनानीहरूद्वारा अर्चित नहोस्), तर उहाँ वेदीको स्थानमा पुग्नुभयो, या त त्यहाँ आफूले परमेश्वरसँग गरेका मीठा संप्रेषणको सम्झना फेरि जीवन्त बनाउन, वा शायद जब उहाँले मिश्रतर्फको यात्रामा निस्कने बेला परमेश्वरसँग गरेका वचनहरू पूरा गर्न जानु भएको थियो । धेरै वर्ष पछि परमेश्वरले याकूबलाई यो स्थानमा पठाउनुभयो त्यसै उद्देश्यका लागि (अध्याय ३५, पद १), "बेथ-एल जानु, जहाँ तिमीले वचन गरेको थियौ ।" हामीलाई सम्झाइने आवश्यकता छ, र हामीलाई आफैंलाई हरेक अवसरमा सम्झाउनुपर्छ, हाम्रो गम्भीर वचनहरूको बारेमा; र सम्भवतः जहाँ ती वचनहरू गरिएका थिए त्यही स्थानले तीलाई नयाँ रूपमा

सम्झाउन मद्दत पुर्याउन सक्छ, र त्यसैले हामीलाई त्यो स्थानलाई पुनः भ्रमण गर्दा लाभ प्राप्त हुन सक्छ ।

ई. त्यहाँ उहाँको भक्ति । उहाँको वेदी गएको थियो, जसले उहाँलाई बलि चढाउन नसक्ने बनाएको थियो; तर उहाँले परमेश्वरको नाममा पुकार गर्नुभयो, जस्तो कि उहाँले पहिले, अध्याय १२:८ मा गर्नुभएको थियो । ध्यान दिनुहोस्, १. परमेश्वरका सबै जनहरू प्रार्थना गर्ने मानिसहरू हुन् । तपाईं जति छिटो सास नलिने जीवित मानिस भेट्न सक्नुहुन्छ, त्यति नै छिटो तपाईं एक जीवित ख्रीष्टियनलाई प्रार्थना नगरी भेट्न सक्नुहुन्न । २. ती जो आफ्ना परमेश्वरसंग सीधासँग रहन चाहन्छन्, तिनीहरूले धार्मिक सेवाहरूमा निरन्तर र दृढ रहनुपर्छ । अब्राहामले आफ्नो धर्म मिश्रमा छोडेनन्, जस्तो कि धेरैजना आफ्नो यात्रा गर्दा गर्छन् । ३. जब हामीले गर्न चाहेको कुरा गर्न सक्दैनौं, तब हामीले के गर्न सक्छौं भन्ने कुरा भक्ति कृत्यहरूमा सचेत रहनुपर्छ । जब हामीसँग वेदी नहुँदा, हामी प्रार्थनामा कमी गर्नुहुदैँन, तर जहाँ पनि हामी रहेका छौं, परमेश्वरको नाममा पुकार गर्नुपर्छ ।

५ अनि अब्रामसँग यात्रा गर्ने लूतका पनि भेड़ाबाख्रा, गाईवस्तु र पालहरू थिए ।
६ अनि त्यो देश उनीहरू दुवैलाई एकसाथ रहनका निम्ति पर्याप्त भएन; किनकि उनीहरूको सम्पत्ति ज्यादै थियो; यसकारण उनीहरू एकसाथ रहन सकेनन् ।
६ अनि अब्रामका गाईवस्तुका गोठालाहरू र लूतका गाईवस्तुका गोठालाहरूको बीचमा झगड़ा भयो। अनि त्यस बेला त्यस देशमा कनानी र परिज्जीहरू बस्थे ।
८ अनि अब्रामले लूतलाई भने: "म तिमीलाई विन्ती गर्दछु, मेरो र तिम्रो, अनि मेरा गोठालाहरू र तिम्रा गोठालाहरूको बीचमा कुनै झगड़ा नहोस्; किनकि हामी भाइबन्धु हौं ।
९ के सारा देश तिम्रो सामु छैन र? म तिमीलाई विन्ती गर्दछु, मबाट अलग होऊ! तिमी देब्रेतिर गयौ भने म दाहिनेतिर जानेछु; वा तिमी दाहिनेतिर गयौ भने म देब्रेतिर जानेछु ।"

यहाँ अब्राहाम र लोतका बीच एक दुर्भाग्यपूर्ण विवाद भएको छ, जो अहिलेसम्म अडिग साथिहरू थिए (पद १ र अध्याय १२:४ हेर्नुहोस्), तर अब तिनीहरू अलग भए ।

अ. तिनीहरूको झगडाको कारण तिनीहरूको सम्पत्ति थियो । हामीले पढ्न सक्छौं (पद २) कि अब्राहाम कति धनी थिए; अब यहाँ (पद ५) भनिएको छ कि लोत, जो अब्रामसँग गएका थिए, उनी पनि धनी थिए; र त्यसकारण परमेश्वरले उनलाई सम्पत्ति दिनुभयो किनकि उनी अब्रामसँग गएका थिए । ध्यान दिनुहोस्, १. असल साथीहरूमा रहनु राम्रो हो, र तिनीहरूका साथ जानु जससँग परमेश्वर हुनुहुन्छ, जकरिया ८:२३ । २. जो परमेश्वरका जनसङ्ग आफ्नो आज्ञापालन र कष्टहरूमा सहकार्य गर्छन्, तिनीहरू उहाँहरूको खुशी र सान्त्वनामा साझेदार हुनेछन्, यशैया ६६:१० । अब, उनीहरू दुवै अत्यन्त धनी भएका कारण, यो भूमि उनीहरूलाई धारण गर्न असमर्थ थिए, जसले गर्दा तिनीहरूले शान्तिपूर्ण र आरामसँग सँगै बस्न सक्ने थिएनन् । त्यसैले तिनीहरूको सम्पत्ति विचार गर्दा, (१.) यसले तिनीहरूलाई एकअर्काबाट टाढा राख्ने कारणको रूपमा काम गऱ्यो । किनकि स्थान तिनीहरूका लागि साँघुरो थियो, र तिनीहरूले आफ्नो सम्पत्ति राख्नको लागि पर्याप्त स्थान थिएन, त्यसैले तिनीहरूले अलग बस्नु आवश्यक थियो । ध्यान दिनुहोस्, यस संसारको हरेक आरामसँग केही न केही कष्ट जोडिएको हुन्छ । व्यापार एक आराम हो; तर यसमा यो असुविधा छ कि यसले हामीलाई हाम्रो प्रियजनहरूको संगत त्यति पटक, र त्यति लामो समयसम्म, चाहेको जत्तिकै दिन सक्दैन । (२.) यसले तिनीहरूलाई एकअर्कासँग वैर गर्ने कारणको रूपमा काम गऱ्यो । ध्यान दिनुहोस्, सम्पत्ति प्रायः आफन्त र छिमेकीहरू बीचको झगडा र विवादको कारण हुन्छ । यो ती मूर्ख र हानिकारक इच्छाहरू मध्ये एक हो जसमा धनी बन्ने चाहना राख्नेहरूले फस्ने गर्दछन्, १ तिमोथी ६:९ । सम्पत्ति न केवल विवादको सामग्री उपलब्ध गराउँछ, र यो प्रायः झगडा गरिएका कुरा हो, तर यसले तर्कको भावना पनि उत्पन्न गर्दछ, मानिसलाई घमण्डी र लोभी बनाउने गरेर । *मेयम र तुयम*--मेरो र तिम्रो, यो संसारका ठूला झगडाका कारणहरू हुन् । दरिद्रता र श्रम, अभाव र घुमफिरहरूले अब्राहाम र लोतबीचको दूरी राख्न सकेन; तर सम्पत्तिले त्यसो गर्यो । साथीहरू चाँडै हराउँछन्; तर परमेश्वर एक मित्र हुनुहुन्छ,

जसको प्रेमबाट न त समृद्धिको उचाइ न त विपत्तिको गहिराइले हामीलाई अलग पार्नेछ ।

आ. झगडाको तात्कालिन माध्यम तिनीहरूको दासहरू थिए । झगडा अब्राहामका गाईबस्तुका गोठालाहरू र लोतका गाईबस्तुका गोठालाहरूको बीचमा सुरु भयो, पद ७ । सम्भवतः उनीहरूले राम्रो घाँस वा राम्रो पानी कसले पाउने भन्ने विषयमा विवाद गरे; र दुवैले यो झगडामा आफ्ना मालिकहरूलाई संलग्न गराए । ध्यान दिनुहोस्, खराब दासहरूले परिवारमा घमण्ड र क्रोध, झूटो आरोप, र कुरा काटेर धेरै बिगार ल्याउँछन् । छिमेकीहरू बीच खराब सम्बन्ध फैलाउन र मनमुटाव सिर्जना गर्न दासहरूले खराब काम गर्नु अति दुष्ट कार्य हो । यस्तो गर्नेहरू शैतानका एजेन्टहरू हुन् र आफ्ना मालिकका सबैभन्दा खराब शत्रुहरू हुन् ।

इ. झगडाको थप गम्भीरता यो थियो कि कनानी र परिज्जीहरूले त्यो समयमा त्यस भूमिमा बसोबास गरेका थिए । यसले झगडालाई बनायो: १. अत्यन्त खतरनाक । यदि अब्राहाम र लोतले आफ्नो गाईबस्तुलाई सँगै चराउन सहमत हुन सकेनन् भने, साझा शत्रुले तिनीहरूलाई आक्रमण गरी दुवैलाई लुट्ने सम्भावना उच्च रहन्छ । ध्यान दिनुहोस्, परिवार र मण्डलीहरूको विभाजनले प्रायः तिनीहरूको विनाश निम्त्याउँछ । २. अत्यन्त लज्जास्पद । कुनै शंका छैन, सबै छिमेकीहरूको आँखा तिनीहरूतर्फ थियो, विशेषगरी तिनीहरूको धर्मको विशेषता र असाधारण पवित्रताको कारण; र यो झगडाको छिट्टै चर्चा हुने थियो, र कनानीहरू र परिज्जीहरूले यसलाई उनीहरूको बदनाम गर्नका लागि उपयोग गर्थे । ध्यान दिनुहोस्, धर्ममा अग्रसर भएका मानिसहरूको झगडा उनीहरूको धर्मको बदनामी हो, र यसले परमेश्वरका शत्रुहरूलाई निन्दा गर्न अवसर दिन्छ ।

ई. यो झगडाको समाधान अत्यन्तै सुखद् थियो । शान्ति जोगाउनु सबैभन्दा असल कुरा हो, ताकि यो टुट्ने स्थिति नै नआओस्; तर अर्को उत्तम कुरा यो हो कि, यदि मतभेद उत्पन्न भएमा, त्यसलाई चाँडोभन्दा चाँडो समाधान गरी, उठेको आगो निभाउनु हो । यो झगडा रोक्नको लागि प्रस्ताव अब्राहामबाट गरिएको थियो, यद्यपि उहाँ ज्येष्ठ र वरिष्ठ सम्बन्ध हुनुहुन्थ्यो, पद ८ ।

१. शान्तिका लागि अब्राहामको अनुरोध अत्यन्त स्नेही थियो: "म तिमीलाई भन्छु, झगडा नहोस् ।" यहाँ अब्राहामले आफूलाई यसरी प्रस्तुत गर्नुभयो: (१) एक शान्त स्वभाव भएका व्यक्तिको रूपमा, जसले आफ्नो क्रोधलाई नियन्त्रणमा राख्न सके र नरम उत्तरले रिस रोक्न जान्थे । जसले शान्ति कायम गर्न चाहन्छ, उसले कहिल्यै गालीको जवाफमा गाली दिनु हुँदैन । (२) एक झुकाउने स्वभाव भएका व्यक्तिको रूपमा; उहाँ आफ्ना कनिष्ठसँग पनि शान्ति कायम गर्न बिन्ती गर्न तयार हुनुहुन्थ्यो, र मेलमिलापको पहिलो पहल गर्नुभयो । विजेताहरूले आफ्नो शक्ति प्रयोग गरी शान्ति प्रदान गर्नुलाई आफ्नो गौरव ठान्छन्; र बुद्धिको कोमलताद्वारा शान्ति प्रदान गर्नु कुनै कम गौरवको कुरा होइन । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरका मानिसहरूले सधैं आफूलाई शान्तिपूर्ण मानिसको रूपमा प्रमाणित गर्नुपर्छ; अरू जेका लागि भए पनि, उनीहरू शान्तिका लागि हुनुपर्दछ ।

२. शान्तिका लागि उहाँको तर्क अत्यन्तै प्रभावकारी थियो । (१) "मेरो र तिम्रो बीच झगडा नहोस् । कनानीहरू र परिज्जीहरू साना कुराहरूमा विवाद गरून्; तर हामी, जसले राम्रो कुराहरूलाई चिन्छौं र राम्रो देशको खोजी गर्छौं, एकअर्कासँग नझगडौं ।" ध्यान दिनुहोस्, धर्मका अनुयायीहरूले सबैभन्दा बढी विवादबाट टाढा रहन सावधान हुनुपर्छ। "तिमीहरू यस्ता हुनु हुँदैन," लूका २२:२६ । "हाम्रो यस्तो चलन छैन," १ कोरिन्थी ११:१६ । "मेरो र तिम्रो बीच झगडा नहोस्, हामीले यति लामो समय सँगै बस्यौं र एकअर्कालाई माया गऱ्यौं ।" ध्यान दिनुहोस्, पुराना मित्रताको सम्झनाले कुनै पनि समयमा हुने नयाँ झगडाहरूलाई चाँडै अन्त्य गर्नुपर्छ । (२) यसलाई सम्झनुहोस् कि हामी दाजुभाइ हौं । हिब्रू भाषामा, हामी मानिस दाजुभाइ हौं; यो दोहोरो तर्क हो । [१] हामी मानिस हौं; र मानिसका रूपमा, हामी मरणशील प्राणी हौं—हामी भोलि मर्न सक्छौं, र शान्तिमा पाइने चिन्ता गर्नुपर्छ। हामी तर्कशील प्राणी हौं, र तर्कद्वारा शासित हुनुपर्छ । हामी मानिस हौं, पशु होइनौं; मानिस हौं, बच्चा होइनौं । हामी समाजिक प्राणी हौं, र यसलाई अधिकतम रूपमा व्यवहार गर्नुपर्छ । [२] हामी दाजुभाइ हौं । एउटै प्रकृति, एउटै कुल र परिवार, एउटै धर्मका मानिसहरू, आज्ञा पालनमा सहकर्मी, सहनशीलतामा सहकर्मी । ध्यान दिनुहोस्, दाजुभाइका रूपमा हाम्रो सम्बन्धको विचारले

सधैं हाम्रो भावनाहरूलाई नियन्त्रण गर्न र विवादहरूलाई रोक्न वा अन्त्य गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ । दाजुभाइहरूले दाजुभाइकै रूपमा माया गर्नुपर्छ ।

३. शान्तिका लागि उहाँको प्रस्ताव अत्यन्त न्यायोचित थियो । धेरैले शान्तिको पक्षमा रहेको दाबी गर्छन्, तर त्यसका लागि केही गर्न तयार हुँदैनन् । तर अब्राहामले शान्ति कायम गर्नको लागि स्पष्ट र उचित उपाय प्रस्ताव गरी आफूलाई साँचो शान्तिप्रेमी प्रमाणित गर्नुभयो: "के सम्पूर्ण भूमि तिमीमात्रको अगाडि छैन ?" पद ९। उहाँले भन्नुभयो जस्तो, "जब हामी दुबैका लागि पर्याप्त ठाउँ छ, किन हामी स्थानको लागि झगडा गर्ने ?" (१) उहाँले निष्कर्ष निकाल्नुभयो कि तिनीहरू अलग हुनुपर्छ, र तिनीहरू मित्रवत् रूपमा अलग हुने ठूलो इच्छा गर्नुभयो: "म तिमीलाई भन्छु, मबाट अलग होऊ ।" यसलाई अझ स्नेही रूपमा व्यक्त गर्न सकिन्थ्यो र ? उहाँले लोतलाई निकाला गर्नुभयो वा जबर्जस्ती पठाउनुभयो भने होइन, बरु उहाँले उहाँलाई अलग हुन सुझाव दिनुभयो । उहाँले उहाँलाई प्रस्थानको आदेश दिनुभएन, बरु नम्रतापूर्वक टाढा जान आग्रह गर्नुभयो । ध्यान दिनुहोस्, जससँग आज्ञा दिनको शक्ति छ, तिनीहरूले कहिलेकाहीँ प्रेमको लागि र शान्तिको लागि, पावलले फिलेमोनलाई आग्रह गरेझैं (फिलेमोन, पद, ८, ९) बिन्ती गर्नुपर्छ । जब महान् परमेश्वर हामीलाई बिन्ती गर्न इच्छुक हुनुहुन्छ, हामीले पनि एकअर्कासँग मेलमिलाप गर्न बिन्ती गर्नुपर्छ (२ कोरिन्थी ५:२०) । (२) उहाँले तिनीहरू रहेको भूमिको पर्याप्त हिस्सा लोतलाई प्रस्ताव गर्नुभयो । परमेश्वरले यो भूमि अब्राहामका सन्ततिलाई दिने वाचा गर्नुभएको थियो (अध्याय १२:७), र यस्तो कुनै वाचा लोतलाई गरिएको प्रमाण छैन । अब्राहामले यसलाई लोतलाई पूर्ण रूपमा बाहिर राख्नका लागि आधार बनाउन सक्नुहुन्थ्यो । तर उहाँले लोतलाई साझेदार बन्न अनुमति दिनुभयो, र एक समान हिस्सा प्रस्ताव गर्नुभयो । परमेश्वरको वाचा प्रयोग गरेर आफ्नो झगडाको समर्थन गर्न वा आफ्ना आफन्तलाई कुनै कठोरता दिन उहाँले चाहनुभएन । (३) उहाँले लोतलाई रोज्ने अधिकार दिनुभयो, र आफू बाँकी ठाउँ लिने प्रस्ताव गर्नुभयो: "यदि तिमी बायाँतिर जान चाहन्छौ भने, म दायाँतिर जान्छु ।" संसारमा सबैभन्दा उपयुक्त कारण अब्रामले पहिले रोज्नु थियो; तर उहाँले आफ्नो अधिकार त्याग्नुभयो । ध्यान दिनुहोस्, शान्तिको खातिर झुक्न तयार हुनु एउटा महान् विजय हो; यो

हाम्रो आफ्नै अहंकार र क्रोधमाथिको विजय हो (मत्ती ५:३९, ४०) । यो केवल सम्मानको औपचारिकता मात्र होइन, धेरै अवस्थामा स्वार्थ नै शान्तिको लागि बलिदान गर्नुपर्छ ।

१० अनि लूतले आफ्ना आँखा उठाएर यर्दनको सारा मैदान हेरे; किनभने परमप्रभुले सदोम र गमोरालाई नाश गर्नुभन्दा पहिले त्यो सोआरसम्म जहाँतहीं पानीले राम्ररी सिँचिएको, परमप्रभुको बगैंचाजस्तो, मिस्र देशजस्तो थियो ।
११ तब लूतले आफ्ना निम्ति यर्दनको सारा मैदान चुने; अनि लूतले पूर्वतिर यात्रा गरे। अनि उनीहरू एक-अर्काबाट छुट्टिए ।
१२ अब्राम कनान देशमा बसे; अनि लूतचाहिँ मैदानका शहरहरूमा बसे, र सदोमसम्म आफ्नो पाल टाँगे ।
१३ तर सदोमका मानिसहरू परमप्रभुको दृष्टिमा साह्रै दुष्ट र पापी थिए ।

यहाँ हामीले लोतले अब्रामबाट अलग हुँदा गर्नुभएको छनोट देख्छौं । यस अवस्थामा, यस्तो अपेक्षा गर्न सकिन्थ्यो: १. उहाँले अब्रामबाट अलग हुने अनिच्छा प्रकट गर्नुपर्थ्यो, र कम्तीमा, यो काम अनिच्छासाथ गर्नु पर्थ्यो । २. उहाँले यति सभ्य हुनु पर्थ्यो कि उहाँले पुन: रोजाइको अधिकार अब्रामलाई नै सुम्पिनु पर्थ्यो । तर हामी उहाँले आफ्नो काकासँग कुनै झुकावट वा आदरको उदाहरण देख्दैनौं । अब्रामले रोज्ने अधिकार प्रस्ताव गर्नुभएपछि, कुनै औपचारिकता बिना नै लोतले यसलाई स्वीकृत गर्नुभयो र आफ्नो छनोट गर्नुभयो । आवेग र स्वार्थले मानिसलाई असभ्य बनाउँछ । अब, लोतले गर्नुभएको छनोटमा हामीले निम्न कुरा देख्न सक्छौं:

१. लोतले भूमिको सुन्दरता कति हदसम्म ध्यान दिए । उहाँले यर्दनको उपत्यकाको सम्पूर्ण समथर भूभाग, जहाँ सदोम थियो, हेर्नुभयो कि यो सबै ठाउँमा अद्भुत रूपमा जलस्रोतले भरिपूर्ण थियो (र सायद झगडा पानीकै विषयमा थियो, जसले गर्दा उहाँलाई त्यो सुविधा अत्यन्त मनपर्‍यो), र त्यसैले लोतले उक्त सम्पूर्ण समथर भूभाग रोज्नुभयो (पद १०, ११) । त्यो उपत्यका, जो आफैंमा अदनको बगैंचाजस्तो थियो, अहिले उहाँलाई अति रमणीय दृश्य प्रदान गर्थ्यो । उहाँका नजरमा, यो स्थानको

सौन्दर्यपूर्ण स्थितिका कारण संसारकै आनन्द थियो । त्यसैले, उहाँलाई कुनै शंका थिएन कि त्यस्तो उर्वर भूमिमा उहाँ आरामदायक बसोबास पाउनुहुनेछ, र यस्तो फलदायी भूमिमा उहाँ अवश्य सफल भई धनी बन्नुहुनेछ । र यही कुरा मात्र उहाँले हेरिरहनुभयो । तर त्यसबाट के भयो ? के भयो भने, अर्को खबर हामीले उहाँको बारेमा सुनेको कुरा यो थियो कि उहाँ त्यहाँको झाडी र काँडाबीचमा परेर बन्दी हुनुभयो । उहाँ त्यहाँ बस्दा, तिनीहरूको व्यवहारले उहाँको धर्मी आत्मालाई पीडा दियो, र कहिल्यै उहाँले उनीहरूसँग सुखको दिन बिताउनुभएन । अन्ततः, परमेश्वरले सहरलाई आगोले ध्वस्त पार्नुभयो, र जसले सम्पत्तिका लागि उपत्यका रोजेका थिए, उहाँलाई सुरक्षाको लागि पहाडमा जान बाध्य तुल्याउनुभयो । ध्यान दिनुहोस्: इन्द्रिय-प्रधान छनोटहरू पापपूर्ण छनोट हुन्, र यी प्रायः राम्रो परिणाम दिँदैनन् । जो कोही सम्बन्ध, काम, बसोबास, वा व्यवस्थाहरू चयन गर्दा शरीरको वासना, आँखाको वासना, वा जीवनको घमण्डबाट निर्देशित हुन्छन्, र आफ्नो आत्मा र धर्मको चासोलाई ध्यानमा राख्दैनन्, तिनीहरूले परमेश्वरको उपस्थितिको अपेक्षा गर्न सक्दैनन्, न त उहाँको आशीर्वाद प्राप्त गर्न सक्छन् । बरु, तिनीहरू प्रायः आफूले मुख्य रूपमा चाहेको कुरामा निराश हुन्छन्, र जसमा सन्तुष्टि प्राप्त गर्ने वाचा गरेका थिए, त्यसमा पनि असफल हुन्छन् । हाम्रा सबै छनोटहरूमा, यो सिद्धान्तले हामीलाई निर्देशित गर्नुपर्छ: हाम्रो लागि उत्तम कुरा त्यो हो, जसले हाम्रो आत्माको लागि सबभन्दा राम्रो हो ।

२. उहाँले त्यहाँका बासिन्दाहरूको दुष्टतालाई कति कम विचार गर्नुभयो । तर सदोमका मानिसहरू दुष्ट थिए (पद १३)। ध्यान दिनुहोस्: १. सबै पापी भए पनि केही पापी अरूभन्दा ठूला पापी हुन्छन् । सदोमका मानिसहरू पहिलो श्रेणीका पापी थिए, जसलाई परमेश्वरको सामु निर्दयतापूर्वक पाप गर्ने भनेर चिनिन्थ्यो । तिनीहरू प्रख्यात पापी थिए, यति धेरै कि सदोमको पाप खुलमखुला प्रदर्शन गर्ने मानिसहरूको लागि उक्ति बनेको थियो । यसैले हामी यशैया ३:९ मा पढ्छौं, "उनीहरूले आफ्नो पापलाई सदोमझैं घोषणा गर्छन्, लुकाउँदैनन् ।" २. केही पापीहरू राम्रो भूमिमा बाँचेर अझ खराब बन्छन् । सदोमका मानिसहरू त्यसै गरि खराब भए । किनकि सदोमको पाप यस्तो थियो: घमण्ड, अन्नको प्रचुरता, र फुर्सदको अत्यधिकता । यी सबै कुराहरू तिनीहरूको

उर्वर भूमिले समर्थन गरेको थियो (हेर्नुहोस्: इजिकिएल १६:४९) । यसैले मूर्खहरूको समृद्धिले तिनीहरूलाई नष्ट गर्छ । ३. परमेश्वरले प्रायः ठूलो पापीहरूलाई ठूलो समृद्धि दिनुहुन्छ। अशुद्ध सदोमका मानिसहरू उर्वर समथरभूमिमा, एक सहरमा बस्छन्, जबकि विश्वासयोग्य अब्राम र उहाँको धार्मिक परिवार बंजर पहाडहरूमा पालमा बस्छन् । ४. जब पाप चरम सीमामा पुग्छ, विनाश टाढा हुँदैन । अत्यधिक पापहरूले प्रायः नजिकिँदै गरेको न्यायको संकेत गर्छन् । अब लोतको सदोमका मानिसहरूसँग बसोबासलाई निम्न रूपमा बुझ्न सकिन्छ: (१) यो तिनीहरूको लागि ठूलो दया थियो, र तिनीहरूलाई पश्चात्तापमा ल्याउने सम्भावित माध्यम थियो । किनकि अब उनीहरूसँग एक अगमवक्ता र धर्मको प्रचारक थिए । यदि उनीहरूले उहाँलाई सुनेको भए, तिनीहरू सुध्रिन सक्थे र विनाश टार्न सक्थे । ध्यान दिनुहोस्: परमेश्वरले विनाशकहरू पठाउनु अघि प्रायः प्रचारकहरू पठाउनुहुन्छ, किनकि उहाँ कसैको नाश चाहनुहुन्न । (२) यो लोतको लागि ठूलो पीडा थियो, किनकि उहाँलाई उनीहरूको दुष्टता देखेर मात्र दुःख भएन (२ पत्रुस २:७, ८), तर तिनीहरूले उहाँलाई सताए र दुःख दिए, किनकि उहाँले उनीहरूजस्तै गर्नु भएन । ध्यान दिनुहोस्: यो धेरै धर्मी मानिसहरूको लागि सताउने भाग्य भएको छ कि उनीहरूले दुष्ट छिमेकीहरूबीचमा बस्नुपरेको छ । "मेशेखमा बस्नु परेको" (भजन १२०:५) उहाँका लागि पीडादायक थियो । र यो झनै दुःखदायक हुनुपर्छ, यदि लोतजस्तै, उनीहरूले अविवेकी छनोट गरेर यो स्थितिलाई आफ्नै सिरानीमा ल्याएका छन् ।

१४ अनि लूत अब्रामबाट छुट्टिएपछि परमप्रभुले अब्रामलाई भन्नुभयो: “अब आफ्ना आँखा उठाऊ, र जहाँ तिमी छौ, त्यस ठाउँबाट उत्तर, दक्षिण, पूर्व र पश्चिमतिर हेर !
१५ किनकि त्यो सारा देश, जो तिमी देख्छौ, त्यो म तिमीलाई र तिम्रो वंशलाई सदाका निम्ति दिनेछु ।
१६ अनि म तिम्रो वंशलाई पृथ्वीको धूलोजतिकै बनाउनेछु, यहाँसम्म कि कसैले पृथ्वीको धूलो गन्न सक्छ भने तिम्रो वंश पनि गन्न सकिनेछ ।

१७ उठ, यस देशको लमाइ र यसको चौड़ाइमा हिँड़; किनकि यो म तिमीलाई दिनेछु ।"
१८ तब अब्रामले आफ्नो पाल सारे, र मम्रेको फलाँटका रूखहरूनिर आएर बसे, जो हेब्रोनमा छन् । अनि त्यहाँ उनले परमप्रभुका निम्ति एउटा वेदी बनाए ।

हामी यहाँ एउटा कृपालु भेटको विवरण पाउँछौं, जुन परमेश्वरले अब्राहामलाई दिनुभयो, उहाँ र उहाँका सन्ततिहरूसँग गरेको प्रतिज्ञा दृढ गर्न । ध्यान दिनुहोस्:

अ. परमेश्वरले कहिले प्रतिज्ञा नवीकरण गर्नुभयो र पुष्टि गर्नुभयो:

लोतले उहाँबाट अलग भएपछि। १. झगडा अन्त्य भएपछि। किनभने उनीहरू, जसको आत्मा शान्त र स्थिर छ, कुनै क्रोधले विक्षिप्त नरहेको, परमेश्वरको कृपाको भेटको लागि सबैभन्दा तयार हुन्छन् । २. अब्रामले शान्ति कायम राख्न लोतप्रति गरेको नम्र आत्म-त्यागपछि। त्यो समय परमेश्वर उहाँसँग आएर आफ्नो कृपाको प्रतीक दिनुभयो । ध्यान दिनुहोस्: परमेश्वरले छिमेकको शान्ति कायम राख्नका लागि गुमाएको कुरालाई आत्मिक शान्तिमा भरपूर रूपमा पूरा गर्नुहुन्छ । जब अब्राहामले स्वेच्छाले लोतलाई आफ्नो अधिकारको आधा भाग दिए, परमेश्वर आएर सारा अधिकार उहाँलाई र उहाँका सन्ततिलाई पुष्टि गर्नुभयो । ३. उहाँले आफ्नो कुटुम्बको रमाइलो संगत गुमाएपछि । तिनको विदाइले उहाँको हात कमजोर र हृदय उदास बनाएको थियो। त्यसबेला परमेश्वर उहाँसँग यी राम्रो र सान्त्वनादायक शब्दहरू लिएर आए । ध्यान दिनुहोस्: परमेश्वरसँगको संगत कुनै पनि समय हामीलाई आफ्ना साथीहरूसँगको कुराकानीको अभाव पूर्ति गर्न पर्याप्त छ । जब हाम्रा सम्बन्धीहरू हामीबाट अलग हुन्छन्, परमेश्वर त अलग हुनुहुन्न । ४. लोतले रमणीय र उर्वर उपत्यका रोजेर त्यसको अधिकार लिन गएको बेला । ताकि अब्राहामलाई उनीप्रति ईर्ष्या गर्न र आफ्नो निर्णयप्रति पछुतो गर्न प्रलोभन नहोस्, परमेश्वर उहाँकहाँ आएर उहाँलाई यो भूमि र उहाँका वंशजहरूलाई सदासर्वदा रहने आश्वासन दिनुभयो । यसैले, यद्यपि लोतसँग राम्रो भूमि थियो होला, तर अब्राहामसँग राम्रो अधिकार थियो । लोतसँग एउटा "स्वर्गजस्तो" उपत्यका थियो, तर अब्राहामसँग प्रतिज्ञा

थियो । र चाँडै नै यसले देखायो कि, अहिले जस्तो देखिन्थ्यो, अब्राहामसँग वास्तवमा राम्रो भाग थियो । हेर्नुहोस्: अय्यूब २२:२०। परमेश्वरले अब्राहामलाई लोतसँगको झगडापछि स्वीकृति दिनुभयो, जस्तै मण्डलीहरूले पावललाई बार्नाबाससँगको झगडापछि स्वीकृति दिएका थिए (प्रेरित १५:३९–४०) ।

आ. परमेश्वरले अब्रामलाई दिएको आश्वासनहरू: यहाँ दुई कुरा छन् जसमा परमेश्वरले अब्रामलाई सान्त्वना र धनी बनाउनुभएको छ – एक राम्रो भूमि र त्यसलाई आनन्दित गर्नका लागि धेरै सन्तानहरू।

१. यहाँ एक राम्रो भूमि दिने प्रतिज्ञा छ, सबै भूमिहरूभन्दा प्रसिद्ध, जसलाई पवित्र भूमि र इम्मानुएलको भूमि भनिने थियो; यही भूमि यहाँ भनिएको हो । (१.) परमेश्वरले यहाँ अब्राहामलाई भूमि देखाउनुभयो, जसको उहाँले वचन दिनुभएको थियो (अध्याय १२:१), र पछि उहाँले मोशलाई पिस्गाहको टुप्पोबाट देखाउनुभयो । लोतले आँखा उठाएर जोर्डन उपत्यका देखे (पद १०), र त्यसले देखेका कुराहरू उपभोग गर्न गयो । "अब," परमेश्वरले अब्राहामलाई भन्नुभयो, "अब तिमी पनि आँखा उठाएर हेर, र आफ्नो देख ।" ध्यान दिनुहोस्: परमेश्वरले हामीलाई देखाउनुभएको कुरा संसारले देखाएको भन्दा अनन्तरूपमा राम्रो र चाहनायोग्य छ । विश्वासको आँखाले हेर्ने दृश्यहरू भौतिक आँखाले देखिएका दृश्यहरूभन्दा धेरै धनी र आकर्षक छन् । जोकोहीलाई अर्को संसारमा स्वर्गीय कनानको लागि छुट्याइएको छ, उनीहरूले कहिलेकाहीं विश्वासद्वारा त्यसको सान्त्वनादायक दृष्टिकोण पाउँछन्; हामी ती चीजहरूमा दृष्टि राख्छौं जुन देखिँदैनन्, यद्यपि ती टाढा छन् । (२.) उहाँले यो भूमि उनलाई र उहाँका सन्ततिका लागि सधैंका लागि सुरक्षित गर्नुभयो (पद १५): "मैले तिमीलाई यो दिनेछु;" र पुनः (पद १७) "मैले तिमीलाई यो दिनेछु;" प्रतिज्ञा को हरेक पुनरावृत्ति यसलाई पुष्टि गर्दछ। तिमी र तिमीका सन्तानलाई, लोत र उहाँका सन्तानलाई होइन; उनीहरूले यो भूमिमा आफ्नो उत्तराधिकार पाउनु पाउने थिएनन्, र त्यसैले परमेश्वरको प्रबन्धले लोतलाई अब्राहामबाट पहिले अलग पार्नुभयो, र त्यसपछि यो अनुदान उनी र उनका सन्ततिहरूलाई पुष्टि गर्नुभयो । यसरी परमेश्वर प्रायः अशुभबाट शुभ निकाल्नुहुन्छ, र मानिसका पाप र मूर्खताहरूलाई उहाँका आफ्ना बुद्धिमान र पवित्र

निर्णयहरूमा उपयोग गर्नुहुन्छ। तिमी र तिमीका सन्तानलाई–तिमीलाई परदेशीको रूपमा बस्न, तिमीका सन्तानलाई बस्न र मालिकको रूपमा शासन गर्न । तिमीलाई, अर्थात् तिमीका सन्तानलाई । यसलाई उहाँ र उहाँका सन्तानलाई सधैंको लागि दिने प्रतिज्ञाले यो स्वर्गीय कनानको प्रतिनिधित्व गर्ने संकेत दिन्छ, जसलाई अब्रामको आध्यात्मिक सन्तानहरू सधैंका लागि पाउँछन् (हिब्रू ११:१४) । (३.) उहाँले यसलाई शासकको रूपमा दिएको भए पनि, यसका लागि "उठ, देशभरि घुम," (पद १७) भनेको छ । "उठ, र कब्जा गर्नु, वस्तुहरू अन्वेषण गर, र यसलाई टाढाबाट हेरे जस्तो भन्दा राम्रो देखिनेछ । "ध्यान दिनुहोस्: परमेश्वर प्रायः अधिक भरपर्दो रूपमा विश्वासको वाचा गर्ने र वाचा गरिएको आशीर्वादको अत्यधिक मूल्य देखाउन इच्छुक हुनुहुन्छ । "जाऊ, सियोन वरिपरि घुम, (भजनसंग्रह ४८:१२) ।

२. यहाँ यो राम्रो भूमिलाई पूरै गर्नका लागि धेरै सन्तानको प्रतिज्ञा दिइन्छ, जसले गर्दा यो सधैंको लागि उत्तराधिकारीको अभावमा गुम्ने छैन (पद १६): "मैले तिमीका सन्तानलाई पृथ्वीको धुलो जस्तो बनाउनेछु," अर्थात्, "उनीहरू अतुलनीय रूपमा बढ्नेछन्, र सबैलाई संकलन गर्दा उनीहरू यति ठूलो संख्यामा हुनेछन् जुन कुनैपनि मानिसले गन्न सक्दैन ।" ती सोलोमोनको समयको रूपमा थिए, १ राजा ४:२० मा, यहूदा र इस्राएल समुद्रको बालुवाजस्तै धेरै थिए। यो परमेश्वर यहाँ तिनलाई प्रतिज्ञा दिनुभएको हो । ध्यान दिनुहोस्: त्यही परमेश्वर जो उत्तराधिकार प्रदान गर्छ, उहाँले उत्तराधिकारीहरू पनि प्रदान गर्नुहुन्छ । उहाँले पवित्र भूमिको तयारी गर्नुभएको छ भने, उहाँले पवित्र सन्तानको पनि तयारी गर्नुहुन्छ; उहाँ जसले महिमा दिनुहुन्छ, उहाँले महिमाका लागि तयार बनाउनको लागि अनुग्रह पनि दिनुहुन्छ ।

अन्तिममा, हामीलाई भनिएको छ कि परमेश्वरले यसरी अब्राहामलाई प्रतिज्ञा पुष्टि गरेपछि उहाँले के गर्नुभयो, पद १८ । १. उहाँले आफ्नो टेन्ट सार्नुभयो । परमेश्वरले उहाँलाई भूमि भरि हिड्न भनिएको छ, अर्थात्, "यसमा बस्ने कुरा सोच, तर सधैंका लागि अनिश्चित होउ, र यसलाई एक राम्रो कनानतर्फ हिड्नको रूपमा अपेक्षा गर:" परमेश्वरको इच्छामा यति अनुसार, उहाँले आफ्नो टेन्ट सार्नुभयो, र एक यात्रीको स्थितिमा आफुलाई स्थापित गर्नुभयो । २. उहाँले त्यहाँ एक वेदी बनाउनुभयो,

जसले परमेश्वरको कृपापूर्वक आशीर्वादको लागि उहाँको आभारको प्रतीक स्वरूप काम गर्यो । ध्यान दिनुहोस्: जब परमेश्वर हामीलाई कृपायुक्त प्रतिज्ञाहरूका साथ भेट्नुहुन्छ, तब उहाँले हाम्रो विनम्र प्रशंसा पनि अपेक्षा गर्नुहुन्छ ।

अध्याय १४
(CHAPTER 14)

यस अध्यायको कथामा चार कुरा छन्: अ. सदोमका राजा र उनका सहयोगीहरूसँगको युद्ध, पद १-११ । आ. सो युद्धमा लोत बन्दी बनाइनु, पद १२। ३. अब्रामले लोतलाई बन्दीगृहबाट उद्धार गर्नु, र जित प्राप्त गर्नु, पद १३-१६। ई. अब्राहामको सैन्य अभियानबाट फर्कने समय, (पद १७), र त्यसका बीचमा भएको कुरा: १. उहाँ र सलिमको राजा बीचको वार्ता, पद १८-२०। २. उहाँ र सदोमको राजा बीचको वार्ता, पद २१-२४। यसप्रकार, यहाँ अब्राहामको नाम ठूलो बनाउने परमेश्वरको प्रतिज्ञाको केही अंश पूरा भएको देखिन्छ ।

१ अनि शिनारका राजा अम्रापेल, एल्लासारका राजा अर्योक, एलामका राजा कदोर्लाओमेर र गोयीमका राजा तिदालका दिनहरूमा यस्तो भयो –
२ तिनीहरूले सदोमका राजा बेरा, गमोराका राजा बिर्शा, अद्नाका राजा शिनाब, सबोयीमका राजा शेमेबेर र बेला अर्थात् सोआरका राजासँग लड़ाइँ गरे ।
३ यिनीहरू सबै सिद्दीम अर्थात् क्षारसमुद्रको बेंसीमा भेला भए ।
४ उनीहरू बाह्र वर्षसम्म कदोर्लाओमेरको अधीनमा बसे, तर तेह्रौं वर्षमा उनीहरूले विद्रोह गरे ।
५ अनि चौधौं वर्षमा कदोर्लाओमेर र तिनीसँग भएका राजाहरू आए, र अस्तरोत-करनैममा रपाईहरूलाई, हाममा जूजीहरूलाई र शावे-किर्यातैममा एमीहरूलाई,
६ र उनीहरूको पहाड़ सेईरमा होरीहरूलाई उजाड़स्थाननिर भएको एल-पारानसम्म मारे ।
७ अनि तिनीहरू फर्के, र एन-मिश्पातमा अर्थात् कादेशमा आए; अनि अमालेकीहरूको सारा मुलुक र हससोन-तामारमा बस्ने एमोरीहरूलाई पनि मारे ।
८ अनि सदोमका राजा, गमोराका राजा, अद्नाका राजा, सबोयीमका राजा र बेला अर्थात् सोआरका राजा निस्केर आए, र

सिद्दीमको बेंसीमा तिनीहरूसित लड़ाइँ गर्न मोर्चा बाँधे;
९ अर्थात् एलामका राजा कदोर्लाओमेर, गोयीमका राजा तिदाल, शिनारका राजा अम्रापेल र एल्लासारका राजा अर्योकसित – चार राजाहरू ती पाँच राजाहरूसित ।
१० अनि सिद्दीमको बेंसी अलकत्राको खाल्डै-खाल्डाले भरिएको थियो; अनि सदोम र गमोराका राजाहरू भागे, र तीभित्र खसे; अनि बाँकी रहेकाहरू पहाड़तिर भागे ।
११ अनि तिनीहरू सदोम र गमोराका सबै मालसामानहरू र उनीहरूका सबै खानेकुराहरू लिएर गए ।
१२ अनि तिनीहरू अब्रामका भतिजा लूतलाई र तिनको धनमाल पनि लिएर गए; किनकि लूत सदोममा बस्थे ।

यहाँ हामीलाई धर्मशास्त्रमा लेखिएको पहिलो युद्धको कथा दिइएको छ, जुन (यद्यपि राष्ट्रहरूको युद्ध इतिहासमा सबैभन्दा ठूलो स्थान पाउँछन्) यदि अब्राहाम र लोतयसमा संलग्न नहुनुहुने हो भने हामीलाई यो इतिहास नहुन्थ्यो। अब यस युद्धको बारेमा हामीले केहि कुरा ध्यान दिन सक्छौं:

अ. युद्धमा संलग्न पक्षहरू । आक्रमणकारीहरू चार राजा थिए, तीमध्ये दुई भनेका सिनार र एलामका राजाहरू थिए (अर्थात, कल्दि र फारस), यद्यपि सम्भवत: ती महान साम्राज्यका शासक राजाहरू आफै थिएनन्, बरु तिनीहरू ती साम्राज्यहरूको अधीनस्थ अधिकारीहरू थिए, या बढी सम्भावना तिनीहरू ती महान राष्ट्रहरूबाट निस्किएका केही उपनिवेशहरूको प्रमुख र नेताहरू थिए, जसले सदोम नजिकको क्षेत्रहरूमा आफूलाई स्थापना गरेका थिए, तर ती आफ्नो उत्पत्ति भएका देशहरूको नाम राखेका थिए । आक्रमण भइ रहेका तर्फ भने पाँच शहरका राजा थिए, जो यर्दनको मैदान नजिकै थिए, अर्थात् सदोम, गमोरा, अद्‌मा, जिबोइम, र सोआर। चार जना नामित छन्, तर पाँचौ राजा, सोआर वा बेला, का राजा नामित छैन, या त उनी धेरै कम महत्त्वपूर्ण र असंगठित थिए या त उनी अरूसँगको तुलनामा धेरै अधिक पापी र अपयाशित थिए र भुल्न योग्य थिए ।

आ. यस युद्धको अवसर थियो पाँच राजा द्वारा कदोर्लाओमेरको शासनबाट विद्रोह गर्नु । तीले बारा वर्षसम्म उसलाई सेवा गरे । यसरी तिनीहरू परायो शक्तिको अधीनमा रहेका बेला उनीहरूको उर्बर भूमि कति आनन्दजनक थियो भने तीले महसुस गर्न सकेनन् कि जो के तिनीहरूको आफ्नै थियो । धनी देशहरू आकर्षक शिकार हुन्, र आलसी विलासी देशहरू सजिलै शिकार बन्न सक्छन्, जब नयाँ शक्ति उन्नति गर्दै जान्छ । सदोमका मानिसहरू कनानका वंशज थिए जसलाई नोआले शेमको सेवक भन्नु भएको थियो, जसबाट एलामको वंशावली आएको थियो; यसरी ती भविष्यवाणी चाँडै पूरा हुनुको आरम्भ गर्यो। तेह्रौं वर्षमा, आफ्नो अधीनता बाट थाकेर, उनीहरूले विद्रोह गरे, आफ्नो कर अस्वीकृत गरे, र आफ्नो पुरानो स्वतन्त्रता पुनः प्राप्त गर्ने प्रयास गरे । चौधौं वर्षमा, केही विश्राम र तयारी पछि, कदोर्लाओमेर, आफ्ना सहयोगीहरूसँग मिलेर, विद्रोहीहरूलाई सजाय दिन र उनीहरूलाई पराजित गर्ने प्रयास गरे, र यदि यसरी हुन सक्दैन भने, आफ्ना कर तिनीहरूबाट आफ्नो खुकुरीको धारबाट लिन पुगे । ध्यान दिनुहोस्, घमण्ड, लोभ, र महत्वाकांक्षा ती इच्छाहरू हुन् जसबाट युद्ध र संघर्ष आउँछन् । यी तृप्त नभएका मुर्तिहरूसँग हजारौं मानिसहरूको रगत बलि दिइएको छ ।

३. युद्धको प्रगति र सफलता । ती चार राजाले छेउछाउका देशहरूलाई नष्ट गरिदिए र तिनीहरूबाट लुटपाट गरी आफूलाई धन्य बनायो (पद ५-७)। यसको खबरले सदोमका राजालाई बुद्धिमानीसँग समर्पण गर्न र शान्ति को शर्तहरूको अनुरोध गर्न प्रेरित गर्नुपर्ने थियो; किनकि यो कस्तो विध्वंसकारी शत्रुसँग उनले संघर्ष गर्ने ? तर उनले पराजय भोग्ने भन्दा भन्दा अन्तिम सीमामा पुग्ने निर्णय गरे, र नतिजा त्यसैअनुसार आयो । *Quos Deus destruet eos dementat* - जसलाई परमेश्वर नाश गर्न चाहनुहुन्छ, उनीहरूलाई अज्ञानीपनमा समर्पण गर्दछ ।

१. सदोमका राजा र उनका सहयोगीहरूको फौज पराजित भए; र, यसो देखिन्छ, जसले तरवारबाट बच्न सके, तिनीहरू धेरैजसो कीचडका खाडलहरूमा मरे । हामी सबै स्थानमा विभिन्न प्रकारका मृत्युहरूले घेरिएका छौं, विशेष गरी युद्धभूमिमा । २. शहरहरू लुटिए, पद ११ ।

सदोमका सम्पत्ति, विशेष गरी तिनीहरूको भण्डारण र खाद्य सामग्रीहरू, विजेताहरूले लुटे । ध्यान दिनुहोस्, जब मानिसहरूले परमेश्वरको उदार प्रबन्धकका उपहारहरूलाई अत्यधिक भोक र अति व्यवहारमा प्रयोग गर्छन् भने, परमेश्वरसँग न्यायपूर्ण हुन्छ र उहाँको सामान्य तरिका हो कि कुनै न कुनै दण्डद्वारा उनीहरूले दुर्व्यवहार गरेका चिजहरूबाट तिनीहरूलाई निर्वस्त्र पार्नुहुन्छ, होशे २:८, ९। ३. लोत बन्दी बनाइयो, पद १२ । तिनीहरूले लोतलाई अरूसँगै र तिनका सम्पत्तिहरूसहित समाते । अब लोतलाई यहाँ यथासम्भव हेरौं, (१.) उनी आफ्नो छिमेकीहरूको साथमा यस सामान्य विपत्ति साझेदारका रूपमा । यद्यपि उनी धर्मी व्यक्ति थिए, र (यो यहाँ विशेष गरी उल्लेख गरिएको छ) अब्राहामका दाइका छोरा थिए, तर उनी यस सबै विपत्तिमा अरूसँगै सामेल थिए । ध्यान दिनुहोस्, सबै चीजहरू सबैका लागि समान रूपमा आउँछन्, उपदेशक ९:२ । सबैभन्दा धर्मी मानिसहरूले यो जीवनका सबैभन्दा ठूलो समस्याहरूबाट मुक्तिको आशा गर्न सक्दैनन्; न त हाम्रो आफ्नै धार्मिकता न त हाम्रो सम्बन्धका परमेश्वरका प्रियजनहरूले हामीलाई सुरक्षा दिन सक्छन्, जब परमेश्वरका न्यायहरू फैलिएका छन् । ध्यान दिनुहोस्, धेरै इमान्दार मानिसहरू आफ्ना पापी छिमेकीहरूको कारण बढी दुःख भोग्छन् । यसैले हामीलाई यो बुद्धिमानी हुन्छ कि हामी आफैंलाई अलग राखौं, वा कम्तीमा तिनीहरूबाट फरक पारौं (२ कोरन्थी ६:१७), र यसरी आफूलाई उद्धार गरौं, प्रकाश १८:४ । (२.) उनी आफ्नो मूर्ख निर्णयको कारण यस पीडामा परेका छन् । जब भनिन्छ, "उनीहरू अब्राहामका दाइका छोरा लिएका थिए, जो सदोममा बसिरहेका थिए," यसले स्पष्ट रूपमा यो सङ्केत गर्दछ । अब्राहामका यति नजिकका आफन्तले अब्राहामको सहयात्री र शिष्य बन्नुपर्ने थियो, र उनलाई आफ्ना तम्बूमा बस्नुपर्ने थियो; तर, यदि उनले सदोममा बस्नको लागि छनोट गरे भने, उनलाई सदोमको विपत्तिमा सामेल भएकोमा आफूलाई धन्यवाद दिनुपर्छ । ध्यान दिनुहोस्, जब हामी हाम्रो कर्तव्यको बाटोबाट बाहिर जान्छौं, हामी परमेश्वरको सुरक्षा भन्दा बाहिर गइरहेका हुन्छौं, र हाम्रो इच्छाका आधारमा गरिएका छनोटहरूले हामीलाई आराम दिन सक्दैन । विशेष रूपमा लोतका सम्पत्तिहरूको उल्लेख गरिन्छ, ती सम्पत्तिहरू जसले उनलाई अब्राहामसँग झगडा गराएको थियो र उनलाई विभाजित

गरिदिएको थियो । ध्यान दिनुहोस्, जब हामी परमेश्वरसँगको हाम्रो आनन्दको सट्टा, हामीलाई वंचित बनाएका वस्तुहरूमा हामीलाई शोषित गरिन्छ भने, यो परमेश्वरसँग न्यायपूर्ण हुन्छ ।

१३ अनि भागेर बाँचेको एकजना मानिस आएर हिब्रू अब्रामलाई यो कुरा बतायो; किनकि उनी एश्कोल र आनेरका भाइ, अर्थात् एमोरी मम्रेका फलाँटका रूखहरूनिर बस्थे। अनि उनीहरूले अब्रामसँग वाचा बाँधेका थिए ।
१४ अनि जब अब्रामले आफ्नो भाइ कैदी बनाएर लगिएको कुरा सुने, तब उनले आफ्नै घरमा जन्मेका आफ्ना तीन सय अठाह्रजना तालीम पाएका मानिसहरू लिए र तिनीहरूलाई दानसम्म पिछा गरे ।
१५ अनि तिनीहरूको विरोधमा उनले राती आफू र आफ्ना दासहरूलाई दल-दलमा बाँड़े, र तिनीहरूलाई हमला गरे, अनि तिनीहरूलाई दमस्कसको देब्रेपट्टि भएको होबासम्म लखेटे ।
१६ अनि उनले सबै मालसामानहरू फर्काएर ल्याए; अनि आफ्ना भाइ लूतलाई र तिनका मालताल पनि, अनि स्त्रीहरू र मानिसहरूलाई पनि उनले फर्काएर ल्याए ।

यहाँ हामीले अब्राहामले उहिल्यै लिएको एकमात्र सैनिक कार्यको विवरण पाउँछौं, र यसमा उनलाई प्रलोभन या महत्त्वाकांक्षाले होइन, तर केवल च्यारिटीको सिद्धान्तले प्रेरित गर्यो; यो आफ्नो धनी बनाउनको लागि होइन, तर आफ्ना साथीलाई मद्दत गर्नको लागि थियो । कहिल्यै पनि कुनै सैनिक अभियान अब्राहामको यस अभियानभन्दा बढी इज्जतका साथ सुरु, जारी र समाप्त गरिएको छैन । यहाँ हामीलाई यो छ,

अ. उनलाई आफ्ना नातेदारको दुःखको समाचार ल्याइयो । परमेश्वरको प्रबन्धनले यसरी व्यवस्था गर्यो कि अब्राहाम अहिले नजिकै बसिरहेका थिए, जसले गर्दा उनी तुरुन्तै मद्दत गर्न सक्थे । १. यहाँ उनलाई "अब्राहाम हिब्रू" भनिएको छ, अर्थात् हिब्रूको छोरा र अनुयायी, जसको परिवारमा साँचो धर्मको अभ्यास गरिएको थियो त्यस अपवित्र युगमा । यसमा अब्राहामले हिब्रूको जस्तो कार्य गरे—धार्मिक व्यक्ति को नाम र

पात्रको लाज नगरी । २. समाचार एक त्यस्तो व्यक्तिले ल्यायो जसले ज्यान बचाएर बच्न सकेको थियो । सम्भवतः उनी सदोमका बासिन्दा थिए, र तिनीहरूका सबैभन्दा खराबजस्तै थिए; तर अब्राहामको लोतसँगको सम्बन्ध र उसप्रति चिन्ता थाहा पाउँदा, उनले उसबाट मद्दतको याचना गरे, र लोतको कारणले लाभ प्राप्त गर्ने आशा गरे । ध्यान दिनुहोस्, सबैभन्दा खराब मानिसहरू पनि आफ्ना समस्यामा, आफूलाई बुद्धिमान र भला मानिने व्यक्तिहरूसँग सम्पर्क गर्न चाहन्छन्, र यसरी तिनीहरू उनीहरूको हितमा प्रभाव प्राप्त गर्न चाहन्छन् । नर्कमा रहेको धनी मानिसले अब्राहामलाई पिता भनेको थियो; र मूर्ख कन्याहरूले आफ्नो तेलको अंशको लागि बुद्धिमानसँग सल्लाह लिएका थिए ।

आ. यस अभियानका लागि उनले गरेका तयारीहरू । कारण स्पष्ट रूपमा राम्रो थियो, यसमा सामेल हुनको लागि उनलाई जुन आह्वान गरिएको थियो, त्यो स्पष्ट थियो, र त्यसैले उनले छिटो छिटो, आफ्नो प्रशिक्षित दासहरूलाई, जो उनको घरमा जन्मेका थिए, तीन सय अठरा को सङ्ख्यामा, सुसज्जित गरे । ठूलो परिवार थियो, तर सानो सेना, गिदियोनका जति, जसले मिधानीहरूलाई पराजित गरे, न्यायकर्ता ७:७। उनले आफ्ना प्रशिक्षित दासहरूलाई, वा आफ्नो धर्मशिक्षा प्राप्त गरेका दासहरूलाई बाहिर ल्याए, जसले केवल युद्धको कला सिकेका थिए, जुन त्यो समयको युद्धकलाको पूर्णता भन्दा धेरै कम थियो, तर धर्मका सिद्धान्तहरूमा पनि शिक्षा प्राप्त गरेका थिए; किनकि अब्राहामले आफ्ना घरबारलाई परमेश्वरको मार्गमा चल्नका लागि आदेश दिएका थिए । यसले देखाउँछ कि अब्राहाम, १. एक महान् मानिस थिए, जसको त्यति धेरै दासहरू उसमाथि निर्भर थिए र उसबाट काम लिएका थिए, जुन केवल उनको शक्ति र सम्मान थिएन, तर उनले राम्रो गर्ने ठूलो अवसर दिएको थियो, जुन ठूलो स्थान र ठूलो सम्पत्ति भएका व्यक्तिहरूमा वास्तविक रूपमा मूल्यवान र चाहनायोग्य कुरा हो । २. एक राम्रो मानिस, जसले केवल आफैं परमेश्वरको सेवा गरेनन्, तर आफूलाई घेरेका सबैलाई परमेश्वरको सेवामा शिक्षा दिन्थे । ध्यान दिनुहोस्, जसका ठूलो परिवार हुन्छ, उनीहरूले केवल धेरै शारीरिक शरीरहरू मात्र होइन, धेरै आत्माहरू पनि आफ्ना बाहेक, हेरचाह गर्न र प्रदान गर्नुपर्छ । जसले अब्राहामका अनुयायी बन्न चाहन्छन्, तिनीहरूले हेर्नु पर्छ कि उनका

दासहरूले धर्मशिक्षा प्राप्त गरेका दासहरू हुन् । ३. एक ज्ञानी व्यक्ति, किनकि, यद्यपि उनी शान्तिको व्यक्ति थिए, तर उनले आफ्नो दासहरूलाई युद्धको लागि अनुशासन दिएका थिए, किनकि उनले कहिल्यै थाहा पाएनन् कि के उनलाई कहिल्यै युद्धको लागि तिनीहरूलाई प्रयोग गर्ने अवसर आउनेछ । ध्यान दिनुहोस्, यद्यपि हाम्रो पवित्र धर्मले हामीलाई शान्तिका लागि सिकाउँछ, तर यसले युद्धको तयारी गर्नबाट हामीलाई रोक्दैन ।

इ. यस अभियानमा उनका सहयोगी र संगी । उनले आफ्ना छिमेकीहरू, एनर, एशकोल, र माम्रे (जससँग उनले राम्रो सम्बन्ध राखेका थिए) लाई आफ्नो साथ जान्नको लागि मनाए । यो उनको चातुर्यता थियो कि उनले आफ्ना आफ्ना फौजलाई तिनीहरूको सहायक सेनाद्वारा बलियो बनाए; र सम्भवतः तिनीहरूले आफूलाई चासो राखेको पाए, ताकि तिनीहरू आफ्नो स्वार्थमा यो शक्तिशाली सेना बिरुद्ध, जस्तो सक्थे, काम गर्न सकून्, ताकि उनीहरूको पालो नआओस् । ध्यान दिनुहोस्, १. यो हाम्रो बुद्धिमानी र कर्तव्य हो कि हामी सबैसँग सम्मानपूर्वक र सहकार्यपूर्ण व्यवहार गरोस्, ताकि जब कुनै अवसर आए, तिनीहरूले हामीलाई सहयोग गर्ने इच्छा र तयारी राख्न सकून् । २. ती जो परमेश्वरको मद्दतमा निर्भर छन्, तथापि, संकटको समयमा, मानिसहरूको मद्दतलाई परमेश्वरको प्रबन्धको रूपमा उपयोग गर्नु पर्छ; अन्यथा तिनीहरूले परमेश्वरलाई परीक्षा दिन्छन् ।

ई. उनको साहस र आचरण अत्यन्त ध्यानयोग्य थिए । १. यस अभियानमा निकै साहस थियो, विशेषगरी ती असुविधाहरूको विचार गर्दा जसमा उनी थिए। चारजना राजाको फौजहरूको विरुद्ध एक परिवारका कृषक र गोठालाहरू के गर्न सक्थे, जसले रगत र विजयबाट ताजै आएको थियो ? यो पराजित फौज होइन, तर विजयी फौज थियो जसको पछि उनी जानुपर्ने थियो; र उनलाई यो साहसिक प्रयास गर्न बाध्य पारिएको थिएन, तर उनले यो उदारताबाट प्रेरित भएर गरे; त्यसैले, सबै कुरा विचार गर्दा, यो, मेरो विचारमा, साँचो साहसको एक ठूलो उदाहरण थियो, जुन कहिल्यै अलेक्जान्डर वा सीजरका लागि प्रसिद्ध गरियो । ध्यान दिनुहोस्, धर्मले मानिसहरूलाई डरपोक होइन, तर साँचो साहसी बनाउँछ । धर्मी मानिस सिंह जत्तिकै साहसी हुन्छ । साँचो ख्रीष्टियन साँचो

नायक हो । २. यसको व्यवस्थापनमा ठूलो नीति थियो। अब्राहाम युद्धका युक्तिहरूसँग अपरिचित थिएनन्: उनले आफ्नो फौजलाई विभाजन गरे, जस्तै गिदियोनले आफ्नो सानो फौजलाई विभाजन गरे (न्यायकर्ता ७:१६), ताकि उनी शत्रुलाई एकैचोटि विभिन्न दिशाबाट आक्रमण गर्न सकून्, र यसरी उनका थोरैलाई धेरैजस्तो देखाउन सकून्; उनले राति आक्रमण गरे, ताकि उनीहरूलाई अचम्ममा पार्न सकून्। ध्यान दिनुहोस्, इमान्दार नीति हाम्रो सुरक्षा र हाम्रो उपयोगिताका लागि राम्रो मित्र हो । सर्पको टाउको (यदि यो पुरानो सर्पसँग मिल्दो नहोस् भने) एक राम्रो ख्रीष्टियनको शरीरमा राम्रोसँग जान्छ, विशेष गरी यदि यसमा ढुकुरको आँखामा जस्तो चीज भएमा, मत्ती १०:१६।

उ. उनको सफलता अत्यन्त महत्त्वपूर्ण थियो, पद १५, १६ । उनले आफ्ना शत्रुहरूलाई पराजित गरे, र आफ्ना मित्रहरूको उद्धार गरे; र हामीले देखेका छैनौं कि उनले कुनै हानि भोगे । ध्यान दिनुहोस्, ती जो राम्रो कारणको लागि, राम्रो मनका साथ साहस गर्दै छन्, तिनीहरू एक राम्रो परमेश्वरको विशेष सुरक्षा भित्र छन्, र राम्रो परिणामको आशा गर्नको लागि तिनीहरूलाई कारण छ । पुनः परमेश्वरको लागि धेरै या थोरैद्वारा बचाउने कुरा एउटै हो, १ शमूएल १४:६ । अवलोकन गर्नुहोस्,

१. उनले आफ्नो नातेदारलाई उद्धार गरे; यहाँ दुई पटक उनलाई आफ्नो भाइ लोत भनिएको छ । उनीहरू बीचको प्राकृतिक र अनुग्रहको सम्बन्धको सम्झनाले अब्राहामलाई तिनीहरूबीचको सानो झगडा बिर्सन मद्दत गर्यो, जसमा लोतले अब्राहामसँग राम्रो व्यवहार गरेको थिएनन् । अब्राहामले लोतलाई न्यायसंगत रूपमा उनको मूर्खता सम्झाउन सक्थे कि उनले झगडा गरेर र आफूलाई हटाएर गल्ती गरे, र उनलाई भन्न सक्थे कि उनलाई राम्रोसँग सेवा गरियो, उनले थाहा पाउनु पर्थ्यो कि कहिले राम्रो अवस्थामा थियो । तर, पवित्र अब्राहामको दयालु हृदयमा, त्यो सबै माफ गरियो र बिर्सिइयो, र उनले यो अवसर लियो आफ्नो मेलमिलापको साँचो प्रमाण दिनको लागि । ध्यान दिनुहोस्, (१.) जब हाम्रो हातमा शक्ति हुन्छ, हामीले संकटमा रहेका मानिसहरूलाई, विशेषगरी आफ्ना नातेदार र साथीहरूलाई, सहयोग र राहत दिनको लागि तयार रहनुपर्छ । एक साँचो साथी विपत्तिमा जन्मन्छ, र भाइ साँचो विपत्तिको समयमा सहयोग गर्ने हुन्छ, हितोपदेश १७:१७ । संकटको समयमा साथी

वास्तवमै साँचो साथी हुन्छ । (२.) यद्यपि अरूले हाम्रो कर्तव्य पूरा गर्नमा कमी गरेका छन्, हामीले त्यसकारण उनीहरूलाई हाम्रो कर्तव्य अस्वीकार गर्नु हुँदैन । केहीले भनेका छन् कि उनीहरू आफ्ना शत्रुहरूलाई सजिलै माफ गर्न सक्छन् तर साथीहरूलाई माफ गर्न गाह्रो पर्छ; तर हामीलाई दुवैलाई माफ गर्न बाध्य बनाउनको लागि, हाम्रो परमेश्वरले, जब हामी शत्रु थियौं, हामीलाई मेलमिलाप गराउनु भएको मात्र होइन, बरु उहाँले आफ्नो धरोहरका बाँकीहरूको अपराधलाई पनि क्षमा गर्नुहुन्छ, मीका ७:१८ ।

२. उहाँले बाँकी बन्दीहरूलाई उद्धार गर्नुभयो, लोतको कारणले, यद्यपि ती व्यक्तिहरू उहाँलाई अनजान थिए र उहाँमाथि तिनीहरूलाई सहयोग गर्न कुनै कर्तव्य थिएन; बरु, तिनीहरू सोडोमवासीहरू थिए, जो परमेश्वरको अगाडि अत्यधिक पापी थिए, र सम्भवतः, उहाँले केवल लोतलाई मात्र छुटाउन छुटको मूल्य तिर्न सक्नुभएको थियो, तर उहाँले सबै महिलाहरू, जनतालाई, र तिनीहरूको सम्पत्ति पुनः फर्काउनुभयो, पद १६ । ध्यान दिनुहोस्, जब अवसर प्राप्त हुन्छ, हामीले सबै मानिसलाई राम्रो गर्नुपर्छ । हाम्रो दया व्यापक हुनुपर्छ, जस्तो अवसर उपलब्ध हुन्छ । जहाँ सम्भव छ, परमेश्वरले जीवन दिनु भएको छ, हामीले त्यो जीवनलाई समर्थन गर्न सक्ने मद्दत दिन हिचकिचाउनु हुँदैन । परमेश्वर न्यायी र अन्यायी दुवैलाई राम्रो गर्छ, र हामीले पनि त्यसो गर्नुपर्छ, मत्ती ५:४५ । यो विजय जसलाई अब्राहामले राजाहरूसँग जित्नुभयो, भविष्यवक्ता यसलाई यशैया ४१:२ मा उल्लेख गर्नुभएको छ, "पूर्वबाट धार्मिक व्यक्तिलाई को उचाल्छ, र उहाँलाई राजाहरूसँग शासन गर्न बनाउँछ ?" र केहीले सुझाव दिएका छन् कि, जस्तो पहिले उहाँले यस भूमिको अधिकार उपहारबाट प्राप्त गर्नुभएको थियो, त्यसरी नै अब युद्ध जितेर ।

१७ अनि कदोर्लाओमेर र तिनीसँग भएका राजाहरूलाई मारेर अब्राम फर्केपछि शावेको बेंसीमा, जो राजाको बेंसी हो, सदोमको राजा उनलाई भेट्न निस्केर आए ।
१८ तब शालेमका राजा मेल्किसेदेक रोटी र दाखमद्य लिएर आए; अनि तिनी सर्वोच्च परमेश्वरका पूजाहारी थिए ।
१९ अनि तिनले उनलाई आशीर्वाद दिएर भने: "स्वर्ग र पृथ्वीका

मालिक सर्वोच्च परमेश्वरको तर्फबाट अब्राम धन्यका होऊन् !
२० अनि सर्वोच्च परमेश्वर धन्यका होऊन्, जसले तपाईंका शत्रुहरूलाई तपाईंको हातमा सुम्पिदिनुभयो।" अनि अब्रामले तिनलाई सबै थोकहरूको दशौं अंश दिए ।

यो अनुच्छेद सदोमका राजाद्वारा अब्राहामलाई राजाहरूको वधबाट फर्केर सम्मान दिएको कुरा उल्लेख गरेर सुरु हुन्छ; तर, यसको विशेष विवरण दिइनु भन्दा पहिले, मल्किशेदेकको कथा संक्षेपमा भनिएको छ, जसको बारेमा ध्यान दिनुहोस्,

अ. उहाँ को हुनुहुन्थ्यो। उहाँ शालेमका राजा र सर्वश्रेष्ठ परमेश्वरका पुजाहारी हुनुहुन्थ्यो; र उहाँका बारेमा अरू पनि महान् कुरा भनिएका छन्, हिब्रूहरू ७:१, र अन्य । १. रब्बी र हाम्रा धेरै रब्बीनिक लेखकहरूले मल्किशेदेकलाई नोआका छोरा शेमको रूपमा बुझ्दछन्, जो आफ्नो वंशावली अनुसार राजा र पुजाहारी थिए । तर यो कत्तिको सम्भावना छ ? उहाँको नाम किन परिवर्तन गरिएको हुन सक्छ र उहाँ क्याननमा कसरी बस्न जानुभयो ? २. धेरै ख्रीष्टियन लेखकहरूले सोचेका छन् कि यो परमेश्वरको पुत्रको आफैंको रूप हो, हाम्रो प्रभु येशू, जो अब्राहामलाई यस नामले चिनिन्छ, जस्तै पछि हागरले उहाँलाई अर्को नामले बोलाउनुभयो, उत्पत्ति १६:१३ । उहाँ एक न्यायपूर्ण राजा भएर उहाँलाई दर्शन दिनुभएको थियो, एक न्यायपूर्ण कारण स्वीकृत गर्दै र शान्ति दिँदै । यो कल्पना गर्न गाह्रो छ कि कुनै साधारण मानिसलाई बिना बुबा, बिना आमा, र वंश बिना भनिनु, जसको न कुनै दिनको शुरुआत छ न कुनै जीवनको अन्त्य, हिब्रूहरू ७:३। मल्किशेदेकको बारेमा यो साक्ष्य दिइन्छ कि उहाँ जीवित हुनुहुन्छ र उहाँ एक पुजाहारीको रूपमा स्थायी रूपले रहनुहुन्छ (पद ३, ८); बरु (पद १३, १४), प्रेरितले उहाँको बारेमा भनेका कुरा हाम्रो प्रभु जसले यहूदा वंशबाट उत्पत्ति गर्नुभयो । यो पनि सोच्न गाह्रो छ कि कुनै साधारण मानिस, यस समयमा, परमेश्वरका कुरा मानेर अब्राहामभन्दा माथि हुनुहुन्छ, कि ख्रीष्ट कुनै साधारण मानिसको पुजाहारीत्वको पद्धतिमा पुजाहारी हुनुहुन्छ, र कुनै मानवीय पुजाहारीत्वले मल्किशेदेकको पुजाहारीत्व जस्तो ऐतिहासिकता र महानता प्राप्त गर्न सक्छ । ३. ती सबैभन्दा सामान्यरूपमा स्वीकृत भनाइ

यो हो कि मेल्कीसेदेक एक कनानी राजकुमार थिए, जसले शालेममा राज्य गर्थे र त्यहाँ साँचो धर्मलाई कायम राख्थे; तर, यदि त्यस्तो हो भने, मेल्कीसेदेकको नाम यहाँ मात्र अब्राहामको सम्पूर्ण कथामा नै किन आउँछ, र अब्राहामले आफ्ना वेदीहरू राख्नु र मेल्कीसेदेकको वेदीहरूमा नजानु, जसले ऊ भन्दा ठूलो थियो, त्यो अज्ञेयनीय देखिन्छ । अक्सफोर्डका मिस्टर ग्रेगोरीले हामीलाई बताउँछन् कि अरबी कातिना, जसको उनी धेरै प्राधिकृतिको आधारमा बनाउछन्, मेल्कीसेदेकको बारेमा यो विवरण दिन्छ कि उनी हेराक्लिमका पुत्र थिए, जो पेलेगका पुत्र थिए, जो एबेरका पुत्र थिए, र उनको आमाको नाम सलाथियल थियो, जो गोमेरकी छोरी थिइन्, जो येपेतका पुत्र थिए, जो नोआका पुत्र थिए ।

आ. उनले के गरे । १. उनले अब्राहाम र उनका सैनिकहरूको विश्रामको लागि र उनीहरूको विजयको परितोषिकको रूपमा रोटि र मदिरा प्रस्तुत गरे । उनले यो कार्य एक राजा भएको रूपमा गरे, जसले हामीलाई राम्रो गर्ने, दान दिने, र हाम्रो क्षमताअनुसार अतिथ्य व्यवहार गर्न सिखाउँछन्; र येशूले हामीलाई आशीर्वाद दिनका लागि विश्वासको वाचा अनुसार सुसमाचारमा राखेका बल र आरामका आत्मिक प्रवन्धहरूको प्रतिनिधित्व गर्छन्, जब हामी हाम्रो आत्मिक संघर्षहरूसँग थाकेका हुन्छौं । २. सर्वोच्च परमेश्वरका पुजाहारीको रूपमा उनले अब्राहामलाई आशीर्वाद दिए, जुन हामीलाई विश्वास गर्न सकिन्छ कि अब्राहामका लागि रोटि र मदिराभन्दा ठूलो विश्राम थियो। यसरी परमेश्वरले आफ्ना पुत्र येशूलाई उभ्याएका छन् र उनलाई हाम्रा लागि आशीर्वाद दिन पठाएका छन्, एकजना जो अधिकारको साथ छन्; र जसलाई उनले आशीर्वाद दिन्छन्, ती साँच्चिकै आशिषित छन् । येशूले आफ्ना चेलाहरूलाई आशीर्वाद दिँदै स्वर्गमा जानु भएको थियो (लूका २४:५१); किनभने उहाँ सधैं यो गर्न जिउनुहुन्छ ।

इ. उनले के भने, पद १९, २०। उनीद्वारा दुई कुरा भनिए: १. उनले अब्राहामलाई परमेश्वरबाट आशीर्वाद दिए: "आशिषित होस् अब्राहाम, सबैभन्दा उच्च परमेश्वरको आशिषित" (पद १९)। ध्यान दिनुहोस् कि उनले यहाँ परमेश्वरलाई जुन शीर्षक दिएका छन्, ती धेरै महिमाशाली छन् । (१) "सबैभन्दा उच्च परमेश्वर" जसले आफूमा पूर्णता र सबै सृष्टिका प्रत्येक प्राणीमाथि सार्वभौम अधिकारको सङ्केत गर्नुहुन्छ; उहाँ

राजाहरूको राजा हुनुहुन्छ । ध्यान दिनुहोस्, यो परमेश्वरलाई सबैभन्दा उच्च परमेश्वरको रूपमा देख्नु र यसरी पुकार्नु हाम्रो विश्वास र प्रार्थनामा हाम्रो श्रद्धा बढाउन धेरै मद्दत गर्नेछ । (२) "स्वर्ग र पृथ्वीका स्वामी," अर्थात्, सही मालिक र सबै सृष्टिका सार्वभौम प्रभु, जसले तिनीहरूलाई सिर्जना गर्नुभयो । यसले उनलाई एक महान परमेश्वरको रूपमा प्रस्तुत गर्छ, र अत्यधिक प्रशंसा गर्नुपर्ने (भजनसंग्रह २४:१), र ती मानिसहरू खुशीमात्र छन् जसको परमेश्वरको कृपा र प्रेममा भाग छ । २. उनले अब्राहामको लागि परमेश्वरलाई धन्यको भने (पद २०): "धन्य होस् सबैभन्दा उच्च परमेश्वर ।" ध्यान दिनुहोस्, (१) हाम्रो सबै प्रार्थनाहरूमा, हामीले परमेश्वरको महिमा गाउनुपर्छ, र हाम्रो होसाना सँग हल्लेलुयाह जोड्नु पर्छ । यी आत्मिक बलिदानहरू हामीले प्रत्येक दिन र विशेष अवसरहरूमा चढाउनुपर्छ । (२) परमेश्वरलाई सबैभन्दा उच्च परमेश्वरको रूपमा, हाम्रो सबै विजयहरूको महिमा दिनुपर्छ, प्रस्थान १७:१५; १ शमूएल ७:१०, १२; न्यायकर्ता ५:१, २; २ इतिहास २०:२१ । तिनमा उनी हाम्रा शत्रुहरू भन्दा उच्च देखिन्छन् (प्रस्थान १८:११), र हामीभन्दा पनि उच्च छन्; किनकि उहाँबिना हामी केही गर्न सक्दैनौं । (३) हामीले अरूको अनुग्रहको लागि धन्यवाद दिनुपर्छ जसरी हाम्रो आफ्नैको लागि, र जसले विजय प्राप्त गरेको छ, ती सँग विजय मनाउनुपर्छ । (४) येशू ख्रीष्ट, हाम्रा महान् प्रधान पुजाहारी, हाम्रा प्रार्थना र प्रशंसा दुवैको मध्यस्थकर्ता हुनुहुन्छ, र हाम्रो लागि मात्र होइन, उहाँको आफ्नै पनि प्रस्ताव गर्नुहुन्छ । लूका १०:२१ हेर्नुहोस् ।

ई. के के गरियो त्यहाँ । अब्राहामले मेल्कीसेदेकलाई सबैको दशांश दिए, अर्थात्, लूटको दशांश (हिब्रू ७:४)। यसलाई निम्नानुसार हेर्न सकिन्छ: १. मेल्कीसेदेकलाई एक पुरस्कारको रूपमा प्रस्तुत गरिएको, सम्मानका प्रतीकहरूको उत्तरको रूपमा । ध्यान दिनुहोस्, जसले कृपा प्राप्त गर्छ, उसले पनि कृपा देखाउनुपर्छ । आभार प्रकृतिको एक नियम हो । २. यसलाई एक उपहारको रूपमा हेर्न सकिन्छ, जुन सबैभन्दा उच्च परमेश्वरको लागि अर्पित र समर्पित गरिएको थियो, र त्यसैले मेल्कीसेदेक, उनका पुजाहारीको हातमा राखिएको थियो । ध्यान दिनुहोस्, (१) जब हामीले परमेश्वरबाट केही विशेष कृपा प्राप्त गरेका छौं, यो धेरै उपयुक्त छ कि हामी यसलाई केही विशेष धार्मिक सद्भावना कार्यद्वारा हाम्रो

आभार प्रकट गरौं । परमेश्वरले हाम्रो सम्पत्तिबाट सधैं आफ्नो हक प्राप्त गर्नुपर्छ, विशेषगरी जब, कुनै विशेष प्रवन्धको हस्तक्षेपले, उहाँले यसलाई हामीलाई सुरक्षित राख्नुहुन्छ वा बढाउनुहुन्छ । (२) हाम्रो वृद्धिको दशांश परमेश्वरको महिमाको लागि र उहाँको मन्दिरको सेवामा समर्पित गर्नको लागि एकदम उपयुक्त अनुपात हो । (३) येशू ख्रीष्ट, हाम्रा महान मेल्कीसेदेक, सम्मानको पात्र हुनुपर्छ, र हामी सबैले उहाँलाई हाम्रो राजा र पुजाहारीको रूपमा विनम्रता र सम्मानका साथ स्वीकार गर्नुपर्छ; र केवल सबैको दशांश मात्र होइन, हाम्रो सबै कुरा, हामीले उहाँलाई अर्पण र समर्पण गर्नुपर्छ ।

२१ अनि सदोमका राजाले अब्रामलाई भने: "मानिसहरूचाहिँ मलाई दिनुहोस्, अनि धनमालचाहिँ आफ्नै निम्ति राख्नुहोस् !"
२२ तर अब्रामले सदोमका राजालाई भने: "मैले स्वर्ग र पृथ्वीका मालिक, परमप्रभु सर्वोच्च परमेश्वरको नाममा कसम खाइसकेको छु,
२३ कि म एउटा धागोदेखि लिएर जुत्ताको एउटा फितासम्म पनि लिनेछैनँ, अँ, जे तपाईंका हुन्, ती थोकहरूबाट म केही पनि लिनेछैनँ, नत्र तपाईंले 'मैले नै अब्रामलाई धनी बनाएको हुँ' भनी भन्नुहुनेछ;
२४ यी जवानहरूले जे खाए, सो कुरा, र मसँग गएका मानिसहरू आनेर, एश्कोल र मम्रेको भागबाहेक; यिनीहरूले चाहिँ आ-आफ्ना भाग लिऊन् !"

यहाँ हामीसँग अब्राहाम र सदोमको राजा बीच भएको वार्तालापको विवरण छ, जसले युद्धमा पराजित भएका उसलाई पछि पाएको (पद १०), र उसले आफ्नो कर्तव्य ठानेको थियो कि अब्राहामसँग भएको राम्रो सेवाको प्रत्युत्तरमा यस सम्मानलाई दिनु पर्छ । यहाँ छ,

अ. सदोमको राजाद्वारा अब्राहामलाई गरेको आभारको प्रस्ताव (पद २१): "मलाई आत्मा देउ, र तिमी लिराखा लिइराख।" यसरी हिब्रू भाषामा लेखिएको छ । यहाँ उसले स्पष्ट रूपमा व्यक्तिहरूको माग गर्दछ, तर समान रूपमा अब्राहामलाई वस्तुहरू प्रदान गर्दछ । ध्यान दिनुहोस्, १.

जहाँ अधिकार शंकास्पद र विभाजित हुन्छ, त्यो मामला आपसी सहमति द्वारा मिलाउनु उपयुक्त हुन्छ न कि लड्न । सदोमको राजा सँग व्यक्तिहरू र वस्तुहरूको मूल अधिकार थियो, र यो बहस गर्न सकिन्थ्यो कि अब्राहामको उद्धारद्वारा प्राप्त अधिकारले उसको शीर्षकलाई हटाउने र समाप्त गर्नेछ कि छैन; तर, सबै विवादहरू रोक्नको लागि, सदोमको राजा यो उचित प्रस्ताव गर्छ । २. आभारले हामीलाई सिकाउँछ कि हामीले आफ्नो सेवामा र लाभको लागि कठिनाइ र खतराहरू खेपेका र खर्च गरेका व्यक्तिहरूलाई हाम्रो सक्दो मद्दत र पुरस्कार दिनु पर्छ । कोही पनि आफ्नै खर्चमा युद्धमा जान्छ र जोखिम उठाउँछ ? १ कोरिन्थी ९:७ । सैनिकहरूले आफ्नो पारिश्रमिक मजदुरहरूको भन्दा महँगोमा किन्छन्, र यो योग्य छन्, किनकि तिनीहरूले आफ्नो जीवन जोखिममा राख्छन् ।

आ. अब्राहामको यस प्रस्तावको उदार अस्वीकृति । उनले न केवल व्यक्तिहरूलाई राजा सदोमलाई फिर्ता गरे, जसलाई उनीहरूको शत्रुको हातबाट मुक्त गरियो, र जसले अब्राहामको सेवा गर्नुपर्दथ्यो, तर उनले सबै वस्तुहरू पनि फर्काइदिए । उनले सदोमको राजा वा उनको कुनै पनि कुरा लिँदैनन्, धागोबाट जुत्ताको डोरीसम्म, केही पनि । ध्यान दिनुहोस्, एक जीवन्त विश्वासले मानिसलाई यस संसारको सम्पत्ति प्रति एक पवित्र तिरस्कारको साथ हेर्न सक्षम बनाउँछ (१ यूहन्ना ५:४) । यस संसारका सबै शोभा र इन्द्रियहरूको रमाइलो के हो, तीलाई हेर्ने एक जनाले जसको नजिक सधैं परमेश्वर र स्वर्ग छन् ? उहाँले एउटा धागो र जुत्ताको डोरीसम्म निर्णय गर्नुहुन्छ; किनकि एक कोमल विवेकले सानो कुरामा पनि पाप गर्न डराउँछ ।

१. अब्राहामले यस निर्णयलाई एक गम्भीर शपथद्वारा प्रमाणित गरे: "मैले परमेश्वरको हात उठाएको छु कि म केही पनि लिने छैन" (पद २२)। यहाँ ध्यान दिनुहोस्, (१) उनले परमेश्वरलाई दिएको शीर्षकहरू, "सबैभन्दा उच्च परमेश्वर," "स्वर्ग र पृथ्वीका स्वामी," ती नै शीर्षकहरू हुन् जुन मेल्कीसेदेकले अहिले हाल प्रयोग गरेका थिए (पद १९)। ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरका बारेमा कुरा गर्दा अरूबाट कसरी बोल्ने भन्ने कुरा सिक्नु राम्रो हो, र जसले धार्मिक कुरा राम्रोसँग बोल्छ, तिनीहरूको अनुकरण गर्नु पर्छ । यो सुधार हामीलाई धार्मिक र भलाइले भरिपूर्ण

मानिसहरूको संवादबाट गर्नुपर्छ, हामीले उनीहरूको पछि बोल्न सिक्नुपर्छ । (२) शपथमा प्रयोग गरिएको समारोह: "मैले मेरो हात उठाएको छु ।" धार्मिक शपथ गर्दा हामी परमेश्वरको ज्ञानलाई हाम्रो सत्यता र ईमानदारीको प्रमाणको रूपमा पुकार्छौं र यदि हामी झूठ बोल्छौं भने उहाँको क्रोधको शाप माग्छौं, र हात उठाउनु यस दुवै कुरा प्रकट गर्नका लागि अत्यन्त महत्त्वपूर्ण र प्रकट गर्न सक्नेछ । (३) शपथको विषय, अर्थात्, कि उनले सदोमको राजा बाट कुनै पुरस्कार लिने छैन, यो कानूनी थियो, तर त्यस्तो कुरा होइन जुन उनलाई पहिले नै गर्नुको बाध्यता थियो । [१] सम्भवतः अब्राहामले, युद्धमा जानु अघि, शपथ गरे कि यदि परमेश्वरले उनलाई विजय दिनुभयो भने, परमेश्वरको महिमाका लागि र उनको पेशाको इज्जतका लागि, उनले आफ्नो अधिकार र स्वार्थलाई नकार्दै लूटको कुनै पनि भाग आफैंलाई लिनेछैन । ध्यान दिनुहोस्, जब हामी कुनै कृपाको पछ्याइमा शपथ गर्छौं, त्यो कृपा प्राप्त भएपछि हामीले ती शपथलाई सावधानीपूर्वक र ईमानदारीपूर्वक पालन गर्नुपर्छ, चाहे ती शपथ हाम्रो स्वार्थको विरुद्ध बनेका हुन् । सियोनका नागरिकले यदि शपथ गरेका छन् भने, चाहे त्यसले आफैंलाई घाटा पुर्याउँछ, त्यो बदल्दैनन् (भजनसंग्रह १५:४) । [२] या, सम्भवतः अब्राहामले, अहिले जब उसले दिएको प्रस्ताव अस्वीकार गर्नुको कारण देख्यो, त्यतिबेला उनले यस शपथसँग आफ्नो अस्वीकृतिलाई प्रमाणित गरे, ताकि अर्को पटक कुनै आग्रह नहोस् । ध्यान दिनुहोस्, पहिलो, कहिलेकाहीं हामीलाई हाम्रो निश्चित अधिकारबाट आफूलाई वञ्चित गर्नको लागि राम्रो कारण हुन सक्छ, जस्तै सन्त पावलले भनेका छन् (१ कोरिन्थी ८:१३; ९:१२)। दोस्रो, कि दृढ निर्णयहरू प्रलोभनहरूको प्रभावलाई टार्नका लागि उपयोगी हुन्छन् ।

२. उनले आफ्नो अस्वीकृतिलाई राम्रो कारणसहित प्रमाणित गरे: "तिमी भनेको भए, मैले अब्राहामलाई धनी बनाइयो," जुन अपमानको कारण बन्न सक्थ्यो, (१) परमेश्वरको वचन र वाचा माथि, जसले यस्तो देखिन्थ्यो कि सोटोमको लूट बिना अब्राहामलाई समृद्धि दिइएको हुँदैन । र, (२) अब्राहामको धर्मिता र उदारता माथि, जसले यस्तो देखिन्थ्यो कि जब उसले त्यो जोखिमपूर्ण अभियान सुरु गर्यो, तब उसको आँखामा केवल आफैंलाई समृद्ध बनाउने उद्देश्य थियो । ध्यान दिनुहोस्, [१.]

हामीलाई धेरै सावधान रहनु पर्छ कि अरूलाई त्यस्ता कुरा भन्नको लागि कुनै अवसर नदिउँ जुन तिनीहरूले भन्नु हुँदैन । [२.] परमेश्वरका मानिसहरूले, आफ्नो इज्जतको लागि, कुनै पनि यस्तो कार्य नगर्नु पर्छ जसले सस्तो वा भाडा खोज्ने, या लोभ र स्वार्थको गन्ध दिन्छ । सम्भवतः अब्राहामले सदोमको राजा किचलो र तुच्छ मानिस भएको थाहा पाएका थिए, र यस्तो कुरालाई पछि अपमानमा परिणत गर्न तयार हुने व्यक्ति हुनुहुन्थ्यो, यद्यपि धेरै अन्यायपूर्ण रूपमा । जब हामीसँग यस्ता व्यक्तिहरूसँग काम गर्नुपर्ने हुन्छ, हामीलाई विशेष सतर्कतासाथ कार्य गर्न आवश्यक छ ।

३. उनले आफ्नो अस्वीकृतिलाई दोहोरो शर्तका साथ सीमित गरे (पद २४)। शपथ गर्दा, हामीले आवश्यक अपवादहरू ध्यानपूर्वक समावेश गर्नुपर्छ, ताकि पछि हामी स्वर्गदूतको अगाडि भनेन सक्तैनौं, "यो गल्ती थियो" (उपपदेशक ५:६)। अब्राहाम यहाँ, (१) आफ्ना सिपाहीहरूको भोजनलाई अपवाद राख्दछन्; जब उनीहरूले अन्न थोपेर माप्दै थिए, उनीहरू आफ्नो भोजनको हकदार थिए । यसले सदोमको राजालाई अब्राहामलाई धनी बनाएको भनेको कुनै बहाना दिनु हुँदैन । (२) आफ्ना सहयोगी र सङ्गीहरूको हिस्सा: "उनीहरूले आफ्नो भाग लिन दिनुहोस् ।" ध्यान दिनुहोस्, जो मानिसहरू आफ्ना स्वतन्त्रतामा कडा छन्, तिनीहरूले अरूको स्वतन्त्रतामा ती अंकुशहरू लगाउनु हुँदैन, न त तिनीहरूको बारेमा त्यसरी निर्णय गर्नु हुँदैन । हामीले आफैंलाई अरूको मापदण्ड बनाउन सक्दैनौं । एक राम्रो व्यक्ति आफैंलाई त्यो स्वतन्त्रता अस्वीकार गर्नेछ जुन उसले अरूलाई अस्वीकार गर्न चाहँदैन, फरीसिहरूको अभ्यासको विपरीत (मत्ती २३:४)। एनेर, एशकोल, र माम्रेको अधिकार त्यत्तिकै छुटाउनुपर्ने कारण थिएन, जस्तो अब्राहामको थियो । उनीहरूले त्यस्तो पेशा नगरेका थिए जसको अब्राहामले गरे, न त उनीहरू शपथको बाध्यतामा थिए जस्तो अब्राहाम थिए । उनीहरूले त्यस्ता आशाहरू थिएनन् जसको अब्राहामले पाएको थियो अर्को संसारमा हिस्सा प्राप्त गर्नको लागि, त्यसैले सबै कुराले, उनीहरूले यस संसारको आफ्नो हिस्सा लिन दिनुपर्छ ।

अध्याय १५
(CHAPTER 15)

यस अध्यायमा हामीलाई परमेश्वर र अब्राहामबीचको एक गम्भीर सम्झौताबारे जानकारी दिन्छ, जसको आधारमा तिनीहरूको बीचमा एक करार स्थापनाका लागि छलफल गरिएको थियो । अघिल्लो अध्यायमा हामीले अब्राहामलाई राजा सँग मैदानमा देख्यौं; यहाँ हामी उनलाई परमेश्वरसँग पर्वतमा भेट्छौं; र, त्यहाँ उनले ठूलो देखिए तापनि, मलाई त यहाँ उनी अझ ठूलो देखिन्छन्: त्यो सम्मान विश्वका महान मानिसहरूको हुन्छ, तर "यो सम्मान सबै पवित्र मानिसहरूको छ ।" परमेश्वर र अब्राहामबीचमा स्थापनाको करार वचनहरूको करार थियो; त्यसअनुसार, यहाँ छ, अ. परमेश्वरको दया र अब्राहामप्रति शुभकामनाको सामान्य आश्वासन, पद १ । आ. उनको प्रेमका विशेष उद्देश्यहरूको घोषणासमेत दुई कुरा: १. कि उनले उनलाई धेरै सन्तान दिनेछन्, पद २-६ । २. कि उनले उनलाई कनान पवित्र भूमि वसीयतको रूपमा दिनेछन्, व. ७-२१। एस्टेट बिना वंश, वा वंश बिना एस्टेट, अब्राहामका लागि केवल आधा खुशी हुने थियो। तर परमेश्वरले दुवै कुरा उनलाई सुनिश्चित गरे; र यी दुई कुरा, प्रतिज्ञा गरिएको वंश र प्रतिज्ञा गरिएको भूमि, यस महान विश्वासीलगायत यस महान विश्वासीका लागि साँच्चिकै खुशी बने, किनकि ती दुवै कुरा यी दुई अमूल्य आशीर्वाद, ख्रीष्ट र स्वर्गको प्रतीक थिए; र यसैले, हामीलाई विश्वास गर्नको कारण छ कि अब्राहामले ती दुवैलाई आँखामा राखेका थिए ।

१ यी कुराहरूपछि दर्शनमा परमप्रभुको यसो भन्ने वचन अब्रामकहाँ आयो: "हे अब्राम, नडराऊ; तिम्रो ढाल, र तिम्रो अत्यन्त महान् इनाम म नै हुँ ।"

यहाँ ध्यान दिनुहोस्, अ. जब परमेश्वरले अब्राहामसँग यो सम्झौता गर्नुभयो: यी घटनाहरू पछि ।

१. पछि, त्यो प्रसिद्ध कार्यको पछि जसमा अब्राहामले आफ्ना साथी र छिमेकीहरूलाई संकटबाट उद्धार गर्नका लागि ठूलो दानशीलता देखाए,

र त्यो कुनै मूल्य वा इनाम बिना । यसपछि, परमेश्वरले उनलाई यो कृपायुक्त भेट दिनुभयो । ध्यान दिनुहोस्, जसले मानिसलाई अनुकम्पा देखाउँछन्, तिनीहरूले परमेश्वरसँग अनुकम्पा पाउनेछन् । २. पछि, उनले चार राजामाथि जित हासिल गरे । अब्राहाम त्यसमा धेरै घमण्डी र खुसी नहोस् भनेर, परमेश्वर उनीसँग आउनुहुन्छ, र उनलाई बताउँनुहुन्छ कि उहाँले अझ राम्रो कुरा तयार गर्नुभएको छ । ध्यान दिनुहोस्, आत्मिक आशीर्वादसँग विश्वासको संगती गर्नु एक उत्कृष्ट उपाय हो, जसले हामीलाई भौतिक आनन्दबाट अत्यधिक आवद्ध हुनबाट रोक्छ । सामान्य प्रवन्धका उपहारहरू करारीय प्रेमका उपहारसँग तुलना गर्न सकिँदैन ।

आ. परमेश्वरले अब्राहामसँग कसरी संवाद गर्नुभयो: परमेश्वरको वचन अब्राहामलाई आयो (अर्थात, परमेश्वरले आफूलाई र आफ्नो इच्छालाई अब्राहामसँग प्रकट गर्नुभयो) एक दृष्टिमा, जसले अब्राहाम जाग्रत रहेको र शेकिना वा ईश्वरीय महिमाको उपस्थिति को कुनै दृश्य संकेतको अनुमान गर्दछ । ध्यान दिनुहोस्, ईश्वरीय रहस्योद्घाटनका तरिकाहरू हाम्रो भौतिक संसारमा स्थितिको अनुसार अनुकूलित छन् ।

इ. परमेश्वरले उनलाई दिनुभएको आफ्नो अनुकम्पाको आश्वासन।

१. उहाँले उनलाई नामबाट बोलाउनुभयो--अब्राहाम, जसले उनलाई ठूलो सम्मान दियो, र उनको नाम महान बनायो, र यसले उनको विश्वासलाई पनि ठूलो प्रोत्साहन र सहयोग पुर्यायो । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरको राम्रो शब्द हामीलाई राम्रो गर्छ जब यो उहाँको आत्माले विशेष रूपमा हामीसँग बोल्छ र हाम्रो हृदयमा पुर्याउँछ । वचनले भन्छ, "हो, सबैको लागि" (यशैया ५५:१), आत्माले भन्छ, "हो, यस्तो एकको लागि ।" २. उहाँले उनलाई चिन्तित र सङ्क्रमित हुनबाट सचेत पारिदिए: "डर नगर, अब्राहाम।" अब्राहाम डराउन सक्थे कि चार राजाले जसलाई उनले पराजित गरेका थिए, फेरि समेटेर उनीमाथि आक्रमण गर्नेछन् र उनलाई नाश पार्नेछन्: "होइन," परमेश्वर भन्नुहुन्छ, "डर नमान । तिनीहरूको प्रतिशोध र तिमीले छिमेकीको ईर्ष्याबाट डर नमान; म तिमीलाई हेरचाह गर्नेछु ।" ध्यान दिनुहोस्, (१.) जहाँ ठूलो विश्वास छ, त्यहाँ पनि धेरै डरहरू हुन सक्छन्, २ कोरिन्थी ७:५ । (२.) परमेश्वर आफ्ना प्रजाहरूका डरहरूको हेरचाह गर्नुहुन्छ, यद्यपि ती गुप्त नै किन नहोस्, र तिनीहरूको आत्मालाई जान्दछ, भजनसंग्रह ३१:७ । (३.) परमेश्वरको

इच्छा यो हो कि उहाँका प्रजाले बढ्दो डरलाई स्वीकार नगरोस्, जे भए पनि । "सियोनका पापीहरू डराउँछन्, तर अब्राहाम, तिमी डर नमान ।"

३. उहाँले उनलाई सुरक्षा र खुशीको आश्वासन दिनुभयो, कि उनले सधैँ, (१.) जस्तो सुरक्षित हुनुपर्छ, परमेश्वर आफैंले उनलाई जस्तो राख्नुपर्छ: "मैले तिमीलाई ढाल बनाएको छु," वा अझ बढी बलियो रूपमा भन्न पर्दा, "मैले तिमीलाई ढालको रूपमा बनाएको छु, म तिमी सँगै वर्तमान छु, र तिम्रो लागि वास्तविक रूपमा हेरचाह गर्दैछु ।" १ इतिहास १७:२४ हेर्नुहोस् । केवल इस्राएलको परमेश्वर मात्र होइन, तर इस्राएलको परमेश्वर । ध्यान दिनुहोस्, यो विचार कि परमेश्वर आफैं आफ्नो जनको लागि एक ढाल हुनुहुन्छ र हुनेछ, जसले तिनीहरूलाई सबै विनाशकारी पापहरूबाट सुरक्षा पुर्याउँछ, ढाल तिनीहरूका लागि तयार छ र तिनीहरूलाई चारैतिर घेरेको छ, यो सबै भ्रमित र यातनामूलक डरहरूलाई चुप पार्नका लागि पर्याप्त हुनुपर्छ । (२.) जस्तो खुशी हुनुपर्छ, परमेश्वर आफैंले उनलाई जस्तो बनाउन सक्नुहुन्छ: "मैले तिमीलाई अत्यन्त ठूलो पुरस्कार दिनेछु;" केवल तिमीलाई पुरस्कार दिनेवाला मात्र होइन, तर तिमी नै पुरस्कार हुनेछौ । अब्राहामले उदारतापूर्वक सदोमका राजाद्वारा प्रस्तावित पुरस्कारहरू अस्वीकृत गरेका थिए, र यहाँ परमेश्वर आउनुहुन्छ, र उनलाई बताउनुहुन्छ कि उनी यसबाट कुनै नोक्सानमा पर्ने छैनन् । ध्यान दिनुहोस्, [१.] विश्वासयोग्य आज्ञाकारिता र आत्म-अस्वीकारका पुरस्कारहरू अत्यन्त ठूलो हुन्छन्, १ कोरिन्थी २:९ । [२.] परमेश्वर आफैं पवित्र आत्माहरूको चुनिएको र वचनदिएको सुख हुनुहुन्छ--यस संसारमा चुनिएको, र एक राम्रो संसारमा वचन गरिएको । उहाँ तिनीहरूको धरोहरको अंश र तिनीहरूको कप हुनुहुन्छ ।

२ तब अब्रामले भने: “प्रभु यहोवा, तपाईंले मलाई के दिनुहुन्छ? किनभने म ता निःसन्तान छु, र मेरो घरको अधिकारी यो दमस्कसको एलीएजर हुनेछ ।”

३ अनि अब्रामले भने: “हेर्नुहोस्, तपाईंले मलाई कुनै सन्तान दिनुभएन; अनि हेर्नुहोस्, जो मेरो घरमा जन्मेको छ, उही नै मेरो हकवाला हुनेछ ।”

४ अनि हेर, परमप्रभुको यसो भन्ने वचन उनीकहाँ आयो: “त्यो तिम्रो

हकवाला हुनेछैन; तर जो तिम्रो शरीरबाट निस्केर आउनेछ, त्यही नै तिम्रो हकवाला हुनेछ ।"
५ अनि उहाँले उनलाई बाहिर ल्याएर भन्नुभयो: "अब आकाशतिर हेर, र तिमीले ती ताराहरू गन्न सक्छौ भने तिनलाई गन्ती गर!" अनि उहाँले उनलाई भन्नुभयो: "तिम्रो वंश यस्तै हुनेछ ।"
६ अनि उनले परमप्रभुमाथि विश्वास गरे। अनि उहाँले यो कुरा उनका निम्ति धार्मिकता ठहऱ्याउनुभयो ।

यहाँ हामीलाई अब्राहामलाई धेरै सन्तान हुने आश्वासन दिइएको छ, जो उसबाट उत्पन्न हुनेछन्, जसमा ध्यान दिनुहोस्,

अ. अब्राहामको पुन: गुनासो, पद २, ३ । यो वचनको अवसर दिएको थियो । अब्राहाममाथि परेको ठूलो दुःख उसको सन्तानको अभाव थियो; र यसको गुनासो उसले यहाँ परमेश्वरको अघि खोलिदिन्छ, र उसले आफ्नो कष्टलाई उसअगाडि प्रकट गर्छ, भजनसंग्रह १४२:२ । ध्यान दिनुहोस्, यद्यपि हामीलाई परमेश्वरको बारेमा कहिल्यै गुनासो गर्नु हुँदैन, तर हामीलाई उहाँलाई गुनासो गर्न र हाम्रो दुःखलाई विस्तृत र विशेष रूपमा प्रस्तुत गर्न अनुमति छ; र यो एक थाकेको आत्मालाई एक विश्वासिलो र करुणामय मित्रसँग आफ्नो मामला खोल्दा केही शान्ति मिल्छ: यस्ता मित्र परमेश्वर हुनुहुन्छ, जसको कान सधैं खोलिएको छ । अब उनको गुनासो चार भागमा छ:- १. कि उनीसँग सन्तान थिएन (पद ३): "तिमीले मलाई कुनै वंश दिइएको छैन; केवल छोरी होइन, कुनै सन्तान छैन; यदि उनीसँग छोरी भए पनि, त्यहि वचन गरिएको मसीह त्यसबाट आउनु हुन्थ्यो, जो महिला को वंशको रूपमा आउनु पर्ने थियो; तर उनीसँग छोराआमा कुनै थिएन । उनले यसमा विशेष जोड दिन्छन्, मलाई । उनका छिमेकीहरू धेरै सन्तान भएका थिए, उसका सेवकहरूका घरमा पनि सन्तान जन्मिएका थिए । "तर मलाई," उनले गुनासो गर्छन्, "तिमीले कुनै दिएनौं"; र तैपनि परमेश्वरले उनलाई सबैभन्दा प्रिय बन्ने बताउनु भएको थियो । ध्यान दिनुहोस्, जो मानिसहरू बच्चाहीन लेखिएका छन्, तिनीहरूले परमेश्वरलाई सोही लेख्दै देख्नुपर्छ । फेरि, परमेश्वरले प्राय: आफ्ना आफ्ना सन्तानहरूबाट ती सांसारिक सान्त्वनाहरूलाई रोक्नुहुन्छ, जुन उहाँले अरूसँग जो उहाँसँग अनजान

छन्, दिनुहुन्छ । यहाँ छ: २. अब्राहामको चिन्ताको दोस्रो पक्ष भनेको उनलाई कहिल्यै सन्तान हुने सम्भावना नभएको थियो । उनले भने, "म बच्चा बिना जान्छु, बुढो हुँदैछु, मेरो जीवनको अन्त्य नजिक छ । म पृथ्वीको बाटो लाग्दैछु । म मर्दैछु र मेरो पछि कुनै बच्चा छोड्दिनँ," यस्तो अर्थ सेप्टुआजिन्टबाट पाइन्छ । उनले भने, "म संसार छोड्दैछु र मेरो पछि कुनै सन्तान छोड्दिनँ ।" ३. अब्राहामले यो पनि स्वीकारे कि उनका सेवकहरू हालको अवस्थामा र भविष्यमा उनका छोराहरूको सट्टा हुनेछन् । जबसम्म उनी जीवित थिए, उनको घरको प्रमुख व्यवस्थापक दमास्कसको एलियाजार थियो । उनले आफ्नो परिवार र सम्पत्तिको हेरचाह गर्ने जिम्मेवारी एलियाजारलाई सुम्पेका थिए । यद्यपि, एलियाजार मात्र एक सेवक थियो, छोरो होइन । जब अब्राहाम मर्थे, उनको घरमा जन्मिएको कुनै सेवक उनको उत्तराधिकारी हुनेथियो र उनले परिश्रम गरेर जम्मा गरेको सबैमा शासन गर्ने थियो (उपदेशक २:१८, १९, २१) । परमेश्वरले पहिले नै उनलाई एक ठूलो जाति बनाउने प्रतिज्ञा गर्नुभएको थियो (अध्याय १२:२), र उनको सन्तानलाई पृथ्वीको धूलो जत्तिकै बनाउने (अध्याय १३:१६); तर यो स्पष्ट नगरेको थियो कि त्यो सन्तान अब्राहामबाटै उत्पन्न हुने हो वा केवल उनको घरको सदस्य हुने । "हे प्रभु," अब्राहाम भन्छन्, "यदि यो केवल एक अपनाइएको छोरा हो भने, त्यो मेरो कुनै सेवक नै हुनुपर्छ, जसले प्रतिज्ञा गरिएको सन्तानलाई अपमान पुऱ्याउनेछ ।" नोट गर्नुहोस्: जब प्रतिज्ञा गरिएका आशीषहरू ढिला हुन्छन्, हाम्रो अविश्वास र अधैर्यताले तिनीहरूलाई अस्वीकार गरियो भन्ने निचोड निकाल्न सक्छ । ४. अब्राहामको लागि छोराको अभाव यति ठूलो दुःख थियो कि यसले उनका सबै उपलब्धिहरूको सान्त्वना खोसेको थियो । उनले भने, "हे प्रभु, तिमीले मलाई के दिनेछौ ? मेरो लागि सबै कुरा केही होइन, यदि मसँग छोरा छैन भने ।" यहाँ छ: (१) यदि हामीले मानेको खण्डमा अब्राहामले केवल भौतिक सान्त्वनालाई मात्रै हेरेका थिए भने, यो गुनासो दोषपूर्ण थियो । परमेश्वरले आफ्नो व्यवस्थाद्वारा उनलाई केही असल कुराहरू दिनुभएको थियो, र आफ्नो प्रतिज्ञाद्वारा अझ धेरै दिनुभएको थियो । तर अब्राहामले सन्तान नभएकाले तिनीहरूको कुनै हिसाब गरेनन् । परमेश्वरले "म तिम्रो ढाल र तिम्रो अत्यन्त ठूलो पुरस्कार हुँ" भनेको लगत्तै, अब्राहामले "तपाईंले मलाई के दिनुहुनेछ, जब म

बच्चाविहीन छु ?" भन्नु विश्वासको पितालाई सुहाउने कुरा थिएन । नोट गर्नुहोस्: जो आफ्नो परमेश्वरसँगको वाचा-सम्बन्ध र उहाँप्रतिको चासोलाई कुनै पनि भौतिक सान्त्वनाको अभावलाई सन्तुलन गर्न पर्याप्त ठान्दैनन्, तिनीहरूले त्यो सम्बन्धको साँचो मूल्य बुझ्दैनन् । (२) तर, यदि हामीले मानेको खण्डमा अब्राहामले यो कुरामा प्रतिज्ञा गरिएको सन्तानलाई ध्यान दिँदै थिए भने, उनको यस प्रकारको आग्रह धेरै प्रशंसनीय थियो । उनलाई त्यो महान् आशीर्वादको ग्यारेन्टी नभएसम्म र मसीहसँगको सम्बन्धको सुनिश्चितता नभएसम्म केही पनि महत्वपूर्ण लाग्दैनथ्यो । परमेश्वरले पहिले नै उनलाई यस अपेक्षामा दृढ रहन प्रोत्साहित गर्नुभएको थियो । उनले सम्पत्ति, विजय, र सम्मान पाएका थिए; तर मुख्य विषयका सम्बन्धमा अस्पष्ट राखिएकाले यी सबै कुराले उनलाई केही पनि अर्थ राख्दैनथ्यो । नोट गर्नुहोस्: जबसम्म हामीसँग ख्रीष्ट र नयाँ वाचामा हाम्रो चासोको केही सान्त्वनादायक प्रमाण हुँदैन, तबसम्म हामी अरू कुनै पनि कुराबाट सन्तुष्ट हुनुपर्दैन। "यो र त्यो मैले पाएको छु; तर यी सबैले के अर्थ राख्छ, यदि म ख्रीष्टविहीन छु भने ?" तर, यस गुनासोमा दोष यो थियो कि यसको मूलमा केही हदसम्म प्रतिज्ञामा अविश्वास थियो र परमेश्वरको समय पर्खनेमा थकान थियो । नोट गर्नुहोस्: साँचो विश्वास गर्नेहरूले कहिलेकाहीँ परमेश्वरको प्रतिज्ञा र उहाँको व्यवस्था असमझदारीमा आएको जस्तो देख्दा मिलाउन गाह्रो ठान्छन् ।

आ. परमेश्वरको कृपालु उत्तर यस गुनासोप्रति । अब्राहामको गुनासोको पहिलो भाग (पद २) प्रति परमेश्वरले तत्काल कुनै उत्तर दिनुभएन, किनभने त्यसमा केही असन्तोष देखिन्थ्यो । तर, जब अब्राहामले शान्त भएर फेरि आफ्नो कुरा राखे (पद ३), परमेश्वरले उनलाई कृपाद्वारा उत्तर दिनुभयो । नोट गर्नुहोस्: यदि हामी प्रार्थनामा निरन्तरता राख्छौं, तर परमेश्वरको इच्छा प्रति विनम्र समर्पणसाथ प्रार्थना गर्छौं भने, हाम्रो खोज व्यर्थ हुनेछैन । १. परमेश्वरले उनलाई छोराको स्पष्ट प्रतिज्ञा दिनुभयो (पद ४) । "तिम्रो घरमा जन्मिएको यो तिम्रो उत्तराधिकारी हुनेछैन, जस्तो तिमीले डरायौ, तर तिम्रो आफ्नै शरीरबाट जन्मिने छोरा तिम्रो उत्तराधिकारी हुनेछ ।" नोट गर्नुहोस्: (१) परमेश्वरले उत्तराधिकारी बनाउनुहुन्छ। उहाँ भन्नुहुन्छ, "यो होइन, यो हो।" मानिसहरूले आफ्नो

सम्पत्ति व्यवस्थापनमा जे सोचे पनि, परमेश्वरको योजना पूरा हुनेछ । (२) परमेश्वर हामीले सोचेभन्दा र हाम्रो डरभन्दा धेरै राम्रो हुनुहुन्छ र त्यो कृपा दिनुहुन्छ जसको लागि हामीले धेरै समयसम्म आशा हराएका थियौं । २. यस प्रतिज्ञालाई अझ प्रभावशाली बनाउन, परमेश्वरले अब्राहामलाई बाहिर लगे र तारा देखाउनुभयो (यो दर्शन बिहानको समय सूर्योदयअघि भएको थियो)। त्यसपछि उहाँले भने, "यस्तै हुनेछ तिम्रो सन्तान" (पद ५)। (१) संख्यात्मक रूपमा विशाल: साधारण आँखाले तारा अनगिन्ती जस्तै देखिन्छ। अब्राहामले डराएका थिए कि उनलाई कुनै सन्तान हुने छैन। तर, परमेश्वरले उनलाई आश्वासन दिनुभयो कि उनको वंश अनगिन्ती हुनेछ । (२) गौरवशाली रूपमा झल्किने: तारा जस्तै चम्किलो । तिनीहरूमा महिमा छ (रोमी ९:४) । अब्राहामको शारीरिक वंश पृथ्वीको धूलो जत्तिकै थियो (उत्पत्ति १३:१६), तर उनको आत्मिक वंश आकाशका ताराहरू जस्तै हुनेछ, मात्र अनगिन्ती नभएर गौरवशाली र अत्यन्त मूल्यवान् ।

इ. अब्राहामको परमेश्वरको प्रतिज्ञाप्रति दृढ विश्वास र परमेश्वरद्वारा उनको विश्वासको स्वीकार (पद ६)। १. अब्राहामले परमेश्वरमाथि विश्वास गरे, अर्थात् परमेश्वरले अहिले दिएका प्रतिज्ञाको सत्यतामा विश्वास गरे, प्रतिज्ञा गर्ने उहाँको अजेय सामर्थ्य र अटल विश्वासयोग्यतामा भरोसा गर्दै । "के उहाँले भन्नुभएक्षो छ र के उहाँले पूरा गर्नुहुने छैन ?" नोट गर्नुहोस्: जसले प्रतिज्ञाहरूको सान्त्वना पाउन चाहन्छन्, तिनीहरूले प्रतिज्ञाहरूमा विश्वास मिसाउनुपर्छ। प्रेरितले अब्राहामको यो विश्वासलाई उच्च मूल्यांकन गरेका छन् र यसलाई एक स्थायी उदाहरण बनाएका छन् (रोमी ४:१९-२१) । उनले विश्वासमा कमजोरी देखाएनन्; उनले प्रतिज्ञामा कुनै शंका गरेनन्; उनी विश्वासमा बलियो रहे; उनी पूर्णतः विश्वस्त थिए । केहीले सोच्छन् कि अब्राहामको विश्वासले प्रतिज्ञा गर्ने परमेश्वरमाथि मात्र नभएर प्रतिज्ञा गरिएका प्रभु, नयाँ वाचाका मध्यस्थकर्ता येशू ख्रीष्टप्रति पनि थियो । उनले उहाँप्रति ईश्वरीय प्रकाशनलाई ग्रहण र स्वीकार गरे, र उहाँको दिनलाई टाढा भए पनि देखेर आनन्दित भए (यूहन्ना ८:५६) । २. परमेश्वरले यो विश्वासलाई धार्मिकताको रूपमा गन्नुभयो । यस अर्थमा, यो विश्वासका आधारमा अब्राहामलाई परमेश्वरले स्वीकार गर्नुभयो । अन्य पिताहरूजस्तै, उनले विश्वासद्वारा धार्मिक ठहरिने प्रमाण पाए (हिब्रू ११:४)

। नयाँ नियममा यो कुरा प्रमाणित गरिएको छ कि हामी व्यवस्थाका कामहरूबिना, केवल विश्वासद्वारा धार्मिक ठहरिन्छौं (रोमी ४:३; गलाती ३:६), किनभने अब्राहामलाई यस्तो धार्मिक घोषित गरिँदा उनी अझै खतना नगरिएका थिए । यदि अब्राहाम, जो असल काममा सम्पन्न थिए, आफ्ना कामद्वारा होइन, विश्वासद्वारा धार्मिक ठहरिए, भने हामी, जो असल काममा गरिब छौं, झनै विश्वासद्वारा मात्र ठहरिनेछौं । यो विश्वास, जसलाई अब्राहामको लागि धार्मिकता मानिएको थियो, हालै (पद २) अविश्वाससँग संघर्ष गरिरहेको थियो । तर, विजय प्राप्त गरेपछि यसलाई ताज र सम्मानले विभूषित गरियो । नोट गर्नुहोस्: परमेश्वरको कृपा र महिमाको प्रतिज्ञामा ख्रीष्ट मार्फत भरोसा गर्नु र त्यो प्रतिज्ञालाई व्यवहारिक रूपमा स्वीकार गर्नु नयाँ वाचाको अनुसार ती सबै आशीर्वादहरू प्राप्त गर्ने आधार हो । सबै विश्वास गर्नेहरू अब्राहाम जस्तै धार्मिक ठहरिन्छन्, र यो विश्वास नै थियो जसलाई परमेश्वरले अब्राहामको लागि धार्मिकताको रूपमा गन्नुभयो ।

७ अनि उहाँले उनलाई भन्नुभयो: "परमप्रभु म नै हुँ; तिमीलाई यो देश अधिकारको रूपमा दिनलाई मैले तिमीलाई कल्दीहरूको ऊरबाट निकालेर ल्याएँ ।"
८ तब उनले भने: "हे प्रभु यहोवा, म यसको अधिकारी हुनेछु भनी म केद्वारा थाह पाऊँ ?"
९ अनि उहाँले उनलाई भन्नुभयो: "मेरा निम्ति तीन वर्षको एउटा कोरली, तीन वर्षको एउटा बाख्री, तीन वर्षको एउटा साँढ़भेड़ा, एउटा ढुकुर र एउटा परेवाको बच्चा ल्याऊ !"
१० अनि उनले उहाँका निम्ति ती सबै कुराहरू ल्याए, तिनीहरूलाई माझमा फ्याक पारे र हरेक टुक्रा आमने-सामने गरी राखिदिए; तर चराहरूलाई चाहिँ तिनले फ्याक पारेनन् ।
११ अनि जब हिंस्रक पक्षीहरू ती सिनुहरूमाथि आइलागे, तब अब्रामले तिनीहरूलाई धपाए ।

यहाँ हामीलाई क्यानानको भूमिको उत्तराधिकारीको रूपमा अब्राहामलाई दिइएको आश्वासन छ ।

अ. परमेश्वरले यसका बारेमा आफ्नो उद्देश्य घोषणा गर्नुभएको छ, पद ७ । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, अब्राहामले बच्चा नभएको कारणले जस्तो गुनासो गरेको थिएनन् । याद गर्नुहोस्, जसको वचनको सन्देशमा आश्वासन छ, उसलाई वचनको भूमि प्राप्तिको शीर्षकको बारेमा शंका गर्नुपर्ने छैन । यदि ख्रीष्ट हाम्रो हो भने, स्वर्ग हाम्रो हो । अर्को कुरा, जब उसले पहिलेको वचनमा विश्वास गर्यो (पद ६) तब परमेश्वरले यसलाई स्पष्ट र पक्का गर्नुभयो । याद गर्नुहोस्, जसको पासमा छ (जसले आफ्नो छाँट सुधार्छ), त्यहाँ अरू थपिनेछ । परमेश्वरले यहाँ अब्राहामलाई तीन कुरा सम्झाउँदै हुनुहुन्छ, जसले उनलाई यस राम्रो भूमिको वचनको बारेमा उत्साह दिनेछ:

१. परमेश्वर आफैंमा के हुनुहुन्छ: म यहोवा परमेश्वर हुँ; र त्यसैले, (१.) "मैले तिमीलाई यो दिन सक्छु, किनकि म सबै कुरामा सार्वभौम स्वामी हुँ र सम्पूर्ण पृथ्वीलाई चलाउने अधिकार मेरो छ ।" (२.) "मैले तिमीलाई यो दिन सक्छु, चाहे जसरी पनि विरोध गरियोस्, यहाँसम्म कि अनाकका सन्तानले पनि विरोध गरेमा ।" परमेश्वर कहिल्यै त्यस्तो वाचा गर्नुहुन्न जुन उहाँ पूरा गर्न असमर्थ हुनुहुन्छ, जस्तै मानिसहरूले प्रायः गर्छन् । (३.) "मैले तिमीलाई मेरो वाचा पूरा गर्नेछु ।" यहोवा मानिस हुनुहुन्न कि उहाँले झूठ बोल्नुभएकोहोस् ।

२. परमेश्वरले अब्राहामका लागि के गर्नुभएको थियो । उहाँले उनलाई कल्दिहरूको उरबाट बाहिर ल्याउनुभएको थियो, कल्दिहरूको आगोबाट बाहिर ल्याउनुभएको थियो, केहीका अनुसार त्यो, अर्थात्, उहाँलाई तिनीहरूको मूर्तिपूजाबाट (किनकि कल्दिहरू आगोको पूजा गर्दथे) वा तिनीहरूको उत्पीडनबाट । यहूदी लेखकहरूले परम्परा रहेको छन् कि अब्राहामलाई मूर्तिहरूको पूजा नगर्नुको कारण आगोको भट्टीमा थुनेको थियो र उहाँ चमत्कारी तरिकामा मुक्त गर्नुभयो । वास्तवमा त्यो नाम भएको स्थान हो । त्यहाँबाट परमेश्वरले उनलाई प्रभावकारी आह्वानद्वारा ल्याउनुभयो, उनलाई अनुग्रहको बल प्रयोग गरी ल्याउनुभयो, आगोबाट झुल्नको रूपमा उनलाई उद्धार गर्नुभयो। यो, (१.) एक विशेष अनुग्रह थियो: "मैले तिमीलाई ल्याएँ, र अरू हजारौंलाई त्यहाँ मर्न दिए ।" परमेश्वरले उनलाई मात्रै आह्वान गर्नुभयो, यशैया ५१:२ । (२.) एक आत्मिक अनुग्रह, आत्माको लागि अनुग्रह, पाप र यसको

नासमझ परिणामबाट मुक्ती । यदि परमेश्वर हाम्रो आत्मालाई बचाउनुभयो भने, हामीलाई हाम्रो लागि आवश्यक कुनै पनि कुरा कम हुनेछैन । (३.) एक ताजा अनुग्रह, हालैको अनुग्रह, र त्यसैले यसले अझ बढी प्रभाव पार्नु पर्नेछ, जस्तै आज्ञाहरूको प्राक्कथनमा भनिएको छ, "मैले तिमीलाई हालै मिश्रबाट बाहिर ल्याएँ।" (४.) एक आधारभूत अनुग्रह, अनुग्रहको शुरुवात, अब्राहामका लागि विशिष्ट अनुग्रह, र त्यसैले थप अनुग्रहको एक आश्वासन र शुरुवात, यशैया ६६:९ । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वर यसलाई आफ्नो महिमा रूपमा कस्तो गरी बोल्नुहुन्छ: "म वहोवा हुँ जसले तिमीलाई बाहिर ल्याएँ ।" उहाँ यसमा आफ्नो शक्ति र अनुग्रहको कार्यको रूपमा गर्व गर्नुहुन्छ; यशैया २९:२२ सँग तुलना गर्नुहोस्, जहाँ उहाँ पछि धेरै समय पछि यसमा गर्व गर्नुहुन्छ । यसरी भन्छ यहोवा जसले अब्राहामलाई मुक्त गर्नुभयो, पापबाट मुक्त गर्नुभयो ।

३. परमेश्वरले अझै के गर्न चाहानुहुन्थ्यो उनको लागि: "मैले तिमीलाई यहाँ ल्याएँ, तिमीलाई यो भूमि दिने उद्देश्यले, त्यसलाई केवल अधिग्रहण गर्नका लागि मात्र होइन, तर यसलाई एक उत्तराधिकारीको रूपमा अधिग्रहण गर्नका लागि, जुन सबैभन्दा मीठो र पक्का अधिकार हो ।" ध्यान दिनुहोस्, (१.) परमेश्वरको प्रबन्धले आफ्ना प्रिया जनहरूको पक्षमा सबै आफ्ना विविध कार्यहरूको रूपमा गोप्य तरिकाले तर अनुग्रहपूर्ण उद्देश्य राख्दछ; हामीले प्रबन्धको उद्देश्यलाई तबसम्म बुझ्न सक्दैनौं जबसम्म त्यसको परिणामले हामीलाई सबै यसको अनुग्रह र महिमा देखाउँदैन । (२.) परमेश्वरको सबै कार्यहरूमा जो ठूलो कुरा छ, त्यो आफ्ना जनलाई सुरक्षित तरिकाले स्वर्गमा पुर्याउनु हो । उनीहरू उद्धारको लागि चुनिएका छन् (२ थेस्सलोनिकी २:१३), राज्यको लागि आह्वान गरिएका छन् (१ थेस्सलोनिकी २:१२), उत्तराधिकारीको लागि जन्माइएका छन् (१ पत्रुस १:३, ४), र सबै प्रकारले त्यसका लागि योग्य बनाइएका छन्, कलस्सी १:१२, १३; २ कोरन्थी ४:१७ ।

आ. अब्राहामले एउटा चिन्हको इच्छा गरे: "मैले यसलाई उत्तराधिकारीको रूपमा प्राप्त गर्ने कुरा म कसरी जान्ने ?" पद ८। यो परमेश्वरको शक्ति वा वचनप्रति अविश्वासबाट उत्पन्न भएको थिएन, जस्तो कि जकरियासको मामला थियो; तर उनले यो इच्छा गरे, १. आफ्नो विश्वासलाई बलियो र पुष्टि गर्ने उद्देश्यले; उनले विश्वास गरे (पद ६), तर

यहाँ उनी प्रार्थना गर्छन्, "हे परमेश्वर, मेरो अविश्वासका विरुद्ध मद्धत गर ।" अहिले उनी विश्वास गर्दथे, तर उनले एक चिन्हको इच्छा गरे जुन कुनै प्रलोभनको समयमा संचित गर्न सकिन्थ्यो, न जान्न कि कसरी कुनै घटना वा परिस्थितिले उनको विश्वासलाई डगमगाउन र परीक्षण गर्न सक्छ । ध्यान दिनुहोस्, हामी सबैलाई स्वर्गबाट हाम्रो विश्वासलाई दृढ बनाउनका लागि मद्दत आवश्यक छ, र हामीले चिन्हका रूपमा स्थापित गरिएको संस्कारहरूको उपयोग गर्नु पर्छ, जसको उद्देश्य यही हो । हेर्नुहोस्, न्यायकर्ता ६:३६-४०; २ राजा २०:८-१०; यशैया ७:११, १२ । २. भविष्यवाणीको पुष्टि गर्नको लागि, ताकि उहाँका सन्तानहरूले पनि यसलाई विश्वास गर्न सकून् । ध्यान दिनुहोस्, जो आफैं सन्तुष्ट छन्, तिनीहरूले चाहन्छन् कि अरूलाई पनि परमेश्वरका वचनहरूको सत्यतामा सन्तुष्ट बनाइयोस् । युहन्नाले आफ्ना चेलाहरूलाई मसीहसँग पठाए, आफूलाई सन्तुष्ट गर्नको लागि होइन, बरु उनीहरूको लागि, मत्ती ११:२, ३ । कनान स्वर्गको प्रतीक थियो । ध्यान दिनुहोस्, यो अत्यन्तै चाहना योग्य कुरा हो कि हामी जानौं कि हामी स्वर्गीय कनानको उत्तराधिकारी बन्नेछौं, अर्थात्, त्यो सुखको सत्यता हाम्रो विश्वासमा दृढ पार्नु र त्यसको शीर्षकको प्रमाणलाई थप स्पष्ट गर्नु ।

इ. परमेश्वरले अब्राहामलाई बलि दिने तयारी गर्न निर्देशन दिनुभयो, र त्यसद्वारा उनलाई चिन्ह दिनुहुने उद्देश्य राख्नु भएको थियो, र अब्राहामले त्यस अनुसार तयारी गरे (पद ९-११): "मलाई एक वाछी ल्याऊ, आदि ।" सम्भवतः अब्राहामले स्वर्गबाट कुनै असाधारण चिन्हको अपेक्षा गरेका थिए; तर परमेश्वरले उनलाई बलि चढाउने माध्यमबाट चिन्ह दिनुभयो । ध्यान दिनुहोस्, जो मानिस परमेश्वरको कृपाको आश्वासन प्राप्त गर्न चाहन्छन्, र जसले आफ्नो विश्वास दृढ गर्न चाहन्छन्, तिनीहरूले स्थापित विधिहरूलाई पालना गर्नुपर्छ र तिनीहरूमा परमेश्वरसँग भेटको आशा गर्नुपर्छ । ध्यान दिनुहोस्, १. परमेश्वरले निर्धारण गर्नुभयो कि प्रत्येक जनावर जुन यस सेवाको लागि प्रयोग गरिनु पर्छ, तीन वर्षको उमेरको हुनु पर्छ, किनकि त्यस समय तिनीहरू पूर्ण रूपले बढेका र बलियो हुन्छन्: परमेश्वरलाई हामीसँग भएको सबैभन्दा राम्रो कुरा सेवा गर्नुपर्छ, किनकि उहाँ सबैभन्दा उत्कृष्ट हुनुहुन्छ । २. हामीले पढ्दैनौं कि परमेश्वरले अब्राहामलाई यी जनावरहरू र

चराहरूलाई कसरी व्यवस्थित गर्ने भन्ने विशेष निर्देशन दिनुभएको थियो, जानकार कि उनले बलिहरू र बलिको परम्परा र विधिमा निकै राम्रो अभ्यास गरेका थिए र उनलाई कुनै विशेष निर्देशनको आवश्यकता थिएन; वा सम्भवतः उनलाई निर्देशन दिइएको थियो, जुन उनले ध्यानपूर्वक पालन गरे, यद्यपि ती रेकर्ड गरिएको छैन; कम्तिमा यसले उनलाई यो सन्देश दिएको थियो कि तिनीहरूलाई सन्धि पुष्टि गर्ने विशेष विधिका लागि तयार पार्नुपर्छ; र उनले तिनीहरूलाई तयार पार्ने तरिका राम्ररी थाहा पाएका थिए । ३. अब्राहामले परमेश्वरले भने जस्तो तयार पारे, यद्यपि अझै उनले यी चीजहरू कसरी चिन्ह बन्नेछन् भन्ने कुरा जान्दैन थिए। यो अब्राहामको अचूक आज्ञापालनको पहिलो उदाहरण थिएन । उनले जनावरहरूलाई बीचमा काटेर सन्धिको पुष्टि गर्ने परम्परा अनुसार व्यवस्थित गरे, यर्मिया ३४:१८, १९ मा भनिएको जस्तो, "उनीहरूले बाच्छाको कटलोप काटे र भागहरू बीचबाट गुज्रिए ।" ४. अब्राहाम, परमेश्वरको आदेश अनुसार तयारी गरेपछि, अब ती जनावरहरूबाट परमेश्वरले उनलाई दिने चिन्हको लागि प्रतीक्षा गर्न थाले, जस्तै भविष्यवक्ताले आफ्नो निगरानी गुमाउने छैन, हबकुक २:१ । जब परमेश्वरले आफ्नो बलिलाई स्वीकार्नको लागि देखाउने कुरा ढिलो भयो, अब्राहामले प्रतीक्षा गर्न जारी राखे, र ढिलाइले उनको आशा अझ बढायो; जब चराहरू मांसपेशीहरूमा आए र तिनीहरूलाई तिनका सामान्य र उपेक्षित वस्तुहरूजस्तै हान्न थाले, अब्राहामले तिनीहरूलाई भगाइ दिए (पद ११), विश्वास गर्दै कि दर्शन अन्ततः बोल्नेछ र झूठ बोल्नेछैन । ध्यान दिनुहोस्, हाम्रो आत्मिक बलिहरूमा निकै चौकस दृष्टि राख्नुपर्छ, ताकि केही तिनलाई आक्रमण नगर्ने र परमेश्वरको स्वीकृति प्राप्त गर्न योग्य नबनाएको होस् । जब निरर्थक विचारहरू, यी चराहरू जस्तै, हाम्रो बलिहरूमा आउनेछन्, हामीले तिनीहरूलाई भगाइ दिनु पर्छ, र तिनीहरूलाई हामीभित्र बस्न दिनु हुँदैन, तर ध्यानपूर्वक परमेश्वरको सेवा गर्नु पर्छ, बिना कुनै विघ्नको ।

१२ अनि यस्तो भयो – घाम अस्ताउँदै गर्दा अब्रामलाई गहिरो निद्राले छोप्यो; अनि हेर, घोर अन्धकारको त्रासले उनलाई छोप्यो ।
१३ तब उहाँले अब्रामलाई भन्नुभयो: "यो निश्चय जानिराख कि तिम्रा

सन्तान एउटा पराई देशमा परदेशी भएर रहनेछन्, जो उनीहरूको होइन, र तिनीहरूको सेवा गर्नेछन्; अनि तिनीहरूले उनीहरूलाई चार सय वर्ष दुःख दिनेछन्;
१४ अनि उनीहरूले जुन देशको सेवा गर्नेछन्, त्यस देशको पनि म न्याय गर्नेछु। अनि त्यसपछि उनीहरू धेरै धनसम्पत्ति लिएर निस्की आउनेछन् ।
१५ अनि तिमीचाहिँ शान्तिसित आफ्ना पुर्खाहरूकहाँ जानेछौ; तिमी पूरा वृद्ध अवस्थामा गाड़िनेछौ ।
१६ तर चौथो पुस्तामा उनीहरू यहाँ फर्केर आउनेछन्; किनकि एमोरीहरूको अधर्म अहिलेसम्म पूरा भएको छैन ।"

यहाँ परमेश्वरले अब्राहामलाई आफ्नो वंशको विषयमा के गर्न चाहन्थे भन्ने कुरा विशेष र पूर्ण रूपमा प्रकट गर्नुभएको छ । ध्यान दिनुहोस्,

अ. परमेश्वरले उनलाई यो प्रकट गर्ने समय: जब सूर्य अस्ताउन लागेको थियो, अथवा झुकिरहेको थियो, साँझको अर्पणको समयको आसपास, १ राजा १८:३६; दानिएल ९:२१ । बिहान सबैरै, दिन अस्ताउने अगाडि, जबसम्म तारा अझै देखिन सकिन्थे, परमेश्वरले उनलाई बलिहरूको बारेमा आदेश दिनुभएको थियो (पद ५), र हामी अनुमान गर्न सक्छौं कि कम्तिमा उनले बिहानको कामको रूपमा तिनीहरूलाई तयार पार्न र व्यवस्था गर्नका लागि यो गरेका थिए; जब उनले यो काम समाप्त गरे, उनले तिनीहरूलाई नजिकै राखेर प्रार्थना गरे र साँझतिरको प्रतीक्षामा समय बिताए । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वर प्रायः आफ्ना जनहरूलाई आफूले दिन चाहेको शान्तिको लागि लामो समयसम्म प्रतीक्षा गराउँछन्, जसको उद्देश्य उनीहरूको विश्वासलाई दृढ बनाउनु हो; तर यद्यपि प्रार्थनाको उत्तर र वचनको पूर्ति ढिलो आउँछ, यो पक्का आउँछ । साँझको समयमा उज्यालो हुनेछ ।

आ. यस प्रकटको लागि तयारीहरू । १. अब्राहाममाथि गहिरो निद्रा पऱ्यो, यो सामान्य निद्रा थिएन जुन थकान वा बेवास्ताबाट आएको हो, बरु एक ईश्वरीय उत्तेजना थियो, जस्तै जसको अनुभव परमेश्वरले आदममाथि (अध्याय २:२१) ल्याउनुभएको थियो, ताकि यसले उनलाई संसारिक चीजहरूको दृष्टिकोणबाट पूर्ण रूपमा विमुख गरेर, आत्मिक

चीजहरूको ध्यानमा पूर्ण रूपले समर्पित गर्न सकोस् । शरीरका ढोकाहरू बन्द गरिएका थिए, ताकि आत्माले एकान्त र एकाग्रता पाउन सकोस्, र आफैंजस्तै स्वतन्त्र रूपमा कार्य गर्न सकोस् । २. यस निद्रासँगै, ठूलो अन्धकारको एक भयंकर भय उसमाथि पऱ्यो । कति अचानक परिवर्तन ! तर अघिल्लो समयमा हामीले उनलाई परमेश्वरको करारको शान्तिमा र परमेश्वरसँगको संवादमा रमाउँदै देख्यौं, र यहाँ एक ठूलो अन्धकारको भय उसमाथि पर्दछ । ध्यान दिनुहोस्, ज्योति का बालकहरू सधैं ज्योति मा हिड्दैनन्, तर कहिलेकाहीं बादल र अन्धकार उनीहरूको चारैतिर हुन्छ । यो ठूलो अन्धकार, जससँग डर पनि थियो, यसका उद्देश्यहरू थिए, (१.) अब्राहामको आत्मामा एक डर उत्पन्न गर्ने, र उनलाई पवित्र सम्मानले अभिभूत गर्ने, ताकि परमेश्वरले उनलाई आफ्नो नजिक ल्याएको परिचितताको कारण तिरस्कारको भावना उत्पन्न नहोस् । ध्यान दिनुहोस्, पवित्र डर आत्मालाई पवित्र आनन्दको लागि तयार पार्छ; दासत्वको भावना आदर्श पुत्रत्वको मार्ग खोल्छ । परमेश्वर पहिले घाउ दिनुहुन्छ, अनि चंगाई गर्नुहुन्छ; पहिले नम्र बनाउनुहुन्छ, अनि माथि उठाउनुहुन्छ, यशैया ६:५, ६ आदि । (२.) परमेश्वरका कार्य विधिहरूको उदाहरण दिनु । तिनीहरू पहिले मिश्रको दासत्वको अन्धकार र डरमा हुनेछन्, र त्यसपछि खुशीसँग राम्रो भूमिमा प्रवेश गर्नेछन्; र त्यसकारण, उनलाई उनीहरूको दुःखको पहिलेको स्वाद लिनुपर्छ, अघि उनीहरूको खुशीको दृष्टिकोण पाउने भन्दा । (३.) परमेश्वरले अब्राहामसँग जुन विशेष करार गर्ने तयारी गर्दै थिए, त्यसको प्रकृतिको संकेत दिनु । पुरानो नियमको व्यवस्था, जुन त्यो करारमा आधारित थियो, एउटा व्यवस्था थियो, [१.] अन्धकार र अस्पष्टतासँगको, २ कोरिन्थी ३:१३, १४। [२.] डर र भयको, हिब्रु १२:१८ आदि ।

ई. भविष्यवाणी आफै । यहाँ केहि कुरा पूर्वसूचनामा दिइएका छन् ।

१. अब्राहामको वंशको लामो समयसम्मको दुःखद अवस्था, पद १३ । अब्राहामले आफ्नो परिवारमा केवल इज्जत र समृद्धिको आशामा रमाएको होइनन्; होइन, उनलाई पक्का थाहा पाउनुपर्छ, जुन कुरा उनी विश्वास गर्न चाहेनन्, कि प्रतिज्ञा गरिएको वंश एक सताइने वंश हुनेछ । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरले पहिले सबैभन्दा नराम्रो कुरा पठाउनुहुन्छ; हामीले पहिले दुःख भोग्नुपर्छ, अनि शासन गर्नुपर्छ । उहाँ हामीलाई

सबैभन्दा नराम्रो कुरा पहिले जानकारी दिनुहुन्छ, ताकि जब त्यो आउँछ, तब हामीलाई चकित नहोस्, यूहन्ना १६:४ । अब यहाँ हामीलाई दिइएको छ । (१.) उनीहरूको दुःखको विशेषताहरू । [१.] तिनीहरू पराया हुनेछ; उनीहरू पहिले कनाानमा (भजनसंग्रह १०५:१२) र पछि मिश्रमा पराया थिए; उनीहरू आफ्नो भूमिको मालिक बन्ने अघिको समयसम्म पराया भूमि मा पराएका थिए । अस्थिर अवस्थाका असुविधाहरूले स्थिर बसोबासलाई अझ स्वागत योग्य बनाउँछ । यसरी, स्वर्गका उत्तराधिकारीहरू पहिले पृथ्वीमा पराया हुनेछन्, एक भूमि जसको तिनीहरूको होइन । [२.] तिनीहरू सेवक हुनेछन्; उनीहरू मिश्रका मिश्रिहरूका लागि सेवक थिए, प्रस्थान १:१३ । हेर्नुहोस्, कनानका जनताको विनाश (अध्याय ९:२५) अब्राहामको वंशको दुःखद अवस्था बनाउँछ: तिनीहरूलाई सेवा गराउन बनाइन्छ, तर यो भिन्नता छ, कानानीहरू श्रापमा सेवा गर्दछन्, अब्राहामका सन्तानहरू आशीर्वादमा सेवा गर्दछन्; र सत्य निष्ठावानहरूले बिहानको समयमा शासन गर्नेछन्, भजनसंग्रह ४९:१४ । [३.] तिनीहरू दुःख भोग्नेछन् । जसको सेवा गर्छन्, तिनीहरूले उनीहरूलाई दुःख दिनेछन्; प्रस्थान १:११ हेर्नुहोस् । ध्यान दिनुहोस्, जसलाई परमेश्वरले आशीर्वाद दिनु भएको र माया गर्नुभएको छ, तिनीहरू प्रायः दुष्ट मानिसहरूद्वारा गम्भीर दुःख भोग्छन्; र परमेश्वरले यसलाई पूर्वानुमान गर्नुहुन्छ र यो कुराको ध्यान राख्नुहुन्छ ।

(२.) उनीहरूको दुःखको निरन्तरताः चार सय वर्ष । यो सताइँ सुरुवात भएको थियो व्यङ्ग्यसँग, जब इश्माएल, एक मिश्रिको छोरा, आशीष प्राप्त इसहाकलाई सतायो, जो आत्माले जन्मेका थिए, उत्पत्ति २१:९; गलाति ४:२९ । यसले अरुमा घृणासँगै निरन्तरता बनायो; किनकि मिश्रिहरूको लागि अब्राहामसँग रोटीसँग खाना खाने कुरा घिनलाग्दो थियो, उत्पत्ति ४३:३२; र अन्तमा यो हत्या, सबैभन्दा घिनलाग्दो हत्या, उनीहरूको नवजात बच्चाहरूको हत्या गर्नेमा पुगेको थियो; त्यसैले, अधिक र कम, यो ४०० वर्षसम्म चल्यो, यद्यपि अत्यधिक समय भने त्यति लामो थिएन । यो लामो समय थियो, तर सीमित समय थियो ।

२. अब्राहामको वंशका शत्रुहरूको निर्णय: जुन राष्ट्रले उनीहरूलाई सेवा गराउनेछन्, अर्थात् मिश्रका मानिसहरू, म तिनीहरूलाई निर्णय गर्नेछु, पद १४ । यसले मिश्रका प्रकोपहरूलाई जनाउँछ, जसले

परमेश्वरले मिश्रिहरूलाई केवल इस्राएललाई रिहा गर्न मात्र बाध्य पार्नुभएको छैन, तर तिनीहरूले इस्राएलमाथि गरेका सबै कठिनाइहरूको लागि तिनीहरूलाई दण्डित गर्नु भएको हो । ध्यान दिनुहोस्, (१.) यद्यपि परमेश्वरले सताउने र उत्पीडन गर्नेहरूलाई आफ्नो जनमाथि लामो समयसम्म थिच्न दिन सक्छन्, तर अन्तमा तिनीहरूका साथ अवश्य हिसाब किताब गर्नेछन्; किनकि उहाँको दिन आउँदैछ, भजनसंग्रह ३७:१२, १३ । (२.) उत्पीडन गर्नेहरूको दण्डन्याय गर्नु भनेको तिनीहरूको निर्णय गर्नु हो: यो परमेश्वरसँग न्यायपूर्ण कुरा हो, र विशेष न्यायको कार्य हो, आफ्ना जनमाथि दुःख दिनेहरूलाई दण्ड दिनु । मण्डलीका शत्रुहरूको निर्णय परमेश्वरको कार्य हो: म निर्णय गर्नेछु । परमेश्वर यसलाई गर्न सक्नुहुन्छ, किनकि उहाँ प्रभु हुनुहुन्छ; उहाँ यसलाई गर्न चाहनुहुन्छ, किनकि उहाँ आफ्नो जनका परमेश्वर हुनुहुन्छ, र उहाँले भन्नुभएको छ, "प्रकोप मेरो हो, म प्रतिफल दिनेछु ।" त्यसैले यसलाई उहाँको बाटो र समयमा गर्नका लागि हामीले उहाँलाई छोड्नुपर्छ ।

३. अब्राहामको वंशको मिस्त्रबाट उद्धार । यस महान् घटनाको यहाँ भविष्यवाणी गरिएको छ: पछि तिनीहरू ठूलो सम्पत्ति सहित बाहिर निस्कनेछन् । यहाँ प्रतिज्ञा गरिएको छ, (१.) कि तिनीहरू विस्तार हुनेछन्: पछि तिनीहरूले बाहिर निस्कनेछन्; अर्थात्, या त तिनीहरूले ४०० वर्षसम्म दुःख भोगेपछि, जब तिनीहरूको दासत्वको समय पुरा हुनेछ, वा जब मिश्रिहरूलाई न्याय र प्रकोप दिइन्छ, तब तिनीहरूले उद्धारको आशा गर्न सक्छन् । ध्यान दिनुहोस्, उत्पीडकहरूको विनाश भनेको उत्पीडितहरूको मुक्ति हो; तिनीहरूले परमेश्वरका जनहरूलाई जान दिनु हुँदैन जबसम्म तिनीहरूलाई यसका लागि बाध्य पारिएको छैन । (२.) कि तिनीहरू समृद्ध हुनेछन्: तिनीहरू ठूलो सम्पत्ति सहित बाहिर निस्कनेछन्; यो पूरा भयो, प्रस्थान १२:३५, ३६ । परमेश्वरले यस कुरामा ध्यान दिनुभयो कि तिनीहरूलाई न केवल जानेको लागि राम्रो भूमि, तर साथ लानेको लागि राम्रो सम्पत्ति पनि प्राप्त होस् ।

४. तिनीहरूको कनानमा खुशीको बसोबास, पद १६। तिनीहरूले केवल मिश्रबाट बाहिर जानु छैन, तर उनीहरूले यहाँ फिर्ता आउनुहुनेछन्, यहाँ कनानको भूमिमा, जहाँ अहिले तपाईं हुनुहुन्छ । तिनीहरूको अधिकारको समाप्ति भनेको तिनीहरूको अधिकारको

खण्डन हुँदैन: हामीले ती आनन्दहरूलाई सधैंको लागि गुमेको मान्न सक्दैनौं जुन केही समयको लागि रोकिएको छ । उनीहरूले प्रतिज्ञाको भूमि नपाउने कारण चौथो पुस्तासम्म भनेको यो थियो कि अमोरिहरूको पाप पुरा भएको थिएन । इस्राएललाई कनान कब्जा गर्न दिइएन जबसम्म अमोरिहरूलाई निर्वासित गरिएको छैन; र तिनीहरू अझै विनाशको लागि तयार छैनन् । धर्मी परमेश्वरले निर्णय गर्नु भएको छ कि तिनीहरूलाई कटौती गरिनु हुँदैन जबसम्म तिनीहरूले पापमा यति लामो समयसम्म रहन र त्यति ठूलो पापमा पुग्दैन, ताकि तिनीहरूको पाप र विनाशबीच केही न्यायसंगत अनुपात देखिन सकून्; र त्यसकारण जबसम्म त्यो स्थितिमा पुग्दैन, अब्राहामको वंशलाई कब्जा दिन सकिँदैन । नोट गर्नुहोस्, (१.) पापको माप क्रमशः पूरा हुन्छ । जो मानिसहरू पापी तरिकामा अडिग रहन्छन्, तिनीहरूले आफैलाई क्रोध भण्डारण गर्दै जान्छन् । (२.) केही मानिसहरूको पापको माप ढिलो भरिन्छ । सदोमवासीहरू, जो परमेश्वरको सामु अत्यन्त पापी थिए, चाँडै आफ्नो माप पूरा गरे; यस्तै यहुदिहरू पनि, जो धर्ममा परमेश्वरको नजिक थिए, तर अमोरीहरूको पापको माप भरिनमा समय लाग्यो । (३.) यो असलका कारण हो कि दुष्टहरूको समृद्धि भइरहन्छ; तिनीहरूको पापको माप अझै पूरा भएको छैन । दुष्टहरूले जीवन यापन गर्छन्, बुढो हुन्छन् र शक्तिमा सामर्थी हुन्छन्, जबकि परमेश्वर तिनीहरूको पापलाई तिनीहरूको सन्तानको लागि संचित गर्दै जान्छ, अय्युव २१:७, १९ । मत्ती २३:३२ र व्यवस्था ३२:३४ हेर्नुहोस् ।

५. अब्राहाको शान्त र सुखद मरेर दफन हुनु, यी घटनाहरू घट्नुअघि, पद १५ । जसरी उनले आफ्ना परिवारको स्वामित्वमा त्यो राम्रो भूमीलाई देख्न सक्दैनन्, र त्यहाँ एक परदेशीको रूपमा मरेर जान्छन्, त्यस्तै, यसलाई सन्तुलित गर्नको लागि, उनले आफ्नो वंशको माथि आउने समस्याहरूलाई पनि देख्न पाउनेछैनन्, र अझ कम ती समस्यामा भाग लिनेछन् । यो वचन जोसियासँग पनि प्रतिज्ञा गरिएको थियो, २ राजा २२:२०। नोट गर्नुहोस्, राम्रो मानिसहरू कहिलेकाहीं परमेश्वरको विशेष कृपाले पाप र कष्टको अघिल्लो दुखाइबाट बचाइन्छ, यशैया ५७:१ । अब्राहामलाई यो कुरा स्वीकार गर्न दिनुहोस् कि, उनको हिसाबले,

(१.) उनी शान्तिपूर्वक आफ्ना पिताहरूसँग जानेछन् । नोट गर्नुहोस्, [१.] स्वर्गका मित्र र प्रियजनहरू पनि मृत्युको आघातबाट मुक्त रहन्नन् । के हामी हाम्रा पिता अब्रामभन्दा ठूला छौं, जो मरेका छन् ? (यूहन्ना ८:५३)। [२.] राम्रो मानिसहरू खुशीका साथ मर्छन्; उनीहरूलाई जबरजस्ती मर्न लगाइँदैन, उनीहरू खुशीले जान्छन्; उनीहरूको आत्मा चाहिने छैन, जस्तो कि धनी मूर्खको (लूका १२:२०), तर उनीहरू खुशीले समर्पण गर्छन्: उनीहरू सधैं जिउन चाहँदैनन् । [३.] मृत्युमा हामी हाम्रा पिताहरूसँग जान्छौं, सबै हाम्रा पिताहरूसँग जो हामीभन्दा अघि मृत्युस्थितिमा गएका छन् (अय्युव २१:३२, ३३), हाम्रा धर्मी पिताहरूसँग जो हामीभन्दा अघि धन्यको अवस्थामा गएका छन् (हिब्रू १२:२३) । पहिलेको सोचले मृत्युको डरलाई कम गर्न मद्दत गर्छ, र पछिल्लोले यसमा शान्ति थप्छ । [४.] जब कुनै धर्मी मानिस मर्छ, उनी शान्तिमा मर्छन् । यदि बाटो पवित्रता हो भने, अन्त शान्ति हो, भजनसंग्रह ३७:३७ । बाह्य शान्ति, अन्तिमसम्म, अब्राहामलाई वाचा गरिएको छ, शान्ति र सत्य उहाँका दिनहरूमा, जुन पछि जे आउनसक्छ (२ राजा २०:१९); परमेश्वरसँग शान्ति, र शाश्वत शान्ति, सबै वंशका लागि पक्का छ ।

(२.) उनी राम्रो उमेरमा दफन हुनेछन् । सम्भवत: यहाँ अब्राहामको दफनको उल्लेख गरिएको छ, जहाँ कनानको भूमिको वचन उनलाई दिइएको छ, किनकि दफन स्थल उनलाई त्यस भूमिमा भएको पहिलो सम्पत्ति थियो । उनी केवल शान्तिमा मरेर शान्तिमा दफन हुने छैनन्, तर सम्मानका साथ मर्नेछन्, मरि राम्रोसँग दफन हुनेछन्; केवल शान्तिमा मरेर, तर समयमै मर्नेछन् (अय्युव ५:२६)। नोट गर्नुहोस्, [१.] बुढ्यौली एउटा आशीर्वाद हो । यो पाँचौं आज्ञामा वचन गरिएको छ; यो प्रकृतिका लागि रमाइलो हो; र यसले उपयोगिता प्राप्त गर्ने ठूलो अवसर दिन्छ । [२.] विशेष गरी, यदि यो राम्रो बुढ्यौली हो भने । तिनीहरूको बुढ्यौली राम्रो बुढ्यौली भनिन सक्छ, पहिलो, जसले राम्रो स्वास्थ्य राख्छन्, जीवनबाट थाकेका यस्ता रोगहरूको भारले लोड भएका छैनन् । दोस्रो, जसले बुढ्यौली र पवित्रता प्राप्त गरेका छन्, पुराना शिष्यहरू (प्रेरित २१:१६), जसको सेतो केश धार्मिकताको मार्गमा भेटिन्छ (हितोपदेश १६:३१), पुराना र उपयोगी, पुराना र परमेश्वरत्वको उदाहरण प्रस्तुत गर्नेहरू; तिनीहरूको बुढ्यौली साँच्चै राम्रो बुढ्यौली हो ।

१७ अनि यस्तो भयो – जब घाम अस्तायो र अँध्यारो भयो, तब हेर, धूवाँ निस्कँदै गरेको एउटा अँगेठी र एउटा बल्दै गरेको राँको ती टुक्राहरूको बीचबाट भएर पार गए।
१८ त्यस दिन परमप्रभुले यसो भन्दै अब्रामसँग एउटा वाचा बाँध्नुभयो: "मिस्रको नदीदेखि लिएर त्यस महानदी अर्थात् यूफ्रेटिस नदीसम्मको यो देश मैले तिम्रो वंशलाई दिएको छु;
१९ अर्थात् केनी, कनिज्जी, कद्मोनी,
२० हित्ती, परिज्जी, रपाई,
२१ एमोरी, कनानी, गिर्गाशी र यबुसीहरूको देश दिएको छु।"

अ. यहाँ, करार पुष्टि गरिन्छ (पद १७); अब्रामले चाहेको चिन्ह अन्ततः दिइएको थियो, जब सूर्य अस्ताएको थियो, ताकि अन्धकार भयो; किनकि त्यो एक अन्धकारित परिप्रेक्ष्य थियो ।

१. धुँवाधार भट्टीले उनीहरूको वंशको मिस्त्रीकरणको सङ्केत दिइरहेको थियो, जसले मिश्रमा कष्ट भोग्नुपर्ने थियो । त्यहाँ उनीहरू फलामको भट्टीमा थिए (व्यवस्था ४:२०), कष्टको भट्टीमा (यशैया ४८:१०), आगोमा परिश्रम गर्दै । त्यहाँ उनीहरू धुँवामा थिए, उनका आँखा अन्धकारित थिए, जसले गर्दा उनीहरू आफ्ना समस्याहरूको अन्त देख्न सक्दैनथे, र आफूलाई थाहा नपाएको थिया कि परमेश्वर उनीहरूसँग के गर्नुहुनेछ । बादल र अन्धकार उनीहरूलाई घेरिएका थिए ।

२. ज्वाला बल्ने दीपले यस कष्टमा शान्तिको सङ्केत दिन्छ; र यसैलाई परमेश्वरले अब्राहामलाई देखाउनुभयो, जसै उहाँले धुँवाधार भट्टीलाई देखाउनुभयो । (१) प्रकाशले भट्टीबाट उद्धारको सङ्केत दिन्छ; तिनीहरूको उद्धार ज्वाला बल्ने दीप जस्तो थियो, यशैया ६२:१ । जब परमेश्वर उनीहरूलाई मुक्त गर्न आउनु भएको थियो, उहाँ एक बिशाल बडो झारको रूपमा देखिनु भएको थियो जसले आगो बालिरहेको थियो, तर सत्तो थियो, निर्बल भएन, प्रस्थान ३:२ । (२) दीपले धुँवामा निर्देशन दिन्छ । परमेश्वरको वचन उनीहरूको दीप थियो: यो वचन अब्राहामसँग पनि यस्तै थियो, यो अन्धकारित स्थानमा चम्किने उज्यालो थियो । सम्भवतः यो ज्वाला बल्ने दीपले मिश्रबाट उनीहरूको नेतृत्व गर्ने बादल र आगोको स्तम्भको पूर्वसूचना दियो, जसमा परमेश्वर हुनुहुन्थ्यो । (३)

ज्वाला बल्ने दीपले तिनीहरूको शत्रुहरूको विनाशको सङ्केत दिन्छ, जसले उनीहरूलाई लामो समयसम्म भट्टीमा राखे । जकरिया १२:६ हेर्नुहोस् । एउटै बादल जसले इस्राएलीहरूलाई उज्यालो बनायो, त्यसले मिश्रका मानिसहरूलाई दुःख र जलायो ।

३. टुक्राहरूको बीचबाट यसरी पार गर्नु अब्रामसँग परमेश्वरले गरेको करार पुष्टि गर्नु हो, जसले उनलाई पूर्ण सान्त्वना प्रदान गरोस् र यो कुरा पक्का होस् कि परमेश्वरले दिनुभएको प्रतिज्ञा निश्चय नै पूरा हुनेछ । सम्भवतः भट्टी र दीप, जो टुक्राहरूको बीचबाट गुज्रियो, तिनीहरूलाई जलाएर समाप्त गऱ्यो, जसले बलिदानलाई पूर्ण गऱ्यो र यसको स्वीकृतिको सन्देश दियो, जस्तै गिदोनको बलिदान (न्यायकर्ता ६:२१), मनोहको बलिदान (न्यायकर्ता १३:१९-२०), र सोलोमोनको बलिदान (२ इतिहास ७:१) । यसले यो संकेत दिन्छ: (१) परमेश्वरको मानिसहरूसँगको करार बलिदानद्वारा हुन्छ (भजनसंग्रह ५०:५), अर्थात् ख्रीष्ट, जो महान बलिदान हुनुहुन्छ: मेलमिलापबिना कुनै सम्झौता सम्भव छैन । (२) परमेश्वरले हाम्रो आत्मिक बलिदान स्वीकार गर्नु कल्याणको सङ्केत हो र भविष्यका थप कृपाका वाचा हो । न्यायकर्ता १३:२३ हेर्नुहोस् । हामी यो कुरा यसरी जान्न सक्छौं कि उहाँले हाम्रो बलिदानलाई स्वीकार गर्नुभएको छ, यदि उहाँले हाम्रो आत्मामा धार्मिक र भक्तिपूर्ण भावनाहरूको पवित्र आगो प्रज्वलित गर्नुभएको छ ।

आ. करार दोहोर्याइएको र स्पष्ट गरिएको छ: त्यो विशेष दिन, जसलाई कहिल्यै बिर्सनु हुँदैन, परमप्रभुले अब्राहामसँग करार गर्नुभयो, अर्थात् अब्राहामलाई प्रतिज्ञा दिनुभयो, भन्दै, "तिम्रो सन्ततिलाई मैले यो भूमि दिएको छु," (पद १८)। यहाँ छ:

१. प्रदानको पुनरावलोकन: यसअघि परमेश्वरले भन्नुभएको थियो, "तिम्रो सन्ततिलाई म यो भूमि दिन्छु" (१२:७; १३:१५)। तर यहाँ उहाँ भन्नुहुन्छ, "मैले यो भूमि तिम्रो सन्ततिलाई दिएको छु" । यसको अर्थ: (१) मैले यसको प्रतिज्ञा गरेको छु, त्यो वाचा अब सुरक्षित र सुनिश्चित छ, र यसलाई रद्द गर्न सकिँदैन । नोट गर्नुहोस्: परमेश्वरका प्रतिज्ञाहरू नै उहाँका वरदान हुन्, र त्यसै रूपमा तिनलाई गन्तव्य गर्नुपर्छ । (२) समय आएपछि यो भूमि तिनीहरूको स्वामित्वमा सुनिश्चित हुनेछ, मानौं यो पहिले नै उनीहरूलाई दिइएको हो । परमेश्वरले जे प्रतिज्ञा गर्नुभएको छ,

त्यो मानौं पहिले नै पूरा भएको हो । त्यसैले भनिएको छ, "जो विश्वास गर्छ, उसले अनन्त जीवन पाएको छ" (यूहन्ना ३:३६), किनभने उ स्वर्ग पुग्ने कुरा यति निश्चित छ, मानौं उ पहिले नै त्यहाँ पुगेको हो ।

२. प्रदान गरिएका विशेषताहरूको विवरण: यो विवरण जमिनको वाचा गर्ने परिपाटी अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ । परमेश्वरले यो भूमिको सिमाना स्पष्ट रूपमा उल्लेख गर्नुभएको छ (पद १८), र त्यसपछि, यो भूमि हाल कसको स्वामित्वमा छ भन्ने सुनिश्चित गर्न, त्यसबेला त्यहाँ बसोबास गर्ने दसवटा जातिहरू वा गोत्रहरूको उल्लेख गर्नुभएको छ (पद १९–२१)। यी सबै जातिहरूलाई हटाइनेछ, ताकि अब्राहामका सन्ततिले यस भूमि ओगट्न सकून् । यद्यपि, परमेश्वरले तिनीहरूलाई कनान भित्र ल्याउँदा यी सबै भूभाग तिनीहरूको स्वामित्वमा थिएनन् । यसको कारणहरू: (१) दाऊद र सोलोमोनको शासनकालमा उनीहरूको अधिकार क्षेत्र यी सिमानाहरूको सबैभन्दा टाढासम्म फैलिएको थियो (२ इतिहास ९:२६)। (२) यो उनीहरूको आफ्नै दोष थियो कि उनीहरूले यी सारा भूभागहरू पहिले र लामो समयसम्म कब्जा गर्न सकेनन् । पापका कारण उनीहरूले आफ्नो अधिकार गुमाए, र आफ्नो आलस्य र कायरताका कारण आफैँ भूमि ओगट्नबाट वञ्चित भए । (३) यो भूमि यसको चरम सिमानामा वर्णन गरिएको छ, किनकि यो स्वर्गीय सम्पत्तिको प्रतीक हो, जहाँ पर्याप्त स्थान छ । हाम्रो पिताको घरमा धेरै आवासहरू छन् । भूभाग हालका कब्जाधारीहरूको नाम सहित वर्णन गरिएको छ । यसले देखाउँछ कि उनीहरूको संख्या, बल, र लामो समयको स्वामित्व पनि परमेश्वरको वाचा पूरा हुन कुनै बाधा हुने छैन। यसले अब्राहाम र उनका सन्ततिप्रति परमेश्वरको माया र अनुग्रहलाई झल्काउँछ, जसले एउटा राष्ट्रलाई धेरै राष्ट्रहरूको भूमि दिनुभयो । यसैले, तिनीहरू परमेश्वरका दृष्टिमा मूल्यवान र सम्मानित थिए (यशैया ४३:४) ।

अध्याय १६
(CHAPTER 16)

हगार यस अध्यायको कथामा मुख्य रूपमा समावेश व्यक्ति हुन्, जो एक साधारण मिश्रि महिला थिइन् । यदि परमेश्वरको योजना अनुसार हगार अब्राहामको परिवारमा ल्याइएको नभएको भए, हामीले उनको नाम र कथा सुन्न पाउने थिएनौं । सम्भवतः उनी ती दासीहरूमध्ये एक थिइन्, जसलाई मिश्रको राजाले अब्राहामलाई दिएका अन्य उपहारहरूसँगै प्रदान गरेका थिए (अध्याय १४:१६) । यस अध्यायमा हगार सम्बन्धी चार कुरा उल्लेख गरिएको छ: अ. उनको मालिक अब्राहामसँग विवाह, (पद १–३)। आ. उनको व्यवहारले सारै उनकी स्वामिनीप्रति गरेको असन्तोष, (पद ४–६)। इ. उनको भाग्दाभाग्दै उनलाई भेट्न आएको स्वर्गदूतसँगको संवाद, (पद ७–१४)। ई. उनको छोराको जन्म, (पद १५, १६)।

१ अनि अब्रामकी पत्नी सारैले उनका निम्ति कुनै सन्तान जन्माइनन्; अनि तिनकी एउटी मिस्री दासी थिई, जसको नाम हगार थियो ।
२ अनि सारैले अब्रामलाई भनिन्: "अब हेर्नुहोस्, परमप्रभुले मेरो कोख बन्द गर्नुभएको छ; म विन्ती गर्दछु, मेरी दासीकहाँ जानुहोस् ! हुन सक्छ, त्यसबाट म सन्तान पाउनेछु ।" अनि अब्रामले सारैको कुरा माने ।
३ अनि अब्राम कनान देशमा बसेको दस वर्ष भएपछि अब्रामकी पत्नी सारैले आफ्नी दासी मिस्री हगारलाई लिएर त्यो आफ्ना पति अब्रामलाई उनकी पत्नी हुनलाई दिइन् ।

यहाँ अब्राहामको हगारसँग विवाहको वर्णन गरिएको छ, जो उनकी दोस्रो पत्नी थिइन् । यस प्रसंगमा, केही हदसम्म उनलाई माफी दिन सकिएला, तर यो कार्यलाई उचित ठहराउन सकिन्न, किनभने प्रारम्भदेखि नै यस्तो हुनु उचित थिएन । जब यस्तो भयो, त्यो संसार र मण्डलीलाई चाँडो बसाल्ने उद्देश्यले परिवारहरू निर्माण गर्ने असामान्य चाहनाबाट प्रेरित भएको देखिन्छ । निश्चित रूपमा अहिले यस्तो हुनु हुँदैन । ख्रीष्टले

यो विषयलाई पहिलो संस्थापनामा फर्काउनु भएको छ, जसले विवाहको सम्बन्धलाई एक पुरुष र एक महिलाको बीचको सम्बन्धका रूपमा मात्र परिभाषित गरेको छ । अब,

अ. यस मेलमिलापको योजनाकार (विश्वास गर्न गाह्रो भए पनि) स्वयं सारै थिइन्: उनले अब्राहामलाई भनिन्, "म तपाईंलाई भन्छु, मेरी दासीकहाँ जानुहोस्," (पद २)। यस प्रसङ्गमा निम्न कुरा विचार गर्न सकिन्छ: १. शैतानले हाम्रो निकटतम र प्रियजनहरू मार्फत, वा तिनीहरूका माध्यमबाट जसप्रति हाम्रो सम्मान र प्रेम छ, हामीलाई प्रलोभन दिने नीति अपनाउँछ । जब प्रलोभन त्यस्तो व्यक्तिको हातबाट आउँछ, जसलाई हामी कम शङ्का गर्छौं, तब यो अझ बढी खतरनाक हुन्छ । त्यसैले, हाम्रो बुद्धिमानी यसमा निहित छ कि हामी यसबारे विचार गरौं—कसले भनेको हो भन्नेभन्दा पनि के भनिएको हो । २. परमेश्वरका आज्ञाहरू हाम्रो आराम र सम्मानको बारेमा हाम्रो आफ्नै योजनाहरू भन्दा धेरै राम्रो परामर्श दिन्छन् । यदि अब्राहामले सारैको मूर्ख योजनाहरूको सट्टा परमेश्वरको व्यवस्था अनुसार चल्ने नियमलाई पालना गरेको भए, यो सारैको हितको लागि अझ धेरै हुने थियो । तर, प्रायः हामी आफ्नै लागि नोक्सान पुऱ्याउने काम गर्छौं ।

आ. यस कार्यको प्रेरणा सारैको बाँझोपन थियो ।

१. सारैले अब्राहामलाई सन्तान जन्माइनन् । उनी अत्यन्त सुन्दर थिइन् (अध्याय १२:१४), अति मिलनसार, आज्ञाकारी श्रीमती थिइन्, र अब्राहामको ठूलो सम्पत्तिको साझेदार पनि थिइन्; तर तिनी निसन्तान थिइन् । नोट गर्नुहोस्: (१) परमेश्वरले आफ्ना वरदानहरू विविध रूपमा बाँड्नुहुन्छ, हामीलाई धेरै आशीर्वाद दिनुहुन्छ, तर हदभन्दा धेरैले थिच्नुहुन्न । कुनै न कुनै दुःख हामीलाई ठूला आशीर्वादहरूको सन्तुलनको लागि दिइन्छ । (२) सन्तानको अनुग्रह गरिबलाई दिन सकिन्छ तर धनीलाई दिइँदैन; दुष्टलाई दिन सकिन्छ तर असल मानिसलाई दिइँदैन, यद्यपि धनीसँग सन्तानलाई छोड्न धेरै सम्पत्ति हुन्छ, र असल मानिसहरूले सन्तानको शिक्षाको लागि सबैभन्दा धेरै ध्यान दिने थिए । यसमा परमेश्वरले आफ्नै इच्छा अनुसार गर्नुहुन्छ ।

२. उनले यस पीडामा परमेश्वरको प्रबन्धलाई स्वीकार गरिन्: "प्रभुले मलाई गर्भ धारण गर्न रोक्नुभएको छ ।" नोट गर्नुहोस्: (१) जस्तो कि जहाँ

सन्तान हुन्छन्, त्यहाँ परमेश्वरले तिनीहरूलाई दिनुहुन्छ (अध्याय ३३:५), त्यस्तै जहाँ सन्तानको अभाव हुन्छ, त्यहाँ परमेश्वरले तिनीहरूलाई रोक्नुहुन्छ (अध्याय ३०:२) । यो कष्ट परमेश्वरको पक्षबाट हो । (२) यसलाई स्वीकार गर्नु हाम्रो दायित्व हो, ताकि हामी यसलाई सहन गर्न सकौं र यसको उपयोग हामीलाई परमेश्वरले दिएको एक आदेशको रूपमा गर्न सकौं, जसका पछाडि ज्ञानपूर्ण र पवित्र उद्देश्यहरू छन् ।

३. उनले यो तर्कलाई आफ्नो दासीलाई विवाह गर्नका लागि अब्राहामसँग प्रयोग गरिन्; र यस तर्कले उनलाई यो गर्नका लागि बाध्य तुल्यायो । नोट गर्नुहोस्, (१.) जब हाम्रा हृदयहरू कुनै प्राणी-सुखमा धेरै अडिक हुन्छन्, तब हामी यसलाई प्राप्त गर्नका लागि अप्रत्यक्ष तरिकाहरू प्रयोग गर्न सजिलै प्रवृत्त हुन्छौं । अनियन्त्रित इच्छाहरू सामान्यतया अनियमित प्रयासहरू उत्पन्न गर्छन् । यदि हाम्रो इच्छाहरू परमेश्वरको व्यवस्थापनसँग समर्पण नगरेको भए, हाम्रो प्रयासहरूले उहाँका आदेशहरूको सीमा तोड्न सक्छ । (२.) परमेश्वरको वाचा र परमेश्वरको समयमा धैर्यपूर्वक प्रतीक्षा गर्ने स्थिर आश्रयको अभावमा हामी आफ्नो कर्तव्यको बाटोबाट बाहिर जान्छौं र अपेक्षित कृपाको लागि प्रयास गर्छौं । विश्वास गर्नेले हतार गर्दैन ।

४. अब्राहामको सारैको प्रस्तावसँगको सहमति, हामीलाई लाग्छ, प्रतिज्ञा गरिएको वंशको वास्तविक इच्छाबाट आएको थियो, जसमा संयोजन अर्पण गर्नुपर्ने थियो । परमेश्वरले उनलाई भन्नुभएको थियो कि उनको उत्तराधिकारी उनको शरीरको एक पुत्र हुनेछ, तर उहाँले अझै भन्नुभएको थिएन कि त्यो पुत्र सारैबाट हुनेछ; त्यसैले उनले सोचे, "हगारबाट किन छैन, जबकि सारैले आफैँ यो प्रस्ताव गरिन् ?" नोट गर्नुहोस्, (१.) खराब प्रलोभनहरूले धेरै राम्रो बहाना राख्न सक्छन्, र यो त्यस्तो केहि देखाउन सक्छ जुन धेरै सम्भाव्य देखिन्छ । (२.) देहात्मिक बुद्धि, जस्तो कि यो परमेश्वरको दयाको समयमा अग्रिम पुग्नको लागि प्रयास गर्छ, त्यसैगरी यो हामीलाई परमेश्वरको बाटोबाट बाहिर निकाल्छ । (३.) यसलाई खुशीपूर्वक रोक्न सकिन्थ्यो यदि हामी परमेश्वरसँग सल्लाह माग्ने हो भने वचन र प्रार्थनाद्वारा, हामी महत्त्वपूर्ण र शंका लाग्ने कुरा प्रयास गर्नु अघि । यसमा अब्राहामले कमी देखाए; उनले परमेश्वरको

अनुमतिबिना विवाह गरे । यो प्रेरणा उनीबाट आएको होइन जसले उनलाई आह्वान गर्नुभएको थियो ।

४ अनि उनी हगारकहाँ गए, र त्यो गर्भवती भई । अनि जब त्यसले म गर्भवती भइछु भनी थाह पाई, तब त्यसले आफ्नी मालिक्नीलाई तुच्छ दृष्टिले हेर्न थाली ।
५ अनि सारैले अब्रामलाई भनिन्: "ममाथिको अन्याय तपाईंमाथि परोस्! मैले मेरी दासीलाई तपाईंको छातीमा सुम्पें; अनि जब त्यसले 'म गर्भवती भएकी छु' भनी थाह पाई, तब म त्यसको दृष्टिमा तुच्छ ठहरिएँ। परमप्रभुले म र तपाईंको बीचमा न्याय गरून् !"
६ तर अब्रामले सारैलाई भने: "हेर, तिम्री दासी तिम्रै हातमा छ। तिम्रो दृष्टिमा जे असल छ, त्यससँग त्यही गर !" अनि जब सारैले त्यससँग कठोर व्यवहार गरिन्, तब त्यो तिनको सामुबाट भागी ।

यहाँ अब्राहामको हगारसँगको अशुभ विवाहका तुरुन्त खराब परिणामहरू छन् । यसले छिट्टै धेरै हानि पुऱ्यायो । जब हामी राम्रोसँग नगरी आफ्नो कर्तव्यबाट बाहिर जान्छौं, तब पाप र समस्याले ढोका अगाडि खडा हुन्छन्; र हामीले आफ्नै बाटोबाट बाहिर गएकाले जसरी दोष र दुःख हामीलाई पछ्याउँछ, त्यसका लागि हामीलाई धन्यवाद दिनुपर्छ । यस कथामा यसलाई हेर्नुहोस् ।

अ. सारैलाई तिरस्कृत गरिन्छ, जसका कारण उनी उत्तेजित र क्रोधित हुन्छिन्, पद ४ । हगारले जब आफूलाई आफ्नो स्वामीबाट गर्भवती भएको थाहा पाउँछिन्, तब उनी आफ्नो स्वामिनीलाई उपेक्षा गर्न थाल्छिन्, सायद उनको बाँझोपनासँग सम्बंधित अपमानजनक कुरा गर्छिन्, र उनीलाई दुःखित पार्नको लागि घमण्ड गर्छिन् (जस्तै १ शमूएल १:६), र आफैंलाई अब्राहामको उत्तराधिकारी ल्याउने आशामा घमण्ड गर्छिन्, त्यो राम्रो भूमी र प्रतिज्ञासँग । अब उनलाई लाग्छ कि उनी सारैभन्दा उत्तम महिला हो, स्वर्गदूतले उनलाई बढी माया गरेका छन्, र अब्राहामबाट बढी प्रिय बन्ने सम्भावना छ; त्यसकारण उनले पहिले जस्तै आत्मसमर्पण गर्न चाहँदैनन् । नोट गर्नुहोस्: १. जब तुच्छ र दीन भावना भएका व्यक्तिहरूलाई परमेश्वर वा मानिसले कृपाले अघि बढाउँछन्, तब

उनीहरू घमण्डी र अहंकारी बन्ने र आफ्नो स्थान र उत्पत्ति बिर्सने प्रवृत्तिमा हुन्छन् । हेरौं, उदाहरणका लागि, हितोपदेश २९: २१; ३०: २१-२३ । सम्मानलाई ठीकसँग वहन गर्नु गाह्रो कुरा हो । २. हामी जसलाई पापी रूपमा सहनशील बनाउँछौं, तिनीहरूबाट हामी न्यायपूर्ण रूपमा दुःख भोग्छौं, र यो परमेश्वरको न्याय हो कि तिनीहरूलाई हाम्रो पापका उपकरण बनाउँछ जसले हाम्रो दुःख ल्याउँछन्, र हामीलाई आफ्नै दुष्ट योजनामा फसाउँछन्: यो ढुंगा त्यसैले फर्केर उसैको माथि आउनेछ जसले यसलाई फाल्छ ।

आ. अब्राहामलाई गाली गरिन्छ र जब सारैको मनोभावना बिग्रन्छ, उनले शंका गरिसकेपछि अब्राहामलाई दोष लगाउँछ । उनले निकै अप्रत्याशित र अप्रासंगिक रूपमा अब्राहामलाई दोष दिन्छिन् (पद ५): "मेरो गल्ती तिपाईंमाथि हुनेछ," र अस्वीकृत रूपमा यसो भन्ने हुँदा उनको क्रोध झेल्न नसकी, उनले परमेश्वरलाई उक्ति गर्छिन्: "परमेश्वर मलाई र तपाईंलाई न्याय गरून्;" जसमा अब्राहामले उनको गल्तीको सुधार गर्न र आफैंलाई स्पष्ट पार्न केहि नगरेको जस्तो देखिन्छ । यसरी, सारै आफ्ना क्रोधमा, मूर्ख महिलाको जस्तै बोल्छिन् । नोट गर्नुहोस्, (१.) क्रोधी व्यक्तिहरू प्रायः त्यस्तो कुरामा विवाद गर्छन् जसको जिम्मेवारी उनीहरूले आफैँ लिएका छन् । सारैलाई थाहा थियो कि उनले आफ्नो दासीलाई अब्राहामसँग दिनुहोस् भनेकी थिइन्, तर उनी "मेरो गल्ती तपाईंमाथि हुनेछ" भनेर बडो आवाज निकाल्छिन्, जबकि उनले भन्नुपर्थ्यो, "मैले यो काम किन गरें ?" जब घमण्ड र क्रोधको प्रेरणा हुन्छ, तब बुद्धि सँगै बाहिर जान्छ र त्यो न सुन्ने र न बोल्ने हुन्छ । (२.) जो मानिसहरू परमेश्वरसँग सिधा सम्बोधन गर्न धेरै जोश र आक्रोश देखाउँछन्, उनीहरू सधैं सही हुँदैनन् । छिटो र हठात अपशब्द प्रायः दोष र खराब कारणको प्रमाण हुँदछन् ।

इ. हगारको पीडा, र घरबाट निकालिनु (पद ६) । अवलोकन गर्नुहोस्, १. अब्राहामको नम्रता, दासीको मामिलालाई सारैको हातमा सौंपिदिन्छ, जसको यो दायित्व थियो कि उसले परिवारको उक्त भागको नियन्त्रण गर्ने: "तपाईंको दासी तपाईंको हातमा छ ।" यद्यपि उनी उसकी पत्नी थिइन्, उनले सारैको प्रति सबैको सम्मान र स्नेहलाई जोगाउँदै, उनलाई कुनै अपमान जनक कुरा गर्न नदिइ, त्यसमा उनको संरक्षण गर्न चाहेनन्

। नोट गर्नुहोस्, जो अरूसँग शान्ति र प्रेम राख्न चाहन्छन्, तिनीहरूले कडा आरोपहरूको जवाफमा नरम जवाफ दिनुपर्छ । विशेषगरी पतिको र पत्नीको बीचमा सहमति हुनुपर्छ, र दुबैको क्रोधलाई एकै समयमा नगर्न प्रयास गर्नुपर्छ । समर्पणले ठूला अपराधहरूलाई शान्त पार्दछ । हेर्नुहोस्, हितोपदेश १५:१ । २. सारैको क्रोध हगारको माथि प्रतिशोध लिन्छ: उनले हगारसँग कठोर व्यवहार गरिन्, केवल उनीलाई सामान्य स्थान र सेवामा सीमित नगरी, उनले यसमा कडा उपचार गर्न सम्भवत: थालिन् । नोट गर्नुहोस्, परमेश्वरले ध्यान दिनुहुन्छ र जो अस्वाभाविक रूपमा आफ्ना सेवकहरूलाई अत्याचार गर्छन्, त्यस्ता मालिकहरूबाट दु:खित हुनुहुन्छ । उनीहरूले जो कोहीलाई धम्की दिनु हुँदैन, यो सोचेर कि "के उनले मलाई बनाएन भने तिनैले उसलाई बनाएन भने ?" अय्युव ३१:१५ । ३. हगारको घमण्ड यसलाई सहन गर्न सक्दैन, उसको उच्च मनोबलले डाँडाको सामना गर्न असहिष्णु भएको छ: "उनी आफ्नो अनुहारबाट भागिन् ।" उसले न केवल अहिलेको लागि सारैको क्रोधबाट टाढा भएको, जस्तै दाउदले शाऊलबाट टाढा भएको, तर उसले सम्पूर्ण रूपमा आफ्नो सेवा छोडेर घरबाट भागी । उसले बिर्सी, (१.) यो गलत के गरेको छ कि, यस प्रकारले, आफ्नो मालिक र आफ्नो पत्नीलाई अपमानित गरेको । नोट गर्नुहोस्, घमण्डले कहिल्यै पनि कर्तव्यको कुनै पनि बन्धनलाई थाम्न कठिनाई हुन्छ, चाहे ती कति नै भए पनि । (२.) आफूले पहिलो पटक तात्त्विक कारणद्वारा अपमान गरिसकेको कुरा बिर्सी । नोट गर्नुहोस्, जो आफ्नै गल्तीका लागि कष्ट भोग्छन्, तिनीहरूले आफ्नो कष्टलाई धैर्यपूर्वक सहन गर्नुपर्छ । १ पत्रुस २:२० ।

७ अनि परमप्रभुका दूतले त्यसलाई उजाड़स्थानमा पानीको मुहाननिर – शूरतिर जाने बाटोको मुहाननिर भेट्टाए ।
८ अनि उनले भने: "सारैकी दासी हागार, तिमी कहाँबाट आयौ? र तिमी कहाँ जान्छ्यौ ?" अनि त्यसले भनी:"म मेरी मालिक्नी सारैको सामुबाट भागिरहेकी छु ।"
९ अनि परमप्रभुका दूतले त्यसलाई भने: "आफ्नी मालिक्नीकहाँ फर्केर जाऊ, र आफूलाई तिनको अधीनतामा सुम्पिदेऊ !"

धर्मशास्त्रमा यो पहिलो पटक हामीले स्वर्गदूतको प्रकट हुने उल्लेख पाउँछौं । हागर व्यवस्थाको प्रतीक थिइन्, जुन स्वर्गदूतहरूद्वारा दिइएको थियो; तर आउँदो संसार तिनीहरूको अधीनमा राखिएको छैन, हिब्रूहरू २:५ । ध्यान दिनुहोस्,

अ. स्वर्गदूतले कसरी हगारलाई उनको भाग्ने क्रममा रोके, पद ७ । यो देखिन्छ कि उनी आफ्नो देशतर्फ जाँदै थिइन्; किनभने उनी शूरतर्फको बाटोमा थिइन्, जुन मिश्रतर्फ पर्छ । यदि हाम्रो दुःखहरूले हामीलाई हाम्रो घर, अर्थात् उत्तम देश, बारे सोच्न लगायो भने त्यो राम्रो हुनेथियो । तर हगार अहिले आफ्नो स्थानबाट बाहिर थिइन्, आफ्नो कर्तव्यको बाटोबाट बाहिर थिइन्, र अझ टाढा भटकिँदै थिइन्, जब स्वर्गदूतले उनलाई भेटे । नोट गर्नुहोस्: १. पापपूर्ण बाटोमा रोकिइनु—चाहे त्यो अन्तःकरणद्वारा होस् वा परमेश्वरको प्राविधानद्वारा—ठूलो अनुग्रह हो । २. परमेश्वरले तिनीहरूलाई केही समयसम्म भटक्न दिनुहुन्छ जो सही बाटोबाट बाहिर छन्, ताकि तिनीहरूले आफ्नो मूर्खता देखून्, र आफ्नो जीवनमा ल्याएको क्षतिबारे महसुस गरून्, र फर्कन इच्छुक बनून् । हगार रोकिनुभएन जबसम्म उनी मरुभूमिमा पुगिनन्, जहाँ उनी थकित भएर बसिन्, र आफ्नो तिर्खा मेटाउन शुद्ध पानी पाउँदा खुसी भइन् । परमेश्वरले हामीलाई मरुभूमिमा ल्याउनुहुन्छ र त्यहीँ हामीलाई भेट्नुहुन्छ, (होशे २:१४) ।

आ. स्वर्गदूतले कसरी उनको परीक्षण गर्नुभयो, पद ८। ध्यान दिनुहोस्,

१. उहाँले उनलाई "हगार, सारैकी दासी" भनेर बोलाउनुभयो । (१) उनको घमण्डलाई रोक्नका लागि । यद्यपि उनी अब्राहामकी पत्नी थिइन्, र त्यस हिसाबले फर्कनुपर्ने कर्तव्य थियो, उहाँले उनलाई "सारैकी दासी" भनेर बोलाउनुभयो, ताकि उनी नम्र बनून् । नोट गेनुहोस्: यद्यपि शिष्टाचारले हामीलाई अरूलाई उच्च उपाधिहरूबाट सम्बोधन गर्न सिकाउँछ, नम्रता र बुद्धिले हामीलाई आफूलाई सबैभन्दा साधारण रूपमा सम्बोधन गर्न सिकाउँछ । (२) उनको भाग्ने कार्यलाई तिरस्कार गर्न । सारैकी दासी सारैको पालमा हुनुपर्थ्यो, न कि मरुभूमिमा भौँतारिएर पानीको मुहानछेउ बसीरहनुपर्थ्यो । नोट गर्नुहोस्: हामीले बारम्बार हाम्रो

स्थान र सम्बन्ध के हो भन्ने कुरा सम्झनु राम्रो हो । (उपदेशक १०:४ हेर्नुहोस् ।)

२. स्वर्गदूतले उनलाई सोधेका प्रश्नहरू उचित र धेरै सान्दर्भिक थिए । (१) "तिमी कहाँबाट आइरहेकी छौ ?" यसलाई विचार गर कि तिमी त्यस कर्तव्यबाट भाग्दै छौ जसमा तिमी बाध्य थियौ, र अब्राहामको पालभित्र प्राप्त विशेष अधिकारबाट पनि टाढा जाँदैछौ । नोट गर्नुहोस्: धार्मिक परिवारमा बस्न पाउनु ठूलो लाभ हो, र यो लाभ भएका व्यक्तिहरूले यसलाई विचार गर्नुपर्छ । तर सानो प्रलोभनमा पनि त्यसलाई छोड्न चाहनु भनेको गलत हो । (२) "तिमी कहाँ जानेछौ ?" तिमी आफैँलाई पापमा धकेल्दै छौ—मिश्रतर्फ (यदि उनी त्यहाँका मानिसहरूकहाँ फर्किन् भने, उनी तिनीहरूका देवताहरूमा पनि फर्कनेछिन्)। अनि मरुभूमिमा खतरामा पर्नेछौ, जसको बाटो तिमीलाई यात्रा गर्नुपर्नेछ (व्यवस्था ८:१५) । नोट गर्नुहोस्: जसले परमेश्वर र आफ्नो कर्तव्यलाई त्याग्दै छन्, तिनीहरूले केवल आफूले कहाँबाट पतन भए भन्ने होइन, आफूले कहाँ पतन हुँदैछ भन्ने पनि सम्झनुपर्छ । यर्मिया २:१८ हेर्नुहोस्, "मिश्रतर्फको बाटोमा तिमीलाई के गर्नु छ, हे हगार ?" । यूहन्ना ६:६८ ।

३. उनको उत्तर इमानदार थियो, र एक साँचो स्वीकृति थियो: म मेरी स्वामिनीको अगाडीबाट भाग्दै छु । यसमा, (१) उनले आफ्नो गल्ती स्वीकृत गरिन् कि उनले आफ्नी स्वामिनीबाट भागिन, र तर, (२) उनले यसलाई यसरी बचाइन कि यो उनकी स्वामिनीको अप्रसन्नताका कारण थियो । नोट गर्नुहोस्: बालकहरू र सेवकहरूलाई सौम्यता र ममता साथ व्यवहार गर्नु आवश्यक छ, ताकि हामी तिनीहरूलाई असमान्य मार्गमा जानका लागि उक्साइदिईनौँ र यसरी तिनीहरूको पापमा सहायक बनि नपुगौँ, जुन हामीलाई दोषी बनाउनेछ, यद्यपि यसले तिनीहरूलाई उचित ठहराउने छैन ।

४. उनले कसरी उनलाई उपयुक्त र सहानुभूतिपूर्वक परामर्श दिएर फर्काए: "तिमी अपनी स्वामिनीको पास फर्क, र तिमीलाई उसको हातमा समर्पण गर, पद ९। घर फर्क, र जे गर्न थियौ त्यसको लागि नम्र बन, र माफी माग, र भविष्यका लागि राम्रो व्यवहार गर्न निर्णय गर ।" उहाँले कुनै शंका नगरी भन्नुभयो कि उनी स्वागत योग्य हुनेछन्, यद्यपि यसबाट

प्रकट हुँदैन कि अब्राहामले उनलाई पछ्याएर पठाएका थिए । नोट गर्नुहोस्: जोहरू आफ्नो स्थान र कर्तव्यबाट बाहिर गएका छन्, जब तिनीहरूले आफ्नो गल्तीको बारेमा पक्का हुन्छन्, तिनीहरूले आफ्नो फर्कने र सुधारको यात्रा शीघ्रता पूर्वक शुरु गर्नु पर्छ, कति दुखदायक भए पनि ।

१० अनि परमप्रभुका दूतले त्यसलाई भने: "तिम्रो वंशलाई म ज्यादै बढ़ाउनेछु, यहाँसम्म कि असंख्य भीड़ भएकोले यो गन्न सकिनेछैन ।"
११ अनि परमप्रभुका दूतले त्यसलाई भने: "हेर, तिमी गर्भवती छौ, र एउटा छोरा जन्माउनेछ्यौ; अनि तिमीले उसको नाम इश्माएल राख्नू; किनकि परमप्रभुले तिम्रो कष्ट सुन्नुभएको छ ।
१२ अनि त्यो मान्छे जङ्गली-गधा हुनेछ; हरेक मानिसको विरोधमा उसको हात उठ्नेछ, र उसको विरोधमा हरेकको हात उठ्नेछ; अनि ऊ आफ्ना सबै भाइहरूको सामु वास गर्नेछ ।"
१३ तब त्यसले आफूसित कुरा गर्नुहुने परमप्रभुको नाम 'अत्ता-एल-रोई' राखी; किनकि त्यसले भनी: "के मैले यहाँ पनि उहाँलाई पछाड़िबाट देखेको छु, जसले मलाई देख्नुहुन्छ ?"
१४ यसैकारण त्यस इनारको नाम 'बेर-लहै-रोई' राखियो; हेर, यो कादेश र बेरेदको बीचमा छ ।

हामी अनुमान गर्न सक्छौं कि स्वर्गदूतले हगारलाई उसकी स्वामिनीको पास फर्कनका लागि राम्रो परामर्श दिएपछि (पद ९), उसले तुरुन्तै फर्कने वचन दिइन्, र आफ्नो मुख घरतर्फ राख्दै थिइन्; अनि त्यसपछि स्वर्गदूतले उसलाई परमेश्वरले उसको र उसका वंशको लागि तयारी गरेको दया र अनुग्रहको आश्वासन दिने कुरा जारी राख्नुभयो: किनभने परमेश्वर त्यसलाई दया दिनुहुनेछ जो आफ्नो कर्तव्यतर्फ फर्किरहेका छन् । मैले भने, म स्वीकार गर्छु, र तपाईंले माफ गर्नुभयो, (भजनसङ्ग्रह ३२:५)।

यहाँ छ,

१. उनको वर्तमान दु:खमा उनले पाउने सान्त्वना स्वरूप उनको

सन्तानको बारेमा भविष्यवाणी ।

उनको अवस्था मनन गरिएको छ: हेर, तिमी गर्भवती छौ; र यस कारणले यो स्थान तिमीलाई बस्नको लागि उपयुक्त छैन । नोट गर्नुहोस्: गर्भवती महिलाहरूका लागि ठूलो सान्त्वना हो कि तिनीहरू विशेष परमेश्वरको प्रावधान र हेरचाहमा छन् भन्ने सोच्नु । परमेश्वरले उनको अवस्थालाई कृपालु रुपमा विचार गर्नुहुन्छ र त्यसको अनुरूप समर्थन प्रदान गर्नुहुन्छ । अब, १. स्वर्गदूतले उनलाई सुरक्षित प्रसवको आश्वासन दिए र त्यसको सँगै छोरा जन्माउने कुरा, जुन अब्राहामले चाहनुभएको थियो । यसको कारणले गर्दा उसको सन्तानको आशा नष्ट हुनसक्थ्यो, तर परमेश्वरले उनलाई उनको मूर्खतासँग मेल खाएर व्यवहार गर्नु भएन: तिमी छोरा जन्माउने छौ । उनी गर्भधारणमा बचाइन्, न केवल प्रावधानले, तर वचनद्वारा पनि । २. उनले उसका सन्तानको नाम राखे, जुन न केवल उसको, तर उसको सन्तानको लागि पनि एक इज्जतको कुरा थियो: "उनलाई इश्माएल भनेर बोलाइनेछ, परमेश्वर सुन्नुहुन्छ"; र यसको कारण यो हो कि परमेश्वरले सुन्नु भयो; उहाँले सुन्नु भएको छ, र त्यसैले उहाँ सुनाउनु हुनेछ । नोट गर्नुहोस्: हाम्रो दुःखमा परमेश्वरको समयमै कृपाको अनुभवले हामीलाई त्यस्तै अवस्थाहरूमा समान सहायता प्राप्तिको आशा गर्न प्रेरित गर्नेछ, (भजनसङ्ग्रह १०:१७) । उहाँले तिमीहरूको दुःख सुन्नु भएको छ, पद ११ । नोट गर्नुहोस्: जहाँ भक्तिको थोरै पुकार हुँदाहुँदै पनि, दया गर्ने परमेश्वर कहिलेकाहीं दुःखको पुकारलाई कृपालु रूपले सुनुहुन्छ । आँसुहरू प्रार्थनाहरू जत्तिकै बोल्छन् । यो दुःखीलाई सान्त्वना दिन्छ कि परमेश्वर न केवल तिनीहरूको दुःखलाई देख्नुहुन्छ, तर तिनीहरूले के भन्छन् भन्ने कुरा पनि सुन्नुहुन्छ । नोट गर्नुहोस्: थप रूपमा, दुःखको समयमा समयमै प्राप्त सहयोगलाई सधैं परमेश्वरप्रति कृतज्ञता साथ सम्झनुपर्छ । त्यस्तो समयमा, त्यस्तो कठिन अवस्थामा, परमेश्वरले मेरो दुःखको आवाज सुन्नुभयो र मलाई मद्दत गर्नुभयो । व्यवस्थाविवरण २६:७; भजनसङ्ग्रह ३१:२२ हेर्नुहोस् ।

३. उहाँले उनलाई धेरै सन्तान दिने वचन दिनुभयो, (पद १०): म तिमीहरूको वंशलाई अत्यधिक वृद्धि गर्नेछु, हिब्रूमा, "वृद्धि गर्दै, म यसलाई वृद्धि गर्नेछु," जसको अर्थ हो कि यसलाई प्रत्येक युगमा वृद्धि गर्नेछु, जसले यसलाई शाश्वत बनाउनेछ । यो अनुमान गरिएको छ कि

आजकलको तुर्की इश्माएलको वंशज हुन्; र तिनीहरू एक ठूलो जनजाति हुन् । यो अब्राहामसँग गरिएको वचनको अनुसरण थियो: म तिमीहरूको वंशलाई पृथ्वीको धुलो जस्तो बनाउनेछु, (अध्याय १३:१६) । नोट गर्नुहोस्: धेरैजसो जो धर्मी बाबुआमाको सन्तान हुन्, तिनीहरू आफ्नो बाबुआमाको कारण बाह्य सामान्य आशीर्वादको ठूलो हिस्सा पाउँछन्, यद्यपि, इश्माएल जस्तै, तिनीहरू करारमा सामेल हुँदैनन् । धेरै व्यक्तिहरू बढाइन्छन्, जो पवित्र नगरीकन । ४. उनले जुन सन्तान उनले गर्भमा राख्ने थिइन्, त्यसको चरित्र दिनुभयो, जुन, हामीलाई जस्तो लाग्न सक्छ, शायद उनलाई धेरै अप्रिय थिएन (पद १२): ऊ एक जंगली मानिस हुनुहुनेछ; जंगली गधा जस्तो मानिस (यसरी शब्द प्रयोग गरिएको छ), अशिष्ट, साहसी, र कुनै मान्छेको डर नमान्ने—अविकसित, अप्ठ्यारो, स्वतन्त्र जीवन यापन गर्ने, र सेवा र नियन्त्रणमा असहिष्णु । नोट गर्नुहोस्: जो दासीको सन्तान हुन्, जसको परमेश्वरसँग करार छैन, ती जंगली गधाको बच्चाजस्तो जन्मिन्छन्; यो कृपा हो जुन मानिसलाई सुधार गर्छ, सभ्य बनाउँछ, र उनीहरूलाई बुद्धिमान र कुनै कामको बनाउँछ । यसको पूर्वसूचना दिइएको छ, (१) कि उनी झगडामा, र युद्धको अवस्थामा बस्नेछन्: "उसको हात सबै मानिसको विरुद्ध हुनेछ"—यो उसको पाप हो; र प्रत्येक मानिसको हात उसको विरुद्ध हुनेछ—यो उसको दण्ड हो । नोट गर्नुहोस्: जो मानिसहरू अस्थिर आत्माहरू भएका छन्, सामान्यतया तिनीहरूको जीवन पनि समस्याजनक हुन्छ; जो मानिसहरू अरूलाई उत्तेजित गर्ने, दुःखी पार्ने, र हानि पुऱ्याउने छन्, तिनीहरूले आफ्नो पापको फल भोग्नुपर्नेछ । जो मानिसले आफ्नो हात र जिब्रो सबैको विरुद्ध राख्छ, उसले सबैको हात र जिब्रो आफ्ना विरुद्ध देख्नुपर्नेछ, र त्यसमा गुनासो गर्ने कुनै कारण छैन । तर, (२.) उनले सुरक्षा पाउनेछन्, र संसारका सबैसँग आफ्नो स्थान राख्न सक्षम हुनेछन्: "उहाँ सबै आफ्ना दाजुभाइको उपस्थितिमा बस्नेछन्"; यद्यपि उहाँलाई सबै छिमेकीहरूले धम्की र अपमान गर्न सक्छन्, तर उहाँ आफ्नो स्थान बचाउन सक्षम हुनेछन्, र अब्राहामको कारण, आफ्नो भन्दा बढी, उहाँलाई तिनीहरूसँग आफ्नो स्थान राख्न सक्नेछन् । त्यसअनुसार हामी पढ्दछौं (अध्याय २५:१८), कि उहाँ मरे, जसरी उहाँले जीवन बिताउनुभयो, आफ्ना सबै दाजुभाइको उपस्थितिमा । नोट गर्नुहोस्:

धेरैजसो जो आफ्नै अविचारका कारण धेरै जोखिममा पर्ने छन्, ती परमेश्वरको प्रावधानले अचम्मकै ढंगले सुरक्षित राखिन्छन्, परमेश्वर उनीहरूलाई यति राम्रोसँग बचाउँछन् कि तिनीहरू जसको लागि योग्य छैनन्, जब तिनीहरूले केवल पापका कारण आफ्नो जीवन गुमाउँछन्, तर तिनीहरूलाई जोखिममा पनि पार्छन् ।

आ. हगारको परमेश्वरको यस कृपालु प्रकटको बारेमा धार्मिक सोच, पद १३, १४ । जसको बारेमा उहाँले भन्नु भएको कुरा अवलोकन गर्नुहोस्,

१. परमेश्वरको सर्वज्ञता र प्रबन्धको उनको भयानक आराधना, यसलाई आफैंमा लागू गर्दै: उनले उनीसामु बोल्ने प्रभुको नाम बोलाइन्, अर्थात्, यसरी उनले उहाँको नाम स्वीकार गरिन्, यो उनले उहाँको प्रशंसामा भनिन्, तपाईं परमेश्वर । मलाई हेर्नुहोस्: यो, उहाँसँग, उहाँको नाम सदाको लागि, र यो उहाँको स्मारक हुनुपर्छ, जसद्वारा उहाँले उहाँलाई चिन्नुहुन्छ र उहाँ जीवित रहँदा उहाँलाई सम्झनुहुन्छ, तपाईंले मलाई देख्नुहुन्छ । नोट गर्नुहोस्, (१.) जससँग हाम्रो सम्बन्ध छ, त्यो परमेश्वर एक देख्ने परमेश्वर हुनुहुन्छ, र सबै कुरा देख्ने परमेश्वर हो । परमेश्वरलाई (जसलाई प्राचीनहरूले व्यक्त गरेका छन्) सबै आँखा भन्न सकिन्छ । (२.) हामीले यसलाई आफूसँग लागू गरेर स्वीकार्नु पर्छ । उहाँ जसले सबै कुरा देख्नुहुन्छ, उहाँ मलाई पनि देख्नुहुन्छ, जसरी दाऊदले भनेका छन् (भजनसङ्ग्रह १३९:१), "हे प्रभु, तपाईंले मलाई खोज्नु भयो, र मलाई चिन्नु भएको छ ।" (३.) परमेश्वरलाई विश्वासको दृष्टिकोणले हेर्नु, जसले हामीलाई देख्नुहुन्छ, हाम्रो परमेश्वरमा फर्कनामा ठूलो उपयोग हुनेछ । यो एक पश्चात्तापीको लागि उपयुक्त शब्द हो: [१.] "तपाईंले मेरो पाप र मूर्खता देख्नुहुन्छ ।" मैले तपाईंको समक्ष पाप गरेको छु, भने उडन्ते पुत्रले; तपाईंको दर्शनमा, भने दाऊदले । [२.] "तपाईं मेरो दुःख र कष्ट देख्नुहुन्छ;" यसलाई विशेषगरी हगारले उल्लेख गरेकी छिन् । जब हामीले आफ्नो मूर्खताले आफूलाई कष्टमा पारेका छौं, तब पनि परमेश्वरले हामीलाई छोड्नु भएको छैन । [३.] "तपाईंले मेरो फर्कने र पश्चात्तापको सत्यता र गम्भीरता देख्नुहुन्छ ।" तपाईंले मेरो पापको लागि लुकेका गहिरा दुःख र तपाईं तर्फको लुकेका गहिरा चाहनाहरू देख्नुहुन्छ । [४.] "तपाईंले मलाई देख्नुहुन्छ, यदि कुनै अवस्थामा म तपाईंबाट टाढा जान्छु भने," भजनसङ्ग्रह ४४:२०, २१। यो सोच सधैं हामीलाई पापबाट रोक्न र

कर्तव्यमा उत्तेजना पुर्याउन सक्छ: "तपाईं परमेश्वरले मलाई देख्नुहुन्छ ।"

२. परमेश्वरको अनुग्रहप्रति उनको विनम्र प्रशंसा: "के म यहाँ पनि उसलाई खोजेको छु जसले मलाई देख्नुहुन्छ ? के मैले यहाँ उसलाई देखेँ जसले मलाई देख्छ ?" यसरी पनि पढ्न सकिन्छ, किनकि शब्दहरू प्रस्थान ३३:२३ सँग धेरै मेल खान्छ । उसले अनुहारमा अनुहार देखेन, तर अँध्यारोमा ऐनाबाट जस्तो देख्यो, १ कोरिन्थी १३:१२। सम्भवतः उसलाई थाहा थिएन कि उससँग कुरा गर्दै गरेको व्यक्ति को थियो, जबसम्म ऊ जान लागेको थिएन (जस्तो कि न्यायकर्ता ६:२१, २२; १३:२१ मा भएको छ), र त्यसपछि उसले उसको पछ्याएर हेर्न थालिन्, लुका २४:३१, ३२ मा दुई चेलाहरूले जस्तै । वा, "के मैले यहाँ देखेँ उसलाई जसले मलाई देख्छ ?" नोट गर्नुहोस्, (१) पवित्र आत्माले परमेश्वरसँगको संगततालाई विश्वासको आँखाबाट परमेश्वरको अनुग्रहको आँखासम्म बनाउँछ । यो सम्बन्ध आँखा मार्फत कायम रहन्छ । (२) परमेश्वरसँगको हाम्रो संगतलाई आश्चर्य र प्रशंसा सँग हेरिनु पर्छ । [१] हामी के हौं भन्ने कुरा विचार गर्दा, जसलाई यस्तो अनुग्रह प्राप्त भएको छ: "मैले ? म जति सामान्य, म जति दीन छु ?" २ सामूएल ७:१८। [२] जहाँ हामीलाई यो अनुग्रह प्राप्त भएको छ भन्ने स्थान विचार गर्दा - "यहाँ पनि? केवल अब्राहमको तम्बु र वेदीमा मात्र होइन, यहाँ पनि, यस मरुभूमिमा? यहाँ, जहाँ मैले यसका लागि कुनै अपेक्षा गरेन, जहाँ म आफ्नो कर्तव्यबाट बाहिर थिएँ ? प्रभु, यो कसरी भयो ?" युहन्ना १४:२२ । केहीले यस प्रश्नको उत्तर नकारात्मकको रूपमा बुझ्छन् र यसलाई पश्चात्तापपूर्ण मनोवृत्तिका रूपमा हेर्छन्: "के मैले यहाँ पनि, मेरो पीडा र कष्टमा परमेश्वरको खोजी गरेँ ? होइन, म उहाँलाई अनुत्तरीत र बेखबर भएर बिर्सेर बसेको थिएँ, र यद्यपि उहाँले मलाई भेट्न र मेरो ख्याल राख्नुभयो:" किनभने परमेश्वर प्रायः हाम्रो अगाडि अनुग्रहको साथ आउनुहुन्छ र तिनीहरूलाई भेट्नुहुन्छ जसले उहाँलाई खोजेका छैनन्, यशैया ६५:१ ।

इ. यस स्थानलाई दिएको नाम: बीयर-लाहाई-रोई, "उसको कुण्ड जसले मलाई देख्छ र जीवित राख्छ", पद १४ । सम्भवत: हगारले यसलाई नाम दिएको हुन सक्छ; र यो लामो समय पछि पनि राखिएको थियो, एक स्थायी स्मारकको रूपमा—यस घटनाको शाश्वत स्मृति । यो यस्तो स्थान थियो जहाँ महिमामय परमेश्वरले एक गरीब महिला र दुःखमा

परेको व्यक्तिको विशेष पहिचान र हेरचाह देखाउनुभएको थियो । नोट गर्नुहोस्, १. जसले सबै कुरा देख्छ उसैको जीवन शाश्वत हुन्छ; ऊ जीवन्त छ र हामीलाई देख्छ । २. जसलाई परमेश्वरसँगको संगतमा अनुग्रहपूर्वक सामेल गरिन्छ र उहाँबाट समयोचित शान्ति प्राप्त हुन्छ, तिनीहरूले अरूसँग आफूलाई बचाउन र उहाँमा विश्वास गर्न प्रोत्साहन दिनका लागि के उहाँले आफ्नो आत्मामा के गरेको छ भनेर भन्नुपर्छ । ३. परमेश्वरका अनुग्रहपूर्ण प्रकटहरू हाम्रो लागि सधैंको सम्झनामा राखिनुपर्छ, र कहिल्यै बिर्सनुहुँदैन ।

१५ अनि हागारले अब्रामका निम्ति एउटा छोरा जन्माई; अनि अब्रामले हागारले जन्माएको आफ्नो छोराको नाम इश्माएल राखे ।

१६ अनि हागारले अब्रामका निम्ति इश्माएल जन्माउँदा अब्राम छयासी वर्षका थिए ।

यहाँ यो कुरा अनुमान गरिएको छ, यद्यपि स्पष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छैन, कि हगारले स्वर्गदूतले जसरी आज्ञा दिएको थियो त्यही गरेकी थिइन्, आफ्नो स्वामिनीको पास फर्किएर आफूलाई समर्पण गर्दै; र त्यसपछि, समयको पूरा हुने क्रममा, उनले आफ्नो छोरालाई जन्म दिइन् । नोट गर्नुहोस्, जसले ईश्वरीय आज्ञाहरूको पालन गर्छन्, तिनीहरूले दिव्य प्रतिज्ञाहरूको शान्ति प्राप्त गर्नेछन् । यो त्यही सेविका महिलाको छोरो हो जसले शरीरको अनुसार जन्म लिएको थियो (गलाती ४:२३), जसले अविश्वासी यहूदीहरूको प्रतिनिधित्व गर्छ, पद २५। नोट गर्नुहोस्, १. धेरै मानिसहरू जो अब्राहामलाई आफ्नो पिता भन्न सक्छन्, उनीहरू अझै शारीरिक रूपमा जन्मेका छन्, मत्ती ३:९ । २. मण्डलीमा शारीरिक सन्तानहरू आत्मिक सन्तानहरू भन्दा छिटो जन्मिन्छन् । मानिसहरूलाई धार्मिकता को रूप अपनाउन मनाउन सजिलो छ, तर धार्मिकताको शक्ति स्वीकार्नको लागि तिनीहरूलाई समर्पित गराउन गाह्रो छ ।

अध्याय १७
(CHAPTER 17)

यो अध्यायले सम्झौताका लेखहरू समेट्छ, जुन दुई पक्षहरूबीच गरिएको थियो—एक पक्षमा महान यहोवा, दयाको पिता, र अर्को पक्षमा धर्मपरायण अब्राहाम, विश्वास गर्नेहरूको पिता । यसकारण, अब्राहामलाई "परमेश्वरको मित्र" भनिएको छ । यो केवल उहाँ परमेश्वरको सल्लाहका पात्र भएको कारणले मात्र नभई उहाँ परमेश्वरको करार गरेका व्यक्ति भएको कारणले पनि हो; यी दुबै रहस्य उहाँसँग थिए । यस करार (अध्याय १५:१८) को चर्चा पहिले नै गरिएको थियो, तर यहाँ यसलाई विशेष रूपमा करारको रूपमा तयार पारिएको छ, जसले अब्राहामलाई बलियो सान्त्वना प्रदान गरोस् । यहाँ छन्, अ. यस करार बनाइने परिस्थितिहरू, समय र तरिका (पद १), र अब्राहामको स्थिति (पद ३)। आ. करार स्वयं । यसको सामान्य उद्देश्य (पद १)। र त्यसपछि, विशेष उदाहरणहरू: १. उहाँ धेरै राष्ट्रहरूको पिता हुनुहुनेछ (पद ४, ६), र यसको प्रतीक स्वरूप उहाँको नाम परिवर्तन गरियो (पद ५) । २. परमेश्वर अब्राहाम र उहाँका सन्तानहरूको परमेश्वर हुनुहुनेछ, र उहाँले तिनीहरूलाई कनान देश दिनुहुनेछ (पद ७, ८)। यस करारको छाप खतना थियो (पद ९-१४)। ३. उहाँ सारै मार्फत एउटा छोराको पिता हुनुहुनेछ, र यसको प्रतीक स्वरूप सरैको नाम परिवर्तन गरियो (पद १५, १६)। यस प्रतिज्ञालाई अब्राहामले स्वीकार गर्नुभयो (पद १७)। र इश्माएलका लागि उहाँको अनुरोध (पद १८) पनि पूर्ण रूपमा पूरा गरियो, उहाँको सन्तुष्टिका साथ (पद १९-२२)। इ. अब्राहाम र उनका परिवारले परमेश्वरको निर्देशनअनुसार खतना गरे (पद २३, आदि) ।

१ अनि जब अब्राम उनान्सय वर्षका भए, तब परमप्रभु अब्रामकहाँ देखा पर्नुभयो र उनलाई भन्नुभयो: "सर्वशक्तिमान् परमेश्वर म नै हुँ; मेरो उपस्थितिमा हिँड़, र सिद्ध होऊ !
२ अनि मेरो र तिम्रो बीचमा म मेरो वाचा बाँध्नेछु, अनि तिमीलाई अत्यन्तै बढ़ाउनेछु ।"

३ अनि अब्राम भुइँमा मुख टेकाएर घोप्टो परे; तब परमेश्वर उनीसित यसो भन्दै बोल्नुभयो:

अ. परमेश्वरले अब्राहामलाई दिनु भएकोको अनुग्रहपूर्ण दर्शनको समय: जब उनी उनानसय वर्षको थियो, इस्माइलको जन्मको १३ वर्षपछि । १. यसो लाग्छ कि परमेश्वरका विशेष दर्शनहरू अब्राहामसँग केही समयका लागि स्थगित थिए; र उनले परमेश्वरसँग गरेका सबै संवादहरू केवल साधारण विधिहरू र प्रबन्धनका माध्यमबाट मात्र थिए । नोट गर्नुहोस्: केही विशेष सान्त्वनाहरू छन् जुन सबै भक्तजनहरूको दैनिक आहार हुँदैन, तर त्यसलाई कहिलेकाहीं प्राप्त हुन्छ । स्वर्गभन्दा तल तिनीहरूलाई आवश्यक भोजन प्राप्त हुन्छ, तर निरन्तर भोज छैन । २. यत्रा समयसम्म इसहाकको प्रतिज्ञा टारी राखियो । (१.) सम्भवत: अब्राहामले हगारसँग शीघ्र विवाह गरेको कारण सच्याउनको लागि । नोट गर्नुहोस्: हामीले पापपूर्ण तरिकामा अगाडि बढाएका सान्त्वनाहरू न्यायसंगत रूपमा ढिलो गरिन्छ । (२.) ताकि अब्राहाम र सारैलाई यति धेरै बुढो भएकोले परमेश्वरको शक्ति यस अवस्थामा अझ बढी महिमा पाउनेछ, र तिनीहरूको विश्वास अझ बढी परिक्षणमा पर्नेछ । व्यवस्था ३२:३६; यूहन्ना ११:६, १५ हेर्नुहोस् । (३.) कि यति लामो समय पर्खिएर प्राप्त हुने सन्तान इसहाक जस्तो हुनेछ, वास्तवमै एक छोरा, यशैया ५४:१ ।

आ. परमेश्वरले यस करार अब्राहमसँग कसरि गर्नुभयो: परमेश्वरले अब्राहामलाई सेकिनाहमा प्रकट हुनुभयो, जुन परमेश्वरको तत्कालिक महिमामय उपस्थितिको दृश्यात्मक प्रकटन थियो । नोट गर्नुहोस्: परमेश्वर पहिले आफूलाई हामीसँग परिचित गराउनुहुन्छ, विश्वास मार्फत हामीलाई आफनो दर्शन दिनुहुन्छ, र त्यसपछि हामीलाई आफ्नो करार समावेश गर्नुहुन्छ ।

इ. अब्राहामले यस अवसरमा आफूलाई कस्तो स्थितिमा राखे: उनी परमेश्वरसँग कुरा गर्दा मुखामुख भएर ढले, (पद ३)। १. एक व्यक्ति जसलाई परमेश्वरको ईश्वरीय महिमाको चमकले जित्यो, र यसलाई सहन नसक्दा, यद्यपि उनले यसलाई अघिल्लो पटकहरूमा देखिसकेका थिए । दानिएल र युहन्ना पनि यस्तै गरिरहेका थिए, यद्यपि तिनीहरू

परमेश्वरका दर्शनसँग परिचित थिए, दानिएल ८:१७; १०:९, १५; प्रकाश १:१७ । अथवा, २. एक व्यक्ति जसले आफूलाई लाजित महसुस गर्दै, यस्तो अयोग्यलाई दिएका इज्जतका बारेमा सोच्दा लाज लागेको थियो । उहाँ आफूलाई विनम्रता साथ हेर्नुहुन्छ र परमेश्वरलाई श्रद्धाका साथ, र दुवैको संकेत स्वरूप, उहाँ आफ्नो मुखामुख भएर ढल्नुहुन्छ, आफूलाई पूजा गर्नको लागि स्थिति बनाउनुहुन्छ । नोट गर्नुहोस्: (१.) परमेश्वर आफ्नो करारमा र संवादमा समेटेका व्यक्तिहरूसँग दयापूर्वक संवाद गर्न झुक्नुभयो । उहाँ आफ्ना वचनमार्फत उनीहरूसँग कुरा गर्नुहुन्छ, हितोपदेश ६:२२। उहाँ आफ्ना आत्माले उनीहरूसँग कुरा गर्नुहुन्छ, युहन्ना १४:२६ । यस इज्जतको भाग सबै भक्तजनहरूको छ । (२.) परमेश्वरसँग साझेदारी गर्न स्वीकृत हुनेहरू धेरै विनम्र र धेरै श्रद्धालु हुनुपर्छ । यदि हामी भन्छौं कि हामीसँग उहाँसँग साझेदारी छ भने र यसमा घनिष्ठता अवज्ञा पैदा गर्दछ भने, हामी आफैंलाई धोका दिन्छौं । (३.) जो परमेश्वरबाट सान्त्वना प्राप्त गर्न चाहन्छन्, तिनीहरूले आफूलाई परमेश्वरको महिमा दिने र उहाँको पादुकामा पूजा गर्ने कार्यमा समर्पित गर्नुपर्छ ।

ई. करारको सामान्य उद्देश्य र सारांश जसलाई आधारको रूपमा राखिएको छ, जसमा बाँकी सबै कुरा निर्मित गरिएको छ; यो कुनै अन्य कुरा होइन, केवल कृपाको करार हो जुन येशू ख्रीष्टमा विश्वास गर्ने सबै विश्वासिहरूसँग अझै बनाइन्छ, पद १ । यहाँ ध्यान दिनुहोस्,

१. हामीले परमेश्वरलाई कस्तो प्रकारको पाउन सक्छौं: "म सर्वशक्तिमान परमेश्वर हुँ ।" परमेश्वरले आफुलाई अब्राहामलाई "यहोवा" नामले होइन, "सर्वशक्तिमान परमेश्वर" नामले चिनाउन रोज्नुभयो (प्रस्थान ६:३)। उहाँले यो नाम याकूबसँग प्रयोग गर्नुभयो (उत्पत्ति २८:३; ४३:१४; ४८:३) । यो नाम विशेष गरी अय्यूबको पुस्तकभरि, विशेषत: त्यस पुस्तकका संवादहरूमा, बढी प्रयोग भएको पाइन्छ । मोशाका दिनपछि "यहोवा" नाम प्राय: प्रयोगमा आयो, र "एल-शद्दाई" नाम अत्यन्तै कम प्रयोग भयो । यसले परमेश्वरको सर्वशक्तिमान शक्तिलाई सूचित गर्दछ, जुन (१) बदला लिने शक्ति हो, जसलाई शुद्ध शब्दबाट व्युत्पन्न गरिएको छ (कसैले यसलाई पुरानो संसारको विनाशबाट आएको शीर्षक मान्छन्)। यसलाई यशैया १३:६ र योएल १:१५ ले समर्थन गर्दछ । वा, (२)

अनुग्रहदायी शक्ति हो, जसको अर्थ "जो पर्याप्त हुनुहुन्छ" भन्ने हुन्छ । उहाँ यस्तो परमेश्वर हुनुहुन्छ जो पर्याप्त हुनुहुन्छ; हाम्रो पुरानो अंग्रेजी अनुवादले यसलाई "म सम्पूर्ण-प्राप्त परमेश्वर हुँ" भनेर धेरै अर्थपूर्ण रूपमा अनुवाद गरेको छ । ध्यान दिनुहोस्: हाम्रो सरोकारको परमेश्वर "पर्याप्त हुनुहुने" परमेश्वर हुनुहुन्छ । (१) उहाँ आफैंमा पर्याप्त हुनुहुन्छ; उहाँ स्व-पर्याप्त हुनुहुन्छ । उहाँसँग सबै कुरा छ, र उहाँलाई केही पनि आवश्यक छैन। (२) उहाँ हाम्रा लागि पर्याप्त हुनुहुन्छ, यदि हामी उहाँसँग करार बाँधिएको अवस्थामा छौं भने । उहाँमा हामीसँग सबै कुरा छ, र उहाँमा हामीसँग पर्याप्त छ । हाम्रो सबैभन्दा विस्तारित चाहनालाई पूरा गर्न, अरू कुनै कुरा अभाव भए पनि पूर्ति गर्न, र हाम्रो अमर आत्माको लागि सुख सुरक्षित गर्न उहाँ पर्याप्त हुनुहुन्छ । (हेर्नुहोस्: भजनसंग्रह १६:५–६; ७३:२५) ।

१. परमेश्वरले हामीसँग कस्तो हुनु पर्ने अपेक्षा गर्नुभएको छ: करार पारस्परिक छ: "मेरो अघि हिँड, र तिमी सिद्ध होस्," जसको अर्थ सिधा र सत्यनिष्ठ हुनु हो । अनुग्रहको करार यसैमा राम्ररी व्यवस्थापन गरिएको छ कि सत्यनिष्ठा नै हाम्रो सुसमाचारको सिद्धता हो । ध्यान दिनुहोस्: (१) धार्मिक हुनु भनेको परमेश्वरको अघि हाम्रो सत्यनिष्ठामा हिँड्नु हो । यसले सधैं परमेश्वरलाई हाम्रा अघि राख्नु, र हरेक कुरामा सोचना, बोल्ना, र कार्य गर्ना, सधैं उहाँको दृष्टिमा रहने व्यक्तिको रूपमा बाँच्नु हो । यसले उहाँको वचनलाई हाम्रो नियम र उहाँको महिमालाई हाम्रा सबै कार्यहरूको उद्देश्य बनाउना संकेत गर्छ । यसले हाम्रा धार्मिक उपासनाका सबै कर्तव्यहरूमा विशेष रूपमा परमेश्वरको अघि हिँड्ने, र सबै पवित्र जीवनशैलीमा उहाँको लागि पूर्ण रूपमा समर्पित हुने कुरा जनाउँछ (१ शमूएल २:३०) । सत्यनिष्ठाबिना मैले कुनै धर्मलाई चिन्न सक्दिन । (२) परमेश्वरसँग सत्यनिष्ठामा हिँड्नु हाम्रो उहाँको सम्पूर्ण-पर्याप्ततामा अधिकारको अवस्था हो। यदि हामीले उहाँलाई बेवास्ता गर्यौं वा उहाँसँग कपट गर्यौं भने, हामी उहाँसँगको सम्बन्धबाट पाउने लाभ र शान्ति गुमाउँछौं । (३) परमेश्वरको सम्पूर्ण-पर्याप्तताको निरन्तर स्मरणले उहाँसँग सत्यनिष्ठामा हिँड्नमा ठूलो प्रभाव पार्नेछ ।

४ "मचाहिँ – हेर, मेरो वाचा तिमीसित छ, अनि तिमी धेरै जातिहरूका पिता हुनेछौ ।
५ अनि अब उसो तिम्रो नाम अब्राम भनिनेछैन, तर तिम्रो नाम अब्राहाम हुनेछ; किनकि मैले तिमीलाई धेरै जातिहरूका पिता तुल्याएको छु ।
६ अनि म तिमीलाई अत्यन्तै फलवान् बनाउनेछु, र तिमीबाट जातिहरू बनाउनेछु, अनि तिमीबाट राजाहरू निस्कनेछन् ।

यहाँको प्रतिज्ञा गम्भीरताका साथ प्रस्तुत गरिएको छ: "मेरो तर्फबाट," महान् परमेश्वर भन्नुहुन्छ, "हेर, यसलाई हेर र चमत्कार गर, यसलाई हेर र निश्चित हो, मेरो करार तिमीसँग छ;" जस्तै पहिले (उत्पत्ति १७:२), "म मेरो करार स्थापित गर्नेछु ।"

अ. अब्राहामलाई प्रतिज्ञा गरिएको छ कि उहाँ धेरै जातिहरूको पिता हुनुहुनेछ । यसको अर्थ: (१) उहाँको शारीरिक सन्तान, चाहे इसहाक, इस्माएल, वा केतुराबाट जन्मिएका छोराहरू हुन्, ती धेरै असंख्य हुनेछन् । यो प्रतिज्ञामा निश्चय नै केही असाधारण कुरा समावेश छ । हामी अनुमान गर्न सक्छौं कि यो प्रतिज्ञाको घटना यसको अर्थलाई पूरा ग-यो, र मानिसहरू अब्राहामबाट, सामान्य मूल नूहबाट समान दूरीमा रहेका कुनै अन्य व्यक्तिभन्दा, धेरै वंशज भएका छन् र छन् । (२) हरेक युगका सबै विश्वास गर्नेहरूलाई उहाँको आत्मिक सन्तान मानिनेछ, र उहाँलाई "परमेश्वरको मित्र" मात्र नभई "विश्वासीहरूको पिता" पनि भनिनेछ । यो अर्थमा प्रेरित पावलले हामीलाई यो प्रतिज्ञा बुझ्न मार्गदर्शन गर्नुहुन्छ (रोमी ४:१६–१७)। उहाँ ती हरेक राष्ट्रका पिता हुनुहुन्छ, जसले विश्वासद्वारा परमेश्वरसँग करार बाँध्छन्, र (जसरी यहूदी लेखकहरूले व्यक्त गर्छन्) परमेश्वरको महिमाका पखेटामुनि भेला हुन्छन् ।

आ. यसको प्रतीक स्वरूप उहाँको नाम अब्राहामम उच्च पिताबाट अब्राहाम भीडको पितामा परिवर्तन गरियो । (१) उहाँलाई सम्मान दिनका लागि। यो मण्डलीको महिमाको रूपमा उल्लेख गरिएको छ कि उसलाई नयाँ नामले बोलाइनेछ, जुन परमेश्वरको मुखले घोषणा गर्नुहुनेछ (यशैया ६२:२)। राजाहरूले आफ्ना प्रिय व्यक्तिहरूलाई नयाँ उपाधि प्रदान गरेर सम्मानित गर्छन्; यसै गरी अब्राहामलाई सम्मान प्रदान गरियो, जो

वास्तवमै महिमाको स्रोत हुनुहुन्छ। सबै विश्वास गर्नेहरूले नयाँ नाम पाउँछन् (प्रकाश २:१७) । केहीको विचारमा अब्राहामको नयाँ नामको सम्मान यस कुराले थपिएको थियो कि त्यसमा यहोवाको नामको एउटा अक्षर समावेश गरिएको थियो, जस्तै जेकन्याहलाई अपमान गर्न उनका नामको पहिलो अक्षर हटाइएको थियो, किनभने त्यो पवित्र नामको पहिलो अक्षरसँग मेल खाएको थियो (यर्मिया २२:२८)। विश्वास गर्नेहरू ख्रीष्टको नामबाट चिनिन्छन् (एफिसी ३:१५) । (२) अब्राहामको विश्वासलाई प्रोत्साहन र पुष्टि गर्न । जब उहाँ निःसन्तान हुनुहुन्थ्यो, उहाँको आफ्नै नाम कहिलेकाहीं दु:खको कारण हुन सक्थ्यो: जो पिता नै थिएन, उनलाई किन उच्च पिता भनेर बोलाइयो? तर अब परमेश्वरले उहाँलाई असंख्य सन्तान दिने वाचा गर्नुभएको थियो, र उहाँलाई यस्तो अर्थपूर्ण नाम दिनुभएको थियो, त्यो नाम उहाँको आनन्द बन्यो । ध्यान दिनुहोस्: परमेश्वरले ती कुरा बोलाउनुहुन्छ जो अस्तित्वमा छैनन्, तर जस्तै तिनीहरू अस्तित्वमा रहेका हुन् । प्रेरित पावलले यही कुरामा टिप्पणी गर्दै भन्नुभएको छ (रोमी ४:१७) । परमेश्वरले अब्राहामलाई भीडको पिता भनेर बोलाउनुभयो, किनकि उहाँ समय अनुसार त्यसै हुनुहुने थियो, यद्यपि हालसम्म उहाँसँग केवल एक जना सन्तान थिए ।

७ अनि म तिम्रा र तिमीपछि तिम्रो वंशका परमेश्वर हुनेछु भनी मेरो र तिम्रो, साथै तिमीपछि तिम्रो वंशको बीचमा, उनीहरूका पुस्ता-पुस्तामा म मेरो वाचा अनन्त वाचाको रूपमा स्थापित गर्नेछु।
८ अनि म तिमीलाई र तिमीपछि तिम्रो वंशलाई यो सारा कनान देश, जहाँ तिमी परदेशी भएर बस्छौ, अनन्त हकको सम्पत्तिको रूपमा दिनेछु, र म उनीहरूका परमेश्वर हुनेछु।"
९ अनि परमेश्वरले अब्राहामलाई भन्नुभयो: "यसकारण तिमीले मेरो वाचा पालन गर्नू – तिमीले, र तिमीपछि तिम्रो वंशले उनीहरूका पुस्ता-पुस्तामा;
१० मेरो र तिम्रो, साथै तिमीपछि तिम्रो वंशको बीचमा बाँधिएको तिमीहरूले पालन गर्नुपर्ने मेरो वाचा यही हो: तिमीहरूको बीचमा हरेक पुरुषको खतना हुनुपर्छ।

११ अनि तिमीहरूले आफ्नो खलड़ीको मासुको खतना गर्नू! अनि योचाहिँ मेरो र तिमीहरूको बीचमा बाँधिएको वाचाको चिन्ह हुनेछ।
१२ अनि तिमीहरूका पुस्ता-पुस्तामा तिमीहरूको बीचमा हरेक पुरुष, जो आठ दिनको भएको हुन्छ, उसको खतना गरियोस् – चाहे त्यो घरमा जन्मेको होस्, चाहे कुनै परदेशीबाट पैसाले किनिएको होस्, जो तिमीहरूको वंशको होइन।
१३ जो तिम्रो घरमा जन्मेको छ र जो तिम्रो पैसाले किनिएको छ, उसको खतना हुनैपर्छ; अनि सदा रहिरहने वाचाको रूपमा मेरो वाचाको चिन्ह तिमीहरूको शरीरमा रहनेछ।
१४ अनि खतना नगरिएको पुरुष, जसको खलड़ीको मासुको खतना भएको छैन, त्यो व्यक्तिचाहिँ आफ्ना जनहरूको बीचबाट नाश गरियोस्; त्यसले मेरो वाचा भङ्ग गरेको छ।"

अ. यहाँ, करारको निरन्तरता प्रस्तुत गरिएको छ, जुन तीन पक्षहरूमा सूचित गरिएको छ: (१) यो स्थापित गरिएको छ । यसलाई परिवर्तन गर्न वा खारेज गर्न सकिने छैन । यो स्थिर छ, यो प्रमाणित गरिएको छ, र यो परमेश्वरको शक्तिले र सत्यताले यति दृढ बनाएको छ कि यसलाई कुनै कुरा हल्लाउन सक्दैन । (२) यो उत्तराधिकारका लागि सुनिश्चित गरिएको छ । यो करार केवल अब्राहामसँग मात्र होइन (यदि त्यसो भए, यो उहाँको जीवनसँगै समाप्त हुन्थ्यो), तर उहाँका सन्तानहरूसँग पनि छ । यो शारीरिक रूपमा उहाँका सन्तानहरूसँग मात्र नभई उहाँका आत्मिक सन्तानहरूसँग पनि सम्बन्धित छ । (३) यो अनन्त छ । अनुग्रहको करार सुसमाचारको अर्थमा र भावनामा अनन्त छ । यो परामर्शमा अनन्तकालदेखि छ, र परिणामहरूमा अनन्तकालसम्म रहनेछ । यस करारको बाह्य कार्यान्वयन यसका छापहरूका साथ विश्वास गर्नेहरूको सन्ततिलाई सर्नेछ, र यस करारको आन्तरिक कार्यान्वयन ख्रीष्टको आत्माद्वारा प्रत्येक युगका उहाँका सन्तानहरूसम्म निरन्तर रहनेछ ।

आ. करारको सामग्री: यो करार प्रतिज्ञाहरूको करार हो, अत्यन्तै महान् र बहुमूल्य प्रतिज्ञाहरू । यहाँ दुई प्रतिज्ञाहरू छन्, जसले साँच्चिकै सबै कुरा समेट्छ: (१) यो कि परमेश्वर उहाँहरूको परमेश्वर हुनुहुनेछ (उत्पत्ति १७:७, ८) । करारका सबै विशेषाधिकार, सबै खुशीहरू र सबै

आशाहरू यसमा समेटिएका छन् । एउटा मानिसलाई आफ्नो खुशीको लागि यसभन्दा बढी केही चाहिँदैन । परमेश्वर जो हुनुहुन्छ, उहाँ आफ्ना जनताका लागि उस्तै हुनुहुनेछ: उहाँको ज्ञान उहाँको जनताका लागि, तिनीहरूलाई मार्गदर्शन र परामर्श दिन; उहाँको शक्ति उहाँको जनताका लागि, तिनीहरूलाई सुरक्षा र सहयोग पुर्याउन; उहाँको अच्छाई उहाँको जनताका लागि, तिनीहरूलाई आपूर्ति र शान्ति दिन। जो विश्वासी उपासकहरू आफूले सेवा गर्ने परमेश्वरबाट के आशा गर्न सक्छन्, तिनीहरूले परमेश्वरमा आफ्ना लागि त्यो सबै पाउनेछन् । यो पर्याप्त छ, यद्यपि सबै कुरा होइन । (२) यो कि कनान उहाँहरूको अनन्त धरोहर हुनेछ (उत्पत्ति १७:८)। परमेश्वरले पहिले अब्राहाम र उहाँका सन्तानलाई यो भूमि करार गर्नु भएको थियो (उत्पत्ति १५:१८)। तर यहाँ, जहाँ यो भूमि अनन्त धरोहरको रूपमा करार गरिएको छ, निश्चित रूपमा यसलाई स्वर्गको खुशीको प्रतीकको रूपमा हेर्नु पर्छ, त्यो अनन्त विश्राम जुन परमेश्वरका जनताका लागि बाँकी छ (हिब्रू ४:९) । यो हो त्यो उत्तम देश जसको दिशामा अब्राहामले आँखा लगाएका थिए, र यस करारको अनुमोदन त्यस्तो विशालता र विस्तारको उत्तरदायित्व थियो जसको रूपमा परमेश्वरले तिनीहरूलाई आफ्नो परमेश्वर हुने वाचा गरेका थिए; त्यसो भए, यदि परमेश्वरले यसलाई तयार नगरेको भए, उहाँ आफ्ना परमेश्वर भनेर सम्बोधन गर्न लाजित हुनुहुन्थ्यो (हिब्रू ११:१६) । जसरी कनान भूमि अब्राहामका शारीरिक सन्तानको लागि सुरक्षित गरिएको थियो, त्यस्तै स्वर्ग सबै उहाँका आत्मिक सन्तानको लागि सुरक्षित गरिएको छ, एक करारबाट र एउटा धरोहरको रूपमा, साँच्चिकै अनन्तकालसम्म । यो अनन्त जीवनको प्रस्ताव वचनमा गरिएको छ र करारको बाह्य प्रशासनमा रहेका सबैलाई संस्कारहरूबाट पुष्टि गरिएको छ; र यसको प्रमाण स्वरूप सबै विश्वास गर्नेहरूलाई (एफिसी १:१४) दिइएको छ । कनान यहाँ अब्राहामका लागि परदेशी भएको भूमि भनिएको छ; र स्वर्गीय कनान त्यो भूमि हो जसमा हामी परदेशी हौं, किनकि अब हाम्रो भविष्य के हुने हो भन्ने अझै प्रकट भएको छैन ।

इ. करारको चिन्ह, र त्यो हो खतना, जसको कारणले यो वाचा आफैले "खतनाको करार" भनिएको छ (प्रेरित ७:८)। यहाँ भनिएको छ कि यो वाचा अब्राहाम र उहाँका सन्तानले पालन गर्नुपर्ने हो, एउटा प्रतिमूर्ति वा

समकक्षको रूपमा (उत्पत्ति १७:९, १०)। यो चिन्ह र छाप भनिएको छ (रोमी ४:११), किनकि यो: (१) अब्राहाम र उहाँका सन्तानका लागि परमेश्वरका प्रतिज्ञाहरूको पुष्टि हो । यसले तिनीहरूलाई सुनिश्चित गर्यो कि यी प्रतिज्ञाहरू पुरा हुनेछन्, कि समय समयमा क्यानान उनीहरूको हुनेछ । र यो विधिको निरन्तरता, जब कनान उनीहरूको भयो, यसले संकेत गर्छ कि यी प्रतिज्ञाहरू अर्को कनानको लागि समर्पित छन्, जसको तिनीहरूले अझै आशा राख्नु पर्नेछ । (हिब्रू ४:८) (२) अब्राहाम र उहाँका सन्तानमाथि करारको कर्तव्यको दायित्व हो । यो केवल करारलाई स्वीकार गर्ने र यसमा सहमति जनाउने, र शरीरको भ्रष्टता हटाउने (जसलाई खतना द्वारा प्रमुख रूपमा संकेत गरिएको छ) कर्तव्य मात्र होइन, बरु सामान्यतया परमेश्वरका सबै आज्ञाहरूको पालन गर्नुपर्ने कर्तव्य हो, जसलाई कुनै पनि समय तिनीहरूलाई सूचित र प्रकट गरिनेछ। किनकि खतना मानिसहरूलाई सम्पूर्ण विधिको ऋणी बनाउँछ (गलाती ५:३)। जो मानिसहरूले परमेश्वरलाई आफ्नो परमेश्वर बनाउन चाहन्छन्, तिनीहरूले परमेश्वरसँग जनताको रूपमा सम्झौता र दृढ इच्छा गर्नुपर्छ । अब, (१) खतना रक्तपात गर्ने विधि थियो, किनकि सबै कुरा विधिको द्वारा रगतको माध्यमबाट शुद्ध पारिन्छ (हिब्रू ९:२२)। (प्रस्थान२४:८ हेर्नुहोस्)। तर, ख्रीष्टको रगत बहाइएपछि, सबै रक्तपात गर्ने विधिहरू अब समाप्त भएका छन्; त्यसैले खतना अब बप्तिस्मामा रूपान्तरण भएको छ । (२) यो पुरुषहरूका लागि विशेष थियो, यद्यपि महिलाहरू पनि करारमा समावेश थिए, किनकि पुरुष महिला का प्रमुख हुन्छ । हाम्रो राज्यमा, वफादारीको शपथ केवल पुरुषहरूबाट मागिन्छ । केहीको विश्वास छ कि पुरुषहरूको रक्त मात्र खतनामा खसिएको थियो किनकि यसमा ख्रीष्ट र उहाँको रगतको सम्मान गरिएको थियो । (३) खतना गर्नुपर्ने भाग प्राय: यौनाङ्गको छाला थियो, किनकि सामान्य सन्तानोत्पत्ति मार्फत नै पाप फैलन्छ, र करारको वचनको दृष्टिमा, जसले अब्राहामको वंशबाट जन्म लिने सन्तानको प्रतीकको रूपमा देखिन्छ । ख्रीष्टले आफूलाई हाम्रो लागि अर्पण गर्नु अघि, परमेश्वरले मानिसलाई करार गर्नका लागि आफ्नै शरीरको कुनै भागको अर्पण गर्न चाहन्थे, र त्यस्तो कुनै भागभन्दा राम्रो के थियो र ? यो शरीरको गोप्य भाग हो; किनकि वास्तविक खतना भनेको दिलको खतना हो: परमेश्वरले

अनाकर्षक भागमा यो सम्मान राख्नुभएको छ (१ कोरिन्थी १२:२३, २४)। (४) यो विधि आठ दिनको उमेरमा बालबालिकामा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने थियो, र त्यो भन्दा पहिले होइन, ताकि तिनीहरूले थोरै बल संकलन गर्न सकून् र यसका पीडाहरूलाई सहन सकून्, र कम्तिमा एक सबत पहिले तिनीहरूले यो विधि पालना गर्नुपर्छ । (५) परदेशीका बालबालिकाहरूलाई, जसका परिवारका प्रमुख सही घरेलु मालिक थिए, खतना गर्नुपर्ने थियो (उत्पत्ति १७:१२, १३), जसले विश्वासका साथ अब्राहामको परिवारमा सामेल हुनुपर्ने गैर यहूदीहरूलाई राम्रो देखाउँछ। (गलाती ३:१४ हेर्नुहोस्) । (६) यस संस्थाको धार्मिक पालन कडा दण्ड अन्तर्गत अनिवार्य थियो (उत्पत्ति १७:१४)। खतना अपमान गर्नु भनेको करारको अपमान गर्नु हो; यदि अभिभावकहरूले आफ्ना बच्चाहरूलाई खतना गरेनन् भने, त्यसको परिणाम उनीहरूको नैतिक जोखिम थियो, जस्तो मोशाको प्रकरणमा (प्रस्थान ४:२४, २५)। जसले आफ्नो बाल्यकालमा खतना गरेनन् भने, जब तिनीहरू ठूला भए, यदि तिनीहरूले यस विधिलाई आफैं स्वीकार गरेनन् भने, परमेश्वर त्यसका लागि उनीहरूसँग हिसाब गर्नेछ । यदि तिनीहरूले आफ्ना यौनाङ्गको छाला काटेनन् भने, परमेश्वर उनीहरूलाई आफ्नो जनताबाट बाहिर फाल्नु हुनेछ । यो परमेश्वरका पवित्र संस्थाहरूलाई हल्का रूपमा लिनु र तिनीहरूको उपेक्षा गर्नु एक खतरनाक कुरा हो ।

१५ अनि परमेश्वरले अब्राहामलाई भन्नुभयो: "तिम्री पत्नी सारैको विषयमा – तिमीले तिनलाई सारै भनेर नबोलाउनू; तर तिनको नाम सारा हुनेछ।
१६ अनि म तिनलाई आशिष दिनेछु, र तिनीबाट तिमीलाई एउटा छोरा दिनेछु; अँ, म उनलाई आशिष दिनेछु, र तिनी जाति-जातिकी माता हुनेछिन्, तिनीबाट जाति-जातिका राजाहरू हुनेछन्।"
१७ तब अब्राहाम भुइँमा मुख टेकाएर घोप्टो परे, र हाँसे; अनि उनले मन-मनमा भने: "के सय वर्ष पुगेको मानिसको पनि छोरा जन्मला र? अनि के नब्बे वर्ष पुगेकी सारालेसन्तान जन्माउलिन् र?"
१८ अनि अब्राहामले परमेश्वरलाई भने: "इश्माएल तपाईंको सामु बाँचे त!"

१९ अनि परमेश्वरले भन्नुभयो: "तिम्री पत्नी साराले तिम्रा निम्ति साँच्चै एउटा छोरा जन्माउनेछिन्; अनि तिमीले उसको नाम इसहाक राख्नू; अनि ऊसित र उसको पछि उसका वंशसित म आफ्नो वाचा अनन्त वाचाको रूपमा स्थापित गर्नेछु।
२० अनि इश्माएलको विषयमा चाहिँ मैले तिम्रो प्रार्थना सुनेको छु; हेर, मैले त्यसलाई आशिष दिएको छु; अनि म त्यसलाई फलदार बनाउनेछु, र त्यसलाई संख्यामा अत्यन्तै बढ़ाउनेछु; अनि त्यसले बाह्र शासकहरूलाई जन्माउनेछ; अनि म त्यसलाई एउटा ठूलो जाति तुल्याउनेछु।
२१ तर मेरो वाचाचाहिँ म इसहाकसँग नै स्थापित गर्नेछु, जसलाई साराले अर्को साल यही समयमा तिम्रा निम्ति जन्माउनेछिन्।"
२२ अनि उहाँले उनीसित कुरा गरिसक्नुभयो; अनि परमेश्वर अब्राहामकहाँबाट जानुभयो।

अ. अब्राहामसँग सारैबाट पुत्रको वचन, त्यो पुत्र जसमा उसलाई दिइएको वचन पुरा हुनेछ, कि उसले धेरै जातिहरूको बाप बन्नेछ; किनकि उहाँ पनि जातिहरूको आमा बन्नेछ, र तिनीबाट जनताका राजा उत्पन्न हुनेछन् (उत्पत्ति १७:१६)। नोट गर्नुहोस्: १. परमेश्वरले आफ्नो इच्छाका उद्देश्यहरू आफ्नो मानिसहरूको लागि क्रमशः प्रकट गर्नुहुन्छ । परमेश्वरले अब्राहामलाई लामो समय पहिले भन्नुहुन्छ कि उसले एउटा पुत्र पाउनेछ, तर आजसम्म भने त्यो पुत्र सारैबाट हुनेछ भन्ने कुरा कहिल्यै नबताउनु भएको थियो । २. परमेश्वरको आशीर्वाद फलदायी बनाउँछ, र यससँग कुनै दुःख जोडिँदैन, त्यस्तो दुःख जस्तो हागरको केसमा थियो । "मैले तिनलाई प्रजननको आशीर्वाद दिनेछु, र त्यसपछि तिमीले उसबाट पुत्र पाउनेछौ ।" ३. नागरिक शासन र व्यवस्था मण्डलीको लागि ठूलो आशीर्वाद हो । यो केवल भनिएको छैन कि जनताका मानिसहरू मात्र, तर जनताका राजा पनि उहाँबाट आउनेछन्; यो कुनै नेतृत्वविहीन भीड होइन, बरु राम्रो ढंगले मोडेल गरिएको र राम्रोसँग शासित समाज हो ।

आ. यस प्रतिज्ञाको प्रमाणित गर्नु भनेको सारैको नामलाई सारा नाममा परिवर्तन गर्नु हो (उत्पत्ति १७:१५), त्यस्तै अक्षर उसको नाममा थपिएको जसरी अब्राहामको नाममा थपिएको थियो, र उही कारणले ।

सारैको अर्थ मेरो राजकुमारी हो, जसरी यदि उहाँको सम्मान केवल एउटा परिवारमा मात्र सीमित थियो भने । सारा भनेको एक राजकुमारी हो--अर्थात्, अनगिन्तीहरूको राजकुमारी, या भन्ने हो भने, उनीबाट मसीह राजा आउनेछ, जो पृथ्वीका राजाहरूको राजा हो ।

इ. अब्राहामको यो कृपापूर्ण प्रतिज्ञाको हर्षित र आभारपूर्ण स्वीकारोक्ति (उत्पत्ति १७:१७)। यस अवसरमा उसले व्यक्त गर्यो: १. विशाल विनम्रता: उसले आफ्नो मुखमा सिधै टाउको राख्यो । नोट गर्नुहोस्: परमेश्वरले हामीमाथि थप आदर र आशीर्वाद प्रदान गर्दा, हामीले आफ्ना आँखामा अझै विनम्र र परमेश्वरको अघि अझ बढी सम्मानजनक र आत्मसमर्पित हुनु आवश्यक छ । २. विशाल हर्ष: ऊ हाँस्यो । यो हर्षको हाँसो विश्वासको हाँसो थियो, शंका गर्ने हाँसो होइन । नोट गर्नुहोस्: एक पवित्र परमेश्वरका वचनहरूको वचनहरू र कार्यहरू पनि पवित्र आत्माहरूको लागि खुशीका कुरा हुन्; विश्वासको हर्ष र पूर्णताका हर्ष दुवै छन् । अब्राहामले यसै समयमा ख्रीष्टको दिन देख्न खुशी महसुस गरे । अब उसले यसलाई देख्यो र खुशी भयो (यूहन्ना ८:५६); जसरी उसले कनानको प्रतिज्ञामा स्वर्ग देख्यो, त्यस्तै उसले इसाहाकको प्रतिज्ञामा मसीह देख्यो । ३. विशाल प्रशंसा: के एक सय वर्ष पुरानो व्यक्तिले बच्चा पाउनेछ ? उहाँ यसलाई कुनै शंका नगरी भन्नुहुन्छ (किनकि हामी पक्का छौं कि उहाँले प्रतिज्ञामा अनास्था गर्नु भएको थिएन, रोमी ४:२०), तर यो परमेश्वरको सर्वशक्तिमान शक्ति बिना सम्भव नभएको र निकै दयालु र यो शुभकामना अधिक असरदार र अनुग्रहको थियो, त्यसैले यो अत्यन्तै अचम्मको कुरा थियो (भजनसंग्रह १२६:१, २) ।

ई. अब्राहामको इश्माएलको लागि प्रार्थना: "हे परमेश्वर, इश्माएल तपाईंको अगाडि जीवित रहोस् !" (उत्पत्ति १७:१८)। यसलाई उनले यसरी भनेका छन्, कि इश्माएललाई उनले साराबाट पाउने छोरा भन्दा अघि राख्न भनेर चाहेका होइन; तर परमेश्वरले उनलाई परित्याग गर्नु हुनेछ भन्ने डरले उनले यसलाई प्रार्थना गरेका छन् । अब परमेश्वरसँग कुरा गरिरहेका बेला, उनले सोच्दछन् कि यो इश्माएलको पक्षमा एक राम्रो कुरा भन्नका लागि उपयुक्त अवसर हो, र उनले यसलाई नछोड्ने निर्णय गर्छन् । नोट गर्नुहोस्: १. हामीले परमेश्वरलाई निर्देशन दिनु हुँदैन, तर उहाँले हामीलाई प्रार्थनामा विनम्र रूपमा उहाँसँग खुला र विशेष गरी

हाम्रो अनुरोधहरू व्यक्त गर्नको लागि अनुमति दिनुहुन्छ (फिलिप्पी ४:६)। हाम्रो चिन्ता र डरका कुरा प्रार्थनामा परमेश्वरको अगाडि ल्याउनुपर्छ । २. अभिभावकको कर्तव्य हो कि उनीहरू आफ्ना बच्चाहरूको लागि प्रार्थना गर्ने, सबै बच्चाहरूको लागि, जस्तै योवाले गरेका थिए, जसले सबैको संख्या अनुसार होम आहुति अर्पण गरे (अय्युब १:५)। अब्राहाम चाहँदैनन् कि, जब परमेश्वरले साराबाट छोरा दिने प्रतिज्ञा दिनुभयो, जुन उनलाई अत्यधिक चाहिएको थियो, तब हागारबाटको उनका छोरा बिर्सिनुहोस्; होइन, उनी अझै पनि उसलाई आफ्नो हृदयमा राख्छन् र उसको लागि चासो देखाउँछन् । आगामी आशीर्वादहरूले हामीलाई अधिका आशीर्वादलाई बिर्सन दिनु हुँदैन । ३. हामी परमेश्वरसँग हाम्रो बच्चाहरूको लागि सबैभन्दा ठूलो कुरा यही प्रार्थना गर्नु पर्छ, कि उनीहरू परमेश्वरको अगाडि जीवित रहून्, अर्थात्, उनीहरूले उहाँसँग सम्झौतामा रहोस् र आफ्नो धार्मिकता अनुसार उहाँको अगाडि हिड्नका लागि अनुग्रह प्राप्त गरोस् । आत्मिक आशीर्वादहरू सबैभन्दा राम्रो आशीर्वादहरू हुन्, र यी आशीर्वादहरूको लागि हामी परमेश्वरसँग सबैभन्दा अधिक आग्रह गर्नु पर्छ, आफूसम्म र अरूसम्म । ती व्यक्तिहरू राम्रोसँग बाँच्दछन् जो परमेश्वरको अगाडि बाँच्दछन् ।

ई. परमेश्वरको उत्तर उनको प्रार्थनामा; र यो शान्तिको उत्तर हो । अब्राहाम भन्न सक्दैनन् कि उनले परमेश्वरको मुख खोज्दा निरर्थक थियो ।

१. साधारण आशीर्वादहरू इश्माएललाई सुनिश्चित गरिन्छ (उत्पत्ति १७:२०): "इश्माएलको बारेमा, जसको तिमी यसरी चिन्ता गर्दैछौ, मैले तिमीलाई सुनें; ऊ तिम्रो कारणले अनुग्रह प्राप्त गर्नेछ; मैले उसलाई आशीर्वाद दिएको छु, अर्थात्, मैले उसका लागि धेरै आशीर्वादहरू तयार पारेको छु ।" (१.) उसको सन्तान धेरै हुनेछन्: "म उसलाई अत्यधिक वृद्धि गर्नेछु, उसको छिमेकीहरूको भन्दा बढी ।" यो आशीर्वादको फल हो, जस्तै उत्पत्ति १:२८ मा छ । (२.) उनी महत्वपूर्ण हुनेछन्: "ऊ बाह्र राजाहरूको पिता हुनेछ ।" हामी आशापूर्वक आशा गर्न सक्छौं कि आत्मिक आशीर्वादहरू पनि उसमाथि दिइएका थिए, यद्यपि दृश्यात्मक मण्डली उसको वंशबाट उत्पन्न भएन र सम्झौतासमेत उसको परिवारमा राखिएन । नोट गर्नुहोस्: धार्मिक अभिभावकहरूको सन्तानलाई प्रायः

बाह्य संसारका धेरै राम्रो चीजहरू दिइन्छ, आफ्ना अभिभावकहरूको कारणले, यद्यपि उनीहरू शारीरिक रूपमा जन्मिएका छन् । २. करारका आशीर्वादहरू इशहाकको लागि सुरक्षित छन्, र तिनीहरू उससँग सम्बन्धित छन् (उत्पत्ति १७:१९, २१) । यदि अब्राहाम, इश्माएलको लागि गरेको प्रार्थनामा, करार उससँग गर्न चाहन्थे र प्रतिज्ञा गरिएको वंश उसबाट आउँछ भने, परमेश्वरले उनलाई शाब्दिक रूपमा उत्तर दिनुभएन, तर तिनीहरूको अर्थमा, र यसबाट पनि राम्रो उत्तर दिनुभयो । (१.) परमेश्वरले इसहाकको बारेमा करार गर्नको लागि प्रतिज्ञालाई दोहोर्याएर बताउनुभयो: "उनले तिमीलाई साँच्चिकै छोरा जन्माउनेछिन् ।" नोट गर्नुहोस्: साँचो विश्वासिहरूसँग पनि परमेश्वरका प्रतिज्ञाहरू दोहोर्याएर र पुन: सम्झाउनका आवश्यक छन्, ताकि तिनीहरूले बलियो सांत्वना प्राप्त गर्न सकून्, हिब्रू ६:१८ । फेरि, प्रतिज्ञाका सन्तान साँच्चिकै सन्तान हुन्छन् । (२.) उसलाई नाम देउ--उसमाथि इसहाक भन्ने नाम राख्नुहोस्, जसको अर्थ हाँसो हो, किनकि अब्राहामलाई यो छोरा प्रतिज्ञा गरिएको बेला हर्ष भएको थियो । नोट गर्नुहोस्: यदि परमेश्वरका प्रतिज्ञाहरू हाम्रा हर्षका कारण हुन् भने, उहाँका दया प्रतिज्ञा गरिएका हामीलाई समय समयमा अतिरिक्त हर्षका रूपमा प्राप्त हुनेछन् । ख्रीष्ट तीका लागि हाँसो हुनेछ जो उहाँको प्रतिक्षा गर्दैछन्; जो अब आशामा हर्षित छन्, तिनीहरूले चाँडै आशा गरिएको कुरा प्राप्त गरेर हर्षित हुनेछन्: यो हाँसो पागलपन होइन । (३.) उहाँले करार समेत त्यो बच्चामा स्थिरता राख्नुभयो: "मैले मेरो सम्झौता उससँग स्थिर गर्नेछु ।" टिप्पणी: परमेश्वरले जसलाई चाहनुभयो त्यसँग करार गर्नुभयो, आफ्नो इच्छा अनुसार । रोमी ९:८, १८ हेर्नुहोस् । यसरी परमेश्वर र अब्राहामबीच करार स्थापित भयो, यसका विभिन्न सीमाहरू र अवशेषहरू सहित, र त्यसपछि सम्मेलन समाप्त भयो: परमेश्वरले उनीसँग कुरा गर्न रोकिदिनुभयो, र दर्शन विलीन भयो, परमेश्वर अब्राहामबाट उठेर जानुभयो । नोट गर्नुहोस्: यहाँ हाम्रो परमेश्वरसँगको संगति टुटेको र विघटित भएको छ; स्वर्गमा यो निरन्तर र शाश्वत भोज हुनेछ ।

२३ तब अब्राहामले आफ्नो छोरा इश्माएललाई, अनि आफ्नो घरमा जन्मेका सबैलाई र आफ्नो पैसाले किनिएका सबैलाई अँ,

अब्राहामको घरका मानिसहरूमध्ये हरेक पुरुषलाई लिए, र त्यही दिन परमेश्वरले उनलाई भन्नुभएअनुसार उनले तिनीहरूको खलड़ीको मासुको खतना गरे ।
२४ अनि अब्राहामको खलड़ीको मासुको खतना हुँदा उनी उनान्सय वर्षका थिए ।
२५ अनि उनको छोरा इश्माएलचाहिँ त्यसको खलड़ीको मासुको खतना हुँदा तेह्र वर्षको थियो ।
२६ त्यही दिनमा अब्राहाम र उनको छोरा इश्माएलको खतना भयो ।
२७ अनि उनको साथमा उनको घरका सबै पुरुषहरूको – घरमा जन्मेको र परदेशीबाट पैसाले किनिएको हरेकको – खतना भयो ।

अब्राहामको आज्ञापालन खतना संस्कारका नियममा छ । उनी र उनका सबै परिवारका सदस्यहरूले आज्ञापालन गरे, जसले करारका चिह्नको प्राप्ति गरे र अरू परिवारहरूबाट आफूलाई पृथक पारे, जसका पास यो अधिकार थिएन । १. यो अप्रत्यक्ष आज्ञापालन थियो: उनले परमेश्वरले भन्नु भए जस्तै गरे, र उनले कुनै प्रश्न सोधेन्नन् कि किन वा के कारणले । परमेश्वरको इच्छा मात्र नियम होइन, ती कारणको रूपमा प्रस्तुत हुन्थ्यो; उनले यसलाई केवल परमेश्वरको आदेशका आधारमा गरे । २. यो छिटो आज्ञापालन थियो: ठीक त्यसै दिन, उत्पत्ति १७:२३, २६ । साँचो आज्ञापालन कहिल्यै ढिला हुँदैन, भजनसंग्रह ११९:६०। जब परमेश्वरको आदेश हाम्रो कानमा गुञ्जिरहेको छ र कर्तव्यको भावना ताजै छ, तत्काल त्यसमा कार्य गर्नु राम्रो हुन्छ, नत्र हामी आफैंलाई झुटो बनाउन सक्छौं यदि यो अन्य समयमा सार्न खोज्यौं भने । ३. यो सार्वभौमिक आज्ञापालन थियो: उनले आफ्ना परिवारलाई आज्ञापालन गराए र आफैंलाई बहाना दिएनन्, बरु आफूलाई उदाहरण बनाएर देखाए; न त उनले केवल आफूलाई करार समेतको चिह्नको आराम लिने अनुमति दिए, तर उनी चाहन्थे कि उनका सबै सदस्यहरूले यसमा भाग लिउन । यो घरका प्रमुखहरूको लागि राम्रो उदाहरण हो; उनी र उनका परिवारले परमेश्वरको सेवा गर्नु छ । यद्यपि परमेश्वरको करार इश्माएलसँग स्थापित भएको थिएन, तर उसलाई पनि परिपालन गरियो;

किनकि विश्वास गर्ने अभिभावकहरूको सन्तानहरू, यस दृष्टिमा, दृश्य चर्चका विशेषाधिकार र करारका चिह्नहरूको अधिकार राख्छन्, चाहे पछि तिनीहरूले के प्रमाणित गरे । इश्माएललाई आशीर्वाद दिइएको छ, त्यसैले उसलाई आज्ञापालन गरियो । ४. अब्राहामले यसलाई गरेको भए तापनि, यस विरुद्ध धेरै आपत्ति उठाउन सकिन्थ्यो । यद्यपि आज्ञापालन दुखदायी थियो, -- यद्यपि वृद्ध पुरुषहरूको लागि यो लाजमर्दो थियो, -- यद्यपि जब तिनीहरू गम्भीर थिए र क्रियाकलाप गर्न असमर्थ थिए, तिनीहरूको शत्रुले यसबाट फाइदा उठाउन सक्थे, जस्तै शिमियोन र लेवीले शकेमिहरूको विरुद्ध गरे, -- यद्यपि अब्राहाम उनानसय वर्षका थिए र परमेश्वरद्वारा पहिले नै धर्मी र स्वीकार गरिएका थिए, -- यद्यपि यस्तो अनौठो धार्मिक कार्यलाई कनानी र परिज्जिहरूले आलोचना गर्न सक्थे, -- तथापि परमेश्वरको आदेशको अपवादस्वरूप यी सबै आपत्तिहरूलाई उहाँले सम्बोधन गर्नुभयो: परमेश्वरले जे माग्नुहुन्छ, हामीले त्यो गर्नु पर्छ, र हामीले मानवीय विचार र शारीरिक परिस्थितिहरूसँग मिलाएर सल्लाह गर्नुहुदैँन ।

अध्याय १८
(CHAPTER 18)

यस अध्यायमा परमेश्वर र अब्राहामबीचको अर्को भेटघाटको विवरण छ, सम्भवतः अघिल्लो भेटघाटको केही दिनपछि भएको थियो, जुन खतनाको आज्ञा पालन गर्न अब्राहामको खुशीपूर्ण आज्ञाकारिताको प्रतिफलस्वरूप थियो । यहाँ निम्न विषयवस्तुहरू छन्: अ. परमेश्वरले अब्राहामलाई दिनुभएको दयालु भेटघाट र अब्राहामले त्यो भेटघाटलाई गरेको सत्कारको विवरण (पद १-८) । आ. उनीहरूबीच भएका कुराकानीहरू: (१.) साराप्रतिको परमेश्वरको प्रेमका उद्देश्यहरू (पद ९-१५)। (२.) सदोमप्रतिको परमेश्वरको क्रोधका उद्देश्यहरू: (१.) सदोमलाई नाश गर्ने आफ्नो योजना अब्राहामलाई परमेश्वरले देखाउनुभएको कुरा (पद १६-२२)। (२.) सदोमको लागि अब्राहामले गर्नुभएको निवेदन (पद २३ आदि) ।

१ अनि मम्रेका फलाँटका रूखहरूनिर परमप्रभु अब्राहामकहाँ देखा पर्नुभयो; अनि उनी दिनको गर्मीमा पालको ढोकामा बसिरहेका थिए ।
२ अनि उनले आफ्ना आँखा उठाएर हेरे; अनि हेर, तीनजना मानिसहरू उनको सामु उभिरहनुभएको थियो। अनि जब उनले उहाँहरूलाई देखे, तब उनी पालको ढोकाबाट उहाँहरूलाई भेट्न दगुरे; अनि भुइँमा घोप्टो परे,
३ र भने: "मेरा प्रभु, मैले तपाईंको दृष्टिमा कृपा पाएको छु भने, म विन्ती गर्दछु, आफ्नो दासकहाँबाट नजानुहोस् !
४ म तपाईंहरूलाई विन्ती गर्दछु, अलिकति पानी ल्याइयोस्, र तपाईंहरू आफ्ना पाउ धुनुहोस्, र यस रूखमुनि विश्राम गर्नुहोस् !
५ अनि म एक गाँस रोटी लिएर आउनेछु, र तपाईंहरूले आफ्ना हृदयहरू तृप्त पार्नुहोस्; त्यसपछि तपाईंहरू अघि बढ्नुहोस्; किनकि यसैका निम्ति तपाईंहरू आफ्ना दासकहाँ आउनुभएको हो।" तब उहाँहरूले भन्नुभयो: "जस्तो तिमीले भनेका छौ, त्यस्तै गर !"

६ अनि अब्राहाम हतार-हतार गर्दै पालभित्र साराकहाँ गए, र भने: "झट्टै तीन माना मैदा तयार पारेर मुछ, र रोटी बनाऊ !"
७ अनि अब्राहामचाहिँ गाईवस्तुको बथानतिर दगुरे, अनि एउटा कलिलो र राम्रो बाछो ल्याएर एउटा युवकलाई दिए; अनि त्यसलाई तयार पार्न त्यसले हतार गऱ्यो ।
८ अनि उनी दही, दूध र आफैले तयार पारेको त्यो बाछा लिएर गए, र उहाँहरूका अघिल्तिर टक्र्याइदिए । अनि उनीचाहिँ उहाँहरूकै छेउमा रूखमुनि उभिरहे; अनि उहाँहरूले खानुभयो ।

अब्राहामलाई परमेश्वर प्रकट हुनु पहिलेका प्रकट हुनुहरूको तुलनामा बढी स्वतन्त्रता र आत्मीयतायुक्त, र कम गौरव र महिमायुक्त देखिन्छ; त्यसैले यो त्यो महान् भेटघाटसँग झन् समान देखिन्छ, जुन समयको पूर्णतामा परमेश्वरको पुत्रले संसारमा गर्नुभएको थियो, जब वचन देहधारी भई हाम्रै रूपमा प्रकट हुनेछ । यहाँ ध्यान दिनुपर्ने कुरा:

अ. अब्राहामले अपरिचितहरूलाई स्वागत गर्ने तरिका, र कसरी उनका अपेक्षाहरू भरपूररूपमा पूरा भए (पद १): अब्राहाम तम्बूको ढोकामा दिउँसोको गर्मीमा बसिरहेका थिए । उनले त्यसरी बस्नु विश्राम गर्न वा आफैँलाई रमाइलो गराउनभन्दा बढी, अपरिचित र यात्रुवर्गलाई स्वागत गर्न अवसर खोज्ने उद्देश्यले थियो, किनभने त्यहाँ शायद तिनीहरूलाई स्वागत गर्ने सरायहरू थिएनन् । ध्यान दिनुहोस्: १. हामी ती असल कामहरूबाट सबैभन्दा बढी सन्तोष प्राप्त गर्न सक्छौं, जसमा हामी स्वतन्त्रतापूर्वक र तत्पर भई लाग्छौं। २. परमेश्वर कृपा पूर्वक तिनीहरूलाई भेट गर्न आउनुहुन्छ, जसमा उहाँले पहिले नै आफ्नो आशा जगाउनु भएको छ, र उहाँ उनीहरूको लागि प्रकट हुनुहुन्छ, जो उहाँको पर्खाइमा रहन्छन् । अब्राहाम यसरी बसिरहेका बेला उनले आफू तर्फ आउँदै गरेका तीन जनालाई देखे । यी तीन जना आत्मिक स्वर्गीय प्राणी थिए, जसले अब्राहामको सामु देखिन र उहाँसँग कुराकानी गर्न मानव शरीर धारण गरेका थिए । कतिपयको धारणा छ कि यी सबै सृष्ट गरिएका स्वर्गदूत थिए, भने केहीको विश्वास छ कि तीमध्ये एकजना परमेश्वरको पुत्र, अर्थात् प्रतिज्ञा-स्वर्गदूत (पद ३), थिए, जसलाई अब्राहामले अरूभन्दा भिन्न रूपमा चिनेका थिए र जसलाई यहोवा भनेर उल्लेख गरिएको छ

(पद १३)। प्रेरितले यसलाई आतिथ्य प्रोत्साहनको रूपमा प्रयोग गरेका छन् (हिब्रू १३:२) । ती मानिसहरू, जसले अपरिचितहरूलाई स्वागत गर्न तत्परता देखाएका छन्, उनीहरूले स्वर्गदूतहरूलाई स्वागत गरेका छन्, जसले उनीहरूको अवर्णनीय सम्मान र सन्तोष प्रदान गरेको छ । विवेकपूर्ण र निष्पक्ष निर्णयका आधारमा, कुनै हानि हुने आशंका नदेखिएको अवस्थामा, प्रेमले राम्रो अपेक्षा गर्न र तदनुसार दयालु व्यवहार गर्न सिकाउँछ । पाँचवटा नकाम भमरा वा भुसुना खान दिनु राम्रो हुन्छ, एउटा मिहिनेती मौरी भोकै राख्नुभन्दा ।

आ. अब्राहामले ती अपरिचित व्यक्तिहरूसँग कसरी आत्मीयता देखाए र उनका स्वागतलाई कतिको माया र सद्भावले स्वीकृत गरिएको थियो । पवित्र आत्माले विशेष ध्यान दिनुभएको छ कि अब्राहामले अपरिचित व्यक्तिहरूलाई कतिको मुक्त र प्रेमपूर्ण स्वागत दिनुभयो । १. उहाँले ती व्यक्तिहरूसँग अत्यन्त शिष्ट र आदरपूर्ण व्यवहार गर्नुभयो । उहाँले आफ्नो उमेर र गंभीरतालाई बिर्सेर ती व्यक्तिहरूसँग भेट्न दौडनुभयो, अत्यन्त विनम्र र आदरपूर्ण तरिकामा, र जमिनतर्फ झुकीरहनुभयो, यद्यपि उहाँले उनीहरूको बारेमा केहिलाई थाहा पाएका थिएनन्, सिवाय यो कि ती व्यक्तिहरू सम्मानजनक र शालीन देखिन्थे । नोट गर्नुहोस्: धर्मले राम्रो शिष्टाचारलाई नष्ट गर्दैन, बरु यसलाई सुधार्दछ र हामीलाई सबैको सम्मान गर्न सिकाउँछ । शिष्टता पवित्रताको लागि ठूलो गहना हो । २. उहाँ ती व्यक्तिहरूको रहने आग्रहमा अत्यन्त जिज्ञासु र आग्रहपूर्ण हुनुहुन्थ्यो, र यो ठूलो कृपा मान्नुभयो (पद ३, ४)। नोट गर्नुहोस्: (१.) जसलाई परमेश्वरले धेरै आशीर्वाद दिनुभएको छ, उनीहरूलाई आफ्नो सामर्थ्यानुसार उदार र मनदेखि स्वागत गर्न उपयुक्त हुन्छ, र (केवल प्रशंसा गर्ने उद्देश्यले होइन, तर सहर्ष) आफ्ना साथीहरूलाई स्वागत गर्न । हामीले सबैलाई आथित्य सत्कारमा खुशी पाउनुपर्छ; किनकि परमेश्वर र मानिस दुवैले हर्षित दिनेवालालाई माया गर्छन् । के तपाईं उस व्यक्तिको रोटी खान चाहनुहुन्छ जसको आँखामा खराब नजर छ ? (हितोपदेश २३:६, ७) । (२.) जो व्यक्तिहरूले परमेश्वरसँग संगति राख्न चाहन्छन्, तिनीहरूले त्यसको लागि ईमान्दारीपूर्वक चाहना गर्नुपर्छ र प्रार्थना गर्नुपर्छ । परमेश्वर एक अतिथि हुनुहुन्छ जसलाई स्वागत गर्नु योग्यको हुनुहुन्छ । (३.) उहाँको स्वागत,

यद्यपि धेरै मुक्त थियो, तैपनि साधारण र घरेलु थियो, र यसमा हाम्रो समयका साजसज्जाका कुनै तत्व थिएन । उहाँको भोजन कक्ष रुखमुनि बनाइएको एक आर्बर थियो; कुनै समृद्ध मेज कपडा थिएन, कुनै प्लेटले सजिएको साइड-बोर्ड थिएन । उहाँको भोज एउटा या दुई वटा बाछाका मांसका जोइन्ट र अगोमाथि पकाएका केकहरू थिए, र दुवै चाँडो तयार पारिएका थिए । यहाँ कुनै विशेष प्रकारका खानेकुरा, कुनै विविधताहरू, कुनै बनावटी मासु, कुनै मिठा खानाहरू थिएनन्, तर राम्रो, साधारण, र स्वस्थ खाना थियो, यद्यपि अब्राहाम धेरै धनी थिए र उहाँका पाहुनाहरू सम्मानजनक थिए । नोट गर्नुहोस्: हामीलाई हाम्रो आहारमा अनावश्यक जिज्ञासा राख्नु हुँदैन । हामीले साधारण र सामान्य भए पनि सुविधाजनक खाना पाउँदा आभारी हुनुपर्छ; र विशेष खानाका लागि इच्छाशक्ति राख्नु हुँदैन, किनकि ती तीव्र मनोवैज्ञानिक प्रभाव भएका मांस हुन् ती व्यक्तिहरूको लागि जसले तिनीहरूलाई माया गर्छन् र आफ्नो मनलाई तिनमा राख्छन् । (४.) उहाँ र उहाँकी श्रीमती दुवै आफ्ना पाहुनाहरूलाई उत्तम सेवा पुऱ्याउन अत्यन्त ध्यान दिनुहुन्थ्यो । सारा आफैँ पकाउने र केक बेक गर्ने थिइन्; अब्राहाम बाछा ल्याउन दौडनुभयो, दूध र घिउ ल्याउनुभयो, र सोचेको थिएन कि उहाँले टेबलमा बस्नुको महत्त्व छैन, ताकि उहाँका पाहुनाहरू कतिको प्रेमपूर्वक स्वागत गरिएका थिए भन्ने देखाउन सक्नुहोस् । नोट गर्नुहोस्: (१.) जसको वास्तविक योग्यता छ, उनीहरूले कदर गर्नु पर्दैन, र तिनीहरूको विवेकपूर्ण विनम्रता तिनीहरूको हानि होइन । (२.) वास्तविक मित्रता पाप बाहेक केही पनि झुक्न सक्छ । ख्रीष्ट आफैले हामीलाई एक अर्काको खुट्टा धुना सिकाउनुभएको छ, विनम्र प्रेममा । जसले यस्ता विनम्रता अपनाउँछन्, तिनीहरू माथि उक्लिनेछन् । यहाँ अब्राहामको विश्वास राम्रो काममा प्रकट भएको थियो; र हाम्रो विश्वास पनि यस्तै हुनु पर्छ, नत्र यो मृत हुनेछ, याकुब २:२१, २६ । विश्वस्तहरूको पिताले च्यारिटी, उदारता, र राम्रो घरको व्यवस्थापनमा प्रसिद्धि पाएका थिए; र हामीलाई उहाँबाट राम्रो काम गर्न र साझा गर्न सिक्नुपर्छ । अय्युबले आफ्नो टुक्रा एक्लै खाएका थिएनन्, अय्युब ३१:१७ ।

९ अनि उहाँहरूले उनलाई भन्नुभयो: "तिम्री पत्नी सारा कहाँ छिन्?" अनि उनले भने: "हेर्नुहोस्, तिनी पालभित्र छिन्।"
१० अनि उहाँले भन्नुभयो: "निश्चय म जीवनको समयअनुसार तिमीकहाँ फर्कनेछु; अनि हेर, तिम्री पत्नी साराको एउटा छोरा हुनेछ।" अनि सारा उनको पछिल्तिर भएको पालको ढोकामा कुरा सुनिरहेकी थिइन्।
११ अब अब्राहाम र सारा बूढ़ाबूढ़ी भइसकेका थिए, उनीहरूको उमेर धेरै ढल्किसकेको थियो; साराको मासिक-धर्म बन्द भइसकेको थियो।
१२ यसैले सारा यसो भन्दै मन-मनमा हाँसिन्: "म बूढ़ी भइसकेकी छु, र मेरा प्रभु पनि वृद्ध भइसक्नुभएको छ; त के म यो सुख पाउँला र?"
१३ अनि परमप्रभुले अब्राहामलाई भन्नुभयो: " 'यति बूढ़ी भएर पनि के म साँच्चै जन्माउन सकुँली?' भन्दै सारा किन हाँसिन्?
१४ के परमप्रभुका निम्ति कुनै कुरा कठिन छ र? जीवनको समयअनुसार म तोकिएको समयमा तिमीकहाँ फर्कनेछु, र साराको एउटा छोरा हुनेछ।"
१५ तब साराले 'म हाँसिनँ' भन्दै इन्कार गरिन्; किनकि तिनी डराएकी थिइन्। तब उहाँले भन्नुभयो: "अहँ, तिमी हाँसेकै थियौ!"

यी स्वर्गीय पाहुनाहरू (जो सारा मार्फत अब्राहामलाई छोरा हुने हालसालै गरिएको प्रतिज्ञा सुनिश्चित गर्न पठाइएका थिए), अब्राहामको दयालु सत्कार ग्रहण गर्दा, उनले दिएको कृपालाई उनीहरूले प्रतिफल दिन्छन् । अब्राहामले स्वर्गदूतहरूलाई स्वागत गरे र स्वर्गदूतहरूको प्रतिफल पाए, स्वर्गबाट आएको एक कृपापूर्ण सन्देश । मत्ती १०:४१।

अ. सारा सुन्ने स्थानमा हुनुपर्छ भनेर ध्यान राखिएको छ । उनी विश्वासद्वारा गर्भधारण गर्नुपर्ने भएकोले प्रतिज्ञा उनीलाई गर्नुपर्थ्यो (हिब्रू ११:११)। त्यो समयको नम्र प्रचलन यस्तो थियो कि महिलाहरू पुरुषहरूसँग, विशेष गरी अपरिचितहरूसँग, भोजन गर्दैनथे, बरु आफ्नै कक्षमा सीमित रहन्थे । त्यसकारण सारा यहाँ देखिनुहुन्न; तर उहाँ सुन्ने स्थानमा हुनुहुन्छ । स्वर्गदूतहरूले सोध्छन् (पद ९), "तेरो पत्नी सारा कहाँ

छ ?" उनको नाम लिएर तिनले अब्राहामलाई यति इशारा गरे कि उनीहरू अपरिचित जस्तो देखिए पनि अब्राहाम र उनको परिवारलाई राम्ररी चिन्दथे । उनको बारेमा सोधेर, तिनले अब्राहामको परिवार र सम्बन्धहरू प्रति मैत्रीपूर्ण चासो देखाए, जसले तिनलाई आदर गरेका थिए । यो सामान्य सभ्यताको कुरा हो, जसले ख्रीष्टियन प्रेमको सिद्धान्तबाट उत्पन्न हुनुपर्छ, र त्यसपछि यो पवित्र हुन्छ । र, उनको बारेमा कुरा गर्दा (उनी सुन्न सक्ने गरी), तिनले उनलाई अझ भन्न बाँकी रहेको कुरा सुन्न तानिए । स्वर्गदूतहरूले भने, "तेरो पत्नी सारा कहाँ छ?" अब्राहामले भने, "हेर्नुहोस्, पालमा छिन्।" "अरू कहाँ हुनुहुन्थ्यो र ? उहाँ आफ्नो स्थानमा हुनुहुन्छ, जहिलेझैं हुन्छ, र अहिले बोलाउने स्थानमा हुनुहुन्छ।" नोट गर्नुहोस्: १. साराका छोरीहरूले उहाँबाट शुद्ध र घरमै रहने महिला हुन सिक्नुपर्छ (तीतस २:५)। फुर्सदमा घुम्दा केही प्राप्त हुँदैन । २. परमेश्वरबाट र उहाँका प्रतिज्ञाहरूबाट सान्त्वना पाउन सबैभन्दा सम्भावना तिनैको हुन्छ जो आफ्नो स्थानमा र आफ्नो कर्तव्यमा हुन्छन् (लूका २:८) ।

आ. प्रतिज्ञा पुन: दोहोर्याइन्छ र पुष्टि गरिन्छ कि उनलाई छोरा हुनेछ (पद १०): "म निश्चय नै तिमीलाई फर्केर आउनेछु र यो पटक प्रतिज्ञा दिने काम जस्तै अर्को पटक त्यसको पूरा गर्ने काममा तिमीलाई भेट्नेछु ।" परमेश्वर ती व्यक्तिहरूलाई पुन: आउने गर्नुहुन्छ जसले उहाँलाई स्वागत गर्छन्, उहाँको आगमनलाई स्थान दिन्छन्: "म तिम्रो सद्भावलाई प्रतिफल दिनेछु; तिम्री पत्नी सारालाई छोरा हुनेछ ।" यो कुरालाई फेरि दोहोर्याइन्छ (पद १४) । पुरानो नियममा मसीहको प्रतिज्ञाहरू बारम्बार दोहोर्याइएको थियो ताकि परमेश्वरका जनहरूको विश्वासलाई बलियो बनाउन सकियोस् । हामी विश्वास गर्नमा सुस्त छौं, त्यसैले एउटै उद्देश्यका लागि बारम्बार सम्झना आवश्यक हुन्छ । यही प्रतिज्ञाको वचनलाई प्रेरितले उल्लेख गर्नुहुन्छ (रोमी ९:९) जसद्वारा इसहाक जन्मिएका थिए । नोट गर्नुहोस्: १. जस आशीर्वादहरू अरूहरूले साधारण प्रबन्धबाट प्राप्त गर्छन्, ती आशीर्वादहरू विश्वास गर्नेहरूले प्रतिज्ञाबाट प्राप्त गर्छन्, जसले तिनीहरूलाई धेरै मिठो र सुनिश्चित बनाउँछ । २. अब्राहमका आत्मिक सन्तानहरूले आफ्नो जीवन, आनन्द, आशा, र सबै कुरा प्रतिज्ञाबाट प्राप्त गर्छन् । उनीहरू परमेश्वरको वचनद्वारा जन्मिएका हुन्

(१ पत्रुस १:२३) ।

इ. सारालाई यो समाचार विश्वास गर्न असम्भव लाग्यो, र त्यसैले उनी आफ्नो हृदयमा यसलाई विश्वास गर्ने अवस्था अझै भेट्न सकिनन्: साराहले आफ्नो भित्र हाँसिन् (पद १२) । यो अब्राहमको हाँसो जस्तो विश्वासको रमाइलो हाँसो (उत्पत्ति १७:१७) थिएन, तर शङ्का र अविश्वासको हाँसो थियो । नोट गर्नुहोस्: एउटै कुरा फरक मनोभावबाट गर्न सकिन्छ, जसको न्याय केवल परमेश्वरले, जसले हृदयलाई जान्नुहुन्छ, गर्न सक्नुहुन्छ । साराले पार गर्न नसकेको मुख्य आपत्ति उनको उमेर थियो: "म बूढी भइसकेकी छु र प्रकृतिको क्रमअनुसार सन्तान जन्माउने उमेर पार गरिसकेको छु, विशेष गरी अहिलेसम्म बाँझी रहेकी छु, र (जसले समस्यालाई अझै गम्भीर बनाउँछ) मेरो स्वामी पनि बूढो हुनुहुन्छ ।" यहाँ ध्यान दिनुहोस्: १. साराले अब्राहमलाई "मेरो स्वामी" भनेर सम्बोधन गरिन् । यो भनाइमा भएको एक मात्र राम्रो शब्द थियो, र पवित्र आत्माले यसलाई उनको आदरमा उल्लेख गर्नुभएको छ र यो सबै ख्रीष्टियन पत्नीकै लागि अनुकरणीय बनाउन सिफारिस गर्नुभएको छ । १ पत्रुस ३:६ – साराले अब्राहमलाई "स्वामी" भनेर सम्बोधन गर्दै आज्ञा मानिन्, जुन सम्मान र अधीनताको प्रतीक थियो । त्यसरी नै पत्नीले आफ्ना पतिलाई आदर गर्नुपर्छ (एफिसी ५:३३) । र यसरी नै हामीले राम्रो र सम्मानजनक रूपमा बोलेका कुरालाई नोटिस गर्नुपर्छ, जुन बोल्नेहरूको आदरका लागि हो, यद्यपि त्यो केही त्रुटिसँग मिसिएको हुन सक्छ, जसलाई प्रेमको चोलाले छोप्नुपर्छ । २. मानव असम्भावनाले प्रायः परमेश्वरको प्रतिज्ञाको विरोधमा उभिन खोज्छ । इन्द्रियका आपत्तिहरूले सत्य विश्वास गर्नेहरूका कमजोर विश्वासलाई पनि सजिलै ठेस पुर्याउन सक्छ । दोस्रो कारणहरू प्रतिकूल हुँदा पहिलो कारणमा अडिग रहन गाह्रो हुन्छ । ३. जहाँ सत्य विश्वास हुन्छ, त्यहाँ प्रायः अविश्वाससँग तीव्र संघर्ष हुन्छ । साराले भन्न सक्थिन्, "प्रभु, म विश्वास गर्छु" (हिब्रू ११:११), तर "प्रभु, मेरो अविश्वासलाई मद्दत गर" पनि भन्नुपर्थ्यो ।

ई. स्वर्गदूतले उनको अविश्वासका अनुपयुक्त अभिव्यक्तिहरूलाई तर्क गर्नुभयो (पद १३, १४): १. यद्यपि सारा अहिले यी स्वर्गदूतहरूको अतिथि सत्कार गर्न धेरै कृपालु र उदार भइन्, जब उनले गलत गरिन्, तब उनीहरूले उनलाई त्यसका लागि तर्क गरे । जस्तै ख्रीष्टले आफ्नै

घरमा मार्थालाई तर्क गर्नुभएको थियो (लूका १०:४०, ४१)। हाम्रा मित्रहरू हामीप्रति दयालु भए, त्यसैले हामी उनीहरूप्रति निर्दयी भई पापलाई सहेर बस्न सक्दैनौँ । २. परमेश्वरले यो तर्क सारालाई उनको पति अब्राहाममार्फत गर्नुभयो । उहाँले अब्राहामलाई भन्नुभयो, "साराहले किन हाँसिन् ?" सायद यसकारण कि अब्राहामले यसभन्दा पहिले यस विषयमा उनलाई दिएको प्रतिज्ञाबारे बताउनुभएको थिएन, जुन यदि उहाँले पुष्टि गर्दै बताउनुभएको भए, उनी अहिले यसरी अचम्मित हुने थिइनन् । वा अब्राहामलाई यो कुरा भनिएको थियो ताकि उहाँले साराहलाई बताउनुहोस् । पारस्परिक तर्क, जब यसको आवश्यकता हुन्छ, वैवाहिक सम्बन्धका कर्तव्यहरूमध्ये एक हो । ३. तर्क आफैं स्पष्ट छ, र राम्रो कारणले समर्थन गरिएको छ: "साराले किन हाँसिन् ?" नोट गर्नुहोस्: हाम्रो हाँसोको कारण पत्ता लगाउनु राम्रो छ, ताकि यो मूर्खको हाँसो नहोस् (उपदेशक ७:६)। "मैले किन हाँसें? " फेरि, हाम्रो अविश्वास र असहमतिले स्वर्गका परमेश्वरलाई ठूलो अपराध गर्दछ । उहाँले सही रुपमा यो अस्वीकार गर्नुहुन्छ कि इन्द्रियका आपत्तिहरू उहाँको प्रतिज्ञाको विरोधमा राखिनुहोस्, जस्तै लूका १:१८ । ४. यहाँ एउटा प्रश्न सोधिएको छ जुन मांस र रगतका सबै विरोधहरूको जवाफ दिनका लागि पर्याप्त छ: "के परमेश्वरका लागि कुनै कुरा कठिन छ ?" (हिब्रू, "अत्यन्त अद्भुत"), अर्थात्, (१.) के कुनै कुरा यति गोप्य छ कि उहाँको ज्ञानबाट बाहिर जान्छ ? होइन, साराको हाँसो पनि, जस्तो कि त्यो केवल उहाँको मनमा थियो । वा, (२.) के कुनै कुरा यति कठिन छ कि उहाँको शक्तिको सीमा पार गर्दछ ? होइन, सारालाई वृद्धावस्थामा सन्तान दिनु ।

उ. साराले मूर्खतापूर्वक आफ्नो दोष लुकाउन प्रयास गरिन् (पद १५): उनले इन्कार गरिन्, "मैले हाँसिन," सोच्दै कि कसैले उनको विरोध गर्न सक्दै न। उनले यो झूठो कुरा भनिन्, कारण कि उनी डराइरहनु भएकी थिइन्; तर यो प्रयास व्यर्थ थियो, किनकि सबै कुरा देख्ने आँखाबाट यसलाई लुकाउन सम्भव थिएन । उनलाई लाजका साथ भनियो, "तिमीले हाँस्यौ।" अब, १. सारामा आफ्नो असमर्थताबारे पछुतो देखिन्छ । अब उनले परिस्थिति मिलाएर बुझिन् कि यो एक दिव्य प्रतिज्ञा हो जुन उहाँको सम्बन्धमा गरिएको थियो, र उनले यसका बारेमा सबै शङ्काका विचारलाई अस्वीकार गरिन् । तर, २. साथै, उनले झूठ बोल्दै पाप लुकाउने पापी

प्रयास पनि गरिन्। पाप गर्नु लाजमर्दो कुरा हो, तर त्यसलाई इन्कार गर्नु अझ ठूलो लाज हो; किनकि यसरी हामी हाम्रो पापमा थप पाप जोड्दछौं । डाँटको डरले प्रायः हामीलाई यो जालमा फसाउँछ । हेर्नुहोस्, यशैया ५७:११ – "तिमीले कोसँग डरायौ, कि तिमीले झूठ बोलेको छौ ?" तर हामी आफैंलाई धोका दिन्छौं यदि हामी परमेश्वरलाई धोका दिन सक्छौं भने; उहाँ सत्यलाई उजागर गर्न सक्नुहुन्छ र उजागर गर्नुहुन्छ, जसले हामीलाई लाजमर्न बनाउँछ । जसले आफ्नो पाप लुकाउँछ, उन्नति गर्न सक्दैन, किनकि त्यो दिन आउनेछ जुन यसलाई प्रकट गर्नेछ ।

१६ अनि ती मानिसहरू त्यहाँबाट उठ्नुभयो, अनि सदोमतिर हेर्न लाग्नुभयो; उहाँहरूलाई बिदा गर्न अब्राहाम उहाँहरूसित हिँड़िरहेका थिए।
१७ तब परमप्रभुले भन्नुभयो: "मैले जे गर्न लागेको छु, के म त्यो कुरा अब्राहामबाट लुकाइराखूँ?
१८ जब कि अब्राहाम निश्चय एउटा महान् र शक्तिशाली जाति बन्नेछन्, अनि उनैमा पृथ्वीका सबै जातिहरू आशिषित हुनेछन्।
१९ किनकि म उनलाई चिन्दछु, कि उनले आफ्ना छोराछोरीहरूलाई र उनीपछिको आफ्नो घरानालाई धार्मिकता र न्यायको काम गर्दै परमप्रभुको मार्गमा लागिरहून् भनी आज्ञा गर्नेछन्; फलस्वरूप परमप्रभुले अब्राहामको विषयमा जे भन्नुभएको छ, त्यो कुरा उहाँले अब्राहामको जीवनमा पूरा गर्न सकून्।"
२० अनि परमप्रभुले भन्नुभयो: "सदोम र गमोराको चिच्च्याहट ठूलो भएको र तिनीहरूको पाप ज्यादै भारी भएकोले
२१ म अहिले तल जानेछु, र जुन चिच्च्याहट मकहाँ आएको छ, तिनीहरूले बिलकुलै त्यसअनुसार गरेका हुन् कि होइनन् भनी हेर्नेछु; अनि होइन रहेछ भने पनि म थाह गर्नेछु।"
२२ अनि ती मानिसहरू त्यहाँबाट आफ्ना अनुहार फर्काएर सदोमतिर गए; तर अब्राहामचाहिँ परमप्रभुकै सामु उभिरहे ।

स्वर्गका संदेशवाहकहरूले अब आफ्नो कामको एक भाग पुरा गरेका छन्, जुन अब्राहाम र साराप्रति अनुग्रहको सन्देश थियो, र जुन

पहिले दिइयो; तर अब उनीहरूको अघि अर्को प्रकारको कार्य छ । सदोम नष्ट गर्नुपर्ने छ, र उनीहरूले त्यसलाई गर्नुपर्छ (उत्पत्ति १९:१३) । नोट गर्नुहोस्: जस्तो कि परमेश्वरसँग दया छ, त्यस्तै उहाँ प्रतिशोध लिने परमेश्वर हुनुहुन्छ । उहाँको आदेश अनुसार, यहाँ हामी पाउँछौं, १. उनीहरूले सदोमतर्फ हेरिरहेका थिए (पद १६); उनीहरूले त्यसतर्फ आफ्नो मुख क्रोधका साथ फर्काएका थिए, जस्तो कि परमेश्वरले मिश्रका सेना तर्फ हेरेको भनिन्छ (प्रस्थान १४:२४)। नोट गर्नुहोस्: यद्यपि परमेश्वरले लामो समयसम्म पापीहरूलाई हेरेको जस्तो देखिएको छ, जसबाट उनीहरूले अनुमान गरेका छन् कि "प्रभुले देख्नुहुन्न, उहाँले ध्यान दिनुहुन्न," तथापि, जब उहाँको क्रोधको दिन आउँछ, उहाँ उनीहरूतर्फ हेरिरहनु हुनेछ ।

२. उनीहरूले सदोमतर्फ जान थाले (पद २२), र त्यसको अनुसार हामी उनीहरूलाई सदोममा पाउँछौं (उत्पत्ति १९:१) । के तेस्रो स्वर्गदूत परमेश्वर थिए, जसको अघि अब्राहाम उभिएका थिए र जसमा उहाँ नजिक गए (पद २३), जस्तो कि अधिकांश मान्छे सोच्दछन्, वा तेस्रो स्वर्गदूत सदोम आउनु अघि उनीहरूको साथबाट जानु भयो र अब्राहामको अघि उभिएको परमेश्वर शेकिनाह थिए, वा त्यो ईश्वरीय महिमा जुन अब्राहामले पहिले देखेका र कुरा गरेका थिए, यो अनिश्चित छ ।

अ. अब्राहामले आफ्ना पाहुनाहरूलाई गरेको सम्मान । उनीहरूलाई बाटो पुऱ्याउन अब्राहाम सँगै गए, यसले देखाउँछ कि उहाँ यस्ता असल संगतसँग छुट्टिन चाहनुहुन्नथ्यो र उहाँले उनीहरूप्रति आफ्नो अत्यधिक आदर व्यक्त गर्न चाहनुभएको थियो । यो हाम्रो साथीहरूप्रति देखाउनुपर्ने शिष्टाचारको एउटा अंश हो; तर यसलाई प्रेरितले निर्देशन गरेको जस्तो गरी गर्नुपर्छ (३ यूहन्ना ६), अर्थात् धार्मिक तरिकाले ।

आ. उनीहरूले अब्राहामलाई दिएको सम्मान । किनभने परमेश्वरलाई सम्मान गर्नेहरूलाई उहाँले सम्मान गर्नुहुन्छ । परमेश्वरले सदोमलाई नाश गर्ने आफ्नो योजना अब्राहामलाई बताउनुभयो, र मात्र त्यति मात्र होइन, तर यस विषयमा उहाँसँग स्वतन्त्र वार्तालाप पनि गर्नुभयो । अब्राहामलाई आफूसँग अझ घनिष्ठतामा लैजानुभएको थियो, पहिलाभन्दा नजिक (अध्याय १७ मा), र यहाँ उहाँलाई आफ्नो सल्लाहको मानिसको रूपमा पहिलेभन्दा बढी निकट संगतमा राख्नुभयो । यहाँ

ध्यान दिनुहोस्:

१. अब्राहमप्रति परमेश्वरका मैत्रीपूर्ण विचारहरू (पद १७-१९) । यहाँ हामी सदोम सम्बन्धी आफ्नो योजना अब्राहामलाई बताउने परमेश्वरको निर्णय र यसको कारणहरू देख्छौं । यदि अब्राहामले ती पाहुनाहरूलाई बाटो पुऱ्याउनुभएको भएन भने, उहाँलाई यति ठूलो कृपा नदिइएको हुनसक्छ । तर जो ज्ञानी मानिसहरूसँग हिंड्न रमाउँछ, ऊ पनि ज्ञानी हुनेछ (हितोपदेश १३:२०) । हेर, परमेश्वर आफूसित कस्तो तर्क गर्दै प्रसन्न हुनुभएको छ: "के म अब्राहामबाट यो कुरा लुकाउँछु ? (वा, केहीले पढेझैं, के म अब्राहामबाट म गर्ने कुरा लुकाइरहेको छु?) के म यस्तो कुरा गर्न सक्छु र अब्राहामलाई जानकारी नदिई ?" यसरी परमेश्वरले आफ्ना परामर्शमा मानिसहरूझैं सोच-विचार गरेर आफ्नो विचार व्यक्त गर्नुभएको छ । तर अब्राहाम किन यो विशेष परामर्शको भाग हुनुहुन्छ ? यहूदीहरूले सुझाव दिन्छन् कि किनभने परमेश्वरले कनानको भूमि अब्राहाम र उहाँको सन्तानलाई दिनुभएको थियो, त्यसैले उहाँले त्यो भूमिको भागका रूपमा रहेका ती शहरहरूलाई अब्राहामको जानकारी र सहमति बिना नष्ट गर्नुहुने थिएन । तर यहाँ परमेश्वरले दुई अन्य कारण दिनुभएको छ:—

(१) अब्राहामले यो कुरा जान्नुपर्छ, किनभने उहाँ परमेश्वरका मित्र र प्रिय हुनुहुन्छ, र उहाँप्रति परमेश्वरको विशेष माया छ, साथै उहाँका लागि महान् कुराहरू सुरक्षित छन् । अब्राहाम एक महान् जाति बन्ने हुनुहुन्छ, र मात्र त्यति मात्र होइन, तर उहाँको सन्तानबाट आउने मसीहमा पृथ्वीका सबै जातिहरू आशीषित हुनेछन् । ध्यान दिनुहोस्, "परमप्रभुको गोप्य योजना उहाँलाई डराउनेहरूसँग हुन्छ" (भजनसङ्ग्रह २५:१४; हितोपदेश ३:३२) । विश्वासद्वारा परमेश्वरसँग संगती जीवन बिताउनेहरूले अन्य मानिसहरूभन्दा उहाँको विचारहरूलाई राम्रोसँग जान्छन्, यद्यपि यो भविष्यवाणीको रूपमा होइन, तर व्यवहारिक ज्ञान र विवेकपूर्ण दृष्टिकोणद्वारा हुन्छ । उनीहरूले वर्तमान घटनाहरूलाई अरूभन्दा राम्रोसँग बुझ्छन् (होशे १४:९; भजनसङ्ग्रह १०७:४३), र आउने कुराहरूको बारेमा पनि राम्रो दृष्टिकोण राख्छन्, कम्तीमा तिनीहरूको मार्गदर्शन र सान्त्वनाको लागि पर्याप्त ज्ञान हुन्छ ।

(२) अब्राहमले यो कुरा जान्नुपर्छ, किनभने उहाँले आफ्नो परिवारलाई

शिक्षा दिनुहुनेछ । "म अब्राहमलाई राम्ररी चिन्छु, कि उहाँले आफ्ना छोराछोरी र परिवारलाई आफूपछाडि परमेश्वरको मार्ग पालन गर्न आज्ञा दिनुहुनेछ" (पद १९) । यसलाई विचार गर्नुहोस्: [१] यो अब्राहामको चरित्र र उदाहरणको एक उज्यालो पक्षको रूपमा । उहाँले मात्र आफ्नो परिवारसँग प्रार्थना गर्नुभएन, तर ज्ञान भएको व्यक्तिका रूपमा उनीहरूलाई शिक्षा दिनुभयो। अझ, अधिकार भएको व्यक्तिका रूपमा उहाँले उनीहरूलाई आज्ञा दिनुभयो । आफ्नो घरमा उहाँ पुजाहारी मात्र नभई भविष्यवक्ता र राजा पनि हुनुहुन्थ्यो । पहिलो, परमेश्वरले अब्राहामसँग र उहाँको सन्तानसँग वाचा गर्नुभएकोले, र उहाँको परिवारलाई त्यस वाचा अनुरूप खतना गरिएकोले, उहाँले उनीहरूलाई राम्रोसँग शिक्षा दिने र शासन गर्नेमा धेरै ध्यान दिनुभयो । जसले परिवारको आशीर्वादको अपेक्षा राख्छ, उसले परिवारप्रति कर्तव्यलाई गम्भीरताका साथ लिनुपर्छ । हाम्रो छोराछोरी परमेश्वरका हुन् भने, उनीहरूलाई उहाँका लागि पालनपोषण गर्नुपर्छ; यदि उनीहरूले उहाँको चिन्ह लगाउँछन् भने, उनीहरूलाई उहाँको काममा तयार गरिनुपर्छ । दोस्रो, अब्राहामले आफ्नो छोराछोरी मात्र होइन, आफ्नो परिवारका सबै सदस्यहरूको पनि ख्याल गर्नुभयो । उहाँका सेवकहरू पनि शिक्षित सेवकहरू थिए । परिवारका मुखियाहरूले आफ्ना घरमुनि रहेका सबैका चालचलनलाई शिक्षा दिन र निरीक्षण गर्नुपर्छ । गरिब सेवकहरूको पनि अमूल्य आत्मा हुन्छ, जसको हेरचाह गर्नुपर्छ । तेस्रो, अब्राहामले आफ्नो परिवारमा व्यावहारिक धर्मलाई प्रोत्साहित गर्नुपर्छ भनेर ख्याल गर्नुभयो । उहाँले उनीहरूको दिमागलाई सूक्ष्म तर्क-वितर्क वा विवादास्पद विषयले भरिदिनुभएन, तर उनीहरूलाई "परमप्रभुको मार्गमा हिँड्न र न्याय तथा धर्मपालन गर्न" सिकाउनुभयो । यसको अर्थ, परमेश्वरको आराधनामा गम्भीर र भक्त हुनु, र सबै मानिसहरूसँगको व्यवहारमा इमानदार हुनु हो । चौथो, अब्राहामले आफ्नो परिवारमा मात्र होइन, आफ्ना पछिका पुस्ताहरूमा पनि धर्म हल्लिनु नपरोस् भन्ने ध्यान दिनुभयो । उहाँको मृत्यु भएपछि पनि उहाँको परिवारमा धर्म फस्टाउन सकून् भन्ने उहाँको इच्छा थियो । पाँचौं, यस कार्यले परमेश्वरले उहाँलाई दिनुभएको प्रतिज्ञाका शर्तहरू पूरा गऱ्यो । प्रतिज्ञाका लाभको अपेक्षा गर्नेहरू मात्र आफ्नो कर्तव्यप्रति गम्भीर हुनुपर्छ । [२] अब्राहामले यो कुरा जान्नुपर्छ,

किनभने उहाँले आफ्नो ज्ञान अरूसँग बाँड्नुभयो र आफ्ना जिम्मा रहेका मानिसहरूको फाइदाका लागि यसलाई उपयोग गर्नुभयो । ध्यान दिनुहोस्, जससँग छ, उसलाई अझै दिइनेछ (मत्ती १३:१२; २५:२९) । जसले आफ्नो ज्ञानको राम्रो उपयोग गर्छ, उसले अझ धेरै कुरा जान्नेछ ।

२. अब्राहामसँग परमेश्वरको मैत्रीपूर्ण वार्तालाप । यस वार्तामा परमेश्वरले अब्राहामलाई सदोमको विषयमा आफ्नो योजना बताउनुभयो र त्यस विषयमा उहाँसँग निवेदन गर्न स्वतन्त्रता दिनुभयो । (१) उहाँले सदोमविरुद्ध भएका प्रमाणहरूको जानकारी दिनुभयो: "सदोमको रुवाइ महान् छ" (पद २०)। ध्यान दिनुहोस्, केही पापहरू र केही पापीहरूको पाप स्वर्गमा न्यायका लागि ठूलो स्वरमा कराउँछ । सदोमको अधर्म यस्तो कराउने अधर्म थियो, जसले परमेश्वरलाई दण्ड दिन उक्सायो । (२) उहाँले यी प्रमाणहरूको आधारमा गर्ने जाँचबुझको विषयमा बताउनुभयो: "म अहिले तल जान्छु र हेर्छु" (पद २१)। यसको अर्थ यस्तो होइन कि परमेश्वरलाई कुनै शंका थियो वा केही अँध्यारो थियो । तर उहाँले मानिसहरूको तरिकामा आफूलाई यसरी अभिव्यक्त गर्नुभयो: [१] उहाँको सबै न्यायिक कार्यहरूको निर्विवाद न्याय देखाउन । मानिसहरू अक्सर उहाँको मार्ग असमान छ भनी सोच्न सक्छन्; तर तिनीहरूले जान्नुपर्छ कि उहाँका न्यायहरू अनन्त परामर्शको परिणाम हुन् र कहिल्यै हतारो वा आकस्मिक निर्णय हुँदैन । उहाँले कहिल्यै सुनेका हल्ला, सामान्य ख्याति, वा अरूको जानकारीको आधारमा दण्ड दिनुहुन्न, तर आफ्नै निश्चित र अचूक ज्ञानको आधारमा । [२] न्यायाधीशहरू र अधिकारीहरूलाई न्याय दिनुअघि विषयको मुद्दाको वास्तविकता जाँच्न अत्यन्त सावधानी र परिश्रम गर्ने उदाहरण दिन । [३] सायद यहाँ निर्णयलाई अझै अनिर्णीतको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ, ताकि अब्राहमलाई ती मानिसहरूको लागि निवेदन गर्न स्थान र हौसला दिन सकियोस् । यसरी परमेश्वरले खोज्नुभयो कि कोही निवेदन गर्न तयार छ कि छैन (यशैया ५९:१६) ।

२३ अनि अब्राहामले नजिक आएर भने: "के तपाईं दुष्टहरूसित धर्मीलाई पनि नाश गर्नुहुन्छ ?

२४ शायद त्यस शहरभित्र पचासजना धर्मी होलान्; रपनि के

तपाईंले नाशै गर्नुहुन्छ, र त्यसभित्र भएका पचासजना धर्मीको कारणले त्यो ठाउँ जोगाउनुहुन्न ?
२५ यस प्रकारले दुष्टको साथमा धर्मी जनलाई मार्ने काम तपाईंबाट कदापि नहोस्! अनि धर्मी पनि दुष्टजस्तै हुनुपर्ने कुरा तपाईंबाट कदापि नहोस्! के सारा पृथ्वीका न्यायकर्ताले उचित न्याय गर्नुहुन्न र ?"
२६ तब परमप्रभुले भन्नुभयो: "सदोममा, त्यस शहरभित्र मैले पचासजना धर्मीलाई पाएँ भने पनि उनीहरूको कारणले म सम्पूर्ण ठाउँ जोगाउनेछु ।"
२७ अनि अब्राहामले जवाफ दिएर भने: "अब हेर्नुहोस्, म ता माटो र खरानी मात्र हुँ, तैपनि मैले प्रभुसित कुरा गर्ने साहस गरेको छु ।
२८ शायद पचास धर्मी जनहरूमा पाँच कम होलान्; त के पाँचैजनाको कारणले तपाईंले सम्पूर्ण शहर नाश गर्नुहुन्छ?" अनि उहाँले भन्नुभयो: "त्यहाँ मैले पैंतालीसजना पाएँ भने पनि म त्यसलाई नाश गर्नेछैनँ।"
२९ अनि उनले उहाँसँग अझै पनि कुरा गरेर भने: "यदि त्यहाँ चालीसजना पाइन्छन् भने?" अनि उहाँले भन्नुभयो: "चालीसजनाको कारणले पनि म यस्तो गर्नेछैनँ ।"
३० अनि उनले भने: "हे प्रभु, दया गरी तपाईं रिसानी नहुनुहोस्; तब म बोल्नेछु । यदि त्यहाँ तीसजना पाइन्छन् भने?" अनि उहाँले भन्नुभयो: "तीसजनाको कारणले पनि म यस्तो गर्नेछैनँ ।"
३१ अनि उनले भने: "अब हेर्नुहोस्, मैले फेरि प्रभुसित बोल्ने साहस गरेको छु; यदि त्यहाँ बीसजना पाइन्छन् भने?" अनि उहाँले भन्नुभयो: "बीसजनाको कारणले पनि म त्यसलाई नाश गर्नेछैनँ ।"
३२ तब उनले भने: "दया गरी मेरा प्रभु रिसानी नहुनुहोस्; किनभने म यसपल्ट मात्र बोल्नेछु । यदि त्यहाँ दसजना पाइन्छन् भने?" अनि उहाँले भन्नुभयो: "दसजनाको कारणले पनि म त्यसलाई नाश गर्नेछैनँ ।"
३३ अनि अब्राहामसँग कुरा गरिसक्नसाथ परमप्रभु जानुभयो; अनि अब्राहामचाहिँ आफ्नो ठाउँमा फर्के ।

परमेश्वरसँगको संगति वचन र प्रार्थनाद्वारा कायम रहन्छ । वचनमा परमेश्वरले हामीसँग बोल्नुहुन्छ; प्रार्थनामा हामी उहाँसँग बोल्छौं । परमेश्वरले अब्राहामलाई सदोम सम्बन्धी आफ्नो योजना प्रकट गर्नुभयो । अब, यसबाट अब्राहमले सदोमका लागि परमेश्वरसँग बोल्ने अवसर लिन्छन् । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरको वचनले तब मात्र हामीलाई लाभ दिन्छ, जब यसले हामीलाई प्रार्थनाको विषय दिन्छ र त्यसतर्फ प्रेरित गर्छ । जब परमेश्वरले हामीसँग बोल्नुभएको छ, हामीले पनि त्यस विषयमा उहाँलाई के भन्नु छ भनेर विचार गर्नुपर्छ । ध्यान दिनुहोस्:

अ. अब्राहामको परमेश्वरसमक्षको विनम्र निवेदनको गंभीरता यस अवसरमा: अब्राहाम नजिक गए, पद २३ । यस अभिव्यक्तिले दुई कुराहरू जनाउँछ: १. एक पवित्र चासो: उहाँले परमेश्वरसमक्ष जानका लागि आफ्नो मन समर्पण गर्नुभयो (यर्मिया ३०:२१) । "के सदोम नष्ट हुनेछ र म यसको पक्षमा एक शब्द पनि नबोल्ने ?" २. एक पवित्र आत्मविश्वास: उहाँ विश्वासको निश्चिततासाथ नजिक गयौं, एक राजाको रूपमा नजिक गयौं (अय्यूब ३१:३७) । ध्यान दिनुहोस्, जब हामी प्रार्थनाको कर्तव्यमा आफूलाई समर्पित गर्दछौं, हामीले सम्झनुपर्छ कि हामी परमेश्वरको नजिक जान्दैछौं, ताकि हामी उहाँको सम्मानबाट पूर्ण हुन सकौं (लेवी १०:३) ।

आ. यस प्रार्थनाको सामान्य उद्देश्य: यो बाइबलमा रेकर्ड गरिएको पहिलो गम्भीर प्रार्थना हो; र यो सदोमको रक्षा गर्नको लागि प्रार्थना हो । अब्राहामले निश्चय नै सदोम वासीहरूको पापलाई घृणा गर्नुभएको थियो; यदि उनीहरूले आफ्नो देशमा उनलाई सबैभन्दा राम्रो सम्पत्ति पनि दिने थिए भने पनि, उहाँ उनीहरूसँग बस्न चाहन्नथिए जस्तो कि लोटले गरे; र त्यसो भए पनि, उहाँले उनीहरूको लागि गम्भीरतापूर्वक प्रार्थना गर्नुभयो । ध्यान दिनुहोस्, यद्यपि पापलाई घृणा गर्नुपर्छ, पापीहरूको लागि दया र प्रार्थना गर्नुपर्छ । परमेश्वरले उनीहरूको मृत्युमा प्रसन्नता गर्दैनन्, र हामीले पनि यो नचाहनु, तर यस भयानक दिनको लागि प्रार्थना गर्नु पर्छ । १. उहाँले प्रार्थना गर्न थाले कि तीमध्येका धर्मीहरू जोगाउन सकियोस्, र सामान्य विपत्तिमा समावेश नगरी, विशेष रूपमा लोटको बारेमा ध्यान दिँदै, जसको असत्य व्यवहारलाई उहाँले लामो समय पहिले माफी दिइसक्नुभएको र बिर्सिनुभएको थियो, यसको प्रमाण उहाँको मित्रवत्

उत्साह हो जसले उनलाई पहिले आफ्नो छुरीबाट र अहिले प्रार्थनाद्वारा उद्धार गर्न चाहनुभयो । २. उहाँले यो प्रार्थना गर्दै, धर्मीहरूको कारणले सबैलाई जोगाउनको लागि निवेदन बढाउनुभयो, परमेश्वर आफैं यस निवेदनको समर्थन गर्दै, र प्रभावी रूपमा उहाँलाई यो प्रार्थना गर्न प्रोत्साहित गर्दै, उहाँको पहिलो निवेदनको उत्तरमा (पद २६) । ध्यान दिनुहोस्, हामीले केवल आफैका लागि मात्र होइन, अरूसँगको लागि पनि प्रार्थना गर्नुपर्छ; किनकि हामी सबै एकै शरीरका सदस्य हौं, कम्तीमा मानव जातिका सदस्य हौं । हामी सबै भाइबहिनी हौं ।

इ. यस प्रार्थनामा विशेष गुणहरू:

१. यहाँ ठूलो विश्वास छ; र विश्वासको प्रार्थनाले नै प्रभावशाली प्रार्थना बनाउँछ । उहाँको विश्वास परमेश्वरसँग बहस गर्दछ, मुद्दा प्रस्तुत गर्दछ, र तर्कहरूले उहाँको मुखलाई भरिदिन्छ । उहाँ विशेष गरी परमेश्वरको धार्मिकतामा विश्वास गर्दै, अत्यन्त आत्मविश्वासी हुनुहुन्छ ।

(१.) कि परमेश्वर धर्मीहरूलाई दुष्टहरूसँग नष्ट गर्नुहुनेछैन, पद २३ । "त्यो तिमीबाट टाढा होस्," पद २५ । हामीले कहिल्यै यस्तो विचार मनमा ल्याउनुपर्ने छैन जसले परमेश्वरको धार्मिकताको सम्मानलाई घटाउँछ । रोमी ३:५, ६ हेर्नुहोस् । ध्यान दिनुहोस्: [१.] यस संसारमा धर्मीहरू दुष्टहरूसँग मिलेर बसिरहेका छन् । सबैभन्दा राम्रोसँग भएका मानिसहरूसँग सामान्यतया केही नराम्रा हुन्छन्, र सबैभन्दा नराम्रा मानिसहरूसँग केही राम्रा पनि हुन्छन्: सदोममा पनि, एउटा लोत । [२.] यद्यपि धर्मीहरू दुष्टहरूसँग सँगै छन्, परमेश्वर धर्मी हुन्, र उनी निश्चित रूपमा धर्मीहरूलाई दुष्टहरूसँग नष्ट गर्नुहुने छैन । यद्यपि यस संसारमा उनीहरू एउटै सामान्य विपत्तिमा समावेश हुन सक्छन्, तर महान् दिनमा भेद गरिनेछ ।

(२.) कि धर्मीहरू दुष्टहरू जस्तो हुँदैनन्, पद २५ । यद्यपि उनीहरूले दुष्टहरूसँग सँगै दुख पाउन सक्छन्, तर उनीहरूले जस्तै दुख पाइँदैनन् । सामान्य विपत्तिहरू धर्मीहरूका लागि दुष्टहरू भन्दा बिल्कुलै फरक कुरा हुन्, यशैया २७:७ ।

(३.) कि पृथ्वीका सबै न्यायकर्ताले सही गर्नेछन्; निश्चय नै उहाँले सही गर्नुहुनेछ, किनकि उहाँ पृथ्वीका सबै न्यायकर्ता हुनुहुन्छ; यो प्रेरितको तर्क हो, रोमी ३:५, ६ । ध्यान दिनुहोस्: [१.] परमेश्वर पृथ्वीका सबै

न्यायकर्ता हुनुहुन्छ; उहाँ सबैलाई आदेश दिनुहुन्छ, सबैको जानकारी लिनुहुन्छ, र सबैमाथि निर्णय दिनेछन् । [२.] कि सर्वशक्तिमान परमेश्वरले कुनै पनि प्राणीको अन्याय कहिल्यै नगरेको र नगर्ने, न त त्यो केहि चिजलाई रोकेर जुन सही हो, न त त्यो केहि बढी लिनुहुनेछ जुन सही हो, अय्यूब ३४:१०, ११ ।

२. यहाँ ठूलो विनम्रता छ।

(१.) आफ्नो अयोग्यताको गहिरो अनुभूति (पद २७): "हे हेर, मैले अब परमेश्वरसँग बोल्नको लागि आफूमाथि जिम्मेवारी लिएको छु, म त माटो र हड्डी मात्र हुँ"; र पुनः, पद ३१ । उहाँ आफ्नो साहसमा अचम्भित जस्तो कुरा गर्नुहुन्छ, र परमेश्वरले उहाँलाई प्रदान गर्नुभएको स्वतन्त्रता र परमेश्वरको महानता विचार गर्दै—उहाँ परमेश्वर हुनुहुन्छ; र आफ्नो तुच्छता—तर माटो र हड्डी मात्र हुँ । ध्यान दिनुहोस्: [१.] सबैभन्दा महान् मानिसहरू, सबैभन्दा विचारणीय र योग्य व्यक्ति पनि परमेश्वरको सामुहिक रूपमा माटो र हड्डी मात्र छन्, तुच्छ र नीच, तिनको अस्तित्व अस्थायी र नश्वर छ । [२.] हामी जब परमेश्वरको नजिक जान्छौं, तब हामीलाई हाम्रो र परमेश्वरको बीचको विशाल दूरीलाई श्रद्धापूर्वक स्वीकार्नु पर्छ । उहाँ महिमाको परमेश्वर हुनुहुन्छ, हामी पृथ्वीका कीडाहरू हौं । [३.] हामीलाई अनुग्रहको सिंहासनमा रहेको पहुँच र बोल्नको लागि दिइएको स्वतन्त्रता केवल विनम्र आश्चर्यको विषय हो, २ शमूएल ७:१८ ।

(२.) परमेश्वरको रुष्टिको डरः "हे प्रभु, क्रोध नगर्नुहोस्" (पद ३०), र पुनः, पद ३२ । ध्यान दिनुहोस्: [१.] विश्वासीहरूले परमेश्वरसँग गरेको निवेदनमा जुन अडिगता देखाउँछन्, त्यसको अर्थ यस्तो छ कि यदि उनीहरूले आफ्नै जस्तै मानिससँग व्यवहार गरिरहेका थिए भने, उनीहरूले डराउँथे कि उनीसँग रुष्ट हुनेछ । तर जससँग हामी व्यवहार गर्छौं, त्यो परमेश्वर हो, मानिस होइन; र जोसुकै भए पनि, उहाँ धर्मीहरूको प्रार्थनासँग वास्तवमा क्रोधित हुनुहुन्न (भजनसंग्रह ८०:४), किनकि ती प्रार्थनाहरू उहाँको प्रसन्नता हुन् (हितोपदेश १५:८), र उहाँ प्रसन्न हुनुहुन्छ जब उहाँसँग युद्ध गरिन्छ । [२.] कि जब हामी विशेष ईश्वरीय अनुकूलता प्राप्त गर्छौं, तब पनि हामीलाई आफूलाई अति सजग रहनु पर्छ, ताकि हामी परमेश्वरको रुष्टिको योग्य नबनौं; त्यसैले हामीलाई हाम्रो विश्वासको

हातमा मध्यस्थलाई ल्याउन आवश्यक छ, जसले हाम्रो पवित्र कुराहरूको पापको प्रायश्चित गर्न सक्छ ।

३. यहाँ ठूलो दयालुता छ । (१.) सदोमको स्वभावको बारेमा एक दयालु धारणा: जति नराम्रो भएको थियो, उहाँले सोचे कि त्यहाँ केही राम्रा मानिसहरू थिए । हामीलाई सबैभन्दा नराम्रा स्थानहरूको बारेमा राम्रो सोच राख्नुपर्छ । यी दुई मध्ये, यो ज्यादा राम्रो हो कि हामी अत्यधिक गलत सोचमा पर्छौं । (२.) सदोमको भलाईको बारेमा एक दयालु चाहना: उहाँले तिनीहरूको लागि अनुग्रहको सिंहासनमा आफ्ना सबै प्रयासहरू प्रयोग गर्नुभयो। हामीले उहाँलाई कहिल्यै आफू र आफ्नो परिवारको लागि यत्रा प्रार्थना गर्दै देखेका छैनौं जस्तै यहाँ सदोमको लागि उहाँ प्रार्थना गर्दै हुनुहुन्छ ।

४. यहाँ ठूलो साहस र विश्वासपूर्ण आत्मविश्वास छ । (१.) उहाँले सदोममा केही धर्मीहरू हुने सम्भावना राखेर एक निश्चित संख्या तोक्ने स्वतन्त्रता लिएका थिए । "तपाईंले ५० धर्मीहरू हुने हो भने के ?" पद २४ । (२.) उहाँले परमेश्वरको अनुकूलतामा बारम्बार अग्रसर भए । जति परमेश्वरले अनुमोदन गर्नुभयो, उहाँले अझ बढी माग्नुभयो, आफ्नो उद्देश्य प्राप्त गर्ने आशामा । (३.) उहाँले सम्झौताका सर्तहरू सकेसम्म तल ल्याउनुभयो लाजको कारण (पाँच शहरहरूमा यदि मात्र दस धर्मीहरू भए भने पनि उहाँले अनुग्रहको लागि विजय प्राप्त गर्नुभयो), र सम्भवतः त्यति तल ल्याएकोमा उहाँले ठान्नु भयो कि तिनीहरूलाई बचाइने थियो ।

ई. प्रार्थनाको सफलता । जसले यसरी संघर्ष गऱ्यो, उसले अद्भुत रूपमा विजय प्राप्त गऱ्यो; एक राजाका रूपमा उसले परमेश्वरसँग शक्तिको प्रयोग गऱ्यो: "माग र पाउनेछौँ ।" १. परमेश्वरको सामान्य अनुकूलता यसमा प्रकट हुन्छ, कि उनले धर्मीहरूको कारणले दुष्टहरूलाई बचाउन सहमति जनाए । हेर्नुहोस्, परमेश्वर कति छिटो अनुग्रह देखाउँहुन्छ; उहाँ यसका लागि कारण खोज्दै हुनुहुन्छ । हेर्नुहोस्, राम्रो मानिसहरू कुनै पनि स्थानको लागि कति ठूलो आशीर्वाद हुन्, र कसरी तीलाई घृणा गर्ने र सताउनेहरूले आफैलाई थोरै मात्र सहयोग गर्छन् । २. उहाँको विशेष अनुकूलता अब्राहाम प्रति यसमा प्रकट हुन्छ, कि उहाँले तबसम्म अनुमति दिनुका साथ प्रार्थना गर्दै जान दिए जबसम्म अब्राहामले माग्न रोक्ने थिएन । यही प्रार्थनाको शक्ति हो । त्यसो भए

अब्राहमले प्रार्थना गर्न किन रोक्नुभयो, जब उनले यो प्रमाणित गर्नको लागि संघर्ष गरेका थिए कि यदि त्यहाँ मात्र दस धर्मीहरू थिए भने स्थान बचाइने थियो ? (१.) किनकि उहाँले स्वीकार गर्नुभयो कि यदि त्यहाँ त्यति धेरै धर्मीहरू थिएन भने यो विनाशको योग्य थियो; जस्तै अंगूरको बगैचाको स्याहार गर्ने व्यक्ति जसले स्वीकृति जनाए कि बिनास लाभ भएको रुखलाई काटिनु पर्छ यदि अर्को वर्षको परीक्षणले यसलाई फलदायी बनाउँदैन भने, लूका १३:९ । (२.) किनकि परमेश्वरले आफ्नो आत्मालाई थप प्रार्थना नगर्नको लागि रोक्नुभयो । जब परमेश्वरले कुनै स्थानको विनाशको निर्णय गरिसकेका छन्, उहाँ त्यसको लागि प्रार्थना गर्न रोक्नुहुन्छ, यर्मियाह ७:१६; ११:१४; १४:११ ।

उ. यहाँ संवादको समाप्ति छ, पद ३३ । १. परमेश्वर आफ्नो मार्ग गएका थिए । परमेश्वरका दर्शन यस संसारमा निरन्तर हुनु हुँदैन, जहाँ हामीलाई केवल विश्वासबाट मात्र परमेश्वरलाई अगाडि राख्नुपर्छ । परमेश्वरले तबसम्म जानु भएन जबसम्म अब्राहामले सबै कुरा भनेका थिए; किनकि उहाँ प्रार्थना सुन्नेमा कहिल्यै थाक्नुहुन्न, यशैया ५९:१ । २. अब्राहाम आफ्नो स्थानमा फर्किए, उहाँलाई गरिएको सम्मानले घमण्ड नगरेका, न त यी असाधारण भेटघाटहरूले उहाँलाई सामान्य कर्तव्यको बाटोबाट हटाएका । उहाँ आफ्नो स्थानमा फर्किए र के हुने घटनालाई हेरिदिनु भयो; र यसले प्रमाणित गर्यो कि उहाँको प्रार्थना सुन्नु भएको थियो, र तथापि सदोमलाई बचाइएन, किनकि त्यहाँ दस धर्मीहरू थिएनन् । हामी मानिसबाट धेरै कमको अपेक्षा गर्न सक्दैनौं, तर परमेश्वरबाट धेरै ठूलो अपेक्षा गर्न सक्छौं ।

अध्याय १९
(CHAPTER 19)

यस अध्यायको सामग्री हामीलाई २ पत्रुस २:६-८ मा पाइन्छ, जहाँ हामी पाउँछौं कि "परमेश्वरले सदोम र गोमोराका शहरलाई ऐनामा परिणत गरेर उनीहरूलाई नष्ट गरिदिए, र धर्मी लोतलाई उद्धार गरे ।" यो सदोमको विनाश र लोतको उद्धारको इतिहास हो । हामी (अध्याय १८) मा पढ्दछौं कि परमेश्वरले सदोमको वर्तमान अवस्थाको अवलोकन गर्न आए, त्यहाँको पापको के अवस्था थियो र त्यहाँ केहि धर्मी व्यक्ति थिए भन्ने कुरा देख्; अब यहाँ हामी त्यो अन्वेषणको परिणाम देख्छौं । अ. परीक्षणमा पत्ता लाग्यो कि लोत धेरै राम्रो थिए (पद १-३), र त्यहाँ अरू त्यस्तै स्वभावका कुनै व्यक्तिहरू थिएनन् । आ. यो पनि पत्ता लाग्यो कि सदोमवासीहरू धेरै पापी र नीच थिए (पद ४-११)। इ. त्यसैले लोत र उनका परिवारको सुरक्षा सुनिश्चित गर्न विशेष ध्यान दिइयो, सुरक्षित स्थानमा (पद १२-२३)। ई. दया यसमा प्रसन्न भए पछि, न्यायले आफूलाई सदोमको विनाश र लोतकी श्रीमतीको मृत्युद्वारा देखायो (पद २४-२६), र सामान्य रूपमा कथाको पुनरावृत्ति (पद २७-२९)। उ. लोतले गम्भीर पाप गरेको छ, आफ्ना दुई छोरीसँग अनैतिक सम्बन्ध गरेर (पद ३०, आदि) ।

१ अनि साँझमा दुईजना स्वर्गदूत सदोममा आए; अनि लूत सदोमको मूलढोकामा बसिरहेका थिए; अनि जब लूतले उनीहरूलाई देखे, तब तिनी उनीहरूलाई भेट्न उठे; अनि उनले आफ्नो अनुहार भुइँतिर झुकाएर दण्डवत् गरे;
२ अनि तिनले भने: "हे मेरा प्रभुहरूहो, अब हेर्नुहोस्, म तपाईंहरूलाई विन्ती गर्दछु, आफ्नो दासको घरमा पाल्नुहोस्, रातभर रहनुहोस् र आफ्ना पाउहरू धुनुहोस्; अनि बिहान चाँडै उठेर आफ्नो बाटोमा लाग्नुहोस्!" अनि उनीहरूले भने: "अहँ, हामी सड़कमै रात बिताउनेछौं ।"
३ अनि तिनले उनीहरूलाई खूबै कर गरे, तब उनीहरू तिनीकहाँ आए, र तिनको घरभित्र पसे। अनि तिनले उनीहरूका निम्ति भोज तयार गरे, र अखमिरे रोटी पकाए; अनि उनीहरूले खाए ।

यी स्वर्गदूतहरू, सम्भवत: ती तीनमध्ये दुई थिए जसले अघि अब्राहमसँग सँगै समय बिताएका थिए, ती दुई सृष्टि गरिएका स्वर्गदूतहरू जसलाई परमेश्वरले सदोमको बारेमा आफ्नो उद्देश्य पुरा गर्न पठाएका थिए । यहाँ ध्यान दिनुहोस्, १. सदोममा केवल एक जना धर्मी व्यक्ति थिए, र यी स्वर्गदूतहरूले चाँडै उनलाई पहिचान गरे । जहाँ हामी हुन्छौं, त्यहाँको स्थानका तिनीहरूलाई जो परमेश्वरको भयमा जीवित छन्, चिन्हित गर्नु पर्छ, र हामीले तिनीहरूसँग साथीता गर्न चयन गर्नुपर्छ । मत्ती १०:११, "कोही योग्य छ कि छैन भनेर सोध, र त्यहाँ बस ।" जसरी आफ्नै देशका मानिसहरू परदेशमा हुँदा एकसाथ बस्न चाहन्छन् । २. लोतले यस समय आफ्नो बाँकी छिमेकीहरूबाट पर्याप्त रूपमा फरक पहिचान गरे, जसले उनलाई स्पष्ट रूपमा चिन्ह लगायो । जसले अरूसँग जस्तो व्यवहार गरेन, उसले अरूसँग जस्तो भाग्य भोग्नु हुँदैन । (१.) लोत सन्ध्याकालमा सदोमको गेटमा बसेका थिए । जब अरू, सम्भवत: मदिरा पिउने र रमाइलो गर्ने थिए, उनी एक्लै बसेका थिए, राम्रो काम गर्नको लागि अवसरको पर्खाइमा । (२.) उनले ती पुरुषहरूलाई अत्यन्त सम्मान जनाए, जसको रूप र आभा गम्भीर र तल्लीन थिए, यद्यपि तिनीहरू शाही दर्जामा आएका थिएनन् । उनले तिनीहरूलाई भेट्दा पृथ्वीमा सिर झुकाएर प्रणाम गरे, जस्तो कि, पहिलो दृष्टिमा, उनले तिनीहरूमा केही ईश्वरीय गुण देखे । (३.) उनी अतिथि परायण थिए, र आफ्नो निमन्त्रणा र आतिथ्यमा अत्यन्त उदार र दयालु थिए । उनले ती अपरिचितहरूलाई आफ्नो घरमा निमन्त्रणा गरे, र जसरी सकेको राम्रो व्यवस्था थियो, त्यसरी तिनीहरूलाई सँगै राख्नको लागि र उनको इमानदारीको सबै प्रमाण दिनको लागि प्रयास गरे; [१.] जब स्वर्गदूतहरूले, यो परीक्षण गर्न कि उनी साँचो न्यानोपनमा निमन्त्रणा गरेका थिए कि थिएनन्, पहिले यसलाई अस्वीकार गरे (जसलाई लाजका कारण अस्वीकार गर्ने सामान्य अभ्यास हो, र जसमा सत्य र इमानदारीको कुनै आलोचना हुँदैन), तिनीहरूको अस्वीकृतिले उनलाई थप आग्रह गर्न बाध्य बनायो; उनले तिनीहरूलाई धेरै आग्रह गरे (पद ३), आंशिक रूपमा किनकि उनी चाहन्थे कि तिनीहरूले सदोमको गल्लिमा बस्नका लागि हुने असुविधाहरू र जोखिमहरूको सामना नगर्नुहोस्, र आंशिक रूपमा उनी तिनीहरूको साथ र संवादमा इच्छुक थिए । उनले धेरै समयदेखि सदोममा यस्ता

इमानदार अनुहारहरू देखेका थिएनन् । ध्यान दिनुहोस्, जसले नराम्रो स्थानमा बस्छन्, तिनीहरूले बुद्धिमान र धर्मीहरूको संगतको मूल्य बुझ्न जान्नुपर्छ, र यसलाई झन् इछछा गर्नुपर्छ । [२.] जब स्वर्गदूतहरूले उनका निमन्त्रणा स्वीकार गरे, उनले तिनीहरूलाई सम्मानपूर्वक सत्कार गरे; उनले तिनीहरूका लागि भोज तयार गरे, र यसलाई यस्ता अतिथिहरूलाई राम्रोसँग प्रयोग गरिने कुरा माने । ध्यान दिनुहोस्, राम्रा मानिसहरूले (विवेकका साथ) उदार मानिस बन्नुपर्छ ।

४ तर उनीहरू सुत्नुभन्दा अघि त्यस शहरका पुरुषहरूले अर्थात् सदोमका पुरुषहरूले, जवान र वृद्ध दुवैले, अँ, शहरका छेउ-छेउका सबै मानिसहरूले त्यस घरलाई घेरे;
५ अनि तिनीहरूले लूतलाई बोलाएर तिनलाई भने: "आज रात तिमीकहाँ आएका मानिसहरू कहाँ छन् ? तिनीहरूलाई बाहिर हामीकहाँ ल्याऊ, र हामी तिनीहरूलाई जानौं !"
६ तब लूत ढोकाबाहिर तिनीहरूकहाँ गए, र आफ्नो पछिल्तिर ढोका थुने,
७ अनि भने: "हे मेरा दाज्यूभाइहरूहो, म तपाईंहरूलाई विन्ती गर्दछु, यस्तो दुष्ट काम नगरिदिनुहोस् !
८ अब हेर्नुहोस्, मेरा दुई छोरीहरू छन्, जसले कुनै पुरुषलाई जानेका छैनन्; म विन्ती गर्दछु, तिनीहरूलाई म बाहिर तपाईंहरूकहाँ ल्याउँछु, र तपाईंहरूका आँखामा जे असल छ, त्यही नै तिनीहरूसित गर्नुहोस् ! तर यी मानिसहरूलाई चाहिँ केही नगर्नुहोस्; किनकि यही उद्देश्यले उनीहरू मेरो छानाको छायामुनि आएका छन् ।"
९ तर तिनीहरूले भने: "पछि हट्!" फेरि तिनीहरूले भने: "यो मानिस परदेशी भई यहाँ रहनलाई आयो, र यो न्यायकर्ता पनि बन्न खोज्छ?! अब हामी तिनीहरूसँग भन्दा तँसँग बढ़ी खराब व्यवहार गर्नेछौं ।" अनि तिनीहरूले त्यस मानिस लूतलाई जोड़ले ठेल्न थाले, र ढोका फोर्न नजिक आए ।
१० तर ती मानिसहरूले आफ्नो हात बढ़ाए, अनि लूतलाई घरभित्र आफूकहाँ ताने, र ढोका थुने ।

११ अनि उनीहरूले त्यस घरको ढोकामा भएका साना-ठूला सबै मानिसहरूलाई अन्धा पारिदिए; यसकारण तिनीहरू ढोका भेट्टाउन खोज्दा-खोज्दा हैरान भए ।

अब यो कुरामा कुनै विवाद रहेन कि सदोमको दुःखपूर्ण गुहार त्यत्तिकै ठूलो थियो जति कारण थियो । यो रातको घटनाले पापको मापन पूर्ण बनायो । हामी यहाँ देख्छौं:

अ. तिनीहरू सबै दुष्ट थिए (पद ४): पापको अवस्था सर्वव्यापी भएको थियो, र कुनै पनि घृणित योजनामा उनीहरू एकजुट थिए । यहाँ बूढापाकादेखि युवासम्म, प्रत्येक ठाउँबाट आएका सबै जना यो दंगामा सहभागी थिए । बूढापाकाहरू पाप गर्न रोकिएका थिएनन्, र युवाहरूले छिट्टै त्यस्ता पापहरूमा भाग लिन सिकेका थिए । सायद उनीहरूका शान्ति कायम राख्ने न्यायाधीशहरू थिएनन्, वा भए पनि ती स्वयं यस घृणित कार्यमा सहयोगी थिए । नोट गर्नुहोस्: जब पापको रोग महामारी जस्तै फैलिन्छ, यो कुनै स्थानका लागि घातक हुन्छ (यशैया १:५–७) ।

आ. तिनीहरूले दुष्टताको उच्चतम स्तरमा पुगिसकेका थिए: तिनीहरू "परमप्रभुको सामु अत्यन्त पापी" भइसकेका थिए (उत्पत्ति १३:१३) । १. पापको सबैभन्दा अप्राकृतिक र घृणित रूप: तिनीहरू अहिले यस्तो पापमा लिप्त थिए जुन अत्यन्त अप्राकृतिक र घृणित थियो, एक यस्तो पाप जसले सधैं सदोमको नामलाई बदनाम बनाउँछ, र जसलाई "सदोमी भनिन्छ । तिनीहरू "दुष्ट वासनाहरू" द्वारा पूरै नियन्त्रणमा थिए (रोमी १:२६–२७), जुन केवल अमानवीय मात्र नभएर मानव प्रकृतिको शाश्वत कलङ्क हो । जसले केही मात्रामा पनि सद्गुण र विवेकको झिल्को राखेका छन्, तिनीहरूले यस्तो पापको कल्पना गर्दा पनि भय र घृणा अनुभव गर्छन् । नोट गर्नुहोस्: जसले अप्राकृतिक अशुद्धतालाई स्वीकृत गर्छन्, तिनीहरू "शाश्वत आगोको बदला" का लागि चिन्हित गरिएका हुन्छन् (यहूदा ७) । २. उनीहरूले आफ्नो पाप स्वीकार गर्न र त्यसलाई बल प्रयोग गरेर अगाडि बढाउन कुनै लाज मानेनन् । यदि यो चुपचाप र कपटपूर्वक गरिन्थ्यो भने पनि यो दुष्कर्म पर्याप्त खराब हुने थियो; तर तिनीहरूले सद्गुणसँग युद्ध घोषणा गरे र त्यसको खुलेआम विरोध गरे । त्यसैले साहसी पापीहरूलाई "सदोम जस्तै

आफ्नो पाप घोषणा गर्ने" भनेर भनिन्छ (यशैया ३:९)। नोट गर्नुहोस्, जसले पापमा निर्लज्जता देखाउँछन्, तिनीहरू प्रायः पापमा हठी हुने गर्छन्; र यो उनीहरूको विनाश हुनेछ । जसले पापलाई जानाजान अगाडि बढाउँछन्, तिनीहरूको हृदय साँच्चिकै कठोर हुन्छ (यर्मिया ६:१५)। ३. जब लोतले सकेसम्म नम्रतापूर्वक उनीहरूको क्रोध र वासना नियन्त्रण गर्न प्रयास गरे, उनीहरूले उनलाई अपमानित र दुर्व्यवहार गरे । उनी तिनीहरूकहाँ गए (पद ६), उनीहरूलाई "भाइहरू" भनेर सम्बोधन गरे (पद ७), र यस्तो दुष्ट काम नगर्न बिन्ती गरे । उनी यो कुराले गहिरो रूपमा दुखित भए र भावुक हुँदै आफ्नो दुई छोरीहरूलाई उनीहरूका अगाडि अर्पण गर्ने अस्वाभाविक र अनुचित प्रस्ताव गरे (पद ८) । यो सत्य हो कि दुई बुराईमध्ये सानो छान्नुपर्छ, तर दुई पापमध्ये कुनै पनि छान्न हुँदैन, न त राम्रोको लागि कहिल्यै पाप गर्नुहुन्छ । उनले तिनीहरूलाई तर्क गरेर बुझाउन खोजे, आतिथ्यका नियमहरू र उनका पाहुनाहरूको सुरक्षाको कुरा गरे । तर उनले पाप र आवेगद्वारा शासन गरिएका यी हठी पापीहरूसँग तर्क गर्नुभन्दा गर्जने सिंह र क्रोधित भालुसँग तर्क गर्न खोज्नु जस्तै थियो । लोतको तर्कले तिनीहरूलाई झन् क्रोधित बनायो, र आफ्नो दुष्टता पूरा गर्नका लागि, तिनीहरूले लोतमाथि आक्रमण गरे । (१) तिनीहरूले लोतको मजाक उडाए र उनलाई न्यायाधीश बन्ने धृष्टता गरेको आरोप लगाए, जबकि उनी त शहरको स्वतन्त्र नागरिक पनि थिएनन् (पद ९) । नोट गर्नुहोस्, सुधार गर्न खोज्ने व्यक्तिलाई अन्यायपूर्वक अधिकार हत्याएको आरोप लगाउनु सामान्य कुरा हो; र मित्रताको सद्भाव देखाउन खोज्दा न्यायाधीशको अधिकार लिएको आरोप लगाइन्छ । यसले तर्क प्रस्तुत गर्ने व्यक्तिलाई अनावश्यक रूपमा अहंकारी देखाउनु हो । (२) उनीहरूले लोतलाई धम्की दिए, र उनीमाथि हिंसात्मक रूपमा हात लगाए; असल मानिस यो उन्मत्त भिडद्वारा टुक्राटुक्रा पारिने खतरा सामना गरिरहेको थियो । नोट गर्नुहोस्, [१] जसले सुधार्न चाहँदैनन्, तिनीहरूले सुधारको निम्ति बोल्नेहरूप्रति घृणा गर्छन्, चाहे त्यो जति नै नम्रता र संवेदनशीलताका साथ गरिएको होस् । निर्लज्ज पापीहरूले आफ्नो विवेकसँग त्यस्तै व्यवहार गर्छन् जस्तो सोडोमका मानिसहरूले लूतसँग गरे—आलोचनालाई अस्वीकार गर्ने, आरोपलाई दबाउने, कडा दवाव दिने, जबसम्म आफ्नो विवेकलाई पूर्ण रूपमा थकाएर चुप

गराउँदैनन् । यसरी तिनीहरू आफूलाई विनाशको लागि तयार बनाउँछन् । [२] परमेश्वरका सन्देशवाहकहरू र सत्यताका साथ सुधार गर्नेहरूप्रति गरिएको दुर्व्यवहारले छिट्टै मानिसहरूको पापको मापन पूरा गरिदिन्छ, र सुधारको उपायबिना नै विनाश ल्याउँछ । हेर्नुहोस्, हितोपदेश २९:१ र २ इतिहास ३६:१६ । सुधारहरूले उपचार गर्न सकेन भने, अर्को कुनै उपाय छैन । २ इतिहास २५:१६ पनि हेर्नुहोस् ।

इ. केवल एक स्वर्गदूतको शक्ति मात्रले एक असल मानिसलाई तिनीहरूको दुष्ट हातबाट बचाउन सक्छ । यो अब विवादको विषय थिएन कि सोडोमको चरित्र कस्तो थियो र यससँग कसरी व्यवहार गर्नुपर्छ । यसकारण, स्वर्गदूतहरूले तत्काल आफ्नो अर्को उद्देश्यको झल्को देखाए । १. तिनीहरूले लोतलाई उद्धार गरे (पद १०) । नोट गर्नुहोस्, "जो अरूलाई सिंचन गर्छ, ऊ आफैँ पनि सिंचित हुनेछ ।" लोत तिनीहरूलाई जोगाउन चनाखो थिए, र अब तिनीहरूले लोततको सुरक्षाको लागि प्रभावकारी उपाय गरे, उनको सद्भावको प्रतिफलमा । थप रूपमा, यो पनि नोट गर्नुहोस् कि स्वर्गदूतहरू तिनीहरूको कल्याणका लागि विशेष रूपमा खटाइन्छन्, जसले असल काम गर्दा आफूलाई खतरा निम्त्याउँछन् । पवित्रहरू मृत्युमा लोतजस्तै पूर्ण सुरक्षाको घरभित्र तानिन्छन्, र तिनीहरूलाई सताउनेहरूको विरुद्धमा ढोका सधैंका लागि बन्द गरिन्छ । २. तिनीहरूले सदोम वासीहरूको अभद्रता सजाय दिए: तिनीहरूले तिनीहरूलाई अन्धो पारे, पद ११ । यसले यो उद्देश्य राखेको थियो, (१.) तिनीहरूको प्रयासलाई समाप्त गर्न र तिनीहरूलाई यसलाई अघि बढाउन असक्षम बनाउन । जो तर्कलाई अन्धा थिए, उनीहरूलाई न्यायिक रूपमा अन्धो पारिएको थियो । अत्यधिक उत्पीडन गर्नेहरू प्रायः अज्ञानी बनाइन्छन् ताकि उनीहरूले परमेश्वरका संदेशवाहकहरूको विरुद्धको दुष्ट योजनाहरूलाई अघि बढाउन सक्दैनन् (पद १४, १५) । तर यी सदोम वासीहरूले अन्धो भएपछि पनि ढोकासम्म पुग्नको लागि प्रयास जारी राखे, जबसम्म थाकेनन् । कुनै पनि दण्डले आफैंमा दुष्ट मानिसहरूको भ्रष्ट स्वभाव र उद्देश्यलाई परिवर्तन गर्दैन । यदि तिनीहरूको मस्तिष्कलाई पनि उनीहरूको शरीरजस्तै अन्धो पारिएको हुँदैन भने, तिनीहरूले भनेको हुन्थ्यो, "यो परमेश्वरको औंला हो," र आत्मसमर्पण गर्थे । (२.) यो तिनीहरूको पूर्ण विनाशको एक सङ्केत थियो,

जुन अर्को दिन आउने थियो । जब परमेश्वर, धार्मिक न्यायको रूपमा, मानिसहरूलाई अन्धो पार्छ, तिनीहरूको अवस्था पहिले नै निराशाजनक हुन्छ (रोमी ११:८-९) ।

१२ अनि ती मानिसहरूले लूतलाई भने: "के यहाँ तिम्रा अरू कोही छन्? जुवाइँ, तिम्रा छोराहरू, तिम्रा छोरीहरू, र यस शहरमा तिम्रा अरू जो-जो छन्, ती सबैलाई यस ठाउँबाट बाहिर लैजाऊ !
१३ किनकि हामी यस ठाउँलाई नष्ट पार्न लागेका छौं; किनभने परमप्रभुको सामु तिनीहरूको चिच्च्याहट ठूलो भएको छ; यसैले परमप्रभुले हामीलाई यसलाई नष्ट गर्न पठाउनुभएको छ ।"
१४ अनि लूत बाहिर गए, र आफ्ना जुवाइँहरूसँग, जसले तिनका छोरीहरूलाई विवाह गरेका थिए, कुरा गरे, र भने: "उठ, यस ठाउँबाट निस्केर जाओ; किनकि परमप्रभुले यस शहरलाई नष्ट गर्नुहुनेछ।" तर तिनी आफ्ना जुवाइँहरूको दृष्टिमा ठट्टा गर्ने मानिसजस्ता देखा परे ।

हामी यहाँ लोतको उद्धारको तयारी देख्छौं ।

अ. सदोमको विनाशको नजिकको सूचना दिइन्छ: "हामी यस स्थानलाई नाश गर्नेछौं," पद १३ ।

नोट गर्नुहोस्: पवित्र स्वर्गदूतहरू परमेश्वरको क्रोधका सेवकहरू पनि हुन्, जसले पापीहरूको विनाशको लागि कार्य गर्छन्, त्यस्तै उनका जनताको संरक्षण र उद्धारका लागि पनि । यस अर्थमा, असल स्वर्गदूतहरूले दुष्ट स्वर्गदूतहरूको रूपमा कार्य गर्छन् (भजनसंग्रह ७८:४९)।

आ. उसलाई आफ्नो साथी र आफन्तहरूलाई जानकारी दिन निर्देशन दिइन्छ, कि यदि तिनीहरूले चाहेको खण्डमा, उनीहरू पनि उससँग बच्न सक्नेछन् (पद १२): "तिमी यहाँ अरू कोही छ कि छैन जसको बारेमा तिमी चिन्तित छौ ? यदि तिमीलाई थाहा छ भने, उनीहरूलाई त्यो आउने विपत्ति बताउन जान ।" अब यसले दुई कुरा जनाउँछ: १. एउटा ठूलो कर्तव्यको आदेश, जसले आफ्नो वरपरका मानिसहरूको उद्धारको लागि सकेसम्म सबै गर्नुपर्छ, उनीहरूलाई

ज्वाला भित्रबाट उद्धार गर्नको लागि । नोट गर्नुहोस्, जोहरू आफैँ अनुग्रहको माध्यमबाट पापमय अवस्थाबाट मुक्त भएका छन्, तिनीहरूले अरूहरूको उद्धारको लागि सकेसम्म गर्नुपर्छ, विशेष गरी आफन्तहरूको । २. ठूलो अनुग्रहको प्रस्ताव । उनीहरूले सोधेनन् कि उसले कुनै धार्मिक व्यक्तिलाई शहरमा जान्दछ जसलाई माफ गरिनेछ: होइन, तिनीहरूलाई थाहा थियो कि त्यस्ता कोही छैनन्; तर तिनीहरूले सोधे कि उससँग के कस्ता आफन्तहरू थिए, जसले, चाहे धार्मिक होस् वा अधार्मिक, उनीहरूलाई उससँग बचाउन सक्नेछन् । नोट गर्नुहोस्, खराब मानिसहरूले प्रायः यस संसारमा आफ्ना राम्रो आफन्तहरूको कारण राम्रो अवस्थामा पुग्दछन् । एक धार्मिक व्यक्तिको आफन्त हुनु राम्रो कुरा हो ।

इ. उनले त्यसअनुसार आफ्ना ज्वाइँहरूलाई सम्बोधन गरे, पद १४। ध्यान दिनुहोस्, १. लोतले दिएको राम्रो चेतावनी: उठ, यस स्थानबाट बाहिर जानू । यो शब्दको प्रयोग अचम्मको र उत्तेजक छ । जब विनाश ढोकामा आउँदै थियो, त्यो समय खेलकुदको थिएन । तिनीहरूलाई पश्चात्ताप गर्ने चालिस दिन थिएन, जस्तो कि निनवेवालाहरूलाई थियो । अहिले वा कहिल्यै तिनीहरूले आफ्नो बचाउ गर्नुपर्छ । मध्यरातमा यो आवाज उठाइयो । यस्तो आवाज हाम्रो पनि हो, अविश्वासीहरूलाई फर्किन र जीवन पाउनका लागि । २. यस चेतावनीको तिनीहरूले गरेको उपेक्षा: उनी उनलाई हाँस्यास्पद जस्तो देखिन्थे । तिनीहरूले सोचे, सायद, सदोमका मानिसहरूले हालै उनको घरमाथि गरेको आक्रमणले उनको मस्तिष्कलाई विचलित पार्यो, र उहाँलाई यति डर लागेको थियो कि उनले के भने थाहा पाएन; वा तिनीहरूले सोचे कि उहाँ उनीहरूसँग गम्भीर छैनन् । जोहरूले रमाइलो जीवन बिताए, र हरेक कुरामा मजाक गरे, तिनीहरूले यो चेतावनीको मजाक गरे, र यसैले उनीहरू विनाशमा परे । यसरी, धैरैजसोले आफ्नो पापका कारणको दुःख र जोखिमलाई हल्का मान्छन्, र सोच्छन् कि तिनीहरूका पादरीहरू केवल मजाक गर्दैछन्; ती यसैगरी आफ्नो रगतको दोषसँग नष्ट हुनेछन् ।

१५ अनि उज्यालो हुन लाग्दा ती स्वर्गदूतहरूले लूतलाई यसो भन्दै हतार लगाए: "उठ, आफ्नी पत्नी र यहाँ भएका तिम्रा दुई

छोरीहरूलाई लैजाऊ; नत्र तिमी यस शहरको अधर्ममा भस्म हुनेछौ ।"
१६ अनि जब उनी अल्याङ-टल्याङ गर्न लागे, तब परमप्रभुले तिनीमाथि दया राख्नुभएकोले ती मानिसहरूले तिनको हात, तिनकी पत्नीको हात र तिनका छोरीहरूको हात पक्रे, र तिनलाई निकालेर तिनलाई शहरबाहिर छोड़िदिए ।
१७ अनि यस्तो भयो – जब उनीहरूले तिनीहरूलाई बाहिर निकाले, तब उनले भने: "आफ्नो प्राण बचाउनलाई भाग! आफ्नो पछिल्तिर फर्केर नहेर! सारा बेंसीमा कहीं नबस! पहाड़तिर भागेर जाऊ; नत्र तिमी भस्म हुनेछौ ।"
१८ अनि लूतले उनीहरूलाई भने: "विन्ती छ, त्यस्तो नहोस्, हे मेरा प्रभु !
१९ अब हेर्नुहोस्, तपाईंको दासले तपाईंको दृष्टिमा कृपा पाएको छ, र तपाईंले आफ्नो करुणा बढ़ाउनुभएको छ, जो मेरो प्राणलाई बचाईकन तपाईंले देखाउनुभयो; तर मचाहिँ भागेर पहाड़तिर जान सक्दिनँ, नत्र त्यो खराबी ममाथि आइपर्ला, र म मर्नेछु।
२० अब हेर्नुहोस्, त्यतातिर भागेर जान यो शहर नजिकै छ, अनि यो सानो छ; दया गरी मलाई त्यहीं भागेर जान दिनुहोस्! के यो सानो छैन र? र मेरो प्राण बाँच्नेछ।"
२१ अनि उनले तिनलाई भने: "हेर, यस कुराको विषयमा पनि मैले तिमीलाई ग्रहण गरेको छु; र त्यस शहरलाई, जसको विषयमा तिमीले कुरा गरेका छौ, म नाश गर्नेछैनँ ।
२२ छिट्टै गर, त्यहीं भागेर जाऊ; किनकि तिमी त्यहाँ नपुगुन्जेल म केही गर्न सक्नेछैनँ ।" यसैकारण त्यस शहरको नाम सोआर राखियो ।
२३ लूत सोआरभित्र पस्दा पृथ्वीमाथि घाम झुल्किसकेको थियो ।

अ. लोतको सोडोमबाट उद्धार । यद्यपि सदोममा दश धार्मिक मानिसहरू थिएनन्, जसको कारण त्यसलाई माफ गरिन्थ्यो, तर तीमध्ये एक मात्र धार्मिक व्यक्तिले आफ्ना आत्मालाई उद्धार गर्यो, इजिकिएल १४:१४ । बिहान सबैरै, उसका आफ्नै पाहुनाहरूले, जसको लागि

उसलाई कृतज्ञता थियो, उसलाई र उसको परिवारलाई घरबाट बाहिर निकालिदिए, पद १५ । उसको बिहे गरिसकेका छोरीहरूले आफ्ना अविश्वासी पतिको साथमा विनाश भोगे; तर जसले उससँगै रहनुभयो, उनीहरूलाई बचाइयो । ध्यान दिनुहोस्,

१. लोतलाई सोडोमबाट कत्तिको कृपापूर्वक बलपूर्वक बाहिर ल्याइयो, पद १६ । यद्यपि उसले चेतावनीलाई हाँस्यास्पद बनाएको थिएन, जस्तो कि उसको ज्वाइँहरूले गरे, तर उसले ढिलो गऱ्यो, उसले खेलकुद गर्यो, र स्थिति अनुसार त्यति चाँडो हिँडेन् । यसरी धेरैजसो मानिसहरू जसले आफ्ना आत्मिक अवस्थाको दुःख र परिवर्तनको आवश्यकता बारे केही विचार गरेका छन्, तर आवश्यक कामलाई पछि पार्छन् र मूर्खतापूर्वक ढिलो गर्छन् । लोतले यस्तै गर्यो, र यो उसका लागि घातक हुन सक्थ्यो यदि ती स्वर्गदूतहरूले उसको हात समातेर, बाहिर ल्याएर, र डरको साथ उद्धार नगरेको भए, यहूदा २३ । यहाँ भनिएको छ, "प्रभु उसप्रति दया गर्ने हो"; अन्यथा उसलाई विनाशमा जान दिनु साँचिकै उचित हुनेथियो, जब उसले जान चाहेन । ध्यान दिनुहोस्, (१) सबैभन्दा धार्मिक व्यक्तिको उद्धारलाई परमेश्वरको दया नै जनाउँछ, न कि तिनीहरूको आफ्नै योग्यता । हामी अनुग्रहमार्फत उद्धारित छौं । (२) परमेश्वरको शक्ति पनि आत्माहरूलाई पापमय अवस्थाबाट बाहिर ल्याउनमा स्वीकार गर्नुपर्छ । यदि परमेश्वरले हामीलाई बाहिर ल्याउनु नभएको भए, हामी कहिल्यै बाहिर निस्किदैनथ्यो । (३) यदि परमेश्वरले हामीप्रति दया नगरेको भए, हाम्रो ढिलाइ नै हाम्रो विनाश हुनेथ्यो ।

२. कतिको कृपापूर्वक तीव्रतासाथ उसलाई आफ्नो बाटो बनाउने कुरा भनियो, जब उनलाई बाहिर ल्याइयो, पद १७ । (१) उसले आफूलाई विनाशको खतरा अझै महसुस गर्नुपर्छ, र आत्म-रक्षाको नियमले उनलाई जीवनको लागि भाग्न प्रेरित गर्नुपर्छ । नोट गर्नुहोस्, पवित्र डर र काँप्नु हाम्रो उद्धारको कार्यलाई सम्पन्न गर्न आवश्यक ठहरिन्छ । (२) त्यसैले उसले आफ्नो कामलाई अधिकतम ध्यान र परिश्रमका साथ गर्नुपर्छ । उसले सदोमको पछ्याउनु हुँदैन: "पछाडि हेरनु होइन ।" उसले बाटोमा ढिलो गर्नु हुँदैन: "घाटीमा न बस्नु; अन्यथा यो सबै मृत सागर बनाउनेछ ।" उसले आफु भएका आश्रय स्थानमा पुग्नुभन्दा अघि रोक्नु हुँदैन: "पहाडतर्फ बग्न भाग ।" यी जस्ता आदेशहरू ती व्यक्तिहरूलाई दिइन्छ

जो अनुग्रहमार्फत पापमय अवस्थाबाट उद्धार भएका छन् । [१.] पाप र शैतानतर्फ फर्कनु हुँदैन, किनकि त्यो सदोमतर्फ फर्कनु हो । [२.] आफैमा र संसारमा विश्राम नगर्नुहोस्, किनकि त्यो घाटीमा बस्नु हो । र, [३.] ख्रीष्ट र स्वर्गतर्फ लाग्नुहोस्, किनकि त्यो पहाडतर्फ भाग्नु हो, जसलाई तिनीहरूले उठाउनु हुँदैन ।

आ. उसका लागि एक आश्रय स्थानको निर्धारण । पहाडलाई पहिलो पटक उसलाई भाग्नका लागि निर्धारित गरिएको थियो, तर, १. उसले आश्रयको एउटा शहरको प्रार्थना गर्यो, ती पाँच शहरमध्ये एक, जसलाई बेला भनिन्थ्यो, उत्पत्ति १४:२, १९:१८-२०। यो लोतको कमजोरी थियो कि उसले आफैले चयन गरेको शहरलाई परमेश्वरले चयन गरेको पहाडभन्दा सुरक्षित ठान्यो । र उसले आफूलाई नै तर्क गर्यो जब उसले प्रार्थना गर्दा भन्यो, "तपाईंले मेरो जीवनलाई बचाएर आफ्नो दया बढाइराख्नु भएको छ, र म पहाडतर्फ भाग्न सक्दिन; के उसले, जसले मलाई सदोमबाट बाहिर निकाल्नुभयो, जब म ढिलो गरेँ, मलाई पहाडतर्फ सुरक्षित लैजान सक्नुहुन्न? के उहाँले, जसले मलाई ठूलो समस्याबाट बचाउनुभयो, मलाई सानो समस्याबाट बचाउन सक्नुहुन्न ?" उसले आफ्नो याचिकामा थैरै जोड दिन्छ छोटो स्थानको बारेमा: "यो एक सानो हो, होइन ?" त्यसैले, यसलाई आशा गर्न सकिन्थ्यो कि यो अन्य स्थानभन्दा त्यति खराब हुने छैन । यसले स्थानलाई नयाँ नाम दिन थाल्यो; यसलाई सोआर भनिन्थ्यो, जुन सानो थियो । साना चीजहरूको लागि गरिएको मध्यस्थता सम्झन लायक छ । २. परमेश्वरले उसको प्रार्थना स्वीकार गर्नुभयो, यद्यपि यसमा थैरै कमजोरी थियो, पद २१, २२ । हेर्नुहोस्, परमेश्वरले एक साँचो भक्तका लागि कस्तो कृपा देखाउनुभयो, यद्यपि उनी कमजोर थिए । (१) सोआरलाई बचाइएको थियो, ताकि उसलाई तृप्ति मिलोस् । यद्यपि उसको लागि गरिएको मध्यस्थता अब्राहामको सदोमका लागि गरिएको प्रार्थनाको जस्तो, उदारता र दयाको भावनाबाट गरिएको थिएन, तर केवल आत्म-रुचिको कारण थियो, परमेश्वरले उसको प्रार्थना स्वीकार गर्नुभयो, ताकि देखाउन सकियोस् कि एक धार्मिक व्यक्तिको प्रबल प्रार्थनाले कति ठूलो प्रभाव पार्दछ । (२) सदोमको विनाश उस समयसम्म रोकिएको थियो जबसम्म लोत सुरक्षित थिए: "तिमी त्यहाँ पुग्ने नगरेसम्म म केहि गर्न सक्दिन ।" ध्यान दिनुहोस्, राम्रो मानिसहरूको उपस्थितिले

कुनै स्थानमा परमेश्वरका निर्णयहरूलाई थाम्न मद्दत गर्दछ । हेर्नुहोस्, परमेश्वरले आफ्नो जनताको संरक्षणको लागि कति ध्यान दिनुहुन्छ । हावाहरू थामिन्छन् जबसम्म परमेश्वरका सेवकहरू छानिएका छैनन्, प्रकाश ७:३; इजिकिएल ९:४।

इ. यो उल्लेख गरिएको छ कि लट सोआरमा प्रवेश गर्दा सूर्य उदीयमान थियो; किनकि जब एक राम्रो मानिस कुनै स्थानमा प्रवेश गर्छ, उसले प्रकाश ल्याउँछ, वा उसले ल्याउनुपर्छ ।

२४ तब परमप्रभुले आकाशबाट परमप्रभुको तर्फबाट सदोम र गमोरामाथि गन्धक र आगो बर्साउनुभयो;
२५ अनि उहाँले ती शहरहरूलाई, समस्त बेंसी र ती शहरहरूका सबै बासिन्दाहरूलाई, साथै जमिनमा उम्रेका सबै थोकहरू नष्ट पारिदिनुभयो ।

त्यसपछि, जब लोत सुरक्षित रूपमा सोआरमा पुगिसके, त्यसपछि यो विनाश आयो; किनकि असल मानिसहरूलाई आउन लागेको दुःखबाट बचाइन्छ । त्यसपछि, जब सूर्य उज्यालो र स्पष्ट रूपमा उदाएको थियो, सुन्दर दिनको प्रतिज्ञा गर्दै, त्यसपछि यो आँधी आयो, जसले देखायो कि यो प्राकृतिक कारणबाट आएको थिएन । यस विनाशको बारेमा ध्यान दिनुहोस्, १. यो परमेश्वरको प्रत्यक्ष कार्य थियो। यो सर्वशक्तिमानबाट आएको विनाश थियो: परमप्रभुले—परमप्रभुबाट वर्षा गराउनुभयो (पद २४), अर्थात् परमेश्वरले आफ्नै प्रत्यक्ष शक्तिद्वारा, प्रकृतिको साधारण प्रक्रियाबाट नभई । अथवा, परमेश्वर पुत्रले परमेश्वर पिताबाट; किनकि पिता परमेश्वरले सबै न्याय पुत्रलाई सुम्पनुभएको छ । ध्यान दिनुहोस्, उहाँ जो उद्धारकर्ता हुनुहुन्छ, उहाँ नै उद्धार अस्वीकार गर्नेहरूको नाश गर्ने हुनुहुन्छ । २. यो एक अनौठो दण्ड थियो (अय्यूब ३१:३)। यस्तो पहिले कहिल्यै भएन, न त त्यसपछि नै भयो । तिनीहरूमाथि स्वर्गबाट नर्क खन्याइयो । आगो, गन्धक, र भयानक आँधीले तिनीहरूको भागको पिउने कप भरियो (भजनसङ्ग्रह ११:६) । यो कुनै चट्याङको झिल्को मात्र थिएन, जुन आफैंमा विनाशकारी हुन्छ जब परमेश्वरले यसलाई अनुमति दिनुहुन्छ, तर चट्याङको वर्षा थियो । गन्धक उनीहरूको

बसोबासमा छरियो (अय्यूब १८:१५), र त्यसपछि आगो तुरुन्तै उनीहरूमा बल्न थाल्यो । परमेश्वरले तिनीहरूलाई पुरानो संसारजस्तै डुबाउन सक्नुहुन्थ्यो; तर उहाँले देखाउन चाहनुभयो कि उहाँसँग धेरै प्रकारका तीरहरू छन्, जसमा आगो र पानी दुवै छन् । ३. यो एक यस्तो न्याय थियो जसले सबै कुरा ध्वस्त बनायो । यसले ती नगरहरूलाई उल्ट्यायो, सबै बासिन्दाहरूलाई नष्ट गऱ्यो, मैदान, र जमिनमा उम्रेका सबै चीजहरूलाई पनि (पद २५) । यो पूर्ण रूपमा विनाशकारी थियो, जसलाई पुनःस्थापन गर्न सकिँदैन । त्यो फलदायी उपत्यका आजसम्म एक ठूलो ताल, अथवा मरेको समुद्र बनेर बसेको छ । यसलाई नूनको समुद्र भनिन्छ (गन्ती ३४:१२)। यात्रीहरूले भन्छन् कि यो करिब तीस माइल लामो र दस माइल चौडा छ; यसमा कुनै पनि जीवित प्राणी हुँदैन; यो हावाले चल्दैन; यसको गन्ध अप्रिय छ; यसमा चीजहरू सजिलै डुब्दैनन् । ग्रीकहरूले यसलाई एस्फाल्टाइट्स भन्छन्, एउटा प्रकारको पिचबाट, जुन यो समुद्रले बाहिर निकाल्छ । यर्दन यसमा मिसिन्छ र त्यहीँ हराउँछ । ४. यो दण्ड उनीहरूको पापको जवाफ थियो । प्रकृतिविपरीतको दहनशील वासना यस अस्वाभाविक आगोको माध्यमबाट न्यायपूर्वक दण्डित भयो। जसले अज्ञात शरीरको पछि लागे, तिनीहरू अज्ञात आगोद्वारा नष्ट गरिए (यहूदा ७) । तिनीहरूले आफ्ना उपद्रवी समूहसहित स्वर्गदूतहरूलाई सताए, र लोतलाई त्रसित बनाए; अब परमेश्वरले आँधीद्वारा तिनीहरूलाई सताउनुभयो, र आफ्नो आँधीले तिनीहरूलाई डराउनुभयो (भजनसङ्ग्रह ८३:१५) । ५. यो दण्ड पाप र पापीहरूमाथि परमेश्वरको क्रोधलाई सबै युगका लागि प्रकट गर्ने स्थायी रूपमा तोकिएको थियो । तदनुसार, यसलाई बारम्बार धर्मशास्त्रमा उल्लेख गरिएको छ, र इस्राएलको विनाशको नमूनाका रूपमा (व्यवस्था २९:२३), बाबेलको (यशैया १३:१९), एदोमको (यर्मिया ४९:१७, १८), मोआब र अम्मोनको (सपन्या २:९) रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। बरु, यो अनन्त आगोको बदला लिने प्रतिरूप थियो (यहूदा ७), र सबै दुष्ट जीवन बाँच्नेहरूको विनाश (२ पत्रुस २:६), विशेष गरी जसले सुसमाचारलाई तुच्छ ठान्छन् (मत्ती १०:१५) । यस विनाशको सन्दर्भमा, दण्ड पाउनेहरूको स्थानलाई प्रायः आगो र गन्धकले जलिरहेको तालको रूपमा वर्णन गरिएको छ, जसरी सदोम जलिरहेको थियो । यसबाट हामीले सिक्नु पर्ने: (१) पापको दुष्टता र यसको

हानिकारक स्वभाव । पाप विनाशतर्फ अग्रसर हुन्छ । (२) परमेश्वरको भयङ्कर न्याय । हेर्नुहोस्, जीवित परमेश्वरको हातमा पर्नु कति भयानक कुरा हो !

२६ तर तिनकी पत्नीले, जो तिनका पछिल्तिर थिइन्, पछि फर्केर हेरिन्, र उनी नुनको खाँबा भइन् ।

यसलाई पनि हाम्रो चेतावनीका लागि लेखिएको हो । हाम्रा उद्धारकर्ताले यसलाई उल्लेख गर्नुभएको छ (लूका १७:३२), "लोतकी पत्नीलाई सम्झ ।" जसरी सदोमको उदाहरणद्वारा दुष्टहरूलाई आफ्नो दुष्टताबाट फर्कन चेतावनी दिइएको छ, त्यसरी नै लोतकी पत्नीको उदाहरणद्वारा धर्मीहरूलाई आफ्नो धर्मबाट फर्कन नदिन चेतावनी दिइएको छ । हेर्नुहोस्: इजिकिएल ३:१८, २० । यहाँ हामीसँग छ,

अ. लोतकी पत्नीको पाप: उनले आफ्नो पछाडिबाट फर्केर हेरिन् । यो सानो कुरा जस्तो देखियो, तर यसका लागि दिइएको दण्डबाट हामी निश्चित छौं कि यो ठूलो पाप थियो र अत्यन्तै दुष्ट थियो । १. उनले स्पष्ट आदेशको उल्लङ्घन गरिन्, र यसरी आदमको अपराधसँग मिल्दोजुल्दो पाप गरिन्, जसले हामी सबैलाई नाश गऱ्यो । २. यसको जडमा अविश्वास थियो; उनले शङ्का गरिन् कि सदोम नाश हुनेछ कि हुनेछैन, र उनले अझै पनि त्यहाँ सुरक्षित हुन सक्ने सोचिन्। ३. उनले आफ्नो पछाडि छोडेका छिमेकीहरूलाई उचित भन्दा धेरै चिन्ताका साथ हेरिन्, अब जब उनीहरूको अनुग्रहको दिन समाप्त भइसकेको थियो, र परमेश्वरको न्याय उनीहरूको विनाशमा आफूलाई महिमित गरिरहेको थियो । हेर्नुहोस्: यशैया ६६:२४ । ४. सम्भवतः उनले सदोममा आफ्नो घर र सम्पत्तिको लोभ गरिन्, र तिनलाई छोड्न मन लागेन। ख्रीष्टले यसलाई उनको पाप भएको संकेत दिनुहुन्छ (लूका १७:३१, ३२); उनले आफ्ना सामानहरूलाई धेरै महत्व दिइन् । ५. उनको पछाडि फर्केर हेर्नुले फर्कने चाहना प्रकट गऱ्यो; त्यसैले हाम्रो उद्धारकर्ताले यसलाई हाम्रो ख्रीष्टियन विश्वासबाट पछि हट्न नदिन चेतावनीका रूपमा प्रयोग गर्नुहुन्छ। हामी सबैले संसार र शारीरिक वासनालाई त्यागेका छौं, र स्वर्गतर्फको यात्रामा हाम्रो अनुहार उन्मुख गरेका छौं; हामी मैदानमा छौं, परीक्षणको क्रममा;

र यदि हामीले त्यागेको कुरा फिर्ता अपनायौं भने यो हाम्रो विनाश हुनेछ । पछि हट्नु भनेको विनाशतर्फ जानु हो, र पछाडि हेर्नु त्यसतर्फको संकेत हो । त्यसैले, हामी डराऔं (हिब्रू ४:१) ।

आ. लोतकी पत्नीलाई यस पापको लागि दिइएको दण्ड: उनलाई त्यहाँ नै मरेर नष्ट गरियो; यद्यपि उनको शरीर तल झरेन, बरु स्तम्भ वा स्मारकको जस्तो उभिइरह्यो, जसले भौतिक क्षय वा विघटनको सामना गरेन, जस्तै हावामा खुला रहने मानवीय शरीरले गर्दैन, बरु धात्विक पदार्थमा रूपान्तरण भयो जुन अनन्तकालसम्म टिक्न सक्षम थियो। आउनुहोस्, परमेश्वरको कृपा र कठोरता हेरौं (रोमी ११:२२), लोतको लागि, जसले अघि बढे, कृपा; र उनकी पत्नीको लागि, जसले फर्केर हेरिन्, कठोरता। यद्यपि उनी एक धर्मी मानिससँग नजिकको सम्बन्धमा थिइन, उनका छिमेकीहरू भन्दा राम्रो थिइन, र सदोमबाट उद्धारको क्रममा विशिष्ट दया को स्मारक थिइन, तर परमेश्वरले उनको अवज्ञालाई अनदेखा गरेनन्; किनकि ठूला विशेषाधिकारहरूले हामीलाई परमेश्वरको क्रोधबाट जोगाउन सक्दैन यदि हामी तिनीहरूलाई सावधानीपूर्वक र विश्वासपूर्वक प्रयोग नगरेका छौं। यो नूनको स्तम्भ हामीलाई सिजन गर्नु पर्छ । किनकि पछाडि फर्केर हेरिनु यति खतरनाक कुरा हो, हामीले सधैं अगाडि बढ्नु पर्छ (फिलिप्पी ३:१३, १४) ।

२७ अनि अब्राहाम एकाबिहानै उठे, र उनी त्यस ठाउँमा गए, जहाँ उनी परमप्रभुको सामु उभिएका थिए;
२८ अनि उनले सदोम र गमोरातिर अनि त्यस बेंसीको सारा भूमिलाई नियालेर हेरे; अनि उनले देखे; हेर, त्यस देशको धूवाँ भट्टीको धूवाँजस्तै उँभोतिर उठिरहेको थियो ।
२९ अनि यस्तो भयो – जब परमेश्वरले त्यस बेंसीका शहरहरूलाई नष्ट गर्नुभयो, तब परमेश्वरले अब्राहामलाई सम्झना गर्नुभयो, यसैले जुन शहरहरूमा लूत बस्थे, ती शहरहरूलाई नष्ट गर्नुहुँदा उहाँले लूतलाई विनाशको बीचबाट निकाल्नुभयो ।

हाम्रो परमेश्वरसँगको सङ्गतीका विषयमा, यो हाम्रो उहाँप्रति कृपापूर्वक ध्यान र उहाँको हाम्रो प्रति कृपापूर्वक ध्यानमा आधारित छ;

त्यसैले यहाँ हामीसँग परमेश्वर र अब्राहम बीचको सङ्गती छ, सदोमको घटनासँग सम्बन्धित, जस्तै यसअघि यसको बारेमा परामर्श गर्दा थियो, किनकि परमेश्वरसँगको सङ्गती कृपाले पुर्याइने व्यवस्था र क्रियाकलापमा जस्तै आस्थापूर्वक पालन गर्नुपर्ने कुरा हो ।

अ. यहाँ अब्राहमको परमेश्वरप्रतिको भक्तिपूर्ण ध्यान दुई कुरा द्वारा यस घटनामा देखिन्छ: १. घटनाको सतर्क अपेक्षा, पद २७। उनले सदोमतर्फ हेर्ने उद्देश्यले बिहानै उठेर त्यहाँ गए; र, यसमा उनले आफ्नो उद्देश्य स्पष्ट गर्न, जसले उनको प्रार्थनाको परिणाम के भएको हो भनेर हेर्न चाहन्थे, उनले त्यहि स्थानमा गए जहाँ उनले परमेश्वरको अगाडि उभिएका थिए, र आफूलाई त्यहाँ, जस्तो कि उनले आफ्नो निगरानी टावरमा उभिएजस्तै, राखे (हबकूक २:१) । ध्यान दिनुहोस्, जब हामीले प्रार्थना गरेका छौं, हामीले त्यसको परिणाम पनि हेरिराख्नु पर्छ र यसको सफलता निरीक्षण गर्नुपर्छ । हामीले हाम्रो प्रार्थनालाई पत्र जस्तै मार्गदर्शन गर्नुपर्छ, र त्यसपछि जवाफको लागि माथि हेरौँ, हाम्रो प्रार्थनालाई बाण जस्तै मार्गदर्शन गर्नुपर्छ, र त्यसपछि यो लक्ष्यमा पुग्छ कि छैन भनेर हेरौँ (भजनसङ्ग्रह ५:३)। समाचारको खोजी गर्दा पनि हामीले प्रार्थनाको उत्तरको अपेक्षासाथ सोध्नुपर्छ । २. यसका बारेमा एक डरजनक ध्यान: उनले सदोमतर्फ हेर्‍यो (पद २८), जसरी लोतकी पत्नीले गरेको जस्तो, परमेश्वरको कठोरता प्रति गुप्त ढंगले आपत्ति जनाउने होइन, बरु विनम्रतापूर्वक त्यसको पूजा गर्दै र त्यसमा समर्पण गर्दै । यसरी, धर्मीहरू जब उनीहरूले बाबेलको पीडाको धुवाँ अनन्तकालसम्म उडिरहेको देख्छन् (यहाँको सदोमजस्तो), तिनीहरूले बारम्बार "हाल्लेलुइया" भनेका छन् (प्रकाश १९:३)। जसले अनुग्रहको दिनमा पापीहरूको लागि सबैभन्दा ईमानदारीपूर्वक मध्यस्थता गरेका छन्, तिनीहरूले न्यायको दिनमा तिनीहरूलाई विनाशमा देख्न खुशी हुनेछन् र तिनीहरूको विनाशमा परमेश्वरलाई महिमा दिनेछन् ।

आ. यहाँ परमेश्वरको अब्राहमप्रति अनुकूल ध्यान, पद २९ । जस्तै पहिले, जब अब्राहामले इश्माएलको लागि प्रार्थना गरे, परमेश्वरले उसलाई इसाकको लागि सुने, यस्तै अहिले जब उनले सदोमको लागि प्रार्थना गरे, परमेश्वरले उनलाई लोतको लागि सुने । परमेश्वरले अब्राहामलाई सम्झनुभयो, र उसको कारणले लोतलाई विनाशबाट बाहिर पठाउनुभयो

। ध्यान दिनुहोस्: १. परमेश्वर निश्चित रूपमा विश्वासको प्रार्थनाको शान्तिको उत्तर दिनुहुन्छ, आफ्नै तरिका र समयमा; यद्यपि केही समयको लागि यसलाई बिर्सिएको जस्तो लाग्न सक्छ, तर चाँडै वा ढिलो, यो सम्झिएको जस्तो देखिनेछ । २. धार्मिक व्यक्तिहरूका सम्बन्धी र मित्रहरू परमेश्वरसँगको उनीहरूको चासो र मध्यस्थताको कारणले राम्रो अवस्थामा हुन्छन्; अब्राहामको इज्जतका कारण लोतलाई उद्धार गरियो । शायद यस शब्दले पछि मोशालाई (प्रस्थान ३२:१३) प्रार्थना गर्न प्रोत्साहित गर्यो, "हे परमेश्वर, अब्राहामलाई सम्झनुहोस् !" र हेर्नुहोस्: यशैया ६३:११ ।

३० अनि लूत सोआरबाट निस्केर गए, र पहाड़मा बस्न लागे; अनि तिनका दुई छोरीहरू तिनको साथमा थिए; किनकि तिनी सोआरमा बस्न डराए। अनि तिनी एउटा ओड़ारमा बस्थे – तिनी र तिनका दुई छोरीहरू ।
३१ अनि जेठी छोरीले कान्छीलाई भनी: "हाम्रा बाबु वृद्ध हुनुहुन्छ; अनि सारा संसारको रीतिबमोजिम हामीकहाँ आउनका निम्ति यस पृथ्वीमा कुनै पुरुष छैन ।
३२ आऊ, हामी आफ्ना बाबुलाई दाखमद्य पियाऔं, र आफ्ना बाबुको सन्तानको जगेरा गर्न हामी उहाँसित सुतौं !"
३३ अनि त्यस रात तिनीहरूले आफ्ना बाबुलाई दाखमद्य पियाए; अनि जेठीचाहिँ भित्र गएर आफ्ना बाबुसित सुती; अनि तिनले न त्यो सुतेकी थाह पाए, न त्यो उठेकी नै ।
३४ अनि भोलिपल्ट यस्तो भयो – जेठीले कान्छीलाई भनी: "हेर, हिजो राति म मेरा बाबुसित सुतें। आज रात पनि हामी उहाँलाई दाखमद्य पियाऔं; अनि आफ्ना बाबुको सन्तानको जगेरा गर्न तिमी भित्र गएर उहाँसित सुत !"
३५ अनि तिनीहरूले त्यस रात पनि आफ्ना बाबुलाई दाखमद्य पियाए; अनि कान्छीचाहिँ उठी र तिनीसित सुती; अनि तिनले न त्यो सुतेकी थाह पाए, न त्यो उठेकी नै ।
३६ यस प्रकारले लूतका दुई छोरीहरू आफ्ना बाबुबाट गर्भवती भए ।

३७ अनि जेठीले एउटा छोरा जन्माई, र त्यसको नाम मोआब राखी; आजसम्म मोआबीहरूको मूल पिता उही हो ।
३८अनि कान्छी – उसले पनि एउटा छोरा जन्माई, र त्यसको नाम बेन-अम्मी राखी; आजसम्म अम्मोनीहरूको मूल पिता उही हो ।

अ. यहाँ लोतको उद्धार पछि आएको ठूलो कष्ट र तनाव, पद ३० । १. उनलाई सोआरबाट डराएर बाहिर जानुपऱ्यो, त्यहाँ बस्न सक्दैनथ्यो; सम्भवतः त्यस कारणले कि उनले आफैंलाई महसुस गरे कि यो उनका आफ्ना छनोटका लागि बनाइएको शरण थियो र यसमा उनले परमेश्वरलाई मूर्खतापूर्वक मार्गनिर्देशन दिएका थिए, र त्यसकारण उनले यसको सुरक्षा माथि विश्वास गर्न सकेनन्; वा सम्भवतः उनले यो त्यति नै पापी देखे जति सदोम थियो, र त्यसकारण उनले अनुमान गरे कि यो सदोमभन्दा लामो समयसम्म जीवित रहन सक्दैन; वा शायद उनले तातो आगोबाट पछि सँगै आएको पानीहरूको उत्थान र वृद्धिलाई देखे, जुन शायद जोर्डन नदीबाट सुरु भएर मैदानमा फैलिन थाल्यो, र जसले, विनाशको साथ मिलेर, विस्तारै मरेको सागर बनायो; यस पानीमा उनले जोआर पनि नष्ट हुने अनुमान गरे (जति त्यो आगोबाट बच्यो), किनकि यो समान समतल स्थानमा थियो। ध्यान दिनुहोस्, हामीले आफैंले चयन गरेका स्थान र शरणहरू, जहाँ हामी परमेश्वरलाई अनुसरण गर्दैनौं, प्रायः हामीलाई असहज लाग्छन् । २. उनलाई पर्वतको शरणमा जान मजबूरीको रूपमा लगाइयो, र त्यहाँको गुफामा आफ्नो बास बस्न मजबुर गर्नु पर्छ। मलाई लाग्छ, यो अजीब थियो कि उनले अब्राहमकहाँ फर्केर उसको सुरक्षा अँगालेन, जसको कारण उनले एक वा दुई पटक आफ्नो सुरक्षा पाए; तर सत्य भनेको यो हो कि केही धर्मी व्यक्तिहरूले आफैंका लागि के राम्रो छ भनेर जान्न पर्याप्त बुद्धिमान हुँदैनन् । ध्यान दिनुहोस्, (१) अहिले उनी खुशी भएर पर्वतको शरणमा गएका थिए, त्यो स्थान जहाँ परमेश्वरले उनीहरूको शरणको लागि तोक्नुभएको थियो। ध्यान दिनुहोस्, यदि हाम्रा मार्गमा निराशा हामीलाई अन्ततः परमेश्वरको मार्गमा जान बाध्य पार्छ भने, यो राम्रो कुरा हो । (२) जो पहिले सम्पूर्ण भूमिमा आफू र आफ्नो सम्पत्ति को लागि पर्याप्त स्थान खोज्न सक्दैनथे, तर अब्राहमसँग जस्तोसुकै टाढा जानुपर्थ्यो, अहिले उनलाई पहाडको एक

गुफामा सीमित गरिएको छ, जहाँ उनलाई आफैंलाई घुमाउनको लागि ठाउँ प्रायः छैन, र त्यहाँ उनी एक्ला र काँप्दै छन् । ध्यान दिनुहोस्, परमेश्वरको न्याय हो कि जो आफ्नो स्वतन्त्रता र प्रचुरता दुरुपयोग गर्छ, उनीहरूलाई गरिबी र प्रतिबन्धमा घटाउँछ। यसका साथै लोतमा हेर्नुहोस्, के ती व्यक्तिहरू अन्ततः आफैंलाई के ल्याउँछन्, जो सांसारिक फाइदाका लागि धर्मिक सङ्गतिबाट टाढा जान्छन्; उनीहरूले आफ्नो काँटाबाट मात्र पिटिनेछन् ।

आ. लोत र उनका छोरीहरूले गरेको ठूलो पाप, जब तिनीहरू यस सुनसान स्थानमा थिए । यो एक दुखद कथा हो ।

१. उनका छोरीहरूले उनलाई पापमा लानका लागि एउटा धेरै दुष्ट योजना बनाए; र यो पाप तिनीहरूको थियो, पक्का, ठूलो अपराध थियो । तिनीहरूले, आफ्नो बुबालाई वर्तमान अवस्थामा हर्षित गर्नको लागि, उनलाई मदिरा पिउन बनाएका थिए, र त्यसपछि उनको साथ लिइने योजना बनाएका थिए, पद ३१, ३२। (१.) केहि मानिसहरूले सोच्दछन् कि तिनीहरूको बहाना राम्रो थियो । उनका बुबाका कुनै छोरा थिएनन्, तिनीहरूको कुनै पतिको पनि थाहा थिएन, र तिनीहरूलाई पवित्र वंश कहाँबाट प्राप्त हुने हो थाहा थिएन, वा यदि तिनीहरूले अरूसँग सन्तान जन्माए भने पनि, तिनीहरूको बुबाको नाम तिनीहरूमा सुरक्षित हुने थिएन । केहि मानिसहरूले सोच्दछन् कि तिनीहरूलाई मसीहको आशा थियो, जसलाई तिनीहरू विश्वास गर्थे कि उनी आफ्ना पिताबाट जन्म लिनेछन्; किनकि मसीह तेराहका ठूला छोरा बाट आएका थिए, जसले शेमका वंशबाट पृथक गरेको थियो र अब्राहमको जस्तै सदोमबाट विशेष उद्धार गरिएको थियो । उनकी आमा र परिवारका अरू सदस्यहरू गइसकेका थिए; तिनीहरूले श्रापित कनानिहरूसँग विवाह गर्न नपाउने थिए; र त्यसैले तिनीहरूले सोच्थे कि उनीहरूले जुन उद्देश्य राखेका थिए र जुन अवस्था तिनीहरूमा आएका थिए, त्यो असामान्यतालाई माफ गर्नेछ । यसरी शिक्षित मोंसियर एलिक्स । ध्यान दिनुहोस्, राम्रो उद्देश्यहरू प्रायः खराब कार्यहरूको समर्थन गर्नको लागि दुरुपयोग गरिन्छ । तर, (२.) चाहे तिनीहरूको बहाना के थियो, यो निश्चित छ कि तिनीहरूको योजना धेरै दुष्ट र घिनलाग्दो थियो, र प्रकृतिको प्रकाश र कानूनको लागि एक धृष्ट अपमान थियो । ध्यान दिनुहोस्, [१.] परमेश्वरको

सबैभन्दा डरावना न्यायदण्डहरूको दृष्टि, पापीहरूको माथि, आफैंमा, परमेश्वरको अनुग्रह बिना, दुष्ट हृदयहरूलाई दुष्ट कार्यहरूबाट रोक्न सक्दैन: आश्चर्य लाग्न सक्छ कि कसरी यौनको आगो ती व्यक्तिहरूसँग बल्झिन सक्छ, जसले सदोमको ज्वाला हालैको समयमा देखेका थिए । [२.] एक्लोपनामा पनि उस्तै प्रलोभनहरू छन् जस्तै समूहमा हुन्छ, र विशेष गरी अशुद्धता तर्फ । जब योसेफ आफ्नो गुप्तपत्नीसँग एक्लै थिए, उनले संकट भोगेका थिए, (उत्पत्ति ३९:११)। योसेफको जस्तो, जो एक्लै थिए र आफ्नो परिवारसँग बसिरहेका थिए, तिनीहरूले यस प्रकारको नराम्रो सोचको विरुद्ध सतर्क रहन आवश्यक छ, ताकि शैतान लाभ उठाउन नपाउँ ।

२. लोत आफैं, आफ्नो मूर्खता र लापरवाहीका कारण, दीन र अभागी भएर, आफ्नो आफ्नै छोरीहरूले उनलाई यति धेरै धोका दिए कि दुई रातसम्म उनी मदिरामा मदहोश भएर जति रात कटाइरहे, र पापमय कार्य गरे, पद ३३ आदि । प्रभु, के हो मानिस ! परमेश्वरले तिनलाई आफैंको भरमा छोडिदिनुभएको बेला, सबैभन्दा राम्रो मानिसहरू कस्ता हुनेछन् ! यहाँ हेर्नुहोस्, (१.) सुरक्षाको खतरा । लोत, जसले न केवल सदोममा आफूलाई पिउन र पवित्र राख्न सफल भए, तर स्थानको पापको कारण निरन्तर शोक व्यक्त गर्दै र त्यसको विरोध गर्दै थिए, तीव्र रूपमा एकान्तमा, जसलाई उनले आफैंले प्रलोभनको बाटो बाहिर ठानेका थिए, तर यो एकदम अपमानजनक रूपमा समातिए । त्यसैले जसले सोच्दछन् कि उनी खड़ा छन्, उच्च र स्थिर छन्, तिनीहरूले हेरचाह गर्नु पर्छ कि उनी पतन नगर्न । यो संसारको कुनै पनि पर्वत, पवित्र पहाड बाहेक, हामीलाई शैतानको ज्वाला वाले बाणहरूबाट बाहिर राख्न सक्दैन । (२.) मदिरा पिउनको खतरा । यो केवल ठूलो पाप हो, तर यसले अन्य धेरै पापहरूको प्रवेशद्वार पनि खोल्न सक्छ; यो सबैभन्दा खराब र अस्वाभाविक पापहरूको प्रवेशद्वार बन्न सक्छ, जसले शाश्वत घाव र अपमानको रूपमा परिणाम दिन सक्छ । मिस्टर हर्बर्टले यसलाई अत्यन्त राम्रोसँग वर्णन गरेका छन्,

"जो मदिरामा डुबेका छन्, उसले आफ्नो आमा मार्न सक्छ
तिनका बहिनीलाई गर्भवती बनाउन सक्छन् ।" ----------

एक व्यक्तिले मदिरामा मदहोश हुँदा त्यो काम गर्न सक्छ, जुन काम उसले होशमा हुँदा भयंकर रूपमा सोच्न पनि सक्दैन। (३.) हाम्रो प्रियतम आफन्त र साथीहरूबाट प्रलोभनको खतरा, जसलाई हामी माया गर्छौं, सम्मान गर्छौं र जिन्दगीबाट सहयता अपेक्षा गर्छौं । लोत, जसको संयम र पवित्रता बाह्य शक्ति द्वारा आक्रमण गरिएको बेला पनि अडिग थिए, आफ्ना छोरीहरूको कष्टदायक विश्वासघातबाट पाप र अपमानमा चकित भए: हामी जहाँ पनि प्रलोभनको जालबाट डराउनु पर्छ, र सधैं सतर्क रहनुपर्छ ।

३. अन्त्यमा हामी लोतका दुई छोरा, वा नातीहरूको जन्मको विवरण पाउँछौं, मोआब र अम्मोन, दुई राष्ट्रका पिताहरू, जो इस्राएलका छिमेकी थिए, र जसको बारेमा हामी प्रायः पुरानो नियममा पढ्छौं; दुवैलाई सँगै लोतका सन्तानहरू भनिन्छ, भजनसङ्ग्रह ८३:८ । ध्यान दिनुहोस्, यद्यपि समलिङ्गी संतानहरूले समृद्ध जन्म लिइरहन सक्छ, तिनीहरूले तिनीहरूलाई उचित ठान्ने स्थानमा ल्याउँदैनन्, बरु तिनीहरू तिनीहरूको कलंकलाई स्थायी बनाउँछन् र वंशमा अपमानको आरोप लगाउँछन्; तथापि, यहूदी गोत्र, जसबाट हाम्रा प्रभु जन्मे, यस्ता जन्मबाट उत्पन्न भएको हो, र रुथ, एक मोआबी, उसका वंशावलीमा एक नाम राखेकी छिन्, मत्ती १:३, ५।

अन्तमा, यो पनि ध्यान दिनुहोस् कि यसपछि हामी लोतको बारेमा फेरि कहिल्यै केही पढ्दैनौं, न त उहाँसँग के भयो भन्ने कुरा: निश्चय नै उहाँले आफ्नो पापको पश्चाताप गर्नुभएको थियो र उहाँलाई माफी मिलेको थियो; तर धर्मशास्त्रले उहाँको बारेमा पछि चुप लागेर राख्नु भनेको हो कि मदिरापान, जसले मानिसलाई बिर्साउँछ, त्यसैले यसले उनीहरूलाई बिर्साइदिन्छ; र धेरै नामहरू, जुन अन्यथा सम्मानका साथ सम्झना गरिन्थ्यो, यसले तिनीहरूलाई तिरस्कार र विस्मृतिमा गाडिदिन्छ ।

अध्याय २०
(CHAPTER 20)

हामी यहाँ अब्राहामको कथामा फर्किरहेका छौं; तर यो जुन अंश यहाँ लेखिएको छ, त्यो उहाँको सम्मानमा होइन । सबैभन्दा राम्रो संगमरमरमा पनि केही दोषहरू हुन्छन्, र जब सूर्यमा धब्बाहरू छन्, तब हामीले यसअन्तर्गत कुनै पनि कुरा दोषरहित आशा गर्नुपर्ने छैन । धर्मशास्त्रले यसलाई ध्यान दिनुपर्छ कि यसले आफ्ना सबैभन्दा प्रसिद्ध पात्रहरूको खोटलाई पनि निष्पक्ष तरिकामा प्रस्तुत गर्छ । यहाँ हामीसँग, अ. अब्राहमको पाप आफ्नो श्रीमतीलाई नकार्ने, र अबीमेलेकको पाप त्यसपछि उनलाई लिनु, पद १, २। आ. अबीमेलेकसँग परमेश्वरको संवाद एक स्वप्नमा, यस अवसरमा, जसमा उहाँले उसलाई उसको गल्ती देखाउनुहुन्छ (पद ३), उसको दीनतासँग स्वीकार गर्नुहुन्छ (पद ४-६), र उसलाई पुनःनिर्माण गर्न निर्देशन दिनुहुन्छ, वचन ७। इ. अबीमेलेकको अब्राहमसँगको संवाद, जसमा उहाँ उसलाई गरेको धोखामा डाँट्नुहुन्छ (पद ८-१०), र अब्राहम यसलाई सकेसम्म सफा गर्न प्रयास गर्नुहुन्छ, पद ११-१३ ।

ई. कथाको राम्रो परिणाम, जसमा अबीमेलेक अब्राहामको श्रीमती फर्काउँछन् (पद १४-१६), र अब्राहामले प्रार्थनासँग परमेश्वरलाई प्रभाव पारेर अबीमेलेकको माथि रहेको निर्णय हटाउनुहुन्छ, पद १७, १८ ।

१ अनि अब्राहाम त्यहाँबाट दक्षिण देशतिर यात्रा गरे, अनि कादेश र शूरको बीचमा बसे; अनि गरारमा बसोबासो गर्न लागे ।
२ अनि अब्राहामले आफ्नी पत्नी साराको विषयमा 'उनी मेरी बहिनी हुन्' भने; अनि गरारका राजा अबिमेलेकले सारालाई झिकाएर ल्याए ।

यहाँ, १. अब्राहामको मम्रेको स्थानबाट हटाइने कुरा, जहाँ उहाँले लगभग बीस वर्ष बिताउनुभएको थियो, पलिस्तिको देशमा जानु: उहाँले गैरा नामक स्थानमा बास गर्नुभयो, पद १ । हामीलाई थाहा छैन कि उहाँले किन स्थानान्तरण गर्नुभयो, सदोमको विनाशले डराउनुभयो कि, या त्यस

वरपरको देश अहिले त्यसले प्रभावित भएको थियो, वा केहि यहूदी लेखकहरूले भन्छन् कि उहाँ आफ्नो भतिजीको साथ लोतको पापमा दुखित हुनुहुन्थ्यो, र कनानीहरूले उहाँ र उहाँको धर्ममाथि दोष लगाएको कारण: निश्चय नै उहाँको स्थानान्तरणको लागि केही राम्रो कारण थियो । ध्यान दिनुहोस्, यस संसारमा जहाँ हामी परदेशी र यात्री हौं, हामीले सधैं एउटै स्थानमा रहनको आशा गर्न सक्दैनौं । फेरि, जहाँ पनि हामी छौं, हामीले आफूलाई केवल यात्रीको रूपमा हेरिनु पर्छ ।

२. उहाँको पत्नीको इनकारमा भएको पाप, जस्तो कि पहिले (अध्याय १२:१३) थियो, जुन केवल यसको आफ्नै अर्थमा यथार्थमा एउटा झुटको सिमानामा पर्ने एक प्रकारको बहाना थियो, र यदि यो कानूनी मानिएको भए भने, यसले मानवीय संवादको विनाश र सबै झुटको प्रवेशद्वार खोल्ने थियो, तर यो पनि उहाँकी पत्नीको शुद्धता र सम्मानको प्रदर्शन थियो, जसको उहाँले रक्षापकको रूपमा रहनु पर्थ्यो । तर, यसको अतिरिक्त, यहाँ यसले दुई प्रकारका कष्टपूर्ण अवस्था ल्याएको थियो: -- (१.) उहाँले यसै पापमा पहिले पनि दोषी हुनुहुन्थ्यो र त्यसका लागि उहाँलाई पुनःप्राप्ति गरिएको थियो, र त्यो जो सुझाव उहाँलाई यस पापमा पुर्याउँछ, त्यसको मूर्खता बुझाइएको थियो; तर उहाँ त्यसमा फर्कनुहुन्छ। ध्यान दिनुहोस्, यो सम्भव छ कि एक राम्रो व्यक्ति केवल पापमा पर्न सक्दैन, तर प्रलोभनको आश्चर्य र बलको कारण र शरीरको दुर्बलता कारण एउटै पापमा फर्कन सक्छ । त्यसैले पछुतो गर्नेहरूले पश्चाताप गर्नुपर्छ, तर निराश हुनु हुँदैन, यर्मिया ३:२२। (२.) सारा, जस्तो कि यसले देखाउँछ, अहिले प्रीतिको बीजबाट गर्भवती हुनुभएको थिइन्, या कम्तिमा, भगवानको वचन अनुसार चाँडै त्यसका लागि आशा राख्दै थिइन्; त्यसैले उहाँले अहिले उहाँको विशेष ध्यान राख्नु पर्थ्यो, जस्तै न्यायकर्ता १३:४ । ३. यस कारणले सारा जोखिममा पारिएकी थिइन्: गैरा राजा पठाएर, उहाँलाई आफ्ना घरमा ल्याउनुभयो, ताकि उहाँलाई आफ्नो शयनकक्षमा लिइ जान सक्नुहुनेछ। ध्यान दिनुहोस्, एकको पाप प्रायः अरूको पापलाई निम्त्याउँछ; जसले परमेश्वरका आज्ञाको बा-भंग गर्छ, ऊ थाहा नपाउँदै कति धेरैका लागि एउटा पर्खाल खोल्दछ; पापको आरम्भ पानीको बाहिर निस्कनुजस्तो हुन्छ ।

३ तर राति, सपनामा परमेश्वर अबिमेलेककहाँ आउनुभयो, र तिनलाई भन्नुभयो: "हेर, त्यस स्त्रीको कारणले, जसलाई तिमीले ल्याएका छौ, तिमी मर्ने भयौ; किनकि ऊ अर्काकी पत्नी हो ।"
४ तर अबिमेलेक तिनको नजिकमा आएका थिएनन्; यसकारण तिनले भने: "हे प्रभु, के तपाईं धर्मी जातिलाई पनि मार्नुहुन्छ ?
५ के उसैले मलाई 'ऊ मेरी बहिनी हो' भनेन र? के यसले, अँ, यसले पनि 'उनी मेरा दाजु हुन्' भनिन र? यो ता मैले मेरो हृदयको इमानदारी र मेरा हातहरूको निर्दोषतामा गरेको हुँ ।"
६ अनि परमेश्वरले सपनामा तिनलाई भन्नुभयो: "अँ, म जान्दछु, तिमीले यो कुरा तिम्रो हृदयको इमानदारीमा गरेका हौ; यसैले मैले पनि तिमीलाई मेरो विरोधमा पाप गर्नदेखि रोकें; त्यही कारणले नै मैले तिमीलाई उसलाई छुन दिइनँ ।
७ यसकारण अब त्यस मानिसको पत्नीलाई फर्काइदेऊ; किनकि ऊ भविष्यवक्ता हो; अनि उसले तिम्रा निम्ति प्रार्थना गर्नेछ, र तिमी बाँच्नेछौ । तर तिमीले उसलाई फर्काइदिएनौ भने चाहिँ यो जानिराख, तिमी निश्चय मर्नेछौ – तिमी र तिम्रा सबै जनहरू ।"

यसबाट प्रकट हुन्छ कि परमेश्वरले आफूलाई स्वप्नहरूको माध्यमबाट प्रकट गर्नुभएको थियो (जसले आफूलाई ईश्वरीय र अलौकिक प्रमाणित गऱ्यो) न केवल आफ्ना दासहरू, भविष्यवक्ताहरूलाई, तर ती जो मण्डली र करार बाहिर थिए, उनीहरूलाई पनि; तर प्रायः यसले परमेश्वरका आफ्ना प्रजाहरूको सन्दर्भमा भएको थियो, जस्तै फिराउनको स्वप्नमा, युसुफको, नबूकदनेस्सरको, दानिएलको, र यहाँ अबीमेलेकको स्वप्नमा, अब्राहाम र सारासँग, किनकि उहाँले यो राजालाई तिनीहरूको कारणले सचेत गर्नुभयो, भजनसंग्रह १०५:१४-१५ ।

अ. परमेश्वरले उसलाई यसको संकटको सूचना दिनुभयो (पद ३), यसको पापको संकट, जसमा उहाँले भन्नुभयो कि त्यो महिला कुनै पुरुषको पत्नी हो, त्यसैले यदि उसले उसलाई लिए भने उसले पतिको अन्याय गर्नेछ; यो पापको लागि मृत्युको संकट: तिमी मरेको व्यक्ति हौ; र परमेश्वरले यसो भन्नाले उसलाई मरेको बनाउँछ। ध्यान दिनुहोस्,

प्रत्येक इच्छाशक्ति पापीलाई भनेको पर्छ कि उसले मरेको व्यक्ति हो, जस्तै सजाय प्राप्त अपराधी र ती व्यक्ति जसको रोग मरणासन्न छ, तिनीहरूलाई यसो भनिन्छ । यदि तिमी खराब मानिस हौ भने, पक्कै पनि तिमी मरेको व्यक्ति हौ ।

आ. उसले अज्ञानताको रक्षा गर्दछ कि अब्राहम र सारा उसमाथि ठग्ने कुरा मानेका थिए र उनलाई यो नदिइ राखेका थिए कि तिनीहरू केवल भाई र बहिनीजस्ता थिए, पद ६ । हेर्नुहोस्, मानिसलाई परमेश्वरप्रति कस्तो विश्वास हुन्छ जब उसको हृदय उसलाई दोषी ठहराउँदैन, १ यूहन्ना ३:२१ । यदि हाम्रा विवेकहरूले हाम्रो इमानदारीको गवाही दिन्छ र यो स्पष्ट छ कि, हामी कसरी जालमा फसिएका भए पनि, हामीले जान्दछ वा जानिसकेको गरी परमेश्वरसँग पाप गरेका छैनौं भने, त्यो हाम्रो खुशीको कारण हुनेछ, दु:खको दिनमा । उसले परमेश्वरसँग यथाशक्ति बहस गरिरहेको छ, जस्तै अब्राहामले गरेको थियो, अध्याय १८:२३ । के तिमी एक धर्मी जातिलाई मारेको छौ ? पद ४ । त्यस प्रकारको जाति जस्तो होइन जसलाई सदोमले साँचो अर्थमा नाश गरियो, तर एउटा जाति जसले यस मामिलामा निर्दोष थियो ।

इ. परमेश्वरले उसले भनेको कुरामा पूर्ण उत्तर दिनुहुन्छ ।

१. उहाँले उसको बचाउ स्वीकृत गर्नुभयो, र स्वीकार गर्नुभयो कि उहाँले जे गरे पनि, उहाँले आफ्नो हृदयको इमानदारीका साथ गरे: हो, म जान्दछु, पद ६ । ध्यान दिनुहोस्, यो इमानदारहरूको लागि शान्तिको कुरा हो कि परमेश्वरले तिनीहरूको इमानदारीलाई जान्नुहुन्छ र त्यसलाई स्वीकार गर्नुहुन्छ, यद्यपि केहि व्यक्तिहरू जसले तिनीहरूका विरुद्ध पूर्वाग्रही छन्, सम्भवतः यसलाई विश्वास गर्न सक्दैनन् वा तिनीहरूलाई इमानदार भएको स्वीकार गर्न चाहँदैनन् ।

२. उहाँले उसलाई जानकारी दिनुभयो कि उहाँलाई पापमा अघि बढ्नबाट केवल परमेश्वरको राम्रो हातले रोकेको थियो: मैले तिमीलाई मसँग पाप नगर्न रोकें । यसरी अबीमेलेकलाई गलत गर्ने बाटोबाट बचाइएको थियो, अब्राहामलाई गलत सहनबाट, र सारालाई दुबैबाट । ध्यान दिनुहोस्, (१) धेरै पापहरू छन् जुन योजना बनाइन्छ र सोचिन्छ तर कहिल्यै कार्यान्वयन हुँदैन । संसारमा जति खराब कुरा छन्, ती शैतान र दुष्ट मानिसहरूले चाहेको जति खराब छैन । (२) परमेश्वर नै

मानिसहरूलाई त्यो नराम्रो कार्य गर्नबाट रोक्नुहुन्छ जुन तिनीहरूले गर्न चाहन्छन् । पाप उहाँबाट उत्पन्न हुँदैन, तर उहाँबाट पाप बढी हुनुहुन्न, चाहे त्यो उहाँको प्रभावले मानिसहरूको मनमस्तिष्कमा पापको प्रवृत्तिलाई रोक्ने होस्, या उहाँको व्यवस्था जसले पाप गर्नको अवसरलाई हटाउँछ । (३) पाप नगर्नबाट रोक्नु ठूलो अनुकम्पा हो; यसमा परमेश्वरलाई महिमित गरिनुपर्छ, जोसुकै उपकरण होस्, १ शमूएल २५:३२, ३३ ।

३. उहाँले उसलाई पुनर्स्थापना गर्न आदेश दिनुभयो: अब त्यसैले, जुन कुरा तिमीले राम्रोसँग बुझ्नुभएको छ, त्यो पुरुषलाई उसकी पत्नी फर्काउनुहोस्, पद ७ । ध्यान दिनुहोस्, अज्ञानता भनेको त्यसले मात्र छुट दिन्छ जबसम्म यो जारी रहन्छ। यदि हामी अज्ञानतामा गलत मार्गमा प्रवेश गरेका छौं भने यसले हामीलाई यसमा जानबुझ गरेर अडिग रहन छुट दिन्न, लेवी ५:३-५ । अब्राहामसँग न्याय र दयालु हुनका कारणहरू, (१) किनकि उनी एक भविष्यवक्ता हुन्, जो परमेश्वरसँग नजिक र प्रिय छन्, जसका लागि परमेश्वर विशेष रूपमा चिन्ता गर्छ । परमेश्वरले आफ्ना भविष्यवक्ताहरूलाई गरिएको अन्यायलाई गम्भीरता साथ लिन्छ र त्यसलाई आफैंमा गरिएको ठान्छ । (२) भविष्यवक्ता हुनुको कारणले उनी तिमीका लागि प्रार्थना गर्नेछन्; यो भविष्यवक्ताको पुरस्कार हो, र यो एक राम्रो पुरस्कार हो। यसमा संकेत गरिएको छ कि भविष्यद्वक्ताको प्रार्थनामा ठूलो प्रभावकारिता हुन्छ, र राम्रा मानिसहरूले तिनीहरूको प्रार्थनामा तीलाई सहयोग पुर्याउन तयार हुनु पर्छ जसलाई तिनीहरूको आवश्यकता छ, र कम्तीमा यो भनेको सम्झनामा राख्न पर्छ जुन दयालुता तिनीहरूलाई गरिएको छ। अब्राहाम अबीमेलेकको समस्यामा सहायक थिए, र त्यसैले उनलाई न्यायसँग प्रार्थना गर्नु बाध्यकारी थियो। (३) यदि तिमी उसलाई फर्काउदिनौ भने, तिमीलाई ठूलो खतरा हुनेछ: जान्नुस् कि तिमी पक्कै मर्नेछौ। ध्यान दिनुहोस्, जसले अन्याय गर्छ, जोसुकै होस्, राजा होस् या सर्वसाधारण, उसले गरेको अन्यायको लागि पक्का जवाफ दिनेछ, यदि उसले पछुताउँदैन र पुनर्स्थापना गर्दैन भने, कलस्सी ३:२५। परमेश्वरसँग कुनै पनि अन्याय स्वीकार्य हुन सक्दैन, चाहे त्यो सीजरको छापले चिन्न गरिएको होस् ।

८ तब अबिमेलेक एकाबिहानै उठे, र आफ्ना सबै कर्मचारीहरूलाई बोलाए, र ती सबै कुराहरू तिनीहरूका कानमा बताए; अनि ती मानिसहरू अत्यन्तै डराए ।
९ अनि अबिमेलेकले अब्राहामलाई बोलाए, र उनलाई भने: "तिमीले हामीलाई के गरेका हौ? अनि कुन कुरामा मैले तिम्रो विरोधमा पाप गरें, र तिमीले ममाथि र मेरो राज्यमाथि यति ठूलो पाप ल्यायौ? तिमीले मसित गर्न नहुने कामहरू गरेका छौ ।"
१० अनि अबिमेलेकले अब्राहामलाई भने: "तिमीले के देख्यौ, र यो काम गऱ्यौ ?"
११ अनि अब्राहामले भने: "किनभने यस ठाउँमा निश्चय नै परमेश्वरको डर छैन, र मेरी पत्नीको कारणले यिनीहरूले मलाई मार्नेछन् भनी मैले सोचें ।
१२ तर पनि ऊ साँच्चै मेरी बहिनी हो; ऊ मेरा बाबुकी छोरी हो, तर मेरी आमाकी छोरीचाहिँ होइन; अनि ऊ मेरी पत्नी भई ।
१३ अनि यस्तो भयो – जब परमेश्वरले मलाई मेरा बाबुको घरलाई छोड़ेर घुमिहिँड़न लाउनुभयो, तब मैले उसलाई भनेको थिएँ: 'तिमीले मप्रति देखाउनुपर्ने तिम्रो दया यही हो: जुन ठाउँमा हामी पुगौंला, त्यहाँ तिमीले मेरो विषयमा "यिनी मेरा दाजु हुन्" भनिदेऊ !' "

अबिमेलेकले परमेश्वरद्वारा सपनामा यस्तो चेतावनी पाएपछि, त्यो चेतावनीलाई गम्भीरतापूर्वक लिन्छन्, र पाप र यसको परिणामहरूप्रति साँच्चै डर मान्ने व्यक्तिको रूपमा, उनले आफूलाई दिएको निर्देशन पालन गर्न बिहानै उठ्छन् ।

अ. उनले आफ्ना सेवकहरूलाई चेतावनी दिन्छन् (पद ८) । अब्राहाम आफूले गरेको भन्दा धेरै सावधान हुन सक्दैन थिए, उनी आफ्नो परिवारलाई यस विषयमा निर्देशन दिन निकै सतर्क थिए । नोट गर्नुहोस्, जसलाई परमेश्वरले पाप र खतराको बारेमा चेतावनी दिनुभएको छ, तिनीहरूले अरूलाई पनि आफ्ना आत्माहरूका लागि परमेश्वरले के गर्नु भएको छ भन्ने कुरा भन्नुपर्छ, ताकि तिनीहरू पनि जस्तै पवित्र डरमा जागृत र ल्याइएका हुन् ।

आ. उनले अब्राहामलाई गाली गर्छन् । ध्यान दिनुहोस्,

१. अबिमेलेकले अब्राहामलाई दिएको गम्भीर गाली (पद ९, १०)। यो घटनामा अब्राहामसँग उनले गरेका तर्कहरू धेरै बलिया थिए, तर धेरै सौम्य पनि । यसलाई भन्दा राम्रो कुनै कुरा भन्न सकिन्नथ्यो; उनले उनलाई न त आरोप लगाए, न त उनीमाथि घमण्ड गरे। उनले "के यही तिम्रो विश्वास हो ? म देख्छु, तिमी शपथ गर्न चाहँदैनौ, तर झूट भने बोल्छौ। यदि यस्ता नै अगमवक्ताहरू हुन् भने, म तिनलाई नदेख्ने अनुरोध गर्न चाहन्छु" जस्ता कुरा भनेनन् । बरु उनले अब्राहामले उनलाई गरेको अन्यायलाई निष्पक्ष रूपमा प्रस्तुत गरे र आफ्नो असन्तोषलाई शान्त रूपमा प्रकट गरे । (१) उनले त्यो पापलाई ठूलो पाप भने, जुन उनले पत्ता लगाएका थिए कि आफू त्यसको खतरामा परेको थियो। नोट गर्नुहोस्, प्राकृतिक ज्ञानले समेत मानिसहरूलाई व्यभिचारको पापलाई ठूलो पाप मान्न सिकाउँछ। यसलाई ध्यानपूर्वक विचार गर्नुपर्छ, ती धेरै मानिसहरूको लाजका लागि, जो आफूलाई ख्रीष्टियन भन्छन् तर यो पापलाई सामान्य कुरा मान्छन्। (२) उनले यसलाई यसरी हेर्छन् कि यदि उनी अन्जानमा यो पापका दोषी भएको भए, उनले आफू र आफ्नो राज्यलाई परमेश्वरको क्रोधको सिकार बनाउँथे । नोट गर्नुहोस्, राजाहरूका पापहरूले प्रायः राज्यहरूलाई विपत्तिमा पार्छ; त्यसकारण शासकहरूले आफ्ना जनताका लागि पापको डर मान्नुपर्छ । (३) अब्राहामले आफ्नो विवाह अस्वीकार गरेर न्यायसंगत नहुने काम गरेको आरोप उनीमाथि लगाउँछन् । यो कुरा उनले न्यायपूर्वक तर सौम्य रूपमा गर्छन् । उनी अब्राहामलाई झूटो र ठग भनेर सम्बोधन गर्दैनन्, तर भन्छन् कि उनले त्यस्ता काम गरेका छन् जुन गर्न नहुने हो । नोट गर्नुहोस्, चलाकीर ढोंग, जति नै उचित देखाउन खोजिए पनि, अत्यन्त खराब कुरा हुन् र कुनै पनि अवस्थामा स्वीकृत गर्न मिल्दैन । (४) अब्राहामले यसरी आफू र आफ्नो परिवारलाई पापमा पराजित गराएको कुरालाई उनी ठूलो अन्यायका रूपमा लिन्छन् । "मैले तिमीलाई के अपमान गरेँ ? यदि म तिम्रो सबैभन्दा ठूलो शत्रु भएँ भने पनि तिमीले मलाई यसभन्दा ठूलो हानि गर्न सक्दैनथ्यौ, न त प्रतिशोधका लागि यसभन्दा प्रभावकारी उपाय अपनाउन सक्दथ्यौ ।" नोट गर्नुहोस्, जो कसैले पनि कुनै तरिकाले हामीलाई पापमा फसाउँछन् वा पापमा पराजित गराउँछन्, तिनीहरूले

नै हामीलाई संसारमा सबैभन्दा ठूलो अन्याय गरेका हुन्, चाहे उनीहरूले मित्रताको बहाना किन नदेखाओस् र हाम्रो प्राकृतिक कमजोरतालाई भ्रष्ट बनाउनका लागि आकर्षक कुरा किन नदिऊन् । (५) उनी अब्राहामलाई प्रश्न गर्छन् कि तिनले इमानदार मानिसहरूले बस्ने खतरनाक ठाउँका रूपमा आफूहरूलाई किन शंका गरे । "तिमीले के देख्यौ, जसले तिमीलाई यस्तो गर्न प्रेरित गर्यो? (पद १०) के कारण थियो, जसले तिमीलाई विश्वास दिलायो कि यदि हामीलाई थाहा हुन्थ्यो कि उनी तिम्री पत्नी हुन् भने तिमी कुनै खतरा सामना गर्नुपर्नेछ ?" नोट गर्नुहोस्, हाम्रो असल चरित्रप्रति शंका गर्नुलाई हाम्रो ठूला र गौरवशाली अवस्थाप्रति अपमान गर्नुभन्दा ठूलो बेइज्जती मानिन्छ ।

२. अब्राहामले आफूलाई बचाउन दिएको कमजोर बहाना।

(१) उनले स्थानको बारेमा भएको खराब धारणा प्रस्तुत गरे (पद ११) । उनले आफैंभित्र सोचिरहे (यद्यपि उनले त्यसरी सोच्न कुनै उचित कारण दिन सकेनन्), "निश्चय नै यो स्थानमा परमेश्वरको भय छैन, र त्यसपछि तिनीहरूले मलाई मार्नेछन् ।" [१] जहाँ परमेश्वरको भय छैन, त्यहाँ थोरै मात्र राम्रो कुराको अपेक्षा गर्न सकिन्छ । हेर्नुहोस्, भजनसंग्रह ३६:१ । [२] त्यस्ता धेरै स्थान र मानिसहरू छन्, जसमा हामीले सोचेभन्दा धेरै परमेश्वरको भय हुन्छ: सायद तिनीहरू हाम्रो विभाजनकारी नामले सम्बोधन गरिँदैनन्, तिनीहरूले हाम्रो चिन्हहरू धारण गर्दैनन्, वा तिनीहरूले हाम्रो विचारअनुसारको काम गर्दैनन्; त्यसकारण हामी निष्कर्ष निकाल्छौं कि तिनीहरूको हृदयमा परमेश्वरको भय छैन। यो कुरा ख्रीष्ट र ख्रीष्टियनहरू दुवैका लागि अत्यन्त अन्यायपूर्ण हो, र यसले हामीलाई परमेश्वरको न्यायको सिकार बनाउँछ । हेर्नुहोस्, मत्ती ७:१ । [३] असहिष्णुता र निन्दात्मकता त्यस्ता पापहरू हुन्, जसले अरू धेरै पापहरू उत्पन्न गर्छन् । जब मानिसहरूले एकपटक यस्तो र यस्तो प्रकारका मानिसहरूको बारेमा सोचिसक्छन् कि तिनीहरूसँग परमेश्वरको भय छैन, तब उनीहरूले आफूलाई तिनीहरूप्रति अन्यायपूर्ण र अ-ख्रीष्टीय व्यवहार गर्न उचित ठान्छन् । मानिसहरू नराम्रो काम गर्दैनन्, यदि तिनीहरूले पहिला नराम्रो सोचेनन् भने ।

(२) उनले यो आफ्नो साँचो झूटको दोषबाट बचाए, यसरी कि, एक अर्थमा, उनी उनकी बहिनी थिइन् (पद १२)। केही मानिसहरूको

विचारमा, उनी लोतको आफ्नी बहिनी थिइन्, जसलाई उनका भाई लट (अध्याय १४:१६) भनेर सम्बोधन गरिएको छ, यद्यपि उनी उनका भतिजा थिए; यसैले सारालाई उनकी बहिनी भनिएको छ । तर जसलाई उनले भने, "उनी मेरी बहिनी हुन्," ती मानिसहरूले बुझेका थिए कि उनी उनलाई यत्रो बहिनीको रूपमा देख्छन् कि उनलाई पत्नीको रूपमा लिन सकिँदैन; त्यसैले यो एक चलाकीथियो, जसको उद्देश्य छल गरेर धोका दिनु थियो ।

(३) उनले आफूनैलाई अबिमेलेकप्रति अपमान गर्नको रूपमा त्यसलाई आरोपित गरेको कुरा सफा गरे, यसलाई त्यसअघि नै भएको उनको अभ्यासको रूपमा प्रस्तुत गरेर, जुन कुरा उनले र उनकी पत्नी बीचको सम्झौतासँग मेल खाने थियो, जब उनीहरू पहिलो पटक बासस्थानको रूपमा आएका थिए (पद १३): "जब परमेश्वरले मलाई मेरो पिताको घरबाट भट्कन लग्नुभयो, तब हामीले यो कुरा निश्चित गरेका थियौं ।" नोट गर्नुहोस्: [१] हाम्रो सबै भट्कनमा परमेश्वरलाई पहिचान गर्नुपर्छ । [२] जो मानिसहरू परदेश यात्रा गर्दछन् र बाहिरी व्यक्तिहरूसँग धेरै घुम्न र कुराकानी गर्न चाहन्छन्, उनीहरूले सर्पको ज्ञानको आवश्यकता छ भने, त्यो ज्ञान पङ्गा सँगै शान्त डवको निर्दोषता सँग मिलाउन जरूरी हुन्छ । मलाई लाग्न सक्छ कि, परमेश्वरले अब्राहाम र सारालाई बच्चाको आशीर्वाद दिने कुरा लामो समयसम्म अस्वीकार गरेको हो भने, तिनीहरूले यो पापपूर्ण सम्झौतामा संलग्न भएर आफ्नो विवाहलाई नस्वीकार गरे भने, परमेश्वरले त्यसलाई स्वीकार गर्ने कुरा के हुन सक्छ? तर हामी अनुमान गर्न सक्छौं कि, अब्राहाम र साराले अबिमेलेकले दिएको यो गालीपछि, उनीहरूले यस्तो नगर्ने कुरा सहमति गरे, र त्यसपछि हामी तुरुन्तै पढ्छौं (अध्याय २१:१, २) कि सारा गर्भवती भइन् ।

१४ तब अबिमेलेकले भेड़ाबाख्राहरू, गाईवस्तुहरू, कमाराहरू र कमारीहरू ल्याए, र ती अब्राहामलाई दिए, अनि उनकी पत्नी साराले उनीकहाँ फर्काइदिए ।
१५ अनि अबिमेलेकले भने: “हेर, मेरो देश तिम्रो सामु छ; जहाँ तिमीलाई मन पर्छ, त्यहीं बस !”

१६ अनि तिनले सारालाई भने: "मैले तिम्रा दाजुलाई हजार टुक्रा चाँदी दिएको छु; हेर, त्योचाहिँ तिम्रा निम्ति तिमीसँग हुने सबैको सामु र अरू सबै मानिसहरूको सामु आँखाहरूको पर्दा हुनेछ;" यसरी तिनी हप्काइए ।
१७ तब अब्राहामले परमेश्वरलाई प्रार्थना गरे; अनि परमेश्वरले अबिमेलेक, तिनकी पत्नी र तिनका दासीहरूलाई निको पार्नुभयो; र तिनीहरूले जन्माउन लागे;
१८ किनकि अब्राहामकी पत्नी साराको कारणले परमप्रभुले अबिमेलेकको घरका सबैका कोख पूरा बन्द गरिदिनुभएको थियो ।

यहाँ, अ. अब्राहामप्रति अबिमेलेकले देखाएको राजकुमारको दया छ । हेर्नुहोस्, अब्राहामका शंका कति अन्यायपूर्ण थिए । उनले सोचेका थिए कि यदि तिनीहरूले थाहा पाए कि सारा उनकी पत्नी हुन् भने उनीलाई मारिदिन्थे; तर, जब तिनीहरूले थाहा पाए, उनलाई मार्ने सट्टा तिनीहरूले उनलाई दयालु व्यवहार गरे, कम्तिमा पनि परमेश्वरका डाँटहरूबाट डराई । १. उनले उनलाई आफ्नो देशमा जहाँ चाहन्छन् त्यहाँ बस्ने राजकीय अनुमति दिएका थिए, र आफ्नो राजकीय उपहारहरू (पद १४), भेडा र गोरू, र (पद १६) एक हजार चाँदीका टुक्रा दिए । यो उनले सारालाई फर्काएपछि दिएका थिए, या, [१.] तिनीहरूले आफ्नो घरमा राखेर गरेका अन्यायको सन्तोषको रूपमा: जब फिलिस्तिनीहरूले अर्च राखेर, जसलाई राख्दा तिनीहरूले महामारी भोगेका थिए, उपहार पठाएका थिए। व्यवस्थामा लेखिएको छ कि जब प्रतिपूर्ति गरिन्छ भने केही थप गर्नुपर्छ, लेवी ६:५। वा, [२.] अब्राहामको प्रार्थना आफ्नो लागि चाहेको, यसले भर्निदैन कि प्रार्थनाहरू किनबेच गर्नुपर्छ, तर हामीलाई ती व्यक्तिहरूसँग दयालु व्यवहार गर्नुपर्छ जसका आध्यात्मिक चीजहरूको हामीले लाभ लिएका छौं, १ कोरिन्थी ९:११। नोट गर्नुहोस्, हाम्रो बुद्धिमानी हो कि हामी ती व्यक्तिहरूसँग राम्रो सम्बन्ध राख्छौं जसको स्वर्गमा पहुँच छ, र तीलाई हाम्रो मित्र बनाउँछौं जो परमेश्वरका मित्र हुन् । २. उनले सारालाई राम्रो उपदेश दिएका थिए, र भनेका थिए कि उनका पतिको (उनी उनलाई दाजु भनी सम्बोधन गरेको कुरा

सम्झाउनका लागि) आँखाहरूको ढाक्नेको रूपमा हुनुपर्छ, अर्थात् उनी अरूलाई हेर्नुहुदैँन, र अरूले उनलाई हेर्न चाहनु हुँदैन । नोट गर्नुहोस्, दाम्पत्य जीवनमा एकअर्काका लागि आँखाको ढाक्ने जस्तो हुनुपर्छ । विवाह करारमा आँखासँग सम्बन्धित करार हुन्छ, जस्तै अय्युब ३१:१ ।

आ. एक भविष्यवक्ताको दया जसलाई अब्राहामले अबिमेलेकप्रति देखाए: उनले उनका लागि प्रार्थना गरे (पद १७, १८) । यस सम्मानलाई परमेश्वरले अब्राहाममा राख्नु भयो कि, यद्यपि अबिमेलेकले सारालाई फर्कायो, तथापि उसले भोगिरहेको दण्ड अब्राहामको प्रार्थनामा मात्र हटाइने थियो, र यस अघि होइन । यसरी नै परमेश्वरले मिरियमलाई उपचार गरे, जब मोशाले, जसलाई उनले सबैभन्दा बढी अपमान गरेकी थिइन, उनको लागि प्रार्थना गरे (गन्ती १२:१३), र जोबका मित्रहरूसँग मेल मिलाप गरे जब अय्युब, जसलाई तिनीहरूले दुःखी पारे, उनीहरूको लागि प्रार्थना गरे (अय्युब ४२:८-१०), र यसरी, जस्तो कि उनले तिनीहरूको लागि मेलमिलाप प्रमाणित गरे । नोट गर्नुहोस्, राम्रा मानिसहरूको प्रार्थनाले ठूलो मानिसहरूलाई एक दया दिन सक्छ र यसलाई कदर गरिनुपर्छ ।

“सामान्य उपयोगितामा महत्त्वपूर्ण मानिने पहिलो व्यक्तिका रूपमा हामीले नाम लिनु पर्ने व्यक्ति, जसको नाम एक घरको शब्द बनिसकेको छ, ती हुन् मेथ्यु हेनरी । उनी अत्यन्त धार्मिक र प्रभावशाली, साँचो र समझदार, सुझावपूर्ण र विचारशील, संक्षिप्त र विश्वासनीय छन् । उनलाई तपाईंले रूपकहरूको चमकमा, अनुपम उपमेयहरूको धनी, उदाहरणहरूको प्रचुरता र विचारहरूको अत्यधिकता देख्नुहुनेछ । उनी अनुप्रास र समरूपतामा रमाइलो गर्छन्; प्रायः उनी सरल, विचित्र, र अर्थपूर्ण हुनुहुन्छ; उनी एउटा पाठलाई सिधै गहिराइमा हेर्दछन्; स्पष्ट रूपमा उनी आलोचनात्मक देखिदैनन्, तर उनी चुपचाप मौलिकको गहिरो आलोचनात्मक ज्ञानको परिणाम दिन्छन् जुन आफ्ना समयमा सबैभन्दा राम्रा आलोचकहरूका स्तरमा पुगेको हुन्छ... प्रत्येक सेवकले एकपटक पुरा र ध्यानपूर्वक मेथ्यु हेनरीको अध्ययन गर्नुपर्छ । म तपाईंलाई सिफारिस गर्नेछु कि तपाईंले यो पुस्तक महाविद्यालयबाट बाहिर निस्किएपछि अर्को बारह महिनाभित्र पूरा गर्नुहोस् । सुरुआतमा जानुहोस्, र निश्चय गर्नुहोस् कि तपाईं दानदेखि बेरशेबासम्मको असल भूमि पूरा गर्नुहुनेछ । तपाईंको नोटबुक सँगै राखेर पढ्नुहुन्छ भने तपाईं थुप्रै उपदेशहरू सङ्ग्रह गर्नुहुनेछ; र विचारहरूका बारेमा भने, ती तपाईंलाई जाडोको अन्त्यतिर पुरानो छतको तल चिडीहरूजस्तै घेरेर आउनेछन् ।”

—चार्ल्स स्पर्जन, टिप्पणी र टिप्पणीकारहरू

(मेथ्यु हेनरी (१८ अक्टोबर १६६२ – २२ जुन १७१४) एक ब्रिटिश प्रेस्बिटेरियन सेवक र लेखक थिए, जो वेल्समा जन्मिएका थिए, तर आफ्नो अधिकांश जीवन इंग्ल्याण्डमा बिताए । उनी छ भोल्युमको बाइबलीय टिप्पणी "पुरानो र नयाँ नियमको व्याख्या" को लागि सबैभन्दा बढी परिचित छन् ।

RTF-USA

www.rtf-usa.com
rtfdirector@gmail.com